

**T.C.
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**37 NUMARALI KALEBEND DEFTERİNE GÖRE (s. 1-147)
H. 1238-1239/M. 1823-1824 YILLARI ARASINDA OSMANLI DEVLETİ'NDE
SUÇ, SUÇLU VE CEZALAR
(DEĞERLENDİRME-METİN)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESRA DAŞ

Tarih Anabilim Dalı

Yeniçağ Tarihi Programı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Zeynep AYCİBİN SEYİTKIRAN

EYLÜL 2019

37 Numaralı Kalebird Defterne Göre (s. 1-147)
H. 1238-1239 / M. 1823-1824 Yılları Arasında
Esra DAS tarafından hazırlanan Osmanlı Devletinde Suçlar adlı bu tezin
yüksek lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım. suçlar ve cezalar (Değerlendirme Metni)

Doç. Dr. Zeynep AYÇİBİN

Tez Yöneticisi

A. Aygün

Bu çalışma, jürimiz tarafından Tarih Anabilim Dalında
yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Doç. Dr. Zeynep AYÇİBİN A. Aygün

Üye : Prof. Dr. Ömer İSBEKİR

Üye : Doç. Dr. Murat ULLUSKAN

Üye : _____

Üye : _____

Bu tez, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel etik kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Ücret karşılığı başka kişilere yazdırmadığımı (dikte etme dışında), uygulamalarımı yaptırmadığımı,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

Esra DAŞ

37 NUMARALI KALEBEND DEFTERİ'NE GÖRE (s. 1-147) H. 1238-1239 / M. 1823-1824

YILLARI ARASINDA OSMANLI DEVLETİ'NDE SUÇ, SUÇLU VE CEZALAR

(DEĞERLENDİRME-METİN)

ÖZET

Bir ceza türü olarak XVIII. yüzyıldan itibaren yaygın bir biçimde kullanılmaya başlanan kalebend cezalarına dair kayıtların tutulduğu defterlere Kalebend Defterleri denilmektedir. Osmanlı Devleti'nde suç olarak kabul edilen eylemler, suçluların sosyal statüleri ve cezalandırılma usulleri hakkında doğrudan bilgi edindiğimiz bu defterler Osmanlı Tarihi açısından oldukça önemli bir arşiv kaynağıdır.

Ele aldığımız 37 Numaralı Kalebend Defteri H. 1238-1239 / M. 1823-1824 yılları arasındaki kayıtları içermektedir. Kalebend cezalarının yanı sıra nefy(sürgün), palankabendlik, ikamet, manastırbendlik gibi çeşitli cezalara ve suçluların affına yönelik hükümlere de defterde yer verilmiştir. Bu cezalarla toplumun güvenliği ve huzuru tesis edilmeye çalışılmıştır.

Tezimizin temelini teşkil eden Kalebend Defteri vasıtasıyla Osmanlı hukuku ve toplumu hakkında çıkarımlar yapmamız mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kalebend, Suç, Ceza, Nefy, Hukuk.

ABSTRACT

Kalebend Notebooks (Fortress-Prison Logbooks) are the ones which were used to keep the records of the fortress prisons – a type of punishment which was started to be used commonly in the 17th century.

These notebooks by which we got information about the actions which were regarded as crimes, social status of the criminals and how they were punished are quite an important archive resource in terms of Ottoman Empire History.

The Number 37 Kalebend Notebook, which we deal with, comprises of the records between M. 1823-1824 besides fortress prisons, a number of prisoning/punishments such a exile, island prison, monastery prison and some verdicts intended for amnesty of the criminals exist in this notebook. It was aimed to provide the security and peace of the society which these punishments.

By means of Kalebend Notebook, which constitutes the basis of our thesis, it will be possible for us to make some inferences about Ottoman law and society.

Key Words: Crime, Prison, Exile, Punishment, Law.

ÖNSÖZ

Çalışmamızın konusu olan 37 Numaralı Kalebend Defteri, Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi'nde bulunan 989 numaralı Divan-ı Humâyun Defterleri Kataloğu'ndaki 44 defterden biridir. Defter toplamda 286 sayfadan oluşup H. evâ'il-i Cemâziye'l-âhır 1238/evâhır-ı Şa'bân 1241 [M. Şubat-Mart 1823/Mart-Nisan 1826] tarihleri arasındaki kayıtları kapsamaktadır. Ancak biz çalışmamızda bu defterin 1-147 sayfalık kısmının incelemesini yaptık. İncelediğimiz kısım da H. evâ'il-i Cemâziye'l-âhır 1238/evâhır-ı Zilhicce 1239 [M. Şubat-Mart 1823/Temmuz-Ağustos 1824] tarihlerini kapsamaktadır.

Kalebend defterleri doğrultusunda Osmanlı Devleti'nde ceza hukuku, suç ve suçlu profilleri, bağışlanma sistemi hakkında çeşitli bilgilere ulaşılabilir. Biz de transkripsiyonunu ve değerlendirmesini yaptığımız defterle birlikte edindiğimiz bu bilgileri çeşitli başlıklar altında tasnif ederek değerlendirdik.

Çalışmamızın hazırlık sürecinde bana yol gösteren danışman hocam Zeynep AYCİBİN SEYİTKIRAN'a ve desteklerini esirgemeyen aileme teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	VII
ABSTRACT	IX
ÖNSÖZ	XI
ŞEKİLLER LİSTESİ	XV
TABLolar LİSTESİ	VII
KISALTMALAR	XIX
1. GİRİŞ	1
2. KALEBENDLİK HUSUSUNDA	2
3. METNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	2
3. 1. Hüküm Türleri	4
3. 1. 1. Ceza Hükümleri	6
3.1.1.1. Kalebend Cezası	9
3.1.1.2. Nefy Cezası	18
3.1.1.3. Manastırbend Cezası, Suç ve Ceza Mahalleri	46
3.1.1.4. İkamet Cezası, Suç ve Ceza Mahalleri	49
3.1.1.5. Palankabend Cezası, Suç ve Ceza Mahalleri	51
3.1.1.6. Kürek Cezası, Suç ve Ceza Mahalleri	52
3.1.2. Tahvil Hükümleri	53
3.1.3. İtlak Hükümleri	54
3.1.4. Tekrar Hükümleri	82
3. 1. 5. İzin Hükümleri	84
3.1.6. İhzar Hükümleri	85
3.1.7. Memuriyetten İhrâç Hükmü	85
3.1.8. Tahkik Hükümleri	86
3.1.9. Terkin Hükümleri	86
3.1.10. Bilgilendirme Hükümleri	86
3.1.11. İrsâl Hükmü	87
4. MATERYAL VE YÖNTEM	88
5. 37 NUMARALI KALEBEND DEFTERİNİN TRANKRİPSİYON METNİ	89
6. SONUÇ	417
KAYNAKÇA	419
ÖZGEÇMİŞ	420

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Hüküm Türlerinin Sayısal Dağılımı.....	5
Şekil 2. Hüküm Türlerinin Oransal Dağılımı.....	5
Şekil 3. Ceza Hükümlerinin Sayısal Dağılımı	8
Şekil 4. Ceza Hükümlerinin Oransal Dağılımı.....	9
Şekil 5. Kalebend Hükümlerinin Din Bazında Oransal Dağılımı	13
Şekil 6. Kalebend Olunan Hükümlülerin Suç Mahallerine Göre Sayısal Dağılımı	14
Şekil 7. Kalebend Olunan Hükümlülerin Ceza Mahallerine Göre Sayısal Dağılımı	15
Şekil 8. Kalebend Edilen Hükümlülerin Sosyal Sınıflarına Göre Oransal Dağılımı	16
Şekil 9. Kalebend Edilen Hükümlülerin Ceza Sürelerine Göre Sayısal Dağılımı	17
Şekil 10. Kalebend Edilen Hükümlülerin Ceza Sürelerine Göre Oransal Dağılımı	18
Şekil 11. Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Din Bazında Sayısal Dağılımı	43
Şekil 12. Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Din Bazında Oransal Dağılımı	43
Şekil 13. Nefy Cezası Hükümlülerin Cinsiyetlere Göre Sayısal Dağılımı.....	44
Şekil 14. Nefy Cezası Hükümlülerinin Cinsiyetlere Göre Oransal Dağılımı.....	44
Şekil 15. Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Sınıflarına Göre Oransal Dağılımı	45
Şekil 16. Manastırbend Cezası Alan Hükümlülerin Suç Mahallerinin Sayısal Dağılımı	48
Şekil 17. Şekil 18. Manastırbend Cezası Alan Hükümlülerin Ceza Mahallerine Göre Sayısal Dağılımı.....	48
Şekil 18. Şekil 18. Manastırbend Cezası Alan Gayrimüslim Hükümlülerin Etnik Köken Bazında Oransal Dağılımı	49
Şekil 19. İtlak Edilen Hükümlülerin İtlak Edildikleri Ceza Türüne Göre Sayısal Dağılımı....	55
Şekil 20. İtlak Edilen Hükümlülerin İtlak Edildikleri Ceza Türüne Göre Oransal Dağılımı...	55
Şekil 21. İtlak Edilen Hükümlülerin Dinsel Bazda Oransal Dağılımı	81
Şekil 22. İtlak Edilen Hükümlülerin Cinsiyet Bazında Oransal Dağılımı	82
Şekil 23. Tekrar Kararı Verilen Hükümlerin Türlerine Göre Dağılımı	84

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Kalebend Hükümlülerinin Cinsiyetleri, Sosyal Statüleri, Suçları, Suç-Ceza Mahalleri ve Ceza Süreleri.....	10
Tablo 2. Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Hüküm Numaralarına Göre Sayıları, Cinsiyetleri, Dinleri, İşledikleri Suçlar, Suç-Ceza Mahalleri ve Ceza Süreleri.....	19
Tablo 3. Hüküm/Sayfa Numaralarına Göre İkamet Cezası Verilen Hükümlülerin Suçları, Suç-Ceza Mahalleri ve Ceza Süreleri.....	51
Tablo 4. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Palankabend Cezası Verilen	52
Tablo 5. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Kürek Cezası Verilen Hükümlülerin Suçları, Suç-Ceza Mahalleri ve Ceza Süreleri	52
Tablo 6. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Tahvil Hükümlerinin Nedenleri, Eski ve Yeni Ceza Mahalleri	53
Tablo 7. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre İtlâk Olunan Hükümlülerin Suçları, Suç-Ceza Mahalleri ve İlgili Ceza Hükümleri.....	60
Tablo 8. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Tekrar Hükümlerinin Sebepleri	83

KISALTMALAR

A.DVNS.KLB.d: Dîvân-ı Humâyûn Defterleri Kataloğundaki Kalebend Defterleri

COA.: Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi

H.: Hicri

M.: Miladi

Nr: Numara

Hkm.: Hüküm

S: Sayfa

Sr.: Sıra

Sy: Sayı

TDV: Türkiye Diyanet Vakfı

C: Cinsiyet

D: Din

M: Muharrem

S: Safer

Râ: Rebî'ü'l-evvel

R: Rebî'ü'l-âhır

Câ: Cemâziye'l-evvel

C: Cemâziye'l-âhır

B: Receb

Ş: Şa'bân

N: Ramazân

L: Şevvâl

Zâ: Zilka'de

Z: Zilhicce

1. GİRİŞ

Osmanlı hukuku, klasik fıkıh kitapları içerisinde yer alan ve geçmiş dönemlerde devletin müdahalesinden bağımsız olarak oluşan şer‘i hukuk ile padişahın emir ve fermanlarından oluşan örfî hukuktan meydana gelmektedir.¹ Bu iki hukuk türü birbiriyle çatışma içerisinde değil, uyum halindedir.² Osmanlı Devleti, ceza hukuku alanında da İslâm hukukunun hükümlerini benimsemiştir. Onun müsaade ettiği ölçüde bazı ceza kurallarını kabul etmiş ve kanunnâme tarzında ortaya koymuştur. “Ukubat” adı verilen İslam ceza hukuku üç kısımdır. Birinci kısım had cezaları denilen Kur‘an ve hadis metinlerinde belli cezalardır. İkinci kısım ise şahsa karşı işlenen suçlardır ki cezası kısas ve diyettir. Üçüncü kısım ise Kur‘an ve hadislerde miktarı ve sınırı belirtilmemiş cezalardır. Bu cezaların devlet tarafından tespit ve tayin edilmesine ve bunların bir araya getirilerek kanunnâme adı altında toplanmasına mani şer‘i bir yasak da yoktur.³ Dolayısıyla Osmanlı sultanları kanunnameler koyarak kutsal hukuku ihlal etmediklerine veya ona aykırı davranmadıklarına; fakat onu dini bakımdan hiçbir farkı olmayan yasalarla tamamladıklarına inanmışlardır.⁴

Çalışmamızın konusu Kalebend Defterleri Osmanlı hukuk sistemi ve bu sistemin işleyişi konusunda önemli bir kaynak niteliğindedir. Defterlerde yer alan hükümler doğrultusunda imparatorluk içerisinde yer alan suç ve suçlu tipleri, bu suçlara ilişkin cezalar ve bağışlanma şartları hakkında bilgiler edinmekteyiz.

Osmanlı’da suç teşkil eden bir fiilde bulunmuş kişi şayet sabıkalı değilse hakkında doğrudan cezalandırma yöntemine gidilmez, cezalandırılmadan evvel birkaç kez uyarılırdı. İşlediği suçta ısrar ettiği takdirde de cezası kesilirdi.⁵ Değerlendirmesini yaptığımız Kalebend Defterini de ele aldığımızda bu savı destekler mahiyette pek çok hükümle karşılaştık. Öyle ki kişiler pek çok kez işlediği kabahatlerden ötürü “tenbih” olunmuş, mütenebbih olmaması durumunda ise cezası hakkında kesin karar verilmiştir. Örneğin bu durum 37 numaralı kalebend defterinde yer alan bir hükümde şöyle geçer: “*Humbarahâne-i ‘Âmire’ m ocağı sipâhîlerinden Mûsa nâm şahıs hilâf-ı rızâ harekete ictisâr itmekde olduğundan kendüye defa‘âtle tenbih*

¹ M. Akif AYDIN, **Türk Hukuk Tarihi**, Hars Yayıncılık, İstanbul 2005, s. 70.

² Mustafa AVCI, **Türk Hukuk Tarihi**, Atlas Akademi, Konya 2017, s. 80.

³ Ahmet AKGÜNDÜZ, **İslam Hukuku ve Osmanlı Tatbikatı Araştırmaları**, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, s. 24-25.

⁴ Mustafa AVCI, **Osmanlı Ceza Hukuku – Özel Hükümler**, Mimoza Yayınları, Konya 2014, s. 6.

⁵ Neşe ERİM, *Osmanlı İmparatorluğu’nda Kalebendlik Cezası ve Suçların Sınıflandırılması Hakkında Bir Deneme*, **Osmanlı Araştırmaları**, sy. 4, s. 80.

*olunmuş ise de mütenebbih olmadığına mebnî merkûmun li-ecli't-te'dîb ocakdan mübâşir ma'rifetiyle memleketi olan Ohri Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunması lâzım geldiğini..."*⁶

Ele aldığımız kalebend defterinden de yola çıkarak Osmanlı ceza hukukundaki asıl amacın suçluyu cezalandırıp ağır bedeller ödetmekten ziyade ıslah ve terbiye etmek olduğunu söyleyebiliriz. Metinde sık sık karşımıza çıkan “ıslâh oluncaya kadar”, “terbiye oluncaya kadar” ifadeleri bu durumu destekler niteliktedir. Aynı zamanda kullanılan bu ifadelerle ceza süresinin de baştan saptanmadığını, suçlunun durumuna göre belirleneceği manasını çıkarmaktayız. Bunun yanı sıra verilen cezaların insanlar için emsal teşkil etmesi amaçlanarak da potansiyel suçluların önüne geçilmek istenmiştir. Örneğin hademe zümresinden hırsızlık suçu işleyen bir şahıs hakkında verilen hükümde “*icrâyı te'dîbiyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî*” kısmı yer almaktadır. Buradan da anlaşılabileceği üzere bu suçu işleme ihtimali olanların korkutulması hedeflenmiştir.⁷

2. KALEBENDLİK HUSUSUNDA

Arapça kal'a ve Farsça bend kelimelerinin birleşmesinden oluşan “kalebend” sözcüğü sözlükte “*bir kalenin dahilinde serbest gezip ancak dışarısına çıkmamaya mahkum kabahatli*” olarak verilmiştir.⁸ Osmanlı Devleti'nde bir ceza türü olan “kalebendlik” ise suçluların kale surları içinde ikamete tâbi tutulup hisardan dışarıya çıkmalarına izin verilmemesi şeklinde uygulanan cezayı ifade eder.⁹ İmparatorluğun ilk dönemlerinde özellikle kriminal suçlar için pek tercih edilmeyen kalebendlik cezasının 18. yüzyıldan itibaren yaygın bir biçimde kullandığı söylenmektedir.¹⁰

3. METNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tezimizin esasını teşkil eden 37 Numaralı Kalabend Defteri toplamda 286 sayfadan oluşup H. evâ'il-i Cemâziye'l-âhır 1238/evâhır-ı Şa'bân 1241 [M. Şubat-Mart 1823/Mart-Nisan 1826] tarihleri arasındaki kayıtları kapsamaktadır. Fakat biz bu çalışmamızda defterin tümünü değerlendirmeye almayıp sayfa sayımızı başlangıçtan itibaren 147 sayfa ile sınırlı tuttuk. Bu

⁶ COA, A.DVNS.KLB.d., nr. 37, s. 6/2.

⁷ COA, A.DVNS.KLB.d., nr. 37, s. 108/6.

⁸ Şemseddin SAMİ, *Kāmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları 2010, s. 1089.

⁹ Ömer İŞBİLİR, “Kalebend”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, Ek-2, s. 5.

¹⁰ Neşe ERİM, “Osmanlı İmparatorluğu'nda Kalebendlik Cezası ve Suçların Sınıflandırılması Hakkında Bir Deneme”, *Osmanlı Araştırmaları*, sy. 4, s.80.

haliyle değerlendirdiğimiz kayıtlar H. evâ'il-i Cemâziye'l-âhır 1238/evâhır-ı Zilhicce 1239 [M. Şubat-Mart 1823/Temmuz-Ağustos 1824] tarihleri aralığındadır.

Ciltli ve ebru kapaklı olan defterin kapağında başlık hükmünde bir yazı yer almaktadır: “*Kalebend Defteri min evâ'il-i Cemâziye'l-âhır sene 1238 – ilâ evâhır-ı Şa'bân sene 1241.*”

Divânî olarak yazılmış defterin sayfaları arşiv görevlileri tarafından numaralandırılmış olmakla birlikte biz de sayfa numarası verirken bu esası dikkate aldık. Transkripsiyonda sayfa numaraları [s. x] şeklinde belirtilmiş, sayfa değişikliğinde hüküm devam ediyorsa da cümlelerin akışı bozulmayarak aynı sistem cümle içerisinde uygulanmıştır. Bununla birlikte kimi sayfalarda şerhler bitmeden yeni hükümler verilmiş ve şerhler sayfa bitiminde ya da sağında, solunda katip tarafından devam edildiğine dair bir işaret konularak bitirilmiştir. Bahsettiğimiz bu yarım şerhleri transkripsiyon kısmında bir bütün halinde verdik.

İstisnai durumlar dışında hükümlerin sonuna genellikle tarih atılmış, ay ve yıl kesin olarak verilmiştir. Günler ise kimilerinde doğrudan verilmiş, kimilerinde ise “*evâ'il, evâsıt, evâhır*” gibi zaman aralıklarıyla gösterilmiştir. Tarihler verilirken birtakım kısaltmalara başvurulmuş, hükmün geçtiği ay o aya denk gelen harfle yazılmıştır. Böylesi bir durumda bahsi geçen ayın açılımı tarafımızca köşeli parantez içerisinde belirtilmiştir. Aynı zamanda son üç, iki hatta bazen bir rakamı verilen senelerin de köşeli parantez yardımıyla tamamlanması yoluna gidilmiştir. Örneğin: Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [12]39.

Transkripsiyonu yapılırken okunamayan kısımlar “...” üç nokta ile doğruluğundan emin olunmayanlar ise kelimeler sonuna “?” soru işareti eklenerek gösterilmiştir. Metin içindeki boşluklar ise [...] köşeli parantez içerisinde üç nokta ile belirtilmiştir. Fakat öte yandan “Bir sûreti...” şeklinde yazılan hükümlerde manada hiçbir eksikliğe yol açmaksızın boşluklar bulunmaktadır. Bu boşlukları biz kendi tesis ettiğimiz metine yansıtmadık.

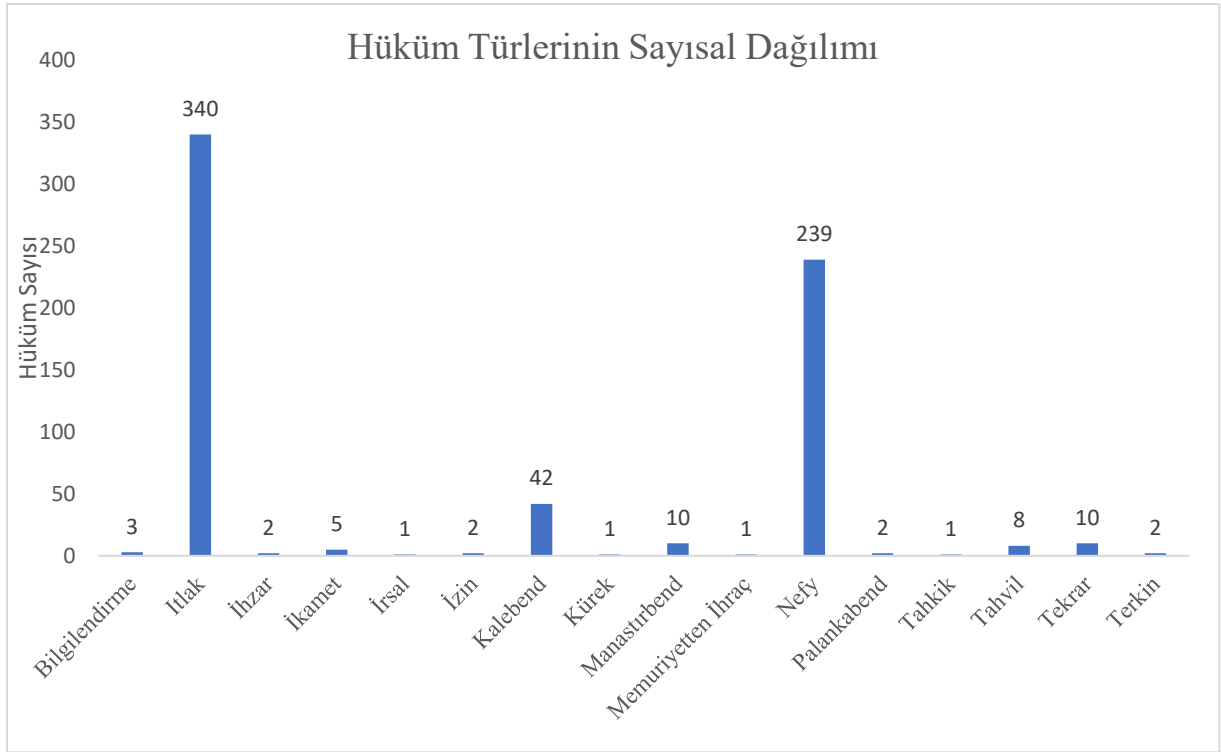
37 Numaralı Kalebend Defteri'nin değerlendirmeye aldığımız kısmında toplam 669 hüküm vardır. Hükümlerin yanı sıra ilgili kişilerin son durumları hakkında bilgi veren yahut ıtlak hükümlerini içeren birtakım şerhler de defterde yer almaktadır. Bahsi geçen şerhleri de metine dahil ederek bu kısımları hükümlerin altında, *italik* yazı tipiyle kullandık. Kronolojik açıdan bir bütünlük oluşturması ve metnin daha anlaşılır olması niyetiyle böyle bir yol takip ettik.

Ele aldığımız defterden yola çıkarak Osmanlı Devleti'nde işlenen suçlar ve suçların yoğunlaştığı mahaller, suçluların statüleri, hangi suçlara ağırlıklı olarak ne tür cezaların uygulandığı, af konusunda izlenilen tutum hakkında çıkarımlar yapmak mümkündür. Bunun yanı sıra hükümlerde ceza süresi doğrudan verilmeyip “terbiye oluncaya, ıslah oluncaya kadar” gibi belirsiz ifadeler kullanılsa da kimi cezalara dair verilen ıtlak hükümlerinden yola çıkarak ceza sürelerini saptama şansı elde etmekteyiz. Bunun yanı sıra metinde bazı hükümlerin devamında “*Bir sûreti...*” gibi ifadeler yer almıştır. Bu ibare çoğunlukla önceki hükümde yer alan kişilerle ya da olaylarla bağlantılıdır, fakat bunun yanı sıra tamamen bağımsız bir içeriğe de sahip olabildiğine görmekteyiz.

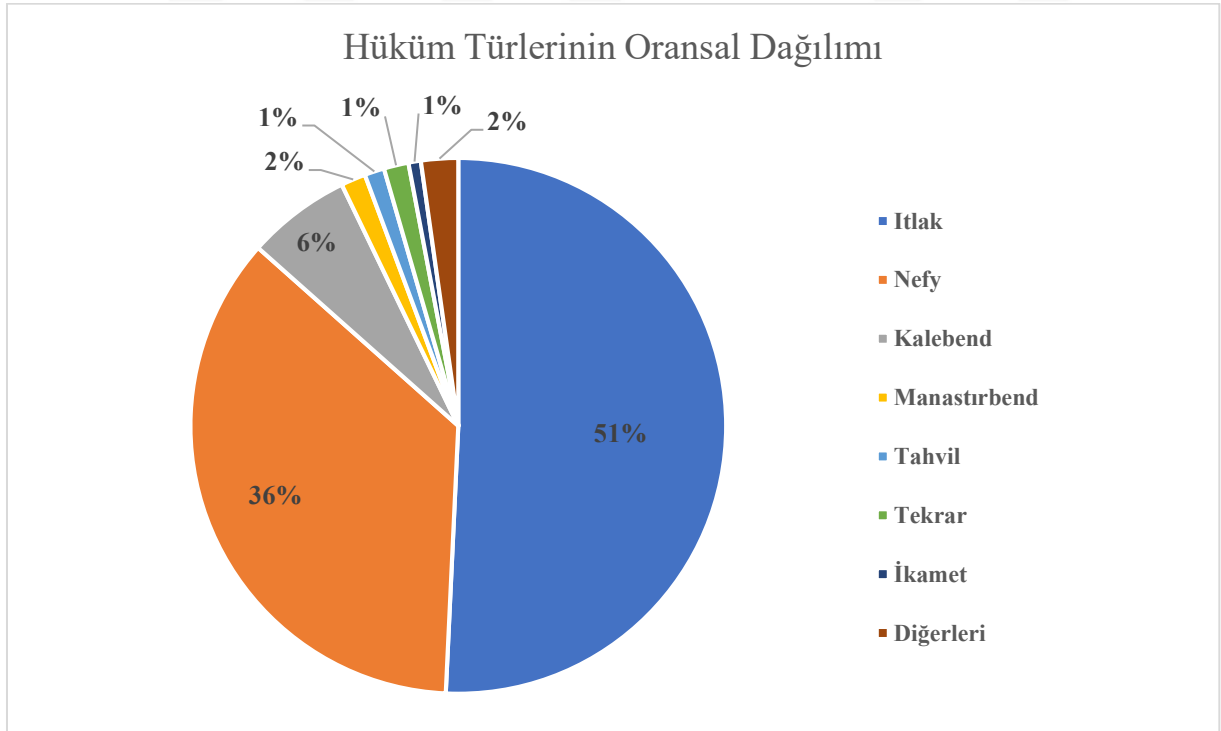
3. 1. Hüküm Türleri

Defterde yer alan hükümler incelenerek içerdiği hüküm türüne göre tasnif edilmiştir. Bu hükümler arasında ceza hükümleri %45’lik bir paya sahip olmakla beraber sayı itibariyle 299 adettir. Aynı şekilde ceza hükümleri de suçlunun ne şekilde cezalandırıldığına dair yeni bir sınıflandırılmaya tabi tutulmuştur. Tezimizin ilerleyen kısımlarında ceza türleri hakkında bilgi vereceğiz fakat adı Kalebend Defteri olan bir kaynağın muhtevası itibariyle daha çok nefy yani sürgün cezasını barındırdığını söylemeliyiz.

Defterin %55’lik kısmını oluşturan diğer hükümler ise ayrıca sınıflandırılarak ıtlâk, tekrâr, tahkik, terkin, bilgilendirme, izin, memuriyetten ihraç, tahvil ve ihzar başlıkları altında toplanmıştır. İtlak hükümleri toplamda 340 hükümle defterin incelediğimiz kısmı içerisinde en büyük yere, %51’lik bir orana sahiptir. Bu halde incelediğimiz kısmın yarısının ıtlak hükümlerinden oluştuğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Şekil 1. Hüküm Türlerinin Sayısal Dağılımı

Şekil 2. Hüküm Türlerinin Oransal Dağılımı

3. 1. 1. Ceza Hükümleri

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi defterin incelemeye tabi tuttuğumuz kısmının %45'ini ceza hükümleri oluşturmaktadır. Ceza hükümleri de verilen cezanın çeşidine göre kendi içerisinde altı farklı kategoriye ayrılmaktadır. Bunlar; kalebend, nefy, palankabend, manastırbend, kürek ve ikamet cezalarıdır. Ceza hükümleri arasında en çok uygulanan nefy cezasıdır ve incelediğimiz kısımda bununla alakalı 239 adet hüküm bulunmaktadır. Bu halde ceza hükümlerinin %80'ini nefy cezası oluşturuyor.

Hükümlerin istisnalar dışında standart bir kalıp dahilinde yazıldığını söyleyebiliriz. Hükümün ayrıntısına geçmeden evvel hükmün yazıldığı kişinin statüsünü, kimi zaman statüsüyle birlikte doğrudan adını da içeren bir hitap cümlesi yer alır. Aynı hüküm birden fazla görevliye yazılabildiği gibi tek bir kişiye de yazılabilir. Hükümlerin gönderildiği kişiler genellikle suç ve ceza mahallerinin ilgili kadısı, naibi, valisi, mütesellimi veyahut mutasarrıfıdır. Bunun yanı sıra suçlu şayet askeri bir sınıfa mensup ise bağlı bulunduğu birimin baş görevlisine de yazılabilir.

Yukarıda bahsettiğimiz durumun haricinde istisna olan üç hüküm vardır. Bunlardan birisi şahsın direkt kendisine hitaben yazılan bir hükmüdür. Hükümü incelediğimizde hitap edilen kişinin eski bir Şeyhülislam olduğunu görüyoruz ve bu durum bize fikir yürütme şansı sunuyor. Hüküm tam olarak şöyle başlamaktadır: “*Burusa'da ikâmet üzere olan Şeyhü'l-İslâm-ı esbak Dürri-zâde Mevlânâ es-Seyyid 'Abdu'llah edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehûya hüküm ki...*”¹¹ Adı geçen kişinin makamına, şahsına hürmeten böyle bir yol izlendiğini tahmin etmekteyiz. Fakat bu hükmün ceza hükmü dahilinde olmayan bir “ıtlak” hükmü olduğunu ayrıca belirtmeliyiz. Diğer iki hükmün istisnai durumu ise kime yazıldığına dair bir ipucu verilmemesinden ileri gelmektedir. Her ikisi de kime yazıldığı belli olmayan birer bilgi notu mahiyetindedir.¹²

Ceza hükümlerinde hükmün muhatabına seslenildikten sonra çoğu zaman suçlunun kimliği açıklanarak akabinde suç türü ve mahali verilir. İşlenen suçlar pek çok hükümde *kendi hâlinde olmamak, üzerine lâzım/vâzife olmayan mesâlihe karışmak, “hilâf-ı rızâ hareket etmek”, “âyinlerine mugâyir hareket etmek” ve “inhilâl şirâze-i nizâm-ı memleket”* gibi genel ifadelerle açıklanmıştır. Fakat suçun detaylı olarak açıklandığı hükümler de mevcuttur.

Suçlunun cezası verilmeden bağlı bulunduğu birimin en üst mevkisinde yer alan kimseden de onay alındığı durumlar vardır. Şayet ilmiye sınıfına mensup bir suçlu varsa adı geçen sınıfta

¹¹ COA, ADVNS,KLB.d., nr.37, s. 21/2.

¹² COA, ADVNS,KLB.d., nr.37, s. 2-66/ek.

en yüksek rütbeye sahip olan Şeyhülislam'ın işaretine yer verilmektedir. Örneğin Anadolu kuzâtından, yani ilmiye sınıfına mensup Selânikli es-Seyyid Ebûbekir isimli şahıs uygunsuz işlere karıştığından memleketi olan Selânik'e sürgün edilmiştir. Bu duruma dair çıkan emr-i şerîfe dönemin Şeyhülislam'ı Şeyhülislâm Mevlâna Ahmed Reşîd işaret etmiştir.¹³ İncelediğimiz tarihler arasında iki Şeyhülislam'ın görev yaptığını da söyleyebiliriz. Bu isimler; Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd ve Mekki-zâde Asım Efendi'dir. Bunun yanı sıra suçlunun ilişkisine göre Darbhâne-i Âmire Nazırı, Yeniçeri Ağası vb. makamlardaki isimlere de başvurulduğu görülmektedir. Gayrimüslimlerin infazı için bağlı bulunduğu azınlığın patrikliğinin de rol oynadığını belirtelim.¹⁴

Suçlunun yakalanıp ceza mahaline götürülmesi için görevlendirilen devlet memurları da defterde açıkça bellidir. Müslümanların sorumluluğunu alan görevliler büyük ölçüde çavuşlar olmakla beraber askeri sınıfa mensup kimselerin zaman zaman harbeci, cizyeci, tatar ve kapu kethüdâsı gibi görevliler aracılığıyla da mahallerine ulaştırılmaları emri yer almaktadır. Gayrimüslimlerin sorumluluğunu alan görevli ise yasakçıdır.

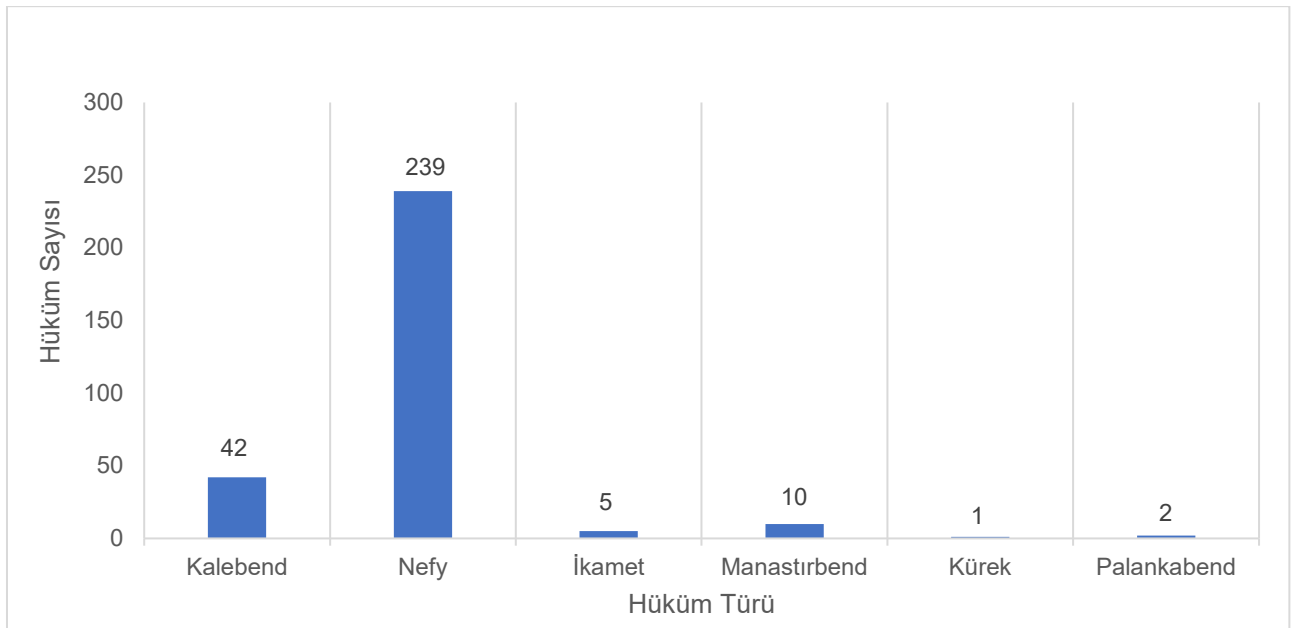
Toplumsal düzenini sağlayıp halkın huzurunu tesis etmek adına verilen cezalar bir yandan da potansiyel suçluları korkutma, suç teşkil edecek eylemlerden caydırma niyeti taşımaktadır. Metinde sık sık geçen *“Bu makûlenin/lerin te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî”* ifadeleriyle olası suçların engellenmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Fakat defteri incelediğimizde bu durumdan sağlıklı bir sonuç elde edilemediği çıkarımını yapmaktayız. Bu durumun gerekçelerine daha sonra değineceğiz fakat ceza sürelerinin kısa tutulmasının bu durumda bir derece pay sahibi olduğunu söyleyebiliriz. Şahsın cezası kesilirken günümüzde olduğu gibi kesin bir ceza süresi tayin edilmemiş, belirsiz ifadeler kullanılmıştır. Şahsın terbiye ve ıslah edilmesini öngören Osmanlı Devleti ceza hükümlerinde de bununla alakalı ifadeler kullanmıştır. Öyle ki olası süreleri *“terbiye oluncaya değin”*, *“ıslah oluncaya kadar”* sözleriyle belirtmiş, esasında ceza süresini suçlunun iyi haline bırakmıştır.

Suçluların ceza mahallerine ulaşımı, yerleştirilmesi de titizlikle takip edilerek görevlilere sorumlulukları hatırlatılmıştır. Öyle ki suçlunun ıtlak fermânı olmadan ceza mahallinden bir

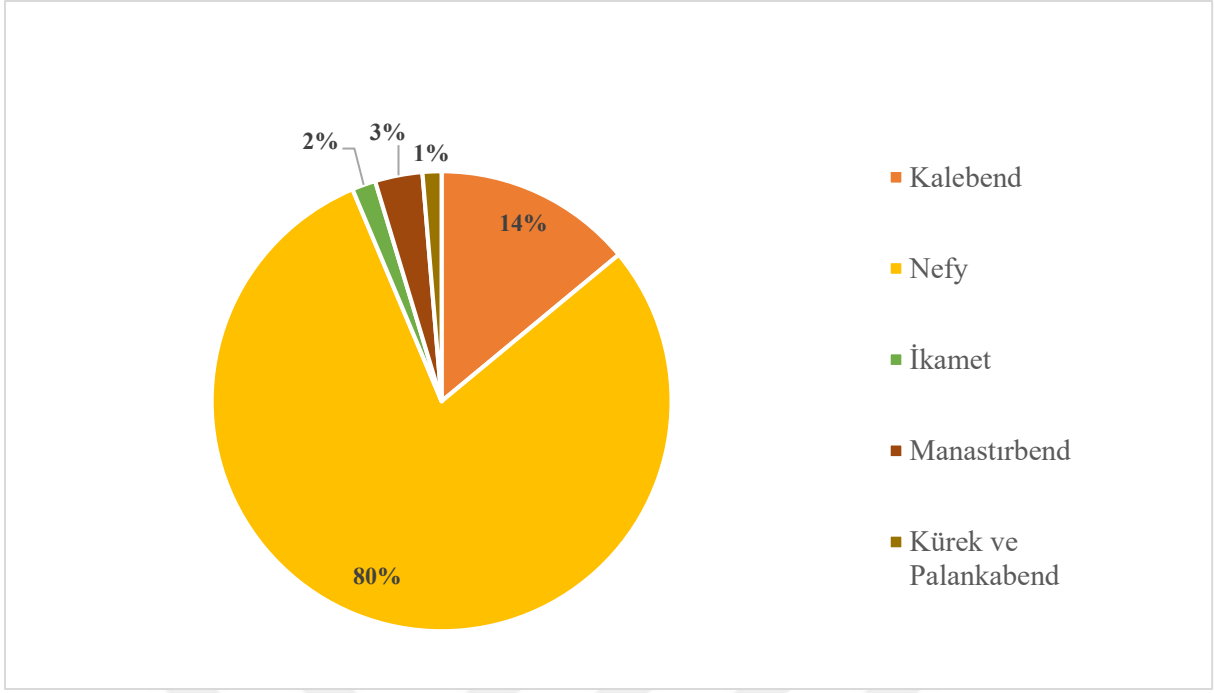
¹³ COA, ADVNS,KLB.d., nr.37, s. 35/4

¹⁴ Birkaç istisna dışında Ermeni ve Rumlara ilişkin hükümlerde suçlunun infazına yönelik bağlı bulundukları patrikliğin arzuhal takdimi söz konusudur. Fakat Yahudiler için onlardan sorumlu herhangi bir makamın adı geçmemektedir.

adım dahi öteye gitmemesi, aksi takdirde yetkili kişinin bundan mesul olacağını bildirmişlerdir. Mesela üstlerine vâzife olmayan meselelere karışan iki gayrimüslimin Bolu’ya sürgün kararı adı geçen mahalin naibine bildirilmiştir. Hükümde sorumluluğu şu şekilde açıklanmıştır: “...*Sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketlerine irâ’et-i ruhsat olunmak lâzım gelir ise mes’ûl ve mu’âteb olacağını bilip ona göre muhâfazaları husûsuna dikkat ve...*” Aynı zamanda suçlunun vusûlü hakkında da İstanbul’a bilgi verilmesi istenmiştir.

Şekil 3. Ceza Hükümlerinin Sayısal Dağılımı

Şekil 4. Ceza Hükümlerinin Oransal Dağılımı

3.1.1.1. Kalebend Cezası

Kalebend, bir kişinin suç teşkil eden eylemine karşılık kale surları içinde ikamete zorlanarak hisardan çıkmasına izin verilmemesini esas alan bir ceza türüdür.¹⁵ 37 Numaralı Kalebend Defteri'nin incelediğimiz kısmında da %14'lük bir paya sahip olan 42 kalebend hükmü yer almaktadır. Nefy cezasının ardından başvurulanan ikinci ceza türü olarak gördüğümüz kalebendlik her ne kadar deftere ismini verse de uygulamada nefy kadar tercih edilmemiş görünüyor.

Sürgün cezasına oranla daha ağır bir ceza olan kalebendlik, suçlunun sıkı bir denetim ve kontrol içerisinde tutulmasını sağlamıştır. Cezanın uygulanışı belli bir kesimle sınırlandırılmamış, müslüman veya gayrimüslim fark etmeksizin her iki dine mensup insanlara da verilmiştir. Öyle ki hükümlerin birinde uygunsuz hareketlerde bulunarak çağrıldığı mahkemeye gitmeyen, üstüne kadıya hakaretlerde bulunan bir gayrimüslimin bahsedilen suçlarının karşılığı aslında katledilmek iken cezası kalebende çevrilmiştir. Bu durum hükümde “katle bedel” ifadesiyle açıklanmıştır. Bu durumda kimi zaman Osmanlı'da şer'î hukukun dışına çıkılarak gerekenden daha hafif cezaların verildiğini söyleyebiliriz. Kezalık verdiğimiz

¹⁵ Ömer İŞBİLİR, “Kalebend”, TDV İslam Ansiklopedisi, Ek-2, s. 5

örnekten de anlaşıldığı üzere Osmanlı hukukunda günümüzdeki “acımasız, insanlık dışı muameleler” algısına karşılık merhametin yer aldığını görmekteyiz.

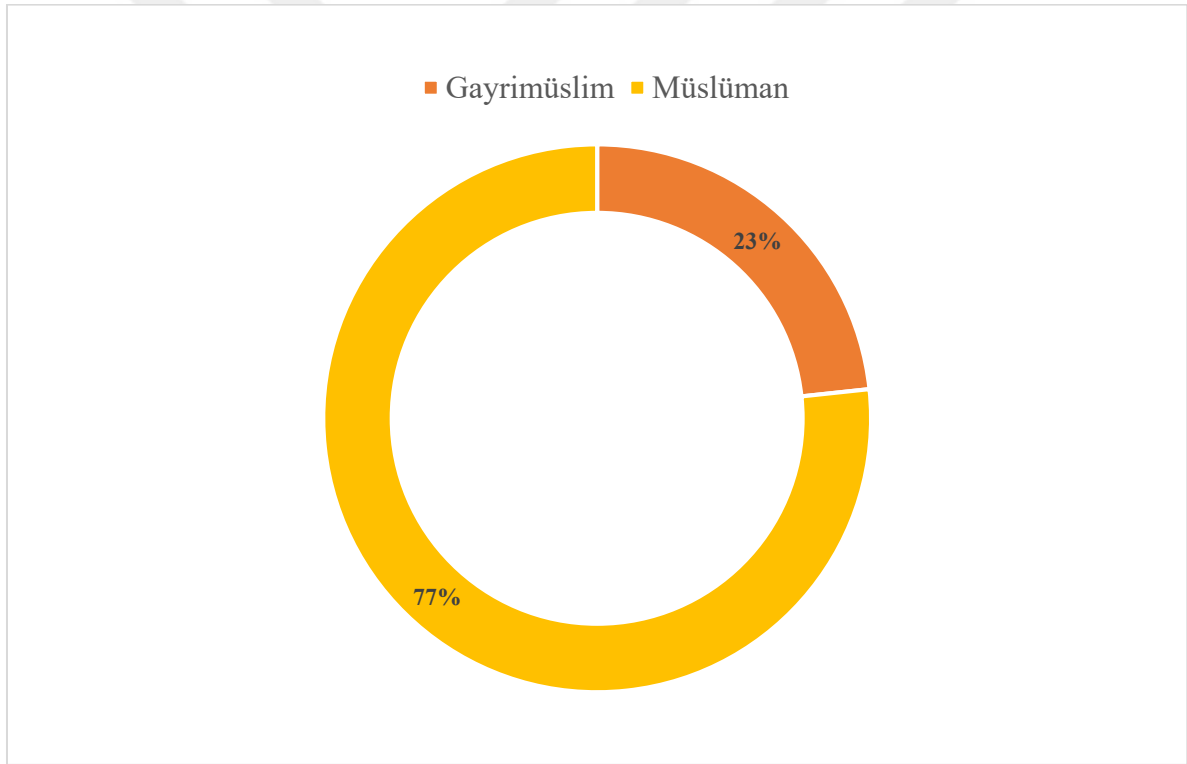
Tablo 1. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Kalebend Hükümlülerinin Cinsiyetleri, Sosyal Statüleri, Suçları, Suç-Ceza Mahalleri ve Ceza Süreleri

Sr.	Hkm No.	Sy.	C	D	Statü	Suç	Suç Mahali	Ceza Mahali	Ceza Süresi
1.	6/2	1	E	M	Sipahi	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	Belirtilmemiş	Ohri Kalesi	11 ay
2.	8/1	1	E	M	Defterdar	Memuriyet yerine gitmeme	Tekfurdağı	Varna Kalesi	2 ay
3.	8/2	1	E	M	Mühürdar	Memuriyet yerine gitmeme	Vefa/İstanbul	Dimetoka	1 ay 15 gün
4.	8/3	1	E	GM	Sarraf	Haddinden hariç türlü uygunsuzluklara cesaret etme, mahkeme celbine itaat etmeme, kadiya hakaret	Bereke	Ankara	18 ay 20 gün
5.	16/1	8	E	M	Sakin	Fukarayı ızrâr etmek, uygunsuz hareketlerde bulunmak	Adapazarı	Sinop Kalesi	7 ay
6.	17/2	1	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi harekete cesaret etme	İbrail	Dimetoka Kalesi	3 ay
7.	17/3	1	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi harekete cesaret etme	Tire Kazası	Dimetoka Kalesi	11 ay 20 gün
8.	19/1	1	E	M	Humbaracılar Ocağı Halifesi	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	Sakız Ceziresi	Antalya Kalesi	4 ay 20 gün
9.	25/4	3	E	M	Sakin	Meydana gelen bir olayda parmağının olması	Tosya	Ankara Kalesi	4 ay
10.	26/3	3	E	M	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş	Antalya Kalesi	18 ay 10 gün
11.	30/3	5	E	M	Esnaf, Esnaf Şeyhi, Esnafbaşı, Pabuçcu, Kalyoncu Ağası	Fesada sebep olacak bazı uygunsuz hareketlerde bulunma	Kastamonu	Sinop Kalesi	3 ay 20 gün, 11 ay 10 gün

12.	31/1	6	E	M	Sakin	Fesada sebep olacak bazı uygunsuz hareketlerde bulunma	Kastamonu	Samsun Kalesi	5 ay 27 gün, 9 ay 27 gün, 11 ay 27 gün
13.	38/3	1	E	GM	Mütemekkin	Haddinden hariç türlü uygunsuzluklara cesaret etme, ayinlerine münâfi hareket etme	Bergama	Dimetoka Kalesi	Belirsiz
14.	41/4	1	E	M	Bostani Tulumbaları Odabaşısı	Görevde ihmalkârlık	İstanbul	Seddülbahr Kalesi	1 ay
15.	42/4		E	M	Aşiret Ahalisi	Sahte evrak düzenleme, yalancı şahitlik	Ankara	Seddülbahr Kalesi	Belirsiz
16.	51/6	1	E	GM	Patrikhane Yazıcısı	Bazı mahallere sahte kağıtlar tahrir ederek keşişhâneyi ihlâl sebev olmak	İstanbul	Tokat Kalesi	Belirsiz
17.	60/3	4	E	M	Yeniçeri	Ocak kanunlarına aykırı hareket etmek	İstanbul	Samsun Kalesi	5 ay 10 gün
18.	64/3	2	E	M	Belirtilmemiş	Kendi halinde olmamak, üzerine lazım olmayan işlere karışmak	Belirtilmemiş	Geyve Kalesi	Belirsiz
19.	66/3	1	E	GM	Mütemekkin	Uygunsuz hareketlere cesaret etme, ayinlerine mugâyir hareketlerde bulunma, mütenebbih olmama	Burgaz Ada	Dimetoka Kalesi	23 ay 20 gün
20.	74/2	5	E	M	Yeniçeri	Mugâyir-i rızâ hareket etmek	İznikmid	Kütahya Kalesi	4 ay 20 gün, 5 ay 20 gün, 6 ay 10 gün
21.	76/3	1	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi harekete cesaret etme	Tire	Dimetoka Kalesi	Belirsiz
22.	76/4	1	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi harekete cesaret etme	Tire	Dimetoka Kalesi	Belirsiz

23.	77/1	1	E	M	Sakin	İtlak şartlarına aykırı hareket etmek	Karasu	Kütahya Kalesi	5 ay 20 gün
24.	84/5	2	E	M	Turnacı ve Haseki	Ocak kanunlarına aykırı hareket etme, fukaranın malını gasp etme, inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleket hareket etme	Belirtilmemiş	Sinop Kalesi	5 ay 20 gün, 5 ay
25.	95/3	1	E	M	Ocak Halifesi	Görevi kötüye kullanma, maiyyetindeki neferlerin akçelerine el koymak	Belirtilmemiş	Dimetoka Kalesi	3 ay
26.	95/5	1	E	M	Tütüncü	Hilâf-ı rızâ-i hareket etmek	İstanbul	Lefkoşa Kalesi	Belirsiz
27.	99/3	2	E	M	Aşîret Beyi ve Sakin	Hâneye tecavüz, adam öldürme, darp etme ve yaralama	Haymaneteyn	Sivas Kalesi	3 ay 20 gün
28.	100/1	1	E	M	Belirtilmemiş	Habâset	Edirne	Kavala Kalesi	
29.	100/2	2	E	GM	Mütemekkin	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	İstanbul	Kayseriye Kalesi	5 ay 20 gün
30.	100/3	1	E	GM	Mütemekkin	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	İstanbul	Kütahya Kalesi	5 ay
31.	103/4	1	E	GM	Esnaflar	Ayinlerine mugâyir hareket etme, hile ve tezvîre sülûk etme, insanları sebepsiz yere tecrîm etme	İstanbul	Dimetoka Kalesi	1 ay 10 gün
32.	104/2	1	E	M	Hafız	Evrakta sahtecilik	Amasya	Lefkoşa Kalesi	16 ay 10 gün
33.	104/5	8	E	GM	Mütemekkin	İnsan kaçakçılığı	İstanbul	Kütahya Kalesi	25 ay
34.	106/3	1	E	M	Yeniçeri	Kendi halinde olmamak, fesat çıkarmak	İstanbul	Dimetoka Kalesi	4 ay
35.	108/4	1	E	GM	Yazıcı	Ayinlerine mugâyir hareket etmek	İstanbul	Niğde Kalesi	5 ay 10 gün
36.	110/2	1	E	GM	Papaz	Ayinlerine mugâyir hareket etmek	Adapazarı	Çanakkale	11 ay 20 gün
37.	111/1	11	E	M	Belirtilmemiş	Adam öldürme, yağma	İlgın	Sivas	

38.	112/1	8	E	M	Zelîl takımı	Gasp, tecavüz, fukarayı rahne ve ziyân etmek	Belirtilmemiş	Çorum Kalesi	2 ay 20 gün
39.	116/3	1	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfî hareket etme, üzerine vazife olmayan işlere karışma	Kapudağı	Dimetoka Kalesi	8 ay 10 gün
40.	116/4	1	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfî hareket etme, üzerine vazife olmayan işlere karışma	İstanbul	Amasya Kalesi	4 ay
41.	135/1	1	E	M	Lağımcı Ocağı Kethüdası	Vazifesinde gevşeklik ve tembellik yapma	İstanbul	Dimetoka Kalesi	7 ay 10 gün
42.	137/3	1	E	GM	Kurşuncubaşı	Habâset	İstanbul	Antalya Kalesi	17 ay 10 gün

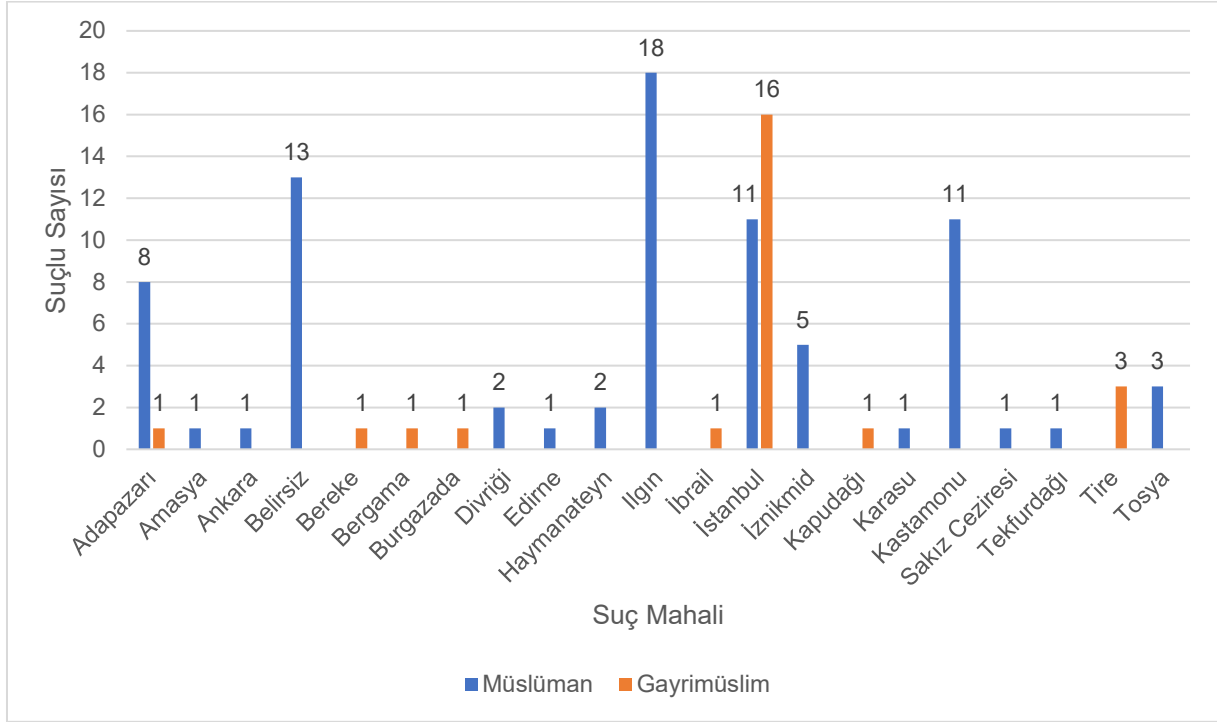

Şekil 5. Kalebend Hükümlerinin Din Bazında Oransal Dağılımı

Kalebend Olunan Hükümlülerin Suç Mahalleri

Bazı hükümlerin suç mahalleri belirtilmemiş olmakla birlikte çoğunlukla suçun ortaya çıktığı mahal hakkında bilgi verilmiştir. Suç mahalleri belirsiz olanlar dışında toplam 20 ayrı suç mahalli tespit edilmiştir. Suçun en yoğun işlendiği yer ise 27 suçlu ile İstanbul olmuştur.

Devletin merkezi konumunda olarak içerdği nüfus miktarı hasebiyle suç oranının burada daha yaygın olarak görüldüğünü tahmin etmekteyiz. İstanbul'un ardından suçlu sayısının en yoğun olduğu ikinci mahal Ilgın olmuştur. Fakat bu duruma farklı suçlardan hüküm giyen birbirinden bağımsız kimseler değil, aynı suça karışan 18 kişinin varlığı sebep olmaktadır.¹⁶

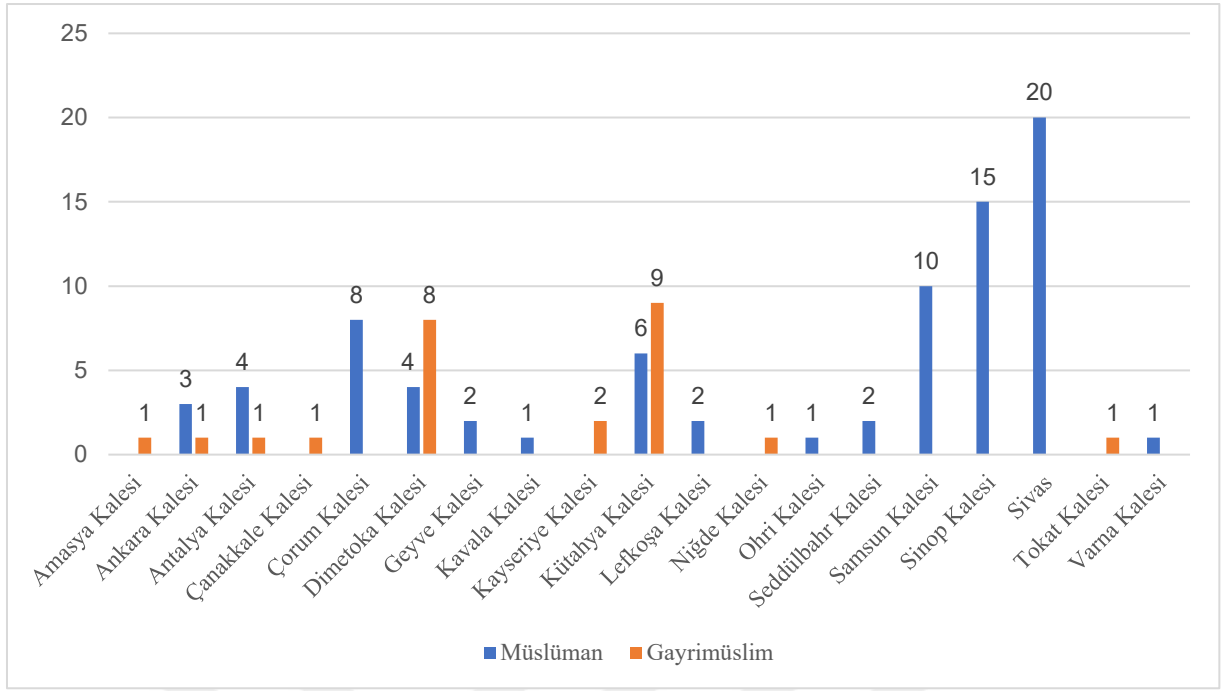
Şekil 6. Kalebend Olunan Hükümlülerin Suç Mahallerine Göre Sayısal Dağılımı

Kalebend Olunan Hükümlülerin Ceza Yerleri

İncelediğimiz kalebend hükümleri arasında suçluların ceza mahalleri olarak 19 ayrı kaleye rastlanmıştır. Suçluların en çok yerleştirildiği mahal 20 kişiyle Sivas Kalesi olmuştur. Sivas Kalesi'ni sırasıyla Kütahya/Sinop, Samsun ve Dimetoka Kaleleri takip etmektedir.¹⁷ Ancak hem müslümanların hem de gayrimüslimlerin yerleştirildiği ceza mahalleri olarak Kütahya ve Dimetoka Kaleleri öne çıkmaktadır.

¹⁶ COA, ADVNS,KLB.d., nr.37, s.111/1.

¹⁷ Kütahya ve Sinop Kalelerine hapsedilen suçlu sayısı birbirine eşittir.

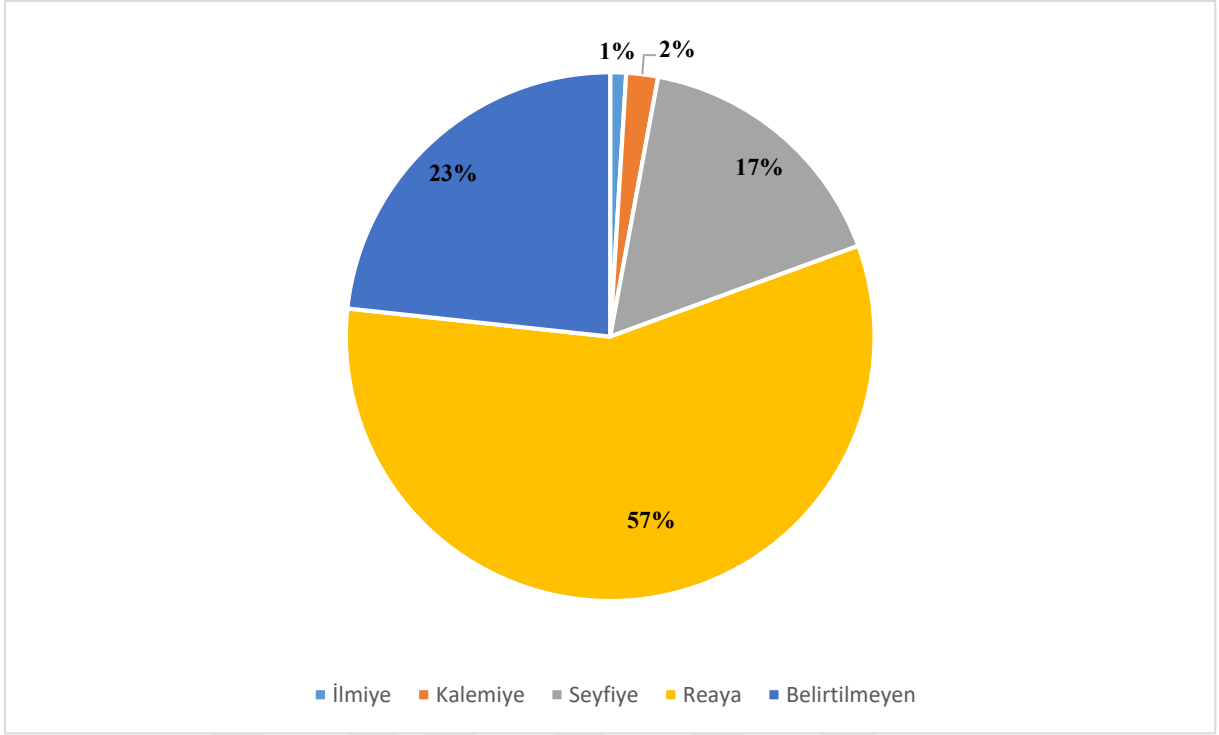

Şekil 7. Kalebend Olunan Hükümlülerin Ceza Mahallerine Göre Sayısal Dağılımı

Kalebend Olunan Hükümlülerin Sosyal Statüleri

Kalebend olunan hükümlülerin sosyal statüleri incelediğinde 59 hükümlü ile reaya sınıfının baş çektiğini görmekteyiz. Bu sınıfta sâkin (bir yerde oturan), mütemekkin¹⁸, aşiret beyi, papaz, sarraf, tütüncü, esnaf takımı, yazıcı ve patrikhane yazıcısı gibi kişilere rastlamaktayız. Bunlar haricinde zelîl takımı adı verilen alçak, uğursuz gürûh manasına gelen kimseleri de bu sınıfa dahil ettik. Hükümlüler arasında yönetenler ya da askeri sınıf olarak adlandırdığımız seyfiye, kalemiye ve ilmiye sınıfına mensup kimseler de yer almaktadır. Seyfiye sınıfının içerisinde yer alan kimselerden 9'u yeniçeri olup geri kalanı haseki, sipahi, ocak hâlifeleri, turnacı, lağımçı ocağı kethüdâsı, bostânî tulumbaları odabaşısı ve Tophâne-i Amire neferidir. Kalemiye sınıfına mensup 1 defterdâr, 1 mühürdâr; ilmiye sınıfına mensup olarak da 1 hâfıza rastlanmıştır.

¹⁸ Mütemekkin de sâkinle aynı anlamı taşıyıp bir yerde oturan manasına gelmektedir. Fakat sâkin müslümanlar için kullanılırken mütemekkin ifadesi gayrimüslimler için kullanılmıştır.

Şekil 8. Kalebend Edilen Hükümlülerin Sosyal Sınıflarına Göre Oransal Dağılımı

Kalebend Cezası Hükümlülerin Ceza Süreleri

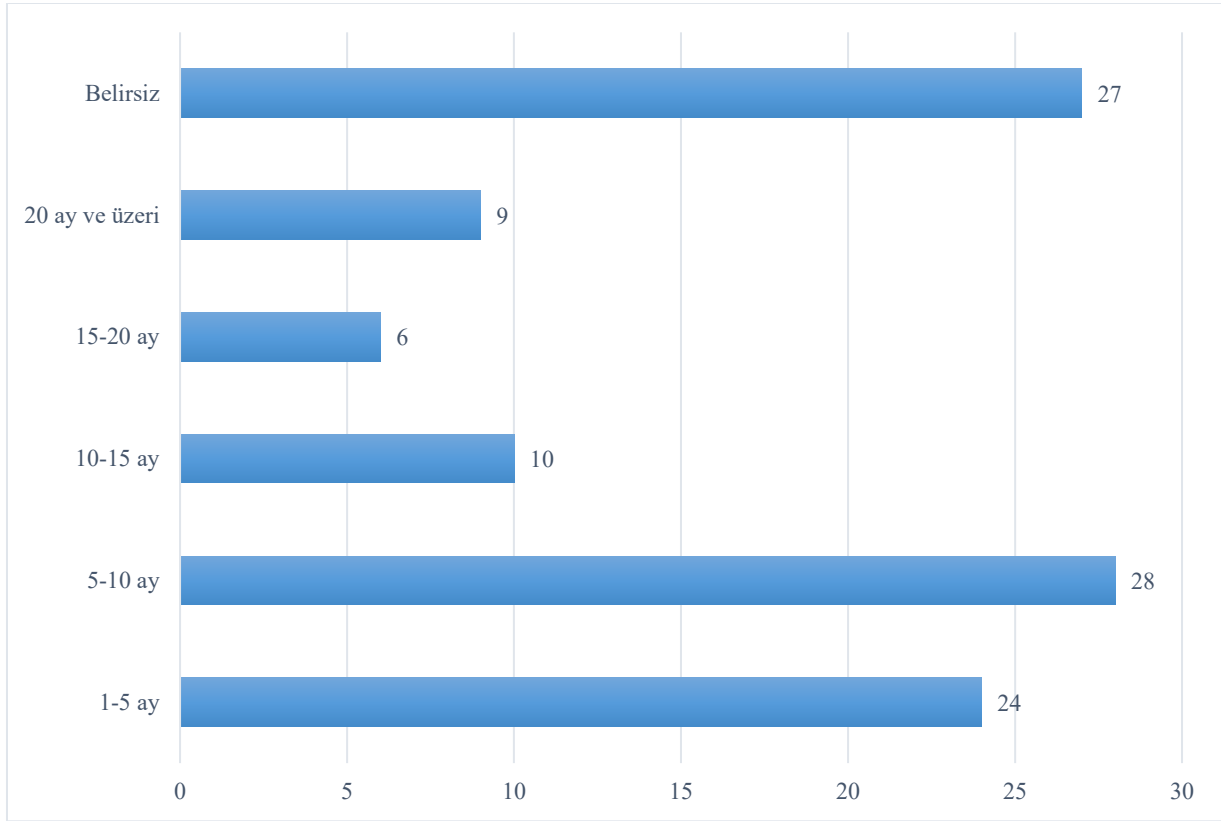
Suçlunun cezası verilirken ceza süresinin de en baştan belirlenmediğine yukarıda değinmiştik. Fakat ceza hüküm tarihi ile hükümlerin üstüne yazılan ıtlâk şerhlerinin tarihleri doğrultusunda ceza sürelerini hesaplama fırsatı yakaladık. Kişinin ıtlâkına dair şerh her hükmün üstünde yer almasa da biz var olanları hesaplayarak tezimizde yer verdik.

Tarihler verilirken gün doğrudan yazılmamış, ayı onar onar bölen “evâ’il, evâsıt, evâhır” gibi zaman aralıkları kullanmıştır. Bu durum günleri muallakta bıraktığı için tarihler açısından daha güvenilir bir sonuç elde etmek adına şöyle bir yol izledik: ayın 1-10 gün aralığını belirten evâ’il için 5, 10-20 gün aralığını belirten evâsıt için 15, evâhır içinse 25 sayısını baz aldık. “*Bir sûreti...*” diye başlayan hükümlerin hiçbirinde özel bir hüküm tarihi yer almamaktadır. Yanlış bir çıkarım yapmamak adına şayet varsa ilgili olduğu bir önceki hükmün ceza tarihini kullanmaktansa suçluların ceza mahallerine vardıklarını bildiren şerhlerin tarihlerini değerlendirmeyi daha uygun gördük. Üstelik bu vusûl tarihlerinde günler çoğunlukla doğrudan yazılmıştır.

Aynı suçtan ceza alan, hatta cezaları aynı hükümde belirtilen kimselerin ceza süresi de çoğunlukla farklılık göstermiştir. Örneğin aynı suçtan ceza alan beş kişinin içerisinde bulunan

Kahveci Deli Ahmed, İbrahim ve Feyzullah'ın ıtlak tarihleri farklılık göstermektedir. Kahveci Deli Ahmed ve İbrahim evâ'il-i Şa'bân 1239 tarihinde serbest bırakılırken Feyzullah isimli şahıs yaklaşık iki ay sonra ıtlak edilmiştir.¹⁹ Bu durumda suçlu yakınlarının ilgi makamlarından af dilemesi etkili olabilir.

Kalebend hükümleri içerisinde gördüğümüz en uzun süreli ceza 25 ay, en kısa süreli ceza ise 1 aydır.²⁰ 25 ay ceza alan kalebend hükümlülerin de gayrimüslim olduğu belirterek bu hükmün dışında yer alan diğer gayrimüslim reayanın da müslümanlara oranla daha uzun süreli kalebend ettirildiğini söylebiliriz.²¹

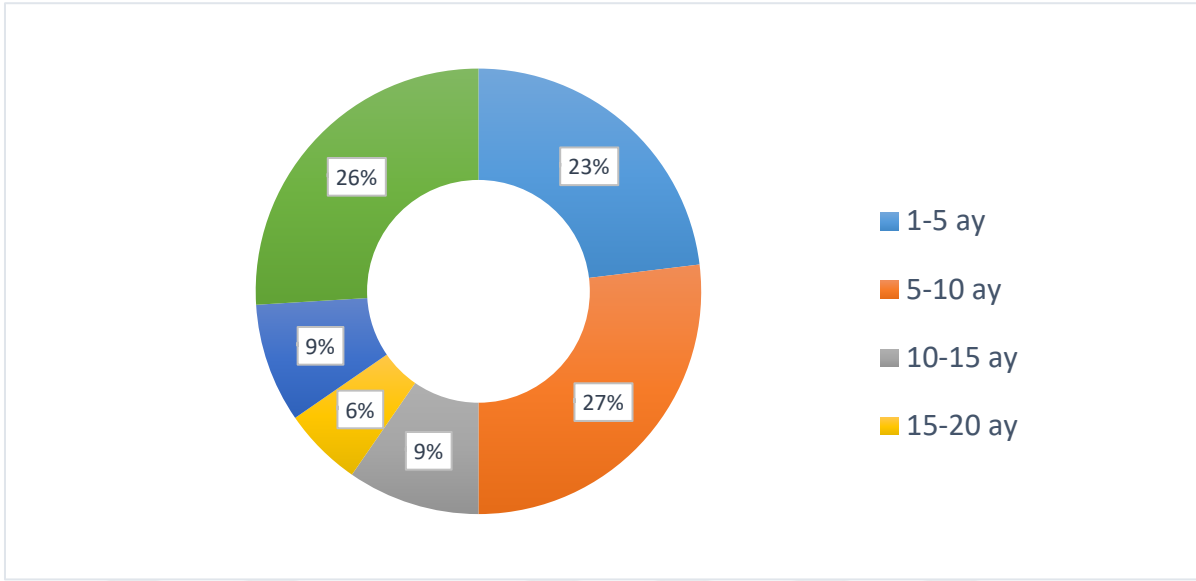

Şekil 9. Kalebend Edilen Hükümlülerin Ceza Sürelerine Göre Sayısal Dağılımı

¹⁹ COA, ADVNS,KLB.d., nr.37, s. 74/2, 114/2, 136/1.

²⁰ COA, ADVNS,KLB.d., nr.37, s. 41/4, 104/5.

²¹ COA, ADVNS,KLB.d., nr.37, s.17/3, 66/3, 137/3.

Şekil 10. Kalebend Edilen Hükümlülerin Ceza Sürelerine Göre Oransal Dağılımı

3.1.1.2. Nefy Cezası

Nefy bir kimseyi rızası olmadan bir mahalden başka bir yere sürmek, nakletmektir.²² 37 Numaralı Kalebend Defteri'nin incelediğimiz kısmında bir ceza türü olarak kullanılan ve hayli yer kaplayan nefy kişinin devletin ilgi birimlerinin verdiği karar doğrultusunda bulunduğu yerden uzaklaştırılarak başka bir yere gönderilmesini sağlamaktadır.²³ Şahsın nefy edildiği bölgeden menfâ, nefy edilen kişiden ise menfâ olarak bahsedilmektedir.²⁴

İncelediğimiz kısımda ceza hükmü kapsamında toplam 239 adet nefy hükmü bulunmaktadır. Yukarıda da bahsettiğimiz üzere kalebend hükümlerinin sayısı ise 42'den ibarettir. Anlaşılan o ki deftere adını veren ceza türü zamanla daha az tercih edilmeye başlanmış.²⁵

Osmanlı Devleti'nde cezire-bend türünde bir cezanın olduğu bilinmektedir. Ele aldığımız hükümlerde de kimi suçluların cezirelere gönderildiğine rastladık, fakat ilgili hükümlerin tümünde doğrudan nefy ifadesi kullanıldığı için bunları nefy kapsamında almayı daha uygun gördük.

²² Ferit DEVELLİOĞLU, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Türkçe Lûgat, Aydın Kitabevi 2011, s. 959.

²³ COA, ADVNS,KLB.d., nr.37, s. 23/5.

²⁴ COA, ADVNS,KLB.d., nr.37, s. 2, 77/2.

²⁵ Zeynep TOKU, 34 Numaralı Kalebend Defterine Göre (s. 1-106) H. 1230-1231 / M. 1815-1816 Yılları Arasında Osmanlı'da Suç, Suçlu ve Cezalar (Değerlendirme-Metin), s. 31.

Tablo 2. Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Hüküm Numaralarına Göre Sayıları, Cinsiyetleri, Dinleri, İşledikleri Suçlar, Suç-Ceza Mahalleri ve Ceza Süreleri

Sr.	Hkm Nr.	S	C	D	Statü	Suç	Suç Mahali	Ceza Mahali	Ceza Süresi
1.	4/3	1	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket	Çorlu	İne Kazası	-
2.	5/2	1	E	M	Sakin	Kendi halinde olmamak, fukarayı tecrîm ve ızrâr etmek	Bolu	Kütahya	1 ay 20 gün
3.	5/3	1	E	M	Bakırcı	Memlekette karışıklığa yol açacak uygunsuz hareketlerde bulunma, bazı kimseler hakkında iftirada bulunup vilâyetin asayişini bozma	Tokat	Sinop	6 ay 10 gün
4.	5/4	1	E	M	-	İstanbul'a sahte mahzar getirmek	Hâcî Karyesi	Sinop	7 ay
5.	6/1	1	E	M	Kadı (sabık)	Ehl-i tarîke karşı yanlış hareketlerde bulunma	Galata/ İstanbul	İznikmid	2 ay 10 gün
6.	6/3	1	E	M	Kadı	Meclislerde münâsebetiz konuşmalar yapmak	Galata/ İstanbul	Keşan	11 ay 10 gün

7.	6/4	1	E	M	Muhallefât Halifesi	Vazifesini doğrulukla yerine getirmeme, rüşvet alma	-	Kütahya	13 ay
8.	7/1	1	E	M	Şeyh	Dine aykırı haram işlerde bulunma, teferrüd daiyesiyle fesat çıkarma, uydurma gerekçelerle fukarayı huzuruna getirme	Karahisar-ı Sahib	Konya	7 ay 20 gün
9.	7/2	1	E	M	Sakin	Edepsiz hareketlerde bulunma, fesat çıkarma	Karahisar-ı Sahib	Akşehir	6 ay 23 gün
10.	7/3	2	E	M	Serdengeçti	Çıkar sağlamak, para kazanmak için daima mahkeme ve mütesellim konağına gitmek, üzerine lazım olmayan işlere karışmak	Bolu	Sinop	5 ay 20 gün
11.	7/4	1	E	M	Mühürdar	Memuriyeti terk etmeme	Laleli/İstanbul	Kütahya	2 ay
12.	8/4	2	E	M	Voyvoda ve kardeşi	Naibin aleyhine düşerek onu rahatsız etmek, adamlarını yaralamak, türlü türlü hakarete cesaret etmek	Bereke	Sivas	2 ay 10 gün, 8 ay 10 gün
13.	9/2	1	E	G M	Keresteci	Fesad çıkarma, destekleme	İstanbul	Kengırı	-
14.	9/3	1	E	G M	Sakin	Fesad çıkarma, destekleme	İstanbul	Kayseri	4 ay 3 gün
15.	9/4	1	E	M	Defter Emmini (sabık)	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	-	Karahisar-ı Sahib	12 ay
16.	9/5	1	E	M	Hayyâmiye Nâzırı (sabık)	Bazı kötü işlerde bulunmak	-	Filibi	11 ay

17.	10/1	1	E	M	Vekîl-i Harc	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	-	Kütahya	1 ay 10 gün
18.	10/2	1	E	M	Kapucubaşı	Bazı emellerini tahsis etmek üzere fesatlık yapmak, hilâf-ı rızâ hareket etmek	İstanbul	Ankara	10 ay 20 gün
19.	10/3	1	E	M	Hazinedar	Bazı emellerini tahsis etmek üzere fesatlık yapmak, hilâf-ı rızâ hareket etmek	-	Karahisar-ı Sahib	10 ay
20.	10/4	1	E	M	-	Başına birtakım haşeratı toplayarak türlü uygunsuzluklara cesaret etme	Drama	Kütahya	17 ay 20 gün
21.	10/5	1	E	M	-	-	Drama	Sivas	16 ay 9 gün
22.	10/6	1	E	M	-	-	Drama	Adana	11 ay 10 gün
23.	11/2	4	E	M	Sakin	Ahaliyi tahrik ederek kavga çıkarmak, arada birkaç neferin öldürülmesine ve yaralanmasına sebep olmak	Hacıköy Karyesi	Adana	6 ay 10 gün
24.	11/3	1	E	M	Naib	Tezkire harcı namıyla halktan para almak, kazada ihtilale yol açarak ahalinin güvenliğini bozmak	Eğin Kazası	Tokat	17 ay 20 gün

25.	12/3	1	E	M	Muhtar	Tekalif tahsili için gelen mübaşirleri hileyle geri çevirmek	İlbeyli Kazâsı	Çeharşenbe Nahiyes	-
26.	13/1	1	E	M	Ayan (sabık)	Kesb-i teferrüd daiyesiyle üzerine lazım olmayan işlere karışmak, eşkıya takımına yardım etmek, hile ve hud'aya başvurmak	Dinekkessi-ni	Adana	-
27.	13/4	1	E	M	Muhzır	Ocak kanunlarına aykırı hareketlerde bulunma	İstanbul	Brusa	20 gün
28.	14/1	1	E	M	Kul Kethüdası	Ocak kanunlarına aykırı hareket etmek	-	Tekfurdağı	20 gün
29.	14/3	1	E	M	Çorbacı	Vazifesinde gevşeklik ve tembellik yapmak, orta-i mezkur neferatını zabt u rabt etmemek	Sakız Ceziresi	Kütahya	-
30.	14/4	2	E	M	Sakin	Ayanlık daiyesine düşmek, asker bedeliyesinin geciktirilmesine sebep olmak	Karahisar-ı Sahib	Sivas	2 ay 20 gün
31.	15/5	1	E	M	Müezzin	Hıdmet-i fetvâyı şerîfe ile meşgul olmayıp erâzil makûlesiyle ahbablık etme	Konya	Tokat	-
32.	16/2	1	E	M	Arabacıbaşı	Vazifesi sırasında gereken özeni, gayreti göstermemek	Tophane-i Amire/ İstanbul	Kütahya	4 ay 10 gün

33.	16/4	1	E	M	Müezzin	Hıdmet-i fetvâyı şerîfe ile meşgul olmayıp erâzîl makûlesiyle ahbablık etme, ahaliyi fesada uğratma	Tosya Kazası	Niğde	12 ay
34.	17/4	1	E	G M	Mütemekkin	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	Balat	Bursa	-
35.	17/5	2	E/ K	M	Sakin	Fukaraya zulüm etme, hakkında çıkan iskan kararına itaat etmeme (K) Halkın malını gasp etmek, yol kesip yolcuları katletmek, eşyalarını yağmalama (E)	Maraş	Kayseriye	-
36.	18/1	2	E	M	Nakib ve sakın	Gasp, adam öldürme, diledikleri kimseleri hakim ve müftü olarak atama, beş yüz süvarinin irsaline muhalefet etme	Maraş	Kayseriye	-
37.	19/5	1	E	M	Müderris/Müftü	Memlekette karışıklığa yol açma, mühim işlerin duraklamasına sebep olma	Berkofça	Pirlepe	11 ay
38.	20/2	1	E	M	Sakin	Fukaraya zulm ve taaddi etme	İslimye Kazası	Brusa	8 ay
39.	20/3	1	E	M	Sakin	Adam öldürme, fukaraya zulm etme	İslimye Kazası	Kütahya	5 ay 27 gün
40.	22/1	4	E	M	Sakin	Sahte ilam ve mahzar hazırlama	Canik Sancağı	Kütahya	-

41.	22/2	1	E	M	Yeniçeri	Ocağın adap ve erkânına aykırı hareket etme	İstanbul	Brusa	-
42.	22/3	2	E	M+ G M	Ustabaşı (GM) ve maden çalışanı	Maden çalışmalarında yolsuzluk yapmak	Çorum	Bolu	6 ay 10 gün ve 9 ay 20 gün
43.	23/4	1	E	M	Mütemekkin	Fiat-ı nukûd nizamının ihtilaline sebep olma, Niğde tarafına uygunsuz şeyler yazdırma	İstanbul	Niğde	19 10 gün
44.	23/5	1	E	M	-	Mütesellim hakkında asılsız, yalan şikayetlerde bulunma	İsparta-İstanbul	Kütahya	1 ay
45.	24/3	1	E	M	Sakin	Şark canibine müretteb olan asker maddesinin gecikmesine neden olma	Muğla	İstanköy Ceziresi	-
46.	25/1	4	E	M	Sakin	Kaza ahalisi arasına fitne sokma, mühim işleri durdurmaya çalışma	Gördüs	Bolu	5 ay
47.	25/3	2	E	M	Sakin ve Muhzırbaşı	Kesb-i teferrüd ve tagallüb ederek her işe karışmak, suçsuz insanları sebepsiz yere tecrîm etme	Filiba	Dimetoka	8 ay 20 gün
48.	26/1	1	E	M	Sakin	İstanbul'a sahte ilam ve mazhar getirme	İstanbul	Kütahya	8 ay 10 gün
49.	26/2	3	E	M	Sakin	-	Çamaş?	Kütahya	2 ay 18 gün
50.	26/4	1	E	M	Matbah Emmini Kethüdası	-	-	Gemlik Kazası	7 ay

51.	26/5	1	E	M	Mühürdar	-	-	Zağferanbolu	8 ay
52.	27/1	2	E	M	Mühürd ve Haftani Yamağı	-	-	Bolu	10 ay 10 gün
53.	27/2	2	E	M	Kapucu ve Voyvoda (sabık)	-	-	Kastamonu	9 ay 18 gün
54.	27/3	2	E	M	Hazinedar ve voyvoda (sabık)	-	-	Kütahya	9 ay 18 gün
55.	27/4	2	E	M	Hazinedar (sabık) ve Filibe Nazırı (sabık)	-	-	Karahisâr-ı Sâhib	9 ay 20 gün
56.	27/5	1	E	M	Katip	-	-	Balıkesri	9 ay 24 gün
57.	27/7	1	E	M	Ayan (sabık)	Fukaraya zulüm ve taaddi etme, kaza naibini azlettirme	Düzce-İstanbul	Dimetoka	3 ay
58.	29/1	1	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfî hareket etme, memleketin nizamını bozmak	Karahisar-ı Şarki	Tokat	-
59.	29/2	1	E	G M	Mütemekkin	Vazifesinden hariç işlere karışma, türlü uygunsuzluklara cesaret etme	Eğir	Gümüşhane	5 ay 10 gün
60.	29/3	1	E	G M	Mütemekkin	Vazifesinden hariç işlere karışma	Eğir	Trabzon	-
61.	29/4	1	E	G M	Mütemekkin	Vazifesinden hariç işlere karışma	Eğir	Giresun	-
62.	29/5	1	E	G M	Mütemekkin	Vazifesinden hariç işlere karışma	Eğir	Bafra	-

63.	29/6	1	E	M	Kaimmakam	Fukarayı tecrîm ve ızrâr, eşkıya makûlesini tahrik, memleketin güvenliğini bozacak hareketlere cesaret etme	Kastamonu	Varna	3 ay
64.	29/7	3	E	M	Derbend Ahalisi	Eşkîya makûlesini tahrik etme, ev basıp yağmalama	Kadınhanı	Aydın Güzelhisar	-
65.	30/2	3	E	M	Sabık ayanın oğlu ve aveneleri	Sabık ayanın talimatıyla İstanbul'a gidip memleketin nizâmını bozmak	İstanbul	Kütahya	11 ay
66.	31/2	1	E	M	Naib	Maden çalışmalarını durdurmak amacıyla fesat çıkarmak	Ordu	Tokat	11 ay 20 gün
67.	31/3	1	E	M	Naib	-	Fatsa	Tokat	-
68.	31/4	1	K	M	Sakine	Zina	Üsküdar/ İstanbul	Zağferanbolu	19 ay 20 gün
69.	31/5	1	E	M	Alay Beyi	Kendi umuruyla meşgul olmamak	Midillü Ceziresi	Manisa	15 ay 20 gün
70.	32/3	5	E	M	Sakin	Fukarayı tecrim ve ızrar etmek, maden çalışmalarını durdurmak niyetiyle fesat çıkarmak	Ordu	Konya	2 ay 10 gün, 3 ay 20 gün, 13 ay 10 gün, 8 ay 10 gün

71.	32/4	1	E	M	Harc-ı firun kethüdası	Hilâf-ı rızâ hareket etme	-	Brusa	2 ay
72.	34/2	1	E	M	Su Yolcubaşı	Bazı kötü işlerde bulunma	Edirne	İnöz	4 ay 10 gün
73.	34/5	1	K	G M	Mütemekine	Ayinlerine münâfî hareket etme, haddinden hariç türlü uygunsuzluklarda bulunma	Kumkapu	Adapazarı	3 ay
74.	35/1	2	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfî hareket etme, haddinden hariç türlü uygunsuzluklarda bulunma	Niksar	Sinop	-
75.	35/2	1	E	G M	Mütemekkin	Serkeşlik daiyesinde olma, ayinlerine münâfî hareket etme	Van	Diyarbakir	-
76.	35/3	3	E	G M	Mütemekkin	Serkeşlik daiyesinde olma, ayinlerine münâfî hareket etme	Van	Diyarbakir	-
77.	35/4	1	E	M	Kadı	Uygunuz hareketlerde bulunma	-	Selanik	5 ay 20 gün
78.	37/2	2	E	M	Yeniçeri Ustası	Memuriyet yerine gitmeme	-	Bilecik	-
79.	37/3	5	E	M	Yeniçeri Ustası	Memuriyet yerine gitmeme	Gekbuze	Bilecik	-
80.	38/2	1	E	M	Müezzin	Eşkıya makulesini tahrik ederek mütesellim konağını kuşatma	Beyşehir	Konya	-
81.	38/4	1	E	G M	Seraydar	Ayinlerine münâfî hareket etme, milletin işlerini bozacak eylemlerde bulunma	-	Van	-

82.	38/5	1	E	M	Sakin	Fukaranın malını gasp etme, devlet işlerini durdurmaya cesaret etme	Beyşehir	Kütahya	-
83.	39/1	1	E	M	Sakin	Fiyat kararnamesinin üzerinde mal alıp satma	Zihne	Selanik	3 ay
84.	39/	2	E	M	Sakin	Fiyat kararnamesinin üzerinde mal alıp satma	Naslıç	Sofya	2 ay 20 gün
85.	41/1	1	E	M	Bostancı	Edepten hariç tavır ve hareketlerde bulunma, kendi halinde olmama	Alibey Karyesi	Seddülbahr Kalesi	1 ay 20 gün
86.	42/1	4	E	M	Sakin	Ahaliyi tahrik ederek hisselerine düşen asker bedeliyesine muhalfeet etme, çıkan kargaşada bir kimseyi öldürme	Zeytun Kazası	Manisa	-
87.	42/3	1	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etme, haddinden hariç türlü uygunsuzluğa cesaret etme	Beyoğlu/ İstanbul	Bandırma	54 gün
88.	43/1	1	E	G M	Mestçi	Milletin ihtilâlini mûcib harekete cesaret etme, ayinlerine mugâyir hareket	İstanbul	Mihaliç	7 ay 10 gün
89.	43/3	3	E	M/ G M (1)	-	Hilâf-ı rızâ hareket etmek, üzerine vazife olmayan işlere karışmak	İstanbul	Bolu	5 ay 10 gün

90.	43/4	1	E	M	Hassa Silahşörü	Hilâf-ı rızâ hareket etmek, üzerine vazife olmayan işlere karışmak	İstanbul	Kütahya	4 ay 20 gün
91.	43/5	1	E	M	Esirci	Mahkeme sonucu verilen ilâmın bazı yerlerini ihlal etme	Galata/İstanbul	Brusa	3 ay 10 gün
92.	44/2	1	E	M	Kaimmakam	Uygunsuz hareketlere cesaret etme, memleketin nizamını bozacak eylemlerde bulunma	Halep	Sivas	8 ay 10 gün
93.	45/4	1	E	M	Sakin	Bir gayrimüslime esir satışı yapmak	İstanbul	Burusa	-
94.	46/1	1	E	G M	-	Ayinlerine münâfi hareket etme	-	Bandırma	4 ay 20 gün
95.	46/2	1	E	M	Yeniçeri Zabiti	Azledildiği halde memuriyetini sürdürmekte ısrar etme, yerine tayin edilen kimseyi bulunduğu mahalden çıkarma	Selanik	Dimetoka	1 ay 20 gün
96.	46/4	1	E	M	Kadı	Devletin çalışmalarını durdurmak, ayanlık iddiasında bulunmak, suçsuz kimseleri yakalatıp tecrîm etme	İbradi	Kütahya	5 ay
97.	47/1	1	E	M	Kadı	Devletin çalışmalarını durdurmak, ayanlık iddiasında bulunmak, suçsuz kimseleri yakalatıp tecrîm etme	-	Kütahya	-

98.	50/1	1	E	M	Voyvoda	Görevde ihmal ve kusur	Boz Adası	Kütahya	4 ay
99.	50/2	1	E	M	Kapucubaşı	Uygunsuz hareketlere cesaret etme, memleketin nizamını bozma	Halep	Erzurum	6 ay
100.	50/3	1	E	M	Sakin	Edepsizlik, erazil makulesini tahrik etme, sahte tahrirat tertibiyle İstanbul'a gelme	Zile Kazası	Tokat	19 ay 10 gün
101.	50/5	1	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etme, milletin işlerini bozma	Mıgalkara	Edirne	4 ay
102.	51/1	1	E	G M	Metropolit	Uygunsuz hareketlere cesaret etme	-	Konya	4 ay 10 gün
103.	51/2	1	E	G M	Metropolit aşçısı	Kendi halinde olmamak, uygunsuz hareketlerde bulunma	-	Brusa	-
104.	51/4	1	E	G M	Duhancı	Fikirlerini icra amacıyla türlü edepsizliklere başvurma, yalan söyleme	-	Karaman	-
105.	52/3	1	E	M	Sakin	Kesb-i teferrüd daiyesiyle ahaliyi tahrik etme, çevre kazalara birtakım asılsız söylentiler yayma	Karahisar-ı Sahib	Adana	5 ay
106.	52/4	2	E	M	Müezzin ve İmam	Asker bedeliyesinin geciktirilmesine sebep olma, memleketin nizamını bozacak uygunsuzluklarda bulunma	Çemişgezek Kazası	Ankara	2 ay

107.	53/2	3	E	M	Nakib, imam ve nakibin kardeşi	Matlûbât-ı saltanat-ı seniyyeyi geciktirme, durdurma	Erzincan	Amasya	-
108.	53/3	2	E	M	Dizdar ve Ayan	Tekâlifleri kesmeye cesaret etme	Kaş Kazası	Güzelhisar	-
109.	54/1	2	E	M	Sakin	Mukaatanın nizâmını bozmak, fukaraya zarar vermek	Yabanabad Mukataası	Bolu	-
110.	54/2	1	E	M	Silahşör	Yalancı şahitlik	Arz Odası	Dimetoka	-
111.	54/3	1	E	M	Enderun Aşçısı	Yalancı şahitlik	-	Kala-i Sultaniye	-
112.	54/4	2	E	M	Katip	Doğruluğa aykırı uygunsuz hareketlerde bulunma	-	Güzelhisar	-
113.	54/5	1	E	M	Kadı	Ayanlık iddiasında bulunmak, İstanbul'a giderek oradaki kaza ahalisini tahrik etme ve fesadını icra için kazaya yönlendirme	İbradi-İstanbul	Karahisar-ı Sahib	-
114.	55/1	1	E	M	Mütesellim	Ahaliyi tahrik ederek bir topluluğu voyvodaya karşı kışkırtmak, hücum ettirmek	Edremid	Isparta	-
115.	55/2	1	E	M	Silahşör	Ahaliyi tahrik ederek bir topluluğu voyvodaya karşı kışkırtmak, hücum ettirmek	Edremid	Ankara	-
116.	55/3	1	E	M	Ayan (sabık)	Ayanlık iddiasında bulunarak fitne ve fesat çıkarmak, fukarayı otuz kırk bin kuruş kadar rahne-dâr eylemek	Kırili	Adana	-

117.	56/1	1	E	M	Sakin	Kaza ahalisi hakkında iftirada bulunmak	-	Adana	-
118.	56/2	1	E	G M	Rahip	Ayinlerine münâfi hareket etme	Konya	Rodos Ceziresi	-
119.	58/1	3	E	M	l'i memleketin ileri gelenlerinden, diğerleri belirtilmemiş	Mübayaa ve asker bedeliyesinin geciktirilmesi, memleketin nizâmını bozmaya cesaret etme	Çemişgezek	Amasya	-
120.	58/2	1	E	M	Muhafız	Keferenin adayı istilasında kusurlu bulunması	... Adası	Tokat	-
121.	58/3	1	E	M	Sakin	Kız kaçırmak	Banaz Kazası	Manisa	-
122.	59/1	1	E	M	Hüseyin'in kardeşi	Kız kaçırma suçuna yardım ve yataklık etme	Banaz Kazası	Güzelhisar	-
123.	60/4	1	E	M	Belirtilmemiş	Elinde mübâyaa akçesi bulundurarak Darphane-i Amire'ye teslim etmemek	-	Brusa	-
124.	61/6	3	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etmek, milletin işlerini bozmak	İstanbul	İznik	3 ay 10 gün, 6 ay
125.	62/1	2	E	M	Sakin ve Turnacı	Bazı süfehâ makûlesini tahrik ve ifsâd, memleketin nizamını bozma	Zile	Kütahya	3 ay 20 gün
126.	62/2	21	E	M	Sakin ve hevedarları	Beldede karışıklık çıkarmak	Ayıntab	Konya	-
127.	62/3	1	E	M	Nakib	Ev basmak	Ayıntab	Konya	-
128.	63/3	1	E	M	Ayan (sabık)	Ayanlık iddiasında bulunmak, yeni ayana iftira atıp hakkında sahte ilamlar gönderme	Bendereğli Kazası	Konya	6 ay 10 gün

129.	63/4	2	E	M	Müftü ve Naib(sabık)	Mehâm-ı saltanat-ı seniyyenin ta'tilini müstevcib hareketlerde bulunmak, memlekette karışıklığa yol açmak	Ereğli/ Konya	Kula Kazası	-
130.	64/1	1	E	M	Bayburdlu Avenesi	Mehâm-ı saltanat-ı seniyyenin ta'tilini müstevcib hareketlerde bulunmak, memlekette karışıklığa yol açmak	Ereğli/ Konya	Kula Kazası	-
131.	64/2	1	E	M	Mekteb Hocası	Kendi halinde olmamak, memlekette karışıklığa yol açan uygunsuz hareketlerde bulunmak	Edremid	Bolu	11 ay 10 gün
132.	65/1	1	E	M	Kuzât-ı kapu kethüdâsı	Rüşvet almak için çeşitli hileler yapmak	-	Konya	5 ay 10 gün
133.	65/2	1	E	M	Voyvoda (sabık)	Vazifesinden hariç işlere müdahale etmek	Galata/ İstanbul	Karahisar-ı Sahib	3 ay 20 gün
134.	65/3	1	E	M	Kereste Gümrükçüsü	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	-	Konya	8 ay 20 gün
135.	65/4	1	E	M	Naib	-	-	Karahisar-ı Sahib	3 ay 10 gün
136.	66/4	4	E	M	Sakin	Memlekette karışıklık çıkarmak	Edremid	Brusa	10 ay 20 gün
137.	66/5	3	E	M	Sakin	Memlekette karışıklık çıkarmak	Edremid	Bolu	10 ay 10 gün
138.	67/1	4	E	M	-	-	Edremid	Kütahya	11 ay
139.	68/3	4	E	M	Turnacı	Karışıklığa yol açanlara yardım etmek, hilâf-ı rızâ hareketlerde bulunmak	Kandiye Kalesi	Kütahya	16 ay

140.	70/1	1	E	M	Mütesellim	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	Akşehir	Adana	3 ay 10 gün
141.	70/3	1	E	M	Kassam	Edepten hariç tavırlarda bulunma, vazifesinde gevşeklik yapma	Üsküdar/İstanbul	İznikmid	20 gün
142.	71/4	1	E	M	Voyvoda	Haşerât makûlesini çevre mahallere göndererek hırsızlık, yağma gibi hareketlere girişmek, fukarya zulm etmek	Kütahya	Konya	5 ay 20 gün
143.	72/1	1	E	-	Barutçubaşı	Baruthane nazırlarına galebe etmek	-	Ankara	3 ay 10 gün
144.	72/3	1	E	M	Mutasarrıf	Sorumlu olduğu çiftlikle ilgilenmeme, mahkeme celbine itaat etmeme	Ruscuk	Dimetoka	2 ay 10 gün
145.	73/1	1	E	M	Serdar	Menfasından firâr etmek, eşkıya takımını başını toplayarak türlü kötülüklerde bulunmak	Kırşehir	Konya	2 ay 10 gün
146.	75/1	4	E	M	Belirtilmemiş	Matlûbât-ı devlet-i aliyyeyi ta'til ve iptal eylemek	Antalya	Adana	3 ay, 10 ay
147.	75/2	1	E	M	Çorbacı	Ocak nizâmını ihlâl eden çorbacıların elebaşı olarak onları kışkırtmak	İstanbul	Kütahya	4 ay 20 gün
148.	78/1	1	E	M	Çorbacı	Kanunnâme-i Humâyûn şûrûtuna muhalif olma, ocağın adap ve erkânına aykırı hareketler gösterme	-	Amasya	2 ay

149.	78/3	1	E	M	Aşiret Beyi	Bakır nakli için verilen maslahatları engellemek amacıyla birtakım eylemlerde bulunmak, zimmetine para geçirmek	-	Sivas	9 ay
150.	79/3	1	E	M	Kadı	Mugâyir-i rızâ hareket etmek	-	Karahisar-ı Sahib	-
151.	80/1	1	E	M	Talebe	İlim talebesine yakışmayacak tavırlarda bulunma, bir başka talebeyi bıçakla yaralama	İstanbul	Kütahya	10 ay 20 gün
152.	80/2	4	E	M	Sakin	Şarap içme, sarhoş halde dolaşarak ehl-i ırza tasallut etme, zahire mübayaasının ta'tilini mucib harekete cesaret etme	Gedegara Kazası/ Amasya	Karahisar-ı Sahib	5 ay
153.	81/1	4	E	M	-	Ev basıp adam öldürmek	Ankara	Amasya	5 ay 10 gün
154.	81/3	2	E	M	Sakin	Fukaranın mahsulünü cebren almak, onları ücretsiz çalıştırmak	Çeşme	Antalya	-
155.	83/1	1	E	G M	Mütemekkin	Vazifesi olmayan işlere karışmak, milletin işlerini bozmak	Kayseriye	Tokat	7 ay
156.	83/4	1	K	G M	Mütemekkine	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Eğir	Çemişgezek	-
157.	84/1	1	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Sivas	Bitlis	7 ay 10 gün
158.	84/2	1	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Sivas	Bitlis	2 ay 13 gün
159.	84/3	1	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Sivas	Bitlis	2 ay 1239
160.	85/2	2	E	G M	Sarraf	Fiyat kararnamesinin üzerinde mal alıp satma	Uzunçarşı	Eğir	-

161.	86/2	3	E	M	Müderriş, Hatip, ...	Kendi halinde olmamak, eşkıya takımını başlarına toplayarak fesat çıkarmak	Çağlayık	Selanık	7 ay 10 gün
162.	93/1	1	E	M	Tütüncü	İftirayla iki ayda bir ayan azlettirme, tevziat defterlerine külliyyetli akçe yazarak tahsil etme	Bozok Sancağı	Sinop	-
163.	93/2	1	E	M	Sakin	Zimmetine para geçirme, fesat çıkarma	Kalacık	Samsun	6 ay 20 gün
164.	97/5	1	E	M	Müezzin	Üzerine lazım olmayan işlere karışma, ahali arasına fitne ve fesat sokma	Karahisar-ı Develü	Ankara	3 ay 20 gün
165.	98/3	1	E	M	Kileciler Yiğitbaşı	Kendi hesabına usulsüz alım ve satım yapmak	İstanbul	Tokad	5 ay 20 gün
166.	98/4	1	E	M	Çorbacı	Suçluya yardım ve yataklık	İsakçı	Dimetoka	2 ay 20 gün
167.	99/1	1	E	M	Sakin	Fukaraya tecrim ve ısrâr etme ,memleketin nizamını bozma	Develü	Tokad	2 ay 20 gün
168.	99/2	1	E	M	Sakin	Dolandırıcılık, fukarayı rahne ve ziyan etme	Rumili Fenari	Amasya	-
169.	100/4	1	E	M	Sakin	Memleketin nizamını bozmak, mütenebbih olmamak	Karaburun	Kastamonu	5 ay 20 gün
170.	101/1	1	E	M	Sakin	Memleketin nizamını bozmak, mütenebbih olmamak	Karaburun	Kastamonu	2 ay 25 gün
171.	101/3	1	E	M	Sakin	Fukarayı tecrim ve ısrâr etme, tecâvüz, hapisten firar etme	Hacıköy	Kayseriye	16 ay

172.	102/3	1	E	M	Kapu Kethüdası	Mu‘tad olan akçeden fazlasını ahz etme	-	Keşan	-
173.	103/5	3	E	M	Sakin	Subaşı konağını basmak, fesat çıkarmaak	Buldan	Kütahya	-
174.	104/3	1	E	M	-	Hırsızlık	-	Brusa	3 ay 10 gün
175.	104/4	1	E	M	-	Sahte i‘lâm ve mahzar hazırlama, insanları suça athrik etme	-	Geyve	9 ay 10 gün
176.	105/1	1	E	M	Talebe	İlim talebesine yakışmayacak hareketlerde bulunma	-	Kütahya	-
177.	105/2	1	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etmek	İstanbul	Varna	-
178.	105/3	1	E	M	-	Hırsızlık, ıtlak şartına aykırı hareket etmek	İstanbul	Burusa	-
179.	106/2	2	E	M	-	Memlekette karışıklığa neden olma	Edremid	Antalya	5 ay
180.	107/1	1	E	G M	Sarraf	Uygunsuz hareketlere cesaret etme	İstanbul	Brusna	5 ay
181.	108/1	1	E	G M	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etme	Çekmece-i Kebir	Dimetoka	4 ay 20 gün
182.	109/3	3	E	M	Sakin	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	-	Burusa	2 ay 10 gün
183.	109/4	1	E	M	Serturna	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	-	Burusa	2 ay 20 gün
184.	110/5	1	E	M	Nahiye ileri geleni	Voyvodalık iddiasında bulunma, bunun için halktan cebren mahzar alma	Erdek	Kütahya	4 ay 20 gün

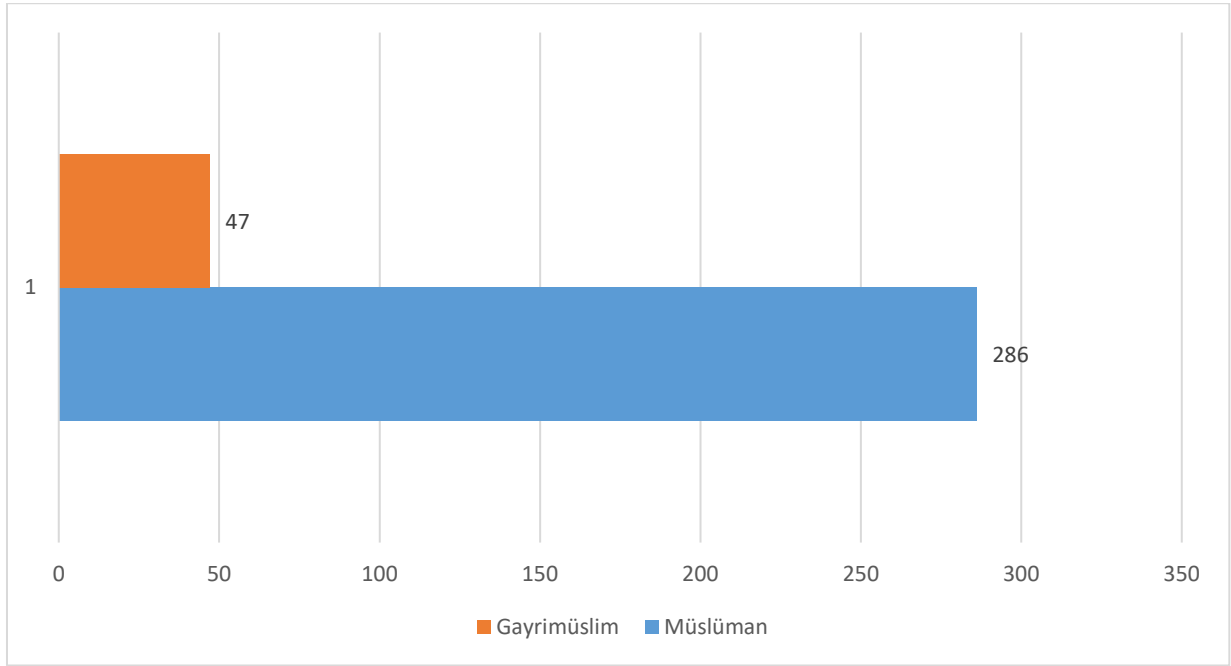
185.	111/4	3	K	G M	Mütemekkiye	Hilâf-ı şerî'at-ı garrâ hareket etmek, gürültü yaparak komşularını rahatsız etmek, devlet görevlisine hakaret	İstanbul	Kayseri	7 ay 10 gün
186.	113/1	1	E	M	Kisedar	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	-	Kütahya	1 ay 10 gün
187.	113/2	2	E	M	Çubukçular Kethüdası, Yiğitbaşı	Hilâf-ı rızâ hareket etmek, edepsizlik	İstanbul	Amasya	2 ay 10 gün
188.	113/3	1	E	M	Ayan	Ahaliden mahkemeye gelenleri tecrim ve takdir etmek, umûr-ı şerîyyeyi terk etmek, adam dövme ve yaralama	Ermenek	Antalya	1 ay 20 gün
189.	113/4	2	E	M	Medrese Sakini	Kendi halinde olmamak, ahaliyi tahrik etmek ve memleketin nizamını bozmak	İstanbul	Balıkesri	8 ay
190.	114/1	1	E	M	Naib	Hilâf-ı şer'-i şerîfe hareket etmek	Edremid	Lapseki	-
191.	114/4	1	E	M	...	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	-	Antalya	24 ay
192.	115/2	4	E	M	Sakin	Ev basmak, cana kastetmek	Ezine	Antalya	13 ay 10 gün
193.	115/3	1	E	M	Divan Katibi	İstanbul'da ikametinin caiz olmaması	-	Kayseri	-

194.	115/6	1	E	M	Çavuş	Menfasına ulaştırmakla görevli olduğu kimsenin malını çalmak	Karıpazarı-Karahisâr-ı Sahib yolu üzeri	Karahisar-ı Sahib	2 ay 20 gün
195.	116/1	2	E	M	Sakin	Devlet görevlisini tüfenkle yaralamak	Karahisar-ı Sahib	Tokat	-
196.	116/2	2	E	G M	Mütemekkin	Ahaliyi tahrik ederek fesat çıkarmak, memleketin düzenini bozmak	Bor-İstanbul	Amasya	4 ay
197.	118/3	1	E	M	Sakin	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	Çorum	Amasya	4 ay 20 gün
198.	118/4	1	E	M	Naib (sabık)	Hilâf-ı şer'-i şerîfe hareket etmek	Aydos	Simav	8 ay 10 gün
199.	119/4	1	E	M	Arabacı	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	İstanbul	Kütahya	2 ay 10 gün
200.	119/5	1	E	M	Sakin	Elinde kendisine ait olmayan bir zeytinyağı değirmeni bulması	Ayvalık	Kütahya	7 ay 20 gün
201.	120/3	1	E	M	Sakin	Fukarayı tecrîm ve ızrâr etme, memlekette karışıklık çıkarmak	İlbeyli	Divriği	-
202.	120/4	1	E	M	Sakin	Fukarayı tecrîm ve ızrâr etme, memlekette karışıklık çıkarmak	İlbeyli	Arabgir	-
203.	120/5	1	E	M	Sakin	Fukarayı tecrîm ve ızrâr etme, memlekette karışıklık çıkarmak	İlbeyli	Karahisar-ı Şarki	-
204.	123/2	1	E	M	Çavuş	Ocak kanunlarına aykırı hareket etme	İstanbul	Amasya	2 ay 10 gün

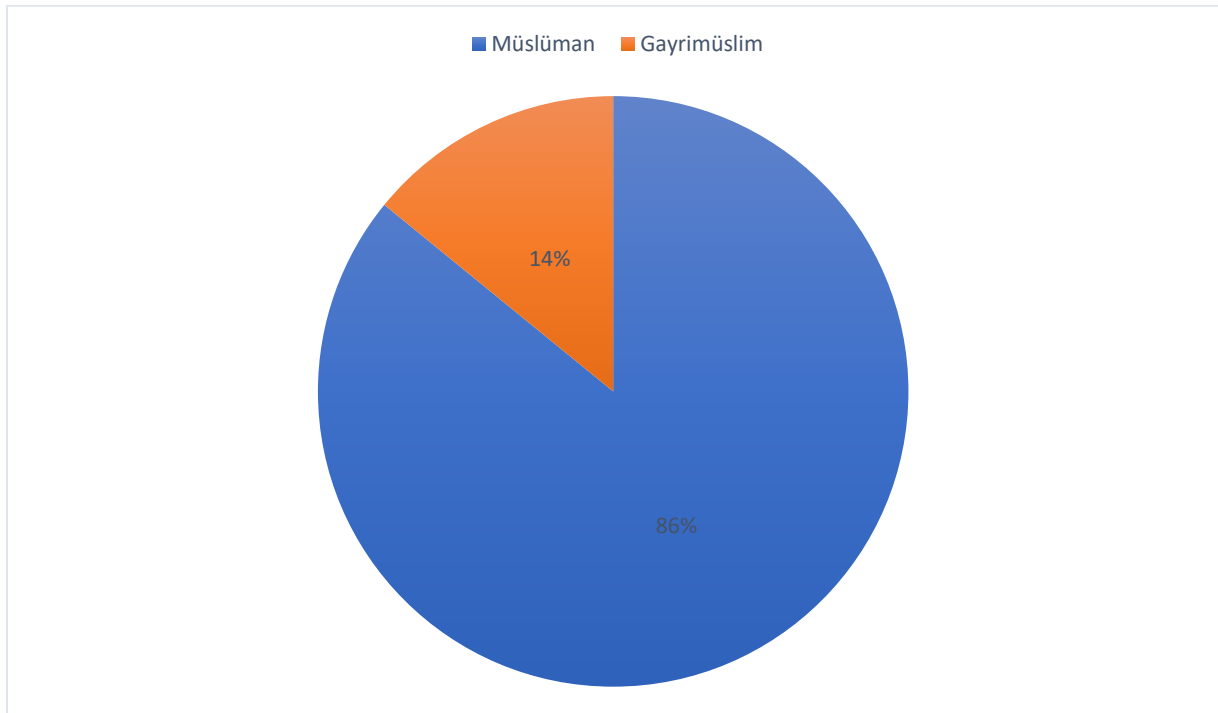
205.	123/4	3	E	M	Sakin	Memlekette karışıklığa sebep olma	Foça-i Atik	Sivas	-
206.	126/1	1	E	M	Katip	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	İstanbul	İznikmid	-
207.	126/2	1	E	M	Sakin	Voyvodalık iddiasında olma, yağma	Yenişehir/ Aydın	Sivas	-
208.	126/3	1	E	M	Sakin	Mehâm-ı saltanat-ı seniyyenin ta'tiline müstevcib hareket etme, devlet görevlisine hakaret	Tokat	Samsun	6 ay 20 gün
209.	127/1	1	E	M	Harem Kethüdası	Kendi hâlinde olmamak	-	Ankara	4 ay 10 gün
210.	127/2	1	E	G M	Maktul Kıbrıs tercümanının büyük oğlu	Yalan içerikli kağıtlar tahrir etme, uygunsuz hareketlere cesaret etme	İstanbul	Erzurum	56 ay
211.	127/3	1	E	G M	Maktul Kıbrıs tercümanının küçük oğlu	Uygunsuz hareketler bulunup fesat çıkarma	-	Tokat	53 ay 13 gün
212.	127/5	1	E	G M	-	Keşişhâne işlerine müdahale etmek	-	Kütahya	7 ay
213.	128/1	1	E	M	Naib	Fukaraya zulm ve taaddi etme	...	Ankara	5 ay 10 gün
214.	128/2	1	E	M	Şehrin ileri geleni	Memlekette karışıklığa yol açmak	Van ve İstanbul	Karahisar-ı Şarki	3 ay 10 gün
215.	129/3	1	E	M	Ayan	Fukarayı tecrîm ve ızrâr etmek	Kastamonu	Sivas	-
216.	130/6	1	E	M	Naib (sabık)	Azledildiği halde makamını terk etmemek, adem-i itaat	Kırçova	İnöz	8 ay
217.	131/3	1	E	M	Haseki	Bir olaya karışması	Dimetoka	Selanik	12 ay
218.	132/1	4	E	M	Sakin	Fesat çıkarma	Dimetoka	Kavala	11 ay 9 gün
219.	132/4	1	K	M	Sakine	Hırsızlık	İstanbul	Eskişehir	6 ay 10 gün

220.	132/5	1	E	M	Sakin	Reayayı takdir ve tecrim ettirerek perişan bırakma	Pazarköy	Kütahya	3 ay
221.	135/3	2	E	M	Sakin	Adam öldürme, gasp, hilâf-ı şer'îat-ı garrâ hareket etmek	Kapukaya Yaylası	Sivas	7 ay
222.	135/4	1	E	M	Serdar	Ayanlık iddiasında bulunup fesat çıkarma, ahalinin güvenliğini bozma, önemli işlerin durmasına sebebiyet verme	Bartın	Amasya	5 ay
223.	136/4	1	E	M	Lağımçı Ocağı Neferi	Hilâf-ı rızâ hareket etmek	Dergah-ı Muallam/İstanbul	Kavala	3 ay 10 gün
224.	137/4	1	E	M	Serdar	Ahalinin güvenliğini, memleketin nizamını bozmak	Niğde	Kütahya	-
225.	138/2	1	E	M	Naibi	Bazı terekeye el uzatmak	Antalya	Kütahya	3 ay 20 gün
226.	138/4	1	E	M	Sakin	Ahalinin güvenliğini bozma, matlûbât-ı mühimmenin adem-i tahsili ve mürettebât-ı seferiyenin ta'tilini mûcib hallere cesaret etme	Çanlı	Balıkesri	13 ay
227.	139/3	1	E	M	Sakin	Memlekette karışıklığa sebep olma, hilâf-ı rızâ hareket etmek	Rodos	Lefkoşa	19 ay 20 gün
228.	140/2	1	E	M	-	Üzerine vazife olmayan işlere karışma, fukarayı tecrîm ve ızrâr etme	Ankara	Karahisar-ı Sahib	5 ay
229.	141/1	1	E	M	Voyvoda	Fukaraya zorbalık etme	...	İzmir	-

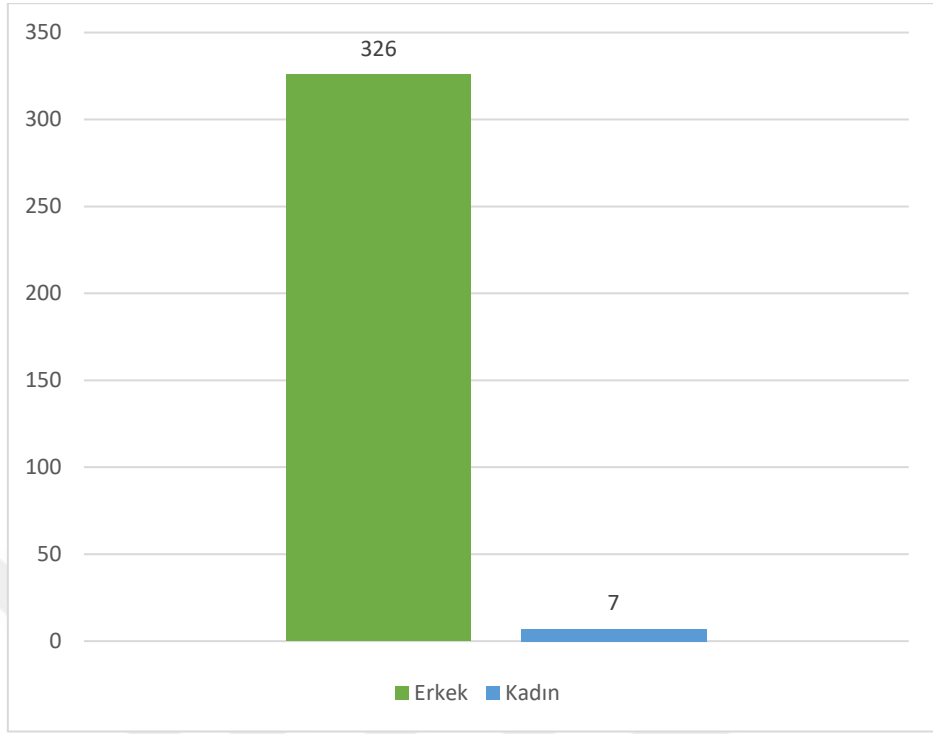
230.	141/3	1	E	M	Karaman Valisi Seyyid Ali'nin çalışanı	Memuriyet yerine gitmeme	İstanbul	Gelibolu	4 ay
231.	141/4	1	E	M	Başmuhasibe kaleminin 4. halifesi	Görevi kapsamındaki kayıt işlerinde gereken özeni ve sadakati göstermemek, önemli hatalar yapmak	-	Ankara	2 ay
232.	143/1	1	K	M	Sakine	Hırsızlık	İstanbul	Yalakabad	
233.	144/2	1	E	M	Müftü	Karışıklık çıkarma	Tokat	Sivas	9 ay 10 gün
234.	144/3	1	E	M	Yeniçeri	Karışıklık çıkarma	Tokat	Kayseriye	1 ay 15 gün
235.	145/1	2	E	M	Mahkeme Başkatip, -	Bazı sû-i hareketlerde bulunma	Konya	Amasya	3 ay 20 gün
236.	145/2	1	E	M	Kale Dizdarı	Görevi sırasında kusurlu davranma, fukarayı rahne ve ziyân etme	Limni	Bozcaada	-
237.	146/2	3	E	M	Sakin	Emvâl-i miriyelerin tahsilini durdurmaya, geciktirmeye cüret etme, ahalinin güvenliğini bozma	Isparta	Antalya	5 ay 20 gün
238.	146/4	4	E	M	Emir	Fukarayı rahne ve ziyân etme, maden çalışmalarını durdurmaya cesaret etme	Palu	Diyarbakır	21 ay 10 gün
239.	147/3	1	E	M	Esirci	Ehl-i İslâm taraflarından esir düşen kimseleri reayaya satmak	İstanbul	Amasya	3 ay 20 gün

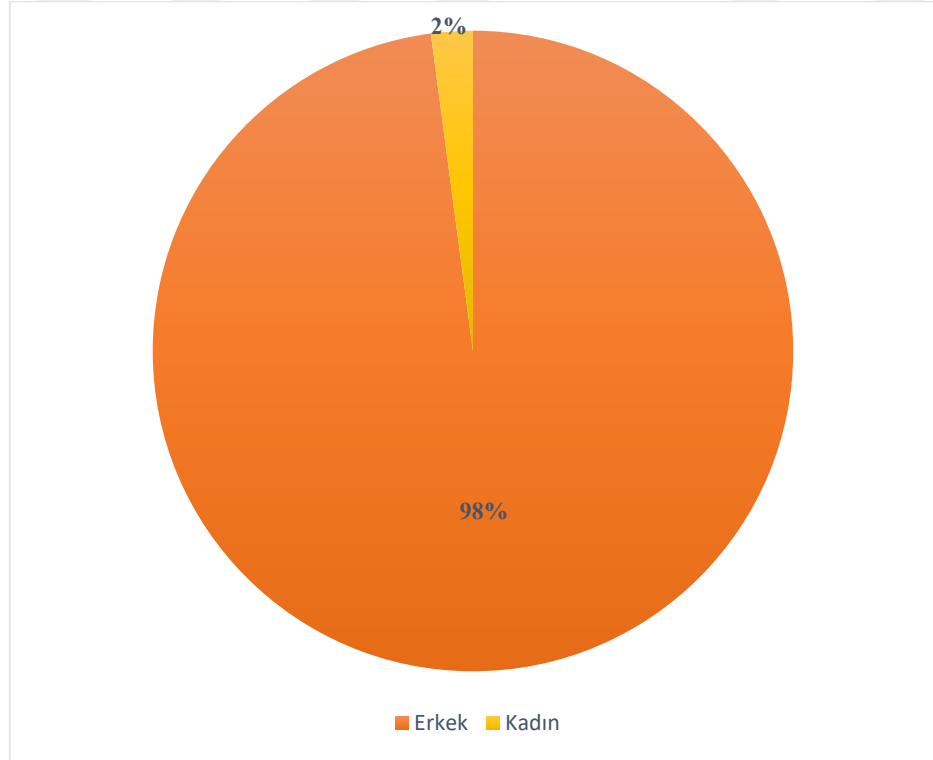
Şekil 11. Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Din Bazında Sayısal Dağılımı

Şekil 12. Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Din Bazında Oransal Dağılımı

Şekil 13. Nefy Cezası Hükümlülerin Cinsiyetlere Göre Sayısal Dağılımı

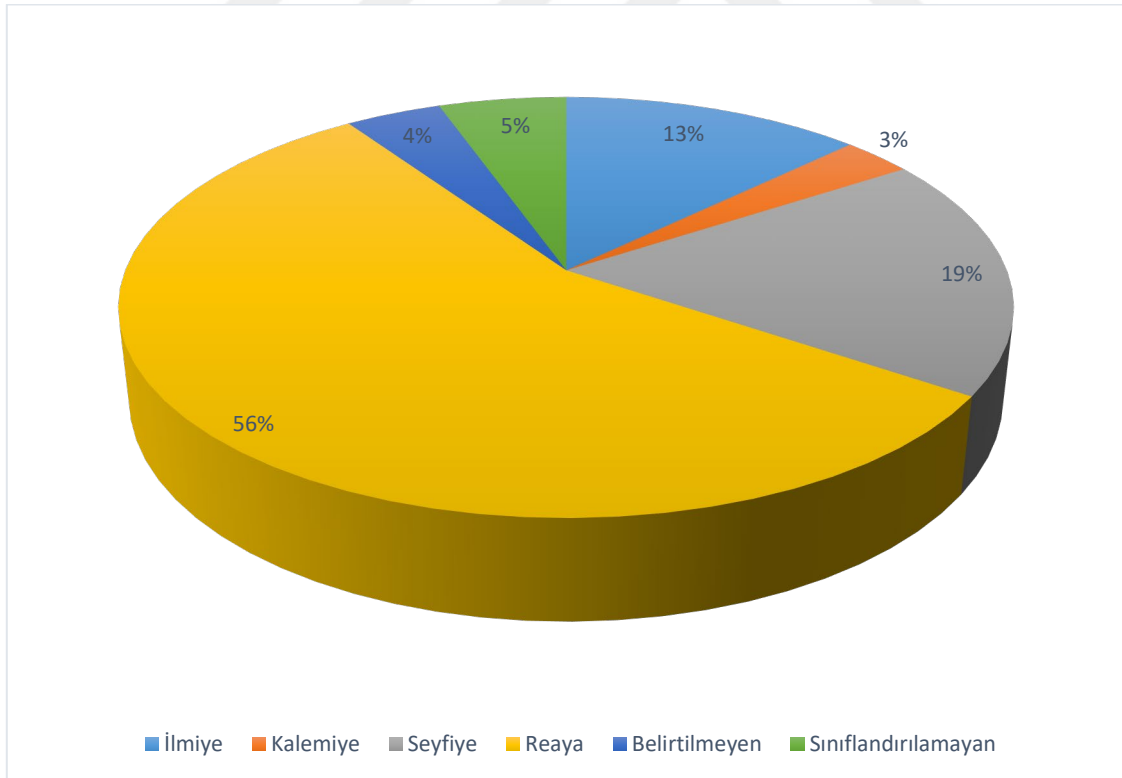
Şekil 14. Nefy Cezası Hükümlülerinin Cinsiyetlere Göre Oransal Dağılımı

Suç mahalleri belirtilen hükümlüler arasında yaptığımız sınıflandırma sonucu suçun en yoğun işlendiği mahalin 63 suçlu ile İstanbul olduğu görülmüştür. Belirsiz mahallerde işlenen suçların da yine İstanbul'da işlenmiş olma ihtimali kuvvetle muhtemel. Suç mahali belirsiz olan bu hükümlülerin çoğunlukla askeri sınıfa mensup olduğunu ayrıca belirtmeliyiz. İstanbul'un ardından Ayıntab'da 22, Edremid'de 17, Karahisâr-ı Sahib ve Konya'da 7, Ordu ve Eğin'de ise 6 kişi suça karışmıştır.

Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Ceza Mahalleri

Çeşitli suçlara karışan kimselerin nefy cezası kapsamında gönderildiği 71 ayrı mahal vardır. Bu mahaller arasında en büyük paya sahip olan 51 hükümlü ile Kütahya'dır. İkinci sırada ise Konya gelmektedir. Konya'da bulunan toplam hükümlü sayısı ise 35'dir. 19 suçlu ile Burusa üçüncü sırada, 14 suçlu ile Karahisâr-ı Sâhib ve Adana dördüncü sırada, 13 suçlu ile Antalya ve Tokat beşinci sırada yer almaktadır.

Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Sosyal Statüleri

Şekil 15. Nefy Cezası Alan Hükümlülerin Sınıflarına Göre Oransal Dağılımı

Nefy cezası alan hükümlüler arasında reaya sınıfı % 56'lık bir orana sahiptir. Bu sınıfın içerisinde sâkin/sâkine, mütemekkin/mütemekkiye, esnaf, ayan, nahiye ileri geleni gibi statülere sahip kimseler yer almaktadır. Bu kimseler içinde özellikle ayanlar dikkatimizi çekmektedir. Toplamda 5 ayandan bahsedilen bu kısımda ortaya çıkan suçluların genellikle ayanlıklarını kaybetmiş kimseler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir.²⁶ Askeri sınıf mensuplarından en büyük paya sahip olanlar kılıç ehli diye tanımlanan seyfiye grubudur. Bu grup içerisinde serdengeçti, voyvoda (2'si sâbık), mütesellim, mutasarrıf, yeniçeri, kapucubaşı, hazine dâr, muhızır ve muhızırbaşı, yeniçeri ustaları, çavuş, haseki, lağımçı ocağı neferi, muhafız, kale dizdârı, kisedâr, su yolcubaşısı, yeniçeri zabiti, serdar gibi kimseler yer almaktadır. İlmiye sınıfından kadı, muhallefât hâlifesi, müftü, naib, şeyh, ilim talebesi, medrese sakini²⁷, kaimmakam; kalemiye sınıfından ise mühürdâr, defterdâr emini, hayyâmiye nâzırı, baş muhâsebe kalemi hâlifesi ve katipler bulunmaktadır.

3.1.1.3. Manastırbend Cezası, Suç ve Ceza Mahalleri

Kişinin işlediği suçun cezası olarak bir manastırda tutulduğu manastırbend cezası daha çok gayrimüslim nüfus için kullanılan bir ceza türüdür.²⁸ İncelediğimiz kısımda toplamda 10 adet manastırbend hükmü bulunup bu şekilde cezalandırılanların hepsi gayrimüslim tebaadandır. Manastırbend edilen gayrimüslimlerin toplam sayısı 3'ü Ermeni, 7'si Rum olmak üzere olmak üzere 10'dur. Bu on hükümlünün içerisinde bir de kadın hükümlü yer almaktadır.²⁹

Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimler reaya sınıfına dahil olduğu için tamamı gayrimüslim olan manastırbend hükümlülerinin de bu sınıftan olduğunu söyleyebiliriz. Sosyal statülerine baktığımızda ise karşımıza 1 metropolit³⁰, 1 patrik³¹, 1 tülbentçi³², 2 rahip³³, 1 mütemekkiye³⁴ ve 4 mütemekkin³⁵ çıkmaktadır.

²⁶ COA, ADVNS,KLB.d., s. 13/1, 27/7, 55/3, 63/3, 113/3, 129/3.

²⁷ Bazı hükümlerde yer alan kimseler medrese sâkini olarak gösterilmiştir. Şayet hüküm içerisinde dönemin Şeyhülislâm'ının işareti varsa biz bu kimseleri ilmiye sınıfına dahil ettik.

²⁸ Ömer İŞBİLİR, *Kale bend*, TDV İslam Ansiklopedisi, Ek-2, s. 5.

²⁹ COA, ADVNS,KLB.d, s. 121/2.

³⁰ COA, ADVNS,KLB.d, s. 4/2.

³¹ COA, ADVNS,KLB.d, s. 142/1.

³² COA, ADVNS,KLB.d, s. 71/2.

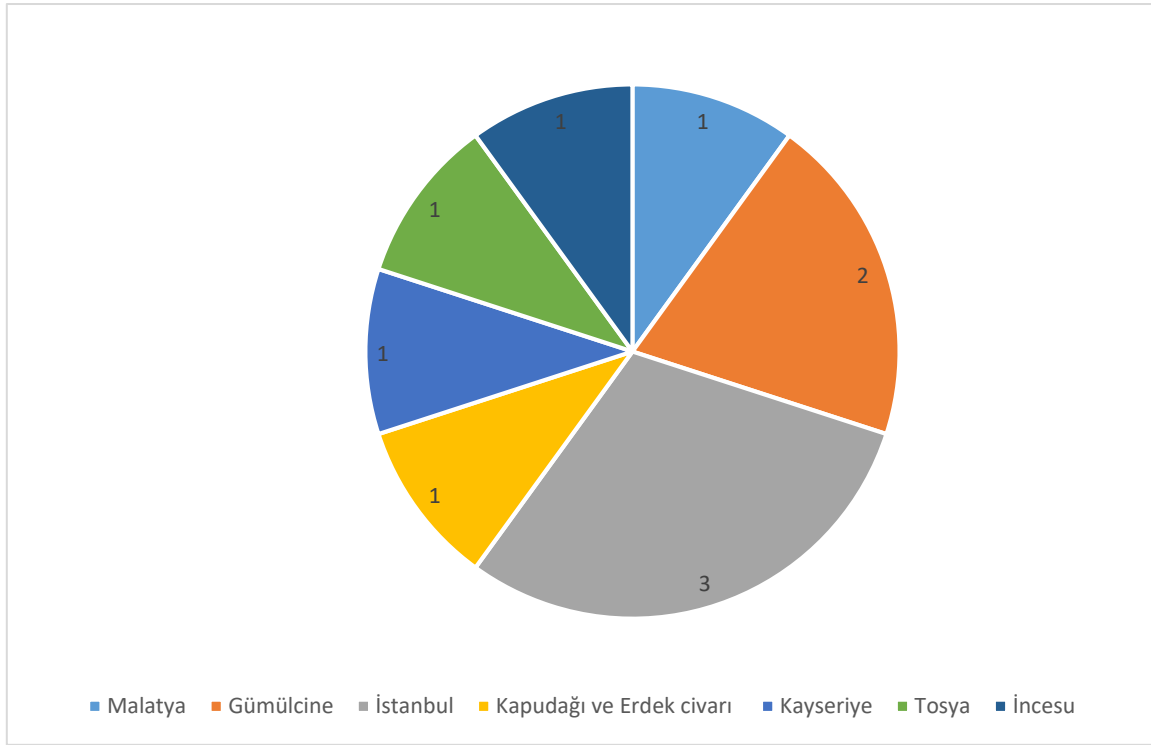
³³ COA, ADVNS,KLB.d, s. 34/3,51/5.

³⁴ COA, ADVNS,KLB.d, s. 121/2.

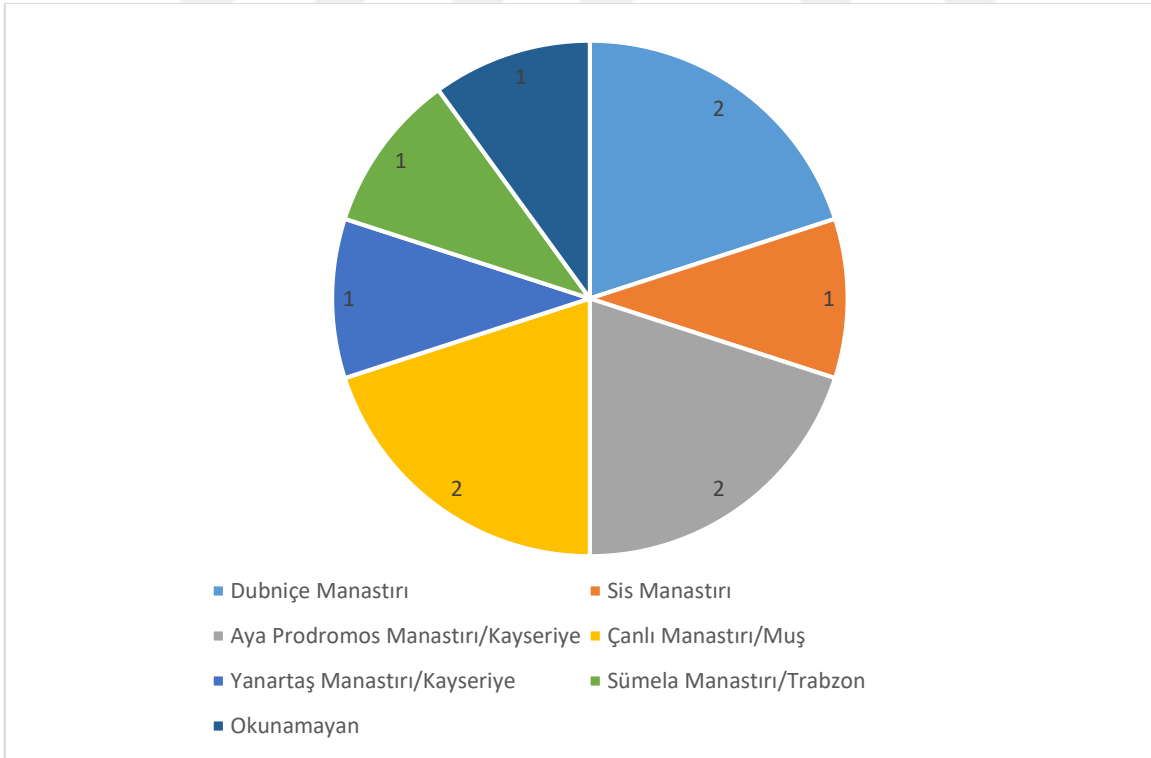
³⁵ COA, ADVNS,KLB.d, s. 34/4, 44/1, 85/3, 116/5.

Tablo 3. Manastırbend Edilen Hükümlülerin Hüküm Numaralarına Göre İşledikleri Suçlar, Suç ve Ceza Mahalleri

Sr.	Hkm Nr.	C	Din	Statü	Suç	Suç Mahali	Ceza Mahali	Ceza Süresi
1.	4/2	E	GM	Metropolit	Ayinlerine münâfi hareket etmek, milletin işlerini bozmak	Malatya	Sis Manastırı/ Muş	-
2.	34/3	E	GM	Rahip	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Gümölcine	Dubniçe Manastırı	9 ay 10 gün
3.	34/4	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Gümölcine	Dubniçe Manastırı	9 ay 10 gün
4.	44/1	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etmek	İstanbul	Çanlı Manastırı Muş	-
5.	51/5	E	GM	Metropolit	Mal kazanmak amacıyla metropolitliği dahilinde bulunan Rum reayasına sıkıntı vermek	Kapudağı ve Erdek civarı	Aya Prodromos Manastırı/ Kayseriye	-
6.	71/2	E	GM	Tülbentçi	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Ortaköy/ İstanbul	Çanlı Manastırı/ Muş	-
7.	85/3	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Kayseriye	Sümela Manastırı/ Trabzon	4 ay 10 gün
8.	116/5	E	GM	Mütemekkin	Kendi halinde olmamak, ayinlerine münâfi hareket etmek	Tosya	?	-
9.	121/2	K	GM	Mütemekkine	Ayinlerine münâfi hareket etmek	İncesu	Yanartaş Manastırı/ Kayseri	20 ay 10 gün
10.	142/1	E	GM	Patrik	Patrikhanenin usûl ve nizâmına aykırı davranmak	İstanbul	Aya Prodromos Manastırı/ Kayseri	-

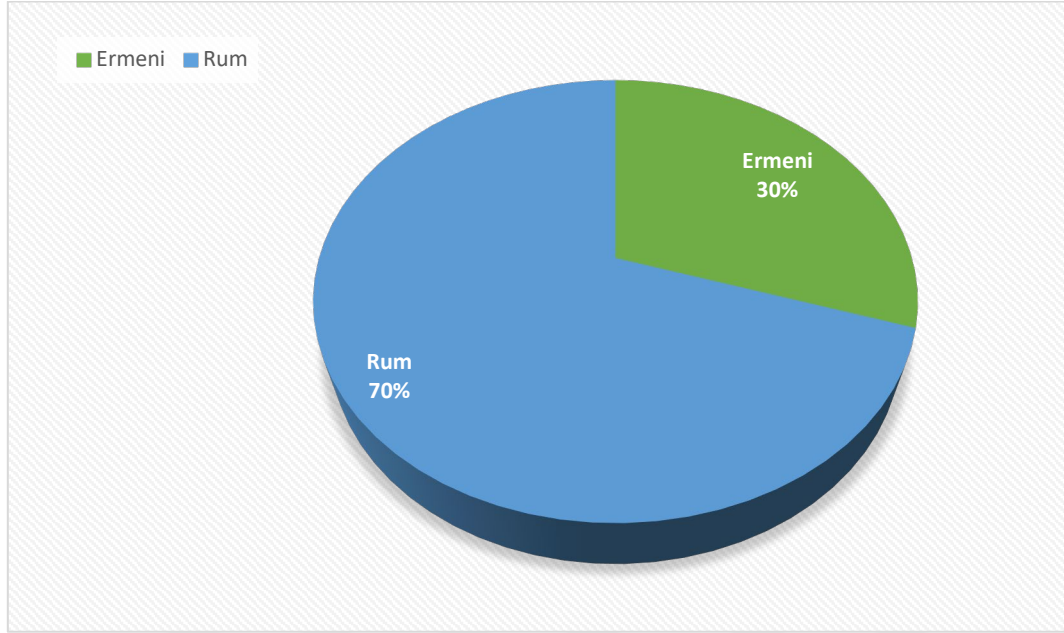

Şekil 16. Manastırbend Cezası Alan Hükümlülerin Suç Mahallerinin Sayısal Dağılımı

Şekil 17. Şekil Manastırbend Cezası Alan Hükümlülerin Ceza Mahallerine Göre Sayısal Dağılımı

Manastırbend cezası alan hükümlülerin suça karıştığı mahallerde en büyük oran İstanbul'a sahip olmakla beraber onu Gümülcine takip etmektedir. Ceza mahali olarak adı geçen, kullanılan manastırlar ise altı adettir. İncelediğimiz zaman zarfında en fazla hükümlüyü Dubniçe, Aya Prodromos ve Çanlı Manastırları ağırlamıştır.

Şekil 18. Şekil 18. Manastırbend Cezası Alan Gayrimüslim Hükümlülerin Etnik Köken Bazında Oransal Dağılımı

3.1.1.4. İkamet Cezası, Suç ve Ceza Mahalleri

Sözlük anlamı “oturma, sâkin ve mukîm”³⁶ olma olan ikâmet, Osmanlı Devleti’nde bir çeşit ceza yöntemi olarak kullanılmıştır. Suçlunun devlet kademelerince belirlenen mahalde zorunlu olarak iskan ettirilmesi esasına dayanan bu ceza nefy yani sürgün cezasıyla benzerlik göstermektedir. Fakat defterde bu farklı ifadeler doğrultusunda bu cezayı ayrı bir başlık altında toplamayı daha uygun gördük. Bununla birlikte sürgün cezasına oranla daha hafif bir ceza olduğunu da düşünmekteyiz. Öyle ki herhangi bir suçlunun ıtlâkı, yani affedilerek salıverilmesi söz konusu olduğunda kimi zaman kişiye devletin gösterdiği yerde ikâmet etme zorunluluğu şart koşulmaktadır.³⁷ Nefy cezasından kurtarılan bir kimsenin ıtlâk edilirken onunla eşit düzeyde bir zorunlu iskânla karşı karşıya getirilmesi bize pek de mantıklı gelmemekte.

³⁶ Şemsettin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları 2010, s. 139.

³⁷ COA, ADVNS, KLB., s.4/1. 17/1, 117/3. s.

İncelediğimiz kısımda toplamda 5 ikamet cezası bulunmaktadır ve suçluların hepsi müslümandır. İkamet cezasını tabi tutulan bu kişilerden 1'i ilmiye sınıfından bir müderris³⁸ , 2'si seyfiye sınıfından yeniçeri³⁹ ve yine 2'si ya da daha fazlası ise reaya⁴⁰ sınıfına mensup sâkinlerdir. 20/4 numaralı ikâmet hükmündeki sâkin ya da sâkinlerin sayısı net bir şekilde verilmediği için kesin bir yargıda bulunmaktan kaçınarak bu şekilde belirtmeyi daha uygun gördük. Kezâ bu hükme aşağıda tekrar değineceğiz.

İkâmet cezası kapsamında incelediğimiz iki hükümde kişilerin tıpkı kimi nefy cezalarında olduğu gibi memleketleri olan mahallere gönderildiğini görmekteyiz.⁴¹ Bu duruma da bir çeşit merhametin sebep olduğunu düşünüyoruz. Öyle ki kişiler tanıyıp bildikleri yörelere gönderilirse o mahalde daha az yabancılık çekecek, yörenin yaşam koşullarını bildiği için daha az zorlanacaktır. O halde böylesi bir uygulamayla suçlunun sefil bırakılmasının istenmediğini söyleyebiliriz.

Bu kısımda dikkatimizi çeken hükümlerden biri de Berkofça Müftüsü İsmail'in ikâmete zorlanan ailesinden bahsedilen hükümdür. 19/5 numaralı nefy cezası hükmünde Berkofça'da inşa edilen bir medresenin müderrisi, aynı zamanda kazanın müftüsü olan İsmail memleketin nizâmını bozduğu gerekçesiyle Pirlepe'ye nefy ediliyor. Fakat o nefy edilirken ailesinin de memleketleri olan İpek Kazası'nda ikâmet ettirilmesi emri yer alıyor. Ailesi de hükümde bahsedilen suçlara karışmış mı bilmiyoruz, zira ailenin aldığı cezayı destekleyecek nitelikte bir suçlama yok hükümde. İhtimal ki geçimden sorumlu olan kişi sürgündeyken ailesi perişan olacağı için bildikleri bir mahale, memleketlerine gönderilmişlerdir.

³⁸ COA, ADVNS,KLB.d, s. 76/5.

³⁹ COA, ADVNS,KLB.d, s. 111/2, s. 111/3.

⁴⁰ COA, ADVNS,KLB.d, s. 20/4, 111/2, 119/2.

⁴¹ COA, ADVNS,KLB.d. s. 20/4, 119/2.

Tablo 3. Sayfa/ Hüküm Numaralarına Göre İkamet Cezası Verilen Hükümlülerin Suçları, Suç-Ceza Mahalleri ve Ceza Süreleri

Sr.	Hkm Nr.	Sy.	C	D	Statü	Suç	Suç Mahali	Ceza Mahali	Ceza Süresi
1.	20/4	Belirsiz	Sakin	M	Sürgün edilen Berkofça Müftüsü İsmail'in Ailesi	-	Berkofça	İpek	11 ay
2.	76/5	1	E	M	Müderriş	-	Brusa	Çeşme	-
3.	111/2	1	E	M	Yeniçeri	Ortasından izinsiz Bursa'ya gitmek, fesat çıkarma niyetinde olmak	Hanya	Karadeniz ⁴²	-
4.	111/3	1	E	M	Yeniçeri	Halkın güvenliğini ve rahatını bozacak hal ve tavırlarda bulunmak	Selanik Kalesi	Yenişehir-i Fenar	-
5.	119/2	1	E	M	Sakin	-	Erzincan	Kelkit	21 ay

3.1.1.5 Palankabend Cezası, Suç ve Ceza Mahalleri

Etrafı çukurlarla çevrilerek ağaç ve topraktan yapılan istihkâma “palanka” adı verilmektedir.⁴³ Dolayısıyla palankabend cezası da suçlu görülen bir kimsenin palankaya “bend” edilmesi, yani bağlanmasıdır. Bir çeşit kale olan palankaların kalebend cezasıyla benzerlik gösterdiğini düşünmekteyiz. Fakat incelediğimiz kısımda 42 adet kalebend hükmü var iken palakend cezalarının sayısı ise yalnızca 2'dir. Suça karışan kişi sayısı toplam 12 olmakla beraber 11'i müslüman, 1'i ise gayrimüslimdir. Drama ve Manisa'da suça karışan palankabend hükümlülerinin tamamı Eğridere Palankası'na götürülmüştür.

⁴² Karadeniz sevâhilinde bulunan asliyesinde ikâmet ettirilmesi bildirilmiş fakat beldenin adı verilmemiştir.

⁴³ Mehmet Zeki PAKALIN, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C. 2, İstanbul 1993, s. 732.

Tablo 4. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Palankabend Cezası Verilen Hükümlülerin Suçları, Suç-Ceza Mahalleri ve Ceza Süreleri

Sıra	Hüküm Numarası	Sy.	Cinsiyet	Din	Statü	Suç	Suç Mahali	Ceza Mahali	Ceza Süresi
1	86/3	11	E	M	Sakin	Eşkîya takımını yanına çekerek kazada fesat çıkarmak	Drama	Eğridere Palankası	6 ay 10 gün
2	89/3	1	E	GM	Etimekçi	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Manisa	Eğridere Palankası	5 ay 10 gün

3.1.1.6 Kürek Cezası, Suç ve Ceza Mahalleri

İncelediğimiz kısımda yalnızca 1 adet kürek cezasına rastladık. Bir gayrimüslim olan Ermeni Magrisi Bedros uygunsuz hareketlerde bulunduğu için nefsinin ıslâh edinceye kadar Tersâne-i Âmire’de küreğe konulmasına karar verilmiştir. Bu durum metinde şöyle geçer: “...Der-sa ‘âdet’ime ihzâr ve ıslâh-ı nefis idinceye kadar ‘ibreten-li’s-sâ’irîn Tersâne-i ‘Âmire’mdede vaz’-ı kürek olunup utlâkı husûsu yine memhûr ‘arzu-hâllerile istirhâm olunmadıkça müsâ’ade olunmamak üzere...”⁴⁴

Tablo 5. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Kürek Cezası Verilen Hükümlülerin Suçları, Suç-Ceza Mahalleri ve Ceza Süreleri

Hüküm Nr.	Kişi Sayısı	Cinsiyet	Din	Statü	Suç	Suç Mahali	Ceza Mahali	Ceza Süresi
134/1	1	E	GM	Mütemekkin	Ayinlerine münâfi hareket etmek	Sapanca	Tersâne-i Âmire	-

⁴⁴ COA, ADVNS,KLB.d, s. 134/1.

3.1.2. Tahvil Hükümleri

Sözlükte değiştirme, değiştirilme olarak geçen tahvıl incelediğimiz defter içerisinde bir hüküm türü olarak ayrıyeten kategorize edilmiştir. Bu hükümlerde çoğunlukla suçlunun bulunduğu ceza mahallinden başka bir ceza mahalline nakli söz konusudur. Fakat bunun haricinden cezanın türünün de değiştirildiği bir hükme de rastlamaktayız. Aldığı nefy cezası gereğince Amasya’da sürgünde bulunan Abdülkadir isimli şahıs daha sonra Tokat Kalesi’ne gönderiliyor. Bu durumun sebebi olarak sürgün yerinde de rahat durmayacağı endişesi gösterilmiştir.⁴⁵ Görünen o ki suçlu sürgün halindeyken daha rahat hareket edebilmektedir ve uygunsuz eylemlerini belli bir ölçüde sürdürmektedir. Bu yüzden kişi daha sıkı bir denetim altında tutulmak adına kalebend edilmiş, cezası şiddetlenmiştir. Bu durum kalabend cezasının sürgüne oranla daha ağır bir ceza olduğunu bize bir kez daha göstermektedir.

Kişinin ceza mahallinin değiştirilmesinde etkili olan neden olarak da yine yukarıda bahsettiğimiz üzere şahsın mütenebbih olmamasını gösterebiliriz. ⁴⁶ Fakat bunun yanı sıra suçlunun sağlığı, yolculuğa kudreti olup olmaması da ayrı bir tahvil nedeni olabilmektedir. Bu durumda kişinin ceza mahali bulunduğu mahalle daha yakın olan bir yerle değiştirilebilir. Örneğin sâbık Konya Müftüsü es-Seyyid el-Hâc İbrâhîm, sürgün yeri olan Tokat’a gitmek için yola çıktığında ancak Kayseri’ye varabilmiş, yolda hastalandığı için de ceza mahali Kayseri olarak değiştirilmiştir.⁴⁷ Osmanlı’nın suçluların infazında insanın yaşam hakkını gözettiği, zalimce bir tutum sergilemediği de bu hükümlerden anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Tahvil Hükümlerinin Nedenleri, Eski ve Yeni Ceza Mahalleri

Sıra	Hüküm Nr.	Eski Ceza Mahali	Yeni Ceza Mahali	Tahvil Nedeni
1.	18/3	Dimetoka	Barga Kalesi	Hasta olması
2.	27/6	Bursa	Gelibolu	Yolculuğa gücünün olmaması

⁴⁵ COA, ADVNS,KLB.d, s. 131/2.

⁴⁶ COA, ADVNS,KLB.d, s. 131/2.

⁴⁷ COA, ADVNS,KLB.d, s. 33/6.

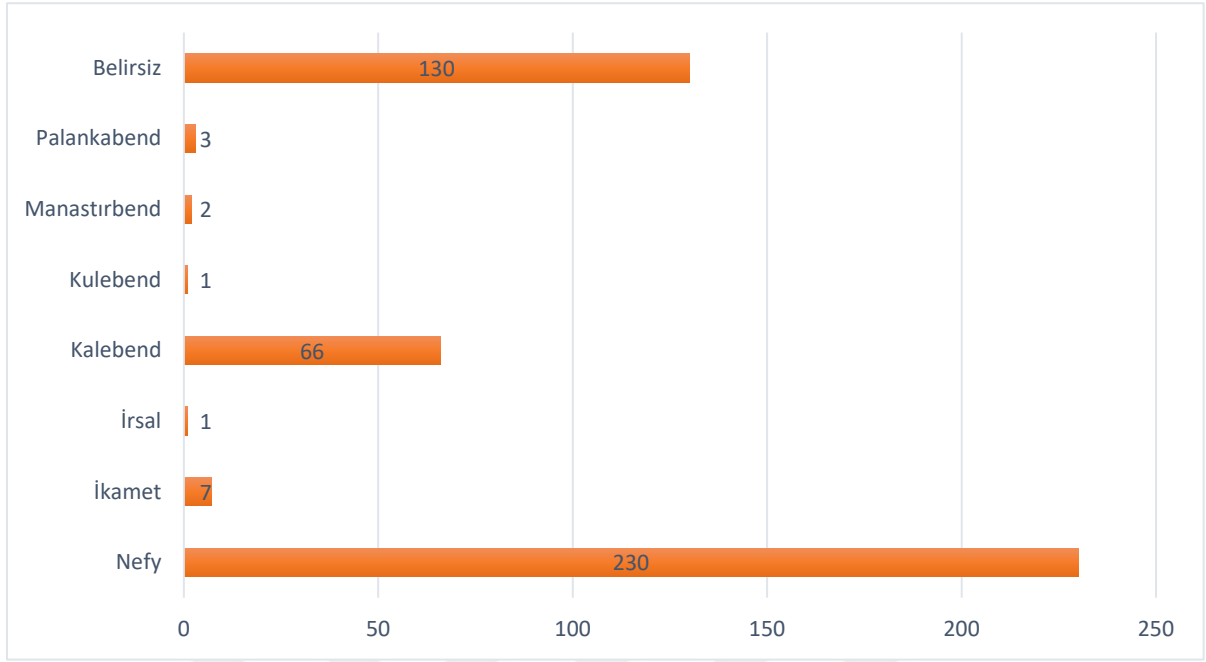
3.	30/1	İstanbul	Dimetoka	-
4.	33/6	Tokat	Kayseri	Yolda hastalanması
5.	118/1	-	Tokat	Mütenebbih olmamak
6.	123/3	Çorum	Bursa	Perişan olduğunu söyleyerek kendisine merhamet gösterilmesine dair arzuhal sunması
7.	131/2	Amasya	Tokat Kalesi	Menfâsında rahat durmayıp uygunsuz işlere karışması
8.	147/4	Bursa	Eskişehir	Menfâsında kendi hâlinde olmayarak fukarayı zarara uğratması

3.1.3. İtlak Hükümleri

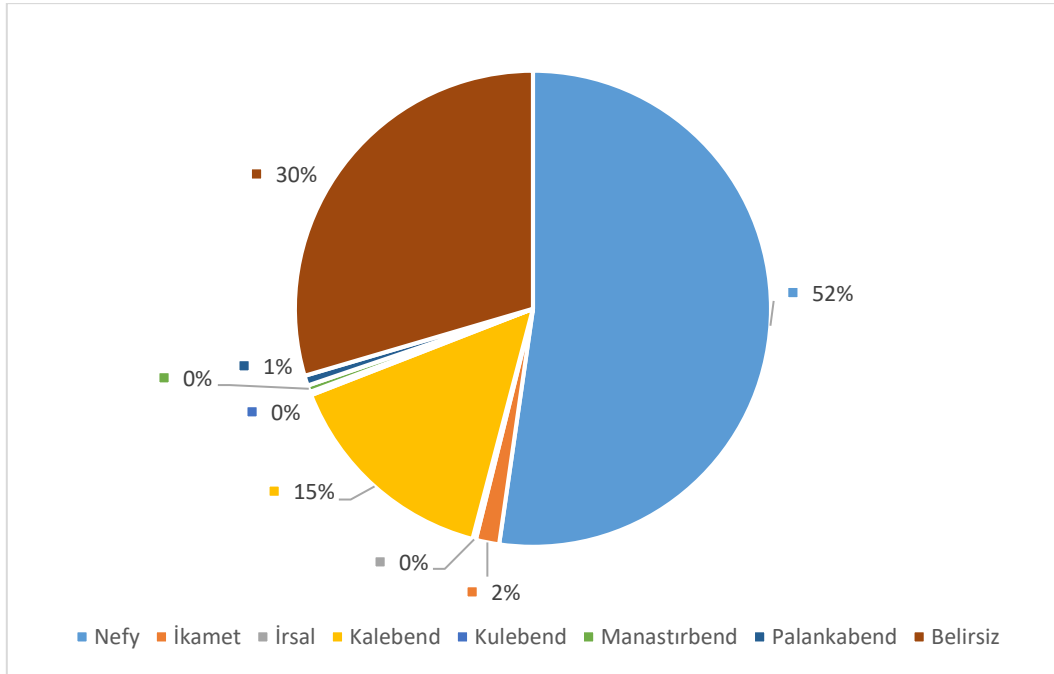
İtlâk kelimesinin sözlük anlamı “salıverme, koyuverme”, terim anlamı ise işlediği suçtan ötürü cezalandırılan kimsenin affedilerek tahliye edilmesidir.⁴⁸ Bir hüküm türü olarak karşımıza çıkan ıtlâk hükümleri incelediğimiz defterde oldukça geniş bir yer tutmaktadır. Toplam 340 adet ıtlâk hükmüyle defterin %51’ini meydana getirmektedir.

İtlâk hükümlerinde o sırada hükümlü durumda bulunan şahsın hangi şekilde cezalandırıldığı bilgisi çoğunlukla yer almaktadır. Fakat “Bir sûreti...” olarak başlayan ıtlâk hükümlerinde genellikle suçlunun aldığı ceza ve ceza mahali yazmamaktadır. Kişilerin ıtlâk edildiği ceza türlerine baktığımızda nefy, kalebend, kulebend, ikamet, palankabend ve manastırbend gibi cezalar karşımıza çıkmaktadır.

⁴⁸ Ferit DEVELLİOĞLU, a.g.e, s. 459.

Şekil 19. İtlak Edilen Hükümlülerin İtlak Edildikleri Ceza Türüne Göre Sayısal Dağılımı

Şekil 20. İtlak Edilen Hükümlülerin İtlak Edildikleri Ceza Türüne Göre Oransal Dağılımı

Metinde müstakil ıtlâk hükümleri dışında kişinin ıtlâkı hakkında bilgi veren yazılar mevcuttur. Fakat bunlar çoğunlukla ceza ya da diğer hükümlerin üzerine daha sonra yazılan şerhlerdir. Ne müstakil ıtlak hükümlerinde ne de ıtlâkı konu edinen şerhlerde suçlunun tutuklu bulunduğu ceza süresi verilmemektedir. Fakat şayet defterin incelediğimiz kısmında ıtlâk hükmünden evvel kişinin ceza hükmü de yer alıyorsa cezâ hükmü ve ıtlâk hükümleri karşılaştırılarak ceza süresi hesaplanmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra zaman zaman ceza hükümlerinin üzerine yazılan “*ıtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır.*” şerhleri ve bu şerhlerin tarihleri kullanılarak da ceza süreleri saptanmıştır. Ancak ıtlâk hükümleri başlığımızda onları değerlendirmeye tabi tutmadık.

İtlâk hükümleri çoğunlukla suçlunun ceza mahallindeki naib ya da kale dizdârlarına yazılmıştır. Muhatabın kale dizdârı olduğu hükümlerde suçlunun kalebend cezasından ıtlâk olduğunu söylemeliyiz. İtlâk sürecinin nasıl işlediğinden bahsedecek olursa kişi hakkında çıkan ıtlâk kararı, serbest bırakılma nedeniyle birlikte sorumlu kimselere bildirilir. Bu kimselerin suçluya ıtlâk edildiğini haber vermeleri ve ceza hükmü kaydından tahliye edilmesini sağlamaları istenmiştir. Şayet bir ıtlâk şartı var ise bu durum da suçluya anlatılmalıdır.

Suçlunun cezasının en baştan belirlenmediğini ceza hükümleri kapsamında aktarmıştık. İtlâk kararında etkili olan çoğunlukla suçlunun içinde bulunduğu durumdur. Osmanlı Devleti’nin cezalandırma yoluyla elde etmek istediği şey suçlunun “*li-ecli’t-te’dib*” olunması, yani edeplendirilmesidir. Kişinin ıslâh olduğundan emin olduğunda salıverilme işlemi gerçekleşmiştir. İtlâk kararının çıkmasında suçlunun yakınlarının ya da güçlü kimselerin rol oynadığı belirtmeliyiz. Pek çok hükümlü ailesine merhamet edildiğinden serbest bırakılmıştır. Bunun yanı sıra makam sahibi kimselerin istekleri doğrultusunda da aynı işlemin uygulandığı olmuştur. Örneğin 90/4 numaralı hükümde yer alan suçlu, bir dönem kethüdâlığını yaptığı Maraş Valisi’nin istirahatı üzerine ıtlâk ediliyor. Aynı zamanda bahsi geçen valinin maiyyetinde istihdam edileceğinden bahsedilmiştir. Dolayısıyla karşılıklı bir çıkar durumunun da söz konusu olabildiğini söyleyebiliriz, vali şahsın iş gücünden yararlanmak üzere serbest bırakılmasını talep etmiş olabilir.

İtlâk kararında devletin kamu yararını gözeterek hareket ettiği durumlar olmuştur. Örneğin Teke Sancağı’nda bulunan Elmalı Kazası’nın ayanı olan Salih, hilâf-ı rızâ hareketde bulunduğu gerekçesiyle Adana’ya nefy ediliyor. Fakat daha sonra ailesinin yaşadıkları mahalde kendisinin ise menfâsında sefil ve perişân olmasından ötürü ıtlâkı gündeme geliyor. Tam da bu sırada beyi olduğu bölgeye yoklamacı tayin ediliyor ve muhtemelen bu durumla ilgilenecek yeni bir kimse yok. Bu durumda kişinin ıtlâk edilmesinde bölgeye tayin edilen yoklamacının başında

olmasının gerekliliği de rol oynamaktadır. Devlet burada suçlunun şahsi yararını değil devlet işlerinin herhangi bir aksaklığa uğramamasını isteyerek kamu yararını düşünmüştür.⁴⁹

Suçlunun salıverilme sebebi olarak çoğunlukla işlediği suçtan pişmanlık duyması, ıslâh-ı nefis etmesi, geçimlerini sağlamakta zorlanan ailesine ya da kendisine merhamet edilmesi gibi maddeler yer almaktadır. Fakat ıtlâk için de birtakım şartların ileri sürüldüğü bir nevi şartlı ıtlâk durumunun gerçekleştiği hükümler de vardır. Suçlunun İstanbul'a ya da suç işlediği mahale dönmemesi, devlet tarafından gösterilen mahalde ikamet etmesi ya da benzer suçlarda bulunursa şimdikinden daha şiddetli cezalandırılacağı bilgisine yer verilmiştir. İncelediğimiz kısımda bu “*ıtlâk edilme sebepleri*” ve “*ıtlâk edilme şartları*”nı tek tek tespit ederek sınıflandırdık.

Suçlunun İtlâk Olunma Sebepleri

1. Cürmüne tövbe etmesi
2. Pişmanlık duyması
3. Şefkat ve merhamete şâyân olması
4. Suçlunun sahib-i firâş olması
5. Ailesinin sefaletе düşmesi
6. Hastalık
7. Evlad ü ıyâline merhameten
8. Din ve devlet işlerinde gayretle çalışmaları
9. Evlâd ü ıyâlinin nalân ve giryân olması
10. Suçlarından keff-i yed ve feragat edeceğini söylemesi
11. Bazı kimselerin kefil olması
12. Mütenebbih ve mütенassih olması
13. Fakirlik
14. Eyyâm-ı mübarekeye hürmeten
15. Kendü halinde olup hilaf-ı rıza harekette bulunmayacağını taahhüd etmesi
16. Islah-ı nefis etmesi
17. Karîn-i terbiye olması
18. İyâl ü evladının bî-kes kalması

⁴⁹ COA, ADVNS,KLB.d, 103/2.

19. İyâl ü evladının sefil ve sergerdan olması
20. İyâl ü evladının sıkıntıya düşmesi, çaresiz olması
21. Haline merhameten
22. Suçlunun menfasında sefil ve sergerdân olması
23. Tahsîl-i ilm-i şerife kemâl-i muhabbet olmak
24. Kendi halinde olup ayinlerine mugayir harekette bulunmayacağını taahhüt etmesi
25. Kesîrû'l-iyâl
26. İyâl ü evlâdının hâ'ib-i hâsır kalmış olması
27. Hanedanlığına hürmeten
28. İhtiyarlık
29. Geçim sıkıntısı
30. İyd-ı şerife hürmeten
31. Annesinin hasta olması, kimsesiz kalması
32. Olayda kabahatlerinin olmadığına anlaşılması
33. Saltanat hizmetine layık olması
34. Annesine merhameten
35. Tercümanlık hizmetinde lazım olması

Suçlunun İtlâk Edilme Şartları

1. Bundan sonra hilâf-ı rıza harekette bulunmaması
2. Bundan böyle vazifesinden hariç harekette bulunmaması
3. Kaza-i mezbûra ayak basmaması
4. Fî-ma-ba'd kendü halinde ırz ve edebiyle meşgul olması
5. Hareketlerinde ısrar ederlerse daha şiddetli cezalandırılması
6. Umûr-ı vilâyete karışmamak
7. Hânesinde ırzıyla ikamet etmek
8. Kendi umûruyla meşgul olmak
9. Devâm-ı 'ömr ve devletim ed'iyesine müdâvemet etmek
10. Fî-mâ-ba'd hıdmeti me'mûresinde kemâli sadakat ve istikâmet etmek
11. Taahhüd ettiğinden aykırı hareket etmemek şartıyla
12. Ayinlerine mugayir hareket etmemek

13. İstanbul'a gelmemek
14. Fimâ-ba' de o makûle hareketten bütünüyle sakınma, kaçınma
15. Memleket umuruna karışmayı kendi hallerinde olmak
16. Cürmünü tekrarlarsa ailesiyle birlikte sürgün edilmek
17. Mugâyir-i şer'-i şerîf harekette bulunmamak
18. Umûr-ı memlekete karışmamak
19. Fukaraya zulmetmemek
20. Bu makûle harekette bulunursa başka türlü cezalandırılmak
21. İstanbul'a gelmeyip Şam'a gitmek
22. Memleketine gitmek
23. İstanbul'da kapucubaşılık hizmetinde bulunmak üzere
24. Halep'e gitmemek
25. Akşehir'e gelmemek ve mütesellim görevinde istihdam edilmemek
26. Bölgede bulunan cevâmi'-i şerîfe bir miktar nezr vermek
27. Berkofça'ya ayak basmamak ve sair bir mahallde ikamet etmek
28. Lisânını muhafaza eylemesi
29. Bolu'da ikamet etmek
30. Darbhane-i Amire'ye on bin guruş nezr vermek
31. Aşîret derûnuna gitmemek
32. Anbar semtine gelmemek
33. Ankara'da ikamet etmek

Tablo 7. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre İtlâk Olunan Hükümlülerin Suçları, Suç-Ceza Mahalleri ve İlgili Ceza Hükümleri

Sr.	S	C	D	Statü	İtlak edildiği cezanın türü	Suç Mahali	Ceza Mahali	Ceza Hkm. Nr.	İtlak Hkm. Nr.
1.	2	E	M	Müfettiş	Nefy	-	Sofya	-	4/1
2.	1	E	M	Molla	Nefy	Karıpazarı	Karahisar-1 Sahib	-	5/1
3.	1	E	M	Müderris	Nefy		Brusa	-	9/1
4.	3	E	M	Serdar, 2'si Sakin	Nefy	Develü	Adana	-	11/1
5.	1	E	M	-	Kalabend	Çal Kazası	Dimetoka Kalesi	-	12/1
6.	1	E	M	Kuzât-ı kapu kethüdâsı	Nefy	-	Brusa	-	12/2
7.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Ortaköy/İstanbul	Tekfurdağı	-	12/4
8.	1	E	M	Aşiret Beyi	Nefy	Karahisar-1 Sahib	Bolu	-	13/2
9.	1	E	M	Yeniçeri zabiti	Nefy	-	Dimetoka	-	13/3
10.	1	E	M	Koltukçu	Nefy	-	Kıbrıs	-	14/2
11.	1	E	M	Sakin	Kalabend	Kengırı	Samsun Kalesi	-	14/5
12.	4	E	M	-	Nefy	Kengırı	Adana	-	15/1
13.	1	E	M	Kul kethüdâsı (sabık)	Nefy	-	Tekfurdağı	-	15/2

14.	1	E	M	Muhzır	Nefy	-	Brusa	-	15/3
15.	1	E	M	Kaimmakam	Nefy	Nevşehir	Kütahya	-	15/4
16.	1	E	M	Sakin	Nefy	Bolu	Kütahya	-	16/3
17.	1	E	M	Kaimmakam	Nefy	Bosna	Karahisar-1 Sahib	-	17/1
18.	2	E	M	Naib(sabık)+ Mahkeme Katibi	Meks	İncesu Kazası	Tokat	-	18/2
19.	1	E	M	Serdar (sabık)	Nefy	Kengırı	Sinop	-	19/2
20.	1	E	M	Mühürdar Yamağı	Kalabend	-	Dimetoka Kalesi	-	19/3
21.	1	E	M	Katip	Nefy	Uşak	Dimetoka	-	19/4
22.	1	E	M	Mühürdar	Nefy	-	Kütahya	-	20/1
23.	1	E	M	Şark Ordusu Defterdarı Hademesi	Kalabend	-	Varna Kalesi	-	21/1
24.	3	E	M	Şeyhülislam (esbak), Kadı(esbak), Mektubçu	İkamet	-	*Brusa'da ikamet ediyorlar	-	21/2
25.	1	E	M	Kadı	Nefy	-	İznikmid	-	21/3
26.	1	E	M	Müderriş	Nefy	İstanbul	Mihaliç	-	21/4

27.	1	E	M	Naib (sabık)	Nefy	-	Gerede	-	21/5
28.	1	E	M	Kadı	Nefy	-	Karahisâr-ı Sâhib	-	23/1
29.	1	E	M	Mahkemebaşî Tercümanı	Nefy	Şam	Adana	-	23/2
30.	1	E	M	Müftü (sabık)	Nefy	Şam	Halep	-	23/3
31.	1	E	M	Voyvoda (sabık)	Nefy	Birgi	Sivas	8/4	24/2
32.	1	E	M	Müderriş	Nefy	Brusa	Gelibolu	-	24/4
33.	1	E	GM	Etimekçi	Nefy	Tophane-i Amire	Sivas	-	25/2
34.	2	E	GM	Yazıcı ve kardeşi	Nefy	-	Lefkoşa	-	28/1
35.	4	E	GM	-	-	-	Niğde	-	28/2
36.	1	E	GM	Papaz	-	-	Midilli Ceziresi	-	28/3

37.	1	E	M	-	Nefy	-	Kütahya	-	32/1
38.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Çorlu	İne Kazası	-	32/2
39.	1	E	GM	-	Nefy	-	İmroz Ceziresi	-	33/1
40.	1	E	GM	-	Nefy	-	Sisam Adası	-	33/2
41.	1	E	GM	-	-	-	Midillü	-	33/3
42.	1	E	GM	-	-	-	Taşoz Ceziresi	-	33/4
43.	1	E	GM	-	-	-	İstendil	-	33/5
44.	1	E	M	Derviş	Nefy	Konya	Tarsus	-	34/1
45.	1	E	M	Müftü (sabık)	Nefy	-	Kengırı	-	35/5
46.	1	E	M	Sakin	Nefy	Bosna	Tire	-	36/1
47.	1	E	M	Sakin	Nefy	Filibe	Dimetoka	-	36/2
48.	1	E	M	Sakin	Nefy	Niğde	Konya	-	36/3

49.	1	E	M	Sakin	Nefy	Niğde	Konya	-	36/4 - 36/3'le aynı.
50.	1	E	GM	Rahib	Nefy	Tokat	Merzifon	-	37/4
51.	1	E	M	Yeniçeri	Nefy	Sakız Ceziresi	Kütahya	-	38/1
52.	1	E	GM	Mütemekkin	Kulebend	Midilli	Aynaroz Ceziresi	-	39/3
53.	1	E	GM	Mütemekkin	Kalabend	İbranik	Dimetoka Kalesi	-	39/4
54.	1	E	M	Sakin	Nefy	Brusa	Kahire	-	40/1
55.	1	E	M	Sakin	Nefy	Kengiri	Adana	-	40/2
56.	1	E	M	Harem-i Hümayun Ağası	Nefy	İstanbul	Magosa	-	40/3
57.	1	E	M	Harem-i Hümayun Ağası	Nefy	İstanbul	Lefkoşa	-	40/4 (s)
58.	2	E	M	Aşiret Ahalisi	Nefy	-	Kütahya	-	40/5
59.	1	E	M	Talebe	Nefy	-	Ankara	-	42/2

60.	1	E	M	Harc-ı firun kethüdası	Nefy	-	Brusa	-	43/2
61.	1	E	M	Nakibül-eşraf Kaimmakam (sabık)	Nefy	-	Hama	-	44/3
62.	1	E	M	Sakin	Nefy	Amasya	Kütahya	-	45/1
63.	2	E	M	Sakin	Nefy	Efraz Kazası (Canik Sancağı)	Konya	-	45/2
64.	1	E	M	Sakin	Nefy	Alihöyüğü Karyesi- Belviran (Konya)	Amasya	-	45/3
65.	1	E	GM	Bazergan	Nefy	Dergah-ı Muallam (İstanbul)	Zile	-	46/3
66.	3	E	M	Sakin	Kalabend	Tosya Kazası	Ankara Kalesi	25/4	47/3
67.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	İstanbul	Dimetoka	-	47/4
68.	1	E	M	Tulumbacı odabaşısı	Kalabend	-	Seddülbahr Kalesi	41/4	48/1
69.	3	E	M	Sakin	Nefy	Canik Sancağı	Kütahya	26/2	48/2
70.	1	E	M	Arabacıbaşı	Nefy	-	Kütahya	16/2	48/3

71.	1	E	M	Muhasib	Nefy	-	Adana	-	48/4
72.	1	E	M	Kadı	Nefy	Karaferye	Güzelhisar	-	48/5
73.	1	E	M	Kaimmakam	Nefy	Kastamonu	Varna	29/6	49/1
74.	2	E	M	Serdengeçti	Nefy	-	Sinop	-	49/2
75.	1	E	M	Şeyhülislam (sabık)	İkamet	-	İznikmid	-	49/3
76.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Kayseriye	Tokat	-	50/4
77.	1	E	M	Bostancıbaşı	Nefy	İstanbul	Seddülbahr Kalesi	-	51/3
78.	1	E	M	Naib	Nefy	Eğin Kazası	Tokat	11/3	52/1
79.	1	E	M	Bakırcı	Nefy	Tokat	Sinop	5/3	52/2
80.	1	E	M	Ayan (sabık)	Nefy	Düzce	Dimetoka	27/7	53/1
81.	1	E	M	Humbaracılar Ocağı Halifesi	Kalabend	Sakız Ceziresi	Antalya Kalesi	19/2	56/3
82.	1	E	M	Esnaf Şeyhi	Kalabend	Kastamonu	Sinop Kalesi	30/3	56/4
83.	1	E	M	Sakin	Nefy	Ordu Kazası	Konya	32/3	57/1
84.	1	E	M	Kazasker	Nefy	-	Gelibolu	-	57/2
85.	1	E	M	Talebe	Nefy	-	Kıbrıs	-	57/3
86.	1	E	M	Medrese Sakini	Nefy	İstanbul	Edremid	-	57/4
87.	1	E	GM	Hizmetkar	Nefy	-	Rodos Ceziresi	-	59/2

88.	4	E	M	Sakin	Nefy	Hacıköy (Gümüş Madeni)	Adana	11/2	59/3
89.	1	E	M	Sakin		Hacıköy	Sinop	5/4	59/
90.	1	K	GM	Mütemekkine	Nefy	Kumkapu	Adapazarı	34/5	59/5
91.	1	E	GM	Mestçi	-	-	Mihaliç	43/1	60/1
92.	1	E	GM	-	-	-	Bandırma	-	60/2
93.	1	E	M	Yeniçeri Zabiti	Nefy	Selanik	Dimetoka	46/2	60/5
94.	1	E	M	Sakin	Nefy	Amasya	Karahisar-ı Sahib	-	61/1
95.	1	E	M	Sakin		Amasya	Brusa	-	61/2
96.	1	E	M	Sakin		Amasya	Mihaliç	-	61/3
97.	1	E	M	Sakin	Nefy	Muğla	İstanköy Ceziresi	-	61/4
98.	1	E	M	Naib	Nefy	Koniçe	Parga	-	61/5
99.	1	E	M	Muhtar	Nefy	İlbeyli Kazâst/Siv as	Çeharşenb e Nahiyesi	-	63/1
100.	1	E	M	Sakin	Nefy	Zihne	Selanik	-	63/2
101.	1	E	M	Sakin	Nefy	İstanbul	Gelibolu	-	66/1

102.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Eğin Kazası	Trabzon	-	66/2
103.	4	E	M	Sakin	Nefy	Gördüs	Bolu	-	67/2
104.	2	E	M	Sakin	Nefy	Naslıç	Sofya	39/2	67/3
105.	1	E	M	Şeyh	Nefy	Karahisar-1 Sahib	Konya	7/1	67/4
106.	1	E	M	Müftü (sabık)	-	-	Akşehir	7/2	68/1
107.	1	E	M	Sakin	Nefy	-	Sivas	14/4	68/2
108.	1	E	M	Su yolcubaşısı	Nefy	Edirne	İnöz	34/2	68/4
109.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Eğin Kazası	Gümüşhane	29/2	69/1
110.	1	E	GM	Mütemekkin	-	Eğin	Giresun	29/4	69/2
111.	1	E	GM	Mütemekkin	-	Eğin	Bafra	29/5	69/3
112.	8	E	M	Sakin	Kalabend	Adapazarı	Sinop Kalesi	16/4	69/5
113.	2	E	M	Müezzin, İmam	Nefy	Çemişgezek	Ankara	52/4	71/1
114.	1	E	M	Voyvoda'nın kardeşi	Nefy	Birgi	Sivas	8/4	72/2
115.	1	E	M	-	Nefy	Çorum	Bolu	-	72/4
116.	1	E	M	Esirci	Nefy	Galata/İstanbul	Brusa	-	73/2
117.	1	E	M	Katip	Nefy	Üsküdar/İstanbul	İznikmid	-	74/1
118.	1	E	M	Sakin	Nefy	Adapazarı	Kütahya	-	74/3

119.	1	E	M	Müftü	Nefy	-	Kayseriye	-	74/4
120.	1	E	M	Silahşör	Nefy	İstanbul	Rodos Ceziresi	-	75/3
121.	2	K	M	Şeyhülislam aşçısının karısı ve kızı	Nefy	-	Malatya	-	76/1
122.	1	E	GM	Başçukadar	İkamet	-	Bolu	-	76/2
123.	1	E	M	Silahşör	Nefy	-	Dimetoka	-	77/2
124.	1	E	M	-	Nefy	İslimye Kazası	Brusa	20/2	77/3
125.	1	E	M	Sakin	Nefy	İslimye Kazası	Kütahya	-	78/2
126.	1	E	M	Kadı	Nefy	-	Selanik	35/4	79/1
127.	1	E	M	Silahşör	Nefy	Kırkkilise	Kütahya	-	79/2
128.	1	E	M	Nakib, İmam, Nakibin kardeşi	Nefy	Erzincan	Amasya	-	80/3
129.	1	E	GM	Papaz	Palanka-bend	-	Eğridere Palankası	-	81/2
130.	2	E	M	Katip	Nefy	Sakız Ceziresi	Güzelhisar	-	82/1
131.	1	E	M	Enderun Aşçısı	Kalabend	İstanbul	Sultaniye Kalesi	54/3	82/2
132.	2	E	M	Sakin	Kalabend	Taşköprü	Samsun Kalesi	-	82/3
133.	1	E	GM	Metropolit	Nefy	-	Konya	-	82/4
134.	2	E	M	-	Nefy	-	Bolu	43/3	82/5

135.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Mıgalkara	Edirne	50/5	83/2
136.	1	E	GM	-	Nefy	-	Bandırma	-	83/3
137.	1	E	M	Kadı	Nefy	İbradi	Kütahya	46/4	83/5
138.	1	E	M	Matbah-ı Amire Emîni	Nefy	İstanbul	Brusa	-	83/6
139.	1	E	GM	-	Nefy	-	Bolu	43/3	84/4
140.	1	E	M	-	Nefy	-	Mihaliç	-	84/6
141.	1	E	M	-	Nefy	-	Birgi	-	85/1
142.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Ortaköy/ İstanbul	İznik	61/6	85/4
143.	3	E	M	Sakin	Nefy	Zeytun Kazası	Manisa	42/1	86/1
144.	1	E	M	Kapucubaşı	Nefy	-	Ankara	10/2	87/1
145.	1	E	M	Mütesellim	-	Edremid	Isparta	55/1	87/2
146.	1	E	M	Sakin	-	Karasu	Limni	-	87/3
147.	1	E	M	-	-	-	Lefkoşa	-	87/4
148.	1	E	M	-	-	-	Magosa	-	87/5
149.	1	K	M	-	-	-	Brusa	-	87/6
150.	2	K	M	-	-	-	Brusa	-	87/7
151.	1	E	M	Kapucu Kethüdası	-	-	Gemlik?	26/4	87/8
152.	1	E	M	Mühürdar	-	-	Zağferan- bolu	26/5	87/9
153.	1	E	M	Katip	-	-	Balıkesri	-	87/10
154.	1	E	M	Sakin	-	-	Limni	-	87/11
155.	1	E	M	-	-	-	Rodos Kalesi	-	87/12

156.	1	E	M	-	-	-	Sinop Kalesi	-	88/1
157.	1	E	M	-	-	-	Ankara Kalesi	-	88/2
158.	2	E	M	Sakin	-	-	Kütahya	-	88/3
159.	1	E	M	Hazinedar	-	-	Karahisar-1 Sahib	-	88/4
160.	1	E	M	Kapucubaşı	-	-	Tokat	-	88/5
161.	1	E	M	Voyvoda (sabık)	-	-	Karahisar-1 Sahib	65/2	88/6
162.	2	E	M	Sakin	Nefy	Zile	Kütahya	62/1	88/7
163.	1	E	-	Helvahane Çalışanı	Kalabend	İstanbul	Rodos Kalesi	-	88/9
164.	1	E	M	Sipahi	Kalabend	İstanbul	Ohri Kalesi	6/2	88/10
165.	1	E	M	Muhzırbaşı	Nefy	Filiba	Dimetoka	25/3	89/1
166.	1	E	GM	Yazıcı	Kalabend	-	Tokat	51/6	89/4
167.	1	E	M	Nakib	Nefy	Ayıntab	Tarsus	-	90/1
168.	1	E	M	Naib	-	-	Karahisar-1 Sahib	65/4	90/2
169.	1	E	M	Kapu Kethüdası (kuzat)	-	-	Kengiri	-	90/3
170.	1	E	M	Kapucubaşı	Nefy	Halep	Erzurum	-	90/4
171.	1	E	M	Ayan (sabık)	Kalabend	Cuma-i Atik	Silistire Kalesi	-	90/5
172.	2	K	M	Sakine	-	İstanbul	Midillü	-	90/6
173.	1	K	M	Sakine	-	İstanbul	Brusa	-	90/7
174.	2	K + E	M	-	-	-	Varna	-	90/8

175.	1	K	-	Zenciyye	-	-	Brusa	-	90/9
176.	3	E	M	Sakin	-	Antalya	Lefkoşa	-	91/1
177.	1	E	M	Güherçileci esnafı ustabaşısı	-	Kayseri	Niğde	-	91/2
178.	1	E	M	Etimekçi	-	İstanbul	Bozcaada	-	91/3
179.	1	E	M	-	-	-	Midillü	-	91/4
180.	1	E	M	Helvahane Çalışanı	-	İstanbul	Magosa Kalesi	-	91/5
181.	1	E	M	Helvahane Çalışanı	-	İstanbul	Limni Kalesi	-	91/6
182.	1	E	M	Çorbacı	-	-	Lefkoşa	-	91/7
183.	1	K	M	-	-	-	Brusa	-	91/8
184.	2	E	M	Etimekçi	-	İstanbul	Limni	-	91/9
185.	1	E	M	Kadı	-	Kastamonu	Magosa Kalesi	-	91/10
186.	1	K	M	Zenciyye	-	-	Gelibolu	-	91/11
187.	1	E	M	Dizdar	-	Sığacık Kalesi	Rodos Ceziresi	-	91/12
188.	1	E	M	Sakin	-	Nalluhan	Rodos Kalesi	-	91/13
189.	1	E	M	Sakin	-	Bozok Sancağı	Limni	-	91/14
190.	1	E	M	İmam	-	İstanbul	Magosa	-	91/15
191.	1	E	M	Mutasarrıf	-	Denizli	Rodos	-	91/16
192.	1	E	M	Sakin	-	Edremid	Kütahya	-	91/17
193.	1	E	M	Babadağı Muhafızının Hademesi	-	-	Karahisar-ı Sahib	-	91/18
194.	1	E	M	Bölükbaşı	-	-	Ankara Kalesi	-	92/1
195.	1	E	M	Sakin	-	Simav	Magosa Kalesi	-	92/2
196.	5	E	M	Sakin	-	-	Balıkesri	-	92/3

197.	1	E	M	?	-	-	Brusa	-	92/4
198.	1	E	M	Yörük	-	Hamid Sancağı	Antalya Kalesi	-	92/5
199.	1	E	M	Sakin	-	Aksaray	Antalya	-	92/6
200.	1	E	M	Sakin	-	-	Sivas	-	92/7
201.	2	E	M	Dizdar ve Ayan	-	Kaş Kazası	Güzelhisar	53/3	92/8
202.	1	E	M	Ayan (sabık)	-	Kırili	Adana	55/3	92/9
203.	1	E	M	Sakin	-	Kırili	Adana	56/1	92/10
204.	3	E	M	1'i memleketin ileri gelenlerinden, diğerleri belirtilmemiş	-	-	Amasya	58/1	92/11
205.	1	E	M	Serdar	-	Kırşehir	Konya	73/1	92/12
206.	2	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Niksar	Sinop	-	92/13
207.	1	E	M	Medrese Sakini	Nefy	İstanbul	Limni Ceziresi	-	93/3
208.	1	E	M	Talebe	-	-	Kala-i Sultaniye	-	93/4
209.	1	E	M	Medrese Sakini	-	-	Bozcaada	-	94/1
210.	1	E	M	Talebe	-	-	Lapseki	-	94/2
211.	1	E	M	Medrese Sakini	-	-	Midillü Kalesi	-	94/3
212.	1	E	M	Hatip	-	-	Magosa Ceziresi	-	94/4
213.	1	E	M	Medrese Sakini	-	-	Bozcaada	-	94/5
214.	1	E	M	Naib (sabık)	-	-	Limni Ceziresi	-	94/6
215.	1	E	M	Medrese Sakini	-	-	Lefkoşa	-	94/7

216.	1	E	M	Cami kayyımı	-	-	Magosa Kalesi	-	94/8
217.	1	E	M	Medrese Sakini	-	-	Brusa	-	94/9
218.	1	E	M	Medrese Sakini	-	-	Lefkoşa	-	94/10
219.	1	E	M	Medrese Sakini	-	-	Midillü Ceziresi	-	94/11
220.	1	E	M	Talebe	-	-	Bozcaada	-	94/12
221.	1	E	M	Talebe	-	-	Magosa	-	94/13
222.	1	E	M	Naib (sabık)	-	-	Konya	-	94/14
223.	1	E	M	?	-	-	Samsun	-	94/ 15
224.	1	E	M	Medrese Sakini	-	-	Seddülbahr Kalesi	-	94/16
225.	1	E	M	Müftü (sabık)	-	-	Konya	-	94/17
226.	1	E	M	Hayyamiye Nazırı	Nefy	-	Filiba	9/5	95/1
227.	1	E	M	Defter Emmini (sabık)	Nefy	-	Karahisar-1 Sahib	9/4	95/2
228.	1	E	GM	Barutçubaşı	Nefy	-	Ankara	72/2	95/4
229.	2	E	M	Sakin	Nefy	Lazkiye/ Denizli	Tire	-	96/2
230.	2	E	M	Belirtilmemiş	Kalabend	-	Kala-i Sultaniye	-	96/3
231.	1	E	M	Serturna	Nefy	Ruscuk	Dimetoka	72/3?	96/4
232.	1	E	M	Sakin	Nefy	Canik Sancağı?	Kütahya	26/2	97/1
233.	1	E	M	Mülazım	-	-	İznikmid	-	97/2
234.	1	E	M	Haseki	-	-	Seddülbahr Kalesi	-	97/3

235.	1	E	M	Çorbacı	Nefy	İstanbul	Amasya	78/1	97/6
236.	1	E	M	Sakin	Nefy	Karahisar-1 Sahib	Adana	52/3	98/1
237.	1	E	M	Kadı	Nefy	Galata/İstanbul	Keşan	6/3	98/2
238.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Van	Diyarbakir	35/3	101/2
239.	1	E	M	Mütesellim	Nefy	Akşehir	Adana	-	102/1
240.	2	E	GM	-	Nefy	Çorum	Bolu	22/3	102/2
241.	1	E	M	Kadı	Nefy	İbradi	Karahisar-1 Sahib	54/5	103/1
242.	1	E	M	Ayan	Nefy	Elmalı	Adana	-	103/2
243.	4	E	M	Yeniçeri (Ocaklı)	Kalabend	Kastamonu	Samsun Kalesi	60/3	104/1
244.	1	E	M	Muhallefât halifesi	Nefy	-	Kütahya	-	106/1
245.	1	E	M	Dizdar-1 haseki	Kalabend	-	Sinop Kalesi	84/5	107/2
246.	1	E	M	Kadı	Nefy	-	Karahisar-1 Sahib	79/3	107/3
247.	1	E	M	Kapu Kethüdası -	Nefy	-	Konya	65/1	107/4
248.	1	E	GM	Mütemekkin	Kalabend	Tire	Dimetoka Kalesi	17/3	108/2
249.	2	E	M	Mühürdar ve Haftani Yamağı	Nefy	-	Bolu	27/1	108/5

250.	2	E	M	Kapu çukadarı ve voyvoda	-	-	Kastamonu	27/2	108/6
251.	2	E	M	Voyvoda ve hazinedar	-	-	Kütahya	27/3	109/1
252.	2	E	M	Hazinedar ve Nazır	-	-	Karahisar-1 Sahib	-	109/2
253.	1	E	M	Müftü	Nefy	Berkofça	Pirlepe	19/5, 20/4	109/5
254.			M	Müftü İsmail'in ailesi	İrsal	Berkofça	İpek	-	109/6
255.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	İstanbul	İznik	61/6	110/1
256.	1	E	GM	Rahip	Manastır-bend	Gümülcine	Dubniçe	34/3	110/3
257.	1		GM	Papa	-	-	Dubniçe	34/4	110/4
258.	1	E	M	Kaimmakam	Nefy	Halep	Sivas	44/2	112/2
259.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	İstanbul	Manisa	-	112/3
260.	2	E	M	Yeniçeri	Kalabend	İznikmid	Kütahya Kalesi	74/2	114/2
261.	1	E	M	Çorbacı	Nefy	-	Kütahya	-	114/5
262.	1	E	M	Sakin	Cezirebend	İstanbul	Sakız Ceziresi	-	115/1
263.	1	K	M	-	Nefy	-	Brusa	-	115/4
264.	1	E	GM	Esnaf	İkamet	-	Bolu	-	117/1
265.	1	E	M	Müftü	Nefy	Tosya	Niğde	16/4	117/2
266.	3	E	M	Sabık ayanın oğlu ve aveneleri	Nefy	Bendereğli	Kütahya	30/2	117/3
267.	1	E	M	Ayan (sabık)	Nefy	Bendereğli	Konya	63/3	117/4
268.	1	E	M	Sakin	Kalabend	Taşköprü	Samsun Kalesi	-	118/2

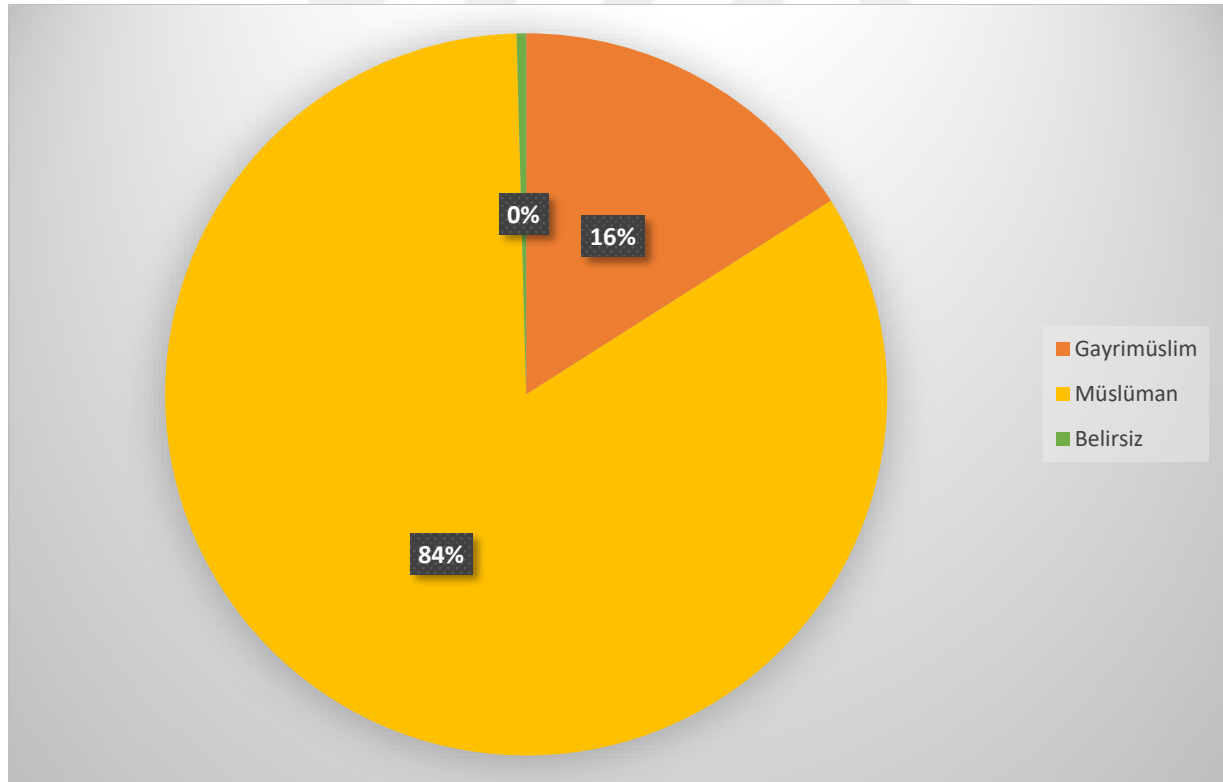
269.	1	E	M	Ocak Halifesi	Kalabend	-	Dimetoka Kalesi	-	119/1
270.	1	E	M	Voyvoda (sabık)	Nefy	Kütahya	Konya	-	119/3
271.	1	E	M	Esnaflık	Kalabend	İstanbul	Dimetoka Kalesi	-	120/1
272.	1	E	M	Kuzât-ı kapu kethüdâsı	Nefy	-	Keşan Kazası	102/3	120/2
273.	3	E	M	Sakin	Nefy	Gedegara Kazası (Amasya)	Karahisar-1 Sahib	80/2	121/3
274.	1	E	M	Naib	Nefy	Ordu	Tokat	31/2	121/4
275.	1	E	M	Sakin	Nefy	Develü	Tokat	99/1	122/1
276.	1	E	M	Çorbacı	Nefy	İsakçı	Dimetoka	98/4	122/2
277.	1	E	M	Kereste Gümrükçüsü	Nefy	-	Konya	65/3	122/3
278.	1	E	M	Yeniçeri	Kalabend	İznikmid	Kütahya Kalesi	74/2	123/1
279.	2	E	M	Ulema ve Nakib	Nefy	Maraş	Kayseriye	18/1, 70/2	124/1
280.	1	E	M	Sakin	Kalabend	Karasu	Kütahya Kalesi	77/1	124/2
281.	1	E	M	Hademe	Nefy	-	Bursa	104/3	124/3
282.	1	E	M	Müftü	Nefy	Karahisar-1 Develü	Ankara	97/5	124/4
283.	1	E	GM	Mütemekkin	Manastır-bend	Kayseriye	?	85/3	124/5
284.	1	E	M	-	Kalabend	-	Rodos Kalesi	-	125/1
285.	1	E	M	Kisedar	Nefy	İstanbul	Kütahya	113/1	125/2

286.	1	E	M	Ayan	Nefy	Ermenek	Antalya	113/3	125/3
287.	1	E	M	Naib (sabık)	Nefy	Edremid	Lapseki	-	125/4
288.	4	E	M	Sakin	Nefy	Emirdağı	Amasya	-	127/4
289.	2	E	M	Çubukçular Kethüdası+Yi ğitbaşısı	Nefy	İstanbul	Amasya	113/2	128/3
290.	1	E	M	Turnacı	Kalabend	-	Sinop Kalesi	84/5	128/4
291.	4	E	M	Esnaf, esnafbaşı, pabuçcu, kalyoncu ağası	Kalabend	Kastamonu	Sinop Kalesi	30/3	129/1
292.	4	E	M	l'i serdar, diğerleri belirtilmemiş	Nefy	-	Brusa	109/3 -4	129/2
293.	2	E	M	Müftü ve Naib(sabık)	Nefy	Ereğli (Konya)	Kula Kazası	129/4	129/4
294.	1	E	M	Katip	Nefy	İstanbul	İznikmid	126/1	130/1
295.	4	E	GM	Çengi	Nefy	İstanbul	Kütahya	-	130/2
296.	4	E	GM	Çengi	-	-	Karahisar-1 Sahib	-	130/3
297.	1	E	M	Kadı kethüdası	Nefy	-	Gelibolu	-	130/4
298.	1	E	M	Matbah-1 Amire Emini	İkamet	-	Brusa	-	130/5
299.	4	E	M	Esnaf+Esnafe aş+Pabuçcu+ Kalyoncu Ağası	Kalabend	Kastamonu	Sinop Kalesi	30/3, 129/1	132/2
300.	1	E	M	Sakin	-	Kastamonu	Samsun Kalesi	31/1	132/3

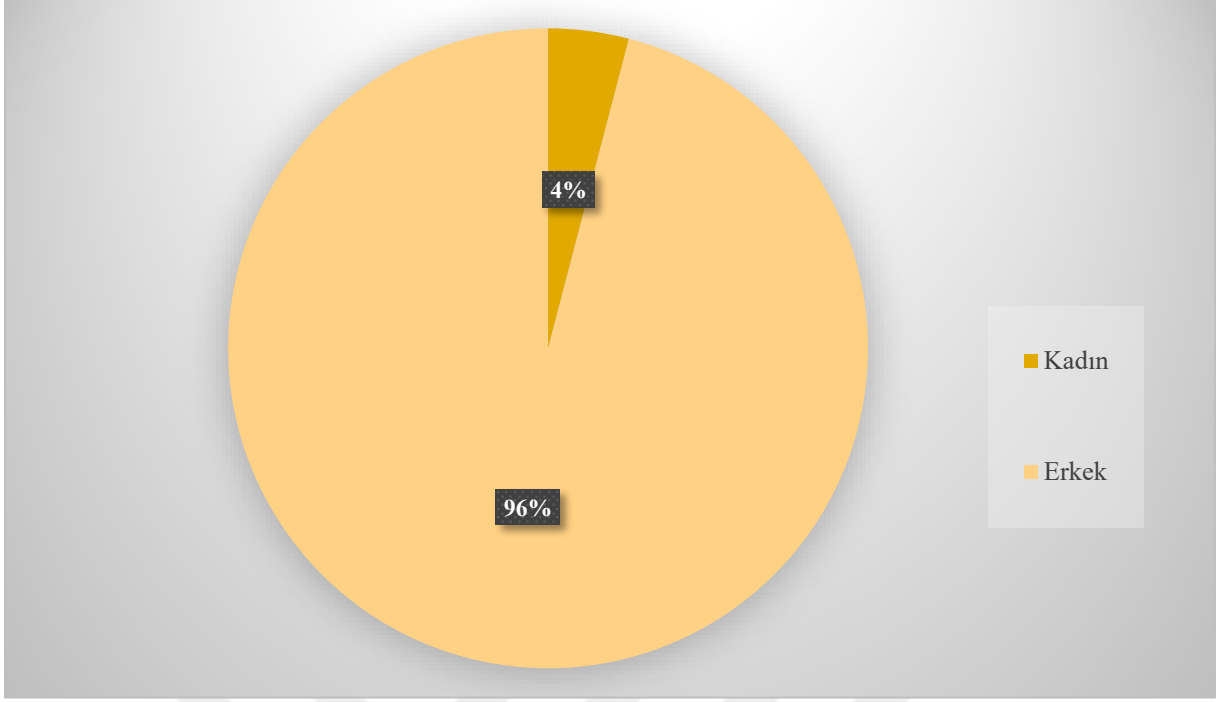
301.	8	E	M	Zelil takımından	Kalabend	-	Çorum Kalesi	112/1	133/1
302.	1	E	M	Divan Çavuşu	Nefy	-	Karahisar-1 Sahib	115/6	133/2
303.	1	E	GM	Keresteci	Nefy	İstanbul	Kengirı	9/2	133/3
304.	1	E	M	Sakin	Nefy	Ordu	Konya	32/3	133/4
305.	1	E	GM	Bakkalbaşı	Kalabend	Tire	Dimetoka Kalesi	76/3	134/2
306.	1	E	GM	Etimekçi	Palankabend	Manisa	Eğridere Palankası	89/3	134/3
307.	1	E	M	Arabacı	Nefy	İstanbul	Kütahya	119/4	134/4
308.	1	E	M	Aşiret Beyi	Kalabend	Haymane- teyn	Sivas Kalesi	99/3	135/2
309.	1	E	M	Yeniçeri	Kalabend	İznikmid	Kütahya Kalesi	74/2	136/1
310.	1	E	M	Yeniçeri	Kalabend	İstanbul	Dimetoka Kalesi	106/3	136/2
311.	1	E	GM	Mütemekkin	Kalabend	İstanbul	Kütahya Kalesi	100/3	136/3
312.	2	E	M	Sakin	Nefy	Çeşme Yakası (Sakız)	Antalya	81/3	136/5
313.	1	E	M	Çavuş	Nefy	İstanbul	Amasya	123/2	137/1
314.	1	E	GM	Mütemekkin	Kalabend	Ankara	Dimetoka Kalesi	-	137/2
315.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Kayseri (Tomarza)	Tokat	83/1	138/1
316.	1	E	M	Kilecilerbaşı	Nefy	Tersane-i Amire	Tokat	98/3	139/1

317.	1	E	M	Nahiye ileri geleni	Nefy	Erdek	Kütahya	110/5	139/4
318.	2	E	M	Sakin	Nefy	Karaburun	Kastamonu	100/4 , 101/1	140/1
319.	2	E	GM	Mütemekkin	Kalabend	İstanbul	Kayseriye Kalesi	100/2	140/3
320.	1	E	M	-	Nefy	Samakov-cuk	Kayseriye	-	141/2
321.	1	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Çekmece-i Kebir	Dimetoka	-	142/2
322.	1	E	GM	Mütemekkin	-	Sivas	Bitlis	84/1	142/3
323.	2	E	GM	Mütemekkin	-	Sivas	Bitlis	84/2, 3	142/4
324.	1	E	M	-	Nefy	Drama	Sivas	10/5	143/2
325.	1	E	M	-	-	Drama	Kütahya	10/4	143/3
326.	1	E	M	-	-	Drama	Adana	10/6	143/4
327.	6	E	M	Sakin	Palanka-bend	Drama	Eğridere Palankası	86/3	143/5
328.	15	E 10 ,K 5	M	Hizmetkar ve besleme	Nefy	-	Bolu	-	131/1, 143/6
329.	1	E	M	?	Nefy	Çağlayık	Selanik	-	144/1
330.	1	E	GM	Mütemekkin	Kalabend	İstanbul	Amasya Kalesi	-	144/4
331.	1	E	GM	Sarraf	Nefy	İstanbul	Bursa	-	144/5
332.	1	E	M	Sakin	-	Kalacık	Samsun	-	145/3

333.	2	E	M	Sakin	Nefy	Edremid	Brusa	-	145/4
334.	2	E	M	Sakin	-	-	Bolu	-	145/5
335.	5	E	M	Sakin	-	Edremid	Kütahya	-	145/6
336.	2	E	M	-	-	-	Antalya	-	146/1
337.	2	E	GM	Mütemekkin	Nefy	Bor	Amasya	-	146/3
338.	1	E	M	Aşiret Beyi	Nefy	-	Sivas	-	147/1
339.	1	E	GM	Divan Tercümanı Vekilinin Hizmetkârı	Nefy	-	Bolu	-	147/2

Şekil 21. İtlak Edilen Hükümlülerin Dinsel Bazda Oransal Dağılımı

Şekil 22. İtlak Edilen Hükümlülerin Cinsiyet Bazında Oransal Dağılımı

3.1.4. Tekrar Hükümleri

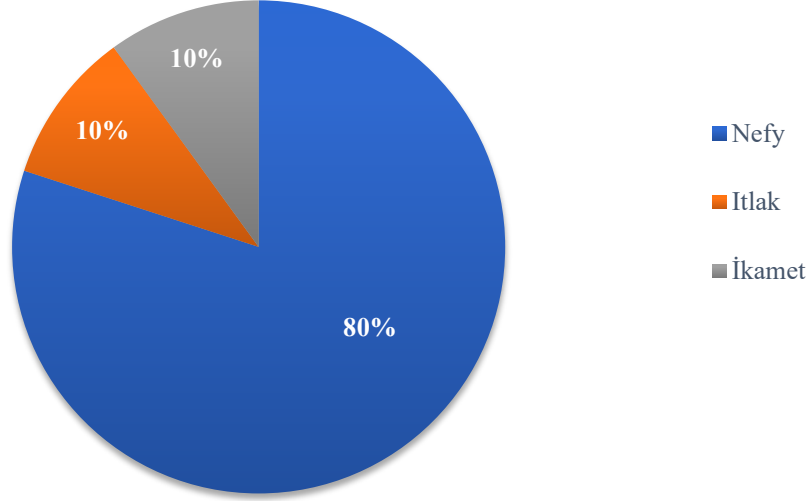
Çalışmamız sırasında rastladığımız hükümlerin bazıları çeşitli gerekçelerle tekrarlanan hükümlerden meydana gelmektedir. İşte biz bu hükümleri “tekrar hükmü” adı altında toplayarak inceledik. “*Bundan akdem*”, “*mukaddemce*” gibi ifadeler kullanılarak geçmiş kararlara işaret edilmiş, böylece bir önceki hükmün varlığı açıkça ortaya serilmiştir. Keza bir kısım tekrar hükümlerinin ilk hükümleri de yine aynı defterde yer almaktadır. Eşleştirdiğimiz bu hükümlere aşağıda yer alan tablomuzda yer verdik.

Hükümlerin yeniden yazılmasının sebebi de çoğunlukla suçluların firâr etmelerinden kaynaklanmaktadır. Suçlular, ceza mahallerine götürülmeden ya da götürülüp yerleştirildikten sonra kaçtıkları için haklarında yakalanma kararı çıkarılmış, her ne mahalde ise bulunup ceza mahaline gönderilmesi emredilmiştir. Bunun yanı sıra emr-i şerîfin zarar görmesi durumunda da hüküm tekrarlanmıştır.

Tablo 8. Sayfa/Hüküm Numaralarına Göre Tekrar Hükümlerinin Sebepleri

Sıra	Tekrar Hüküm Numarası	İlk Hüküm Numarası	Tekrar Sebebi
1.	24/1	12/3	Firâr
2.	41/3	24/3	Firâr
3.	69/4	45/3	İtlâkına dair çıkarılan emr-i şerîfın zarar görüp yerine ulaşmaması
4.	70/2	18/1	Sürgün yerine gitmeyip uygunsuz hareketlerinde ısrarcı olmak
5.	97/4	32/3	Sürgün yerine gitmeyip uygunsuz hareketlerinde ısrarcı olmak
6.	121/1	Belirsiz	Firâr
7.	122/4	120/4	Firâr
8.	138/3	129/3	Sürgün kararına itaat etmeyerek devlet görevlilerine karşı koymak
9.	139/2	13/1	Firâr
10.	140/4	76/5	İkamet yerine gitmeyip İstanbul'a gelmek

Tekrar Kararı Verilen Hükümlerin Türlerine Göre Dağılımı

Şekil 23. Tekrar Kararı Verilen Hükümlerin Türlerine Göre Dağılımı

3. 1. 5. İzin Hükümleri

Defterde yalnızca iki adet izin hükmü yer almaktadır. Hükümlülerden biri reaya, diğeri ise ilmiye sınıfına mensuptur.⁵⁰ Aslında iki hüküm de aynı durumu içermektedir. 89/2 Her iki hükümde de suçlular daha önce nefy cezasına çarptırılmış, fakat daha sonra devlet tarafından belirlenen bir mahalde ikamet etmek koşuluyla ıtlak edilmiştir. Bir nevi şartlı tahliye durumu söz konusudur. Hasan Bey-zâde Ahmed isimli şahıs Filibe’de işlediği cürmden ötürü sürgüne gönderilip daha sonra Vidin Muhafızı’nın ikamet etmek şartıyla serbest bırakılıyor. (Burada bir mahal değil de doğrudan şahsın adının verilmesi dikkat çekicidir.) Kişi aynı zamanda suç mahali olan Filibe’ye gitmekten de men edilmişti. İşbu hükümde o yasağın kaldırıldığı, Filibe’ye gitmek için ruhsat verildiği yazmaktadır. Diğer hükümde de Mümin-zâde namındaki suçlu İstanbul’da ikamet etmek üzere nefy cezasından ıtlak ediliyor. Fakat ihtiyarlığı dolayısıyla sefil ve perişan olunca Burusa’da ikamet edebileceğine dair izin çıkarılıyor.⁵¹

⁵⁰ Suçlu metinde “belde ileri geleni” olarak ifade edilmiştir. Fakat hüküm içerisinde Şeyhülislam işareti yer aldığı için kendisini ilmiye sınıfı olarak aldık.

⁵¹ COA, ADVNS,KLB.d, s. 114/3.

3.1.6. İhzar Hükümleri

Defterin incelemeye tabi tuttuğumuz kısımda iki adet celb ve ihzar hükmü vardır. Celb ve ihzar hükümleri herhangi bir şahsın huzura davet olunması ya da çekilmesi, mahkemeye çağrılmasını ifade etmektedir. Kelime anlamlarına da baktığımızda celb için “çekme, çekiş, kendine çekme”; ihzâr içinse “huzura getirme, birinin mahkemeye davet edilmesi” manalarına rastlamaktayız.

İhzâr hükmü olarak ele aldığımız ilk hüküm defterin 71. sayfasında yer alan 3. hükmüdür. Alasonya ve tevâbi‘inin metropoliti olan şahsın patrikhaneye epeyce borcunun biriktiğinden ve üç seneden beridir herhangi bir ödeme yapılmadığından bahsedilmektedir. İşbu borcun tahsili için Rum metropolit İstanbul’a çağırılmıştır. Hükme ait tarihsiz şerhte ise mahalline nakl olunduğu bildirilmiştir. Aynı şekilde diğer hükümde de Rum Patrikhanesi’ne mâl-ı mîrîden ve diğer hususlardan divâna epeyce borcu biriken Manastır ve tevâbi‘i metropolidi hesâbının görülmesi için İstanbul’a çağırılmıştır.⁵² Görüldüğü üzere iki hüküm de ekonomik gerekçe taşımaktadır.

3.1.7. Memuriyetten İhrâç Hükümü

Bu konuya dair tek bir hükmümüz var. Fakat bu hüküm bize askeri sınıfa mensup bir kimsenin işlediği suçtan ötürü cezalandırıldığı takdirde doğrudan görevinden de ihraç edilmediğine dair bir fikir vermektedir. Öyle ki Ocağ-ı Âmire’de işçi olarak tanımlanan Ömer Usta isimli şahıs metinde bahsi geçmeyen bir cürmünden ötürü Burusa’ya nefy ediliyor. Kendisi halen sürgünde iken onun bir gün tekrar ocağa dönmesini istemeyen kişiler Ömer’in işçilikten çıkarılmasını istiyorlar. Bu durum da kabul görüyor ve Ömer Usta işçilikten çıkarılıyor. İşte bu hüküm adamın memuriyetten ihrâç edildiğini bildirmek üzere kaleme alınmıştır.⁵³

Elimizdeki bu hüküm doğrultusunda Osmanlı Devleti’ndeki ceza anlayışı ve suçlunun toplumdaki yeri hakkında birtakım fikirler yürütme şansımız doğuyor. Öyle görünüyor ki suçlunun elbet bir gün dönüp geleceği, cezasının uzun müddet sürmeyeceği anlayışı var. Ocak ahalisinde beliren endişe bizi böyle bir sonuca götürmektedir. Keza defterin incelediğimiz kısmı bu durumu destekler nitelikte çoğunlukla kısa süreli cezaları barındırmaktadır. Bu durumun yanı sıra kişi cezalandırıldığı takdirde toplumdan doğrudan soyutlanmayıp ıslâh olunduğundan emin olduğunda ıtlâk edilerek eski yaşantısına dönebildiği anlaşılmaktadır. Günümüzde

⁵² COA, ADVNS,KLB.d, s. 92/14.

⁵³ COA, ADVNS,KLB.d, s. 96/1.

“sabıkalı” insanlara karşı takınılan çekimser davranışın aksine Osmanlı Devleti’nin eski bir hükümlüye devlet kademesinde iş vermeye devam edebileceği görülmektedir.

3.1.8. Tahkik Hükümleri

Bir meselenin araştırılmasını öngören tahkik hükmüne defterin 73/3 numaralı hükmünde rastlamaktayız. Karasu’da ayanlık iddiasında olup hilâf-ı rızâ hareketlerde bulunan İmam-oğlu Mehmed isimli şahıs bahsi geçen suçlarından ötürü evvela nefy edilmiş, daha sonra Burusa’da ikamet etmek ve Karasu’ya ayak basmamak şartıyla serbest bırakılmıştır. Fakat ıtlak edildikten sonra kaza ahalisi yazdıkları i’lâm ve mahzarlarla İmam-oğlu Mehmed’den şikayetçi olmuşlardır. İşte bu hüküm kaza tarafından gönderilen i’lâmlar üzerine yazılmıştır. Hükümde adı verilen mutasarrıf bahsedilen durumun gerçekliğinin araştırılması ve şayet şikayetler doğruysa kişinin tekrar Burusa’ya nakledilmesiyle görevlendirilmiştir. Öyle görünüyor ki Osmanlı Devleti bir şahsın cezasını herhangi bir yol yordam izlemeden, doğrudan kesmiyor, vaziyetin doğruluğunu teyit ettikten sonra harekete geçiyordu.

3.1.9. Terkin Hükümleri

Yazılı bir şeyi silme, bozma⁵⁴ anlamına gelen terkin, defterde yer alan hükümlerde de aynı şekilde bir kaydın ya da hükmün bozulup silinmesini içermektedir. Defterde iki adet terkin hükmü olmakla beraber bunlardan birisi deftere iliştilmiş bir bilgi notu şeklindedir.⁵⁵ Diğer hükümde kaydın bozulduğunu ise üzerine düşülen şerhlerden ve hükmün üstünün çizilmesinden anlamaktayız. Kayseriye nefy edilen şahıs menfâsına gitmeyerek İstanbul’a gelmiş, hakkında söylenenlerin iftira olunduğunu anlatarak affını istirham etmiştir. Bunun üzerine afv ve ıtlak edilerek nefy kaydı bozulmuştur.⁵⁶

3.1.10. Bilgilendirme Hükümleri

Metinde üç tane bilgilendirme hükmü yer almaktadır. Herhangi bir konu hakkında ilgili kimselerin haberdar edilmesi üzerine yazılan bu hükümlerden biri 37. sayfanın ilk hükmünde yer almaktadır. Ahışa, Erzurum ve Kars cânibine tayin edilen üç yeniçeri ustası yolculuk esasında ayak sürüyerek memuriyet mahallerine gitmek konusunda isteksiz davranmışlardır.

⁵⁴ Ferit DEVELLİOĞLU, a.g.e, s. 1267.

⁵⁵ COA, ADVNS,KLB.d., s. 2.

⁵⁶ COA, ADVNS,KLB.d, 47/2.

İşbu hüküm de bu kimselerin memuriyet mahallerine gönderilmesi, şayet gönderilmezse nefy edilecekleri hakkında bilgi vermektedir.

Diğer hükümler ise 66/ek ve 108/3 numaralı hükümlerdir. İlki, defterde yer alan bir başka hükümde hakkında nefy kararı verilen Köpekçi-oğlu Osman ile ilgilidir. Halen sürgünde olan Köpekçi-oğlu'nun ileride affedilirse Teke'ye gitmemesi şartı belirtilmiştir.⁵⁷ 108/3 numaralı hüküm ise kendinden bir önceki hüküm 108/2 ile ilişiklidir. Bu hüküm Tireli bir gayrimüslimin ıtlak şartının Tire Kazası naibine bildirilmesinden ibarettir.

3.1.11. İrsâl Hükümü

Ele aldığımız son hüküm, irsâl hükmüdür. Esasında bu hükmün hangi hüküm türüne dahil edileceği konusunda tereddütte kaldık, ancak nihayetinde içeriğinde yer alan ifadelerle sadık kalarak irsâl hükmü kapsamında ele aldık. Bostancıbaşı'da hapis durumunda olduğu söylenen Ömer isimli şahsın Bağdat'a gönderilmesi hükmünü içeren metinde kişinin irsali Bağdat Valisi Davut Paşa'nın tahrîrâtı üzerine gerçekleşmiştir.⁵⁸ Vali, Ömer isimli kişinin yanına gönderilmesini istemiştir. Bu isteğe yol açan kişinin cezasını o mahalde çekmesi niyeti midir bilemiyoruz, fakat biz daha çok valinin kişiyi kendi yanına katmak için böyle bir karar çıkarttığını düşünüyoruz.

⁵⁷ Köpekçi-oğlu Osman'ın nefyi hakkında bilgi veren hüküm 75/1 numaralıdır. Fakat daha sonra yazıldığı tarihlerden ve olaylardan anlaşılan 66/ek ise sıralama olarak bu hükümden önce gelmektedir. Küçük bir kağıda yazılı olan 66/ek ihtimal ki numaralandırılma sırasında karıştırıldı. Bu duruma müdahale etmeyerek metnimizde aynı sıralamayla verdik.

⁵⁸ COA, ADVNS,KLB.d, s. 41/2.

4. MATERYAL VE YÖNTEM

Tezimize konu olan 37 Numaralı Kalebend Defteri T.C Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi'nde yer alan 989 numaralı Divân-ı Humâyûn Defterleri Kataloğu'ndaki 44 defterden biridir. Defter toplamda 286 sayfadan oluşup H. evâ'il-i Cemâziye'l-âhır 1238/evâhır-ı Şa'bân 1241 [M. Şubat-Mart 1823/Mart-Nisan 1826] tarihleri arasındaki kayıtları kapsamaktadır. Fakat biz adı geçen bu defterin 1-147 sayfa aralığındaki kısmını değerlendirmeye tabi tuttuk. Bu sayfa aralığı da H. evâ'il-i Cemâziye'l-âhır 1238/evâhır-ı Zilhicce 1239 [M. Şubat-Mart 1823/Temmuz-Ağustos 1824] tarihlerini içermektedir.

Ciltli ve ebru kapaklı olan defterin kapağında başlık hükmünde bir yazı yer almaktadır: *“Kalebend Defteri min evâ'il-i Cemâziye'l-âhır sene 1238 – ilâ evâhır-ı Şa'bân sene 1241.”* Divâni olarak kaleme alınan defter 17x48 ebatındadır.

Defter sayfaları arşiv görevlileri tarafından numaralandırılmış olup metnimizi tashih ederken biz de bu sıralamayı dikkate aldık. Her sayfada ortalama dört hüküm yer almakla birlikte bundan daha az ya da çok sayıda hükmün yer aldığı sayfalar da bulunmaktadır. Bunun yanı sıra sayfalarda hükmün çoğunlukla üstünde yer alan çeşitli şerhler de bulunmaktadır. Biz bu şerhleri transkripsiyon metninde ilgili hükmün hemen altında, kalın ve *italik* yazı tipiyle verdik. Sayfalar metinde [S. X], hükümler ise [X/Y] şeklinde gösterilmiştir.

Katibin boş bıraktığı alanlar [...] köşeli parantezle, bizim okuyamadığımız kısımlar ise “...” üç nokta konularak ifade edilmiştir. Doğruluğundan emin olamadığımız kelimeler ise “?” soru işareti ile gösterilmiştir. Tablolar oluşturulurken de hükümde ya da şerhte belirtilmemiş olan o başlığa ilişkin özellikler de “-“ düz kısa çizgi olarak verilmiştir.

Transkripsiyon metni oluşturulurken içerisinde harf-i med olan [ع] ve [غ] gibi harflerin uzatmaları [ā],[ī],[ū] şeklinde, diğer sessiz harflerin uzatmaları ise [â],[î],[û] şeklinde gösterilmiştir. Ayn [ع] harfi kelimenin başında, ortasında ve sonunda ['] işareti ile hemze [ع] ise ['] işareti ile ifade edilmiştir.

5. 37 NUMARALI KALEBEND DEFTERİNİN TRANKRİPSİYON METNİ

KAL‘A-BEND DEFTERİ

MİN EVÂ‘İL-İ CEMÂZİYE‘L-ÂHIR SENE 1238 İLÂ EVÂHIR-I ŞA‘BÂN SENE 1241

[s. 2]

Bor Kazâsı tarafından gelen evrâk mâlından? Bor Kazâsı müfettişi Mar‘aşî-zâde es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi zâtında menfî ve bir ...kâr ehl-i ‘ırz ve ‘ulemâdan olup yigirmi otuz seneden berü kendü hânesinde neşr-i ‘ulûm-ı şerîfeyle meşgûl ve bir kimesneye müdâhalesi yoğ iken bundan akdem erbâb-ı ‘ırzın hilâf-ı inhâlarına binâ’ en nefy ve ba‘dehû ‘afv ü itlâk buyrularak el-yevm hânesinde tedrîse muvâzıb üzere olduğundan bahisle mûmâ-ileyhin ‘ilm ü fazlına ve ihtiyârlığına merhameten mukaddemâ mûmâ-ileyhin ‘aleyhine sudûr iden evâmir-i ‘aliyyenin kayıdları tedkîk olunması cümle ahâlînin niyâzları idüğünü kazâ-i mezbûr ahâlîsi bir kıt‘a mahzarlarında ve nâ’ibi i‘lâmında tahrîristirhâm olmağla kayıdda mürâca‘at olundukda müftî-i mûmâ-ileyhe nâ-hemvâr-ı harekete ictisâr üzere olduğu mukaddemâ Niğde Sancağı mutasarrıfı tarafından bâ-tahrîrât lede‘l-inhâ Tokad’a nefy ü iclâsıyçün iki yüz otuz bir senesi evâhır-ı Cemâziye‘l-âhırasında emr-i şerîf virildikten sonra mûmâ-ileyhin ‘afv ü itlâkı niyâzıyla i‘lâm ve mahzar takdîm olunduğu kazâ-i mezbûr ahâlîsinin mesmû‘ları olur ise diyâr-ı âhara perîşân olacakları bahisle ahâlî-i merkûm tarafından mûmâ-ileyhe ber-vechle mu‘âvenet olunmamasına cümlesi müte‘ahhid olup hilâfı zuhûrunda elli bin gurus nevr i‘tâsını iltizâm itmiş olduklarını ve mûmâ-ileyh fî-mâ-ba‘d umûr-ı vilâyete ve bir kimesneye müdâhale itmemek üzere ta‘ahhüdü hâvî emr-i ‘âlî isdârı lede‘l-inhâ mûmâ-ileyh hakkında ol vechle i‘lâm ve mahzar vürûd ider ise isti‘lâm olunmadıkça müsâ‘ade bulunmamak üzere sene-i merkûme evâhır-ı şevvâlinde kaydı bâlâsına şerh verilmiş ve ‘afv ü itlâkıyçün bâ-işâret-i ‘aliyye iki yüz otuz iki senesi evâ‘il-i Rebî‘ü‘l-âhırında emr-i şerîf isdâr olunmuş olduğu Dîvân-ı Humâyûn’dan der-kenâr olunmakla bu sûretde nevr maddesiyle mukaddemâ vakı‘ olan bir minvâl-i muharrer kaydı mahalline şerh virilmiş ise de mu‘ahharen mûmâ-ileyh ‘afv ü itlâk buyrulmuş olduğundan istid‘âları husûsunu menût re’y-i ‘âlî idüğü bâ-tahrîr lede‘l-‘arz mücebince evâmir kayıdlarını terkîn itdirdüp tanzîm olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı ‘âlî mücebince evâmir kayıdları terkîn olunmasıyçün Dîvân-ı Humâyûn’a ve haberi virilmek fermân buyrulmağın mücebince kayd olunup sâlifü‘z-zikr evâmir kayıdlarının terkîniyçün Dîvân Kalemî’ne işbu ‘ilm ü haber virildi. 14 N [Ramazân] 1239

Kat‘î tobrasındadır.

[s. 3] * [s. 4]

**Hazâ defter-i kal‘a-bend der zemân-ı sadr-ı sad vüzerâ hazret-i Abdullâh Paşa
yesserallahû mâ-yeşâ‘ ve mâ-yerîd ve fî-ayân Re‘îsü‘l-küttâb Mehemed Sâdık Efendi
nâl-ı mâ-beynetâh**

el-vâkı‘ fî 13 C [Cemâziye‘l-âhır] sene 1238

[4/1] Sofya Nâ‘ibi‘ne hüküm ki

Menfiyyen Sofya‘da ikâmet üzere olan İzmir Müfettişi esbak es-Seyyid İsmâ‘îl Fahreddin ve karındaşı es-Seyyid Murtazâ‘nın müddet-i nefyleri hayli vakit olarak mûmâ-ileyhimâ ol tarafda emr-i ... ızdırâba dûçâr ve bi‘l-vücûh şefkat ve merhamete şâyeste ve sezâvâr olduklarından bahisle ‘afv ü itlâklarına müsâ‘ade-i merâhim‘âde-i şeh-r-yâr-ânem erzân kılınması husûsunu bu def‘a Der-sa‘âdet‘ime bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz ve istirhâm eylediklerine mebnî şeref-bahş sudûr olan hatt-ı humâyûn ve şevket-makrûn-ı şâhânem mücebince ‘afv ü itlâklarıyçün emr-i şerîfim sudûrunu bi‘l-fi‘l Şeyhü‘l-İslâm ve müfti‘l-enâm olan Sıdkı-zâde Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ‘ilehû işâret itmeleriyle Der-sa‘âdet‘imde ikâmet eylemeleri şartıyla itlâkları fermânım olmağın imdi ‘Âsitâne-i ‘Aliyye‘me gelüp ol kademeleri şartıyla mûmâ-ileyhimânın haklarında ‘afv ve merhamet-i seniyye-i şâhânem buyrulduğu ve erzân kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin mâ‘lûmun oldukda itlâk olduklarını gûş-i hûşlarına tefhîm ve telkînler ider ki kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ‘il-i C [Cemâziye‘l-âhır] sene [12]38

[4/2] Malatya ve Mar‘aş nâ‘iblerine hüküm ki

Ermeni papaslarından Malatya‘da mütemekkin Sahak nâm râhib kendü hâlinde olmayup üzerine lâzım olmağın mesâlihe karışarak âyînlerine münâfî harekâta ictisâr ve umûr-ı milletin ihtilâlini mûcib evzâ‘a ibtidâr eylediği inhâ ve te‘dîbi iş‘âr kılındığından bahisle râhib-i mesfûr terbiye oluncaya kadar yasakçı ma‘rifetiyle Mar‘aş Sancağı‘nda vâkı‘ Sis Manastırı‘na nefy ü iclâ olunup itlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâli istirhâm olunmadıkça müsâ‘ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi‘i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa‘âdet‘ime bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyile vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermân olmağın imdi sen ki Malatya Nâ‘ibi mûmâ-ileyhsin râhib-i mersûmu ta‘yîn olunan yasakçı-i merkûma terfikân Mar‘aş Sancağı‘nda vâkı‘ Sis

* 3. sayfa boştur.

Manastırı'na nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Mar'aş Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde râhib mersûm ol tarafda manastır-ı mezkûrede menfiyyen meks ve ikâmet itdirdüp bilâ-fermân ol tarafdan mücânebet ve bir hatve-i âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâli takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-'Aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]238

[4/3] Çorlu Vâlisi'ne ve kazâları nâ'iblerine hüküm ki

Ermeni tâ'ifesinden Çorlu'da mütemekkin Papas-oğlu Badasar nâm zımmî kendü hâlinde olmayup âyınlerine münâfi edâ-i harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ve ol vechle taraflarından defa'âtle kendüsüne nush ü pend olunmuş ise de adem-i isgâ ile ısrâra ictisâr eylediği inhâ kılmaları ihbâr kılındığından bahisle mersûm terbiye oluncaya kadar yasakçı ma'rifetiyle İne Kazâsı'na nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâliyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîf sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâli takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Çorlu Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin mesfûr ta'yîn olunan mübâşir yasakçı-i merkûma terfîkân İne Kazâ'sına nefy ve irsâl eylesin ve sen ki İne Kazâsı Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûme ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve bir hatve âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü yasakçı-i merkûm ile Der-'Aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [12]38

[s. 5]

[5/1] Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne hüküm ki

Kengiri Sancağı'nda kâ'in Karıpazarı Kazâsı'na tâbi' ... nâm karye ahâlisinden İmâm-oğlu Mollâ 'Alî hilâf-ı rızâ hareketine binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûm kesîrû'l-'ıyâl ve ma'dûdu'l-hâl ve bi'l-vücûh şâyeste-i olduğundan bahisle merhamete 'afv ü ıtlâkı husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzân kılınması husûsu Karıpâzârı Nâ'ibi tarafından bu def'a bâ-i'lâm istid'â ve istirhâm olunmuş olmakdan nâşî 'ıyâl ü evlâdına merhamete ıtlâk olunmasını fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i seniyye-i şâhânem buyrulduğu ve erzân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'd kendü hâlinde 'ırz ve

edebiyatla mukayyed olup mugâyir rızâ-i hareketde bulunmaması husûsuna gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında.

Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]238

[5/2] Kütahya Nâ'ibi'ne ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'umdan Bolu ve Viranşehir sancakları mütesellimi Ahmed Râşid zîde mecdühûya hüküm ki

Bolu sükkânından Veli-oğlu İbrâhîm nâm şahıs kendü hâlinde olmayup hilâf-ı şerî'at-ı gadr? fukarâyı ra'yyet ve za'ifâyı memlekete gadrı mûcib harekete ictirâ eylediği tahkîk olunarak ba'de'l-yevm 'ırz ve edebiyatla mukayyed olması husûsuna kendüsüne tahrîr ve iş'âr olunmuş ise de kat'a havâle-i semî' i'tibâr itmeyerek mezkûr sagîri olan maksadını icrâya ictisâr ve kesb-i fukarâ dâ'iyesiyle fukarâyı ra'yyeti tecrîm ve ızrâr itmekde olduğundan bahisle rahîmen li'l-fukarâyı merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûru hâlâ Bolu ve Viranşehir ve Kastamonu sancakları mutasarrıfı ve mesûri muhâfızı Vezîr Seyyid İsmâ'il Paşa iclâlehû tarafından bu def'a Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî merkûmun çavuş mübâşeretiyile Kütahya'ya nefy ü iclâsı fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle merkûmu ahz ve ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesen ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirip bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûme ile Der-sa'âdet'ime i'lâm ve inhâya mübâderet eylemeniz bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 4 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [12]38

[5/3] Bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası olan Hüseyin Ağa dâme-mecdühûya ve Sinob Nâ'ibi'ne hüküm ki

Tokad Kazâsı sâkinlerinden bayrakçı dimekle ma'rûf Bakırcı Hâcî Ahmed kendü hâlinde olmayup ihtilâl-i memleketi mûcib harekât-ı nâ-marziyeye ictisâr ve bu esnâda ticâret bahânesiyle Der-sa'âdet'ime gelüp ba'zı kimesneler hakkında ifk ü iftirâyı mutazammın mevâd isnâdıyla insilâb-ı asâyiş vilâyeti müstelzim olur evzâ'a ibtidâr itmekde olduğu beyânıyla merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsıyla şer ü mazarratdan fukarâyı râ'yyetin tahlîs kılınması

husûsu bâ-arz ve mahzar istid'â olunmakdan nâşî ocakdan mübâşir ma'rifetiyle merkûmun Sinob'a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki ağayı mûmâ-ileyhsin merkûmu bu tarafda buldurup Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kadrihûya terfîkân Sinob'a nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilirse mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Tashîh olunduğu vechle tebdîl olunmuştur.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 25 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

[5/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme-mecdühûya ve Sinob Nâ'ibi'ne hüküm ki

Bi'l-fi'l kapudân-ı deryâ düstûr-ı vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehûnun kethüdâsı müşârun-ileyhin dâ'iresi halkını istishâb ile bu tarafa gelür iken rastî olan gümüş ma'denine vürûdunda mâ'den emîni ma'rifetiyle Hâcî Karyesi'nde konak ve sâ'ir malzeme tertîb olunmuş iken karye-i mezbûre ahâlîsinden çend nefer kesân bî-vech kavgâ çıkarıp fesâd-ı 'azîme ibtidâr ve güyâ kazıyyede medhalleri olmadığından bahs iderek bir kıt'a mahzar tertîbiyle Tongal?-oğlu Hâcî Halîl nâm kimesneyi dahi Der-sa'âdet'ime ba'is ve tesyâr olunmuşlar ise de ahâlî-i merkûma dâ'imâ ... ile bî-vech uygunsuz hareket itmekle ağyâl? idüp mahzar getüren merkûm gürûh eşirrrânın cesâretle boyundan olmakdan nâşî te'dîbi husûsu ma'den emîni tarafından tahrîr ve inhâ olunup ma'den emîni mûmâ-ileyhin inhâsına ve erbâb-ı vukûfun ifâdesine nazaran merkûmun terbiyesi lâzımeden olduğundan bahisle mezbûr Tongal?-oğlu Hâlîl 'ibreten li'l-gayr bir müddet 'afv ü itlâk olunmamak üzere bir mahalle nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mütehayyızân ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm Nâzırı Hüseyin Hüsnü Bey dâme-mecdühû bâ-takrîr istid'â itmekle vech-i meşrûh üzere merkûmun çavuş mübâşeretiyle Sinob'a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ol tarafda buldurup mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş-zîde kadrihûya teslîmen Sinob'a nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp

bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 17 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [12]39

[s. 6]

[6/1] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşısı olan Mehemmed Sâlih dâme-mecdühûya ve İznikmid Nâ'ibi'ne hüküm ki

Sâbıkân Galata Kādîsı Keşşâf?-zâde es-Seyyid Ahmed Nazîf ehl-i tarîke zell-i mûcib harekâta tecâsürü müstevcib te'dîb olunduğundan mûmâ-ileyhin li-ecli't-te'dîb itdirilmekde nefy ü iclâsı bâbında mehâbet-rîz-i sudûr olan emr-i humâyûn-ı şâhânem mücebince emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle İznikmid'de nefy ü iclâ olunmak fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşısı-i mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyh ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen İznikmid'de nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsatın mücânebet ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 15 C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

İtlâkıyçün için emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]38

[6/2] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Humbaracıbaşı Sâlih dâme-mecdühûya ve Ohri Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm ki

Humbarahâne-i 'Âmire'm Ocağı sipâhîlerinden Mûsa nâm şahıs hilâf-ı rızâ harekete ictisâr itmekde olduğundan kendüye defa'âtle tenbîh olunmuş ise de mütenebbih olmadığına mebnî

merkûmun li-ecli't-te'dîb ocakdan mübâşir ma'rifetiyle memleketi olan Ohri Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunması lâzım geldiğini bi'l-cümle Ocağ-ı 'Âmirem zabitanı ifâde eylediklerinden bahisle merkûm ıslâh oluncaya kadar kal'a-i merkûmeye nefy ve kal'a-bend olunmak üzere emr-i şerîfim sudûru hâlâ Humbarahâne-i 'Âmire'm Nâzırı iftihâr Mehemed Sâdık dâme-mecdühû ile sen ki humbaracıbaşı mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk bir kıt'a takrîr takdîmiyle istid'â olunmuş olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere ocakdan mübâşir ma'rifetiyle kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi merkûm ma'rifetinle ahz ve Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kadrihûya teslîmi memleketi olan Ohri Kal'ası'na nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu dizdârı olduğun kal'a-i mezkûreye vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve bir takrîb-i karâr eylemesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve vusûlünü mübâşiri merkûm ile der-bâr-ı şevket-karâr mülûkaneme tahrîr ve iş'âra mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

İtlâkıyün emr-i 'âli yazılmışdır. Evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[6/3] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemed Sâlih dâme-mecdühûya ve Keşan Kazâsı Nâ'ibi'ne ki

Hâlâ Galata Kādîsı Keçeci-zâde Mehemed 'İzzet ekseri mecâlisde kelimât-ı nâ-bercâya ictisâr idüp mûmâ-ileyhin vazîfesinden hâric tefevvühât lisânını adem-i muhâfazası mûcib olmağla Galata Kazâsı'nın bâkî müddetini nâ'ibi idâre itmek üzere celâdet-rîz sudûr olan emr-i humâyûn mehâbet-makrûnum mücebince kendüsünün li-ecli't-te'dîb Keşan Kazâsı'na nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû teâlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle vech-i meşrûh üzere çavuş mübâşeretiyle Keşan'a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşiyân-ı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhi ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş-zîde kadrihû mübâşeretiyle Keşan'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafa menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsatdan mücânebet ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûme ile Der-sa'âdet'ime i'lâm ve inhâya mübâderet eylemeniz bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 11 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[6/4] Dîvân-ı Humâyûn'da bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemed Sâlih dâme-mecdühûya ve Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Muhallefât halîfesi Mehemed Sâlih umûr-ı me'mûresinde sıdk ve istikâmet itmeyüp hîle ve irtikâb ile hilâf-ı rızâ hareket eylediğine binâ'en nefy ü iclâ kılınması husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluk idüp ol bâbda hatt-ı humâyûn mehâbet-makrûnum celâdet-rîz sudûr olmağla çavuş mübâşeretiyile kazâ-i mezbûra iclâsı fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhimâ mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân menfâsı olan Kütahya'ya irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsatdan mücânebet ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âli şerh virildi. Fî 20 C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i B[Receb] [123]9

[s. 7]

[7/1] Karahisâr-ı Sâhib ve Konya nâ'iblerine ki

Karahisâr-ı Sâhib Mevlevîhânesi şeyhi Ahmed kendü hâlinde ‘ırz ve edebiyile mukayyed olmayup dâ'imâ münâfî-i âyîn-i tarîkat ve mugâyir-i şerî'at ve diyânet envâ' fisk ve menâhi mürtekib ve mücerred teferrüd dâ'iyesiyle belde-i mezkûrede elfâz-ı fitne ü fesâda sa'i ve meks olduğundan başka ba'zı müzevver nesneler ile fukarâyı ra'ıyyeti ihzâr ve inhilâl şirâze-i nizâm-ı memleketi mûcib ve mühim Devlet-i 'Aliyye'min ta'tilini müstevcib harekât-ı nâ-marziyeye ictisâr itmekde olduğu beyânıyla şeyh mûmâ-ileyhin bir tarafa tard u def'iyle sükkân-ı memleket dest-i tasallut ve ızrârından tahlîs kılınması husûsu bu def'a bâ-ma'rûzat inhâ veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûn-ı mülûkânem mücebince şeyh mûmâ-ileyh Konya'ya nefy ü iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû teâla fezâ'ilehû işâret itmeleriyle vech-i meşrûh üzere çavuş mübâşeretiyile nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i

emr-i şerîfimde şeyh mûmâ-ileyhi ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya teslimen Konya'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki Konya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhimâ ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirilüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lama mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lam mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 25 B [Receb] [12]38

İtlâkıyûn emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[7/2] Bir sûreti

Yine Karahisâr-ı Sâhib ve Akşehir nâ'iblerine Karahisâr-ı Sâhib sükkânından mukaddemce sû-i ef'âline mebnî hıdmet-i fetvâdan hicr olunmuş olan Süleymân kendü hâlinde olmayup ifsâd ve ihtilâl-i memleket ve hâric ez-edeb tavr u hareket itmekde olup bir tarafa tard u def'le şer ü mazarratından fukarânın tahlîs husûsunu bâ-ma'rûzât inhâ olunduğundan bahs olunarak celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne mûcebince bâ-işâret-i 'aliyye müfti's-sâbık? mûmâ-ileyhin çavuş mübâşeretiyle Akşehir'e iclâsıyûn.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lam mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 22 B [Receb] [12]38

İtlâkıyûn emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[7/3] Sinob Nâ'ibi'ne ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'umdan Bolu ve Virânşehir sancakları mütesellimi Ahmed Râşid zîde mecdühûya ki

Bolu ahâlîsinden ve serdengeçdi oğlanından Koç-oğlu Mustafa ve Dede-oğlu Abdu'llah nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup mücerred cerr-i menfâ'at ve kesb-i nukûd dâ'iyesiyle dâ'imâ mahkeme ve mütesellim konağına emr-i şerr iderek hadd ve vazîfelerinden hâric umûra müdâhale ile şîrâze-i nizâm-ı beldenin ihtilâline bâ'is ve bâdî oldukları bâ-ma'rûzât inhâ olunduğundan bahisle Ocağ-ı 'Âmiremde mübâşir ma'rifetiyle merkûmenin li-eclî't-te'dîb Sinob'a nefy ve tagrîb olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûru bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühû bâ-takrîr-i ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere Ocağ-ı 'Âmiremde mübâşir ma'rifetiyle merkûmenin Sinob'a nefy ü iclâ olunmaları fermânım

olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin merkûmânın ma'rifetinle ahz ve Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kadrihûya teslîmen Sinob'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki Sinob Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmânı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketlerine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine dikkat ve vusûllerini mübâşir-i merkûm ile der-bâr-ı ma'rifet-karâr mülûkânem tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lam mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 25 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]38

[7/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemed Sâlih dâme mecdühûya ve Kütahya Nâ'ibi'ne ki

Mütehayyızân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden bu def'a şark cânibi ordusuna defterdâr nasb olunan el-Hâc Mehemed Sa'îd dâme mecdühûnun mühürdârı Lâleli Semti'nde sâkin el-Hâc İbrâhîm öteden berü hıdmetinde emekdârı olarak dâ'iresinde iktisâb-ı temettu' ve menâfi' eylemiş iken mûmâ-ileyhin bu me'mûriyeti vukû'unda kendüsü terk ile gitmediğinden mâ'adâ dâ'iresinde bulunan sâ'ire hademe ve etbâ'sını ifsâd iderek tefrikalarına bâdî olmuş ve sonradan tanzîm eylediği ademlerini dahi ihlâl iderek dağıtmış olduğunu mûmâ-ileyh ifâde ve inhâ idüp bu makûle nan ve ne'im? hakkını bilmeyen nankörlerin icrâ-yı lâzıme te'dîbiyle emsâlinin tergîb ve terhîbi lâzım iden olmakdan nâşî çavuş mübâşeretiyle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mezbûru ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre harekete dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lam mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî gurre B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]38

[s. 8]

[8/1] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Varna Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mde bu def'a şark ordusuna defterdâr nasb olunan es-Seyyid el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühûnun tersâne emâneti hengâmında baş mu'temedlik ve sonra haftancılık hizmetlerinde istihdâm eylediği emekdârı 'Âşık Mehmed nâm şahıs mûmâ-ileyh ile berâber gitmek üzere harc-ı râh almış iken mücerred gitmemek için Tekfûr Dağı'nda maslahatım var ol tarafa gideceğim deyü harc-ı râhı i'âde ile ifsâdada Kâtib-i Câmi'i Şerîf civârında kâ'in hânesinde ihtifâ itmiş olduğunu mûmâ-ileyh ifâde ve inhâ ve te'dîbi husûsunu istid'â idüp bu makûle nân ve ne'im hakkı bilmeyen nankörlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin tergîb ve terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî çavuş mübâşeretîyle merkûmun Varna Kal'ası'na kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle merkûmu buldurup ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Varna'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesen ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu dizdârı olduğunun kal'a-i merkûme vâzî' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve ber-takrîb-i firâr itmek lâzım gelür ise be-her-hâl mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]38]]

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]38

[8/2] Bir sûreti

Yine çavuşbaşı ağaya ve Dimetoka Kal'ası dizdârına mûmâ-ileyhin mühürdârı kal'eminden Vefâ Senti'nde sâkin Mehmed Tâhir nâm şahıs dahi mûmâ-ileyh ile berâber gitmek üzere harc-ı râh almış iken mücerred ba'zı kimesnenin tahrîkine mebnî gitmemek üzere harc-ı râhı i'âde itmiş olduğu beyânıyla çavuş mübâşeretîyle Dimetoka Kal'ası'na kal'a-bend olunmak için iktizâsına göre.

Vusûl ve kal'a-bend olunduğunu nâtuk vârid olan 'arîza mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 29 C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]38

[8/3]

Aydın Sancağı mütesellimi [...] zîde mecdühûya ve Ankara Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm ki

Bereke Voyvodası Kemahlı Hâcî Bilâl'in sarrâf nâmıyla yanında olan Rum keferesinden [...] nâm zımmî voyvoda-i merkûma istinâd iderek tavr-ı ra'yyete münâfî hareket ve ... süvâr ile belde-i mezkûrede geşt ü güzâr ve haddinden hâric türlü türlü uygunsuzluğa ictisâr eylediğine binâ'en edebîyle olması tenbîh kılınmak üzere mesfûrun meclis-i şer'-i şerîfe celb ve ihzârı zımnında birkaç def'a ademler gönderilmiş ise de itâ'at itmediğinden mâ'adâ hâkim-i şer'î şerîf zell? ve hakâreti müceb-i evzâ' mücâseret eylediği beyânıyla mersûmun te'dîbi husûsu bu def'a bâ-ma'rûzât inhâ ve iş'âr kılınmış olup bu makûle haddini bilmeden ve tavr-ı ra'yyeti tecâvüz eyleyen te'dîbiyle emsâline gayret olunmak lâzım iden olmakdan nâşî mesfûr bulunduğu mahalde alâ-eyyî-hâl ahz ve katle bedel çavuş mübâşeretiyle Ankara Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i münîfimde mesfûru bulunduğu mahalde ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân katle bedel Ankara kal'asına nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde mersûmu dizdârı olduğun kal'a-i merkûma vâz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve bir takrîbi karâr eylemesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olunacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile derbâr-ı şevket-karârıma inhâ ve iş'âra mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]238

Mukarrer vusûl ve kal'a-bend olduğunu nâtik dizdârın vârid olan 'arîzası mazmûnu fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 28 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [12]40

Der-zemân sadr-ı sudûrû'l vüzerâ Hazret-i 'Alî Paşa yesserallahumâyeşâ' ve fî-mâ ayân

Re'isü'l Küttâb mûmâ-ileyh fî 28 C sene 238

[8/4] Sivas Nâ'ibi ve Aydın Sancağı mütesellimi [...] zîde mecdühûya ki

Bereke Kazâsı'nda nâ'ib-i şer' olan müderrisîn-i kirâmdan Şeyh-zâde es-Seyyid Mehemmed Es'ad zîde ilmihû fıkîh-ı müntesib ve icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyeye mücerred meks olarak herkes kendüsünden hoşnûd ve müteşekkir iken bir seneden berü Bereke'de voyvoda olan Kemahlı

Hâcî Bilâl nâm şahsın mes'ûliyet-i nâ-meşrû'asına müsâ'ade itmediğinden dolayı voyvoda-i merkûm hâkim-i mûmâ-ileyhin 'aleyhine düşüp türlü türlü şerr-i iz'âce ibtidâr ve bilâ-mürâsele şunu bunu celb ve ihzâr ve habs ve ... ictisâr eylediğinden mâ'adâ bir Rum kervânı sarrâf nâmıyla istishâb birle nâ'ib-i mûmâ-ileyhin şarkdan iki nefer ademlerini darb ve mecrûh itdirmiş ve bu esnâda kendüsü Aydın Güzelhisârı tarafına gidüp yerine bıraktığı karındaşı Abdu'llah dahi onun tavrını tutarak nâ'ib-i mûmâ-ileyh hakkında envâ'i zell ve hakâreti mûcib-i hâlâta cür'et eylemiş olduğu bâ-ma'rûzât inhâ ve istirhâm olunmuş ve merkûm otuz sekiz senesine mahsûben Alaşehir voyvodalığını dahi der-'uhde eylediği haber alınmış olup hükkâm-ı şerîfde mutahhara haklarında bu güne hâric ez hâd uygunsuzluğa cür'et itdiklerini ve icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî karındaşı merkûm ile bulundukları mahalde çavuş mübâşeretiyle Sivas'a [s. 9] nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki müsellim-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfde merkûmânı bulundukları mahalde ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîme Sivas'a nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmânı ol tarafta menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise be-her-hâl mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûma ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîvâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Merkûmân vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiklerini nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 13 Ş [Şa'bân] [12]38

Yalnız bâlâların ıtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]38

'Abdu'llah'ın ıtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı S [Safer] [123]9

[9/1] Burusa Nâ'ibi'ne hüküm

Şeyhü'l-İslâm-ı esbak Dürrî-zâde es-Seyyid 'Abdu'llah Efendi'nin mektûbcusu 'İzzet'in oğlu müderrisinden es-Seyyid Mehmed 'Azîz bundan akdem mehâbet-rîz-i sudûr olan emr ve irâde-i şâhâne ve fermân-ı celîlü'l-'unvân-ı pâdişâhânem mücebince menfiyyen Burusa'da ikâmet üzere ise de nefyden berü mübtelâyı fûrkat ve hasret ve şâyân-ı şefkat ve merhamet olduğunu ve vâlidesi bu def'a rikâb-ı kamertâb mülûkâneme bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîmiyle inhâ ve ıtlâkına müsâ'ade-i merâhimâ'de-i şehir-yâr-ânem erzân kılınması husûsunu niyâz ve istid'â nâşî merhamet-rîz sudûr olan emr-i humâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince mûmâ-ileyhin

‘afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ’ ilehû işâret itmeleriyle vech-i meşrûh üzere mûmâ-ileyh Mehmed ‘Azîz’in ‘afv ü ıtlâkı fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin hakkında ‘afv ve merhamet-i seniyye-i şâhânem erzân ve şâyân kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin malûmun oldukda kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i B [Receb] [1]238

[9/2] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Kengiri Nâ’iblerine ki

Der-sa‘âdet’imde Ayazma Kapusu’nda Keresteci Agop kendü hâlinde olmayup Samakovcuk tarafını ifsâd ile tervîc-i mefâside dâ’ir harekete ictisâr eylediği istihbâr ve tahkîk olunmakdan nâşî celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûnum mücebince çavuş mübâşeretiyle mersûmun Kengiri’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mesfûru ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Kengiri’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesen ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 21 B [Receb] [12]38

Samakovcuk Nâzırı tarafından inhâ olunmadıkça ıtlâk olunmamak üzere kaydı bâlâsına şerh virile deyü sâdır olan fermân-ı ‘âlî mücebince şerh virildi. Fî 17 C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i L [Şevvâl] [123]9

[9/3] Bir sûreti

Yine çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyh ve Kayseriye Nâ’ibi Samakovcuklu kalafatçı oğlunun ‘Âsitâne-i Sa‘âdet’imde bulunan oğlu Yeva’nın(?) cünha-i mezbûreye çavuş mübâşeretiyle Kayseri’ye nefyiçün hatt-ı humâyûnu şâhâne.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lam mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 22 B [Receb] [12]38

Samakovcuk Nâzırı tarafından inhâ olunmadıkça itlâk olunmamak üzere kaydı bâlâsına şerh verilmek husûsunda sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince şerh virildi. Fî 17 C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

Itlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z[Zilka'de] [12]39

[9/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemed dâme mecdühûya ve Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne ki

Defter emîni sâbık 'Ârif Efendi'nin hilâf-ı rızâyı şâhânem hareketi vukû'una binâ'en mehâbet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı pâdişâhânem mücebince çavuş mübâşeretiyle Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâ kılınması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhe Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihû mübâşeretiyle kazâ-i mezbûra irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhe ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve vusûlünü çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]238

Efendi-i mûmâ-ileyh Karahisâr-ı Sâhib kâdîsı olup menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık mûmâ-ileyhin tahrîratı Karahisâr-ı Sâhib'de i'lâmları huzûr-ı ... pâdişâhîye lede'l 'arz şeref-yafta-i sudûr olan hatt-ı şerîfî şâhâne mücebince i'lâm-ı mezkûr mazmûnu kaydı bâlâsına şerh virilmek deyü fermân-ı 'âlî sâdır olmağla bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi 15 C [Cemâziye'l-âhır] [12]38

Itlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[9/5] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemed Sâlih dâme mecdühûya ve Filibe Nâ'ibi'ne ki

Mühimmât-ı Hayyâmiye Nâzırı sâbık Hasan Tahsîn Efendi tek durmayup ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'ne ber-vechle yakışmayan ba'zı sû-i i'mâl ve ef'âle mücâseret eylediği sahîhân tahkîk-girde-i pâdişâhânem olmakdan nâşî mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhânem mücebince çavuş mübâşeretiyle Filibe'ye nefy ü iclâ kılınması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhe ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından çavuş zîde kadrihûya terfîkân Filibe'ye i'lâm ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i

mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi itlâkda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkında mücânebet ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime i‘lâm ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye’l-âhır] [1]238

Mûmâ-ileyh vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet ile devâm-ı ömr ve devlet-i pâdişâhâneme muvâzıb üzere olduğunu nâtık vârid olan tahrîrâtıyla nâtık vârid olan i‘lâmları mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 14 B [Receb] [12]38

Itlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

[s. 10]

[10/1] Bi’l-fi‘l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçeri ağası olan ‘Alî Ağa dâme ‘ulüvvühûya ve Kütahya Nâ’ibi’ne hüküm

Vekîl-i harc Ahmed nâm şahıs kendü hâlinde olmayup bir müddetden berü sû-i etvâra ibtidâr ve ol vechle mugâyir-i rızâ-i harekete ictisâr itmekde olduğuna binâ’ en bi’ d-defa‘ât kendüsüne tenbîh olunmuş ise de yine mütenebbih olmayarak ef‘âl-i sâbıkasında ısrâr eylediği tahkîk olunduğundan bahisle merkûmun li-ecli’t-te’dîb Kütahya’ya nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûru sen ki ağayı mûmâ-ileyhsin tarafından bâ-takrîr istid‘â olunmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere Ocağ-ı ‘Âmiremde mübâşir ma‘rifetiyle Kütahya’ya nefy ü iclâsı fermânım olmağın imdi merkûmu ma‘rifetinle ahz ve Ocağ-ı ‘Âmiremde mübâşir ta’yîn olunan [...] terfîkân Kütahya’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki Kütahya Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkında mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ’et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna dikkat ve vusûlünün mübâşir-i merkûma Der-sa‘âdet’ime i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye’l-âhır] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 29 C [Cemâziye’l-âhır] [12]38

Itlâkıyçün emr-i ‘âlî yazıldı. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]38

[10/2] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Ankara Nâ’ibi’ne hüküm

Kapucubaşlarından el-yevm Der-sa‘âdet’imde olan Tekfûrdağlı Çelebi kendü hâlinde olmayup ba‘zı emelini tahsîs sevdâsıyla icrâ-yı mefâside cür’et ve ol vechle hilâf-ı rızâyı şâhânem nâ-hemvâr harekete cesâret eylediği sahîlhân tahkîk-girde-i pâdişâhânem olmakdan nâşî celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûnum mücebince çavuş mübâşeretiyle Ankara’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaş-ı-i mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyh ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn kılınan çavuş zîde kadrihûya teslîmen Ankara’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre ‘amel ve hareket ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi 12 B [Receb] [12]38

İtlâkıyûn emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[10/3]

Bir sûreti

Yine çavuşbaş-ı-i mûmâ-ileyh ve Karahisâr-ı Sâhib Nâ’ibi Yusuf Agâh Efendi’nin hazînedârı İsmâ’il’in yine bu cünha ile çavuş mübâşeretiyle Karahisâr-ı Sâhib’e nefyiçün hatt-ı humâyûn-ı şâhâne.

Merkûm vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini ve devâm-ı ömr ve devlet-i pâdişâhânem muvâzıb üzere olduğunu nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 5 B [Receb] [12]38

İtlâkıyûn emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[10/4]

Dîvân-ı Humâyûn’umda bi'l-fi‘l çavuşbaş-ı-i olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Kütahya Nâ’ibi’ne hüküm

Dramalı müteveffâ Mahmûd Paşa’nın Drama’da olan karındaşları Hâcî Sinân Bey ve ‘Osmân Bey ve Ahmed Bey ve ol tarafda tervîc-i mefâsid zımnında başlarına birtakım haşerât cem‘iyle bir nev‘i uygunsuzluğa cür’et eyledikten sonra icrâ-yı merâm idemeyeceklerini derk ile

fesâdlarını basdırmak için Der-sa‘âdet’ime gelüp sûret-i hukûk görene dek yine merâm-ı fâsidelerini icrâ itmek dâi‘yesinde oldukları istimâ‘ ve tahkîk olunup bu makûle müfsidetkârların? icrâ-yı te’dîb ile emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî mehâbet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhânem mücebince çavuş mübâşeretiyile merkûm ‘Osmân Bey’in Kütahya’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin ma‘rifetinle merkûmu bu tarafda el virilip ta’yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Kütahya’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ’et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna takayyüd ve dikkat ve husûsunu mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime i‘lâm ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye’l-âhır] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lam mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 4 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [12]39

[10/5] Bir sûreti

Yine çavuşbaşı ağaya ve Sivas Nâ’ibi’ne merkûm Hâcî Sinân Bey’in çavuş mübâşeretiyile Sivas’a nefy ü iclâsıyçün aslı gibi.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lam mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 24 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i [Zilhicce] [12]39

[10/6] Yine çavuşbaşı ağaya ve Adana Nâ’ibi’ne merkûm Ahmed Bey’in kethüdâ-i çavuş mübâşeretiyile Adana’ya nefy ü iclâsıyçün.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lam mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 25 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i B [Receb] [12]39

[s. 11]

[11/1] Develü Kazâsı Nâ’ibi’ne hüküm

Develü Kazâsı serdârı Mehmed ve kazâ-i mezbûr sükkânından paşanın oğlu Kôr Ahmed ve Kel Bekir demekle ‘arîf kimesnelerin hilâf-ı rızâ harekâta ibtidârları inhâ olduğuna binâ’ en Ocağ-ı ‘Âmirenden mübâşir ma‘rifetiyle Adana’ya nefy ve tagrîb olunmaları bâbında bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuş ve merkûmların firâr eyledikleri ihbâr olunarak her ne vakit memlekete gelürler ise ‘alâ-eyyi-hâl menfâlarına irsâl ve îsâlleri maddesi sudûr olan emr-i şerîfe te’kîd kılınmış ise de merkûmların haklarında vâkî‘ olan iştikâyı garaz(?) ve ... ‘ibâret hâlât(?) ... olduğundan bahisle ... mâ‘adâ-i ‘aliyyem erzânî kılınması husûsu kazâ-i mezbûr tarafından bu def‘a ‘arz ve mahzâr niyâz ve istirhâm olmakdan nâşî husûsu mezbûr bi’l-fi’l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçeri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühûdan lede’l-isti‘lâm vech-i muharrer üzere ‘afv ü ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim ısdârı re’ye menût eylediğini i‘lâm itmekle i‘lâmı mûcebince ‘afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmların haklarında ‘afv ve merhamet-i ‘aliyyem erzân kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de kendü hâllerinde ‘ırz ve edebiyle mukayyed olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamaları husûsunu gûş-i hûşlarına gereği gibi ilkâ ve tefhîm olarak mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfime mebnî merkûmlara nefy teklîfiyle kimesne tarafından ta‘addî itdirilmemek bâbında. Fî evâ’il-i Câ [Cemâziye’l-evvel] [1]238

Tokad’a nakliçün mu’ahharen emr-i ‘âlî yazılmışdı. Fî evâ’il-i C [Cemâziye’l-âhır] [12]39

Battâlî evâ’il-i C [Cemâziye’l-âhır] [12]39 kat’i tobrasındadır.

[11/2] Adana Nâ’ibi’ne ve Gümüş ma’a? Hâcıköy ma’deni emîni Mehmed zîde mecdühûya ki

Bi’l-fi’l kapudân-ı deryâ düstûr-ı vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehûnun dâ’iresiyle kethüdâsı vekîli Der-sa‘âdet’ime gelür iken esnâyı râhda olan Hâcıköy’üne vürûdunda sen ki ma’den emîni mûmâ-ileyhsin ma‘rifetinle konak ve sâ’ir malzeme tertîb ve tehiyye olunmuş iken karye-i mezbûre ahâlisinden Hâtem-oğlu Pehlivân Halîl ve Halîl-oğlu ‘Ömer ve Karapala-oğlu Halîl ve Salîh-oğlu ‘Ömer nâm şahıslar ahâlîyi tahrîk berle ale’l-gafle kavgâ çıkarup miyânede çend nefer kesânı maktûl ve mecrûh olduğu ve hudûs iden nizâ‘la bunlar bâ’is olarak âharın ... ve medhali olmadığını müftî ve ahâlî-i sâ’ire ihbâr ile merkûmların te’dîbleri husûsunu niyâz ve istirhâm eyledikleri bu def‘a tarafından tahrîr ve iş‘âr olunmuş olmakdan nâşî keyfiyyeti mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm merkûmlar öteden berü mürtekeb şerr ü fesâd oldukları ihbâr ve tahkîk olduğundan bahisle ‘ibreten li’l-gayr bir mahalle nefy ve tagrîb ile sâ’irlerinin gûş-mâl ve terhîb kılınması husûsu rû’yet-i menût idüğünü i‘lâm itmekle

merkûmların çavuş mübâşeretiyle Adana'ya nefy ü iclâ olunmaları fermân olmağın imdi vusûlû emr-i şerîfimde ma'rifetinle merkûmları ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Adana'ya nefy ve irsâlleri emrine müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i B [Receb] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 18 Ş [Şa'bân] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [12]39

[11/3] Tokad Nâ'ibi'ne ve silahşörân-ı hassamdan ma'den-i humâyûnum emîni vekîli Mehmed Şâkir zîde mecdühûya ki

Bundan akdem karâr-gîr olduğı üzere memâlik-i mahrûsemde kâ'in kazâlar hükkâmı taraflarından virilecek mürûr tezkiresiyçün bir akçe ve bir habbe harç mutâlebe ve ahz olunmaması husûsu her tarafa iş'âr ve tenbîh kılınmışken Eğin Kazâsı Nâ'ibi Ahmed taşra gidenlerden hilâf-ı emr ve rızâ tezkire harcı nâmıyla üçer beşer ve ba'zılarında sekizer guruh ahzıyla fukarâyı ızrâra cür'et ve kendü ba'zı erâzil makûlesini yanına celb kazâ-i mezbûru ihtilâl ve fesâd ile ahâlî-i memleketin insilâb-ı emn ve râhatlarını mûcib evzâ'a cesâret eylediğinden bahisle merkûmun li-eclî't-te'dîb mahall-i âhara nefy ve tagrîb olunması husûsunu hâlâ Erzurum Vâlisi ve ma'den-i humâyûnum emîni ve bi'l-istiklâl şark cânibi seraskeri sadr-ı esbak düstûr-ı vezîrim Mehmed Emîn Ra'uf Paşa iclâlehû bu def'a der-bâr-ı adâlet karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve husûsu mezbûra dâ'ir sen ki silahşör-i mûmâ-ileyhsin tarafından kendüsüne gelen bir kıt'a şukkayı dahi takdîm ve tesyâr itmekden nâşî merkûmun Tokad'a nefy ü iclâ olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince çavuş mübâşeretiyle Tokad'a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki ma'den-i humâyûnum emîni vekîli mûmâ-ileyhsin keyfiyyet malûmun oldukda merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan çavuş zîde kadrihûya teslîmen Tokad'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafa menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise

mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat vusûlünü mübâşir çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i B [Receb] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 18 S [Safer] [12]38

İtlâkıyçün i'lâm yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

[s. 12]

[12/1] Dimetoka Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzühûya hüküm

Çal Kazâsı voyvodası sâbık Hâcî Hâsib oğlu Mehemed hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine binâ'en celâdet-rîz sudûr olan fermân-ı mehâbet-'unvân-ı mülûkânem mücebince li-eclî't-te'dîb Dimetoka Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûm menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdı vatanında sefil ve sergerdân ve cerâim sâbıkasına te'diye ve pişmân olarak karîn-i terbiye ve ıslâh olduğu istihbâr olunmuş olduğu beyânıyla ızdırâb hâline merhamete 'afv ü itlâkına müsâ'ade-i merâhim'âde-i mülûkânem bî-dirîğ ve sezâvâr kılınması husûsu Edirne'de ikâmet itmek üzere hâlâ Çirmen Sancağı mutasarrıfı vezîrim Sâlih Paşa iclâlehû bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmakdan nâşî merkûmun 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i 'aliyye-i hıdîv-ânem ... ve erzân kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsu merkûmu gereği gibi tenbîh ve te'kîd iderek kayd-ı nefyden tahlis birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]38

[12/2] Burusa Nâ'ibi'ne ki

Rumili kalemi muhızırâtından? olup kuzât-ı kapu kethüdâlığıyla me'lûf olan Sofî-zâde İsmâ'il hilâf-ı rızâ hareketine binâ'en bundan akdem bâ-işâret Şeyhü'l-İslâmı sâdır olan emr-i şerîfimle Burusa'ya nefy ve tagrîb olunmuşsa da bu tarafa 'ıyâl ü evlâdı fakr ü ızdırâba dûçâr ve bi'l-vücûh 'inâyet ve merhamete şâyeste ve sezâvâr olduklarından bahisle 'afv ü itlâk bâbında emr-i şerîfim sudûrunu zevcesi Fâtîma nâm hatun bâ-'arz-ı hâl istid'â ve istirhâm idüp merkûm ıslâh-ı nefis eylediğini ihbâr olunmakla itlâkıyçün emr-i şerîf sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkî-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince itlâk olunması fermânım olmağın imdi Mevlânâ-i müşârun-ileyh işâretleri mücebince merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i seniyye mülûkânem bî-

dirîğ ve erzân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırz ve edebîyle mukâyyed olup mugâyir rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm birle kaydî nefyden tahlîsiyle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]38

[12/3] Hâlâ Sivas Vâlisi vezîrim Seyyid Hakkî İsmâ'îl Paşa iclâlehûya ve Canik Sancağı'nda vâkı' Çehârşenbe Nâhiyesi Nâ'ibine ki

Sivas Sancağı'nda vâkı' İlbeli Kazâsı muhtârı Şükrü-oğlu Abdü'l-kâdir nâm şahıs kendü hâlinde olmayup kazâ-i mezbûr ahâlîsi üzerlerine evâmîr-i 'aliyyemle vâride olup ma'rifet-i şer'le tarh ve tevzî' kılınan tekâlîfî Tokad'a virdik diyerek Sivas tarafından varan mübâşirlerin hîle ile 'avdet itdirmiş ve Tokad tarafından lede'l-su'âl aslı olmadığı ifâde kılınmış olup bu keyfiyyet sâ'ir mahallere dahi sirâyet ile şark cânib-i tertîbâtına sekte irâ'etini mûcib olacağı ve merkûm bu esnâda başına birâz eşhâs dahi toplayıp hilâf-ı rızâ harekete ictisâr itmekde olduğu beyânıyla merkûmun icrâ-yı lâzıme-i te'dîbiyle emsâlinin terhib ve tergîbi husûsu sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı adâlet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî merkûmun çavuş mübâşeretiyle Canik Sancağı'nda Çehârşenbe Nâhiyesi'ne nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûm ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihû teslîmen Çehârşenbe Nâhiyesi'ne nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafdâ menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i B [Receb] [1]238

Muahharen emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]38

[12/4] Tekfûrdağı Nâ'ibi'ne ki

Âsitâne-i 'Aliyye'mde Ortaköy'de mütemekkin Ermeni tâ'ifesinden Karabet-oğlu Barok nâm zımmî ba'zı hilâf-ı rızâ harekete ictirâ itmekden nâşî te'dîb ve terbiye oluncaya kadar Tekfûrdağı'na nefy ü iclâ olunması husûsu bundan akdem Ermeni Patriki tarafından bâ-'arz-ı hâl inhâ olunduğuna binâ'en ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle Tekfûrdağı'na nefy ü iclâ olunmuşlarsa da mersûm el-hâletü'l-hazihû kendü hâlinde mukayyed olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağına müte'ahhid olduğundan bahisle bu def'alık cürmünün 'afv ü ıtlâkı husûsunu

müsâ‘ade-i aliyyem mülûkânem erzâni buyrulacağı İstanbul ve tevâbi‘i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa‘âdet‘ime bir kıt‘a memhûr takdîmiyleistirhâm eylemenden nâşî vech-i meşrûh üzere mersûmun ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer mersûmun cerâîm-i sâbıkasının ‘afvıyla ıtlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyyem bî-dirîğ şâyân kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda nefyine tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ‘il-i Receb [12]38

[s. 13]

[13/1] Dinekkeskini ve Adana Nâ‘ibleri‘ne hüküm

Dinekkeskini Kazâsı‘na tâbi‘ Karabekir nâm karyede sâkin a‘yân-ı sâbık Kara Hasan nâm şahıs kendü hâlinde olmayup dâ‘imâ hîle ve hud‘a ile me‘lûf olarak ba‘zı eşirrâ ve erbâb-ı tezvîre mu‘âvenet eyleyince ehl-i ‘ırz kimesneleri ızrâr ve kesb-i teferrüd dâ‘iesiyle üzerine lâzım olmayan umûra müdâhale iderek inhilâl şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib harekete ictisâr eylediğinden bahisle merkûmu bir mahalle nefy ü iclâsıyla fukarâyı ra‘iyyet şer‘ ü mazarratından tahlîs kılınması husûsu kazâ-i mezbûr tarafından bu def‘a der-bâr-ı adâlet-karâr mülûkânem i‘lâm ve mahzar takdîmiyle niyâz veistirhâm olunmuş olup bu makûle ... olanların te‘dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî çavuş mübâşeretiyile merkûm Kara Hasan Adana‘ya nefy ü iclâ olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Dinekkeskini Nâ‘ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfde merkûm ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn‘um çavuşlarından mübâşir ta‘yîn olunan [...] çavuş-zîde kadrihûya teslîmen Adana‘ya nefy ve irsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki Adana Nâ‘ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet idüp bilâ-fermân ıtlâkında mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ‘et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı B [Receb] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 21 Ş [Şa‘bân] [12]38

Mu‘ahharen te‘kîd olunmuşdur. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka‘de] [12]39

[13/2] Bolu Nâ‘ibi‘ne hüküm

Harameyn-i Şerefeyn merbûtâtından Karahisâr-ı Sâhib Sancağı dahilinde olan yörük ‘aşîreti beyi Ahmed Bey nâm kimesne hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olduğuna mebnî bundan akdem celâdet-

rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn mehâbet-makrûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü'l-'unvân-ı pâdişâhânem mücebince Bolu'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de mîr-mûmâ-ileyhin müddet-i nefy hayli dikkat olarak 'ıyâl ü evlâd ve ... vâlidesi ol tarafda sefil ve sergerdân olarak istirhâmdan hâlî olduklarından bahisle eyyâm-ı mübârekeye hürmeten mîr-mûmâ-ileyhin 'afv ü ıtlâkı husûsu müsâ'ade-i 'aliyye mülûkânem erzân kılınması husûsu hâlâ Kayseriye ve Bozok sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim es-Seyyid Mehemed Sa'id Gâlib Paşa iclâlehû tarafından bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve istid'â olunmuş olmakdan nâşî şeref-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn şevket-makrûn-ı padişâhânem mücebince mîr-mûmâ-ileyh 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mîr-mûmâ-ileyhin hakkında 'afv ve merhamet-i şâhânem bî-dirîğ ve erzân kılındığı sen ki mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fi-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareket olunmaması husûsunu gûş-i hûşuna tefhîm ve telkîn iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîliyle mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı B [Receb] [1]238

[13/3] Dimetoka Nâ'ibi'ne hüküm

Bundan akdem Saraybosna'da yeniçeri zâbiti olan serturnayı İsmâ'il'in hilâf-ı rızâ hareketi Ocağ-ı Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî Dimetoka'ya nefy ü iclâsı zımnında sâdır olan emr-i şerîfim mücebince mûmâ-ileyh mübâşiri ma'rifetiyle menfâsına müteveccihen rah-ı râstı olan Belgrad'dan geçer iken hâlâ Belgrad Vâlisi düstûr-ı vezîrim Abdu'r-rahîm Paşa iclâlehû mûmâ-ileyhin kemâl-i telâş ve ızdırâbdan vâkıf olarak 'afv ü ıtlâkı husûsunu müşârun-ileyh bu def'a ... merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve istid'â olunmakdan nâşî husûsu mezbûr bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühûya lede'l-havâle mûmâ-ileyhin 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim i'tâsını i'lâm itmekle müşârun-ileyhin iltimâs ve ağayı mûmâ-ileyhin i'lâmı mücebince 'afv ü ıtlâk olunmak fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh 'afv ü ıtlâk kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı B [Receb] [1]238

[13/4] Bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühûya ve Burusa Nâ'ibi'ne hüküm

Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ocağında hâlâ muhızır olan yiğirmi yedinci Ahmed hilâf-ı rızâ harekete cesâret ve Ocağ-ı Âmiremin kânûn ve kâ'idesine münâfi evzâ'i vaz'a cür'et eylediği beyânıyla mûmâ-ileyhin muhızırlıktan 'azliyle Ocağ-ı Âmiremden çavuş mübâşeretiyle Burusa'ya nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûru sen ki ağayı mûmâ-ileyhsin tarafından bâ-takrîr ifâde olunmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere Ocağ-ı Âmiremden çavuş mübâşeretiyle

Bursa'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi ma'rifetinle merkûmu ahz ve Ocağ-ı 'Âmiremden ta'yîn olunan [...] çavuşa terfîkân Bursa'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ -fermân ıtlâkından mücânebetle hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûlünde mübâşir-i çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâm ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i B [Receb] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtik vârid olan i'lam mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 18 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]38

[s. 14]

[14/1] Bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühûya ve Tekfûrdağı Nâ'ibi'ne ki

Ocağ-ı 'Âmiremde kul kethüdâsı olan altıncı Hüseyin kendü hâlinde olmayup hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i kâ'ide-i ocak harekete cesâret eylediğinden bahisle mûmâ-ileyh kul kethüdâlığından 'azl olunarak Ocağ-ı 'Âmiremden çavuş mübâşeretiyle Tekfurdağı'na nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu sen ki ağayı mûmâ-ileyhsin bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere Ocağ-ı 'Âmiremden çavuş mübâşeretiyle Tekfurdağı'na nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhi Ocağ-ı 'Âmiremden ta'yîn olunan [...] çavuş-zîde kadrihû mübâşeretiyle kazâ-i mezbûra irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından ve mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat mücânebet ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Receb [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtik vârid olan i'lam mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 28 B [Receb] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]38

[14/2] Lefkoşa Nâ'ibi'ne ki

Koltukçu Mustafa nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete vukû'una mebnî bundan akdem bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm emr-i şerîfimle Kıbrıs'a nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun ... hayli vakit

olarak bu tarafa ‘ıyâli beş nefer evlâdıyla sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh ‘inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân olduğundan bahisle ‘afv ü ıtlâka müsâ‘ade-i merâhim‘âde-i şehir-yâr-âneme bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsunu bâ-‘arz-ı hâl niyâz ve istid‘â itmekden nâşî merkûmun ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi‘l Şeyhü'l-İslâm ve müfti‘l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ‘ilehû işâret etmeriyle işâretleri mücebince ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun sebkât iden cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de kendü hâlinde olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsu merkûmun gûş-i hûşuna tefhîm ve telkîn iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]38

[14/3] Kütahya Nâ‘ibi’ne ve Dergâh-ı Mu‘allâm topçubaşısı olan Nu‘mân zîde mecdühûya hüküm

Sakız Cezîresi muhâfazasına me’mûr Tophâne-i ‘Âmire’mîn on altıncı cemâ‘at ortası çorbacısı Hâlîl orta-i mezkûr nefarâtını zabt u rabt itmeyerek cezîre-i merkûmede hâric ez-had ve edeb hareketleri tevâtüren tahkîk kılınmış ve çorbacı-i merkûmun tekâsül ve gevşekliği umûr-ı mâmûresinde te’dîbini mûcib olmuş olduğundan bahisle hıfzen li‘l-nizâm bir mahalle nefy ü iclâsı lâzım iden idüğü sen ki topçubaşı mûmâ-ileyhsin bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere ocağında mübâşir ma‘rifetiyle Kütahya’ya nefy ü iclâ olunmak fermânım olmağın imdi merkûmu ahz ve Tophâne-i ‘Âmire’m ocağı tarafından ta’yîn kılınan [...] mübâşirine terfîkân Kütahya’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir-i merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet ettirildiğini nâttık vârid olan i‘lam mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 8 Ş [Şa‘bân] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [12]38

[14/4] Sivas Nâ‘ibi’ne ve Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mütesellimi ‘Alî zîde mecdühûya hüküm ki

Karahisâr-ı Sâhib sükkânından Bayram-oğlu Ebûbekir ve Hâcî Bâkî-oğlu ‘Osmân dimekle ma‘rûf şahıslar kendü hâllerinde olmayup a’yânlık dâ‘iyesine düşerek fitne ü fesâdı mûcib hareketle kazâ-i mezbûrun şîrâze-i hüsn-i nizâmını ihtilâle cür’et ve bu def‘a şark cânib-i

tertîbâtından derdest tahsîl olan asker bedeliyesinin te'hîr ve tevkîfîni müstelzim olur evzâ'a mücâseret itmekde oldukları mahalinden bâ-ma'rûzât inhâ ve te'dîb ve gûş-mâlleri husûsunu niyâz ve istid'â olunmuş olduğu beyân birle merkûmenin li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve bir tagrîb etmeleri husûsunu mîr-mirân-ı kirâmdan hâlâ Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrıfı ve Bahr-ı Siyâh Boğazı'nın Anadolu tarafı muhâfızı Mehmed 'İzzet dâme ikbâlehû ifâde ile husus-ı mezbûr zımnında vârid olan evrâkı takdîm itmekden nâşî merkûmânın çavuş mübâşeretîyle Sivas'a nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Sivas'a nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmânı ol tarafdân menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarında mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketlerine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 20 N [Ramazân] [12]38

İtlâkıçün emr-i 'âli yazılmışdı. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[14/5] Samsun Kal'ası dizdârı [...] zîde hifzühûya hüküm

Kengırı Sancağı'nda vâkı' Şa'bânözü Kazâsı sâkinlerinden-oğlu Mustafa yeniçerilik dâ'iesiyle Kengırı'da vukû' bulan münâkaşaya sebep olduğu ihbâr ile Ocağ-ı 'Âmirem tarafından vâkı' olan inhâya mebnî bundan akdem mehâbet-efzâyı sudûr olan fermân ...'unvân-ı pâdişâhânem mücebince Samsun Kal'a'sına nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûm hareketi sâbıkasına nedâmetle ıslâh-ı nefis iderek şâyeste-i 'inâyet ve merhamet olduğundan bahisle 'afv ü ıtlâkını 'ıyâl ü evlâdıyla ahâlî-i kazâ bu def'a der-bârı merhamet karârıma i'lâm ve mahzar takdîmiyle niyâz ve istid'â itmeleriyle merkûmun 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i 'aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırz ve edebîyle mukayyed olup hilâf-ı hareketde bulunmaması husûsunu merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kal'a-i merkûmeden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [1]238

[s. 15]

[15/1] Adana Nâ'ibi'ne hüküm

Geçen sene Kengırı'da fesâd zuhûruna sebep oldukları ihbâr ile Ocağ-ı 'Âmirem tarafından vâkı' olan inhâya mebnî mehâbet-i efzâyı sudûr olan evâmir-i şerîfemle li-ecli't-te'dîb Adana'ya nefy ve tagrîb olunmuş olan ma'lûmü'l-esâmi eşhâsdan Hoyar(?) -oğlu Hâcî Memiş ve Kal'alı(?) Hâcî Ahmed ve Pâreli(?) Bayrakdâr ve Kuşçu'nun Hâcî 'Ömer demekle ma'rûf dört nefer kimesnelerin kazıyyede medhalleri olmadığı vücûh ve ahâlî tarafların ifâde ve ihbâr olunmuş ve hakikat-i maddeye kendüsü dahi gereği gibi kesb-i vukûf ve itlâ' itmiş olduğunu beyân berle dört nefer merkûmların 'afv ü itlâklarına müsâ'adeyi 'aliyyem erzân kılınması husûsu hâlâ Ankara ve Kengırı sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Mehemmed Paşa iclâlehû tarafından bu def'a der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve istid'â kılınmış olmakdan nâşî diğerlerine menfiyyen Adana'da ikâmet itdirilip hatve-i vâhide bir mahalle salıvirilmemek şartıyla içlerinden bâlâda isimleri mezkûr fakat dört neferin iltimâs müşârun-ileyhe binâ'en sebîlleri tahliye olunmak fermânım olmağın imdi müşârun-ileyhin iltimâsı vechle bâlâ isimleri muharrer dört neferin hakkında 'afv ve merhamet-i 'aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda bir minvâli muharrer ancak dört nefer merkûmlar menfâdan salıvirilip mâ'adası yine tevkîf olunarak mahall-i âhara hareketleriyle irâ'et-i ruhsatdan mücânebet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [1]238

[15/2] Tekfûrdağı Nâ'ibi'ne hüküm

Kul kethüdâsı sâbık Hüseyin dâme mecdühû bundan mukaddemce Ocağ-ı 'Âmirem tarafından vâkı' olan inhâya mebnî sudûr iden emr-i şerîfimle Tekfûrdağı'na nefy ü iclâ kılınmış ise de mûmâ-ileyh kâr-güzâr ve hademât-ı saltanat-ı seniyyemde istihdâma sezâvâr idüğü tahkîk olunmakdan nâşî 'afv ü itlâkıyla kendüsüne Dergâh-ı Mu'allâm kapucubâşılığın 'inâyet ve ihsân-ı mülûkânem olarak iktizâ iden Ruûs-ı Humâyûnum gönderilmiş olmağın i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i celilü'l-kadrim ısdâr ve tesyâr olunmuştur imdi mûmâ-ileyh Dergâh-ı Mu'allâm kapucubâşılığın virilmiş idüğü sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kayd-ı nefyden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı B [Receb] 238

[15/3] Bir sûreti

Bursa Nâ'ibi'ne hüküm ki

Bundan mukaddemce Burusa'ya nefy ü iclâ kılınmış olan dergâh-ı yeniçeri ocağı muhızırı sâbık Ahmed zîde mecdühûnun 'afv ü itlâkıyla kendüsüne hassa silahşörlüğü ihsân kılındığı beyân ve bi'l-fi'l mîr-ahûr ol tarafından iktizâ iden silahşörlük mektûbu gönderildiği dermiyân olunarak aslına tatbîkân.

[15/4] Kütahya Nâ'ibi'ne ki

Sadr-ı a'zâm nezâretinde asûde olan evkâfdan sadr-ı a'zâm-ı esbak müteveffâ İbrâhîm Paşa'nın Nevşehir'de vâkı' vakfın sâbıkan kâ'im-makâmı olan Râşid Bey hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği inhâ olunduğuna binâ'en şeref-rîz sudûr olan emr-i şerîfimle li-eclî't-te'dîb Kütahya'ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûm-ı menfâsında karîn-i terbiye ve ıslâh olarak hareket sâbıkasına nâdim ve pişmân ve bi'l-vücûh 'inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân olduğundan bahisle 'afv ü itlâkı husûsu mahallinde bâ-i'lâm ve mahzar niyâz veistirhâm kılınmış olduğu beyânıyla fi-mâ-ba'de şîrâze-i nizâm-ı memleketin ihtilâlini mûcib hareketden mûcânebet eylemen şartıyla 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu müşârun-ileyh vakfının bi'l-meşrût mütevellisi olan 'Alî Bey zîde mecdühû bâ-'arz-ı hâl istid'â itmekden nâşî şurût-ı mezkûr ile bu def'a hâline merhameten 'afv ü itlâk olunmakla sebîli tahliye olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin şart-ı mezkûr(iki kez yazılmış) merkûmun cürmü 'afv ü itlâk olunduğu ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı B [Receb] [1]238

[15/5] Konya ve Tokad Nâ'ibi'ne hüküm

Medîne-i Konya'da mü'ezzin-i bi'l-iftâ olan ...-zâde es-Seyyid el-Hâc İbrâhîm me'mûr olduğu hıdmet-i fetvâyı şerîfe ile meşgûl olmayup dâ'imâ erâzil makûlesiyle ülfet ve ahâlîyi ifsâd ile matlûbât ve mürettebâtın ta'tîlini mûcib-i evzâ'a cesâret itmekde olduğu beyânıyla mûmâ-ileyhin icrâ-yı te'dîbi lâzımeden idüğü bu def'a der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme bi'l-i'lâm inhâ olunmuş olmakdan nâşî mûmâ-ileyhin Tokad'a nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince çavuş mübâşeretiyle nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Konya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i münîfimde mûmâ-ileyh Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Tokad'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki Tokad Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mûcânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et ruhsat olunmak

lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir-i merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]38

Tahvîl me'mûriyetiçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [12]38

[s. 16]

[16/1] Adapazarı Nâ'ibi'ne ve Sinob Kal'ası dizdârı [...] hıfzihûya hüküm

Adapazarı sükkânından ve ashâb-ı ağrâzdan Sâlih Bey ve Hamâmcı-oğlu Ahmed ve manav-oğlu Mustafa ve çırağı 'Alî ve müteveli-oğlu Mustafa ve Emrullah Çelebi ve müderris-oğlu Mustafa ve Kazıcı?-oğlu Mustafa nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup celb-i mâl dâ'iyesine düşerek fukarâyı ızrâr ve sâ'ir gûne harekete nâ-marziyeye ictisâr üzere oldukları bu def'a mahalinde i'lâm ve mahzar takdîmiyle inhâ ve ol tarafda tard u def'leriyle 'acize-i ra'yyetin şerr ve mazaratlarından tahlîs kılınması husûsu istirhâm ve istid'â olunmuş olduğundan bahisle kendülerini te'dîb ve emsâlini terhîb ve tergîb zımnında merkûmların Sinob Kal'a'sına nefy ü iclâ olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerisi ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühû bâ-takrîri ifâde itmekle Ocağ-ı Âmiremden mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusul-i emr-i şerîfimde merkûmunu ahz ve Ocağ-ı Âmirem tarafından ta'yîn olunan [...] mübâşir teslîmen Sinob Kal'ası'na nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde merkûmları kal'a-i merkûmede menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketlerine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise be-her hâli mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve husûslarını mübâşir merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âra mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]38

Merkûmlardan Hamâmcı-oğlu Ahmed ve çırağı 'Alî vâsıl olup kal'a-bend itdirildiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 27 N [Ramazân] [12]38

İtlâklarıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı S [Safer] [12]39

[16/2] Kütahya Nâ'ibi'ne ve Dergâh-ı Mu'allâm toparabacı başısı olan [...] zîde mecdühûya ki

Bu esnâda Tophâne-i Âmire'de ...te'âlâ zuhûr iden harîkde arabacılar kışlası vukû'atdan hayli vakit mürûrunda muhterik olarak derûnunda bulunan bi'l-cümle koşum ve sâ'ir mühimmâtın bir dânesi zâyî' olmaksızın tamâmen semt-i selâmete ihrâcına gereği gibi dikkati müsâ'ade

etmeğin arabacıbaşı olan ‘Alî bunca neferât ve zâbitân ile tahlîsine ikdâm ve gayret itmediğinden başka me’mûrlara dahi kat‘â haber vermeyerek burada ez-her-cihet irtikâb kusûr ve rehâvet ve ... ağmâz sûretine cesâret ile cümlesinin muhterik olmasına sebep ve ‘illet olduğuna binâ’ en mûmâ-ileyh arabacıbaşılıktan ‘azl olunarak li-ecli’t te’dîb Kütahya’ya nefy ve tagrîb kılınması husûsuna irâde-i ‘aliyyem ta‘alluk itmekden nâşî ocağından mübâşir ma‘rifetiyle Kütahya’ya nefy ü iclâ olunmak fermânım olmağın imdi sen ki arabacıbaşı mûmâ-ileyhsin selefîn ve mûmâ-ileyhi ocağından ta‘yîn olunan [...] mübâşire terfîkân Kütahya’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesen ve sen ki Kütahya Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyh ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ’et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre ‘amel ve hareket ve vusûlünü mübâşir merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve işâret itmek bâbında. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtuk vârid olan i‘lam mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 28 B [Receb] [12]38

İtlâkıyün emr-i ‘âlî yazılmışdır Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [12]38

[16/3] Kütahya Nâ’ibi’ne hüküm

Bolu sükkânından Veli oğlu İbrâhîm hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Kütahya’ya nefy ü iclâ kılınmış ise de mûmâ-ileyh Bolu Kazâsı’nın hânedânından olup öteden berü kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed idüğü ve hakkında vâkı‘ olan inhâ ba‘zı ashâb-ı ağrâzdan nifâkından neş’et eylediği beyânıyla ‘ıyâl ü evlâdına merhameten ve eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ‘afv ü itlâkı mahallinden bâ-ma‘rûzât niyâz veistirhâm olduğundan bahisle merkûmun tahliye-i sebîline müsâ‘ade-i merâhim‘ade-i şehr-yâr-ânem bî-dirîğ ve erzân ol bâbda emri şerîfim ısdâr ve ihsân kılınması husûsunu hâlâ Bolu ve Viranşehir sancakları mutasarrıfı olup Der-sa‘âdet’imde me’mûren Rûmili cânibine ‘azîmet üzere olan düstûr-ı vezîrim İbrâhîm Paşa iclâlehû ifâde ve istid‘â birle zikr olunan ma‘rûzâtı dahi takdîm itmekden nâşî merkûmun ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında ‘afv ve merhamet-i ‘aliyyem şâyân kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda kaydı nefyden tahlîsiyle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Ş [Şa‘bân] [12]38

[16/4] Ankara ve Kengiri sancakları mutasarrıfı vezîrim Mehmed Paşa iclâlehûya ve Niğde Nâ’ibi’ne hüküm

Tosya Kazâsı'nda mü'ezzin bi'l-iftâ olan es-Seyyid İsmâ'îl kendü hâlinde me'mûr olduğu umûr-ı fetvâyı şerîfe ile meşgûl olmayup envâ'î uygunsuzluğa cür'et ve ez-cümle hilâf-ı ... olan erâzil ve eşhâs ile ülfet ve onları dâ'imâ tahrîk ve ifsâd ile insilâb-ı emin ve asâyişi fukarâyı mûcib ve inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memlekete müstevcib olur evzâ'a ve hâlâ ne mücâseret eylediği ve merkûm lâıyığı vechle terbiye olunmadıkça ahâlî-i istirâhat edemeyeceği beyânıyla bir mahalle def' ve teb'îd ile Kengırı Sancağı'na ayak basdırılmaması husûsu bu def'a der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme iş'âr ve iclâ olunmuş olup bu makûle tek durmayanların icrâ-yı te'dîbleriyle istihsâl esbâb-ı emniyet ve asâyiş-i hâl memleket ve istikmâli râhat ve arâmişi bi'l-fukarâyı ra'ıyyet i'tinâ ve dikkat mülkdârı idüğü vâreste kayd-ı işâret olmakdan nâşî müfti-i merkûm gereği gibi salâh-ı hâlî tebeyyün itmedikçe sancağı mezbûra ayak basmamak üzere medîne-i Niğde'ye iclâ olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince çavuş mübâşeretiyle nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde merkûmu Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Niğde'ye nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lam mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 3 L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [123]9

[s. 17]

[17/1] Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne hüküm

Mevlevi-i ...den Saraybosna nakîbü'l-eşrâf kâ'im-makâmı esbak es-Seyyid Mustafa Nureddin zîdet-fezâ'ilehûnun bundan akdem Bosna'da vukû' bulan ihtilâlde medhali olduğu ... kılındığına mebnî bâ-işâreti Şeyhü'l-İslâmı sudûr iden emr-i şerîfim ile Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâ olunmuş ve sonra mûmâ-ileyhin Bosna Eyâleti devletine dühûlu tecvîz olunmaması husûsu tekrâr mahallinden iş'âr olunarak bu keyfiyyet-i emr ve irâde-i şâhânemle kaydı bâlâsına şerh verilmiş ise de mûmâ-ileyh pîr ve ... bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyeste ve şâyân

olduğundan bahisle ‘afv ü itlâkına müsâ‘ade-i merâhim‘âde-i şehri-yârânem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsunu bu def‘a bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz ve istirhâm itmekden nâşî Der-sa‘âdetimde ikâmet itmek üzere ‘afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi‘l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd Efendi edâmallahû te‘âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi Der-sa‘âdet'ime itlâk itmek şartıyla mûmâ-ileyhin hakkında ‘afv ve merhamet-i şâhânem şâyân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa‘bân] [12]38

Mevlevi-i ...den ve Bosna ahâlîsinden nakîbü'l-esrâf kâ'im-makâmı esbak Mustafa Nureddin Efendi mukaddemâ nefy ü iclâ olunmuş ise de ba'de'l itlâka Der-sa‘âdete ikâmet eylemekde oldukları ve Bosna'ya iclâsının bir gûne mahzûr olmadığından vilâyete ‘avdet eylemesine ruhsat istid‘âsına hâlâ Bosna Vâlisi sa‘âdetlü Selîm Paşa Efendi'den bâ-tahrirât inhâ olunmuş ve keyfiyyet-i hareket ve ... bi'l-iştirân mûmâ-ileyhânın Bosna'ya ‘azîmetine ruhsat-ı seniyye erzân buyrularak keyfiyyet-i mukaddem ... husûsu mezbûrun kaydı bâlâda şerh verilmek üzere. 20 C [Cemaziye'l-âhır][12]39

... Efendi tarafından vürûd iden ‘ilm ü haber şerh virildi.

[17/2] İbrâ'il muhâfızı ve nâzırı vezîre ve Dimetoka Kal‘ası dizdârına ki

Rum milletinden İbrâ'il'de mütemekkin Papa Vasil? nâm-ı zımmî hilâf-ı rızâ harekâta nâ-hemvâra ibtidâr âyînlerine münâfî ef‘âle ictisâr itmekde olduğu ve bi'd-defa‘ât mersûma nush ü pend olunmuş ise de ısgâ itmeyüp harekât-ı sâbıkasına ısrâr berle te'dîb ve tertîbe muhtâc idüğü inhâ olunduğundan bahisle mersûm yasakçı ma‘rifetiyle Dimetoka Kal‘ası'na nefy ve kal‘a-bend olunup itlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâl istirhâm olunmadıkça müsâ‘ade olunmamak üzere emri şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi‘i Rum Patriki ve Der-sa‘âdet'imde mukîm cemâ‘at-i metropolidân Südde-i Sa‘âdet'ime bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâliyle istid‘â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyile vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin mesfûr ma‘rifetinle bulunduğu mahalden ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma terfîkân Dimetoka Kal‘asına nefy ve irsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde mesfûrun dizdârı olduğunu kal‘a-i mezkûreye vaz‘ idüp bilâ-cihet itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvrılması esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-ı merkûm ile Der-‘Aliyye‘me i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdı. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]238

[17/3] Tire Kazâsı Nâ’ibi’ne ve Dimetoka Kal’ası dizdârına hüküm ki

Rum milletinden Tire Kazâsı’nda mütemekkin Re’îs?-oğlu Dimitri nâm zımmî bir müddetden berü kendü hâlinde olmayup hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr ile âyınlerine münâfî ef’âl-i şenî’aya ictisâr olunmuş olduğu bi’d-defa’ât mersûma nush ü pend olunmuş ise de ısgâ itmeyüp harekât-ı sâbıkasında ısrâr birle muhtâc-ı terbiye idüğü inhâ kılındığından bahisle mersûm te’dîb ve terbiye oluncaya kadar yasakçı ma’rifetiyle Dimetoka Kal’ası’na nefy ve kal’a-bend olunup itlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâle istirhâm olunmadıkça müsâ’ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi’i Rum Patriki Der-sa’âdet’imde mukîm cemâ’at-i metropolidân Südde-i Sa’âdet’ime bir kıt’a memhûr ‘arz-ı hâlleriyle istid’â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere yasakçı mübâşeretiyle Dimetoka’ya nefy ve kal’a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûru mübâşir ta’yîn olunan yasakçı-i merkûma terfîkân Dimetoka’ya nefy ve irsâl eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merhûm dizdârı olunduğundan kal’a-i mezkûreye vaz’ idüp bilâ-fermân itlâkıdan mücânebet ve bir hatve-i âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-‘Aliyye’me i’lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [12]38

Ba’zı şurût ile itlâk olunarak iki kıt’a emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B [Receb] [12]39

[17/4] Burusa Nâ’ibi’ne ki

Ermeni tâ’ifesinden Balat mütemekkinlerinden ... nâm nasrâniye kendü hâlinde olmayup hilâf-ı rızâ harekâta nâ-hemvâr ibtidâr ile ihtilâli mûcib-i evzâ’a ictisâr eylediği inhâ olunduğundan bahisle nasrâniye-i mersûme terbiye olununcaya kadar yasakçı ma’rifetiyle Burusa’ya nefy ü iclâ olunup itlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâliyle istirhâm olunmadıkça müsâ’ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi’i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa’âdet’ime bir kıt’a ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid’â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin nasrâniye-i mersûmeyi bu taraftan ahz ve mübâşir ta’yîn olunan yasakçı-i merkûm ile irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mesfûru ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkıdan mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü yasakçı-i merkûm ile Der-‘Aliyye’me i’lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî 8 Ş [Şa’bân] [12]38

[17/5] Rakka Eyâleti'ne ilhâken hâlâ Mar'aş Vâlisi vezîrim Ahmed Paşa iclâlehûya ve Kayseriye Nâ'ibi'ne hüküm ki

Mar'aş sâkinelerinden Kerîm-kızı Fâtıma nâm avrat mukaddemâ ekser umûra müdâhale ve aralıkda erâzil ve eşhâs makûlesini celb iderek fukarâyı ra'iiyyete envâ'i mezâlîm ve ta'addiyâta ibtidâr eylediği inhâ olunduğuna binâ'en merkûmenin Sivas'a nakl ve iskânı zımnında bundan akdem emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş iken merkûme adem-i itâ'at ile gitmediğinden gayrı bu esnâda ba'zı kimesnelere istinâden oğlu Süleymân nâm şahıs Enderûn ve Yenice kal'a ve Camustel nâhiyelerine tagallûben ef'âl ve fukarâyı ra'iiyyetin emvâlini cebren ahz ile beyinlerinde mukâsemeye cür'et ve etrafında olan ikrâd ve 'aşâir eşkıyasını tahrîk da'vâ ile on neferden mütecâviz ebnâ-i sebîli katl ve emvâl ve eşyâlarını nehîb ve gâret eyledikleri tahkîk kılınup bu makûlelerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin tergîb ve terhîbi lâzım iden olmakdan nâşî mezbûre ile oğlu merkûm Süleymân'ın Kayseriye'ye nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde ikisini dahi ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı hümâyun çavuşlarından çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kayseriye'ye nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks [s. 18] ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketlerine ruhsat verilmek lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve işâret eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [1]238

Merkûm Süleymân'ın i'lâmıyçün yazılmış emr-i 'âlî ... defterinde mukayyedir. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]42

[18/1] Rakka Eyâleti'ne ilhâken hâlâ Mar'aş Vâlisi vezîrin Ahmed Paşa iclâlehûya ve Kayseriye Nâ'ibi'ne hüküm

Mar'aş ahâlîsinden müteveffâ Kalender Paşa damadı 'Atâullah ve akrabasından nakîbü'l-hâc 'Atâullah kendü hâllerinde olmayup Mar'aş ve havâlisini kâffe-i menâfî'ine istîlâ dâ'iesiyle vücühu ahâlîyi tahrîk ve izlâl ile sene-i sâbıkada Mar'aş'dan Bağdâd cânibine müretteb olup ahâlîsinin irsâline müte'ahhid oldukları beş yüz nefer süvârinin irsâline ve şark cânib-i mürettebâtının dahi ... muhâlefet ve mukaddemce Mar'aş Eyâleti'nin mütesellim ile vâliden hulûvvi cihetiyle diledikleri kimesneleri hâkim ve müfti-i nasb ve ikrâd ve aşâir eşkıyasını tahrîk iderek gasb-ı emvâl ve katl-i nüfûs misillü hâlâ ne cesâret eyledikleri tahkîk kılınup bu makûle hıyânetkârları icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî

merkûmânın Kayseriye'ye iclâları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle Kayseriye'ye nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimle merkûmânı ma'rifetinle ahz ve ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kayseriye'ye nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmânı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketlerine ruhsat verilmek lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir-i merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [1]238

Mu'ahharen te'kid-i hâvî emr-i 'âfî yazıldı. Fî evâhır-ı S [Safer] [12]39

[18/2] Tokad Nâ'ibi'ne hüküm

Bundan akdem hilâf-ı rızâ hareketleri inhâ olduğuna binâ'en bâ-işâret Şeyhü'l-İslâmı sudûr iden emr-i şerîfimle menfiyyen Tokad'da meks ve tevkîf itdirilmiş olan İncesu Kazâsı Nâ'ibi sâbık Abdü'l-muttalib ve mahkeme kâtibi Hâcî Mehmed nâm kimesnelerin ol tarafda sefâlet ve ızdırâb hâlleri cihetiyle 'afv ü itlâkları niyâzını hâvî vilâyetleri tarafından i'lâm ve mahzar vürûd itmiş olduğundan bahisle istirhâmlarına müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu hâlâ Kayseriye ve Bozok sancakları mutasarrıfı vezîrim Seyyid Mehmed Gâlip Paşa iclâlehû bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve zikr olunan i'lâma ve mahzarı dahi takdîm ve tesyâr idüp merkûmanın itlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmanın haklarında 'afv ve merhamet-i 'aliyyem mebzûl ve sezâvâr kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamaları husûsunu kendülerine gereği gibi tenbîh ve te'kid iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [12]38

[18/3] Hâlâ Yanya ve Avlonya sancakları mutasarrıfı vezîrim 'Ömer Paşa iclâlehûya hüküm

Koniçe Nâ'ibi sâbık Behçet Yahya nâm kimesne mürûr tezkiresi husûsuna dikkat ve ihtimâm itmediğine binâ'en mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı celâdet-makrûn-ı şâhânem mücebince li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle Dimetoka'ya nefy ve tagrîb kılınmak bâbında

mukaddemce bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sudûr iden emr-i şerîfim mahalline varmazdan mukaddem merkûm kazâ-i mezbûrdan Arnavutluk tarafına savuşmuş olduğu inhâ kılındığına mebnî 'alâ eyyi-hâl buldurulup mübâşiri çavuşa terfîkân menfâsına irsâl olunması husûsu mu'ahharen fermân celb olunarak pâdişâhânemle te'kîd olunmuş olmakdan nâşî muktezâyı irâde-i seniyyem üzere merkûm taharrî olunarak Preveze'de ele götürülmüş ise de hasta ve sâhib-i firâş olub rûkûb ve nüzûla iktidârı olmadığından bahisle çavuş-ı merkûm ol tarafda tevkîf berle hâline merhameten menfâsının Barga Kal'ası'na tahviline müsâ'ade-i merâhim'ade-i şehir-yâr-ânem bî-dirîğ ve şâyân kılınması husûsuna sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin sen ki hâlâ Karaman Vâlisi ve ilhâken Akşehir ve Aksaray ve Tarhala sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Reşîd Mehemed Paşa iclâlehû tarafından bi'l-iştirâk tahrîr ve iş'âr olunmuş olduğuna mebnî şark-ı efzâyı sâhîfe-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince merkûmun menfâsının Barga'ya tahvîl olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle vech-i meşrûh üzere çavuş-ı merkûma mübâşeretiyle Barga'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi merkûmu mübâşiri çavuş merkûma terfîkân Barga'ya nefy ve irsâl ile ol tarafda meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi esbâbını istihsâle mübâderet ve keyfiyyeti mübâşiri çavuş merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve inhâya dikkat eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık Reşîd ve 'Ömer Paşa'nın vârid olan tahrîrâtıyla Barga muhâfızının şukkası mazmûnları bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 8 Zâ [Zilka'de] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [12]39

[s. 19]

[19/1] Mîr-mirân-ı kirâmımdan Sakız Cezîresi muhâfızı Yûsuf dâme ikbâlehûya ve Antalya Kal'ası dizdârı [...] zîde hifzühûya hüküm

Bundan akdem Sakız Cezîresi muhâfazasına me'mûr kılınan Dergâh-ı Mu'allâm humbaracılar ocağı hulefâsından 'Osmân Hâlîfe kendü hâlinde olmayup cezîre-i mezbûrede hilâf-ı rızâ harekete ictisâr itmekde olduğu tahkîk kılındığından bahisle bu taraftan yerine âhar bir halîfe ta'yîniyle merkûm 'Osmân'ın ocağı tarafından mübâşir ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb Antalya Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ humbarahâne-i

‘âmirem nâzırı Mehemed Sâdık dâme mecdühû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere ocağından mübâşir ma‘rifetiyle Antalya Kal‘ası’na kal‘a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki muhâfız mîr-mîrân-ı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ma‘rifetinle ahz ve ocak tarafından ta‘yîn olunan [...] mübâşire teslîmen Antalya Kal‘ası’na nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu dizdârlığı olduğun kal‘a-i merkûme vaz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve bir takrîb karâr eylemesi lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfaza emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir merkûm-i mu‘âvedetiyle Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Ş [Şa‘bân] [12]38

Vusûl ve kal‘a-bend olduğunu nâlık vârid olan i‘lâm mazmûnu fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 11 N [Ramazân] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazıldı. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

[19/2] Sinob Nâ’ibi’ne ki

Kengırı Serdârı sâbık Serturnayı ...-zâde Mehemed hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından inhâ olunduğuna binâ’en bundan akdem celâdet-rîz sudûr olan emr-i şerîfimle li-ecli’t-te’ dîb Sinob’a nefy ve tagrîb olunmuş ise de el-hâletü hazihû menfâsından hayli perîşân ve ‘ıyâl ü evlâdı dahi vilâyeti cânibine sefîl ve sergerdân ve bi’l-vücûh şefkat ve merhamet-i ‘aliyyeme şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ve ‘ıyâl ü evlâdına merhameten ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsunu merkûm bu def‘a der-bâr-ı merhamet-karârıma ‘arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz veistirhâm idüp husûsu mezbûr bi’l-fi‘l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçeri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühûya lede’l-havâle merkûmun tahliye-i sebîliyçün emr-i şerîfim i‘tâsı re’ye menût eylediğini i‘lâm itmekle i‘lâmı mücebince fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin şartı mezkûr ile merkûmun cürmü ‘afv ve safh kılındığı ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm eyledin kayd-ı nefyden tahlîsiyle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Ş [Şa‘bân] [12]38

[19/3] Dimetoka Kal‘ası dizdârı [...] zîde hıfzühûya ki

Mütehayyizân ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden şark ordusu defterdârı es-Seyyid el-Hâc Mehemed Sa‘îd dâme mecdühûnun mühürdâr yamaklarından Mehemed Tâhir hilâf-ı rızâ hareket eylediği mûmâ-ileyh tarafından ifâde ve inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sudûr

iden emr-i şerîfimle Dimetoka Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûmun bu tarafda olan vâlidesi muzdarip ve nâlân ve bi'l-vücûh 'inâyete ve merhamete şâyeste ve şâyân olduğundan bahisle 'afv ü ıtlâkı husûsunu bâ-'arz-ı hâl niyâz ve istirhâm itmekden nâşî ba'd-ez-zîn bu misillü hareketde bulunmamak şartıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i 'aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını merkûmun gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kal'a-i merkûmeden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]38

[19/4] Dimetoka Kazâsı Nâ'ibi'ne ki

Uşak mahkemesinde kitâbet hıdmetinde olan 'Alî hilâf-ı rızâ harekete ictisâr eylediği inhâ olduğuna mebnî bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Dimetoka'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun nefyi hayli müddet olarak meselâ sefâletle ıslâh-ı nefis olunmuş ve 'ıyâl ü evlâdı dahi vatanından fakr ü fâkâdan muzdarib ve ol vechle şâyeste-i oldukları beyânıyla merhamete 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem erzân kılınması husûsunu bi'l-cümle ahâlî niyâz ve istirhâm eyledikleri 'Uşak Nâ'ibi cânibinden bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr-ı şâhâneme tevârüd iden i'lâmı derc ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ıtlâkı bâbında emr-i münîfim ısdârını bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince merkûmun ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cerâim-i sâbıkası 'afv ü ıtlâk olduğu sen ki sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fi-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaları husûsu merkûmun gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]38

[19/5] Sofya Mollası'na ve Pirlepe Nâ'ibi'ne hüküm

Hâlâ Mora Vâlisi ve seraskeri düstûr-ı vezîrim Yûsuf Paşa iclâlehûnun Berkofça'da inşâ itmiş olduğu medresenin müderrisi ve belde-i mezkûrun dahi müftîsi olan İsmâ'îl nâm kimesne kendü hâlinde olmayup teferrüd dâ'iyesiyle erâzil ve eşhâs makûlesini tarafına celb ve inhilâl-i şirâze-i nizâm-ı memleketi mûcib ve umûr-ı mühimme saltanat-ı seniyyemin ta'tîlini müstevcib evzâ'ına cür'et ve bu esnâda Sofya tarafına gidüp günâ-gün hîle ve hud'a ile kazâ-i mezbûr tarafına tahrik ve ifsâd iderek [s. 20] fukarânın insilâb-ı emin ve asâyişlerini müstelzim hareket itmekde olduğunu müşârun-ileyh bu def'a Der-sa'âdet'ime inhâ ve iş'âr ve merkûmun istikâyı mutazammın kazâ-i mezbûr tarafından verilen i'lâm ve mahzarı dahi takdîm ve tesyâr ile

merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsı evlâd ü ‘ıyâli dahi vatan-ı asliyesi olan İpek Kazâsı’na gönderilerek kat‘-i alâka itdirilmesi husûsunu istid‘â idüp evlâd ü ‘ıyâliyçün diğér emr-i şerîfim tasdîr ve tesyîr kılınmış olduğuna mebnî kendüsünün dahi Pirlepe’ye nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müftî’l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâ mûmâ-ileyhsin vusûl ve emr-i münîfimde merkûmu ma‘rifetine ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Pirlepe’ye nefy ve irsâle müsâra‘at eylesesin ve sen ki Pirlepe nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûm ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşirin çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

Vusûl ve münfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lam mazmûnu bâ-ferman-ı ‘âlî şerh verildi. 20 L [Şevvâl] [12]38

‘İyâl ü evlâdıyla İpek’de? ikâmet eylemeleriçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş [Şabân] [12]38

İtlâkıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B [Receb] [12]39

[20/1] Kütahya Nâ’ibi’ne hüküm

Mütehayyizân ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden şark ordusu defterdârı el-hâc Mehemed Sa’îd dâme mecdühûnun mühürdârı el-hâc Edhem hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mûmâ-ileyh tarafından ifâde ve inhâ olunduğuna mebnî bundan akdemce sâdır olan emr-i şerîfim ile Kütahya’ya nefy ü iclâ olunmuş ise de el-hâletü hazihû merkûm menfâsında ‘ıyâl ü evlâdıyla vâlidesi bu tarafda zarûrete dûçâr ve bi’l-vücûh ‘inâyet ve merhamete şâyeste ve sezâvâr olduklarından bahisle merhameten ‘afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vâlidesi mezbûre Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl takdîmiyle niyâz ve istid‘â itmekden nâşî fi-mâ-ba‘de bu misillü hareketde bulunmamak şartıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten merkûmun ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda kayd-ı nefyden tahlîs ve tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [1]238

[20/2] Hâlâ Silistre Vâlisi ve Tuna cânib-i seraskeri vezîrim Mehemed Selîm Paşa iclâlehûya ve Burusa Nâ’ibi’ne hüküm

Selâtîn-i Cengîziye'den İslimye Kazâsı'na tâbi' Esirli? Karyesi'nde mukîm Hâcî Giray Sultân'ın zulm ve ta'addîsi ahâlî tarafından inhâ ve iştikâ olunarak o misillü harekâtı nâ-marziyeden keff-i yed eylemesi husûsu geçen sene kendüne tenbîh ve te'kîd kılınmış ise de mütenebbih olmayarak yine harekâtı sâbıkasında ısrâr üzere olduğu sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî mûmâ-ileyhin te'dîb ve terbiyesiyle zât-ı hilâfet-simât-ı tâc-dâr-âneme ... olan fukarânın cevri ve siteminden tahlîsi lâzîme-i hareketi mülkdârı ve ra'îyyet-perverin olmağla mûmâ-ileyhin çavuş mübâşeretiyile Burusa'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusul-i emri-i şerîfimde mûmâ-ileyhi ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş-zîde kadrihûya terfîk ve Burusa'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhe ol tarafda menfiyyen ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve bir hatve-i mahall-i âhara salıverilmeyerek muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma ve inhâyâ mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [12]38

İşbu emri-i 'âlî mübâşiri yediyle müşârun-ileyhe lede'l-vürûd müşârun-ileyh tarafından buyruldu tahrîr ve mübâşir ile teslimine tesyîr kılınarak ahz ve külfet ve bu tarafa celb ile mübâşirine teslimen mâh-ı şa'bân ... yigirmi ikinci gûnü mahall-i menfâsına irsâl olduğunu nâtik müşârun-ileyhin vârid olan tahrîrat ve ... i'lâmı mazmûn bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 3 N [Ramazân] [12]38

Mûmâ-ileyh Burusa'ya vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî birle ... Fî 18 N [Ramazân] [123]8

Gelibolu'ya tahvîl ve me'mûriyetiyçün emri-i 'âlî yazıldı. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [123]8

İtlâkıyçün emri-i 'âlî yazıldı. Evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[20/3] Bir sûreti

Yine müşârun-ileyhe ve Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm ki

İslimye Kazâsı'nda vâkı'... Karyesi'nde sâkin Murâd Giray Sultân bilâ-mûcib katl-i nüfûs vesâ'ir zulm ve ta'addîye ibtidâr üzere olduğu müşârun-ileyh tarafından iş'âr ve bu husûsa dâ'ir kazâ-i mezbûrdan verilen i'lâmı takdîm ve tesyâr olunmuş olduğu beyânıyla çavuş mübâşeretiyile Kütahya'ya iclâsıyçün iktizâsına göre.

İşbu emr-i ‘âli mübâşiri yediyle müşârun-ileyhe lede'l-vürûd müşârun-ileyh tarafından buyruldu tahrîr ve mübâşir ile İslimye'ye tesyîr kılınarak ahz ü girift ol tarafa celb ile mübâşirine teslîmen mâh-ı şa‘bânü'l ... yigirmi ikinci gûnü mahall-i menfâsına irsâl olduğunu nâtık müşârun-ileyhin vârid olan tahrîrat ve ... i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âli şerh virildi. 3 N [Ramazân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan bâ-fermân-ı ‘âli şerh virildi. 28 N [Ramazân] [123]8

İtlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebiü'l-evvel] [123]9

[20/4] Berkofça ve İpek Nâ'iblerine hüküm ki

Hâlâ Mora Vâlisi seraskeri düstûr-ı vezîrim Yûsuf Paşa iclâlehûnun Berkofça'da inşâ itmiş olduğu medresenin müderrisi ve kazâ-i mezbûrun dahi müftîsi olan İsmâ‘îl nâm kimesne kendü hâlinde olmayup kesb-i teferrüd dâ‘iyesine düşerek birtakım erâzil ve eşhâsı başına celb ile inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib ve ta‘îl-i mehâm-ı saltanat-ı seniyyemi müstevcib olur hâlâta ictirâ itmekde olduğu beyânıyla merkûmun li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîbiyle evlâd ü ‘ıyâlinin dahi vatan-ı asliyesi olan İpek Kazâsı'na irsâlleriyile kazâ-i mezbûrdan külliyyen kat‘-ı alâka itdirilmesi husûsu müşârun-ileyh tarafından bu def‘a der-bâr-ı mu‘addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş‘âr ve husûsu mezbûr zımında kazâ-i mezbûr tarafından verilen i'lâm ve mahzar dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup merkûmun çavuş mübâşeretiyle Pirlepe'ye iclâsıyçün bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı diğer emr-i şerîfim tasdîr ve tesyîr kılınmış olmakdan nâşî kazâ-i mezbûrda olan evlâd ü ‘ıyâli dahi çavuş mübâşeretiyle vatan-ı asliyesi olan İpek Kazâsı'na irsâl olunması fermânım olmağın imdi sen ki Berkofça Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i münîfimde merkûmun evlâd ü ‘ıyâline dahi Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş-zîde kâdrihûya terfîkân vatan-ı asliyesi olan kazâ-i mezbûra irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki İpek Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin senin vusûlünde ol tarafda ikâme ve iskân itdirilip bilâ-fermân mahall-i âhara salıvirilmeleri esbâbını istihsâle müzeyyed ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet'ime inhâ ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [1]238

Evlâd ü ‘ıyâli kazâ-i mezbûra teslîm olduğu nâtık iken nâ'ibin vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âli şerh virildi. Fî 9 N [Ramazân] [12]38

İtlâklarıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B [Receb] [123]9

[s. 21]

[21/1] Varna Kal'ası dizdârına hüküm

Mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden şark ordusu defterdârı iftihâr es-Seyyid el-Hâc Mehmed Sa'îd dâme mecdühûnun hademesinden 'Âşık Mehmed hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mûmâ-ileyh tarafından ifâde ve inhâ olunduğuna binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Varna Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûmun Der-sa'âdet'imde olan 'ıyâl ü evlâdıyla vâlidesi sefil ve sergerdân ve 'inâyet ve merhamet-i mülûkâneme şâyeste ve şâyân olunduğundan bahisle 'afv ü itlâk bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vâlidesi mesfûre bâ-'arz-ı hâl niyâz veistirhâm itmekden nâşî merkûmun cürmü 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i seniyye-i mülûkânem bî-dirîğ ve erzân kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda kal'a-i merkûmeden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [1]238

[21/2] Bursa'da ikâmet üzere olan Şeyhü'l-İslâm esbak Dürrî-zâde Mevlânâ es-Seyyid 'Abdu'llah edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehûya hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-i müşârun-ileyhsin mahdûmun Yenişehir Fenâr Kādîsı esbak es-Seyyid Mehmed Şerîf zîdet fezâ'ilehû ve mektûbculuk hıdmetinde olan Mehmed 'İzzet ile el hâletü hazihû Bursa'da ikâmet üzere isende bu def'a şeref-efzâyı sünûh ve sudûr olan ruhsat-ı humâyûn ve 'inâyet-makrûn-ı mülûkânem mücebince mûmâ-ileyhi dahi 'afv ü itlâk olunarak beraberce Der-sa'âdet'ime 'avdet eylemen bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet-i ma'lûmun oldukda mûmâ-ileyhiyi bi'l-istishâb Bursa'dan hareket ve Der-sa'âdet'ime 'avd ve ric'at ve devâm-ı ömr ve devlet-i kirâm-ı padişâhânem da'vetine intikâl ve muvâzıb eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [1]238

[21/3] İznikmid Nâ'ibi'ne hüküm

Sâbıkân Galata Kādîsı Keşşâf-zâde es-Seyyid Ahmed Nazîf zîdet fezâ'ilehû hilâf-ı rızâ hareketi vukû'una mebnî mukaddemce sudûr iden emr-i humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü'l-'unvân-ı padişâhânem mücebince İznikmid'e nefy ü iclâ olunmuş ise de eyyâm-ı mübâreke ve sürûr-ı humâyûnuma hürmeten şeref-efzâyı sünûh olan ruhsat-ı seniyye-i mülûkâneme mebnî 'afv ü itlâk bâbında emr-i şerîfim sudûru bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince

vech-i meşrûh üzere ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘adeyi behiyye-i tâc-dâr-âneme bî-dirîğ ve şâyân kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [1]238

[21/4] Mihâliç Nâ’ibi’ne hüküm

Bursa müderrislerinden olup ‘Âsitâne-i Sa‘âdet’imde sâkin ümerâ es-Seyyid Sıdkı hilâf-ı rızâ kelimât-ı tefevvühe ictisâr eylediğine binâ’en bundan akdem celâdet-efzâyı sudûr ve sünûh olan emr-i humâyûn-ı mehâbet-makrûn-ı şâhânem ve fermân-ı celilü’l-‘unvân-ı padişâhânem mûcebince Mihâliç’e nefy ü iclâ olunmuş ise de mûmâ-ileyhin müddet-i nefy hayli vakit olarak bu tarafda olan ‘ıyâl ü evlâdı perîşân ve merhamete şâyân olduklarından bahisle ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘adeyi merâhim‘âde-i mülûkânem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu bâ-‘arz-ı hâl istid‘â ve istirhâm kılınmış olup şeref-bahş sudûr olan ruhsat-ı humâyûn merhamet-makrûn hıdîvâneme binâ’en ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûr ve bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müfti’l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin hakkında ‘afv ve merhamet-i mülûkânem bî-dirîğ kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de esbâbını hıfz olunmasını mûmâ-ileyhin gûş-i hûşuna gereği gibi ifâde ve telkîn iderek kayd-ı nefyden tahlis birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [1]238

[21/5] Gerede Nâ’ibi’ne hüküm

Çerkeş Nâ’ibi sâbık es-Seyyid Mahmûd’un hilâf-ı emr-i rızâ harekete binâ’en bâ-işâret Şeyhü’l-İslâm’ı çavuş mübâşeretiyle sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince li-ecli’t-te’dîb Gerede’ye nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûm mu‘teberü’l-hâl olduğundan müzâyaka ma‘âşî dûçâr ve her vechle ‘inâyet ve merhamet-i mülûkâneme sezâvâr olduğu beyânıyla cürmü ‘afv ü ıtlâkı beyân-ı emr-i şerîfim sudûr ve niyâz ve istirhâm olduğu sen ki Gerede Nâ’ibi es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emîn zîde ilmühûsun Südde-i Sa‘âdet’ime vârid olan i‘lâmında derc ve iş‘âr olunmuş olmakdan nâşî eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müfti’l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi Mevlânâyı müşârun-ileyhin işâretleri mûcebince merkûmun hakkında ‘afv ve merhamet-i seniyye-i mülûkânem bî-dirîğ ve erzân kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de kendü hâlinde ‘ırz ve edebîyle mukayyed olup mugâyir rızâ-i hareketde

bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna ilgâ ve tefhîm birle kayd-ı nefyden tahlîsiyle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

[s. 22]

[22/1] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fi’l çavuşbaşı olan Mehemmed Sâlih dâme mecdühûya ve Kütahya Nâ’ibî’ne hüküm

Canik Sancağı’nda vâkı’ ... Dağı ve Keşdere ve Fatsa kazâlarında mevcûd olan sîm ve nuhâs ma‘denlerinin nemâ ve menfâ‘ati tahakkuk eylediğine binâ’en zikr olunan kazâların kaffe-i umûr ve husûsları ma‘den emîni ma‘rifetiyle rû’yet ve fukarâ ve za‘ifâsının muhâfaza ve himâyetlerine i‘tinâ ve dikkat olunarak taraf-ı âhardan müdâhale ve ta‘arruz olunmamak üzere hatt-ı humâyûn şevket-makrûn-ı padişâhânemle ma‘dene rabt ü ilhâk olunmuş ve idâresi husûsu mâliye cânibinden sudûr iden emr-i şerîfim mücebince hassam silahşörlerinden Ahmed zîde mecdühûnun ‘uhdesine ihâle berle Darbhâne-i ‘Âmirem tarafından mübâşir terfîkiyle mahalline i‘zâm ü irsâl kılınmış ise de ol tarafda olan bir takım müfsidetkârlar ma‘den emîni mûmâ-ileyhin vusûlünden mukaddem ta‘yîn eylediği ademlerini tekdîre cür’et ve ma‘den-i mezbûr hıdmetinde çalışan kimesneleri dahi ihâfe iderek ma‘denlerin sedd ve ibtâlî dâ‘iye-i fâsidesine mücâseret idüp tervîce merâmları zımnında Çehârşenbe Kazâsı ahâlîsinden Hâcî Bekir-oğlu Mehemmed ve Çamaş? Kasabası’ndan Ömer ve ...-oğlu İsmâ‘îl ve Fatsa Kazâsı’ndan ...-oğlu Hasan nâm kimesneleri dahi akçe ile itmâ‘ ve müzevvir i‘lâm ve mahzar-ı ihtirâ‘ ile Der-sa‘âdet’ime gönderdikleri ve merkûmlar bir taraftan mahalline sahte kâğıdlar neşriyle türlü türlü fesâddan hâlî olmadıkları ve bu gûne hareketi Devlet-i ‘Aliyye’me hıyânet kabîlinden idüğü beyânıyla kendüleri te’dîb ve emsâlini terhîb zımnında merkûmların çavuş mübâşeretiyle bir mahalle nefy ü tagrîb kılınmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mütehayyizân ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü dâme mecdühû bâ-takrîr ifâde itmekle merkûmların çavuş mübâşeretiyle Kütahya’ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin merkûmları ma‘rifetinle Der-sa‘âdet’imden buldurup Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta‘yîn kılınan [...] çavuş-zîde kadrihûya terfîkân Kütahya’ya nefy ü irsâlleri husûsuna müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmunu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş-ı merkûm mu‘âvedetiyle Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

Mu‘ahharen iki kut‘a emr-i ‘âlî yazıldı. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [12]38

[22/2] Bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ‘ulüvvühûya ve Burusa Nâ’ibi’ne hüküm

Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ortalarından otuz birinci bölüğün yoldaşlarından Kocabaşı Ahmed Alemdâr nâm şahıs kendü hâlinde olmayup öteden berü harekât-ı nâ-ber-câsı mesbûk ve meşhûd olduğundan başka bu esnâda dahi Ocağ-ı ‘Âmiremin adâb ve erkânına mugâyir tavır ve harekete vukû‘uyla ahz ve habs kılınmış olduğu beyânıyla merkûm fî-mâ-ba‘de Dersa‘âdet’ime gelmemek şartıyla Ocağ-ı ‘Âmiremde mübâşir ma‘rifetiyle Burusa’ya nefy ü iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu sen ki ağayı mûmâ-ileyhsin bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere bâ‘d-ez-în ‘Âsitâne-i Sa‘âdet’ime gelmemek şartıyla ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle Burusa’ya nefy ü iclâsı fermânım olmağın imdi merkûmu Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından mübâşir ta‘yîn olunan [...] zîde kadrihûya terfîkân minvâli muharrer üzere Burusa’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ‘et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağımı bilüp ona göre muhâfazası husûsunu istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşir-i merkûm ile Dersa‘âdet’ime tahrîr ve işâret eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lam mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî selh Ş [Şa‘bân] [12]38

[22/3] Çorum Sancağı mütesellimi Mehmed Bey zîde mecdühûya ve Bolu Nâ’ibi’ne hüküm

Çorum Sancağı’nda ... nâm mahallde zuhûr iden ma‘denlerin idaresi livâ-i mezbûr mutasarrıfı mîr-mîrân-ı kirâmdan ‘âlî dâme ikbâlehûnun ‘uhdesine ihâle kılınmış olduğuna mebnî tarafından ta‘yîn eylediği Çorumlu Mustafa nâm kimesne ile ustabaşı Varos-oğlu nâm zımmînin iktizâ iden ... ve sâ’ir levâzımı tarafından i‘tâ kılınarak ma‘den-i mezbûr i‘mal olunmakda ise de merkûm Mustafa ile zımmî-i mersûm ittihâd iderek ma‘den-i mezkûrdan hâsıl olan sîmi ketm ü ihfâ ile ... ve ... dâ’iyesine ictirâ eyledikleri lede’t-tahkîk mesfûr tard ile yerine Sarafem nâm zımmî usta başı nasb ve mersûmun rû’yetiyle hareket eylemeleri merkûm Mustafa ile mersûm Varos?-oğluna Darbhâne-i ‘Âmirem tarafından muhkem tenbîh ve te’kîd olunmuşken bu esnâda mezbûr Mustafa ve mersûm Varos-oğlu ... Serker nâm zımmî birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olarak ma‘den-i mezkûrun ta‘tîlini mûcib harekâtâ cür’et itmekde oldukları bahisle merkûm ve mersûmların ol tarafda def’ ve te’dîb

olunmaları husûsu sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin tarafından inhâ ve istid'â olunmakdan nâşî husûsu mezbûr mütehayyizân ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhane-i 'Aliyye'm nâzırı Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûya lede'l-havâle bu makûle hilâf-ı rızâ harekete mütecâsir olanların te'dîbiyle emsâllerinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olduğu beyânıyla merkûm ve mersûmların bir mahalle nefy ü iclâları husûsunu i'lâm itmekle merkûm ve mersûmların çavuş mübâşeretiyle Bolu'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûm ve mersûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Bolu'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûm ve mersûmânı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]38

Mahall-i menfâlarına irsâl olunduklarını nâtık Çorum ... vârid olan bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 4 Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olduğu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 4 Zâ [Zilka'de] [12]38

Yalnız Mustafa'nın ıtlâkıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Râ [Rebû'l-evvel] [12]39

İtlâkıçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[s. 23]

[23/1] Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne hüküm

Kuzâtdan Mehmed Sadık nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete vukû'una mebnî mukaddemce bâ-işâret Şeyhü'l-İslâmı sudûr olan emr-i şerîfimle Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûma ol vakitden berü menfâsında 'ıyâl ü evlâdları bu tarafda sefil ve sergerdân ve kemâl ve ızdırâb ile nâlân olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ ve şâyân kılınması husûsunu merkuma bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz ve istirhâm idüp eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ es- Seyyid Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'afv ü ıtlâk

olunmak fermânım olmağın imdi eyyâm-ı mübârekeye hürmeten merkûmun hakkında ‘afv ve merhamet-i ‘Aliyye-i hıdîv-âneme mebzûl ve sezâvâr kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamasını kendüye tenbîh iderek kayd-ı nefyden tahlis birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

[23/2] Hâlâ Şam Vâlisi ve Mîr Hâcî sadr-ı esbak vezîrim el-Hâc Sâlih Paşa iclâlehûya hüküm

Şâm ahâlîsinden mahkemebaşı tercümânı ‘Alî hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olunduğuna mebnî mukaddemce sudûr iden hass-ı humâyûn şevket-makrûn-ı şâhâne ve fermân-ı celilü’l-‘unvân padişâhânem mücebince Adana’ya nefy ü iclâ olunmuşsa da sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin esnâyı râhda geçer iken merkûmun hâline kesb-i itlâ‘ eylediğinden gayrı mukaddemâ dahi Şâm-ı Şerîf’de iken hıdmetinde istihdâm ile mücerreb ve mu‘temedin olup şimdi tercümânlık münâsebetiyle yine dâ’irende şiddet-i lüzûmuna binâ’en bi’l-istishâb götürmüş olduğundan bahisle ‘afvıyçün emr-i şerîfim ısdârı husûsu tarafından bu def‘a der-bâr-ı merhamet-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş‘âr olunmuş olmakdan nâşî şeref-yafıta-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem mücebince ‘afvına müsâ‘ade-i seniyye-i padişâhânem erzân kılınmış olmağın i‘lâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyet ma‘lûmun oldukda merkûmun ‘afv olunduğunu kendüsüne ifâde ve tefhîm eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

[23/3] Haleb Mollâsı’na hüküm ki

Şâm-ı şerîf müftîsi sâbık Hüseyin hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olunduğuna mebnî mukaddemce celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem ve fermân-ı celilü’l-‘unvân-ı padişâhânem mücebince Haleb’e nefy ü iclâ olunmuş ise de ahâlî-i Şâm mûmâ-ileyhin hüsn-i hâline şehâdet iderek ‘afv ü itlâkını istirhâm ve recâ eylediklerinden bahisle ba‘de’l-yevm kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed olarak hânesinde ikâmet itmek şartıyla perîşân hâline evlâd ü ‘ıyâline merhameten niyâzlarına müsâ‘ade-i merâhim‘âde-i seniyyem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsunu hâlâ Şam Vâlisi ve Mîr Hâcî sadr-ı esbak vezîrim el-Hâc Sâlih Paşa iclâlehû bu def‘a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve iş‘âr itmekden nâşî şeref-bahş-ı sudûr olan ruhsat-ı humâyûn inâyet-makrûn hıdîv-âneme mücebince ıtlâk bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi‘l Şeyhü’l-İslâm ve müftî’l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile mûmâ-ileyhin hakkında ‘afv ve merhamet-i seniyye-i şâhânem mebzûl ve sezâvâr kılındığı sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i

hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet iylemek bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

[23/4] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi'l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehemmed Sâlih dâme mecdühûya ve Niğde Nâ’ibi’ne hüküm

Rum tâ’ifesinden Der-sa‘âdet’imde mütemekkin Niğdeli ... veled Yevakim? nâm zımmî kendü hâlinde olmayup Niğde tarafına uygunsuz şeyler tahrîrine cür’et ve fiât-ı nukûd nizâmının dahi ihtilâlîne bâ’is olur evzâ’a mücâseret eylediği haber alınarak mesfûr ahz ve tomruğa vaz‘ ile hâl ve keyfiyyeti lede’t-taharrî icrâ-yı hıyânetini tebeyyün idüp bu makûle hilâf-ı rızâ evzâ’a ictirâ idenlerin icrâ-yı te’dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî fi-mâ-ba‘de İstanbul’a ayak basmamak şartıyla çavuş mübâşeretiyle memleketi olan Niğde’ye nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuş başı mûmâ-ileyhsin mesfûru ta’yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân minvâli muharrer üzere Niğde’ye nefy ü irsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mesfûru ol tarafa menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ’et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları husûsunu istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiği nâtuk vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 26 N [Ramazân] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [12]40

[23/5] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi'l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehemmed Sâlih dâme mecdühûya ve Kütahya Nâ’ibi’ne hüküm

Hâcî ‘Ömer nâm şahıs Isparta tarafında ba‘zı uygunsuz harekete ibtidâr iderek mütesellim-i sâbık tarafından ta‘zîr ve te’dîb olunmuş olduğuna binâ’en bu esnâda Der-sa‘âdet’ime gelüp mütesellim-i sâbık mûmâ-ileyh hakkında icrâ-yı garaz ve tezvîr zımnında bilâ-mûcib ref‘-i ref‘e iştikâ ve ol vechle tasdîke ictirâ idüp bu makûle müzevvirinin te’dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmağla merkûmun çavuş mübâşeretiyle li-ecli’t-te’dîb Kütahya’ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin merkûmu Der-sa‘âdet’imde buldurup mübâşir ta’yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Kütahya’ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra‘at eyleyesin ve sen ki nâ’ib-

i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkında mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 29 Ş [Şa'bân] [12]38

İtlâkıyün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [12]38

[s. 24]

[24/1] Canik Sancağı'nda vâkı' Çehârşenbe Nâhiyesi Nâ'ibi'ne ve Sivas Mütessellimi zîde mecdühûya hüküm ki

Sivas Sancağı'nda vâkı' İlbeli Kazâsı muhtârı Şükrü-oğlu Abdü'l-kâdir nâm şahıs kendü hâlinde olmayup kazâ-i mezbûr ahâlîsi üzerlerine emr-i 'aliyyemle vâride olan tekâlîfin tahsîli zımnında Sivas tarafından varan mübâşirleri hîle ile 'avdet itdirerek şark cânib-i tertîbatına sekte irâ'etini mücib hâlâta ibtidâr ve başına biraz eşhâs dahi toplayup hilâf-ı rızâ harekete ictisâr itmekde olduğu hâlâ Sivas Vâlisi düstûr-ı vezîrim Seyyid İsmâ'il Paşa iclâlehû cânibinden Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âr olunduğuna binâ'en li-ecli't-te'dîb Çehârşenbe Nâhiyesi'ne nefy ü tagrîb kılınmak üzere mukaddemce fermân-ı celîlül' -'unvânım ısdâr ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşiri Mehmed Çavuş yediyle mahalline tesyâr kılınmış ise de merkûm 'adem-i itâ'atle menfâsına gitmeyerek bir takrîb firâr eylenmiş olduğu bu def'a bâ-i'lâm inhâ olunmuş olmağla merkûm her ne vakit memlekete gelür ise derhâl ahz ile menfâsına irsâl olunması fermânım olmağın te'kîdi hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi mütessellim-i mûmâ-ileyhsin merkûmun memleketi cânibine geldiğini haber aldığı gibi be-her-hâl ahz ve yanına adem terfîkiyle esnâyı râhda firârdan muhâfazası esbâbı istihsâl kılınarak menfâsı olan nâhiye-i mezbûra irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûlünü der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]38

İtlâkıyün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i S [Safer] [12]39

[24/2] Sivas Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Birgi Voyvodası sâbık Kemahlı Hâcî Bilâl ve karındaşı Abdu'llah nâm kimesneler kazâ-i mezbûr nâ'ibinin 'aleyhine düşerek uygunsuz hareket ve şarkdan birkaç ademini döğüp bu vechle hilâf-ı rızâ evzâ'a mücâseret eyledikleri inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Sivas'a nefy ve tagrîb olunmuşlar ise de merkûm Hâcî Bilâl ol vakitte Güzelhisar Aydın tarafında bulunarak kazıyyede medhali olmadığından ve Aydın tarafında olan maslahatı el-hâletü hâzihû ba'd-ez-zîn üzerine kaldığından bahisle merhameten 'afv u itlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu bâ-ma'rûzât niyâz ve istirhâm kılınmış olmakdan nâşî eyyâm-ı mübârekeye hürmeten yalnız merkûm Hâcî Bilâl'in 'afv u itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i şâhânem sezâvâr ve şâyân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda merkûm Hâcî Bilâl'i kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet ve karındaşı merkûm Abdu'llah'ı kemâ-kân menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi husûsunu istihsâle dikkat eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]38

[24/3] İstanköy Cezîresi Nâ'ibi'ne ve silahşörân-ı hassamdan hâlâ Menteşe Sancağı mütesellimi ve Vâsıf Yahya Bey zîde mecdühûya hüküm

Muğla sükkânından İskender nâm şahıs kendü hâlinde olmayup ba'zı erâzil ve müzevvir makûlelerini tahrîk ve ifsâd ile livâ-i mezbûr kazâlarından şark cânibine müretteb olan asker maddesinin te'hîrine bâdî ve İstanköy Cezîresiyçün bu def'a tertîb kılınan zahâir ve ağnâmın Devlet-i 'Aliyye'ne sâ'î olduğundan mâ'ada inhilâl-i şirâze-i nizâm-ı memleketi mûcib olur hareketden hâlî olduğu beyânıyla merkûmun icrâ-yı te'dîbi lâzımeden idüğü sen ki mütesellim-i mîr-i mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmuş olup bu makûle tek durmayanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi muktezâyı zimmet-i mülkdârı olmakdan nâşî merkûmun çavuş mübâşeretiyle İstanköy Cezîresi'ne nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûlü emr-i münîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân cezîre-i mezkûreye nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır Ş [Şa'bân] [1]238

Merkûm İskender işbu emr-i ‘âlînin vusûlünden ... mukaddem firâr itmiş olduğundan livâ-i mezbûr kazâları her ne kadar tecessüs olunmuş ise de bulunamamış olduğunu mübeyyen mütesellim mûmâ-ileyh ile Muğla Nâ’ibinin vârid olan ‘arz-ı hâl ve i’lâmları mazmûnları bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 27 L [Şevvâl] [1]238

Mu’ahharen emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zâ [Zilka‘de] [12]38

[24/4] Gelibolu Nâ’ibi’ne hüküm

Burusa’da mukaddemâ a’yân olan müderrisinden cizyedâr-zâde Hüsâmeddîn nâm kimesne hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olduğuna mebnî celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket makrûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü’l-‘unvân-ı padişâhânem mücebince Gelibolu’ya nefy ü iclâ olunmuş ise de mûmâ-ileyh menfâsında karîn-i terbiye olduğundan ve ‘ıyâl ü evlâd ve vâlidesi ... iftirâkıyla gece ve gündüz ah ve figân eyleyerek ıtlâkını istirhâmdan hâlî olmadığından bahisle hâllerine merhameten ve eyyâm-ı mübârekeye hürmeten hânesinde ikâmetle bundan böyle vazîfesinden hâric husûsâta karışmamak şartıyla ‘afv u ıtlâkı husûsu hâlâ Hudâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı ve Bahr-ı Siyâh Boğazı’nın Rumili cânibi muhâfızı düstûr-ı vezîrim İbrâhîm Paşa iclâlehû tarafından ifâde ve iş’âr olunmakdan nâşî şeref-bahş sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı merhamet-makrûnum mücebince ıtlâkıyçün emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müfti’l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile mûmâ-ileyhin hakkında ‘afv ve merhamet-i seniyye-i şehr-yârânem mebzûl ve sezâvâr kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma’lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs bilâ-tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [12]38

[s. 25]

[25/1] Bolu Nâ’ibi’ne ve Saruhan Sancağı mütesellimi ‘Alî Bey zîde mecdühûya hüküm ki

Saruhan Sancağı’nda kâ’in Gördüs Kazâsı sâkinlerinden Mahmûd-oğlu Mehemed ve Mehemed-oğlu Nu‘mân ve Hüseyin-oğlu Mehemed ve Mollâ Abdu’llah-oğlu Abdu’llah nâm dört nefer eşhâs kendü hâllerinde olmayup kazâ-i mezbûr ahâlîsi beynine ilkâyı fitne ve fesâd ile umûr-ı mühimmenin ta’tîlini mûcib ve inhilâl-i şirâze-i nizâm-ı memleketi müstevcib harekâta ictisâr üzere olduklarını sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin bu def’a tarafından tahrîr ve inhâ ve merkûmunun nefy ve te’dîbleri lâzımeden idüğü iş’âr ve î’tâ olduğundan bahisle ol beyânda emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ harekât-ı mu‘allâm yeniçerileri kâtibi olup ol mezbûr

mutasarrıfının kapu kethüdâsı olan iftihâr ‘Alî dâme mecdühû bâ-takrîr ifâde itmekle merkûmların çavuş mübâşeretiyle Bolu’ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi vusûlû emr-i münîfimde merkûmları ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta‘yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Bolu’ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmunu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûma mu‘âvedetiyle Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [1]238

Merkûmlar vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 2 L [Şevvâl] [12]38

Ba‘zı şurût ile ıtlâkıyün? emr yazılmışdır. Fî evâ’il-i S [Safer] [12]39

[25/2] Sivas Nâ’ibi’ne hüküm

Tophâne-i ‘Âmire’m Etimekçisi Kôr Artin nâm zımmî hilâf-ı rızâ hareketi vukû’una mebnî mukaddemce celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü’l-‘unvân-ı padişâhânem mücebince Sivas’a nefy ü iclâ olunmuş ise de mersûm el-hâletü hazihû mütenebbih olmuş ve dokuz nefer evlâdıyla ‘ıyâli bu tarafda sefil kalmış olarak şâyân-ı şefkat u atûfet olduklarından bahisle hâllerine merhameten ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i merâhim‘âde’i seniyye-i şehir-yâr-ânem erzân kılınması husûsu ‘ıyâl ü evlâdı tarafından bu def‘a der-bâr-ı merhamet-medâr hıdîv-âneme bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîmiyle niyâz ve istirhâm olunmakdan nâşî merhamet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince fî-mâ-ba‘de vazîfesinden hâric maddelere müdâhale itmemek şartıyla ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile mersûmun hakkında ‘afv ve merhamet-i seniyye-i cihândârânem sezâvâr kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet itmek bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

[25/3] Dimetoka Nâ’ibi’ne ve Filibe Nâzırı el-Hâc ‘Osmân zîde mecdühûya hüküm

Filibe sükkânından Hasan Bey-zâde Ahmed Bey ve muhızırbaşı Hâcî Ahmed nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup kesb-i teferrüd ve tagallüb iderek türlü türlü yanıt ile her maslahata karışıp bî-cürmü fukarâ ve za‘îfâyı bilâ-mücib tecrîm misillü vâzı‘a cesâret ve ba‘zı erâzil ve haşarât makûlesini tahrîk ve ifsâdıyla inhilâl-i şirâze-i nizâm-ı nezareti müstelzim olur hâlâta

cür'et itmekde oldukları bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk kılınup bu makûle tek durmayanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzîme-i mülkdârı ve ra'îyyet-perver olmakdan nâşî merkûmların çavuş mübâşeretîyle li-eclî't-te'dîb Dimetoka'ya nefy ve tagrîb olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki nâzır-ı mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i münîfimde merkûmânı ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Dimetoka'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketlerine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu'âvedetîyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikamet itdirdiklerini vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 16 N [Ramazân] [12]38

Yalnız ikâmet eylemen üzere emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]38

İtlâklarıyçün? emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[25/4] Ankara ve Kengiri sancakları mutasarrıfı vezîrim Mehmed Paşa iclâlehûya ve Ankara Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzûhûya hüküm

El-hâletü hazihû Ankara Kal'asında mahbûs olan Tosya Kazası ahâlîsinden Ağa Şa'bân-zâde İbrâhîm ve Habib 'Alemdâr ve Hacı Dede-oğlu nâm üç nefer eşhâsın mukaddem ve mu'ahhar Tosya'da vukû' bulan uygunsuzluklarda medhalleri olduğunu tebeyyün itdirerek merkûmlar ahz ve Ankara Kal'ası'na vaz' olunmuş olduğundan bahisle te'dîb ve ıslâhları zımnında iki üç mâh kal'a-i merkûmede tevkîfleri lâzîmeden idüğü sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin tarafından der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tevârüd iden tahrîratda derc ve inhâ kılınmış olup bu makûle hıyânetkârların icrâ-yı levâzım te'dîbleriyle emsâlinin terhîbini muktezâyı mülkdârı ve ra'îyyet-perverin olmağla merkûmunun kal'a-i merkûmâda yine mahbûsen tevkîfleriyle bilâ-fermân ıtlâk olunmamaları ve ber-takrîb kaçırılmamaları esbâbını istihsâle dikkat eylemen fermânım olmağın mahsus işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet-i ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer 'amel ve harekete mübâderet eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun mazmun emr-i münîfim senin dahi meczûmun olarak dizdârı olduğunu Ankara Kal'asında el-yevm mahbûs olan merkûm ağa Şa'bân-zâde İbrâhîm ve Hüseyin 'Alemdâr ve Hacı Dede-oğlunun kal'a-i merkûmede tevkîfleriyle bilâ-fermân ıtlâklarından

mücânebet ve hatve-i vâhide âhar mahalle salıvirilmek ve ber-takrîb içlerinden biri fesâd itmek lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine kemâli takayyüd ve dikkat eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]38

Merkûmlar kal'a-i merkûmede muhkem habs ve kal'a-bend olduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 12 N [Ramazân] [12]38

Merkûmlar kal'a-i mezbûrede meks ve ikâmet olunduklarını nâtık müşârun-ileyhin vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 14 N [Ramazân] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]38

[s. 26] [26/1]

Bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm Yeniçeri Ağası Hüseyin Ağa dâme 'ulüvvühûya ve Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Canik Sancağı'nda vâkı'... Dağı ve Keşdere ve Fatsa kazâlarında mevcûd olan sîm ve nuhâs ma'denlerinin nemâ ve menfâ'ati tahkîk eylediğine binâ'en zikr olunan kazâların kâffe-i umûr ve husûsları ma'den emîni ma'rifetiyle rû'yet ve fukarâ ve za'îfânın himâyetlerine i'tinâ ve dikkat olunarak taraf-ı âhardan müdâhale ve ta'arruz olunmamak üzere hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânemle ma'dene rabt ve ilhâk olunmuş ve idâresi husûsu mâliye cânibinden sudûr iden emr-i şerîfim mücebince hassam silahşörlerinden Ahmed zîde mecdühûnun 'uhdesine ihâle berle Darbhâne-i 'Âmire'm tarafından mübâşir terfikiyle mahalline i'zâm ü irsâl kılınmış ise de ol tarafda olan bir takım müfsidetkârlar ma'den emîni mûmâ-ileyhin vusûlünden mukaddem ta'yîn eylediği ademlerini tekdîre cür'et ve ma'den-i mezbûr hıdmetinde çalışan kimesneleri dahi ihâfe iderek ma'denlerin sedd ve ibtâli dâ'îye-i fâsidesine mücâseret idüp tervîc ve merâmları zımnında Çeharşenbe Kazâsı ahâlîsinden Hâcî Bekir-oğlu Mehemmed nâm kimesneyi dahi akçe ile itmâ' ve müzevvir i'lâm ve mahzarlar ihtirâ' ile Der-sa'âdet'ime gönderdikleri merkûm bu taraftan mahalline sahte kâğıdlar neşriyle türlü türlü fesâddan hâli olduğunu ve bu gûne hareket Devlet-i 'Aliyye'me hıyânet kabîlinden idüğü beyânıyla kendüsünü te'dîb ve emsâlini terhîb zımnında merkûmun ocakdan mübâşir ma'rifetiyle bir mahale nefy ve tagrîb kılınması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühû bâ-takrîr ifâde itmekle merkûmun Ocağ-ı 'Âmiremde mübâşir ma'rifetiyle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki ağayı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma'rifetinle Der-

sa‘âdet’imde buldurup Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından mübâşir ta‘yîn olunan [...] zîde kadrihûya terfîkân Kütahya’ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve husûsunu mübâşiri merkûm mu‘âvedetiyle Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [12]38

İtlâkıçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

[26/2] Bir sûreti

Bi’l-fi’l Dergâh-ı Mu‘allâm Yeniçeri Ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühûya ve Kütahya Nâ‘ibi’ne Çamaş? Kazâsı ahâlisinden ‘Ömer ve Cerrâh-oğlu İsmâ‘îl ve Fatsa Kazâsı’ndan ...-oğlu Hasan nâm kimesnelerin Ocağ-ı ‘Âmiremden mübâşir ma‘rifetiyle Kütahya’ya nefy ü iclâ olunmalarıçün aslına tatbîkân.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikamet itdirdiklerini nâttık vârid i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âli şerh virildi. Fî 17 N [Ramazân] [12]38

İtlâkıçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [12]38

[26/3] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fi’l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Antalya Kal‘ası dizdârına hüküm

Müteveffâ Hâlit Efendi’nin mahbûs olan sarrâf ... karındaşı ... ve oğlu ile beraber Antalya Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunmaları husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta‘alluk idüp ol bâbda hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûn-ı padişâhânem celâdet-rîz sudûr olmağla mantûk münîfî üzere çavuş mübâşeretiyle mersûmların kal‘a-i merkûmeye nefy ve kal‘a-bend olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mersûmları ta‘yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Antalya Kal‘ası’na nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde mesfûrların üçünü dahi dizdârı olduğun kal‘a-i merkûmeye vaz‘ ve muhkem habs ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve ber-takrîb firâr itmeleri lâzım gelür ise be-her-hâl mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları husûsuna kemâl ihtimâm ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve işâret eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirdiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 25 N [Ramazân] [12]38

Yalnız ... i'lâmıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazıldı. Fî evâ'il-i Râ [Rebîü'l-evvel] [12]40

[26/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemed Sâlih dâme mecdühûya ve Gemlik Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Menfâda olan matbah emini sâbık Ahmed'in mahbûs ademlerinden kethüdâsı Hâcî Kâsım'ın Gemlik Kazâsı'na nefyi husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluk idüp ol bâbda hatt-ı humâyûn mehâbet-makrûn-ı mülûkânem celâdet-rîz sudûr olmağla çavuş mübâşeretiyle nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhimâ Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Gemlik'e nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Dersa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirdiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 9 L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[26/5] Bir sûreti

Yine çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhe Zağferânbolu Kazâsı Nâ'ibi'ne

Mûmâ-ileyh Ahmed'in mahbûs ademlerinden mühürdarı Nafız'ın Zağferânbolu'ya nefyiçün çavuş mübretiyle.

Vusûl menfiyyen meks ve ikâmet itdirdiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 16 N [Ramazân] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[s. 27]

[27/1] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Bolu Nâ'ibi'ne hüküm

Müteveffâ Hâlit Efendi'nin mahbûs olan tevâbi'inden mühürdârı Sa'îd ve Haftâni yamağı Abdü'lhamîd'in Bolu'ya nefyleri husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkâneme ta'alluk idüp ol bâbda hatt-ı humâyûn mehâbet-makrûn-ı şâhânem celâdet-rîz sudûr olmağla çavuş mübâşeretiyile nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhimâyı Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Bolu'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde mûmâ-ileyhimâyı ol tarafda meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve harekete dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirdiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 11 N [Ramazân] [12]38

Sa'îd ve Abdü'lhamîd'in ıtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]39

[27/2] Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhe ve Kastamonu Kazâsı Nâ'ibi'ne müteveffâyı mûmâ-ileyhânın tevâbi'inden kapucu firârî 'İzzet ve Urla Voyvodası sâbık Abdü'lhalîm'in Kastamonu'ya nefyleriçün çavuş mübâşeretiyile aslı gibi.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 18 N [Ramazân] [12]38

İtlâklarıçün emr-i 'âlî yazıldı. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]39

[27/3] Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhe ve Kütahya Nâ'ibi'ne müteveffâyı mûmâ-ileyhânın tevâbi'inden hazînedârı Ahmed ve sâbık ... Voyvodası Dede Mustafa'nın Kütahya'ya çavuş mübâşeretiyile kezâlik.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 18 N [Ramazân] [12]38

İtlâklarıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]39

[27/4] Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhe ve Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne müteveffâyı mûmâ-ileyhin tevâbi'inden sâbık hazînedârı 'Ömer ve sâbık Filibe nâzırı Kapucubaşı Mehemmed'in Karahisâr-ı Sâhib'e nefyleriyçün çavuş mübaşeretiyle kezâlik.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirdiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh virildi. Fî 16 N [Ramazân] [12]38

İtlâklarıçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]39

[27/5] Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhe ve Balıkesri Nâ'ibi'ne müteveffâyı mûmâ-ileyhinin tevâbi'inden kâtibi ... Balıkesri'ye nefyiçün çavuş mübaşeretiyle kezâlik.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirdiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh virildi. 11 N [Ramazân] [12]38

İtlâkıçün emr-i âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[27/6] Zikr-i âti menfinin olduğu mahallin kâdîsı ve Gelibolu Nâ'ibi'ne hüküm

Selâtîn-i Cengîziye'den İslimye Kazâsı'na tâbi' Esirli? Karyesi'nde mukîm Hâcî Girây Sultân'ın ... olan fukarâyı ra'iyete zulm ve ta'addîsi inhâ olunduğuna mebnî Burusa'ya nefy ü iclâsı bâbında mukaddemce emr-i şerîfim ısdâr ve menfâsına îsâl Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş mübâşir ta'yîn ve tesyâr olunmuş ise de mûmâ-ileyhe çend seneden berü ... mizâc? ve muhtâc-ı tedâvi ve i'lâm olunduğundan başka kemâl-i zarûret ve ızdırâb hâli cihetiyle mesâfe-i ba'îdeye azîmet mûcib-i su'ûbet idüğünden menfâsının Gelibolu'ya tahvîline müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu Selâtîn-i Cengîziye'nin umûr ve husûslarını rü'yete me'mûr halefû's-selâtînü'l-a'zâm Bahâdır Girây Sultân zîde ulüvvühû tarafından bu def'a der-bâr-ı şevket-medârıma 'arz ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere menfâsının Gelibolu'ya tahvîli fermânım olmağın imdi sen ki müfti-i mûmâ-ileyhin olduğu mahalin kâdîsı mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda mûmâ-ileyhi mübâşiri çavuş-ı merkûmun ma'rifetiyle Gelibolu'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi Gelibolu'da menfiyyen ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi muhâfazası

esbâbını istihsâle dikkat ve husûsunu mübâşiri çavuş merkûm mu‘âvedetiyle Der-sa‘âdet’ime i‘lâm ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [1]238

Mûmâ-ileyh vusûl şerhi mazmûnu fermâdadır.

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebû‘l-evvel] [12]39

[27/7] Bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühûya ve Dimetoka Nâ’ibi’ne hüküm

Bolu Sancağı’nda vâkı‘ Düzce Kazâsı’nda bundan akdem a‘yân olan Ahmed nâm kimesne a‘yânlığı hengâmında gûnâ-gûn hîle ve hud‘a ile fukarâya itmediği zulm ve ta‘addî kalmamış ve ba‘de’l-azl Der-sa‘âdet’ime gelüp kazâ-i mezkûr hâkimi hakkında ref‘i ... iştikâ ile âharımı nâ’ib-i nasb itdirerek şîrâze-i nizâm memleketi inhilâl ve ifsâd dâ‘iyesine düşmüş olduğu beyânıyla merkûmun te’dîbi husûsu Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn’umdan hâlâ Bolu ve Viranşehir sancakları mütesellimi Ahmed Raşîd zîde mecdühû tarafından bu def‘a [s. 28] Der-bâr-ı şevket-karâr ve tahrîr ve iş‘âr ve Bolu Nâ’ibi’nin bir kıt‘a i‘lâmıyla ahâlî tarafından verilen mahzar takdîm ve tesyâr olunmuş olup bu makûle tek durmayanların icrâ-yı te’dîbleriyle emsâlinin terfikiyle lâzımeden olmakdan nâşî merkûmu Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından mübâşir ma‘rifetiyle Dimetoka’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki ağayı mûmâ-ileyhsin merkûmu Der-sa‘âdetimde buldurup Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından mübâşir ta‘yîn olunan [...] zîde kadrihûya terfîkân Dimetoka’ya nefy ve irsâlî husûsuna müsâra‘at eyleyesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafa menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve vusûlünü mübâşiri merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [1]238

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

[28/1] Lefkoşa Nâ’ibi’ne hüküm

Düzoğulları? müte‘allıkâtından Yazıcı Atenas ve karındaşı Agop nâm zımmîler hilâf-ı rızâ hareketlerine mebnî celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlül’l ‘unvân-ı padişâhânem mücebince mü’ebbeden Lefkoşa’ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de mersûmlar menfâda ve kız karındaşlarıyla sâ’ir akraba ve ta‘allukâtları bu tarafda sefil ve sergerdân bi’l-vücûh ‘inâyet ve merhamet-i seniyye-i mülûkânem şâyeste ve şâyân oldukları

beyânıyla ‘afv ü ıtlâklarına müsâ‘adeyi merâhim‘âde-i mülûkânem bî-dirîğ ve erzân kılınmıştır husûsu bu def‘a rikâb-ı kamer-tâb hüsrevânem bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîmiyle niyâz ve istirhâm olunmakdan nâşî keyfiyyet-i mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzır-ı Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm Düzoğulları? haklarında ‘azv ve isnâd olunan keyfiyyetin ekseri ‘ırz ve nefsâniyyete mebnî idüğü tahkîk olunarak asıl Düzoğulları haklarında ‘afv ve merhameti seniyye-i şâhânem erzân kılınmış olup bunlar ise kazıyyede medhalî olur makûleden olmadığından bahisle eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ‘afv ü ıtlâkları mutlakâ emr ve irâde-i şâhâneme menût idüğünü i‘lâm itmekden nâşî merhamet-i efzâyı sahîfe-i sudûr olan hatt-ı humâyûn ‘inâyet mülûkânem mantûkunca nâzır-ı mûmâ-ileyhin i‘lâmı mücebince eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ‘afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi mersûmların haklarında ‘afv ve merhamet-i ‘aliyyeme hıdîvâneme mebzûl ve sezâvâr kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamaları husûsunu mersûmlara gereği gibi tenbîh ve te’kîd iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [1]238

[28/2] Bir sûreti

Niğde Kazâsı Nâ‘ibi’ne Düz-oğulları? müte‘allıkâtından ademler Ohannes ve karındaşları Kirhor ve Aleksan ve Osep nâm zimmîlerin ‘ıyâl ü evlâdları istid‘âsıyla ıtlâklarıyçün nâzır-ı mûmâ-ileyhin i‘lâmı ve hatt-ı humâyûn-ı cihândâri mücebince aslı gibi.

[28/3] Bir sûreti

Midilli Cezîresi Nâ‘ibi’ne Düzoğullarının? evlerinde bulunan Katolik papası İstefan nâm zimmînin babası ve anası ve kız karındaşı istid‘âlarıyla ıtlâkıyçün kezâlik.

[s. 29]

[29/1] Karahisâr-ı Şarkî ve Tokad kazâları Nâ‘ibi’ne hüküm

Ermeni tâ‘ifesinden Karahisâr-ı Şarkî Kazâsı’na tâbi‘ ... Karyesi’nde mütemekkin ...-oğlu Avanis nâm zimmî kendü hâlinde olmayup dâ‘imâ âyînlerine münâfi harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ile ihtilâl-i nizâm-ı hâllerini mûcib evzâ‘a ictisâr eylediği inhâ kılındığından bahisle mersûm te’dîb ve terbiye oluncaya kadar yasakçı ma‘rifetiyle Tokad’a nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâlîyle istirhâm olunmadıkça müsâ‘ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi‘i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Der-sa‘âdet’ime bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere

‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Karahisâr-ı Şarkî nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûru ma‘rifetinle ahz ve mübâşir ta‘yîn olunan yasakçı-i merkûme terfîkân Tokad’a nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Tokad nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i ahar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-‘Aliyye’me i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [12]38

[29/2]

Eğîn ve Gümüşhâne kazâları nâ’iblerine hüküm

Eğîn Kazâsı’nda mütemekkin Ermeni tâ’ifesinden ... Mihâil nâm zımmî kendü hâlinde olmayup türlü türlü harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ile üzerine lâzım olmayan mesâlihe karışarak ihtilâli mûcib-i evzâ’a ictisâr eylediği inhâ kılındığından bahisle mersûm te’dib ve terbiye olununcaya kadar yasakçı ma‘rifetiyle Gümüşhâne’ye nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâl ile istirhâm olunmadıkça müsâ‘ade olunmamak üzere emr-i şerîfim mürûrunu İstanbul ve tevâbi’i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt’a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Eğîn Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin mesfûru ma‘rifetinle ahz ve mübâşir ta‘yîn olunan yasakçı-i merkûmu terfîkân Gümüşhâne’ye nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Gümüşhâne Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûm ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-‘Aliyye’me i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i N [Ramazân] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[29/3] Bir sûreti

Eğîn ve Trabzon nâ’iblerine Eğîn’de mütemekkin Ermeni tâ’ifesinden ...-oğlu ... nâm zımmî cünha-i mezkûr ile yasakçı ma‘rifetiyle Trabzon’a nefy ü iclâsıyçün aslı gibi.

İtlâkıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i S [Safer] [12]39

[29/4] Bir sûreti

Eğîn ve Giresun nâ’iblerine Eğîn’de mütemekkin Ermeni tâ’ifesinden Şamşik?-oğlu Avanis cünha-i mezkûr ile yasakçı ma‘rifetiyle Giresun’a nefy ü iclâsıyçün.

...

İtlâkıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [1]239

[29/5] Bir sûreti

Eğin ve Bafra nâ'iblerine Eğin'de mütemekkin Ermeni tâ'ifesinden ...-oğlu Altun? nâm zımmî cünha-i mezkûr ile yasakçı mübaşeretiyle Bafra'ya nefy ü iclâsıyçün.

İtlâkıyçün emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [1]239

[29/6] Varna Nâ'ibi'ne ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'umdan Kastamonu mütesellimi Seyyid Ahmed zîde mecdühûya hüküm

Kastamonu'da nakîbü'l-eşrâf kâim-makâmı olan Es'ad nâm şahıs kendü hâlinde olmayup vazîfesinden hâriç husûsata müdâhale ve birer vesîle ile ... olan ve fukarâ ve za'ifâyı tecrîm ve ... misillü harekete ibtidâr ve ba'zı ...ve eşkıyâ makûlesini tahrîk ve ifsâd ile işrâb? asâyış-i memleketini mûcib vaz'a ictisâr üzere olduğu ahâlî tarafından ihbâr ve inhâ ve merkûmun def'iyle şer' ve mazarratdan tahlîsleri husûsu niyâz ve istid'â kılındığından bahisle merkûm li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ ber-vech-i muhassılık Kastamonu Sancağı mutasarrıfı ve müsevver muhâfızı vezîrim İsmâ'îl Paşa iclâlehû bu def'a der-bâr-ı mu'adelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr idüp bu makûle tek durmayanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmuş olmakdan nâşî merkûmun Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ma'rifetiyle Varna'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i münîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve Ocağ-ı 'Âmirem tarafından ta'yîn olunan [...] mübâşire terfîkân Varna'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri merkûm mu'adeletiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]238

Ber-vech-i meşrûh.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 13 N [Ramazân] [12]38

Merkûm mübâşirine ta'yîni irsâl olduğunu nâtuk vârid olan i'lâm havâlesi mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 8 L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]38

[29/7] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Konya Mütesellimi Memiş Bey dâme mecdühûya ve Aydın Güzelhisâr'ı Kazâsı Nâ'ibine hüküm

Sa'ideli Kazâsı'na tâbi' Kadinhânı derbendi ahâlisinden Solak-oğlu es-Seyyid Abdu'llah ve Kör Halîl-oğlu Hâcî Battal ve Sağır-oğlu Halîl nâm şahıs mukaddemce Kadinhân'ında birtakım erâzil makûlesini tahrîk ile cemiyet ... ve derbend ağasının hânesine hücum iderek emvâl ve eşyâsını yağmaya ictirâ itmiş olduklarından bahisle merkûmunun te'dîbleri muktezî idüğü husûsu inhâ ve iş'âr kılınup bu makûle hıyânetkârların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûmların nefy ve tagrîbleri husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluk idüp [s. 30] ol bâbda hatt-ı humâyûn mehâbet-makrûn-ı hıdîv-âneme celâdet-rîz sudûr olmağla mantûk münîfi üzere çavuş mübâşeretiyle Aydın Güzelhisârı'na nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Aydın Güzelhisârı'na nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]238

Merkûmlar vâsıl olup menfiyyen meks ve ikamet itdirdiklerini nâtuk vârid olan 'ocağia mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 7 L [Şevvâl] [12]38

[30/1] Bir sûreti

Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Dimetoka Nâ'ibi'ne ahâlî-i merkûmeden Der-sa'âdet'imde tomrukda mahbûs olan Gök 'Alî ve ağa kapusunda habs olunan Tosun-oğlu Ebûbekir'in cünha-i mezkûreye mebnî Dimetoka'ya nakilleriyçün çavuş mübâşeretiyle bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne iktizâsına göre.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtuk vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 20 N [Ramazân] [12]38

[30/2] Bi'l fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühûya ve Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm ki

Bendereğli Kazâsı'nda a'yân olan Çubukçu-oğlu Memiş ihtiyâr ve gözleri 'alîl olarak umûr-ı fukarâyı ve husûsuyla me'mur inşâsı olduğu fırkateyn-i humâyûnum mesâlihini vech-i layıkıyla idâreye adimü'l iktidar idüğü tahkîk olunduğuna mebnî a'yânlığı ihrâc ile yerine Bendereğli gümrükçüsü es-Seyyid el-Hâc İsmâ'il zîde kadrihû cümle ma'rifetiyle a'yân-ı nasb ve fırkateyn-i mezkûrun tekâmîli husûsu dahi onun uhdesine ihâl kılınmış olmakdan nâşî a'yân-ı sâbık merkûm bu sûreti çekemeyüp yine kazâ-i mezbûr a'yânlığını tahsîl dâ'iyesine düşerek oğlu Ahmed ile avenesinden Mehmed ve Ahmed şahıslar Der-sa'âdet'ime irsâl idüp onlar dahi bu tarafda tek durmayarak nizâm-ı memleketi ihlâl itmekde oldukları mahallinden bâ-ma'rûzât inhâ olduğundan bahisle merkûmların te'dîbleri husûsunu bi'l-fi'l kapudân-ı deryâ düstûr-ı vezîrim Hüsrev Mehmed Paşa iclâlehû Der-sa'âdet'imde iken ifâde idüp el-hâletü hazihû merkûmlar bu tarafdan bâ-taharrî ahz ve Ocağ-ı 'Âmirem tarafından habs itdirilmiş olmağla Ocağ-ı 'Âmirem tarafından çavuş mübâşeretiyle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki ağayı mûmâ-ileyhsin merkûmların üçünü dahi Ocağ-ı 'Âmirem tarafından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmunu ol tarafda menfiyyen menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketlerine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikamet itdirildiğini nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 23 N [Ramazân] [12]38

İtlâklarıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [1]239

[30/3] Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'umdan Kastamonu Sancağı Mütesellimi es-Seyyid Ahmed ve Ocağ-ı 'Âmirem tarafından bu def'a Kastamonu tarafına me'mûr kılınan serturnayı [...] zîde mecdühûya ve Sinob Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Kastamonu sâkinlerinden ve esnâfda Mirza? 'Osmân ve esnâf şeyhi ve esnâfbaşı Ahmed ve ocaklardan Pabuçcu 'Alî 'Alemdâr ve Kalyoncu Ağası İsmâ'il 'Alemdâr nâm beş nefer eşhâs kazâ-i mezbûrda mûcib-i fesâd olur ba'zı harekâtta bulunarak ihtilâl-i nizâm-ı beldeye bâ'is

olacakları tahkîk kılındığından bahisle mazarratlarının fukarâ üzerinden def'i zımnında ocakdan mübâşir ta'yîniyle Sinob Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmalarıçün emr-i şerîfim sudûrunu bi'l fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere ocakdan mübâşir ma'rifetiyle nefy ve kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi siz ki mütesellim ve serturna-yı mûmâ-ileyhimâsınız vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları hemân ahz ve Ocağ-ı 'Âmirem tarafından mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kadrihûya teslîmen Sinob Kal'ası'na nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesiz ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde merkûmları dizdârı olduğun Sinop Kal'ası'na vâz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve ber-takrîb-i karâr eylemeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazalarına lâyıkıyla takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir-i merkûm ile Der-sa'âdet'ime inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]238

Merkûmlardan Mirza? 'Osmân ve esnâf şeyhi ve esnâfbaşı Ahmed vasıl olup kal'a-i merkûmeye vâz' ve kal'a-bend itdirildiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu fermân-ı 'âlî şerh virildi. 25 L [Şevvâl] [1]238

Esnâf şeyhinin itlâkıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

Itlâklarıçün emr-i 'âlî yazılmışdı. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [12]39

[s. 31]

[31/1] Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhimâyâ ve Samsun Kal'ası dizdârına Kastamonu sâkinlerinden Topçuoğlu Câmi'nde Semerci Ağa ve Taşköprü'de Yörük 'Osmân-oğlu ve Müfid ve Veli 'Alemdâr ve ... Kantarcı Türk ve Kınacı?-oğlu nâm altı nefer eşhâs zikr olunan cünhâyâ mebnî Samsun Kal'ası'na ocakdan mübâşir ta'yîniyle aslı gibi.

Merkûmlar mahall-i menfâsına irsâl olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm havâlesi mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 8 L [Şevvâl] [12]38

Merkûmlardan Topçuoğlu Câmi'nde Semerci Ağa ve Yörük 'Osmân oğlu ve Müfid nâm üç nefer vâsıl olup kal'a-i merkûmede menfiyyen meks ve kal'a-bend itdirildiklerini nâtık vârid olan 'arîzâ mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 25 L [Şevvâl] [1]238

Yörük-oğlu ve Müfid'in itlâkıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i R [Rebîü'l-evvel] [12]39

Veli? Alemdâr'ın ıtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [123]9

Topçuoğlu Câmi'nde Semerci-oğlunun ıtlâkıyçün emr-i âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [12]39

[31/2] Tokad Nâ'ibi'ne ve hassam silahşörlerinden Canik Sancağı'na kâ'in ma'den-i humâyûnum emîni Ahmed [...] zîde mecdühûya hüküm

Canik Sancağı dâhilinde kâ'in ma'den-i humâyûnuma merbût Ordu? Kazâsı Nâ'ibi Karakâdî demekle 'arîf kimesne ma'den-i humâyûnumu ta'tîl dâ'iyesiyle ifsâd-ı memleket ve ızzâr ve tecrîm neferâtı ve ra'ıyyet-i müstelzim vâz' ve hâlimden hâli olduğu bi'l-ihbâr tahkîk kılınup merkûmun icrâ-yı te'dîbiyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî Tokad'a nefyi bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyile nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki ma'den-i humâyûnum emîni silahşör mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde nâ'ib ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Tokad'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki Tokad Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlüne merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkıydan mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhafazasına takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 23 Zâ [Zilka'de] [12]38

İtlâkıyçün emr-i âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [12]39

[31/3] Bir sûreti

Tokad Nâ'ibi'ne ve silahşör mûmâ-ileyhe livâ-i mezkûr dâhilinde kâ'in ma'den-i humâyûna merbût Fatsa Kazâsı Nâ'ibi şöyle böyle diyerek çavuş mübâşeretiyile Tokad'a nefyiçün bâ-işâret-i 'aliyye aslı gibi.

İşbu emr-i âli Fatsa? mahkemesine lede'l-vürûd merkûm nâ'ib-i sabık Paşa-oğlu Mehmed mevcûd bulunmayıp hazînedâr-oğlu 'Osmân ... cemâ'atinden olduğundan sâdir olan emr-i şerîfimin sudûrunu ... iderek mübâşire teslîm ve adem ta'yîn olunarak irsâl olunan adem ile 'Osmân Bey'in tarafından hareket ve ... kadar gelüp me'mûra karşı koyup

me'mûr olan dahi gayret ve ikdâm itmiş ise de ba'zılarının hasebiyle menfûsına gitmediğinde tekrâr öteye haber gönderildikde firâr eyledi deyü halâ birini nâtık Fatsa Nâ'ibine vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 23 Zâ [Zilka'de] [12]38

[31/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemmed Sâlih dâme mecdühûya ve Zağferânbolu Kazâsı Nâ'ibi'ne ki

Medîne-i Üsküdar'da Kefçe Mahallesi'nde kâ'in Feyzi Bey Bağçesi ittisâlinde vâkı' Hâcî 'Alî nâm kimesnenin zevcesinin hânesinde sâkine Fâtıma binti 'Alî kendüye nâ-mahrem ve ecnebi olan bağçe-i mezkûrede bahçıvan Tanaş? veled Nikola nâm hâ'inin leylen menzili mezkûra idhâl ve icrâ-yı fîsk içün cem' olunduklarını huzûr-ı şer'ide ikrâr eylediğine binâ'en hâ'in-i mersûm bağçe-i mezkûre pişgâhında 'ibretü'l sâ'irin katl ve i'dâm olunmuş olmakdan nâşî mezbûrenin dahi li-eclî't-te'dîb çavuş mübâşeretiyile vatan-ı aslîsi olan Zağferânbolu'ya nefy ü iclâsı fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin mezbûreyi ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûnum çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen vatan-ı aslîsi olan Zağferânbolu'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mezbûreyi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı mülûkâneme tahrîre i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 9 L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıyçün emr-i âlî yazıldı. Fî evâ'il-i Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]40

[31/5] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından hâlâ Midillü Nâzırı ve Midillü Cezîresi Muhâfızı Mustafa dâme mecdühûya ve Manisa Nâ'ibi'ne hüküm

Cânib-i Darbhâne-i 'Âmire'mden zabt ve idâre olunan mukata'âtdan Midillü Cezîresi alaybeyisi 'Alî nâm kimesne kendü umûruyla meşgûl olmayup Midillü nezâretinin ihtilâlîni mûcib ve re'ayâsının perîşâniyetini müstevcib evzâ'dan halî olmadığı beyânıyla merkûmun ıslâh-ı nefis idinceye değin bir mahalle def' ve teb'îdi husûsu bu def'a bâ-ma'rûzât inhâ ve istid'â olunmuş olmakdan nâşî merkûmun çavuş mübâşeretiyile Manisa'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki kapucubaşı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i münîfimde merkûm ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde

kadrihûya terfîkân Manisa'ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karârıma tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]238

Merkûm alaybeyi 'Âlî bu esnâda itlâk olurum deyü menfâsında ihtilâlden halli olduğunu ihbâr olduğu beyânıyla fî-mâ-ba'de cezîre-i merkûme tarafından inhâ ve istid'â olunmadıkça ber-vechle itlâkına müsâ'ade bulunmamak üzere kaydı mahalline şerh verilmesi hâlâ Darphâne-i 'Âmire'm Nâzırı atûfetlû Hüseyin Hüsnü Bey Efendi hazretleri tarafından bâ-takrîr ifâde ve inhâ olunup takrîri mûcebince kaydı bâlâsına şerh verilmek mazmûnu sâdır olan fermân-ı 'âlî mantûku üzere şerh virildi. 3 M [Muharrem] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikamet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 8 L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [12]40

[s. 32]

[32/1] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Burdurlu Hâcî 'Ömer nâm kimesne hilâf-ı rızâ hareketine binâ'en bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm menfâsından ve 'ıyâl ü evlâdı dahi memleketinde mübtedâyı zarûret ve sefâlet ve bi'l-vücûh şâyân-ı şefkat ve merhamet olduklarından bahisle 'afv ü itlâkı husûsuna müsâra'at-ı 'aliyyem erzân kılınması husûsu merkûmun tarafından bu def'a Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle istid'â ve istihdâm olunmuş olmakdan nâşî fî-mâ-ba'de vilâyetinde 'ırz ve edebiyle olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmak şartıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten merkûmun 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûre ile merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i 'aliyyem şâyân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebiline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]38

[32/2] İne Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Çorlu'da mütemekkin Papas-oğlu Bağdasar nâm zımmînin hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı bundan akdem Ermeni Patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb İne Kazâsı'na nefy ü iclâ olunmuşsa da mersûm bundan böyle kendü hâlinde olup âyînlerine münâfi hareket etmemek üzere ta'ahhüd ve ol vechle akrabalarından birkaç nefer zımmîler tekfil itmiş olduklarından bahisle mesfûr fî-mâ-ba'de kendü hâlinde olup âyînlerine mugâyir hareket itmemek ve eğer hilâf-ı ta'ahhüd hareket iderse ... nefy olunmak şartıyla bu def'a zımmînin 'afv ve sebîli tahliyesi husûsuna müsâ'ade-i 'aliyye mülûkâneme şâyân kılınması İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere itlâkı fermânım olmağın imdi zımmî mesfûrun bu def'alık cürmünün 'afv ü itlâkına müsâ'ade-i mülûkânem şâyân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda bir minvâl-i muharrer fî-mâ-ba'de hilâf-ı ta'ahhüdü hareket olunmamasını mersûmun gûş-i hûşuna ifâde ve tefhim itdirilmek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [12]38

[32/3] Konya Nâ'ibi'ne ve hassam silahşörlerinden Canik Sancağı'nda kâ'in ma'den-i humâyûnum emîni Ahmed zîde mecdühûya hüküm

Canik Sancağı dâhilinde ma'den-i humâyûnuma merbût Ordu Kazâsı'nda kâ'in Kahraman-zâde Hâcî Ahmed ve Kayakalalı cizyedâr-oğlu 'Alî Bey ve Efrazlı? Mûsa ve Katırcı-oğlu İbrâhîm ve İbrâhîm Bey nâm beş nefer eşhâs ma'den-i humâyûnumu ta'tîl dâ'iyesiyle dâ'imâ ifsâd-ı memleket ve ızrâr ve tecrîm-i fukarâ ve ra'yyet-i müstelzim vaz' ve hâlimden halî olmadıkları bi'l-ihbâr tahkîk kılınup bu misillü hıyânetkârânın icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin tergîb ve terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûmların çavuş mübâşeretiyle Konya'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki ma'den-i humâyûnum silahşör mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Konya'ya nefy ve irsâl olunmalarına müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhafazasına takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [12]38

İşbu emr-i 'âlî mübâşiri Hüseyin çavuş ile lede'l-vürûd Kahramân-zâde Hâcî Ahmed ve Katırcı oğlu İbrâhîm mübâşeretiyle Konya'ya irsâl ve Efrazlı? Mûsa ve İbrâhîm Bey'i hâlâ

Trabzon Vâlisi hazretleri şark cânibi ordusuna gönderildiği ve cizyedâr-oğlu ‘Alî Bey Canik muhassılı ‘Osmân ... cem‘iyyetine uygunsuzluğundan emr-i ‘arzının sûreti ihrâcı ve ‘Osmân Bey tarafına irsâli ile matlûb ve mübâşirine teslîm olunması tahrîr olunmuş ise de gönderilen ademi ... tekdîr hâneme getüreceğim deyü firâr eylediğini nâtık Ordu ... vârid olan i‘lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 23 Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]38

Kahramân-oğlu Hâcî Ahmed ve Katırcı-oğlu İbrâhîm mahall-i menfâsına vâsıl olunduklarını nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 23 Zâ [Zilka‘de] [12]38

İbrâhîm Bey ve Mûsa Bey’in itlâklarıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka‘de] [12]38

Katırcı-oğlu İbrâhîm’in itlâkıçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâ‘il-i M [Muharrem] [12]39

Hâcî Ahmed’in dahi itlâkıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]39

Cizyedâr-oğlu ‘Alî Bey için emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[32/4] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi'l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehemed Sâlih dâme mecdühû ve Burusa Nâ‘ibi’ne hüküm

Harcı firun kethüdâsı Emîn’in? hilâf-ı rızâ harekete ibtidârına mebnî li-ecli’t-te’dîb Burusa’ya nefy ve tagrîbi husûsuna irâde-i ‘aliyyem ta‘alluk itmekden nâşî merkûmun çavuş mübâşeretiyle Burusa’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta‘yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Burusa’ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu‘âvedetiyle der-bâr-ı şevketkarâr-ı mülûkâneme tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirdiklerini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 20 L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka‘de] [12]38

[s. 33]

[33/1] İmroz Cezâresi Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni milletinden Buderus? nâm zımmî Katolik papasları hânelerine duhûl ile icrâ-yı âyîn eylediği İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki tarafından inhâ kılınup bu harekete mütecâsir olanların icrâ-yı te'dîbleri irâde-i 'aliyyem muktezâsından olduğuna binâ'en bundan akdem celâdet-rîz sudûr olan emri şerîfimle mersûm li-ecli't-te'dîb cezîre-i mezkûreye nefy ve tagrîb olunmuş ise de mersûmun müddeti nefyi üç seneyi tecâvüz iderek ol vakitten berü menfâda kemâl-i zarûrete dûçâr ve ekseri evkâtı hastelikle geçerek ... diğer gûn ve merhamet-i seniyye-i cihândârâneme şâyeste ve sezâvâr olduğundan bahisle ıtlâkına müsâ'ade-i merâhim'âde-i hıdv-âneme bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu akraba ve müte'allıkâtı tarafından bir def'a mübârek rikâb-ı kamer-tâb şehir-yâr-ânem bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîmiyle niyâz veistirhâm olunmuş ve fî-mâ-ba'de kendü hâlinde olup âyîn-i kadîmlerine münâfî ve ihtilâl-i nizâm-ı millete ve bâdî olur hareketde bulunmamak şartıyla bu def'alık cürmünün 'afvıyla ol bâbda emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib dahi başkaca 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â eylemiş olmakdan nâşî merhamet-i efzâyı sahîfe-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı inâyet-makrûn-ı şâhânem mücebince fî-mâ-ba'de Âsitâne-i Sa'âdet'ime ayak basmamak şartıyla 'afv u ıtlâk olunmasını fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile mersûmun hakkında müsâ'ife-i seniyye-i cihândârânem sezâvâr kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefy tahlîs ile tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]238

[33/2] Bir sûreti

Zikr-i âtî münîfinin bulunduğu mahallin kâdîsına [...] mukaddemâ Sisam Adası'na nefy olunmuş olan Ermeni milletinden ... nâm zımmînin bâ-hatt-ı humâyûn şart-ı mezkûr ile cürmü 'afv kılınmış olmağla el-hâletü hazihû her ne mahallde ise şart-ı mezkûr ile 'afv ü ıtlâk olunduğu kendüsüne tefhîm kılınarak nefyiçün mukaddem sudûr iden emr-i 'aliyye mebnî ta'addî olunmamak bâbında.

[33/3] Bir sûreti

Midillü Nâ'ibi'ne yine millet-i mezbûreden Maros? nâm zımmînin bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne şart-ı mezkûr ile ıtlâkıçün kezâlik.

Der-i 'Aliyye'ye gelmesiçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [12]48

[33/4] Bir sûreti

Taşoz Cezîresi Nâ'ibi'ne yine millet-i mezbûreden nâm zımmînin bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne şart-ı mezkûrdan 'afvıyçün kezâlik.

[33/5] Bir sûreti

İstendil Adası Nâ'ibi'ne yine millet-i mezbûreden Avanis nâm zımmînin bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[33/6] Hâlâ Kayseriye ve Bozok sancakları mutasarrıfı vezîrim Mehemmed Sa'îd Gâlib Paşa iclâlehûya hüküm

Konya müftîsi sâbık Bağlıcu?-zâde es-Seyyid el-Hâc İbrâhîm'in ba'zı sû-i hareketi bundan akdem bâ-i'lâm inhâ olunduğuna mebnî li-ecli't-te'dîb Tokad'a nefy ve tagrîbi bâbında bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sudûr iden emr-i şerîfim mücebince mûmâ-ileyh menfâsına gitmek mübâşiri çavuş ile bi'r-refâkat rah-ı râstı olan Kayseriye'ye vürûd itmiş ise de kendüsü 'illet ve ihtiyâr ve rûkûb ve nüzûle adîmü'l-iktidâr olduğundan ... râhîde hastalanarak menfâsının Kayseriye'ye tahvîli niyâzıyla sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin sarfına ilticâ iylemiş ve mûmâ-ileyh fî-nefsü'l-evâmîr pîr ü 'alîl olarak Tokad'a azîmete kudreti olmadığına mebnî şimdilik eyyâm-ı mübârekeye hürmeten mübâşiriyle Kayseriye'de tevkîf kılınmış idüğünden bahisle rahmânü'l-hâle tahvîl ve me'mûriyetiyle Kayseriye'de ikâmetine müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ ve şâyân kılınması husûsu bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmuş olup vech-i meşrûh üzere menfâsının Kayseriye'ye tahvîli bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi keyfiyyet-i ma'lûmun oldukda bir minvâl-i muharrer mûmâ-ileyhe ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri esbâbını istihsâle mübâderet ve keyfiyyet-i mübâşiri çavuş merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime inhâ ve iş'âra müsâra'at iylemek bâbında. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [1]238

Efendi-i mûmâ-ileyh Kayseriye'de ikâmet olunduğunu nâtık müşârun-ileyhin vârid olan tahrîratı husûsu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 8 Zâ [Zilka'de] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[s. 34]

[34/1] Tarsus Nâ'ibi'ne hüküm

Medîne-i Konya'da vâkı' hânkâh-ı Hazret-i Mevlânâ'da sâkin emrim Dervîş Sâlih hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olduğuna mebnî bundan akdem bâ-işâret Şeyhü'l-İslâmı sâdır olan emr-i şerîfimle Tarsus'a nefy ü iclâ olunmuş ise de müddet-i nefyi yigirmi mâhı tecâvüz iderek kendüsü menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdı Der-sa'âdet'imde zarûret ve sefâlete ducâr ve bi'l vücûh 'inâyet ve merhamet-i seniyye-i mülûkâneme ve şâyeste ve sezâvâr olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ ve ibzâl kılınması husûsunu merkûm bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz ve istirhâm idüp eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ıtlâk bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i 'aliyye-i şeh-r-yâr-ânem sezâvâr kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de mugâyir rızâ-i hareketde bulunmamasını kendüye tenbîh iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [12]38

[34/2] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Çermik Sancağı mütesellimi Sâlih dâme mecdühûya ve İnöz Nâ'ibi'ne hüküm

Mahrûse-i Edirne'ye câri olan mâ-i lezîzin berât-ı 'âlîşanımla su yolcubaşısı olan Hâcî Memiş nâm şahıs ber-takrîb Ocağ-ı 'Âmirem tarafından hassını tekâ'üdlüğü tahsîliyle hıdmet-i lâzımesini lâyıkı üzere adem-i rü'yet ve ashâb-ı mâ'î gûnâ-gûn cev-r ü ezâya cesâret itmekde olduğuna mebnî merkûm her ne kadar nush ü pend olunmuş ise de yine mütenebbih olmayarak serkeşlik dâ'iyesinde olduğu ihbâr kılındığından bahisle Ocağ-ı 'Âmiremden kul çavuşu mübâşeretiyile İnöz'e nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan iftihâr Hüseyin Ağa dâme ulüvvühû bâ-takrîr-i istid'â itmekden vech-i meşrûh üzere ocağı 'âmiremde kul çavuşu mübâşeretiyile İnöz'e nefy ü iclâ olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ahz ve Ocağ-ı 'Âmiremde mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen İnöz'e nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahal-i âhara irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm

mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirdiklerini nâtık vârid olan tahrîrât ve i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virild. 8 R [Rebî'ü'l-âhır] [12]38

İtlâkıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[34/3] Gümülcine ve Dubniçe kazâları nâ'iblerine hüküm

Rum tâ'ifesinden Gümülcine'de mütemekkin Kirilos nâm râhib kendü hâlinde olmayup âyînlerine münâfî harekât nâ-hemvâra ibtidâr ve kendüsüne bi'd-defa'ât nush u pend olunmuş ise de ilgâ etmeyüp terbiye ve te'dîbe muhtâc olduğu ihbâr eylediklerinden bahisle mersûm terbiye oluncaya kadar yasakçı ma'rifetiyle Dubniçe Kazâsı'na vâz' ve belde-i ta'bîr? olunur manastır'a nefy ü iclâ olup itlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâlle istirhâm olununca müsâ'ade olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki Der-sa'âdet'ime mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Gümülcine Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin râhib mersûmu ol tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma terfîkân Manastır-ı mezkûra nefy ve irsâl eyleyesin ve sen ki Dubnice Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde râhib mesfûr ol tarafda Manastır-ı mezkûrda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-'aliyye'me i'lâm ve mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B [Receb] [123]9

[34/4] Bir sûreti

Yine nâ'ib-i mûmâ-ileyhimâya Gümülcine Kazâsı'na tâbi' Makri Nâhiyesi'nde mütemekkin Rum milletinden Papa Damaskinos nâm zımmî cünha-i mezkûr ile yine manastır-ı mezkûr patriki istid'âsıyla vech-i meşrûh üzere yasakçı mübâşeretiyle nefy ü iclâsıyçün aslına tatbîkân.

Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B [Receb] [123]9

[34/5] Adapazarı Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Kumkapu mütemekkinelerinden Çiçekçi Artin zevcesi Serpuhi nâm nasrâniye kendü hâlinde olmayup türlü türlü harekâtı nâ-hemvârâ ibtidâr ve âyînlerine münâfi evzâ'a ictisâr eylediği inhâ olunduğundan bahisle nasrâniye-i mersûma terbiye oluncaya kadar yasakçı ma'rifetiyle Adapazarı'na nefy ü iclâ olunup itlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâl istirhâm olmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin nasrâniye-i mesfûra bu tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma terfîkân irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mesfûreyi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-'aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [12]39

[s. 35]

[35/1] Niksar ve Sinob kazâları nâ'iblerine hüküm

Niksar Kazâsı'nda mütemekkin Ermeni milletinden ... ve papas-oğlu Hayrabet nâm zımmîler kendü hâllerinde olmayup üzerlerine lâzım olmayan mesâliha karşı harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ve âyînlerine münâfi ve evzâ'a ictisâr eyledikleri inhâ kılındığından bahisle mersûmlar te'dîb ve terbiye oluncaya kadar yasakçı ma'rifetiyle Sinob'a nefy ü iclâ olunup itlâkları husûsu yine memhûr 'arz-ı hâl istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Niksar Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin mesfûrun ol tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı merkûma terfîkân Sinob'a nefy ve irsâl eyleyesin ve sen ki Sinob Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide âhar mahale salıvirilmesi esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-'aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]238

[35/2] Van ve Emed nâ'iblerine hüküm

Ermeni milletinden Van'da mütemekkin Karasakar-oğlu Agop nâm zımmî kendü hâlinde olmayup türlü türlü harekâtı nâ-hemvâra ibtidâr ile bi'l-cümle ahâlî-i re'âya ve fukarâsını ta'bîr-i hâk tekdîr ve tecrîm itdirterek perîşânlıklarını mûcib olur mesâliha ictisâr eylediği ihbâr olduğundan bahisle mersûm li-eclî't-te'dîb yasakçı ma'rifetiyle Diyarbekir'e nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâle istirhâm olmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kît'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Van Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin mersûmu ol tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı merkûma terfîkân Diyarbekir'e nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Emed Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mesfûru ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-'aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]238

[35/3] Bir sûreti

Yine nâ'ib-i mûmâ-ileyhimâya [...] Ermeni milletinden Van'da mütemekkin Karasakar-oğlu Agop'un oğlu Kirkor ve Haçok-oğlu Ağyazar ve oğlu Serkis? nâm üç nefer zımmîlerin cünha-i mezkûra beyânıyla başka başka üç kît'a fermânlar ile Diyarbekir'e nefy ü iclâsı zımnında patriki mersûmun istid'âsında münderic olduğu aslına tatbîkân.

Haçok oğlu Ağyazar zımmînin ıtlâkıyçün emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[35/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Selanik Mollâsı'na hüküm

Anadolu kuzâtından Selanikli es-Seyyid Ebûbekîr nâm kimesnenin nâ-hemvâra harekete ictisârı mûcib-i te'dîb olduğuna binâ'en li-eclî't-te'dîb merkûmun vatan-ı asliyesi olan Selanik'e nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkî-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle nefy ü icla olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân vatan-ı asliyesi olan Selanik'e nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara

salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirdiğini nâtuk vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 8 Zâ [Zilka'de] [12]38

İtlâkıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[35/5] Kengırı Nâ'ibi'ne hüküm

Bundan akdem hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olduğuna mebnî bâ-işâret-i Şeyhü'l-İslâmı sâdır olan emr-i şerîfim mücebince li-ecli't-te'dîb Kengırı'ya tagrîb ve nefy olunmuş olan Amasya sükkânından müftîyi sâbık Hâcî Mahmûd menfâsına gider iken esnâyı râhda hâlâ Sivas Vâlisi düstûr-ı vezîrim es-Seyyid İsmâ'il Hakkı Paşa iclâlehû ile mülâkât iderek tazallüm-i hâl ile itlâkını niyâz ve recâ itmiş olduğundan bahisle 'ıyâl ü evlâdına hâli pîr mollâsına merhameten 'afv ü itlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem erzân kılınmış husûsu müşârun-ileyh tarafından bu def'a der-bâr-ı merâhim-karârıma tahrîr ve istid'â olunmuş ve merkûmun dahi istirhâmı hâvî bir kıt'a 'arz-ı hâli gelmiş olmakdan nâşî itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhameti 'aliyye şehr-yâr-ânem mebzûl ve sezâvâr kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâlinde olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna tefhîm iderek kaydı nefyden tahlis berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]238

[s. 36]

[36/1] Tire Nâ'ibi'ne hüküm

Bursa müderrislerinden olup Saraybosna'da sâkin çukacı-zâde Mustafa'nın bundan akdem Bosna'da vukû' bulan ihtilâlde medhali olduğu inhâ kılındığına mebnî mehâbet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü'l-'unvân padişâhânem mücebince mûmâ-ileyh Tire'ye nefy ü iclâ olunmuş ve sonra Bosna eyâleti derûnuna dühûlü tecvîz olunmaması husûsu tekrar mahallinden iş'âr olunarak bu keyfiyet dahi emr ve irâde-i mülûkânemle kaydı bâlâsına şerh virilmiş ise de mûmâ-ileyhin nefyi haylice müddet olarak terbiye ve ıslâh olunmuş olduğundan bi'l-vücûh sezâvâr-ı merhamet ve şâyeste-i 'afv ve 'inâyet idüğünden bahisle 'afv

ü ıtlâkına müsâ'ade-i seniyye-i mülûkânem şâyân kılınması husûsunu bâ-cümle ahâlî-i Bosna niyâz ve istirhâm eyledikleri hâlâ Bosna Vâlisi düstûr-ı vezîrim Şerîf Sırrı Selîm Paşa iclâlehû tarafından bu def'a der-bâr-ı 'atûfet-karâr-ı şâhâneme tahrîr ve iş'âr ve ol bâbda Saraybosna kâdîsı tarafından verilen i'lâm dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî merhamet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn şevket-makrûn-ı padişâhânem mücebince Der-sa'âdet'imde ikâmet itmek üzere 'afv ü ıtlâk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle mücebince ıtlâkı fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin Der-sa'âdet'imde ikâmet itmek üzere 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i behiyye-i tâc-dâr-âneme şâyân kılındığı sen ki nâ'ib mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyenden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]238

... Dîvân-ı Humâyûn'umda çukacı-zâde Mustafa Efendi mukaddemâ nefy ü iclâ olunmuş ise de ba'de ... Der-sa'âdet'de ikâmet eylemende olduğu Bosna'ya duhûlünde bir gûne mahzur olmadığından vilâyetlerine avdet eylemesine ruhsat-ı istid'â hâlâ Bosna Vâlisi sa'âdetlü Selîm Paşa hazretleri tarafından bâ-tahrîrat inhâ olunmuş ve keyfiyet hâk-i pây Dîvân-ı Şâhâne'mden ... mûmâ-ileyhimânın Bosna'ya azîmine ruhsat-ı seniyye-i irâde buyrularak keyfiyet makâm-ı ... müşârun-ileyh ... olmağla husûsu mezbûr kaydı bâlâsına şerh virilmek üzere 20 C 39 tarihinde mektûbu efendi tarafından vürûd iden 'ilm ü haber şerh virildi.

[36/2] Dimetoka Nâ'ibi'ne hüküm

Filibe sükkânından Hasan Bey-zâde Ahmed Bey ihtilâl-i nizâm-ı memleketi mûcib harekete ibtidâr eylediği ihbâr olunduğuna mebnî mukaddemce celâdet-rîz sudûr olan fermân-ı celîlü's-şânım mücebince li-eclî't-te'dîb Dimetoka'ya nefy ve tagrîb kılınmış ise de hâlâ vilâyet muhâfızı düstûr-ı vezîrim Derviş Mustafa Paşa iclâlehûnun mûmâ-ileyh ile karâbeti olmak mülâbesesiyle 'ıyâl ü evlâdı canîb müşârun-ileyhden iştifâ? eyledikleri beyânıyla cerâim-i güzeştesinin 'afvıyla ıtlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem erzânî kılınması husûsu müşârun-ileyhe bu def'a der-bâr-ı 'atûfet-karâr-ıma tahrîr ve iş'âr itmekden nâşî husûsu mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı ıftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm mûmâ-ileyhin Filibe'ye varsa mûcib-i ihtilâl olacak evzâ'a ve etvâra mütecâsir olacağı sûret-i hâlât müstefâd olduğundan bahisle Filibe'ye varmayup bir müddet Vidin'de müşârun-ileyhin yanında ikâmet itmek şartıyla 'afv ü ıtlâkı menût irâde-i 'aliyyem

idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mücebince bir müddet Vidin'de müşârun-ileyhin yanında ikâmet eylemen şartıyla ıtlâk olunmak fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile mûmâ-ileyhin hakkında 'afv ve merhamet-i aliyyem mebzûl ve sezâvâr kılındığı sen ki mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi tefhîm ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]38

Filibe'de ikâmetiyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[36/3] Konya Nâ'ibi'ne hüküm

Niğde Kazâsı sükkânından Tüfekçi el-Hâc 'Alî oğlu İsmâ'îl dimekle ma'rûf kimesnenin hilâf-ı emr ve rızâ-i harekete ictisârına mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince li-ecli't-te'dib Konya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdı kazâ-i merkûmda sefil ve sergerdân ve bi'l vücûh merhamet-i mülûkâneme lâyıık ve şâyân olduğundan bahisle merkûmun cerâim-i sâbıkasının 'afvı husûsuna müsâ'ade buyrulması husûsu merkûmun 'ıyâl ü evlâdının bu def'a Südde-i Sa'âdet'ime takdîm eyledikleri 'arz-ı hâllerinde istirhâm ve istid'â olduğuna binâ'en fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak üzere merkûmun 'afv ü ıtlâkı fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin şurût-ı mezkûr ile merkûmun cürmü 'afv olduğuy ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs ve sebîlin tahliyeye mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]38

... olmağla başka kayd olunmuşdur.

[36/4] Konya Nâ'ibi'ne hüküm

Niğde Kazâsı sükkânından iken hilâf-ı emr ve rızâ-i harekete ibtidârına mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dib Konya'ya nefy ve tagrîb olunmuş olan Tüfenkçi el-Hâc 'Alî oğlu İsmâ'îl menfâsında ıslâh-ı nefis iderek cerâim-i sâbıkasına nâdim ve pişmân ve 'ıyâl ü evlâdı dahi vatanında sefil ve sergerdân veya ve bi'l-vücûh 'inâyet ve merhamet-i seniyye-i mülûkâneme lâyıık ve şâyân olduklarından 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûru 'ıyâl ü evlâdı bâ-'arz-ı hâl istid'â ve istirhâm olmakdan nâşî fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak üzere merkûmun 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü 'afv ü safh kılındığı sen ki nâ'ib mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şartı ıtlâkını gûş-i hûşuna telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]38

[s. 37] [37/1]

Zikr-i âtî Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ustalarının bulundukları mahallin kâdîsıyla Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Çend-rûz mukaddemce Ocağ-ı 'Âmirem tarafından bi'l-ittifâk Der-sa'âdet'imden ihrâc berle ortaları olan serhâddât-ı hâkâniyeme azîmetleri re'y ve istisvâb olunan ustalardan kırk sekiz cemâ'atinden Süleymân ve yetmiş iki cemâ'atinden Ahmed ve dokuzuncu ... Sâlih nâm üç nefer ustalar dahi me'mûriyet mektûbları yedlerine virilerek ortaları olan Ahışa ve Erzurum ve Kars canîblerine i'zâm olunmuşlarsa da merkûmlar esnâyı râhda ayak sürüyerek ... Gekbûze'ye kârib bîr mahallde oldukları tahkîk kılındığından bahisle ortaları olan Ahışa ve Erzurum ve Kars cânibine azîmetleri ve eğer azîmetde imtinâ' iderler ise menfiyyen Kütahya'da meks ve ikâmetleri bâbında Ocağ-ı 'Âmirem tarafından kul çavuş mübâşeretiyile emr-i şerîfîm sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası olan iftihâr Hüseyin Ağa dâme ulüvvühû bu def'a bâ-takrîr ifâde ve istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfîm ısdâr ve ocağı 'âmire tarafından ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihû ile tesyâr olunmuşdur imdi sen ki bulundukları mahalin kâdîsı mûmâ-ileyhsin zikr olunan ustalara keyfiyyeti ifâde ve tefhîm berle yedlerinde olan ocağı 'âmire mektûbları mûciblerince ortaları olan sâlifü'z-zikr serhaddât-ı hâkâniyeme i'zâmları ve eğer gitmekten imtinâ' iderler ise mübâşîr çavuş-ı merkûm ma'rifetiyle Kütahya'ya menfiyyen ikâmet olunmak üzere Kütahya'ya irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmun ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve harekete takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşîr çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime î'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-evvel] [1]238

Mu'ahharen emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-evvel] [12]38

Fuzûlî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]38 mühimme tobrasındandır.

[37/2] Bir sûreti

Zikr-i âtî Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ustalarının bulundukları mahallin kâdîsıyla Bilecik Nâ'ibi'ne asılde olan mukaddeme beyân ve elli dokuz cemâ'atinden Deli Mehemed ve kırk cemâ'atinden Mûsa nam iki nefer ustalar dahi me'mûriyet mektûbları yedlerine virilerek ortaları olan serhadlara irsâl olunmuşlar ise de şöyle böyle tahkîk kılındığı bâ-takrîr inhâ

olduğundan bahisle azîmetden imtinâ' iderler ise Ocağ-ı 'Âmiremden çavuş mübâşeretiyle Bilecik'de menfiyyen meks ve ikâmetleriyçün aslına tatbikân.

[37/3] Hâlâ Hüdâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı ve Bahr-ı Sefid Boğazı'nın Rumili tarafı muhâfızı vezîrim İbrâhîm Paşa iclâlehûya

Mukaddemce Ocağ-ı 'Âmirem ma'rifetiyle Der-sa'âdet'imden ihrâc ve me'mûriyet mektûbları ellerine virile serhaddât-ı hâkâniyemden Ahîsha ve Erzurum ve Kars câniblerinde kâ'in ortaları tarafına i'zâm olunan kırk sekizinci cemâ'atden Süleymân ve yetmiş ikinci cemâ'atden Ahmed ve dokuzuncu ... Sâlih ve elli dokuzuncu cemâ'atden Deli Mehemed ve kırk birinci cemâ'atden Mûsa nâm beş nefer ... işçileri esnâyı râhda ayak sürüyerek Gekbûze'ye karîb bir mahallde oldukları haber virilmiş olduğuna binâ'en bulundukları mahallden savb-ı me'mûrlarına i'zâm olunmak üzere Ocağ-ı 'Âmirem tarafından vâkı' olan inhâya mebnî çend-rûz mukaddemce iki kıt'a emr-i şerîfim ısdâr ve kul çavuşları mübâşeretiyle tesyâr kılınmış ise de merkûma el-hâletü hazihû Koruyı Humâyûnum tarafından bir mahallde mevcûd ve muhtefî oldukları tebeyyün idüp ol havâle sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin senin zîr-i idârende olduğundan bahisle tarafından buyruldu tahrîr ve Ocağ-ı 'Âmirem cânibinden bu def'a ta'yîn kılınan kul çavuşuna mahsûs mübâşir terfîk iderek merkûmlar bulundukları mahallden kaldırılup savb-ı me'mûrlarına irsâl ve eğer azimetden abâ ve imtinâ' iderler ise menfâlarına isbâl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühû bâ-takrîr ifâde ve istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın işbu emir-i celîlü'l kadrîm ısdâr ve Ocağ-ı 'Âmirem tarafından ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihû ile tesyâr olunmuştur imdi vusûlünde irsâl buyruldu tahrîr ve çavuş-ı merkûmun yanına tarafından dahi mübâşir terfîk iderek merkûmların peşini dahi buldurup me'mûr oldukları serhaddât-ı hâkâniyeme irsâlleri esbâbını istihsâle müsâra'at ve gitmekten imtinâ' iderler ise 'alâ-eyyi-hâl menfâlarına îsâl ve meks ikâmet itdirilmeleri husûsuna imtinâ' ve dikkat eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-evvel] [1]238

Bu dahi.

[37/4] Merzifon Nâ'ibi'ne hüküm

Tokad'da mütemekkin Ermeni papaslarından Mesrob nâm râhib hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı bundan akdem Ermeni Patriki tarafından inhâ olduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Merzifon'a nefy ü iclâ olunmuş ise de mersûm bundan böyle kendü hâlinde olup âyînlerine münâfi hareket itmek üzere ta'ahhüd ve ol vechle üç beş nefer

kimesneler tekfil ile recâ eylediklerinden bahisle mesfûr fî-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olup âyînlerine mugâyir hareket itmemek ve eğer hilâf-ı ta'ahhüd hareketi zuhûr ederse bilâ ... nefy ü iclâ olunmak şartıyla bu def'a cürmünün 'afv ve tahliye-i sebîline müsâ'ade-i seniyyem şâyân kılınması husûsunu İstanbul ve tevâbi'î Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere itlâk olunması fermânım olmağın imdi Papas mersûmun 'afv ü itlâkına müsâ'ade-i seniyye-i mülûkânem erzân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun husûsuna bir minvâl-i muharrer fî-mâ-ba'de hilâf-ı ta'ahhüd hareket eylememesi mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn iderek kaydı nefyden tahlis berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [12]38

[s. 38]

[38/1] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Tophâne-i 'Âmire'm ortalarından on altıncı cemâ'atin çorbacısı Halîl'in bundan akdem me'mûr olduğu Sakız Cezîresi muhâfazasında hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı ocağı tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle merkûm li-ecli't-te'dîb Kütahya'ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de menfâsında mübtelâyı sefâlet olduğundan cerâim-i güzeştesine nedâmetle fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağından bahisle 'afv ü itlâkı husûsu ocağı tarafına tahrîr ve istirhâm eylediği beyânıyla 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Dergâh-ı Mu'allâm topbaşısı olan Nu'mân zîde mecdühû bâ-takrîr ifâde itmekden nâşî merkûmun 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûm hakkında 'afv ve merhamet-i seniyye-i mülûkânem bî-dirîğ ve erzân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu merkûmun gûş-i hûşuna tefhîm ve telkîn berle kaydı nefyden tahlîsiyle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]38

[38/2] Beyşehir ve Konya Nâ'ibi'ne hüküm

Beyşehir Kazâsında mü'ezzin bi'l-iftâ olan Seyyid Sa'adeddin kendü hâlinde olmayup ba'zı hevâsına tâbî' olanlar ile ittifâk ve ittihâd ve erâzil ve eşkıya makûlesini tahrîk ve ifsâd ile mütesellim konağını muhâsara misillü harekete ictisâr ve sâ'ir bu makûle ihtilâl-i memleket mûcib evzâ'a ibtidâr eylediği bu def'a bi'l-ihbâr tahkîk kılınup bu makûle tek durmayanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûmun li-ecli't-te'dîb Konya'ya nefy ve tagrîbi bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm

olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince çavuş mübâşeretiyle Konya’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Beyşehir Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde merkûm ahz ve Dîvân-ı Humâyûnum çavuşlarından mübâşir ta’yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Konya’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesesin ve sen ki Konya Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûm ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahal-i âhara irâ’et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhafazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve ‘i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]238

[38/3] Bergama Kazâsı Nâ’ibi’ne Dimetoka Kal’ası dizdârı [...] zide hıfzûhûya hüküm ki

Bergama’da mütemekkin Rum milletinden Yenaki? ... nâm zımmî kendü hâlinde olmayup bir müddetden berü üzerine lâzım olmayan türlü türlü harekâtı nâ-hemvâra ibtidâr ve âyînlerine mugâyir evzâ’a ictisâr üzere olduğu ve kendüsüne defa‘âtla nush ü pend olunmuş ise de ısgâ itmeyip ısdâr ve te’dîb ve terbiyeye muhtâc idüğü beyânıyla yasakçı ma‘rifetiyle li-eclî’t-te’dîb Dimetoka Kal’ası’na nefy ve kal’a-bend olunup ıtlâkı husûsuna memhûr ‘arz-ı hâle istirhâm olunmadıkça müsâ’ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi’i Rum Patriki cemâ’atinde bulunan Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt’a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere yasakçı mübâşeretiyle Dimetoka Kal’ası’na kal’a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki Bergama Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin mesfûru ma‘rifetinle ahz ve mübâşir ta’yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen Dimetoka Kal’ası’na irsâl eylesesin ve sen ki dizdâr merkûmsun vusûlünde memhûr dizdârı olduğun kal’a-i mezkûreye vâz’ ve kal’a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir-i yasakçı merkûm ile Der-‘aliyye’me i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [12]38

[38/4] ... Nâ’ibi’ne hüküm

Ermeni milletinden Vanlı serâydâr? Ohannes nâm zımmî kendü hâlinde olmayup âyînlerine mugâyir harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ile umûr-ı milletin ihtilâlîni mûcib evzâ’a ictisâr eylediği ihbâr olunduğundan bahisle mersûm te’dîb ve terbiye olununcaya kadar yasakçı ma‘rifetiyle Van’a nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâle istirhâm olunmadıkça müsâ’ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi’i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt’a ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûr ol

tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen irsâl olunmuş olmağla vusûlünde merkûm ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-aliyye'ne i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]38

[38/5] Kütahya Nâ'ibi'ne ve Beyşehir Sancağı mütesellimi el-Hâc Lütfullah zîde kadrihûya hüküm

Beyşehir sâkinlerinden Topal Kâsım nâm şahıs kendü hâlinde olmayup hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ gasb-ı emvâl-i fukarâ misillü vaz'a cesâret ve evâmîr-i 'aliyyemle matlûb olan mehâmm-ı Devlet-i 'Aliyye'mîn ta'tîl ve te'hîrini mûcib harekete cür'et eylediği sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin tarafından tahrîr ve inhâ ve merkûmun li-eclî't-te'dîb mahall-i âhara nefy ve tagrîb olunması husûsu istid'â kılındığını Niğde ve Beyşehir ve Kırşehir sancakları mutasarrıfı olup İzdin muhâfazasında olan düstûr-ı vezîrim el-Hâc Süleymân Paşa iclâlehûnun kapu kethüdâsı ricâl-i Devlet-i [s. 39] 'Aliyye'mden iftihâr Nu'mân Sâbit dâme mecdühû bâ-tahrîr ifâde itmekle merkûm Topal Kâsım'ın çavuş mübâşeretiyle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusulü-i emr-i şerîfimle merkûm ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki Kütahya nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]38

Nefyi hakkında emr-i 'âlî sudûr iden Kâsım kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyyed olmayup fukarâyı ra'îyyet ve ... memleket hakkında envâ'i mezâlim ve ta'addiyâta ictisâr ve 'ibâdu'llahı ızrâr ve tekdîre mübâderet itdirilmek ... ve 'ıyâl ü evlâdlarımdan ... kastıyla müsâra'at berle zulm ve ta'addî dâ'imâ 'âdet-i müstemirresi olup sâ'î-bi'l-fesâd-ı hadden tecâvüz ve ef'âl-i şeni'asına sabr-ı tahammüle tâkatimiz kalmayup tathîr-ı bilâdımız için izâlesi lâzım olup Der-'Aliyye'ye inhâ berle haber ve havâledir maksadından çok ve ... mütesellimi el-Hâc Lütfullah Ağa habîsde mahbûs itdirmek için ağayı mûmâ-ileyh yedine kibel-i şer'den ahz olunan ... mürâselesine adem-i itâ'at ve habse muhâlefet ve muharebe kasdı berle mütesellim-i mûmâ-ileyh ma'rifetinle izâle ve in'idâm berle der-'akab vukû'â

hâli bi'l-ittifâk bî-tarîki'l ... i'lâm itmedi mûmâ-ileyh bedel Der-'aliyye'ye takrîre mübâderet ve ahâlî-i fukarâmız hakkında ... olup devâm-ı 'ömr ve padişâhânem ... üzere olduğu nâttık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 11 Zâ [Zilka'de] [12]38

Yalnız i'lâm gelmiştir.

[39/1] Selanik Mollâsı'na ve Zihne Nâ'ibi'ne hüküm

Eyâdi nâsda mütedâvil olan ecnâs-ı altûn ve nukûdun fiât-ı mukarreresinden ziyâde alınıp verilmemesi husûsu her tarafa bi'd-defa'ât evâmir-i celîle-i mülûkânem ısdâr ve tesyârıyla tenbîh ve te'kîd olunmuşken Zihne sükkânından Paşa Ahmed nâm şahıs hilâf-ı emr ve rızâ findık altununu on iki guruşa ve ipliği yüz pâreye alup virmeğe ictisâr eylediği lede'l- müşâhade men' ve tehdîd olunmuş ise de yine memnû' ve mütenebbih olmadıkları bu def'a bâ-i'lâm inhâ olup merkûmun bu misillü fazâhate cesâreti muhkem te'dîbini mûcib olduğundan bahisle bir mahalle nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere merkûm Ahmed'in çavuş mübâşeretîyle Selanik'e nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Zihne Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Selanik'e nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm mu'âvedetîyle der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâttık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 25 Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [12]39

[39/2] Bir sûreti

Sofya Mollâsı'na ve Nasliç Nâ'ibi'ne Nasliç Kazâsı sükkânından Hasan Yazıcı ve Rüstem nâm şahısların cünha-i mezkûra mebnî çavuş mübâşeretîyle Sofya'ya nefy ü iclâlarıyçün kezâlik nâzır mûmâ-ileyhin i'lâmına binâ olunarak aslı gibi

Vusul ve menfiyyen meks ve ikamet olunduğu nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 25 Zâ [Zilka'de] [12]38

Merkûmanın ıtlâklarıçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[39/3] Aynaroz Cezîresi Nâ'ibi'ne hüküm

Midillü Kazâsı mütemekkinlerinden Rum tâ'ifesinden Mihailov nâm zımmî kendü hâlinde 'arzıyla mukayyed olmayup hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı bundan akdem Rum Patriki tarafından inhâ olduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Aynaroz Cezîresi'nde vâkı' olan manastırı kal'asına vâz' ve kal'a-bend olunmuş ise de mersûm ıslâh-ı nefis ile harekât-ı sabıkasından keff-i yed ve ferâgat ideceğini milletinden ba'zı kesâne tekeffül itmiş olduklarından bahisle mesfûr bundan böyle harekâtı sâbıkasında ısdâr ider ise te'dîb olunmak şartıyla cerâîm-i güzeştesi 'afv ve tahliye-i sebîline müsâ'ade-i seniyyem şâyân kılınması husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidân Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mersûmun cürmü 'afv ve sebîli tahliyesi husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülûkânem erzân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda bir minvâl-i muharrer fî-mâ-ba'de hilâf-ı şart hareket itmemesini mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi tefhîm ve telkîn iderek kaydı takayyüdden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]238

[39/4] Dimetoka Kal'ası dizdârına hüküm

Rum milletinden olup İbranik'de mütemekkin iken hilâf-ı rızâ harekâtı nâ-hemvâra ibtidârı Rum Patriki tarafından inhâ olunarak mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Dimetoka Kal'ası'na kal'a-bend olunmuş olan Papa Vasil zımmî harekât-ı sâbıkasından ferâgat iderek bundan böyle kendü hâliyle meşgûl olacağına ve metropolidin ve memleket umûruna karışmayacağına milletinden malûmü'l-esâmi zımmîler ta'ahhüd ve tekeffül itmiş oldukları beyânıyla bâ'd-ez-zîn mesfûr ta'ahhüd olunan mevâddan ... inhirâf ider ise Tersâne-i 'Âmire'me on bin gurus nezr vermek ve hakkında lâzım gelen te'dîbât-ı evzâ'a icrâ kılınmak şartıyla 'afv ü ıtlâk olunarak yasakçı ma'rifetiyle Der-sa'âdet'ime celb olunması husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile mersûmun dahi 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda keyfiyet-i mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi tefhîm ve telkîn

ile ta'yîn olunan yasakçıya terfîkân Der-sa'âdet'ime irsâle mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]238

Nezr maddesiychün Tersâne-i 'Âmire'mizde defterdârına 'ilm ü haberü virilmiştir. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

Kat'î senedde.

[s. 40]

[40/1] Mısır Mollâsı'na hüküm ki

Mahrûse-i Burusa sükkânından el-Hâc İsmâ'il-zâde 'Abdi Bey nâm kimesne hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Mısır Kahire'ye nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun nefyi hayli müddet olarak menfâsında hâli perîşân ve 'ıyâl ü evlâdı dahi mahrûse-i Burusa'da sefil ve sergerdân ve bi'l vücûh şefkat ve merhamet-i şâyeste ve şâyân olarak 'afv ü itlâk husûsu bâ-i'lâm istid'â ve istirhâm kılındığından bahisle 'ıyâl ve evlâdına merhameten merkûmun tahliye-i sebîli bâbında emr-i şerîfim sudûru Hüdâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim İbrâhîm Paşa iclâlehû tarafından ifâde ve iş'âr ve i'lâm mezkûr dahi takdîm ve tesyâr olunmakdan nâşî müşârun-ileyhin inhâsı üzere merkûmun 'afv ü itlâkı fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ü itlâkı merhamet-i şâhânem bî-dirîğ ve şâyân kılındığı sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]38

[40/2] Adana Nâ'ibi'ne hüküm

Kengırı sâkinlerinden Kara ... Hasan ve Seydi 'Alî 'Alemdâr ve Kapudân ve ...-oğlu ve ... Ahmed ve Kazıkçı ... ve Hâcî Resul-oğlu Mehemed ve ... nâm kimesneler hilâf-ı rızâ hareketleri Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan evâmir-i şerîfimle Adana'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de merkûmlar ıslâh-ı nefis iderek menfâlarında muzdaribü'l-ahvâl ve şâyeste-i ... oldukları hâlâ Ankara ve Kengırı sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Mehemed Paşa iclâlehû tarafından inhâ kılınup merkûmlar fi-mâ-ba'de kendü hâllerinde olarak rızâ-i cûyâne hareket itmek şartıyla 'ıyâl ü evlâdlarına merhameten 'afv ü itlâk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan Hüseyin Ağa dâme ulüvvühû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere 'afv ü itlâk kılınmaları fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmların cerâîm-i

güzeşterleri ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâklarını gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]238

[40/3] Magosa Nâ’ibi’ne hüküm

Harem-i Humâyûn’um ağalarından mukaddemâ Magosa’ya nefy ü iclâ kılınmış olan Reyhân? Şam Şerîf’de ikâmet itmek üzere kayd-ı nefyden tahlîs ve itlâk olunması bâbında emr ve irâde-i merâhim’âde-i tâc-dâr-ânem sünûh ve sudûr itmekden nâşî ol vechle menfâdan salıvirilmesi fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin minvâl-i muharrer üzere ‘afv ve ‘inâyet-i padişâhânem şâyân ve erzân kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâkı vechle varup Şam-ı Şerîf’de ikâmet eylemesi husûsunu kendüsüne ifâde ve tefhîm berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Zâ [Zilka‘de] [1]238

[40/4] Bir sûreti

Lefkoşa Nâ’ibi’ne Harem-i Humâyûn’um ağalarından mukaddemâ Lefkoşa’ya nefy ü iclâ kılınmış olan sürûr-ı Şam Şerîf’de ikâmet itmek üzere kayd-ı nefyden tahlîs ve itlâk olunmasıçün aslı gibi.

[40/5] Kütahya Nâ’ibi’ne hüküm

Boynu İncelü ‘aşîretinden Sofî-oğlu Mustafa ve Cebur?-oğlu Hâcî İsmâ‘îl nâm kimesneler hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyledikleri inhâ olunduğuna mebnî mukaddemce celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü’l ‘unvân-ı padişâhânem mücebince li-eclî’t-te’dîb Kütahya’ya nefy ve tagrîb olunmuşlarsa da merkûmlar menfâda ve ‘ıyâl ü evlâdları vilâyetleri cânibinde sefil ve sergerdân ve bi’l-vücûh şefkat ve merhamet-i seniyye-i şâhâneme şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle ‘afv ü itlâklarına müsâ‘ade-i merâhim’âde-i padişâhânem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu merkûmların taraflarından bu def’a mübârek rikâb-ı mülûkâneme bir kıt‘a‘arz-ı hâl takdîmiyle niyâz ve istirhâm olunmuş olup keyfiyyet-i mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm fî-mâ-ba‘de me’mûr oldukları üzere bereketlü ma‘deninden müretteb olan kurşunun nakliçün muktezî olan ... vaktiyle süvar ve ... ve sâ’ir hıdemât-ı saltanat-ı seniyye ve matlûbât-ı mühimme Devlet-i ‘Aliyye’mîn tanzîm ve ikmâli husûslarında mikdâr zerre kusûr ve rehâvet itmemeleri şartıyla ‘afv ü itlâkları husûsu menût re’y-i ‘âlîşanım idüğünü i‘lâm itmekden nâşî şerefyafta-i sünûh olan emr-i humâyûn-ı merhamet-makrûn-ı şâhânem mücebince nâzır-ı mûmâ-ileyhin i‘lâmı üzere şartı mezkûr ile

‘afv ve kaydı nefyden merhameten ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmenin haklarında ‘afv ve merhamet-i seniyye-i şeh-r-yâr-ânem mebzûl ve sezâvâr kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma’lûmun oldukda şart-ı ıtlâklarını merkûmların gûş-i hûşlarına gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlis berle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Zâ [Zilka‘de] [1]238

[s. 41]

[41/1] Hassam Bostancıbaşı olan el-Hâc Mehmed dâme mecdühûya ve Seddü’lbahr Kal‘ası dizdârına hüküm

Der-sa‘âdetim civârında kâ’in ‘Alibey? Karyesi ocağı bostancılarından Yusuf nâm şahıs kendü hâlinde olmayup hilâf-ı rızâ ve münâfi-i resm-i edeb hareket eylediği tahkîk olunarak merkûm ahz ve habs olunmuş olup bu makûlelerin icrâ-yı te’dîbleriyle emsâlinin tergîb ve terhîbi lâzımeden olduğundan bahisle li-ecli’t-te’dîb Seddü’l-bahr Kal‘ası’na nefy ve tagrîb olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin tarafından bâ-takrîr ifâde olunmağla vech-i meşrûh üzere ocağından mübâşir ma’rifetiyle merkûmun kal‘a-i mezkûre nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi merkûmu hadîka-i hassam ocağından ta’yîn olunan mübâşire teslîmen kal‘a-i merkûma nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu kal‘a-i mezkûrda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve ber takrîb firâr itmek lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir-i merkûm mu‘âvedetiyle Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve inhâya mübaderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Zâ [Zilka‘de] [1]238

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

[41/2] Hâlâ bi’l-istiklâl Bağdad Vâlisi vezîrim Dâvud Paşa iclâlehûya ve Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fi’l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya hüküm

Bundan akdem Kerküklü Bekir cânibinden Der-sa‘âdet’ime gelüp el-yevm Bostancıbaşı? tarafında mahbûs olan ‘Ömer nâm şahsın Bağdad’a gönderilmesi husûsu Bağdad Vâlisi müşârun-ileyh cânibinden bu def’a Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve iş‘âr kılınmış olmakdan nâşî şeref-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûn-ı mülûkânem mücebince çavuş mübâşeretiyile merkûmun müşârun-ileyh tarafına irsâl olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân cânib-i müşârun-ileyhe irsâl ve tesyâra müsâra‘at

eyleyesin ve sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin merkûm çavuş-ı mûmâ-ileyh mürâfakatıyla ol tarafa lede'l-vürûd vusûlünü müş'ir tahrîrat i'tâsıyla çavuş-ı mûmâ-ileyhi i'âdeye mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]238

[41/3] Zikri atî münîfinin bulunduğu mahallin kâdîsıyla İstanköy Cezîresi Nâ'ibi'ne hüküm

Muğla sükkânından İskender nâm şahıs kendü hâlinde olmayup erâzil ve müzevvir makûlelerini tahrîk ve ifsâdlarıyla livâ-i mezbûr kazâlarından şark cânibine müretteb olan asker bedeliyesinin te'hîrine bâdî olduğu tahkîk olunduğuna mebnî merkûmun İstanköy Cezîre'sine nefy ü iclâsı bâbından mukaddemce emr-i şerîfim ısdâr ve çavuş mübâşeretiyle irsâl ve tesyâr olunmuş ise de mübâşiri merkûmun vusûlünden evvelce merkûm Muğla'dan firâr itmiş olduğunu mübeyyen bir kıt'a i'lâm ile çavuş-ı merkûm i'âde kılınup ancak mezbûrun Sakız tarafına gitmiş olduğu bu def'a haber alınmış olmağla bulunduğu mahalde ahz ve çavuş mübâşeretiyle menfâsı olan İstanköy Cezîresi'ne irsâl olunmak fermânım olmağın imdi sen ki bulunduğu mahalin kâdîsı mûmâ-ileyhsin merkûmu 'alâ-eyy-i hâl ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân İstanköy Cezîresi'ne nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine ziyâde takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [12]38

Merkûm İskender ve olarak Sakız Cezîresi'ne firâr itmiş ise de İstanköy Cezîresi'ne nefy ü iclâsı bâbında sâdır olan emr-i 'âlî lede'l-vürûd merkûm ne mahalle firâr eylediği ol vakitte ... olamamış olduğundan mübâşiri gerüye 'avdet itmiş ba'dehû merkûm İskender mahall-i menfâsı mesmû'u olunca derhâl Sakız'dan kalkup sudûr iden emr-i 'âlîye itâ'aten İstanköy'e vâsıl olup çavuş-ı merkûm dahi tekrâr bulunduğu mahallden merkûmu alup Sakız'a gelmiş merkûm İskender mahall-i menfâsına üç gûn mukaddem vürûdunu haber alup vürûdundan ta'kîben çend-rûzdan sonra ... merkûm mahall-i menfâsına vürûduyla merkûm İskender cezîre-i mezbûrede meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık İstanköy nâ'ibinin vârid olan i'lâmı mazmûnu fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 9 Z [Zilhicce] [12]38

Itlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [1]239

[41/4] Hassam Bostancıbaşı el-Hâc Mehemmed dâme mecdühûya ve Seddü'l-bahr Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Birkaç gün mukaddem Tersâne-i 'Âmire'm civârında vukû' bulan harîk ... olduktan sonra Bostani tulumbalarının ... mu'tâd olduğu vechle bir iki gice ikâmet eylemeleri husûsu zabıtân tarafından tenbîh ve te'kîd olunmuş iken zikr olunan bostani tulumbaları odabaşısı Mahmûd nâm şahıs neferâtı tahrîk iderek tulumbaların başından dağılmasına sebep olup merkûmun bu vechle hilâf-ı rızâ vâkı' olan hareketi te'dîblerini icâb eylemiş olduğundan bahisle li-eclî'te te'dîb Seddü'l-bahr Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin tarafından bâ-takrîr ifâde olunmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere merkûmun ocakdan mübâşir ma'rifetiyle kal'a-i merkûma nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi merkûm ocakdan ta'yîn olunan mübâşire terfîkân Seddü'l-bahr Kal'ası'na nefy ü iclâyâ müsâra'at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu kal'a-i merkûmede menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir-i merkûm ile der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]238

İtlâkıyçün emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]38

[s. 42]

[42/1] Manisa Nâ'ibi'ne ve Gümüş ma'a Hâcıköy ma'deni emîni [...] zîde mecdühûya hüküm

Şark ordusıyçün Amasya Sancağı'nda müretteb ve matlûb olan asker bedeliyesinden Hâcıköy ma'denine merbût kazâlar hisselerine isâbet iden mebâliğ bir taraftan tahsîl ve kabza me'mûra teslîm olunmakda ise de ma'den-i mezbûra merbût Zeytun Kazası sâkinlerinden Hâcı-oğlu Hüseyin ve Atmaca-oğlu Ahmed ve Kâtib-oğlu Sâlih ve Mustafa nâm şahıslar kendü hallerinde olmayarak ve ahâlî-i kazâyı tahrîk ve iğfâl ile hisselerine düşen mebâliğin idâresinde muhâlefet idüp kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Abdu'llah nâm kimesne dahi men' edeyim sevdasında iken merkûmu bî-gayr-i hak katl eylediğinden başka âhar kazâları dahi inhilâl ve ifsâd dâ'îye-i fâsidesinde oldukları beyânıyla 'ibretü'l-gayr merkûmların nefy ü iclaları husûsu bu def'a inhâ ve istid'â kılınmakdan nâşî keyfiyyet-i mütehayyızân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mde hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm bu makûle hilâf-ı rızâ hareket idenlerin te'dîb ve gûş-mâl kılınmaları lazımeden olduğundan bahisle merkûmunun bir mahalle nefy ü iclâlarıyla te'dîbleri husûsunu 'ilâm itmekle i'lâmı

mûcebince merkûmların çavuş mübaşeretiyle Manisa'ya nefy ü icla olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki ma'den-i emîni mûmâ-ileyhsin vusul-i emr-i şerîfimde mezkûrları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Manisa'ya nefy ve irsale müsare'at eylesin ve sen ki na'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfîyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-ferman itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketlerine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhafazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkum mu'âvedetiyle der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [12]38

Merkûmlardan Atmaca oğlu Ahmed ve Kâtib oğlu Sâlih ve Mustafa ahz ve mübâşerete ... irsâl olunmuş ve merkûm Hâcı oğlu Hüseyin ... olarak mürûruna mahalde olduğu ma'lûm olduğunu nâtık Gümüş ma'a Hâcıköy ... olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 25 Z [Zilhicce] [12]38

Atmaca-oğlu Ahmed ve Kâtib-oğlu Sâlih ve Mustafa mahall-i menfâsına vâsıl olduğunu nâtık vârid olan i'lâma şerh virildi. Fî 25 Z [Zilhicce] [123]8

Merkûmların itlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı ... [123]9

[42/2] Ankara Nâ'ibine hüküm

Talebeden Hüseyin nâm kimesne hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sâdır olan emr-i şerîfimle Ankara'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun nefyi hayli müddet olarak cürmüne tövbe ve nedâmetle bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şayân ve bu tarafda olan peder ve vâlidesi dahi ateş-i hasret ve iftirâk eylediklerinden ve nâlân olduklarından bahisle afv ü itlâkına müsâ'ade-i merâhim'âde-i şehriyâr-ânem bî-dirîğ ve erzân kılınması hususu bâ-'arzuhâl niyâz veistirhâm olunmakdan nâşî itlâkıyçün emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince 'afv ü itlâk olunmak fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun olduka fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Rebî'ü'l-evvel] [12]38

[42/3] Bandırma Kazası Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Beyoğlu'nda mütemekkin Mumcu-oğlu ... nâm zımmî kendü hâlinde olmayıp türlü türlü harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ile âyînlerine mugâyir ef'âle ve umûr-ı milletin ihtilâlini mûcib olur evzâ'a ictisâr eylediği ihbâr olunduğundan bahisle mersûma te'dîb ve terbiye olunmaya kaydı yasakçı ma'rifetiyle Bandırma'ya nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâliyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arzu hâl takdîmiyle istid'â itmekten nâşî yasakçı mübâşeretiyile vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûr ol tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûm terfîkân irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mersûmun ıtlâkını menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve bir hatve âhal mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Rebî'ü'l-evvel] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [12]39

[42/4] Hâlâ Ankara ve Kengiri sancakları mutasarrıfı vezîrim Mehmed Paşa iclâlehûya ve Seddü'l-bahr Kal'ası dizdârına hüküm

Ankara Sancağı dâhilinde kâ'in Şeyh Bezenli 'aşîreti ahâlisinden mechûlü'l-ahvâl Mahmûd nâm şahıs iki kıt'a 'arzu hâl terkîn berle üzerine sahte buyruldu ve sahh-ı keşide iderek müsâvâtdan ad eylediği ba'zı ikrâdı tekâlîf-i şâkka ve sâ'ireden mu'âf itdirilmek dâ'iyesiyle yine sahte olarak bir kıt'a mu'âfiyet fermânı uydurulup şâhid-zor ile isbât-ı nesebe medâr zımnında bir şecere dahi yapmağa başlamış olduğu sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin tarafına ihbâr olunarak merkûm ele sâlifü'z-zıkr evrâk yedinde ahz ve ... olundukda inkâr edemeyüp i'tirâf eylediğine mebnî ol tarafda habs olunup bu misillü sahtekârlık matlûbât Devlet-i 'Aliyye'min te'hîr ve ta'tîlini mûcib olduğu ve merkûm müzevvir gürûhunda olarak defa'âtle tekdîr olunmuş ise de ıslâh olur makûleden olmadığı bu def'a der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tevârüd iden tahrirâtında derc ve tahrîr ile icrâ-yı te'dîbi [s. 43] lâzıme-i mülkdârîden idüğü iş'âr ve evrâk-ı mezkûra dahi ba'is ve tesyâr kılınmış olmağla tarafından mübâşir ma'rifetiyle mü'eyyiden Seddü'l-bahr Kal'ası'na kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi vusul-i emr-i şerîfimde merkûmu tarafından mübâşir terfikiyle esnâyı râhda firârdan muhâfazası esbâbı istihsâl olunarak Seddü'l-bahr Kal'ası'na nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu dizdârı olduğunu Seddü'l-bahr Kal'ası'na vâz' ve mü'eyyiden kal'a-bend idüp hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmesine

dikkat ve ber takrîb firârî lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâl berle vusûlünü Der-sa'âdet'ime inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]238

[43/1] Mihaliç Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Asitâne-i Sa'âdet'im mütemekkinlerinden Ermeni tâ'ifesinden mestçi Artin nâm zımmî kendü hâlinde olmayup âyînlerine mugâyir türlü türlü nâ-hemvâr harekâta ibtidâr ile milletinin ihtilâlîni müceb-i evzâ'a ictisâr eylediği ihbâr ve te'dîb kılınması husûsunu âhara derç eylediğinden bahisle mersûm terbiye olununcaya kadar yasakçı ma'rifetiyle Mihaliç'e nefy ü iclâ olunup ıtlâk husûsu yine memhûr 'arz-ı hâle istirhâm olununcaya müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfîm sudûrunu İstanbul ve tevabî'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arzuhal takdîmiyle istid'â etmekden nâşî yasakçı mübâşeretîyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mersûm ol tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mesfûra ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i ahar mahale salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-'aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]38

İtlâkıyün emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [12]39

[43/2] Burusa Mollâsı'na hüküm

Bundan akdem harcı firun kethüdâsı olan Emîn hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî mukaddemce mehâbet-rîz sünûh olan ve irâde-i seniyye-i mülûkâne ve fermân-ı celîlül-'unvân padişâhânem mücebince li-eclî't-te'dîb Burusa'ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûmun mübtelâ olduğu 'illeti menfâsından ... olarak el-hâletü hazihû sâhib-i firâş olmuş ve 'ıyâlî dahi bu tarafda kemâl-i sefâletîyle muzdarib kalmış olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i merâhim'ade-i hıdîvânem bî-dirîğ ve sezâvâr kılınması husûsunu 'ıyâlî mezbûra bu def'a bâ - 'arz-ı hâl niyâz ve istirhâm itmekten nâşî şeref-yafta-i sünûh olan emr-i humâyûn-ı merhamet-makrûn-ı şâhânem mücebince merhameten merkûmun 'afv ü ıtlak olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i seniyye-i hıdîvânem mebzûl ve erzân kılındığı sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [1]238

[43/3] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Bolu Nâ'ibi'ne hüküm ki

El-yevm Der-Sa'âdet'imde bulunan Vizeli Süleymân ve Karakiliseli el-Hâc Ahmed nâm kimesneler ile Margarid-oğlu Yorgi nâm zımmî kendü hallerinde olmayup vazîfelerinden hâric umûra müdâhale ile hilâf-ı rızâ harekete cesâret eylediklerine binâ'en merkûmân ile zımmî-i mesfûrun çavuş mübâşeretiyle Bolu'ya nefy ü iclâ olunmaları fermanım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mezbûrân ile mesfûru ahz ve ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Bolu'ya nefy ü iclâyâ müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketlerine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhafazaları husûsuna dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtik vârid olan 'ilâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 16 Zâ [Zilka'de] 12/38

İtlâkıyün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12/39]

[43/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya ve Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Kırkkilise sâkinlerinden olup el-yevm Der-sa'âdet'imde bulunmuş olan hassam silahşörlerinden Şâkir kendü hâlinde olmayup vazîfesinden hâric umûra müdâhale ile hilâf-ı rızâ harekete ictirâ eylediğine binâ'en celâdet-efzâyı sünûh ve sudûr olan emr ve irâde-i seniyye-i mülûkânem mücebince çavuş mübâşeretiyle mûmâ-ileyhin Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhimâ ma'rifetinle ahz ve ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya'ya nefy ve ırsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûma-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhafazası husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusulünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve işâret eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 17 Zâ [Zilka'de] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[43/5] Burusa Mollâsı'na ve Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya hüküm ki

Galata sükkânından Esîrci el-Hâc 'Ömer nâm şahıs sefîne ve rû'esâsından Ahmed nâm re'is ile beyinlerinde cereyân iden da'vânın ber-nehc-i şer'î fasl u hasm olduğunu nâtık cânib-i şerî'at-ı garrâdan virilmiş olan i'lâmın ba'zı mahallini hetk itmiş olduğu tahkîk olunup bu makûle senedât-ı şer'iyyeyi hakka cesâret mûcib-i töhmet olduğuna mebnî kendüsünü te'dîb ve emsâlini terhîb zımnında merkûm 'Ömer'in çavuş mübâşeretiyile Burusa'ya nefy ü iclâ olunması fermânım [s. 44] olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Burusa'ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket karârıma tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 26 Zâ [Zilka'de] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[44/1] Muş cânibinde vâkı' Çanlı Kilise'nin tâbi' olduğu kazânın kâdisına hüküm

Der-'aliyye'mde mütemekkin Dürzî Nihabet?-oğlu Karabet nâm zımmî kendü hâlinde olmayup türlü türlü hilâf-ı rızâ mesâlihe ibtidâr ile âyînlerine mugâyir hareketle umûr-ı milletin ihtilâlini mûceb-i evzâ'a ictisâr eylediği ihbâr ve te'dîb olunması ahd ve recâ eylediğinden bahisle mersûm terbiye olununcaya kadar yasakçı ma'rifetiyle Muş cânibinde vâkı' Çanlı Manastırı'na nefy ü iclâ olunup itlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâleistirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyile vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki kâdî-i mûmâ-

ileyhsin mersûm bu tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mersûmun ol tarafda zikr olunan Manastır'da meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve ber-hatve ahar mahale salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-'aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]238

[44/2] Sivas Nâ'ibi ile zikri âtî menfinin 'Ayıntab ve Mar'aş ve sâ'ir ol havâlide bulunduğ u mahallin kâdîsına hüküm

Hâleb'de nakîbü'l-eşrâf kâim-makâm olan Câbiri-zâde Es'ad'ın evvel ve âhır uygunsuz hâl ve hareketi ve inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib olur evzâ'a mücâsereti cihetiyle hakkında te'dîb mu'âmelesi vukû'a geleceğini derk iderek bu esnâda Hâleb'den 'Ayıntab tarafına firâr itmiş olduğı bi'l-ihbâr tahkîk kılınup mûmâ-ileyhin mugâyir rızâyı şâhânem ol vechle vâkı' olan hareketi te'dîbini müstelzim olduğ una mebnî fî-mâ-ba'de derûn-ı Haleb'e ayak basmamak üzere bulunduğ u mahallden Sivas'a nefy ü iclâsı husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkâneme ta'alluk idüp ol bâbda celâdet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûnum mantûk münîfi üzere kazâ-i mezbûra nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle mücebince her nerede bulunur ise çavuş mübâşeretiyle Sivas'a nefy ü iclâ kılınması fermânım olmağın imdi sen ki bulunduğ u mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde mûmâ-ileyhi Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Sivas'a nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyha ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedeletiyle der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [12]38

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 25 M [Muharrem] [12]39

İrsâl olunduğunu nâtık Mar'aş vilâyetinin vârid olan tahrîrâtı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 25 M [Muharrem] [12]39

İtlâkıyün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı B [Receb] [123]9

[44/3] Hâlîlü'r-rahmân nâm mahallin tâbî' olduğ u kazânın kâdîsına hüküm

Kudüs-i Şerîf’de sâbık nakîbü’l-eşrâf kâim-makâmı olan ‘Ömer hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olduğuna mebnî şeref-rîz sudûr olan irâde-i seniyye-i şâhânem mücebine Hama’ya nefy ü iclâsı bâbında bundan akdem emr-i şerîfim gönderilmiş ise de ba’zı mevânî‘ hasebiyle bi’z-zarûre menfâsına varamayarak Hâlîlü’r-rahmân nâm mahallde kalup el-hâletü hazihû ol tarafda ‘illet ve emrâza mübtelâ olarak rûkûb ve nüzûle adîmü’l-iktidâr ve zâtında hânedân ve hânedân-zâde olup her hâlde ‘inâyet ve merhamet-i seniyye-i mülûkâneme şâyeste ve sezâvâr olduğundan bahisle ızdırâb hâline ve evlâd ü ‘ıyâline merhameten ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i merâhim‘ade-i şehir-yâr-ânem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu Kudüs-i Şerîf Kādîsı Mevlânâ Kengirîli eş-Şeyh el-Hâc Abdu’llah zîdet fezâ’ilehû bâ-i’lâm istid‘â itmekden nâşî ‘inâyet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn şevket-makrûn-ı padişâhânem mantûk münîfi üzere ‘ıyâl ü evlâdına merhameten ‘afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müftî’l-enâm olan Sıdkı-zâde [s. 45] Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle mücebine ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında ‘afv ve merhamet-i seniyye-i mülûkâneme şâyân kılındığı sen ki kâdî-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı hareketde bulunması husûsunu gûş-i hûşuna ilgâ ve tefhîme mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka‘de] [1]238

[45/1] Kütahya Nâ’ibi’ne hüküm

Amasya sükkânından Özlü Yûsuf nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Kütahya’ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm menfâsında hastalanup şâyeste-i ‘inâyet ve merhamet olduğundan bahisle fî-mâ-ba‘de vazîfesinden hâriç harekâta mücâseret itmemek şartıyla ‘afv ü ıtlâkı husûsu hâlâ Sivas Vâlisi olup şark cânibine me’mûr olan düstûr-ı vezîrim es-Seyyid İsmâ‘îl Hakkı Paşa iclâlehû tarafından bu def’a der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve recâ olmakdan nâşî merkûmun ‘afv ü ıtlâkı fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka‘de] [1]238

[45/2] Hâlâ Trabzon Vâlisi ve Kaş Kal‘ası muhâfazası şartıyla ilhâk Gönve Sancağı mutasarrıfı ve Canik muhassılı olup şark cânibine me’mûr olan vezîrim el-Hâc Hâfız ‘Alî Paşa iclâlehûya hüküm

Canik Sancağı dâhilinde olan ma‘den-i humâyûnuma merbût Efraz Kazâsı sâkinlerinden Mûsa ve İbrâhîm Bey ma‘den-i humâyûnum ta‘tîli mûcib hareket eyledikleri tahkîk olduğuna mebnî

Konya'ya nefy ü iclâları bâbında bundan akdem emr-i şerîfîm ısdâr ve çavuş mübâşeretîyle tesyâr olunmuş ise de merkûmân asker başbuğluğuyla sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin el-hâletü hazihû mâ'iyetinde olarak dîn ve Devlet-i 'Aliyye'm umûrunda cân-pârâne sa'î ve gayret itmekde oldukları beyânıyla haklarında 'afv ve merhamet-i seniyye-i şâhânem erzân kılınması husûsu tarafından Der-Sa'âdet'ime tahrîr ve istid'â olunmakdan nâşî iltimâsının üzere merkûmun İbrâhîm Bey ve mûmâ kazâya ayak basmamak şartıyla 'afv ü ıtlâk olunmak fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmların cerâim-i güzeşteleri 'afv kılındığı ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâklarını gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]238

[45/3] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm

Bozkır ma'denine merbût olan Belviran Kazâsı'na tâbî 'Alî Höyük Karyesi ahâlîsinden Karesi-oğlu Hâcî Hüseyin dimekle 'arîf kimesne hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı kazâ-i mezbûr tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfîmle li-ecli't-te'dîb Amasya'ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûmun müddet-i nefyi hayli vakit olarak karîn-i terbiye ve ıslâh olmuş ve 'ıyâl ü evlâdı dahi vilâyetde sefil ve sergerdân kalmış olduklarından bahisle fî-mâ-ba'de kendü hâliyle meşgûl olmak üzere 'afv ü ıtlâkını müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Konya mütesellimi Memiş dâme mecdühû der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve husûs-ı mezbûra dâ'ır Konya Nâ'ibi cânibinden virilen i'lâmı dahi takdîm ve tesyâr idüp husûs-ı mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm Nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm merkûm menfâsına gideli haylice vakit olmuş ise de ma'den emîni ve Belviran Kazâsı ahâlîsinin inhâlarına binâ'en nefy ü iclâ kılınmış olmakdan nâşî bâ'd-ez-zîn hilâf-ı rızâ harekete cesâret itmek ihtimâli olur ise hakkında mu'âmele-i şerîre icrâ olunmak şartıyla 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü ıtlâkı re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mûcebince merkûmun 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda keyfiyyeti merkûme ifâde ve fî-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırz ve edebiyle meşgûl olması husûsunu gûş-i hûşuna tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlis berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]238

Zâyî'den tekrâr emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[45/4] Burusa Mollâsı'na ve Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Sâlih dâme mecdühûya hüküm

Âsitâne-i ‘Aliyye’md e sâkin Mühtedi Mehemmed nâm şahıs ağustos esirlerinden mâlik olduğu bir re’s? gulâmını Der-sa‘âdet’imden ... Kostanti nâm zımmîye fûrûht itmiş olduğu vesâ’ir ba’zı uygunsuz işlerde bulunduğu tahkîk olunup merkûmun ol vechle hilâf-ı rızâ harekete cesâreti te’dîbi müstelzim olduğuna mebnî kendüsünü te’dîb ve emsâlini terhîb zımnında çavuş mübâşeretiyile Burusa’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma‘rifetinle ahz ile Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Burusa’ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra‘at eyleyesin ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketine irâ’et-i ruhsat olunmak lazım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu‘âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka‘de] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikamet olunduğunu nâtik vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 2 Z [Zilhicce] [12]38

Eskişehir’e tahvîl ve ... itmiştir. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [123]9

[s. 46]

[46/1] Balıkesri ve Bandırma kazâları nâ’iblerine hüküm ki

Ermeni tâ’ifesinden Balıkesrili Küçük Kirkor nâm zımmî kendü hâlinde olmayup âyînlerine mugâyir harekete ibtidâr eylediği ihbâr ile te’dîb kılınmasını recâ eylediklerinden bahisle mesfûr mersûm terbiye oluncaya kadar ‘ibreten-li’l-sâ’irin yasakçı ma‘rifetiyle Bandırma’ya nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâl ile istirhâm olunmadıkça müsâ‘ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi‘i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmekden nâşî yasakçı ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmağın imdi sen ki Balıkesri Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin mesfûr ma‘rifetinle ahz ve mübâşir ta’yîn olunan yasakçı-i merkûma terfîkân Bandırma’ya nefy ve irsâl eyleyesin ve sen ki Bandırma Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde memhûr ol tarafa menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve bir hatve âhar mahalle salıvirilmeleri esbâbını istihsale ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-ı merkûm ile Der-‘aliyye’me i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka‘de] [12]38

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî‘ü’l-âhır] [12]39

[46/2] Zikri âtî münîfinin bulunduğu mahallin kâdîsıyla Dimetoka Nâ'ibi'ne hüküm

Mahrûse-i Selanik'in yeniçeri zâbiti olan Sertunay Rüstem 'azl ile yerine kul kethüdâsı esbak Abdu'llah dâme mecdühû Selanik'e yeniçeri zâbiti nasb olunmuş olduğuna binâ'en mûmâ-ileyh muktezâyı me'mûriyeti üzere mahall-i ikâmeti Tekfurdağı'ndan hareket berle Selanik'e vürûdunda selefi merkûm zâbitlik mezkûru ibkâ itdirilmek dâ'iyesiyle mûmâ-ileyhi Selanik'den ihrâc ile bir müddet âhar mahalle ikâmet itdirmiş ve ba'dehû yine mûmâ-ileyh 'avdet iderek kendüsü ol tarafdı hareket eylemiş ise de merkûmun hilâf-ı rızâ bu makûle harekete cesâreti te'dîbini müstelzim olduğundan bahisle Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ma'rifetiyle Dimetoka'ya nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası olan düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki bulunduğu mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kadrihûya terfîkân Dimetoka'ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki Dimetoka Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafdı menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 15 Z [Zilhicce] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [12]39

[46/3] Zile Nâ'ibi'ne hüküm

Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ocağında bâzergân iken hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğunu mebnî bâzergânlıktan ihrâc ile sudûr iden emr-i şerîfimle Zile'ye nefy ü iclâ olunmuş olan ... nâm yahûdînin 'ıyâl ü evlâdı bu tarafdı kemâl-i sefâlet ve perîşânlıklarından bahisle dâ'imâ istirhâmdan hâli olmadıkları bu def'a Ocağ-ı 'Âmirem tarafından evlâd ü 'ıyâline merhamete cerâim-i güzêstesinin 'afvıyla ıtlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu niyâz ve recâ olunmuş olmakdan nâşî mersûmun 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mersûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu

gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]238

[46/4] Kütahya Nâ'ibi'ne ve Alaiye Sancağı Mütesellimi zîde kadrihûya hüküm

İbrâdı Kazâsı sükkânından ve kuzâtdan es-Seyyid Mehemed Râşid nâm kimesne kendü hâlinde olmayup fukarâya zulm ve ta'addîsi inhâ olunarak bundan akdem ricâl-i te'dîb diyâr-ı âhara nefy ü iclâ olunmuş ve sonradan vâkı' olan istirhâma mebnî fi-mâ-ba'de umûr-ı memlekete müdâhale itmemek şartıyla 'afv ü itlâk kılınmış iken yine mütenebbih olmayarak bu esnâda a'yânlık dâ'iyesiyle biraz erâzil ve eşhâs celb iderek bî-cürm ehl-i 'ırz fukarâyı bilâ-mûceb ahz ve tecrîm ve ba'zısını dahi darb ü cerh misillü harekete ictisâr ve memleketi dâ'imâ ihtilâl ve ifsâd ile umûr-ı mühimme-i saltanat-ı seniyyemin ta'tîlini mûcib vâz' ibtidâr etmekde olduğundan bahisle merkûmun bir mahalle tard ü def'ıyle şer' ve mazaratdan fukarânın tahlîsi husûsu bu def'a bâ-ma'rûzât istid'â ve istirhâm olunmuş olup merkûm es-Seyyid Mehemed Râşid'in Kütahya'ya nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince çavuş mübâşeretiyle merkûmun Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusul-i emr-i münîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl [s. 47] ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusulünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 5 M [Muharrem] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[47/1] Bir sûreti

Dîvân-ı Humâyûn'da bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemed Sâlih dâme mecdühûya ve Kütahya Nâ'ibi'ne ve İbrâdı Kazâsı sükkânından ve kuzâtdan es-Seyyid Mehemed Şâkir'in aslında olan cünhâsı beyân ve kabâhatini basdırmak için bu esnâda Der-sa'âdet'e geldiği dermiyân kılınarak kezâlik bâ-işâret galebe çavuş mübâşeretiyle Kütahya'ya iclâsıyçün iktizâsı vechle.

Menfâsına vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 9 S [Safer] [1]239

[47/2] Karahisâr-ı Şarkî Nâ'ib'ine ve hassam silahşörlerinden Niğde Sancağı mütesellimi Abdü'llatif zîde mecdühûya hüküm

Niğde ahâlîsinden ... Beyi oğlu Hüseyin nâm şahsın fukarâyı ra'yyet ve aceze-i memlekete zulm ve ta'addîsi ahâlî-i kazâ tarafından mukaddemâ rikâb-ı kamer-tâb hüsrev-âneme 'arz-ı hâl takdîmiyle inhâ ve iştikâ olunup ol babda sadr-ı a'zâm tarafından sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin sana tastîr ve tesyîr kılınan isti'lâm-nâmeğe cevâb olarak bu def'a der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme vârid olan arîzanda merkûmun hâli ve keyfiyyeti bî-garaz me'lûf itmekle kimesnelerden sırren ve 'alenen su'âl ve istiknâh ile öteden berü kendü hâlinde olmayarak gasb-ı emvâl ve hetk-i a'râz misillü harekete ibtidârı ve nice nice hânelerin harâb olmasını mûcib-i evzâ'a ictisârı tahkik kılınmış olduğu derc ve iş'âr ve husus-ı mezbûra dâ'ir bir kıt'a dahi i'lâm takdîm ve tesyâr olunmuş olmağla merkûmun çavuş mübâşeretiyile Karahisâr-ı Şarkî'ye nefy ü iclâsı fermânım olmağın imdi vusul-i emr-i şerîfimde merkumu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Karahisâr-ı Şarkî'ye nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkumu ol tarafda menfiyyen meks ve ikamet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'imde tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [1]238

İşbu emr-i 'âlî mübâşiri yediyle lede'l-vürûd merkûm menfâsına gitmeyerek Der-sa'âdet'e gelmiş ve hakkında olan inhâ iftirâ kabîlinden olduğu beyânıyla itlâkı istirhâmına dâ'ir mahallinden i'lâm vürûd itmiş olduğundan i'lâm-ı mezkûr hâk-pây-ı humâyûn-ı şâhâneye lede'l-'arzçün kendü ayağıyla Der-sa'âdet'e gitmiş bu sûretde 'ıyâl ü evlâdını dahi celb idüp bu tarafda ikâmet itmek üzere 'afv ü itlâk olunup mukaddem verilen emrin kaydı terkîn oluna deyü hatt-ı humâyûn ... cihân-bânî sahîfe imdi sudûr olmağla mantûk münîfi üzere emr-i mezkûrun kaydı terkîn olunmuşdur. Fî 3 B [Receb] [1]239 târihinde sâdır olan emr-i âlî mûcebince.

Şerh battâlî fî Râ [Rebî'ü'l-evvel] [1]243 kat'î tobrasında mahfûzdur.

[47/3] Ankara Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Tosya Kazâsı ahâlisinden Ağa Şa‘bân-zâde İbrâhîm ve Halîl ‘Âlemdâr ve Hâcî Dede-oğlu nâm kimesnelerin Tosya’da mukaddem ve mu‘ahhar vukû‘ bulan ihtilâlde medhalleri tebeyyün iderek Ankara Kal‘ası’nde habs olunmuş oldukları bundan akdem inhâ kılındığına mebnî te’dîb ve ıslâhları zımnında iki üç mâh kal‘a-i merkûmda mahbûsen tevkîfleriyle bilâ-fermân salıvirilmemeleri bâbında emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş ise de merkûmların kal‘a-bendleri müddeti dört mâhı tecâvüz iderek hâlleri perîşân ve evlâd ü ‘ıyâlleri dahi memleketlerinden nâlân ve giryân olarak mukaddemâ sebkât iden cürm ve kabâhatlerine tövbe ve nedâmetlerinden bahisle fî-mâ-ba‘de ‘ırz ve edebleriyle oturup ve kendü umûrlarıyla meşgûl olup hilâf-ı rızâ ifsâd memleket misillî hareketde bulunmamaları şartıyla ‘afv ü ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûru hâlâ Ankara ve Kengırı sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Mehmed Paşa iclâlehû tarafından bu def‘a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme tahrîr ve istid‘â olunmağla inhâsı üzere merkûmların ‘afv ü ıtlâkları fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmların cürmleri ‘afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkları gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kal‘a-i merkûmeden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Z [Zilka‘de] [1]238

[47/4] Dimetoka Nâ’ibi’ne hüküm

Der-Sa‘âdet’im mütemekkinlerinden Rum milletinden Andon nâm zımmî kendü hâlinde olmayup harekât-ı nâ-hemvâra ibtidârı bundan akdem Rum Patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-eclî’t-te’dîb Dimetoka’ya nefy ü iclâ olunmuş ise de mesfûr harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat ideceğine ma‘lûmü’l-esâmi ba‘zı kesân ta‘ahhüd ve tekeffül itmiş olduklarından bahisle mersûm fî-mâ-ba‘de harekât-ı sâbıkasında ısrâr ider ise te’dîb-i ekber ile te’dîb olunmak şartıyla cerâim-i güzeştesi ‘afv ve tahliye-i sebîline müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzân kılınması husûsunu İstanbul ve tevâbi‘i Rum Patriki ve Der-sa‘âdet’imde mukîm cemâ‘at-i metropolidan Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt‘a memhûr ‘arz takdîmiyle istid‘â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mersûmun cürmü ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzân kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda ber-vech-i muharrer fî-mâ-ba‘de hilâf-ı ta‘ahhüd hareket etmemesi mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tefhîm ve telkîn iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [1]238

[s. 48]

[48/1] Seddü’l-bahr Kal‘ası dizdârına hüküm

Hassam bostancı ocağı tulumbacıları odabaşısı olan Mahmûd hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Seddü'l-bahr Kal'ası'na nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm kesîrû'l-'ıyâl olup menfâsında mütenebbih ve mütenassih olduğu ihbâr kılındığından bahisle 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu hassam bostancıbaşısı el-hâc Mehemmed dâme mecdühû bâ-takrîr-i istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere merkûmu 'afv ü ıtlâkı fermânım olmağın imdi merkûmun sebkât iden cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna tefhîm ve telkîn iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [1]238

[48/2] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Canik Sancağında vâkı' Çamaş? Kazâsı ahâlîsinden 'Ömer ve ...-oğlu İsmâ'il ve Fatsa Kazâsı'ndan oğlu Hasan nâm kimesneler livâ-i mezbûrda zuhûr iden ma'denleri sed ve ibtâl dâ'iesiyle hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediklerine binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmuşlarsa da fakr ve ihtiyâçları cihetiyle kendüleri menfâlarında ve 'ıyâl ü evlâdları vatanlarında sefil ve sergerdân ve cürm ve kusûrlarına tövbe ve nedâmetle bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyân olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâklarına müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ erzân kılınması husûsunu bu def'a der-bâr-ı merhamet-karârı mülûkâneme bir kıt'a'arz-ı hâl irsâl ve takdîmiyle niyâz ve istirhâm itmeleriyle husûs-ı mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm Nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm merkûmun bâ'd-ez-zîn hilâf-ı emr ve rızâ harekete cesâret eylemeleri ihtimâli olur ise eşedd-i te'dîb ile mücâzât kılınmaları şartıyla 'afv ü ıtlâkları husûsu re'ye menût idüğünü i'lâm itmekden nâşî i'lâmı mücebince merkûmların 'afv ü ıtlâk olmaları fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere merkûmunun sebkât iden cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâklarını gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [1]238

[48/3] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Arabacıbaşı sâbık 'Alî umûru me'mûresinde kusûr ve rehâveti vukû'una binâ'en bundan akdem şeref-rîz sudûr olan irâde-i seniyye-i şâhâne ve fermân-ı celîlü'l-'unvân-ı padişâhânem mücebince Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de mûmâ-ileyh menfâsında hasta ve esîr-i firâş olarak bi'l-vücûh 'inâyet ve merhamet-i 'atebe-i padişâhânem şâyeste ve şâyân ve 'ıyâl ü evlâdı dahi Der-sa'âdet'imde bî-kes kalarak sefil ve sergerdân olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkına

müsâ'ade-i behiyye-i hüsrev-ânem erzân kılınması husûsunu zevcesi bâ-'arz-ı hâl niyâz ve istirhâm itmekden nâşî merhamet-rîz sudûr olan emir ve irâde-i humâyûnum mücebince mûmâ-ileyhin ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin hakkında 'afv ve merhamet-i şâhânem bî-dirîğ ve sezâvâr kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [1]238

[48/4] Adana Nâ'ibi'ne hüküm ki

Musâhibân-ı şehr-yâr-ânemden iken hilâf-ı rızâyı humâyûnum hareketi vukû'una binâ'en emr-i humâyûn-ı şevket-makrûnumla yeri ref' ve kendüsü Adana'ya nefy olunmuş olan Sa'id'in bu def'a 'afv ü ıtlâkı bâbında emr ve irâde-i merâhim'âde-i şehr-yâr-ânem sünûh ve sudûr itmekden nâşî menfâdan salıvirilmesi fermânım olmağın mûmâ-ileyhin hakkında 'afv ve merhamet-i seniyye-i padişâhânem bî-dirîğ ve şâyân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kayd-ı takayyüd tahlîs berle tahliye-i sebîline müsâra'at eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [1]238

[48/5] Güzelhisâr Nâ'ibi'ne hüküm

Karaferye vücûhundan ve Rumili kuzâtından olup bundan akdem mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı ... 'unvân-ı padişâhânemle li-ecli't-te'dîb Güzelhisâr'a nefy ve tagrîb olunmuş olan Mahmûd'un 'afv ü ıtlâkı husûsu mukaddemce istid'â olunduğuna binâ'en merkûmun keyfiyyeti tahkîk zımnında hâlâ bi'l-istiklâl te'bîden Selanik ve Kula sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Mehemed Paşa iclâlehûya sadr-ı a'zam tarafından tastîr ve tesyîr olunan isti'lâm-nâmeğe müşârun-ileyhin vürûd olan cevâb-nâmesinde merkûm ehl-i İslâm aleyhine ihânetleri [s. 49] tebeyyün iden gavurları ... iderek kefare-i mesfûrenin eslihası merkûmun hânesinde zuhûr ile cümle 'indinde müttehim olduğu inhâ kılınarak nefy ü iclâ kılınmış olmakdan nâşî fî-mâ-ba'de Emin Mehemed'in düşmanı olan gavurları ... itmemek ve umûr-ı vilâyete müdâhale eylememek şartıyla 'afv ü ıtlâkı re'y-i 'âlîşanıma menût idüğü münderic olup merkûmun itdiği fazâhata nazarân 'afv ü ıtlâkı tîz olduğuna mebnî müsâ'ade olunmayarak bu keyfiyyet-i şeref-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem mücebince kayd-ı mahalline şerh virilmiş idi bu def'a sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin tarafından der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tevârüd iden i'lâmda merkûmun müddet-i nefyi on üç mâhı mütecâviz olarak ızdırâbı hâli cihetiyle ... zarûreye tedârikinde 'acz ve iftikârı der-kâr ve 'illet ve emrâza dahi mübtelâ ve dūçâr olduğundan bahisle merhameten 'afv ü ıtlâkı niyâz ve istirhâm olunmuş olmağla müşârun-ileyhin mukaddem ki inhâsı vechle fî-mâ-ba'de Emin

Mehammed'in düşmanı olan gavurları ... itmemek ve umûr-ı vilâyete karışmamak şartıyla merhamet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı 'inâyet-makrûn-ı padişâhânem mücebince 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim südurunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâret itmeleriyle mücebince menfâdan salıvirilmesi fermânım olmağın imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını merkûmun gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]38

[49/1] Varna Nâ'ibi'ne hüküm

Kastamonu'da sâbıkan nakîbü'l-eşrâf kâ'im-makâmı olan Es'ad hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr-ı inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Varna'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm menfâsında ıslâh-ı nefis itmiş ve 'ıyâl ü evlâdı dahi vatanında sefil ve sergerdân kalmış oldukları bâ-'arz-ı hâl inhâ kılındığından bahisle fî-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olmak şartıyla 'ıyâl ü evlâdlarına merhamet ve eyyâm-ı mübârekeye hürmeten merkûmun 'afv ü itlâkı bâbında emri şerîfim sudûru hâlâ Kastamonu Sancağı mutasarrıfı ve müsevveri muhafızı düstûr-ı vezîrim İsmâ'il Paşa iclâlehû tarafından tahrîr ve istid'â olunmuş olmakdan nâşî müşârun-ileyhin inhâsı vechle merkûmun 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun sebkât iden cürmü minvâl-i muharrer üzere 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırz ve edebîyle mukayyed olması husûsunu gûş-i hûşuna ilgâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [1]238

[49/2] Sinob Nâ'ibi'ne hüküm

Bolu ahâlîsinden ve serdengeçdi ... Nûh-oğlu Mustafa ve Dede-oğlu Abdu'llah nâm kimesneler hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyledikleri Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olduğuna mebnî mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfimle Sinob'a nefy ve tagrîb olunmuşlar ise de merkûmlar el-hâletü hazihû ıslâh-ı nefis iderek fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacaklarına Bolu ahâlîsi tekeffül itmiş olduklarından bahisle 'ıyâl ü evlâdlarına merhameten 'afv ü itlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem erzân kılınması husûsu bu def'a bâ-i'lâm inhâ veistirhâm olunmuş olup iktizâsı bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûdan lede'l-isti'lâmistirhâm olduğu vechle 'ıyâl ü evlâdlarına ... 'afv ü itlâkları bâbında emr-i şerîfim ısdârını i'lâm itmekle mücebince eyyâm-ı mübârekeye hürmeten merkûmânın 'afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmânın cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmalarını kendülere

gereği gibi tenbîh ve te'kîd iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]38

[49/3] İznikmid'de ikâmete me'mûr Şeyhü'l-İslâm sâbık Yâsinci-zâde es-Seyyid Abdü'l-vehhab edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehûya hüküm

Sen ki Mevlânâyı müşârun-ileyhsin bundan akdem şeref-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı ... 'unvân-ı padişâhânem mücebince el-yevm İznikmid'de ikâmet üzere isen de bu def'a 'afv ü itlâkın husûsuna şeref-bahş sudûr olan ruhsat-ı humâyûn-ı 'inâyet-makrûn-ı mülûkânem erzâni kılınup ol bâbda emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleriyle mücebince 'amel ve harekete mübâderet eylemen fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve irsâl ve tesyâr olunmuşdur imdi keyfiyyet ma'lûmun ol vakt ol taraftan hareket ve Der-sa'âdet'ime 'avdet berle du'âyı devâm 'ömr ve devlet ve kıvâm-ı ... şevket-i padişâhânem da'vetine intikâl ve ma'rûziyet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [1]238

[s. 50]

[50/1] Zikri âtî şahsın Edremid ve havâlisinde bulunduğu mahalin kâdîsıyla Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Boz Adası muhâfazasına me'mûr Edremid Voyvodası Mürîd-zâde Hâcî Mehemed'in ada-i mezkûra ta'yîninden maksûd ... iken ol tarafa bir gûne tasallut sû'i-kasdı vâkı' olur ise mürâfa'a ve ... ikdâm ve bezl-i mechûd eylemesi irâdesine mebnî iken bu esnâda ... ile zikr olunan Boz Adası'na hücum iden eşkıya ile mukâbeleyle ... 'avdet itmiş olduğu tahkîk kılınup merkûmun bu hareketi sâ'ire 'avdet için biraz terbiye ve te'dîbini icâb itdiğine mebnî Kütahya'ya nefy ü iclâsı bâbında hatt-ı humâyûn celâdet-makrûnum mehâbet-rîz-i sudûr olmağla mantûk münîfi üzere çavuş mübâşeretıyla Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki bulunduğu mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafta menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mucânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvırmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü

mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]238

Merkûm menfâsına vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 8 Z [Zilhicce] [1]238

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı S [Safer] [12]39

[50/2] Erzurum Mollâsı’na ve zikri âti münîfin ‘Ayıntab ve Mar‘aş vesâ’ir ol havâlide bulunduğu mahalın kâdîsına hüküm

Haleb vücûhundan Katar Ağası İbrâhîm Paşa-zâde kapucubaşı Ahmed Bey’in evvel ve âhar uygunsuz hâl ve hareketi ve inhilâl-i şirâze-i nizâm-ı memleketi mûcib olur evzâ‘a mücâsereti cihetiyle hakkında te’dîb mu‘âmelesi vukû‘a geleceğini derk ile bu esnâda Haleb’den ‘Ayıntab tarafına firâr itmiş olduğu bi’l-ihbâr tahkîk kılınup mûmâ-ileyhin mugâyir rızâyı şâhânem bu vechle vusûlü olan hareketi te’dîbini müstelzim olduğuna mebnî fî-mâ-ba‘de derûn-ı Haleb’e ayak basmamak üzere bulunduğu mahalliden Erzurum’a nefy ü iclâsı husûsuna irâde-i celâdet-i ifâde-i mülûkânem ta‘alluk idüp ol bâbda hatt-ı humâyûna şevket-makrûnum mehâbet-rîz-i sudûr olmağla mantûk münîfi üzere her nerede olur ise çavuş mübâşeretiyle Erzurum’a nefy ü iclâ kılınması fermânım olmağın imdi senki bulunduğu mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde mûmâ-ileyhe Dîvân-ı Humâyûnum çavuşlarından mübâşir ta’yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Erzurum’a nefy ve irsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûlünde menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre ‘amel ve harekete dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile şevket-karârıma i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka‘de] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 17 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[50/3] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fî‘l çavuşbaşı olan Sâlih dâme mecdühû ve Tokad Nâ’ibi’ne hüküm

Zile Kazâsı sâkinlerinden Telli mü’ezzin-oğlu Bekir nâm şahıs kendü hâlinde olmayup envâ‘i fuhşıyyâtı mürtekib ve erâzil ve esâfil makûlesini tahrîk ve ifsâd ile ehl-i ‘ırz gürûhunun istilâb-ı emn ve asâyişlerini mûcib-i evzâ‘a mütecâsir olduğuna mebnî zâbitân-ı belde tarafından

defa'âtle tekdîr ve te'dîb olunmuş ise de yine mütenebbih olmayarak harekât-ı sâbıkasından ... olarak bu def'a dahi bir takım hilâf-ı inhâ tahrîrât tertîbiyle Der-sa'âdet'ime 'azîmet eylediğinden bahisle merkûmun li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîbiyle emsâlinin terhîb ve tergîbi husûsunu mahallinden bâ-ma'rûzât niyâz ve iştirâ olunmaktan nâşî merkûmun çavuş mübâşeretîyle Tokad'a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma'rifetinle bu tarafda buldurup Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan çavuş zîde kadrihûya teslîmen Tokad'a nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 2 Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]40

[50/4] Tokad kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Kayseriye Kazâsı'na tâbi' ... Karyesi mütemekkinlerinden Keşîş-oğlu Haçadur nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı bundan akdem Ermeni Patriki tarafından ihbâr olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Tokad'a nefy ü iclâ olunmuş ise de mersûm el-hâletü hazihû kendü hâlinde olarak fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağına ta'ahhüd eylemiş olduğu inhâ eylediğinden bahisle mersûmun bu def'alık cürmü 'afv ve sebîli tahliyesine müsâ'ade-i 'aliyyem erzân kılınması husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl ile istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mesfûrun cürmü 'afv ü ıtlâkını müsâ'ade-i seniyyem erzân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmasını mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ifâde ve telkîn idüp kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [12]38

[50/5] Edirne Mollâsı'na ve Mıgalkara Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Mıgalkara Kasabası'nda mütemekkin Arab-oğlu Karabet nâm zımmî kendü hâlinde olmayup milleti tarafından gönderilen ademe adem-i itâ'at ile âyînlerine mugâyir türlü

türlü harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ve umûr-ı milletin ihtilâlîni mûcib evzâ'a ictisâr eylediği inhâ olunduğundan bahisle mersûma terbiye oluncaya kadar yasakçı ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb üzerine nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyile vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen Edirne'ye nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûma ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mûcânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-ı merkûm ile Der-'aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[s. 51]

[51/1] Isparta ve Konya nâ'iblerine hüküm

Antalya ve Isparta ve tevâbi'i metropolidi Yerasimos nâm râhib harekât-ı nâ-hemvâra ibtidârı hasebiyle te'dîb ve terbiyeye muhtâc idüğünden bahisle râhib mesfûr yasakçı ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb Konya'ya nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdeti'mde mukîm cemâ'at-i metropolidana Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâlleriyile istid'â itmeleriyle yasakçı mübâşeretiyile vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Isparta Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin râhib mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen Konya'ya nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Konya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde râhib mesfûr ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mûcânebet ve bir hatve âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-ı merkûm ile Der-'aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [12]38

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[51/2] Burusa Mollâsı'na ve Isparta Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Antalya ve Isparta metropolidinin aşçısı Nikola nâm zımmî kendü hâlinde olmayup nâ-hemvâr-ı harekâtı ibtidârı hasebiyle kendüsüne bi'd-defa'at nush u pend olunmuşlar ise de ısgâ itmeyüp te'dîb ve terbiyeye muhtâc idüğünden bahisle mersûm yasakçı ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb Burusa'ya nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâlleriyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmeleriyle yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Isparta Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen Burusa'ya nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûm ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [1]238

[51/3] Seddü'l-bahr Kal'ası dizdârına hüküm

Der-sa'âdet'im civârında kâ'in 'Alî Bey Karyesi ocağı bostancıbaşlarından Yûsuf hilâf-ı rızâ harekete inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Seddü'l-bahr Kal'ası'na nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm ıslâh-ı nefis iderek fî-mâ-ba'de münâfi-i rızâ-i hareketde bulunmayacağına ocağı mezkûr zâbitânı tekeffül eylemiş olduklarından bahisle merhameten 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu hassam bostancıbaşısı el-Hâc Mehmed dâme mecdühû bâ-takrîr istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla hâline merhameten sebîli tahliye olunmak fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere merkûmun sebkât iden cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı takayyüdden tahliyesiyle sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

[51/4] Darende Nâ'ibi'ne hüküm

Rum milletinden duhâncılıktan bozma Benayut ... nâm zımmî tezvîrâta sülûk iderek bir müddetden berü efkâr ve fâsidesini icrâ da'iyesiyle türlü türlü fazâhata ibtidâr ve milletini ihlâl ve âhar misillü harekâta nâ-hemvâra ictisâr eylediğine mebnî keyfiyyet nush u pend olunmuş ise de yine ısgâ itmeyüp harekât-ı sâbıkasının ısrâr ile sezâvâr-ı te'dîb ve terbiye idüğünden bahisle mesfûr yasakçı ma'rifetiyle ahz ve ıslâh-ı nefis idinceye kadar li-ecli't-te'dîb Karaman'a nefy ve tagrîb olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr takrîriyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki Südde-i Sa'âdet'ime

bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mesfûr bu tarafda ahz ve yasakçıya teslîmen Darende'ye nefy ve irsâl olunmuş olmağla sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûma ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarına mücânebet ve hatve-i vâhîde mahal-i âhara salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

İşbu emr ve fermânım ... hıfz olunmuştur. Fî evâ'il-i S [Safer] [12]39

[51/5] Bir sûreti

Kayseriye Nâ'ibi'ne [...] Rûm milletinden Zahariye nâm râhib bundan akdem Kapudağı ve Erdek metropolidi nasb ile yedine henüz berât verilmişken metropolidliği dâhilinde bulunan Rum re'ayâ fukarâsını celb-i mâl sevdâsıyla şimdiden iz'âc ve tecrîm misillü harekete ibtidâr ve âyînlerine mugâyir ve haddinden hâric türlü türlü ef'âle ictisâr eylediğine binâ'en bu def'a milletce tard olunmuş idüğünden bahisle mersûm yasakçı ma'rifetiyle Kayseriye Kazâsı'nın Cincidere'de vâkı' Prodromos nâm manastıra nefy ü iclâsıyçün bâ-takrîr patriki inhâsıyla.

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı S [Safer] [12]40

[51/6] Bir sûreti

Tokad Kal'ası dizdârına [...] Rum Patrikhânesi'nin bir müddetden berü yazıcılık hıdmetde olan Yorgi nâm zimmî kendü hâlinde olmayup ba'zı mahallere sahte kâğıdlar tahrîriyle keşiş-hâneyi ihlâle bâ'is ve bâdi ve haddinden hâric harekâta ... olduğundan muhtâc-ı terbiye ve te'dîb idüğü beyânıyla mersûm yasakçı mübâşeretiyle Tokad Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmak üzere kezâlik bâ-takrîr patrikde inhâsına binâ'en olunarak.

Ber vech-i muharrer.

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[s. 52]

[52/1] Tokad Nâ'ibi'ne hüküm

Bundan akdem hilâf-ı rızâ harekete ictirâ eylediği inhâ olunduğuna mebnî sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Tokad'a nefy ve tagrîb olunmuş olan Eğin Kazâsı Nâ'ibi sâbık Ahmed

nâm kimesne bir müddetden berü Tokad'da menfiyyen ikâmetle karîn-i terbiye olmuş ve 'ıyâl ü evlâdı dahi vatanında bî-kes kalmış olduğundan bahisle 'afv ü ıtlâkı husûsu Tokad'da ikâmete me'mûr Trabzon Vâlisi esbak merfû'ü'l-vezâre Sâlih Paşa dâmet-ma'âlühû tarafından inhâ ve istid'â olunmuş olduğunu hâlâ Erzurum Vâlisi ve ma'den-i humâyûnum emîni bi'l-istiklâl şark cânibi ser-askeri sadr-ı esbak düstûr-ı vezîrim Mehmed Emîn Ra'uf Paşa iclâlehû Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âr ve paşayı mûmâ-ileyhin iltimâs-nâmesini ba'is ve tesyâr itmekden nâşî mûmâ-ileyhin ıtlâkıyçün emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu kendüye gereği gibi tenbîh ve te'kîd iderek kayd-ı takayüdden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

[52/2] Sinob Nâ'ibi'ne hüküm

Tokad Kazâsı sâkinlerinden Bayrakçı dimekle ma'rûf Bakırcı Hâcî Ahmed hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği inhâ olunduğuna mebnî mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfimle Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb Sinob'a nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûmun 'ıyâl ü evlâdı vilâyetinde sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyeste ve şâyân ve fî-mâ-ba'de harekât-ı nâ-hemvâra vukû'u bulunmayacağını ahâliden ba'zıları ta'ahhüd ile kefilî dahi olunmuş olduğundan bahisle 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu Tokad tarafından bu def'a Der-sa'âdet'ime i'lâma ve mahzar takdîmiyle niyâz veistirhâm olunmakdan nâşî fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak ve 'ırz ve edebiyle memleketinde oturmak üzere hâline merhameten ıtlâk olunması fermânım imdi bir minvâlî muharrer merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

[52/3] Adana Nâ'ibi'ne ve Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mütesellimi [...] zîde mecdühûya hüküm

Karahisâr-ı Sâhib sükkânından Serdâr-oğlu Ahmed nâm şahıs kendü hâlinde olmayup bir müddetden berü kesb-i teferrüd dâ'iyesiyle ahâlîyi tahrîk ve ifsâda ibtidâr ve bu esnâda dahi tervic-i merâmı zımnında etraf kazâlara bir takım erâcîf neşriyle inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memlekete ictisâr eylediği beyânıyla merkûmun li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunması husûsu mir-mirân-ı kirâmdan hâlâ Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrıfı ve Bahr-ı

Siyâh Boğazı'nın Anadolu tarafı muhâfızı 'İzzet Mehemmed dâme ikbalehû tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere merkûmun çavuş mübâşeretiyle Adana'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde merkûm ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Adana'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

Menfâsına vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 10 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[52/4] Çemişgezek ve Ankara nâ'iblerine hüküm

Çemişgezek Kazâsı'nda mü'ezzin bi'l-iftâ olan Ahmed ve Süleymâniye imâmı Hâcî Ahmed nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup kazâ-i mezbûrdan müretteb ve matlûb olan mübâyâ'a ve asker bedeliyesini te'hîr misillü evzâ'a cesâret ve ihtilâl-i memleketi mûcib türlü türlü hâlâta cür'et itmekde oldukları beyânıyla merkûmânın te'dîb ve gûş-mâlleri husûsu bu def'a bâ-i'lâm ve mahzar inhâ ve istirhâm olunmuş olup bu makûle hilâf-ı rızâ hareketde bulunanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûmân müfti Ahmed ve Süleymâniye imâmı Hâcî Ahmed'in li-eclî't-te'dîb Ankara'ya nefy ü iclâ olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince çavuş mübâşeretiyle merkûmânın nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki Çemişgezek Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin [s. 53] vusûlü emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından çavuş zîde kadrihûya terfikân Ankara'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki Ankara Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzıma gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

İşbu emr-i şerîfim ibtâli kat'î tobrasındadır. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12/39]

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı S [Safer] [12/39]

[53/1] Dimetoka Nâ'ibi'ne hüküm

Bolu Sancağı'nda vâkı' Düzce Kazâsı'nda mukaddemâ a'yân olan Ahmed nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği inhâ olunduğuna binâ'en mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Dimetoka'ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûmun zıyyık ma'âşî cihetiyle vilâyetde olan 'ıyâl ü evlâdı mübtelâyı zarûret ve meşakkat olarak dâ'imâ iştifâ' ve istirhâmdan hâli olmadıklarından bahisle hânesinde 'ırzıyla ikâmet ile kendü umûruyla iştigâl itmek ve devâm-ı 'ömr ve devletim ed'îyesine müdâvemet eylemen şartıyla 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim ısdârı mahallinden bâ-ma'rûzât istid'â olunmakdan nâşî fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla hâline merhameten? itlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebiline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

[53/2] Erzincan ve Amasya nâ'iblerine hüküm

Erzincan sâkinlerinden nakîb esbak Bey-zâde Sâlih Çelebi ve karındaşı Mehmed Şerîf ve Molla Güzel Câmi'i imâmı Abdu'llah nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup dâ'imâ ihtilâli mûcib hareket ve Efhâm-ı Devlet-i 'Aliyye ve matlubât-ı saltanat-ı seniyyemi te'hîr ve ta'tîle cesâret itmekde oldukları ahâlî taraflarından bâ-ma'rûzât inhâ ve merkûmların kazâ-i mezbûrdan tard ü def'leriyle şer' ve mazarratlarından tahlîsleri istirhâm ve istid'â olunmuş olduğundan bahisle merkûmların li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ü iclâlâları husûsunu hâlâ Erzurum ve Amasya ve ma'den-i humâyûnum emini ve bi'l-istiklal şark cânibi seraskeri sadr-ı esbak düstûr-ı vezîrim Mehmed Emîn Ra'ûf Paşa iclâlehû bu def'a der-bâr-ı mu'addelet-karârı mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve vârid olan ma'rûzâtı dahi takdîm ve tesyâr itmekden nâşî merkûmun Sâlih Çelebi ve karındaşı Mehmed Şerîf ve Mollâ Güzel İmâmı Abdu'llah'ı li-ecli't-te'dîb Amasya'ya nefy ü iclâlâlarıyçün emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince çavuş mübâşeretiyle merkûmanın nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki Erzincan Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i münîfimde merkûmunu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...]

çavuş zîde kadrihûya terfîkân Amasya'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki Amasya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmunu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketlerine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşirleri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr hüsrev-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâlık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 4 S [Safer] [12]39

Itlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[53/3] Güzelhisâr Aydın Nâ'ibi'ne ve Teke Sancağı Mütesellimi Kara 'Osmân-zâde Eyûb zîde mecdühûya hüküm

Teke Sancağı'nın Kaş Kazâsı'nda kâ'in Gökova Kal'ası dizdârı Kocagöz-oğlu Abdu'llah ve kazâ-i mezbûr a'yânı Hâcî Kadîr oğlu Mehemed nâm şahıslar birbirleriyle ittifâk ve ittihâd iderek ba'zı erâzil makûlesini dahi kendülere uydurup kazâ-i mezbûra evâmîr-i 'aliyyemle vârid olan tekâlif ve matlûbatın ta'tîlini mûcib-i evzâ'a mücâseret itmekde oldukları ve bunların hareketleri sâ'ir kazâlara dahi sirâyet edeceği mukaddemce inhâ ve iş'âr olunmuş olduğuna mebnî ol bâbda sadr-ı a'zam cânibinden tastîr ve tesyîr kılınan mektûb mücebince fî-mâ-ba'de bu makûle hareketden mücânebet eylemeleri husûsu merkûmlara gereği gibi tefhîm ve tenbîh kılınmış ise de yine kâr-gir olmayup muktezâyı ... icrâ ve harekât-ı sâbıkalarında ısrâra ictirâ eyledikleri bu def'a dahi inhâ ve nefy ve te'dîbleri husûsu istid'â olunup bu makûle mugâyir rızâ hareketde bulunanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmağla dizdâr-ı merkûmun dizdârlığına halel gelmemek üzere li-ecli't-te'dîb a'yân-ı merkûm ile beraber çavuş mübâşeretiyle Güzelhisâr'a nefy ve tagrîb olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Güzelhisâr'a nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmânı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşirleri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

Merkûm Mehmed mübâşirine teslîmen menfâsına irsâl olunmuş ise de mezbûr Kocagöz Abdu'llah ber-takrîb firâr itmiş olduğunu mübeyyin mütesellim-i mûmâ-ileyhin vârid olan arızasıyla Antalya Nâ'ibi'nin i'lâmı mazmûnları bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 9 S [Safer] [1]239

Mezbûr Mehmed mübâşiriyle Güzelhisâr'a vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 9 S [Safer] [12]39

İtlâklarıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[54/1] Yabanabad ve Bolu nâ'iblerine hüküm

Darbhâne-i 'Âmire'm tarafından zabt ve idâre olunmakda olan Yabanabad mukâta'ası tevâbi'inden Eskice Karyesi sükkânından Hâcî Hasan-oğlu Mehmed Emîn nâm kimesne kendü hâlinde olmayup ihtilâl-i memleketi mûcib harekâta ictisâr eylediği mukaddemâ inhâ olunduğuna binâ'en fî-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olup umûr-ı kazâya karışmamak üzere mahsûs emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr kılınmış ise de merkûm etvâr-ı sâbıkasından rücû' itmeyüp yine mukâta'a-i merkûmeye tâbi' Tekye Karyesi sâkinlerinden ...-oğlu Hâlîl dimekle meşhûr kimesne ile yek-dil olarak başlarına biraz haşerât cem'iyle karyelerde geşt ü güzâr ve fukarâya îsâl-i rahne ve hasâr ve ol vechle mukâta'a-i mezbûrenin inhilâl-i şîrâze-i nizâmına ibtidâr eylediklerinden bahisle merkûmânın memleketden tard olunmaları husûsu bu def'a bâ-ma'rûzât istirhâm ve istid'â olunmakdan nâşî iktizâsı mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm Nâzırı Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm bu makûlelerin te'dîbleri lâzımeden olduğuna mebnî merkûmânın çavuş mübâşeretiyle li-eclî't-te'dîb mahall-i âhara nefy ve tagrîb kılınmaları re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mûcebince vech-i meşrûh üzere merkûmânın çavuş mübâşeretiyle Bolu'ya nefy ü iclâ etmeleri fermânım olmağın imdi sen ki Yabanabad Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i münîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Bolu'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki Bolu Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmanı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Dersa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

Ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî merkûmân mübâşirine terfîkân? mahall-i menfâlarına gönderilmek için taraf-ı? şer‘den da‘vet ve celb olunmalarına ikdâm olundukda merkûmân ile gidüp bertakrîb firâr itmeleriyle husûs-ı mezbûr minvâlî muharrer üzere olduğu nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 26 M [Muharrer] [12]39

İtlâklarıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı R [Rebî‘ü’l-âhır] [12]40

[54/2] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fî‘l çavuşbaşı olan mîr Tâhir dâme mecdühûya ve Dimetoka Nâ’ibî’ne hüküm

Silahşörlerden Dervîş Ahmed’in bu def‘a ‘arz odasında şâhid-rûz olduğu tebeyyün idüp bu makûle hilâf-ı şerî‘ata garrâ harekete cesâret idenlerin te’dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûm li-ecli‘t-te’dîb çavuş mübâşeretiyle Dimetoka’ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Dimetoka’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre emr-i muhâfazasına takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri merkûm ile Der-sa‘âdet’ime i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 3 M [Muharrem] [12]39

İtlâkıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

[54/3] Bir sûreti

Yine çavuşbaşı mûmâ-ileyhe ve Kal‘a-i Sultâniye Nâ’ibî’ne Enderûn-ı Humâyûn’um aşçılarından ‘Alî’nin cünha-i mezkûreye mebnî Kal‘a-i Sultâniye’ye nefyçün çavuş mübâşeretiyle.

Merkûm menfâsına vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 2 M [Muharrem] [12]39

İtlâkıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i R [Rebî‘ü’l-âhır] [12]39

[54/4] Mîr-mirân-ı kirâmdan Sakız Cezîresi muhâfızı Yusuf dâme ikbalehû ve Güzelhisâr Aydın Nâ’ibî’ne hüküm ki

Sakız Cezîresi'nde 'isyân idüp i'dâm olunan ve firâr iden gavurların emvâl ve ... zabtı tahrîri husûsuna sen ki muhâfız mûmâ-ileyhsin me'mûriyetin cihetiyle muharrir olarak ma'iyetinde olan başmuhâsebe ketebesinden Mehemed 'Ârif ve Defterhâne-i 'Âmire'm ketebesinden Sâ'ib mugâyir-i istikâmet harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr eyledikleri bu def'a tarafından inhâ olunmuş olmakdan nâşî mûmâ-ileyhimânın li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy olunmaları husûsuna bi'l-fi'l başdefterdârım olan es-Seyyid Mehemed Es'ad dâme ulüvvühû bâ-takrîr ifâde itmekle mûmâ-ileyhimânın çavuş mübâşeretiyle Güzelhisâr'a nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhimâyı Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Güzelhisâr'a nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde mûmâ-ileyhimâyı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]239

Merkûmlar mübâşerete terfîkân mahall-i menfâsına irsâl olunduğunu nâtık mîr-mîrân-ı mûmâ-ileyhin vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 2 S [Safer] [12]39

Merkûmlar mahal-i menfâlarına vâsıl oldukları nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 2 S [Safer] [12]39

İtlâklarıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhur] [12]39

[54/5] İbradi ve Karahisâr-ı Sâhib nâ'iblerine hüküm

İbradi Kazâsı sükkânından olup kazâ-i mezbûrda a'yânlık dâ'iyesinde olan kuzâtdan Abdu'r-râhman-zâde Sâdık nâm şahıs kendü hâlinde olmayup dâ'imâ ifsâd ve ihlâl-i memleket misillü harekete cür'et itmekde olduğu hâlâ Alaiye Sancağı mutasarrıfı olup İzmir muhâfazasında olan düstûr-ı vezîrim Hasan Paşa iclâlehû tarafından inhâ kılınmış [s. 55] ve merkûm geçenlerde Der-sa'âdet'ime gelüp ahâliden bu tarafda bulunanları dahi tahrîk ile yine icrâ-yı müfsid zımnında ol tarafa azîmet eylediği bi'l-ihbâr tahkîk olunmuş olup bu makûle sâ'i-i fesâd olanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî mezkûr Abdu'r-rahman-zâde Sâdık'ın li-ecli't-te'dîb Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince merkûmun çavuş mübâşeretiyle Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki İbradi

Kazâsı Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûm ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan çavuş zîde kadrihûya teslîmen Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki Karahisâr-ı Sâhib nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 20 M [Muharrem] [12]39

İtlâkıçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[55/1] Zikr-i âtî münîfinin Edremid ve havâlisinde bulunduğu mahallin kâdîsıyla Isparta Nâ'ibi'ne hüküm

Karesi Sancağı mütesellimi Kapucubaşı Hâcî 'Alî Bey tama' düşüp Edremid ahâlisini tahrîk ve ifsâd ile bu def'a voyvoda nasb ve ta'yîn olunan Hâcî Süleymân'ın Edremid'e vusûlünde birkaç gün sonra cem'iyet peydâ itdirerek voyvoda-i mûmâ-ileyhin üzerine ... ve hücûm itdirdiği tahkîk olunup voyvoda-i mûmâ-ileyh henüz varmış olarak şükr ve şikâyet ber-vechle mahall yoğiken bu fesâhata cesâreti rızâyı me'âlî iktizâyı mülûkâneme münâfi' ve mugâyir ve bu güne uygunsuzlukda bulunanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden idüğü zâhir olmakdan nâşî mîr-mûmâ-ileyhin bir mahale nefy ile te'dîb olunması husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluk idüp ol bâbda hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûnum celâdet-rîz sudûr olmağla mantûk münîfi üzere Edremid ve ol havâlide bulunduğu mahallden çavuş mübâşeretiyle Isparta'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki bulunduğu mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde mûmâ-ileyhi Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Isparta'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki Isparta Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mîr-mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Dersa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 9 M [Muharrem] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[55/2] Bir sûreti

Zıkr-î âti münîfinin Edremid ve havâlisinde bulunduğu mahallin kâdîsına ve Ankara Nâ'ibi'ne Edremid Voyvodası sâbık mürîd-zâdenin zabt-ı muhallefâtına me'mûr silahşörlerden Şâkir Bey'in cünha-i mezkûreye binâ'en bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne Ankara'ya nefyçün mûmâ-ileyh Şâkir Bey'in muhallefât-ı mezkûreden dolayı yerine intihâb ve ta'yîn olunan mübâşir ile iktizâ iden hesâbı ma'rifet-i şer'le rû'yet ve yedinde olan akçe ve tahsîlâtı ve mübâşir-i ocak? mûmâ-ileyhe ahz ü kabz itdirildikten sonra menfâsına irsâl olunması 'ibâreti iktizâsına göre derc olunarak çavuş mübâşeretiyle.

Mûmâ-ileyhin ... ecl-i mev'ûduyla vefâtı vukû'unu mübeyyin mûmâ-ileyhin ma'iyyetine me'mûr Mehmed Tâhir Efendi'nin 'arîzasıyla Edremid Nâ'ibi'nin i'lâmı rikâb-ı humâyûn-ı mülûkâneye lede'l-arz şeref-yâfta-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne mûcebince keyfiyyet müteveffâyı mûmâ-ileyhin nefyi bâbında sudûr iden emr-i şerîf kaydı bâlâsına şerh virilmek üzere sâdır olan fermân-ı 'âlî mantûku üzere şerh virildi. Fî 20 Z [Zilhicce] [1]238

[55/3] Adana Nâ'ibi'ne ve Beyşehri Sancağı mütesellimi el-Hâc Lütü'l-lah zîde mecdühûya hüküm

Kırılı Kazâsı a'yân-ı sâbık Hâc Mehmed nâm şahıs kendü hâlinde olmayup ba'zı kimesneler ile yek-dil ve yek-cihet olarak yine kazâyı mezbûr a'yânlığını tahsîl dâ'iyesiyle gûnâ-gûn fesâdına ictisâr ve emânetu'llah olan fukarâyı ra'iyeti otuz kırk bin gurus mikdârı rahne-dâr eylediği beyânıyla merkûmun li-eclî't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunması husûsu sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafından Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âr ve ol bâbda ahâlî cânibinden verilen 'arz ve mahzar dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup [s. 56] bu makûle mugâyir-i rızâyı harekâta mütecâsir olanların te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî a'yân-ı sâbık merkûm Hâc Mehmed'in çavuş mübâşeretiyle Adana'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Adana'ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki Adana Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol

tarafda menfiyyen meks ve ikāmet itdirüp bilâ-fermân itlākından mücānebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]238

Menfâsına vâsıl olup menfiyyen meks ve ikāmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 10 S [Safer] [1]239

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[56/1] Bir sûreti

Zikr-i âtî münîfinin bulunduğu mahallin kâdîsıyla Adana Nâ'ibi'ne [...] Kırili Kazâsı'na tâbi' Balkanda Karyesi sâkinlerinden 'Ârif nâm şahıs kendü hâlinde olmayup hîle ve tezvîre sülûk ile kazâ-i mezbûr ahâlîsi haklarında ifk ü iftirâyı mutazammın mevâd isnâdıyla ehl-i 'örfe gammaz iderek istilâb-ı emr ve asâyişlerini mûcib harekâta cür'et ve bu esnâda dahi icrâ-yı 'arz ve nefsanîyyet kasdıyla Der-sa'âdet'e 'azîmet eylediği beyânıyla li-eclî't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîbi husûsu mütesellim-i mûmâ-ileyh ve ahâlî taraflarından bâ-ma'rûzâtistirhâm kılınmış ve merkûm bu tarafa geldikten sonra eğlenmeyerek yine vilâyeti tarafına gitmiş olduğu dahi haber olunmuş olmakdan nâşî bulunduğu mahalliden çavuş mübâşeretiyile Adana'ya nefy ü iclâsıyçün iktizâsına göre.

Merkûm Adana'da menfiyyen meks ve ikāmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 8 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[56/2] Konya Muhâfızı ve Girid Cezîresi seraskeri vezîrim [...] paşa iclâlehûya ve Rodos Cezîresi Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Konya'da mütemekkin Tatyos nâm râhib kendü hâlinde olmayup âyînlerine mugâyir türlü türlü harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ve ol vechle milletin ihtilâlini mûcib evzâ'a ictisâr eylediğine mebnî râhib-i mesfûrun te'dîbi muktezî olduğundan bahisle li-eclî't-te'dîb Rodos Cezîresi'ne nefy ve tagrîb olunup itlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hîleistirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyile vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mesfûru ahz itdirüp mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i

merkûma teslîmen Rodos'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûma ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-ı merkûm ile Der-'aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

[56/3] Antalya dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Bundan akdem Sakız Cezîresi muhâfazasına me'mûr kılınan Dergâh-ı Mu'allâm humbaracıları ocağı hulefâsından 'Osmân halîfe me'mûr olduğu mahalde hilâf-ı rızâ hareket eylediği inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Antalya Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûm menfâsında ıslâh-ı nefis iderek ba'de'l-yevm rızâyı cûyâne hareket ideceğine ocağı zâbiti müte'ahhid olarak cerâim-i güzeştesinin 'afvı husûsunu niyâz veistirhâm eylediklerinden bahisle merkûmun 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu humbarahâne-i 'âmirem nâzırı es-Seyyid Ahmed dâme mecdühû bâ-takrîr istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun sebkât iden cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kal'a-i merkûmeden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

[56/4] Sinob Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Kastamonu sâkinlerinden esnâf şeyhi dimekle meşhûr kimesne hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olduğuna mebnî li-ecli't-te'dîb ocakdan mübâşir ma'rifetiyle Sinob Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûmun 'ıyâl ü evlâdı memleketinde mübtelâyı zarûret ve sefâletlik ve bi'l-vücûh sezâvâr-ı 'inâyet ve merhamet oldukları bu def'a mahallinde bâ-i'lâm inhâ olunmuş ve merkûm dahi menfâdan bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîm ve irsâl ile perîşânlığına merhameten 'afv ü ıtlâkını istid'â eylemiş olmakdan nâşî husûsu mezbûr bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası düstûr-ı vezîrim Hasan Paşa iclâlehûdan lede'l-isti'lâmistirhâm olduğu vechle hâline ve evlâd ü 'ıyâline terhimen 'afv ü ıtlâkı husûsu re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla müşârun-ileyhin i'lâmı mücebince merkûmun 'afv [s. 57] ve ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şartı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle kal'a-i merkûmeden salıvirilmesine müsâra'at eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

[57/1] Konya Nâ'ibi'ne hüküm

Canik Sancağı'nda vâkı' ma'den-i humâyûnuma merbût Ordu Kazâsı sâkinlerinden Katırcı-oğlu İbrâhîm ma'den-i humâyûnumun ta'tîlini mûcib-i harekete ibtidâr eylediği inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Konya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm menfâsından ıslâh-ı nefis itmiş olduğundan bahisle ba'd-ez-zîn ma'den-i humâyûn hıdmetinde tekâlif itmeyeceğine müte'ahhid olarak 'afv ü ıtlâkı husûsu hassam silahşörlerinden hâlâ ma'den-i mezbûr emîni Ahmed zîde mecdühû bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve istid'â itmekden nâşî husûsu mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devleti 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm bundan sonra ma'den-i mezbûra hıdmetinde mikdârı zerre kusûr ve rehâvet itmemek üzere 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm itmekle i'lâmı mücebince fî-mâ-ba'de hıdmeti me'mûresinde kemâlî sadakat ve istikâmet itmek şartıyla ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere merkûmun cerâim-i güzêştesi 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebiline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [12]39

[57/2] Gelibolu Nâ'ibi'ne hüküm

Bundan akdem mütekâ'idin Gelibolu'ya nefy ü iclâ olunan Rumili kazaskeri esbak 'Osmân Paşa-zâde es-Seyyid Mîr-Mustafa 'İzzet Efendi'nin yine mütekâ'idin nefyden 'afv ü ıtlâkı husûsuna ruhsat-ı humâyûn merhamet-makrûn-ı şehn-şâhânem erzâni kılınup ol vechle ... 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fî'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince ıtlâkı fermânım olmağın imdi Mevlânâyı müşârun-ileyh hakkında minvâli muharrer üzere 'afv ve merhamet-i şâhânem bî-dirîğ ve şâyân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda keyfiyyeti kendüsüne ifâde ve tefhîme mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [1]239

[57/3] Lefkoşa Nâ'ibi'ne hüküm

Talebeden Kara Bilâl hilâf-ı rızâ harekete cesâret eylediğine mebnî bundan akdem bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sâdır olan emr-i şerîfimle Kıbrıs'a nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun hayli müddet olarak menfâsında sefil ve sergerdân ve kendüleri dahi kemâl-i hiddetle merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i behiyye-i şâhânem erzân

kılınması husûsu merkûmun peder ve mâderi taraflarının bu def‘a bir kıt‘a‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî merkûm Kara Bilâl Hâfız Hüseyin’in ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi‘l-fi‘l Şeyhü‘l-İslâm ve müfti‘l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ‘ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince merkûmun ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fi-mâ-ba‘de kendü hâlinde ‘ırz ve edebîyle mukayyed olup hilâf-ı rızâyı hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ‘il-i M [Muharrem] [1]239

[57/4]

Edremid Nâ‘ibi’ne hüküm

Der-sa‘âdet’imde Fâtih Sultân Mehemed Hân Medresesi sâkinlerinden Ahîshavi ...‘Osmân nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği tahkîk olunduğuna mebnî bundan akdem bâ-ışâret Şeyhü‘l-İslâm’ı sâdır olan emr-i şerîfimle Edremid’e nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm musta‘idd-i talebe-i ‘ulûmdan olarak tahsîl-i ‘ilm-i şerîfe kemâl-i muhabbeti olduğundan bahisle ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i merâhim‘âde-i şehr-yâr-ânem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsunu sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin tarafından bu def‘a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme vârid olan i‘lâmında niyâz veistirhâm olunmakdan nâşî ‘afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi‘l-fi‘l Şeyhü‘l-İslâm ve müfti‘l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te‘âlâ fezâ‘ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi hakkında ‘afv ve merhamet-i şâhânem şâyân kılındığı ma‘lûmun oldukda fi-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamasını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbınd. Fî evâ‘il-i M [Muharrem] [12]39

[s. 58] [58/1] Çemişgezek ve Amasya nâ‘iblerine hüküm

Çemişgezek Müftîsi sâbık Ahmed’in karındaşı ‘Osmân ve vücûhdan Bey-zâde Süleymân ve Serdâr-oğlu dimekle ma‘rûf şahıslar kendü hâllerinde olmayup kazâ-i mezbûrdan müretteb ve matlûb olan mübâyâ‘a ve asker bedeliyesini te‘hîr misillü evzâ‘a cesâret ve ihtilâl-i memleketi mûcib hâlâta cür‘et itmekde oldukları beyânıyla merkûmânın te‘dîb ve gûş-mâlleri husûsu bu def‘a bâ-i‘lâm ve mahzar inhâ veistirhâm olunmuş olup bu makûle hilâf-ı rızâ hareketde bulunanların icrâ-yı te‘dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûmun ‘Osmân ve Bey-zâde Süleyman ve Serdâr-oğlu’nun li-eclî‘t-te‘dîb çavuş mübâşeretîyle

Amasya'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki Çemişgezek Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmların ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Amasya'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki Amasya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]38

İşbu emr-i şerîfin ibtâlî yazılmışdır. Sene [12]39

Kat'i sûretde buyruldu.

İtlâkıyûn emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[58/2] Zikr-i âtî münîfinin Ayazmend ve havâlisinde bulunduğ u mahalin kâdîsıyla Tokad Nâ'ibi'ne hüküm

... Adası muhâfızı Kara 'Osmân-zâde kapucubaşı Mehemed'in ada-i mezkûra ta'yîninden maksûd ... teknelerinin? ol tarafa bir gûne tasallut ve sa'i-i kasd vâz' olur ise müdâfa'a ve ... ikdâm ve bezl-i mechûd eylemesi irâdesine mebnî iken mûmâ-ileyh Soma ve Karaağaç ve Bergama taraflarında müretteb ma'iiyeti olan askerin bedellerini alarak muhâfaza-i me'mûriyetini icrâya muktedir bulunamadığından nâşî geçenlerde biraz sefer menhûs? ile zikr olunan ... Adası'na hücum iden eşkiyaya mukâbele idemeyerek savuşup gitmek ve tekrâr ol tarafa varup emr-i muhâfazada kıyâm eylemesi husûsu kendüye tenbîh ve iş'âr olunmuş ise de gitmekden imtinâ' bu def'a tahkîk kılınmış ve'l-hâsıl ... keferenin ada-i mezkûra istilâsından mûmâ-ileyhin ol vechle kusûr ve müsâmahası tebeyyün iderek te'dîbi lâzım gelmiş olduğ u mebnî celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn mehâbet- makrûnum mücebine bulunduğ u mahalden çavuş mübâşeretiyle mûmâ-ileyhin Tokad'a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki bulunduğ u mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde mûmâ-ileyhi ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan çavuş [...] zîde kadrihûya teslîmen nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki Tokad Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise beher-hâl mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve

vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu‘avedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [1]238

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet ve devâm-ı ömr ve devlet-i padişâhi muvâzıb üzere olduğunu nâtık ... vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 18 M [Muharrem] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[58/3] Hâlâ Anadolu Vâlisi sadr-ı esbak vezîrim el-Hâc Derviş Mehmed Paşa iclâlehûya ve Manisa Nâ’ibi’ne hüküm

Kütahya Sancağı’nda kâ’in Banaz Kazâsı’na tâbi‘ Akçasaz? Karyesi ahâlîsinden Emîn nâm kimesnenin bîkr kızı Şerîfe , Eğriboz Kazâsı’na tâbi‘ Yenice Karyesi sâkinlerinden Hüseyin sipâhiye nâm-zed iken Karakız? Karyesi ahâlîsinden ...-oğlu Hâcî Hüseyin karındaşı Hasan ile müttefikân mezbûreyi babası evinden cebren ahz ile Darbhâne-i ‘Âmire’m tarafından zabt ve idâre olunmakda olan mukâta‘âtdan Gördüs? Kazâsı dâhilinde olan Şaphâne’ye firâr eyledikleri sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin tarafına ihbâr olunduğuna mebnî husûsu mezbûr şer‘le rû’yet olunmak üzere tarafından buyruldu tahrîriyle merkûmların Kütahya’ya ihzârı murâd olunmuş ise de Şaphâne ahâlîsinden ba‘zı kimesneler merkûmları ... ve himâye ile tarafına göndermekde muhâlefet eyledikleri ve merkûmların bu gûne hareketleri sâ’ir erbâb-ı fesâda sirâyet ideceği beyânıyla merkûmânın birer mahalle nefy ü iclâlâları husûsu tarafından bu def’a der-bâr-ı mu‘addelet-karâr tahrîr ve iş‘âr ve husûsu mezbûra dâ’ir bir kıt’a i‘lâm dahi ba‘is ve tesyâr kılınmış olup husûsu mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm iltimâsı vechle merkûmanın li-ecli’t-te’dîb çavuş mübâşeretiyle birer mahalle nefy ü iclâlâları husûsunu i‘lâm itmekle vech-i meşrûh üzere merkûm Hâcî Hüseyin’in çavuş mübâşeretiyle Manisa’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi merkûm Hâcî Hüseyin’i ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Manisa’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara irâ‘et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [1]239

İşbu emr-i ‘âlî Atranos mahkemesine lede'l-vürûd merkûmlar bundan akdem cürm ve ‘isyânları hasebiyle Şaphâne tarafına firâr itmiş idi bundan sonra Şaphane dahi firâra bu tarafa gelüp leyl ü nehâr ... dağlarda ihtifâ ve geşt ü güzâr itmişler ve ehl-i ‘ırz gürûhundan olmayup ... harekete ibtidâr eyledikleri erbâb-ı ... huzûr-ı şer‘de takrîr eylediklerinden sonra sırren ve ‘alenen taharrî ve tahsîs ve ademler ta‘yîn olunup merkûmları ele götürülmelerine gayret olunmuş ise de mümkün olmayup ele getirmelerine bu taraftan firâr ... tarafa varmış oldukları ber-vechle tahsîl olunamadığını nâtık Atranos Nâ‘ibi‘yle Hüdâvendigâr ... vârid olan i‘lâm ve tahrîratı mazmûnları bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 12 R [Rebî‘ü'l-âhır] [12]39

Anadolu Vâlisi tarafından çavuş-ı merkûm bir nefer adem terfikiyle buyruldu tahrîr ve iş‘âr olunmuş ise de merkûmlar oldukları mahallden firâr ile Hüdâvendigâr Sancağı kazâlarından Atranos Kazâsı'na gitmiş olduklarından kazâ-i mezbûr nâ‘ibiyle ... tarafına tahrîr ve ahz ve ... olunarak mübâşirine teslîmen menfâlarına îsâli tahrîr ve tesyîr kılınmışdı mezbûrlar bu taraftan dahi firâr itmiş olduklarını nâtık mahallinden i‘lâm ile mütesellim tarafından mektûb vürûd itmiş mezbûr âhar bulunduğundan tarafımızdan mukaddemâ öylece kalmış olduğunu nâtık Anadolu Vâlisi müşârun-ileyhin vârid olan tahrîratı bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 15 R [Rebî‘ü'l-âhır] [12]39

[s. 59]

[59/1] Bir sûreti

Yine müşârun-ileyhe ve Güzelhisâr Aydın Nâ‘ibi‘ne merkûm Hasan’ın dahi cünha-i mezkûresine binâ‘en çavuş mübâşeretiyle Güzelhisâr’a nefy ü iclâsıyçün aslı gibi.

[59/2] Rodos Nâ‘ibi‘ne hüküm

Düzoğulları müte‘allıkâtından olup hilâf-ı rızâyı hareketleri vukû‘una mebnî emr ve irâde-i seniyye-i padişâhânemle mü‘eyyiden nefy ü iclâ kılınanlardan Rodos Cezîresi’nde olan hıdmetkâr Küçük Ohannes dört seneye karîb menfâsında envâ‘i zarûret ve müzâyakaya dûçâr ve bi'l-vücûh şefkat ve merhamet-i mülûkâneme şâyeste ve sezâvâr olduğundan bahisle merhameten ‘afv ü itlâkına müsâ‘ade-i seniyyem erzân kılınması husûsuna mersûmun anasıyla kız karındaşları rikâb-ı kamer-tâb tâc-dâr-âneme bir kıt‘a‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â veistirhâm eylediklerine binâ‘en husûsu mezbûr mütehâyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûya lede'l-havâle mersûm Küçük Ohannes hıdmetkâr makûlesi olarak diğerleri misillü olmadığı ve müddet-i nefyi dahi üç seneyi mürûr eylemiş idüğü beyânıyla yalnız mersûmun ‘afv ü itlâkı husûsu irâde-i merâhim

ifâde-i şâhâne mütevakkıf idüğünü i'lâm itmekle merhamet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn mülûkânem mücebince mersûmun 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi fakat hıdmetkâr Küçük Ohannes'in cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu mesfûra gereği gibi tenbîh ve te'kid iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [1]239

[59/3] Adana Nâ'ibi'ne hüküm

Gümüş ma'denine merbût Hâcıköy ahâlîsinden Hanım-oğlu Pehlivan Hâlîl ve Çatal-oğlu 'Ömer ve Kara Bîlâl-oğlu Hâlîl ve Sâlih-oğlu 'Ömer nâm kimesneler hilâf-ı rızâ hareketleri inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Adana'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de merkûmlar karîn-i terbiye ve ıslâh olmuş olduklarından bahisle ba'd-ez-zîn hânelerinde 'ırz ve edebleriyle ikâmet itmeleri şartıyla 'afv ü ıtlâkları husûsunu ma'den-i mezbûr emîni Mehmed Emîn zîde mecdühû bu def'a bâ-'arz-ı hâl istid'â itmekden nâşî husûs-ı mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm merkûmların mukaddemâ hilâf-ı rızâ harekâta mütecâsir oldukları bâ-ma'rûzât inhâ ile 'ibreten lil-gayr-ı te'dîb ve gûş-mâl kılınmaları icâb-ı hâlden olduğuna binâ'en ol vechle Adana'ya nefy ü iclâ kılınmış ve el-hâletü hazihû nefyleri hayli müddet olmuş olduğu beyânıyla emîn ve mûmâ-ileyhin inhâsı üzere fî-mâ-ba'de ppmünâfi-i rızâyı harekâta cesâret itmeyip hânelerinde 'ırz ve edebleriyle ikâmet itmeleri şartıyla 'afv ü ıtlâkları husûsı re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle vech-i meşrûh üzere 'afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere merkûmların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun şart-ı ıtlâklarına gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı [Muharrem] [12]39

[59/4] Bir sûreti

Sinob Nâ'ibi'ne Hâcıköy ahâlîsinden Tongal Hâcî Halîl'in şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün aslı gibi.

[59/5] Adapazarı Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Kumkapu mütemekkinelerinden Çiçekçi Artin zevcesi Serpuhi nâm nasrâniye kendü hâlinde olmayup nâ-hemvâr harekete ibtidârı bundan akdem Ermeni Patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Adapazarı'na nefy ü iclâ olunmuş ise de nasrâniye-i mersûme bundan böyle kendü hâlinde

olarak âyînlerine mugâyir hareket itmemek üzere ta‘ahhüd ve ma‘lûmu’l-esâmi birkaç nefer kimesneler tekeffül eylediğinden bahisle mersûmenin bu def‘a fek-i cürmü ‘afv ve tahliye-i sebîline müsâra‘at-ı ‘aliyyem erzân kılınması husûsunu İstanbul ve tevâbi‘i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi Darbhâne-i ‘Âmire’min cürmü ‘afv ü itlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzân kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda ber-vech-i muharrer fî-mâ-ba‘de hilâf-ı ta‘ahhüd hareket itmemesi mesfûrenin gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tenbîh idüp kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemeniz bâbında. Fî evâ’il-i M [Muharrem] [12]39

[s. 60]

[60/1] Bir sûreti

Mihaliç Kazâsı Nâ‘ibi’ne cünha-i mezkûre ile nefy olunmuş olan mestçi Artin nâm zimmî kezâlik memhûr ‘arz-ı hâl mücebince itlâkıyçün aslı gibi.

[60/2] Bir sûreti

Bandırma Kazâsı Nâ‘ibi’ne Ermeni tâ‘ifesinden Mumcu-oğlu ... nâm zimmî bulunduğu âyînlerine mugâyir hareket itmemek ve Asitâne’ye gelmemek şartıyla ta‘ahhüd ve tekeffül ederek memhûr ‘arz-ı hâl mücebince itlâkıyçün aslına tatbîkân kezâlik

[60/3] Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşlarından Kastamonu Sancağı mütesellimi el-Hâc Mustafa Şerîf dâme mecdûhûya ve Samsun Kal‘ası dizdârı zîde hıfzihûya hüküm ki

Kastamonu sâkinlerinden ve ocaklı zümresinden Serturnayı Hâcî ‘Ömer-zâde Mehemmed ve genç haseki Mehemmed ve Tahmîsî-zâde el-Hâc Ahmed ve Tatlu-oğlu İsmâ‘îl nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup ba‘zı erâzil ve eşhâs makûlelerini tashîb ve himâye ile rızâyı şâhânemin hilâf ve kânûn ve kâ‘ide-i Ocağ-ı ‘Âmireme münâfî ve gûna-gûn uygunsuz harekâta ibtidâr ve ol vechle inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib hâlâta ictisâr itmekde oldukları beyânıyla merkûmların bir mahalle nefy ve te’dîbleri lâzımeden idüğü sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin bu def‘a tarafından Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve iş‘âr ve husûs-ı mezbûra dâ‘ir bir kıt‘a i‘lâm dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî keyfiyyet ve iktizâsı bi’l-fi‘l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûdan lede’l-isti‘lâm merkûmların ol tarafdân tard u def‘leri icâb eylemiş olduğundan bahisle ocakdan çavuş mübâşeretîyle Samsun Kal‘ası’na nefy ü iclâ kılınmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i‘lâm

itmekle vech-i meşrûh üzere ocakdan mübâşir ma'rifetiyle merkûmun Samsun Kal'ası'na nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ahz ve ocakdan mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Samsun Kal'ası'na nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde kal'a-i merkûmede menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketlerine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [1]239

Merkûmlar vâsıl olup kal'a-i merkûmeye vâz' ve kal'a-bend olunduklarını nâtık dizdârın vârid olan arîzası mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 17 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[60/4] Burusa Mollâsı'na ve Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemmed Tâhîr Bey dâme mecdühûya hüküm

Bazaristani? Kemahlı İbrâhîm nâm şahsın yedinde mübâya'a akçesi bulunup bi'd-defa'ât cümleye tenbîh ve te'kîd kılındığı üzere elinde olan mübâya'a akçesini Darbhâne-i 'Âmire'm ve me'mûrlarına virmesi lâzımeden iken bu bâbda tereddüd eylediğinden başka me'mûrlara ihâle-i lisâna dahi cesâreti ihbâr olunarak merkûm buldurulup tomruğa vâz' ve habs kılınmış olmakdan nâşî kendüsü te'dîb ve emsâlini terhîb zımnında çavuş mübâşeretiyle Burusa'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihû terfîkân Burusa'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [12]39

İşbu emr-i 'âlî târih-i mezbûrda gerü gelüp ... hıfz olunmuşdur.

[60/5] Dimetoka Nâ'ibi'ne hüküm ki

Sâbıkân mahrûse-i Selanik'in yeniçeri zâbiti serturnayı Rüstem hilâf-ı rızâ harekete ictisâr eylediği mukaddemce Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî sâdır olan emr-i şerîfimle Dimetoka'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de mûmâ-ileyhin 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i münîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa edâmallahû te'alâ iclâlehû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın mûmâ-ileyhin cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fi-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında.

Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [1]239

[s. 61]

[61/1] Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne hüküm

Amasya sükkânından Hasan bölükbaşı dimekle 'arîf kimesne hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm fakîrû'l-hâl ve kesîrû'l-'ıyâl olunarak kendüsü menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdı memleketde sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü ıtlâkı husûsu mahallinden i'lâm ve mahzar takdîmiyle niyâz ve istirhâm olunmakdan nâşî fi-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla merhameten 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi vech-i meşrûh üzere merkûmun sebkât iden cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [12]39

[61/2] Bir sûreti

Bursa Nâ'ibi'ne yine Amasya sükkânından ... Mustafa'nın şart-ı mezbûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[61/3] Bir sûreti

Mihâliç Nâ'ibi'ne yine Amasya sükkânından Hâcî Oruç-oğlu Hâcî Hasan'ın şart-ı merkûme ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[61/4] İstanköy cezîresi Nâ'ibi'ne hüküm

Muğla sükkânından İskender nâm kimesne hilâf-ı rızâ hareketi ihbâr olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle İstanköy Cezîresi'ne nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun hâlinden bahisle 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü ıtlâkı husûsu ahâlî tarafından bâ-mahzar niyâz veistirhâm olunduğunu Rumili Beylerbeyi pâyesiyile hâlâ Menteşe Sancağı mutasarrıfı ve ... Muhâfızı Memiş Paşa dâmet ma'âliyenin kapu kethüdâsı olan Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'umdan hâlâ süvâri mukâbelecisi es-Seyyid Mehemed 'Atâullah zîde mecdühûyu takrîr ve inhâ ve tahliye-i sebîli bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â itmekle fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayıp kendü hâlinde 'ırz ve edebiyile olmak şartıyla merhameten 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi vech-i meşrûh üzere merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şartı ıtlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [12]39

[61/5] Hâlâ Yanya ve Avlonya ve Delonya sancakları mutasarrıfı vezîrim 'Ömer Paşa iclâlehûya hüküm

Mürûr tezkiresi husûsuna adem-i takayyüd ve ihtimâmına mebnî celâdet-efzâyı sünûh ve sudûr olan emr ve irâde-i seniyye-i şâhânemle el-yevm menfiyyen Parga'da olan Koniçe Nâ'ibi sâbık Behçet Yahya nâm kimesne kesîrû'l-'ıyâl ve şâyeste-i ... olduğundan bahisle 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i merâhim'âde-i mülûkânem bî-dirîğ ve ibzâl kılınması husûsu tarafından der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmakdan nâşî merhamet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn şevket-makrûn-ı mülûkânem mücebince ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Sıdkı-zâde Mevlânâ Ahmed Reşîd edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince mûmâ-ileyhin 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin cürmü 'afv kılındığı ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de mugâyir rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûşine ifâde ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahliye-i sebîli esbâbını istihsâle mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [12]39

[61/6] İznik Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Kumkapu'da mütemekkin Deli Sahak ve Beyoğlu'nda Avanis ve Ortaköy'de Mikâ'il nâm zımmîler kendü hâlinde olmayup âyînlerine mugâyir türlü türlü harekâta ibtidâr ve umûr-ı milletin ihtilâlini mûcib evzâ'a ictisâr eyledikleri ihbâr ve te'dîbleri ifâde ve recâ olunduğuna binâ'en li-ecli't-te'dîb zımmî mesfûrun yasakçı ma'rifetiyle İznik'e nefy ü iclâ olunup ıtlâkları husûsları yine memhûr 'arz-ı hâliyleistirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Boğos

nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyile vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mersûmlar bu tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçıya teslîmen irsâl olmağla vusûlünde mesfûrun ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve bir hatve-i âhar mahalle salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûllerini mübâşir yasakçı-ı merkûm ile Der-aliyye'ne i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [1]239

Yalnız Ortaköylü Mikâ'il'in ıtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhur] [12]39

Avanîs'in ıtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B [Receb] [123]9

[s. 62]

[62/1] Zile ve Kütahya nâ'iblerine hüküm

Zile Kazâsı ahâlîsinden Köçek-oğlu Mehmed ve Turnacı Halîl nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup ba'zı süfehâ makûlesini tahrîk ve ifsâd ile inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı beldeyi mûcib harekâta ibtidâr eyledikleri beyânıyla merkûmânın kazâ-i mezkûrdan mahall-i âhara tard ü def'leriyle şer' ve mazarratlarından ve ahâlî ve fukarânın tahlîsleri husûsu bâ-i'lâm inhâ olduğundan bahisle merkûmânın ocakdan kul çavuş mübâşeretiyile Kütahya'ya nefy ü iclâları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûya bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere ocakdan mübâşir ma'rifetiyile merkûmânın Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki Zile Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Kütahya'ya nefy ve irsâllerine müsâra'at eyleyesin ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmânı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâm mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [1]239

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdı. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[62/2] Hâlâ Mar'aş ve ... Vâlisi 'Abdü'lcelîl-zâde vezîrim Ahmed Paşa iclâlehûya ve Konya Nâ'ibi'ne hüküm

‘Âyıntab sükkânından Battal-zâde Mehemed Sâdık nâm şahıs öteden berü kendü hâlinde olmayup bir takım erâzil ile ihtilâl-i beldeyi mûcib harekâta ictisâr ve ... olan fukarâ ve za‘ifâyı tecrîm ve ızrâr itmekde olduğuna mebnî sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin sen bu def‘a rehâdan Mar‘aş’a gelür iken merkûm mütecâsir olduğu ... mücâzâtını müşâhede edeceğini derk ile hevâdârlarından Kôr ... ve Kara İsmâ‘îl ve emmi-zâdesi Kâsım ve Ayrancı-oğlu ve ...-oğlu Kara Ahmed ve Türbeci-oğlu Mustafa ve debbâğ şeyhinin oğlu ‘Osmân ve Haydar ‘Alîsi ve Deli Mahmûd ve Darendeli-oğlu İsmâ‘îl ve Behsini-oğlu Mehemed ve Emîr-oğlu Mehemed ve Dellâk Kadîr-oğlu Abdu’llah ve Harbendenin oğlu Mehemed Emîn ve Kösem Mehemed ve ...-oğlu Mollâ ve Kethüdâ-oğlu Abdu’llah ve Köylü-oğlu Sa‘îd ve Sülükçü-oğlu Hüseyin ve Kahramân-oğlu Halîl demekle ma‘rûf eşhâs bi’l-istishâb ‘Âyıntab’dan firâr itmiş olduğu ve mukaddemâ hudûs iden fitne ve fesâd dahi bunların başı altından vukû‘ bulmuş idüğü beyânıyla merkûmların li-eclî’t- te’dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunmaları husûsu bu def‘a tarafından der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş‘âr ve bu husûsa dâ’ir bir takım evrâk dahi takdîm ve tesyâr kılınmış olup bu makûle hilâf-ı şerî‘at azl ve mugâyir rızâ harekete ictirâ idenlerin icrâ-yı te’dîbleriyle emsâlinin terhîbi ve tergîbi lâzımeden olmağla mezbûr Sâdık ile eşhâs-ı merkûmeyi havza-i hükümetinde bi’t-taharrî ahz ve tarafından ademler terfikiyle Konya’ya nefy ü iclâları husûsuna mübâderet eylemen fermânım olmağın merkûmları zîr hükümetinde taharrî berle buldurup yanlarına tarafından mübâşirler terfik iderek esnâyı râhda firâr olan muhâfazaları esbâbını istihsâl ile Konya’ya nefy ve irsâlleri husûsuna dikkat eyleyesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve sarf-ı rü’yet ve vusûllerini Der-sa‘âdet’ime i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [12]39

Merkûm Mehemed Sâdık Der-sa‘âdete gelüp dehâlet ve cerâîm-i sâbıkasına nedâmet berle istirhâm ve istid‘âyı ‘inâyet kılınmış olduğundan fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak üzere merhameten ‘afv ü ıtlâk kılınmış olmağla keyfiyyet nefyi bâbında sudûr itmiş olan emr-i ‘âlî kayd-ı bâlâsına 26 B [Receb] [123]9 târihinde şerh virildi deyü fermân-ı ‘âlî sâdır olduğuna bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Battâlî şerh tobrasındadır.

[62/3] Bir sûreti

Yine müşârun-ileyhe ve Konya Nâ‘ibi’ne ‘Âyıntab nakîbi el-Hâc ... öteden berü şöyle böyle diyerek mütecâsir olduğu olduğu seyyiâtın mücâzâtını müşâhade ideceğini derk ile

‘Âyıntab’dan firâr itmiş olduğu beyânıyla havza-i hükümetinde bâ-taharri ahz ve Konya’ya nefy ü iclâ kılınmak üzere bâ işâret-i ‘aliyye iktizâsına göre.

[s. 63]

[63/1] Zikr-i âtî münîfinin bulunduğu mahallin kâdîsına hüküm ki

Sivas Sancağı’nda vâkı‘ Tokad hassı mülhakâtından İlbeylü Kazâsı muhtârı Şükrü-oğlu Abdü’l-kâdir hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği bâ-tahrîrat inhâ olduğuna mebnî çavuş mübâşeretıyla li-ecli’t-te’dîb Çeharşenbe Nâhiyesi’ne nefy ve tagrîb olunması bâbında bundan akdem emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş ve henüz menfâsına vusûlünü müş’ir i’lâm gelmemiş ise de merkûm tecrîm olup kendüsünden memleketlûsü hoşnûd ve râzı olarak ‘afv ü itlâkı husûsu bâ-i’lâm ve mahzar niyâz veistirhâm kılındığı hass-ı mezbûr ber-vech-i mâlikâne ‘uhdesinde olan Bican Sultân dâmet ... ve ... kethüdâsı mütehayyizân ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ muhâsebe-i evveli Mustafa dâme mecdühû bâ-takrîr ifâde eylemenle merkûm fî-mâ-ba’de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayup ‘ırz ve edebiyle olmak şartıyla ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi sen ki bulunduğu mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin keyfiyet ma’lûmun oldukda şart-ı itlâkı merkûmun gûş-i hûşuna tefhîm ve telkîn kılınarak mukaddem sudûr iden emr-i şerîfime mebnî kendüsüne nefy teklîfiyle ta’addî olunmamak bâbında. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [1]239

[63/2] Selanik Mollâsı’na hüküm

Zihne sükkânından Paşa Ahmed nâm kimesne fiât-ı nukûd nizâmının ihtilâline mûcib olur harekete cesâret eylediği inhâ olduğuna mebnî mukaddemce sudûr iden emr-i şerîfimle li-ecli’t-te’dîb Selanik’e nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûm ıslâh-ı nefis itmiş olduğu beyânıyla ‘afv ü itlâkı husûsunu hâlâ Selanik ve Kavala sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim İbrâhîm Paşa iclâlehû bu def’a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme iş’âr ve istid’â itmekden nâşî husûs-ı mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhane-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan isti’lâm ve fî-mâ-ba’de o makûle hareketden kemâliyle ictinâb ve mübâ’adet eylemen şartıyla müşârun-ileyhin iltimâsına binâ’en re’ye menût idüğünü i’lâm itmekle i’lâmı mûcebince şurût-ı mezkûr ile ‘afv ü itlâkı olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki Mevlânâ mûmâ-ileyhsin ma’lûmun oldukda şurût-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [1]239

[63/3] Konya ve Bendereğli kazâları nâ'iblerine hüküm

Bendereğli a'yânı me'mûr olduğu firkateyn-i humâyûnumun inşâsı ve katrân mübâyâ'ası vesâ'ir umûr-ı mühimmenin rü'yet ve tesviyesi husûslarına bezl-i mukadderat ve fukarâyı himâyet ve sıyânet iderek ahâlî-i kazâ kendüden hoşnûd ve râzı iken Bendereğli a'yânı sâbık Memiş yine a'yânlığı tahsîl dâ'iesiyle ba'zı kurâ ahâlisine akçe va'adiyle a'yân-ı mûmâ-ileyhin aleyhine düşürüp mehâm-ı saltanat-ı seniyyemin ta'tîlini mûcib hareket itmekde olduğundan merkûmun kazâ-i mezbûrdan tard ü def'i husûsu ahâlî taraflarından mukaddemce bâ-ma'rûzât istirhâm ve istid'â kılınmasını ve müte'âkıben Bolu Mütesellimi ile Bolu Nâ'ibi taraflarından i'lâm ve 'arîza vürûduyla mûmâ-ileyh İsmâ'il'in sû-i hâlinden ve merkûm Memiş'in hüsn-i ef'âlinden bahisle merkûm kazâ-i mezbûra a'yân nasb olunmuş olduğu derc ve inhâ olunmuş olup iktizâsı Kapudân Paşa vekîli ve Tersâne-i 'Âmire'm emîni mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden es-Seyyid Mehmed Atâullah dâme mecdühûdan lede'li-isti'lâm mûmâ-ileyh İsmâ'il me'mûr olduğu bir kıt'a firkateyn-i humâyûnumu inşâ ve tekmîl ve bu günlerde ru'y-i deryâya tenzîl idüp yerine diğer bir kıt'a firkateyn ve iki kıt'a firkata sefineleri niyâsete mübâşeret itmiş ve ma'rifetiyle i'mâl müretteb olan katrân mübâyâ'ası vesâ'ir umûr-ı mühimmenin rü'yet tesviyesi mâ'illlerine sa'i ve gayret iderek şimdiye kadar hakkında bir gûne şikâyet vukû'u bulmamış idüğü ve tahkîk olunduğuna göre bu def'a gelen i'lâm ve 'arîza dahi merkûm Memiş'in hîle vazı'asıyla virilmiş olduğu beyânıyla bir takım dürûğ ile mesâlih-i mühimmenin ta'tîli câ'iz olmadığını i'lâm itmekle merkûm Memiş'in li-ecli't-te'dîb Konya'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi senki Bendereğli Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i münîfimde merkûm Memiş ahz ve mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Konya'ya nefy e irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki Konya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu itlâkda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [12]39

Merkûm Memiş mübâşeretine teslîmen menfâsına i'lâm olunduğunu nâtik vârid olan arîza mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 15 S [Safer]

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 29 S [Safer] [12]39

Itlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş [Şevvâl] [123]9

[63/4] Hâlâ Karaman Vâlisi ve ilhâken Akşehir ve Aksaray sancakları mutasarrıfı vezîrim Darendeli Hasan Paşa iclâlehûya ve Kavala Kazâsı Nâ'ibî'ne hüküm

Konya Sancağı'nda Ereğli müftîsi Mustafa ve nâ'ib-i sâbık Mehemed Sa'îd nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup ba'zı erâzil ve eşhâs ile ittifâk ve ittihâd iderek ihtilâl-i memleketi mûcib ve mehâm-ı saltanat-ı seniyyemin ta'tîlini müstevcib harekâta nâ-hemvâra ictisâr itmekde olduklarına mebnî merkûmlara tefhîm ve ... şâmil sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin tarafından buyruldu tahrîr ve tesyîr olunmuş ise de yine mutazammın olmayarak civarda kâ'in derbend [s. 64] dahi tahrîk ve ifsâddan hâlî oldukları ve bunların bu hareketleri sâ'ir mahallere dahi sirâyet ideceği beyânıyla merkûmların bir mahalle nefy ve iclâlarıyla te'dîb ve gûş-mâl kılınmaları husûsu bu def'a tarafından der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve bu husûsa dâ'ir Konya Nâ'ibî'nin virdiği bir kıt'a i'lâm dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup bu makûle mugâyir rızâ harekete ictirâ idenlerin icrâ ve te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî nâ'ib-i sâbık merkûm Mehemed Sa'îd ve müftî es-Seyyid Mustafa'nın li-eclî't-te'dîb Kula Kazâsı'na nefy ü iclâları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince merkûmânın çavuş mübâşeretiyile kazâ-i merkûma nefy ü iclâ etmeleri fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i münîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kula Kazâsı'na nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmânı ol tarafda menfîyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûllerini mübâşir merkûm mu'âvedetiyile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [12]39

[64/1] Bir sûretidir

Yine müşârun-ileyh ve Konya Nâ'ibî'ne ve Konya Sancağı'nda vâkı' Ereğli Kazâsı'na tâbî' ... Karyesi'nde sâkin Bayburdlı 'avenesinden Yegân-oğlu 'Alî dimekle meşhûr şahıs cünha-i mezkûre mebnî çavuş mübâşeretiyile işâret-i 'aliyye olunarak kazâ-i mezkûra iclâsıyçün iktizâsına göre.

Çavuş-ı merkûm vürudunda ber-takrîr firâr ve ... idüp müşârun-ileyh tarafından me'mûr ve cümle ahâlî taharrî üzere oldular ise de tam ve nişânı zâhir olmayup ... dahi terk olunmayarak zâhir olan taharrî ve tahsîs olmakda idüğü ve ele geçdikçe yine menfâsına irsâl

olunacağını nâlık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 8 R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [12]40

[64/2] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Edremid Voyvodası Mehmed dâme mecdühü ve Edremid ve Bolu Nâ'iblerine hüküm

Edremid kurâsından Havran-ı Kebîr Karyesi'nde mekteb hâcesi 'Osmân nâm şahıs kendü hâlinde olmayup ihtilâl-i memleketi mûcib harekete ictisâr eylediği tahkîk kılınup bu makûle müfsidetkârın? icrâ-yı te'dîbiyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûmun li-eclî't-te'dîb Bolu'ya nefy ve tagrîb olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi' Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahü te'âlâ fezâ'ilehü işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyile nefy olunmak fermânım olmağın imdi siz ki voyvoda ve Edremid Nâ'ibi mûmâ-ileyhimâsız ma'rifetinizle merkûmu ahz ve ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından çavuş-zîde kadrihûya terfîkân Bolu'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesiz ve sen ki Bolu Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve harekete dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâlık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 6 Râ [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [12]40

[64/3] Bi'l-fi' Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûya ve Geyve Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Prişteli Mehmed ve refîki 'Alî nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup umûrlarından hâric vâz' ve hareket ve türlü türlü ... ve ... cesâret eyledikleri beyânıyla kendülerini terhîb ve emsâlini tagrîb zımnında merkûmların ocakdan kul çavuş mübâşeretiyile Geyve Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu sen ki müşârun-ileyhsin bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere merkûmların ocakdan mübâşir ma'rifetiyile kal'a-i merkûma nefy ve kal'a-bend olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmları Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Geyve Kal'ası'na nefy ve irsâle

müsâra‘at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde merkûmânı dizdârı olanların kal‘a-i merkûma vâz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve ber-takrîb firâr eylemeleri lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir-i merkûm mu‘âvedetiyle Der-sa‘âdet‘ime inhâ ve işâret eylemeleri bâbında. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [1]239

Merkûmlar vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiklerini nâtk vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 13 S [Safer] [1]239

Battâlî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39 kat‘i tobrasındadır.

[s. 65]

[65/1] Dîvân-ı Humâyûn‘umda bi‘l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Konya Nâ‘ibi‘ne hüküm

Rûmili kuzâtından kuzât-ı kapu kethüdâsı el-Hâc Sâlih kapu kethüdâlık münâsebetiyle nüvvâb ve hükkâm taraflarından ahz-ı rüşvet için envâ‘ hîle ve hud‘aya sülûk eylediğinden ma‘ada ... dahi süfehâdan olup harekât-ı nâ-marziyeye mütecâsir olduğuna mebnî merkûm li-ecli‘t-te‘dîb Konya‘ya nefy ü iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi‘l-fi‘l Şeyhü‘l-İslâm ve müfti‘l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ‘ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle nefy ü iclâ olunmak fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ahz ve ta‘yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn‘um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Konya‘ya nefy ü iclâyâ müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ‘et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre ‘amel ve harekete dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdiriliğini nâtk vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 22 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ‘il-i B [Receb] [123]9

[65/2] Dîvân-ı Humâyûn‘umda bi‘l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Nâ‘ibi‘ne hüküm

Kapucubaşlarından Galata Voyvodası sâbık Hâcî İsmâ'îl vazîfesinden hâric umûra müdâhale ve üzerine lâzım olma'yân ba'zı fazâhâta cesâret eylediğine binâ'en mûmâ-ileyhin Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâsı husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüp ol bâbda emr-i humâyûn-ı mehâbet-makrûnunum celâdet -efzâyı sünûh ve sudûr olmağla çavuş mübâşeretiyle kazâ-i mezbûra nefy ü iclâ kılınması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhi ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Karahisâr'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [1]239

Mûmâ-ileyh mahall-i menfâna vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 3 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ [Cemâziye'l-âhır] [12]Da

[65/3] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fî'l çavuşbaşı olan Mehemed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Konya Nâ'ibi'ne hüküm

Silahşörân-ı hassadan hâlâ kerâste gümrükçüsü Dâye-zâde Hasan Bey hilâf-ı rızâ harekete cesâret eylediğine binâ'en mehâbet-efzâyı sünûh ve sudûr olan emr-i humâyûn celâdet-makrûnunum mücebince çavuş mübâşeretiyle mûmâ-ileyhin Konya'ya nefy ü iclâ kılınması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhi ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn [...] kılınan çavuş zîde kadrihûya teslîmen Konya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbebet-karâr-ı şâhâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [1]239

Menfâsına vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 11 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]9

[65/4] ... Bilecik ve Karahisâr-ı Sâhib nâ'iblerine hüküm

Bundan akdem Darende Kazâsı'nda nâ'ib olan Mustafa'nın ba'zı cünhasına mebnî te'dîbi zımnında celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem mantûk-ı münîfi üzere mûmâ-ileyhi li-ecli't-te'dîb Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na nefy ve tagrîbi bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle mücebince vech-i meşrûh üzere çavuş mübâşeretiyle kazâ-i mezbûra nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Bilecik Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân kazâ-i mezbûra nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesesin ve sen ki Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'ete ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i S [Safer] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 27 S [Safer] [12]39

Tashih-i fermân. Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

Tashîh olunduğu vechle tebdîl olunmuşdur battâlı ... Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[s. 66]

[66/1] Gelibolu Nâ'ibi'ne hüküm

Âsitâne-i 'Aliyye'm sâkinlerinden olup hilâf-ı rızâ hareketi ihbâr olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Gelibolu'ya nefy ve tagrîb kılınan Hâşim nâm kimesnenin müddet-i nefyi hayli zemân olarak el hâletü hazihî cürmüne tövbe ve nedâmetle bi'l-vücûh şefkat ve merhameten şâyeste ve şâyân ve bu tarafda olan zevcesinin dahi kemâl-i ızdırâb ile hâli perîşân olduğundan bahisle 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûru bâ-'arz-ı hâl niyâz ve istirahat olunmaktan nâşî fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla merhameten 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i

hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i S [Safer] [12]39

[66/2] Trabzon Nâ'ibi'ne hüküm

Eğin Kazâsı mütemekkinlerinden Ermeni tâ'ifesinden ...-oğlu ... nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği Ermeni patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Trabzon'a nefy ü iclâ olunmuş ise de mersûmun karîn-i terbiye olarak fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ harekete ictisâr itmeyeceğine ta'ahhüd ve ma'lûmu'l-isim kimesneler dahi tekfil itmiş olduklarından bahisle mesfûrun bu def'alık cürmü 'afv ü ıtlâk kılınması husûsunu İstanbul ve ve tevâbi'i Ermeni patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'im ebir kıt'a memhûr'arz-ı hâl ile istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mesfûrun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı ta'ahhüd hareketde bulunmamasını mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tefhîm ve telkîn idüp kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i S [Safer] [12]39

[66/3] Kartal Nâ'ibi'ne ve Dimetoka Kal'ası dizdârına hüküm

Kartal Nâhiyesi'ne tâbi' Burgaz Adası mütemekkinlerinden Rum milletinden Vasil? nâm zımmî bir müddetden berü kendü hâlinde olmayup türlü türlü harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ve âyınlerine mugâyir evzâ'a ictisâr eylediği hasebiyle kendüsüne bi'd-defa'ât nush u pend olunmuş ise de iz'â itmeyip te'dîbe muhtâc olduğundan bahisle mesfûr yasakçı ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb Dimetoka Kal'ası'na nefy ve teb'îd ile kal'a-bend olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâllerine istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidân Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmeleriyle yasakçı mübâşeretîyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı merkûma terfikân Dimetoka'ya nefy ve irsâl eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde mersûmu dizdâr olduğun kal'a-i mezkûra vâz' ve kal'a-bend itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [12]40

[66/4] Burusa Mollâsı'na ve Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Edremid Voyvodası Mehmed dâme mecdühûya ve Edremid Nâ'ibi'ne hüküm

Edremid sâkinlerinden Kocabaş-oğlu Ahmed ve oğlu Mustafa ve Emin ve Benli-oğlu Şerîf nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup ihtilâl-i memleketi mûcib harekete ictisâr eyledikleri tahkîk kılınup bu makûle müfsidetkârların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlini terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûmların li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle Burusa'ya nefy ve tagrîb olunmaları fermânım olmağın imdi siz ki voyvoda kapucubaşı ve Edremid Nâ'ibi mûmâ-ileyhimâsız vusûlû emr-i şerîfimle merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Burusa'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesiz ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmunu ol tarafdandır menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve harekete dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [12]39

Merkûmlar ahz-ı mübâşerete terfîkân irsâl olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm ve voyvodanın tahrîratı şerh virildi vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 27 S [Safer] [12]39

Kocabaş Ahmed'in ve oğlu emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]39

Itlâklarıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

[66/5] Bir sûreti

Yine voyvoda kapucubaşı mûmâ-ileyhe ve Edremid ve Bolu kazâları nâ'iblerine

Edremid sâkinlerinden Hazînedar-oğlu Hâfız ve Kilci Mehmed ve Hâcî Bekir kaynı? nâm şahısların cünha-i mezkûreye mebnî çavuş mübâşeretiyle Bolu'ya. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [12]39

Merkûmlar vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 6 Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

Vusûl mahal-i menfâlarına irsâl olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm ve voyvodanın tahrîratı bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Selh S [Safer] [12]39

Itlâklarıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

[s. 66 ek] Köpekçi-oğlu ‘Osmân merkûm mübâşirine terfîkân menfâsına gönderilmiş olduğu ve şimdi de olan bi'l-cümle fukarâ mürûr olarak devâm-ı eyyâm ‘ömr ve devlet-i padişâhî da‘vâtına muvâzebet itmiş oldukları ve merkûmun tard ve teb‘îd cihetiyle acze-i fukarâdan aldığı astân ve sâ‘ireden gasb eylediği şeylerin cümlesi meydâna çıkmış olduğundan fukarâ kendüden külliyyen nefret itmiş idüğü ve merkûmun kazâ-i mezbûra ‘avdeti lâzım gelür ise zulmü evvelkiden ezîr olarak cümle ahâlî perîşân olacaklarını cezm itmiş oldukları beyânıyla ba‘de’t-te’dîb merkûmun ‘afv ü ıtlâkı irâde buyrulduğu hâlde akrabâ-i sâ‘ireleri misillü Teke Sancağı’nda ikâmet itmesi için kaydı bâlâsına şerh virilmesi niyâzında olduklarını mübeyyen Teke Sancağı mütesellimi Hâcî Eyûb Ağa’nın vârid olan arîzasıyla Antalya Nâ’ibi ve ahâlîsinin i‘lâm ve mahzarları ... bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 7 Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

Bir minvâl-i muharrer tekrâr vârid olan i‘lâm ve mahzar mazmûnları bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 12 C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

[s. 67]

[67/1] Bir sûreti

Yine voyvoda-i kapucubaşı mûmâ-ileyhe ve Edremid ve Kütahya kazâları nâ’iblerine Edremid kurâsından Çorakkebir Karyesi’nden Gammaz-oğlu Hâcî Mehmed ve ... Hâcî ve Zeytunlu Karyesi’nden Hâcî Hâfız ve Kādî Karyesi’nden Hâcî Şebeş-oğlu? Mehmed nâm şahısların Kütahya’ya giden çavuş mübâşeretiyle. Fî evâ’il-i M [Muharrem] [12]39

Merkûmun vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Selh S [Safer] [12]39

Mahal-i menfâlarına irsâl olunduklarını nâtık vârid olan i‘lâm ve voyvodanın tahrîrâtı şerh virildi. Selh S [Safer] [12]39

İtlâklarıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [12]39

[67/2] Bolu Nâ’ibi’ne hüküm

Saruhan Sancağı’nda Gördüs Kazâsı sâkinlerinden Mahmûd-oğlu Mehmed ve Mehmed-oğlu Nu‘mân ve Hüseyin-oğlu Mehmed ve Mollâ ‘Abdu’llah-oğlu ‘Abdu’llah nâm kimesneler hilâf-ı rızâ hareketleri inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Bolu’ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de merkûmların müddet-i nefyleri hayli zemân olarak menfâlarında muzdaribü'l-hâl ve emr-i ... dahi kemâl-i zarûretle vâsıl derece-i su‘al ve

bi'l-vücûh şâyeste-i bir minvâl oldukları Bolu tarafından bâ-ma'rûzât ifâde ve inhâ ve 'afv ü itlâkları istirhâm ve istid'â olunmakdan nâşî husûsu mezbûr hâlâ Saruhan Sancağı mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Yûsuf Paşa iclâlehûnun kapu kethüdâsı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mde Baruthâne-i 'Âmire'm nâzırı Mehemed Necîb dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm merkûmlar karîn-i terbiye ve ıslâh olmuş oldukları bu taraftan dahi ba'zı mevsukü'l-kelim kimesnelerin ihbârlarından nü-mâyân olduğundan bahisle ba'd-ez-zîn bir gûne memleket umûruna karışmayup kendü maslahatlarıyla meşgûl olmak şartıyla merhameten 'afv ü itlâkları husûsu re'ye menût idüğünü i'lâm itmek ve i'lâmı mücebinece ba'd-ez-zîn umûr-ı memlekete karışmayup kendü hâllerleriyle olmak şartıyla merkûmların merhameten 'afv ü itlâkları fermânım olmağın imdi ber-vech-i muharrer merkûmların sebkat iden cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâklarını gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kapu kethüdâlığından tahlîs birle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i S [Safer] [1]239

[67/3] Sofya Mollâsı'na hüküm

Nasliç Kazâsı sükkânından Hasan Yazıcı ve Rüstem nâm kimesneler fiât-ı nukûd nizâmının ihtilâlini mücib harekete ictisâr eyledikleri inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emri-i şerîfimle Sofya'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de merkûmân fakîrû'l-hâl ve kesîrû'l-'ıyâl ve bi'l vücûh şâyeste-i ... olduklarından bahisle cerâim-i sâbıkalarının 'afvı husûsu hâlâ Selanik ve Kavala sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim İbrâhîm Paşa iclâlehû tarafından bu def'a bâ-tahrîrat istid'â ve istirhâm olunmakdan nâşî husûs-ı mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm ve merkûmânın bâ'd-ez-zîn hilâf ü rızâ bu misillü harekete cesâret itmemeleri şartıyla müşârun-ileyhin iltimâsına mebnî 'afv ü itlâkları husûsu re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mücebinece şart-ı mezkûre ile merkûmânın 'afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi ber-vech-i muharrer merkûmânın sebkat iden cürmleri 'afv kılındığı sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâklarını gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[67/4] Konya Nâ'ibi'ne hüküm

Karahisâr-ı Sâhib mevlevi-hânesi şeyhi Ahmed hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği inhâ olduğuna mebnî bundan akdem celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü'l 'unvân-ı padişâhânem mücebinece Konya'ya nefy kılınmış ise de el-hâletü

hazihî kendüsü menfâsında ‘ıyâl ü evlâdı vatanında sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh merhamet ve ‘atufet-i seniyye-i şâhâneme şâyeste ve şâyân oldukları bu def’a bâ-ma‘rûzât inhâ veistirhâm olduğundan bahisle ba‘d-ez-zîn kendü hâlinde umûruyla meşgûl olarak hânesinde ikâmet itmek şartıyla kayd-ı nefyden ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i merâhimâde-i mülûkâneme bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsunu hâlâ Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrıfı Bahr-ı Siyâh Boğazı’nın Anadolu tarafı muhâfız mîr-mirân-ı kirâmdan ‘İzzet Mehemmed dâme ikbâlehû bâ-takrîr istid’â idüp şeref-bahş sudûrunu bi'l-fî‘l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan [s. 68] Mekki-zâde Mevlânâyı Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle mûcebince sebîli tahliye olunmak fermânım olmağın imdi ber minvâlî muharrer mûmâ-ileyhin cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle menfâdan salıvirilmesi husûsuna mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[68/1] Bir sûreti

Akşehir Nâ’ibî’ne Karahisâr-ı Sâhib sükkânından müftî-i sâbık Süleymân nâm kimesnenin bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve bâ-işâret-i ‘aliyye ‘afv ü ıtlâkıyçün mahallinden ma‘rûzât ile mîr-mirân mûmâ-ileyhin inhâsına binâ olunarak aslı gibi.

[68/2] Bir sûreti

Sivas Nâ’ibî’ne

Karahisâr-ı Sâhib sükkânından Bayram-oğlu Ebûbekir ve Hacı Bâkî-oğlu ‘Osmân kimesnelerin mukaddem ki nefylerinde hatt-ı zikir olunmayarak mahallinde ma‘rûzât ile mîr-mirân mûmâ-ileyhin inhâsına binâ’en ve işâret-i ‘aliyye olunarak bâ-hatt-ı humâyûn şâhâne ıtlâklarıyçün iktizâsına göre.

[68/3] Kandiye Muhâfız ve bi'l-istiklâl Girid Cezîresi seraskeri vezîrim ‘Osmân Hâşim Paşa iclâlehûya ve Kandiye Kādîsı’na ve Kütahya Nâ’ibî’ne ve Kandiye Yeniçeri Zâbiti Serturnayı [...] zîde mecdühûya hüküm

Kandiye Kal‘ası ahâlîsinden ve Ocağ-ı ‘Âmirem turnacılarından ...-oğlu Mustafa ve Güzel-oğlu Ahmed ve ... İsmâ‘îl ve ... Mustafa nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup ihtilâl-i serhadı mûcib hareketde olanlara mu‘âvenet ve ol vechle hilâf-ı rızâ vaz’a cür’et itmekde oldukları ihbâr ve tahkîk kılındığından bahisle ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle merkûmun Kütahya’ya nefy ü iclâları bâbında siz ki muhâfız müşâr ve Kandiye Kādîsı yeniçeri zâbiti

mûmâ-ileyhisiz size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere ocakdan mübâşir ma'rifetiyle merkûmun Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinizle ahz ve Ocağ-ı 'Âmirem tarafından mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kadrihûya teslîmen Kütahya'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesiz ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketlerine irâ'et ve ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir-i merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlfî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhur] [1]240

[68/4] İnöz Nâ'ibi'ne hüküm

Mahrûse-i Edirne'ye câri mâ'i lezîzin berât-ı 'âlîşânımla su yolcu başısı olan Hâcî Memiş Ocağ-ı 'Âmirem tarafından ber-takrîb hassını tekâ'üdlüğü tahsîliyle 'ibâdu'llaha cevri eziyet itmekde olduğu Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olduğuna binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't te'dîb İnöz'e nefy ve tagrîb olunmuş ise de el-hâletü hazihî merkûm cürmüne ... ve ... olmuş ve 'ıyâl ü evlâdı dahi ol vakitden berü hâ'ib u hâsır kalmış olduklarından bahisle 'afv ü itlâkı husûsunu mahrûse-i mezbûre ocaklusu niyâz ve recâ ve 'ıyâl ü evlâdı dahiistirhâm ve istid'â eyledikleri bâ-ma'rûzât inhâ olunmuş olmakdan nâşî fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayıp kendü hâlinde 'ırz ve edebiyle olmak şartıyla 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı S [Safer] [1]239

[s. 69]

[69/1] Gümüşhane Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Eğin Kazâsı mütemekkinlerinden Ermeni tâ'ifesinden ... Mihâil nâm zımmînin hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği bundan akdem Ermeni Patriki tarafından inhâ olduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Gümüşhane'ye nefy ü iclâ olunmuş ise de mesfûr karîn-i terbiye olarak fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağına ta'ahhüd ve milletinden ma'lûmu'l-esâmi kimesneler tekeffül eylediklerinden bahisle mersûmun bu def'alık

cürmü ‘afv ve sebîli tahliyesi husûsunu İstanbul ve tevâbi‘i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mesfûrun cürmü ‘afv ü ıtlâk kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda bir minvâli muharrer fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[69/2] Bir sûreti

Giresun Nâ‘ibi’ne Eğin mütemekkinlerinden ve Ermeni tâ‘ifesinden Şamşık?-oğlu Avanis nâm zimmînin ‘afv ü ıtlâkıyçün aslı gibi.

[69/3] Bir sûreti

Bafra Nâ‘ibi’ne Eğin’de mütemekkin Ermeni milletinden ...-oğlu ... nâm zimmînin ‘afv ü ıtlâkıyçün kezâlik.

[69/4] Amasya Nâ‘ibi’ne hüküm

Bozkır Ma‘denine merbût olan ... Kazâsı’na tâbi‘ ‘Alîhöyüğü Karyesi ahâlîsinden Karesi-oğlu Hâcî Hüseyin demekle ‘arîf kimesnenin hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı kazâ-i mezbûr tarafından inhâ olunduğuna binâ’en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-eclî’t-te’dîb Amasya’ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûmun müddet-i nefyi hayli vakit olarak karîn-i terbiye ve ıslâh olmuş ve ‘ıyâl ü evlâdı dahi vilâyetinde sefil ve sergerdân kalmış olduklarından bahisle fî-mâ-ba‘d kendü hâliyle meşgûl olmak üzere ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyyem bî-dirîğ ve erzâni kılınması husûsu Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşılarında Konya mütesellimi iftihâr Memiş dâme mecdühû tarafından mukaddemâ der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş‘âr ve husûs-ı mezbûra dâ‘ir Konya Nâ‘ibi cânibinden verilen i‘lâma dahi takdîm ve tesyâr olunmakla husûsu mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm merkûm menfâsına gideli haylice vakit olmuş ise de ma‘den emîni ve ... Kazâsı ahâlîsinin inhâlarına binâ’en nefy ü iclâ kılınmış olmakdan nâşî ba‘d-ez-zîn hilâf-ı rızâ harekete cesâret itmek ihtilâli olur ise hakkında mu‘âmele-i şedîde icrâ olunmak şartıyla ‘ıyâl ü evlâdına merhameten ‘afv ü ıtlâkı re’ye menût idüğünü i‘lâm itmekle i‘lâmı mücebince ‘afv ü ıtlâk olunması bâbında iki yüz otuz senesi evâhır-ı zilka‘desinde emr-i şerîfim sâdır olmuşken emr-i şerîf-i mezkûr bî ... te‘âlâ zâyî‘ olduğun merkûmun zevcesi Şerîfe ‘Âbide nâm hatun bu def‘a bâ-‘arz-ı hâl inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince zâyî‘den emr-i münîfim sudûrunu istid‘â

itmekden nâşî mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda keyfiyeti merkûma ifâde ve fî-mâ-ba‘de kendü hâlinde ‘ırz ve edebiyale meşgûl olması husûsu gûş-i hûşuna tefhîm iderek kayd-ı nefydem tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı S [Safer] [1]239

[69/5] Sinob Kal‘ası dizdârına hüküm

Adapazarı sükkânından Sâlih Bey ve hâmamcı-oğlu Ahmed ve manav-oğlu Mustafa ve çırağı ‘Alî ve mütevellî-oğlu Mustafa ve Emrullah Çelebi ve müderris-oğlu Mustafa ve Kazıcı?-oğlu Mustafa nâm kimesneler hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyledikleri inhâ olduğuna mebnî Ocağ-ı ‘Âmiremden mübâşir ma‘rifetiyle Sinob Kal‘ası’na nefy ü iclâ olunmuşlar ise de merkûmların ‘ıyâl ü evlâdları bî-kes kalarak sefil ve sergerdân ve bî’l-vücûh ‘inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân oldukları beyânıyla ‘afv ü ıtlâkları husûsunu kazâ-i mezbûrda sâkin ‘ulema ve sulehâ ve bî’l-cümle ahâlî ve fukarâ niyâz ve istirhâm eyledikleri kazâ-i mezbûr tarafından vârid olan i‘lâm ve mahzarda derc ve iş‘âr olmakdan nâşî husûsu mezbûr bîl-fi‘l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûya lede’l-havâle merkûmun ıslâh-ı nefis iderek şâyân-ı merhamet oldukları tahkîk kılındığına bahisle fî-mâ-ba‘de kesr-i umûrlarıyla meşgûl olmak üzere hâllerine ve ‘ıyâl ü evlâdlarına merhameten ‘afv ü ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim i‘tâsı re’ye menût idüğünü i‘lâm itmekle i‘lâmı mücebince fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla ‘afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere merkûmların cürmleri ‘afv kılındı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâklarını gûş-i hûşlarına gereği gibi ifâde ve tefhîm iderek kal‘a-i merkûmeden tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]39

[s. 70]

[70/1] Hâlâ Karaman Vâlisi ve ilhâken Akşehir ve Aksaray sancakları mutasarrıfları vezîrim Darendeli Hasan Paşa iclâlehûya ve Adana Nâ’ibi’ne hüküm ki

Akşehir Sancağı’nda mütesellim olan Hüssâm-oğlu Hâcî İbrâhîm kendü hâlinde olmayup hilâf-ı rızâ harekete cür’et ve livâ-i mezbûrdan müretteb matlûbat-ı saltanat-ı seniyyenin edâsında ... eylediğinden başka ıtlâk kazâlara dahi ilkâ-yı fesâd itmekde olduğuna binâ’en merkûm ol tarafda oldukça livâ-i mezbûr fesâd ve ihtilâlden hâlî olmayacağı beyânıyla merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsı lâzımeden idüğü sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin bu def‘a tarafından derbâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve inhâ olunmuş olup bu makûle hilâf-ı rızâ hareketde

ibtidâr idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî iş'ârı vechle merkûmun li-eclî't-te'dîb çavuş mübâşeretiyile Adana'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûlû emr-i münîfimde merkûmu ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Adana'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûm ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı S [Safer] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 8 R [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

Ba'zı şurût ile ıtlâkıyün emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhur] [12]39

[70/2] Hâlâ Mar'aş ve ilhâken Rakka Vâlisi vezîrim Ahmed Paşa iclâlehûya ve Kayseriye Nâ'ibi'ne hüküm ki

Mar'aş ahâlisinden müteveffâ Kalender Paşa ademleri Atâullah ve akrabâsından nakîbü'l-hâc Atâullah kendü hâllerinde olmayup Mar'aş ve havâlisinin kâffe-i menâfi'ne istilâ dâ'iyesiyle vücûh-ı ahâlîyi tahrîk ve ihtilâl iderek Mar'aş'dan müretteb olup ahâlîsinin irsâline müte'ahhid oldukları tertîbatı Devlet-i 'Aliyye'min te'diyesine ... ve Mar'aş Eyâleti'nde mütesellim ile vâliden ... esnâsında diledikleri kimseleri hâkim ve ... ve ekrâd ve 'aşâyir eşkıyasını tahrîk ile gasb-ı emvâl ve katl-i nüfûs misillü hâlâta cür'et eyledikleri mukaddemce tahkîk olunarak çavuş mübâşeretiyile merkûmların Kayseriye'ye nefy ü iclâ olunmaları bâbında bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olmuş ise de merkûmân tarafdarlarının ... himâyelerine mebnî menfâlarına gitmeyüp harekât-ı sâbıkalarında ızrâr üzere oldukları kazâ-i mezbûr ahâlîsi tarafından bu def'a rikâb-ı kamer-tâb hüsrev-âneme bir kıt'a'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle inhâ ve istirhâm olmuş olmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin merkûmânı 'alâ-eyyi-hâl ma'rifetinle ahz ve ol tarafda olan mübâşiri çavuş terfîkân mukaddem sudûr iden emr-i münîfim mücebince menfâları olan Kayseriye'ye irsâl ve ... emr ve irâde-i 'aliyyeme ihtimâm ve dikkat eylesin ve sen ki Kayseriye Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmânı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre

muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı S [Safer] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 8 Râ [Rebî‘ü’l-âhır] [12]39

Mahall-i menfâlarına irsâl olundukları nâtık müşârun-ileyhin vârid olan tahrîrât mazmûn bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 8 Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [123]9

İtlâklarıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ‘il-i N [Ramazân] [12]39

[70/3] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehemed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve İznikmid Kazâsı Nâ’ibi’ne hüküm

Medîne-i Üsküdar’da İhsâniye Mahallesi ahâlîsinden ve ümera hulefâsından olup Selanik civârında bundan akdem fevt olan muhtârın uhdesinde olan mukata‘ât mâlından zuhûr iden dîn mîrîsi duyûn-ı sâ’iresinden akdem olarak evvel be-evvel terekesinden tahsîl ve hazîne-i ‘âmireme teslîm olunması irâde kılınmış olduğunu mebnî bi’l-fi‘l Anadolu Kādîaskeri Mevlânâ Mustafa Râkım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû tarafından tereke-i müteveffâyı mezbûru tahrîre me’mûr kılınan Üsküdar mahkemesi kassâm ketebesinden Mehemed Emin’e defâ‘atiyle tenbîh olunmuş ise de merkûm Mehemed Emîn bu bâbda kemâl-i bitâ’il ve rehâvet eylediğinden başka bî-edebâne hareket ve evzâ‘-ı nâ-hemvâra cür’et eylediği tahkîk olduğundan bahisle merkûmun te’dîbi husûsunu kādîasker müşârun-ileyhe bâ-takrîr ifâde itmekden nâşî müşârun-ileyhin inhâsı vechle merkûm li-ecli’t-te’ dîb İznikmid Kazâsı’na nefy ü iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi‘l Şeyhü’l-İslâm ve müftî’l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince merkûmun çavuş mübâşeretıyla İznikmid Kazâsı’na nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn olunan [...] çavuş zîde kâdrihûya teslîmen İznikmid Kazâsı’na nefy ve irsâle müsâra‘at eylesesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûm ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ’et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı S [Safer] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 28 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

[s. 71]

[71/1] Hâlâ Erzurum Vâlisi ve ma‘den-i humâyûnum emîni ve bi'l-istiklâl şark cânibi seraskeri sadr-ı esbak vezîrim Mehmed Emîn Rauf Paşa iclâlehûya hüküm

Çemişgezek Kasabası'nda mü'ezzin bi'l-iftâ olan Ahmed ve Süleymâniye İmâmı Hâcî Ahmed hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyedikleri i‘lâm ve mahzar inhâ olduğuna mebnî çavuş mübâşeretiyle Ankara'ya nefy ü iclâ olunmaları bâbında mukaddemce bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı emr-i şerîfim sâdır olmuş ise de kendü hâllerinde ‘ırlarıyla mukayyed ve fukarâ gürûhundan olarak haklarında olan inhâ ba‘zı ashâb-ı ağrâzın nefsâniyetlerinden nişân itmiş ve merkûmlar dahi tarafına dehâlet eylemiş olduğundan ‘afv ü itlâk olunmaları husûsu sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin tarafından Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve iş‘âr olunmuş olmakdan nâşî merkûmân ‘afv ü itlâk olunmak bâbında emr-i münîfim sudûrunu bi'l-fi‘l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmların cürmleri ‘afv kılındığı ma‘lûmun mukaddem sâdır olan emr-i şerîfime mebnî merkûmâna nefy teklîfiyle ta‘addî itdirilmemek bâbında. Fî evâhır-ı S [Safer] [12]39

[71/2] Muş cânibinde vâkı‘ Çağrı? Manastırı'nın tâbi‘ olduğu kazânın kâdisına hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Ortaköy'de mütemekkin Tülbentçi? Agop nâm zımmî kendü hâllerinde olmayup âyînlerine mugâyir türlü türlü harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ve umûru milletin ihtilâlini mûcib evzâ'a ictisâr eylediği inhâ olunduğundan bahisle mesfûr yasakçı ma‘rifetiyle ...-zıkr Çağrı? Manastırı'na nefy ü iclâ olunup itlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâle istirhâm olunmadıkça müsâ‘ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi‘i Ermeni Patriki Boğos nâm râhib Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki kâdî-i mûmâ-ileyhsin mesfûru ma‘rifetinle ahz ve mübâşir ta‘yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mesfûru zıkr olunan manastırda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-‘aliyye’me i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı S [Safer] [1]239

[71/3] Alasonya Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Alasonya ve tevâbi‘i metropolidi ... nâm râhibin müddet-i vâfirenden berü hesâbı rü‘yet olunmayarak cânib-i mîrîye? ve patrikhâneye külliyetlü deynü terâküm itmiş ve üç seneden berü bir akçe irsâl itmemiş olduğundan bahisle rü‘yet hesâbı için yasakçı ma‘rifetiyle Der-sa‘âdet‘ime celb ve ihzârı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi‘i Rum Patriki ve Der-sa‘âdet‘imde mukîm cemâ‘at-i metropolidan Südde-i Sa‘âdetime bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere mersûmun yasakçı ma‘rifetiyle ihzâr olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûr mübâşir ta‘yîn olunan yasakçı-i merkûma terfîkân Der-sa‘âdet‘ime irsâl ve ihzâra mübâderet ve adem ihzârını mûcib-i vaz‘ ve hareketden mübâ‘adet ve mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı S [Safer] [1]239

Mahalline nakl olunmuşdur.

[71/4] Hâlâ Anadolu Vâlisi sadr-ı esbak vezîrim el-Hâc Dervîş Mehemed Paşa ve Konya Nâ‘ibi’ne hüküm

Kütahya Sancağı dâhilinde kâ‘in Dânişmendî ‘Aşîreti Beyi ve Geyiklü ma‘a ... kazâsı voyvodası Keşiş-oğlu Yûsuf nâm şahıs bu esnâda yanına bir takım haşerât cem‘ iderek kazâ-i mezbûr ahâlîsi ve fukarâsına külliyetlü akçe tarh ve tahmîliyle gûna-gûn cevır ve ta‘addî ve haşerât-ı mezbûreyi civârında olan ba‘zı kazâ ve mahallere dahi sevk ve tasallut ile nefy ve celî sirkat ve nehîb ve gâret gibi harekât-ı ... tasaddî itmekde bulunduğu sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin sana ifâde ve istirhâm itmiş olup merkûm öteden berü envâ‘i şekâvet ve habâset ile me‘lûf olup te‘dîb ve terbiyesi lâzımeden idüğünden bahisle li-eclî‘t-te‘dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunması husûsu bu def‘a tarafından der-bâr-ı adâlet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş‘âr ve ona dâ‘ir bir kıt‘a i‘lâm dahi takdîm ve tesyâr kılınmış olmakdan nâşî iş‘ârın vechle li-eclî‘t-te‘dîb merkûmu çavuş mübâşeretiyle Konya‘ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emri şerîfimde merkûmu ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn‘um çavuşlarından mübâşir ta‘yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Konya‘ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ‘et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet‘ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı S [Safer] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtik vârid olan ocağı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 23 Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [123]9

[s. 72]

[72/1] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehemmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Ankara Nâ’ibi’ne hüküm

Barutçubaşı Semyon? tavr-ı ra’iyyetten hurûc ile birkaç çiftlik peydâ itmiş ve ahz u habs misillü şeylere dahi karışup baruthâne nâzırlarına bayağı galebe eylemiş olduğu bi’t-taharrî tahkîk ve ma‘lûm-ı humâyûnum olup bu misillü haddini tecâvüz idenlerin te’dîbi lâzımeden olmakdan nâşî mersûmun bir mahalle nefy ü iclâsıyla te’dîbine ibtidâr olunmak mazmûnunda hatt-ı şerîf mehâbet... mülûkânem celâdet-rîz sudûr olmağla mantûk münîfi üzere çavuş mübâşeretiyle mersûmun Ankara’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mersûmu buldurup ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Ankara’ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mesfûru ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes’ûl ve muhatab olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i S [Safer] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âli şerh virildi. 27 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [12]39

[72/2] Sivas Nâ’ibi’ne hüküm

Birgi voyvodası Kemahlı Hâcî Bilâl nâm kimesnenin karındaşı Abdu’llah hilâf-ı rızâ harekete ictisâr eylediği inhâ olduğuna mebnî bundan akdem vârid olan emr-i şerîfimle çavuş mübâşeretiyle Sivas’a nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm menfâsında ve ‘ıyâl ve evlâdı vatanlarında sefil ve sergerdân ve bi’l-vücûh merhameti şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle ‘afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûru merkûm tarafından der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme takdîm olunan bir kıt’a ‘arz-ı hâlde istid‘â olunmuş olmakdan nâşî fi-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak üzere cümlesine merhameten ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûm şurût-u mezkûr üzere cürmü ‘afv olunduğu sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin

ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ifâde ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı S[Safer] [1]239

[72/3] Bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûya ve Dimetoka Nâ'ibi'ne hüküm

Ruscuk Kazâsı'na tâbi' Ortaca Karyesi ahâlîsinin mer'âlarına karye-i mezkûra civârında kâ'in çiftlik mutasarrıfı serturnayı el-Hâc Ahmed müdâhaleden hâlî olmadığı ahâlî tarafından inhâ olduğuna mebnî merkûm li-ecli't-terâfû' canîb-i şer'-i şerîfe da'vet olundukda adem-i itâ'at ve bî-edeb-âne evzâ'a cür'et ile ol tarafdand savuşup Der-sa'âdet'ime 'azîmet itmiş olduğu ve mahallinden bâ-ma'rûzât inhâ olduğundan bahisle merkûmun kendüsünü te'dîb ve emsâlini terhîb zımnında Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ma'rifetiyle Dimetoka'ya nefy ve tagrîb olunması bâbında emr-i şerîfim sudûru sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin tarafından bâ-takrîr ifâde olunmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere ocağı 'âmiremden mübâşir ma'rifetiyle mahall-i merkûma nefy ü iclâsı fermânım olmağın imdi merkûmu bu tarafda buldurup Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kâdrihûya terfîkân Dimetoka'ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Râ [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [12]39

[72/4] Bolu Nâ'ibi'ne hüküm

Çorumlu Mustafa nâm kimesne Ustabası ... oğlu ve ... Serkis ile yek-dil olarak Çorum Sancağı'nda ... nâm mahallde zuhûr iden ma'denlerin ibtâlini mûcib-i harekâta mütecâsir oldukları bâ-ma'rûzât bulunduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Bolu'ya nefy ve tagrîb olunmuşlar ise de merkûm Mustafa altı mâhdan berü menfâda ikâmet ile 'ıyâl ü evlâdı sefil ve bî-çâre kalarak şâyân-ı merhamet ve şefkat oldukları beyânıyla merhameten 'afv ü ıtlâkı husûsunu bu def'a Der-sa'âdet'ime bu def'a arz-ı hâl takdîm ve irsâli niyâz ve istirhâm itmekden nâşî husûsu mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm merkûm nefy olunalı hayli vakit olmuş olduğundan bahisle fî-mâ-ba'de bu makûle harekete cesâret etmemek şartıyla yalnız mezbûr Mustafa'nın 'afv ü ıtlâkı husûsu re'ye menût idüğünü

ocağı itmekle i'lâmı mücebine merkûmun 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûm Mustafa'nın sebkât iden cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek fakat mezbûrun kayd-ı nefyden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Râ [1]239

[s. 73]

[73/1] Konya Nâ'ibi'ne ve Kırşehir Sancağı mütesellimi zîde mecdühûya hüküm

Kırşehir serdârı sâbık Kabaklı-oğlu Ebûbekir dimekle 'arîf şahıs kendü hâllerinde olmayup ba'zı erâzil ve eşkıyaya mu'âvenet ile ihtilâl-i şirâze nizâm-ı memleketi mûcib evzâ'a ibtidâr eylediği kazâ-i mezbûr tarafından mukaddemâ inhâ olunduğundan mebnî merkûm Ocağ-ı 'Âmirem tarafından bâ-mektûb li-ecli't-te'dîb Konya'ya nefy ve tagrîb kılınmış ise de merkûm bâ-takrîb ol tarafdán firâr berle yine Kırşehir'e gelüp hânesinde ikâmet ve başına bir takım erâzil ve eşkıya makûlesini cem' iderek türlü türlü fazâhata cesâret itmekde olunduğundan bahisle ol tarafdán tard-ı vâkı'ı husûsu bu def'a dahi bâ-ma'rûzât istid'â olunmakdan nâşî husûsu mezbûr bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûya lede'l-havâle merkûmun ocakdan mübâşir ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ü iclâsı husûsunu ocağı itmekle vech-i meşrûh üzere Ocağ-ı 'Âmiremden çavuş mübâşeretiyle merkûm Bekir'in Konya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhin vusûlü emr-i şerîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve Ocağ-ı 'Âmirem cânibinden mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Konya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafdá menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâttık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi.. 9 R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

Itlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[73/2] Burusa Mollâsı'na hüküm

Galata sükkânından Esîrci el-Hâc Mehemed i'lâm-ı şer'îyi hetk? misillü hilâf-ı rızâ harekete cesâret eylediğine mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Burusa'ya nefy ü iclâ

olunmuş ise de merkûmun Der-sa‘âdet’imde olan ‘ıyâl ü evlâdı sefil ve sergerdân ve bi’l-vücûh merhamet ve şefkate şâyân olduklarından bahisle ‘afv ü ıtlâkı husûsunu bu def‘a bâ-‘arz-ı hâl istid‘â ve istirhâm itmeleriyle fî-mâ-ba‘de bu makûle harekât-ı nâ-hemvâra cesâret itmemek şartıyla ‘ıyâl ü evlâdına merhameten merkûmun ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

[73/3] Hudâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı ve Bahr-ı Siyâh Boğazı’nın Rumili cânib-i muhâfızı vezîrim es-Seyyid Mehemed Sa‘îd Gâlîp Paşa iclâlehûya hüküm

Karasu ahâlîsinden İmâm-oğlu Mehemed a‘yânlık dâ‘iyesiyle hilâf-ı rızâ harekete ictisâr eylediği mukaddemâ tahakkuk berle li-ecli’t-te’dîb Midillü’ye nefy ve tagrîb olunmuş ve ba‘dehû ‘ıyâl ü evlâdları tarafından vâkı‘ olan istid‘â ve istirhâma mebnî Karasu Kazâsı’na ayak basmamak ve Burusa’da ikâmet itmek şartıyla ‘afv ü ıtlâk kılınmış ise de merkûm İmâm-oğlu Mehemed yine şurût-ı ıtlâkına mugâyir hareket ve ‘âdet-i müstemirresi üzere kazâ-i mezbûrede olan a‘vân ve rûfekâsını ahâlî-i memleket üzerlerine tasallut ve neşr-i erâcîf iderek ihtilâl-i şîrâze-i nizâm-ı beldeyi mûcib vaz‘a cesâret itmekde olduğu kazâ-i mezbûr tarafından inhâ olunmakdan nâşî ol tarafda şurût olduğu üzere fî-mâ-ba‘de kazâ-i mezbûra ayak basmamak ve umûr-ı ahâlîye karıştırılmaması husûsu mu‘ahharen mahsûs-ı emr-i şerîfim ısdâr ve tesyârıyla te’kîd olunmuşdu el-hâletü hazihû kazâ-i mezbûr tarafından tevârüd iden i‘lâm ve mahzar mâlından merkûm bu esnâda şurût-ı ıtlâkına münâfi kazâ-i mezbûra gelüp yine a‘yânlık dâ‘iyesiyle başına bir takım erâzil cem‘ iderek katl-i nüfûs ve hetk-i a‘râz ve nehb-i emvâl misillü harekât-ı nâ-marziyeye ibtidâr ve fukarâyı bir tarafından tecrîm ve ızrâr itmekde olduğu beyânıyla fî-mâ-ba‘de kazâ-i mezbûra ayak basmamak üzere emr-i münîfim ısdârı recâ ve niyâz olunmuş olup merkûmun sû’-i hareketi çend-rûz mukaddemce dahi inhâ olunarak hakikat-i hâlin tahkîk ve iş‘ârı zımnında sadr-ı a‘zam tarafından Burusa mütesellimine mektûb gönderilüp henüz bir gûne cevâb vürûd itmemiş olduğuna mebnî iktizâsı sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin tarafından lede’l-isti‘lâm merkûm hilâf-ı şurût-ı ‘afv kazâ-i mezkûra gelmiş ise hakkında olan inhânın sıhhatine vârid olacağından bahisle tarafından mübâşir ta‘yîniyle merkûmun Burusa’ya nakl ve iclâsı ve hakikat hâlinin dahi etrafıyla tashîhi bâbında te’kîdi hâvî emr-i şerîfim ısdârı husûsunu i‘lâm itmekle i‘lâmı mücebince ‘amel ve hareket olunmak fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i celîlül-kadrim ısdâr ve [...] ile tesyâr olunmuşdur imdi i‘lâm ve iş‘ârın vechle tarafından mübâşir ta‘yîniyle merkûmu Burusa’ya nakl ve iskân ve hakikat-i hâli dahi sıhhati vechle tahkîk iderek der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve beyân

eylemen irâde-i ‘aliyyem muktezâsından idüğü ma‘lûmun oldukda bir minvâli muharrer ‘amel ve harekete mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

İşbu emr-i ‘âlî mahalline gitmeyüp şifâhen sâdır olan fermân-ı ‘âlî mücebince battâlde hıfz olunmuştur. 18 Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

[s. 74]

[74/1] İznikmid Kazâsı Nâ’ibi’ne hüküm

Bundan akdem İznikmid Kazâsına li-ecli’t-te’dîb nefy ü iclâ kılınan Üsküdâr Mahkemesi ketebesinden es-Seyyid Mehemed Emîn’in evlâd ü ‘ıyâline merhameten ve eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ‘afv ü ıtlâk olunması bâbında emr-i münîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müfti’l-enâm olan Mekki-zâde Mehemed ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü ‘afv olunduğu sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamasını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [1]239

[74/2] Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşılardan İznikmid mütesellimi Hüseyin Bey dâme mecdühû ve Kütahya Kal‘ası dizdârı

Medîne-i İznikmid’de sâkin yigirmi yedinci bölük yoldaşlarından Debbâğ ... Bayrakdar ve Sa’îd Bayrakdar ve Kahveci Deli Ahmed ve ... -oğlu ve kara kullukçu nâm beş nefer eşhâs kendü hâllerinde olmayup hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i rızâ harekât nâ-bercâya ictirâ eyledikleri ihbâr olunmuş ve keyfiyyetleri lede’l-taharrî merkûmların fi’l-vâkı‘ uygunsuz hareketleri tahkîk itmiş olduğundan bahisle ıslâh-ı nefsleri için ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle Kütahya Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere kal‘a-bend olmak üzere merkûmların ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle Kütahya’ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ahz ve Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından mübâşir ta’yîn kılınan [...] zîde kadrihûya terfîkân Kütahya’ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra‘at eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde mezbûrları dizdârı olduğu kal‘a-i mezkûreye vaz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve ber-takrîb firârları vukû‘a gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini

mübâşir merkûm mu‘âvedetiyle Der-sa‘âdet‘ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

Kahveci Deli Ahmed ve ... -oğlu İbrâhîm'in ıtlâkıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [123]9

Sa'îd Bayrakdar'ın ıtlâkıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [123]9

Merkûm kara kullukçu mûmâ-ileyhin dahi ıtlâkıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâhur-ı N [Ramazân] [12]39

[74/3] Zikr-i âti münîfinin bulunduğu mahallin kâdîsına hüküm ki

Adapazarı sâkinlerinden Edhem Bey ihtilâl-i memleketi mûcib-i harekâta ibtidâr ve kazâ-i mezbûr hânedânından Hatîb-zâde Ahmed nâm kimesneyi alet-i darb ile darb ü cerh ve emvâlini nehîb misillü harekete ictisâr eylediği mahallinden bâ-i'lâm ve mahzar inhâ olunduğuna mebnî li-ecli't-te'dîb Kütahya'ya nefy ve tagrîb olunması bâbında bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuş ise de mîr-merkûm ol vakit diyâr-ı âharda bulunarak menfâsına 'azîmet idemeyip şimdiye kadar mahall-i âharda geşt ü güzâr ile ıslâh-ı nefis itmiş ve memleketinde olan 'ıyâl ü evlâdı dahi sefil ve sergerdân olmuş olduğundan bahisle merkûm kendü hâlinde çiftiyle meşgûl olarak ve cümle ile hüsn-i imtizâc ve mu'âşeret ideceğine ahâlî tekeffül iderek perîşân-ı hâline ve evlâd ü 'ıyâline merhameten 'afv ü ıtlâkı husûsu bu def'a bâ-i'lâm ve mahzar niyâz ve istirhâm olunmakdan nâşî merkûmun keyfiyyeti hâlâ Hudâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı ve Bahr-ı Siyâh Boğazı'nın Rumili cânib-i muhâfızı düstûr-ı vezîrim es-Seyyid Mehmed Sa'îd Gâlip Paşa edâmallahû teâlâ iclâlehûdan lede'l-isti'lâm merkûm Edhem Bey'in ba'zı ashâb-ı ağrâz inhâsına dûçâr olduğu bi'l-münâsebe mesmû'u bulmuş ise de bâlâda mezkûr darb ü cerh ve nehîb maddesinin îtâsı mukaddem i'lâm ve mahzarlar olup şimdi ıtlâk-ı niyâzı dahi bâ-i'lâm ve mahzar olmasında ... der-kâr olup ancak ıslâh-ı nefis eylediği ve fî-mâ-ba'de kendü hâlinde olacağına tekeffülleri mahzar-ı ahâlîde mestûr olmakdan nâşî hânedânlığına hürmeten ve 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü ıtlâkıyla ol emirde Der-sa'âdet'ime gelüp hâl ve ... müşârun-ileyh ma'rifetiyle bilindikden sonra beldesine ruhsat verilmek üzere emr-i şerîfim sudûru re'yi menût idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mûcebince 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûm Edhem'in şart-ı mezkûr ile cürmü 'afv olduğu sen ki bulunduğu mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkı merkûme ifâde ile ol emirde doğru İstanbul'a canîb-i müşârun-ileyhe gelmesi husûsu tenbîh ve tefhîm olunmak bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

[74/4] Kayseriye Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

El-yevm menfiyyen Kayseriye'de olan Konya Müftisi sâbık ... -zâde Es-Seyyid el-Hâc İbrâhîm pîr ve ihtiyâr ve müddet-i nefyi hayli vakit olarak 'inâyet ve merhamete şâyân ve sezâvâr olduğundan bahisle 'afv ü itlâkı husûsu mûmâ-ileyhin tarafından der-bâr-ı atûfet medârıma bir kıt'a'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â veistirhâm olunup mûmâ-ileyhin 'afv ü itlâkı bâbında emr-i münîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince itlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin cürmü 'afv olunduğu sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fi-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs ve tahliye-i sebîline mübarek eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[s. 75]

[75/1] Adana Nâ'ibi'ne ve Teke Sancağı mütesellimi Kara 'Osmân-zâde el-Hâc Eyûb zîde mecdühûya hüküm

Antalya Kazâsında a'yânlık dâ'iyesinde olan maktûl Tekeli-oğlu akraba ve avenesinden Köpekçi-oğlu 'Osmân ve Kalkanlı Kazâsında tekevvün iden fesâda bâ'is olanlardan Hâcî Hasan ve İbrâhîm kethüdâ ve Elmalı Kazâsı 'ıyâli? Sâlih nâm şahıslar birbirleriyle ittifâk ve ittihâd iderek bir takım kazâ ve kurâ ihtiyârlarını hîle ve hud'a ile iğfâl ve ifsâdı mûcib olur şeyler ta'lîmiyle matlûbât-ı Devlet-i 'Aliyye'mi ta'tîl ve ibtâl eylediklerinden mâ'ada henüz taht-ı nizâma ... ve idhâl olunan Kaş Kazâsı'nı yeniden ihlâl misillü harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr itmekde olduklarına mebnî kendilere bunca nush ü pend olunmuş ise de adem-i iza'â ile yine harekât-ı sâbıkalarında ısrâr üzere olarak bu keyfiyyet sâ'ir mahallere dahi sirâyet ile uygunsuz bir sûret olacağı beyânıyla merkûmunu bir mahalle tard ve teb'idleri livâ-i mezbûr ahâlîsinin şer' ve mazarratlarından tahlîs kılınmaları husûsu bu def'a bâ-ma'rûzât inhâ ve istid'â olunmuş olmakdan nâşî merkûmların çavuş mübâşeretiyle li-ecli't-te'dîb Adana'ya nefy ve tagrîb olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin vusûl-i emri şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Adana'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve

vusûllerini mübâşir çavuş merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

Merkûm 'Osmân ve Sâlih ahz ve firkat ve mübâşeretine terfîkân mahall-i menfâlarına irsâl olunmuş ise de Kalkanlı Kazâsı'nda Hamâmî Hasan ve İbrâhîm kethüdâ Menteşe Sancağı kazâlarına mürûr itmiş oldukları ve mahsûs adamlar ta'yîn olunup ahz olunur ise mahall-i menfâlarına irsâl olunacağını nâtık vârid olan tahrîrat ve i'lâm mazmûnları bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 16 Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

Firâri mazmûnlara Hacı Hasan mevcûd olduğundan İbrâhîm kethüdâ ve bâ-mevcûd olmağla Hacı Hasan'ı mahall-i menfâsına irsâl olduğuna nâtık Teke Mütesellimi'ne vârid olan tahrîrat mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 16 Câ [Cemâziye'l-evvel] [123]9

Köpekçi-oğlu 'Osmân ve Hacı Hasan ve Sâlih mahall-i menfâlarına vusûl oldukda nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 16 Câ [Cemâziye'l-evvel] [123]9

İşbu kaydın diğer şerhi ... merkûm Sâlih'in itlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

Hacı Hasan'ın itlâkıyçün emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [1]240

[75/2] Kütahya Nâ'ibî'ne Dergâh-ı Mu'allâm top arabacıbaşısı olan Hasan zîde mecdühûya hüküm

Dergâh-ı Mu'allâm top arabacıları ocağının çend nefer odabaşıları hafiyeten birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olarak verilen ta'yînâtın katlini? bahâne iderek nizâm-ı ocağı ihlâl ve ifsâd dâ'iyesiyle zabîtan-ı ocak hakkına türlü türlü kelâmı teveffüh misillü harekete cesâret eyledikleri ve bunların bu fazâhatları ocağı mezbûr çorbacılarından yigirmi birinci bölüğün çorbacıbaşısı 'Alî'nin başı altından olduğu tahkîk kılınmış olup ocağı mezkûrun ve vekâyi'-i nizâmı zımnında içlerinden bu misillü uygunsuzluklara bulunanların te'dîb ve terbiyeleri lâzımeden olduğundan bahisle çorbacı-i merkûmun ocağından mübâşir ma'rifetiyle bir mahalle nefy ü iclâsı husûsunu sen ki top arabacıbaşı mûmâ-ileyhsin bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere ocağından mübâşir ma'rifetiyle çorbacı-i merkûmun Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi çorbacı-i merkûm ma'rifetinle ahz ve ocakdan ta'yîn kılınan [...] mübâşeretiyile Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl

ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş merkûm ile Der-sa‘âdet’ime mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âli şerh virildi. 4 R [Rebî‘ü’l-âhır] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ş [Şa‘bân] [12]39

[75/3] Rodos Cezîresi Nâ’ibi’ne hüküm

Hassam silahşörlerinden Boşnak Mehemed Der-sa‘âdet’imde ba‘zı erâcîf ve havâdis neşrî misillü hilâf-ı rızâ harekete cesâret eylediğine binâ’en bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Rodos Cezîresi’ne nefy ü iclâ olunmuş ise de mûmâ-ileyhin nefyi hayli müddet olarak ‘ıyâl ü evlâdı Der-sa‘âdet’imde bî-kes kalup akvât-ı yevmiye tedârikinde muzdarib ve şâyeste-i merhamet olduklarından bahisle hâllerine merhameten ‘afv ü itlâkı husûsuna zevcesi bu def‘a Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â ve istirhâm itmekden nâşî fî-mâ-ba‘de mûmâ-ileyh lisânını tutmayıp terbiye olmadığı anlaşılır ise ol vakit Bosna’ya gitmemek ve Der-sa‘âdet’ime gelmeyip ‘ıyâl ü evlâdıyla sâ’ir dilediği mahallde ikâmet eylemek cihetiyle tekrâr nefy ve teb‘id olunmak üzere bu def‘alık eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ‘afv ü itlâkı husûsuna müsâ‘adeyi seniyye tâc-dâr-ânem erzâni kılınup bu bâbda hatt-ı humâyûn-ı merhamet-makrûn-ı şâhânem ‘inâyet-rîz sudûr olmağla vech-i meşrûh üzere mûmâ-ileyhin ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile mûmâ-ileyhin cürmü bu def‘alık ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [1]239

[s. 76]

[76/1] Malatya Kazâsı Nâ’ibi’ne hüküm ki

Şeyhü’l-İslâm esbak müteveffâ Hacı Halîl Efendi’nin aşçıbaşı Hacı ‘Osmân zevcesi Sâliha ve kerîmesi Hafîze berâber olarak bundan akdem mehâbet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü’l-‘unvân-ı padişâhânem mücebince Malatya’ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de müddet-i nefyleri hayli zaman olarak menfâda sefil ve sergerdân ve bi’l-vücûh merhamet ve atûfet-i seniyye-i padişâhânem şâyân olduklarından bahisle perîşân hâllerine merhameten afv ü itlâklarına müsâ‘ade-i behiyye-i şehir-yâr-ânem erzân kılınması hususu mezbûra

Hafîze'nin iki nefer sagîr ve sagîre evlâdı tarafından Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal takdimiyle istid'a ve istirham olunmaktan nâşi merhamet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn 'inâyet-makrûn-ı şâhânem mücebince afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyeti ma'lûmun oldukda fî-mâ-bâ'de kendü hâllerinde 'ırlarıyla mukayyed olmaları husûsu gûş-i hûşlarına gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı neyfen tahlîsleriyle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[76/2] Bolu Mütesellimi [...] zîde mecdühûya hüküm ki

Bundan akdem celâdet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı ... 'unvân padişâhânem mücebince peder ve evlâd ü 'ıyâl ve kavm ü kabîlesiyle li-eclî'l-ikâme Bolu'ya ırsâl kılınıp ol tarafda mürd olmuş olan Eflâk Voyvodası sâbık İskerlet'in? etbâ'ından olup el-yevm Bolu'da bulunan başçukadâr İstefan nâm zımmînin Der-sa'âdet'imde olan zevcesi beş nefer sagîr ve sagîre evlâdıyla idâre-i ma'âş husûsunda muzdarib ve şâyeste-i merhamet olduklarından bahisle mesfûr İstefan zımmînin afv ü itlâkına müsâ'ade-i 'aliyye-i şâhânem şâyân kılınması husûsunu zevcesi merkûme bu def'a Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a 'arzuhal takdîmiyle istid'â ve istirhâm itmekten nâşi kapudân lede't-tettebbu' mersûm ... kavm ü kabîle ve müte'allıkâtı esâmîsini mübeyyen Bolu'dan vürûd idüp Dîvân-ı Humâyûn'um kalemine kayd itdirilmiş olan defterde mersûmun etbâ'ından başçukadâr İstefan deyü bir zımmî mukayyed ve mestûr mu'ahharen şöhet ve keyfiyyetlerine dâ'ir gelen defterde dâhi fî'l-vâsıl Sefinos Adası re'ayasından olarak otuz iki seneden berü Der-sa'âdet'imde kayıkcılık ile me'lûf Kuruçeşme'de müte'ehhil hıdmetkâr dahi İstefan nâmıyla muharrer ve mezkûr olup mersûmun ahvâli Rum Patriki tarafından isti'lâm olundukda mesfûr Kuruçeşme kayıkcılarından iken mesfûr İskerlet kendü yanına alup kayıkcılık hıdmetinde istihdâm eylemiş ve sonra Bolu'ya gitmezden yiğirmi beş gün mukaddem başçukadâr itmiş olduğunu ve nasrâniye-i mersûme mersûm İstefan'ın zevcesi olarak beş nefer sagîr ve sagîre evlâdıyla şâyân-ı merhamet idüğünü Kuruçeşme ahâlîsi bir kıt'a mahzarlar ile ifâde ve ihbâr eylediklerini i'lâm ve inhâ itmekle merhamet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı 'inâyet-makrûn-ı şâhânem mücebince mersûm İstefan'ın afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda fakat mersûm İstefan'ın tahliye-i sebîli husûsuna mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[76/3] Tire Kazâsı Nâ'ibi'ne ve Dimetoka Kal'ası dizdârına hüküm ki

Rum milletinden Tire Kazâsı mütemekkinlerinden Bakkâlbaşı Benayut nâm zımmî bir müddetden berü kendü hâlinde olmayup âyînlerine mugâyir harekât-ı nâ-hemvâra ibtidârı

hâsebiyle kendüsüne bi'd-defa'ât nush ü pend olunmuş ise de isgâ itmeyüp isrâr eylediği ecilden te'dîb ve terbiyeye muhtâc olduğuna binâ'en mesfûr yasakçı marifetiyle Dimetoka Kal'ası'na nefy ve teb'îd ile kal'â-bend olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâlleriyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arzuhal takdîmiyle istid'â itmekten nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma terfîkân Dimetoka Kal'ası'na irsâl eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde mersûmu dizdâr olduğun kal'a-i mezkûra vaz' ve kal'a-bend itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i âhar mahalle salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-'Aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fi evâsıt-ı [1]239

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [123]9

[76/4] Bir sûreti

Ankara Nâ'ibi'ne ve Dimetoka Kal'ası dizdârına

Kazâ-i mezbûrda mütemekkin Papas-oğlu Avraham nâm zımmî aslında olan cünha-i beyân ve kal'a-i merkûmeye nefy ve bendiyçün memhûr 'arz-ı hâli der-miyân olunarak mübâşir-i yasakçı ile ber-vech-i muharrer aslına tatbîkân.

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il Zâ [Zilka'de] [123]9

[76/5] Hâlâ Alaiye Sancağı mutasarrıfı ve İzmir muhâfızı vezîrim Hasan Paşa iclâlehû ve Çeşme Nâ'ibi'ne hüküm ki

Medîne-i İzmir a'yânı sâbık Burusa müderrislerinden Çeşmeli Ahmed Reşîd'in şeref-bahşâyı sahîfen sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem mücebince vilâyeti olan Çeşme'de ikâmet itdirilmesi bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zade Mevlânâ Mustafa Âsım edâmallahû teâlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin tarafından mübâşir terfîkiyle mûmâ-ileyhin [s. 77] Çeşme'ye irsâl ve ikâmesi fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhi yanına adem terfîkiyle memleketi olan Çeşme'ye irsâle müsâre'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân mahall-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsatdan

mübâ‘adet ve vusûlünü Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve işâret eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [1]239

Mu‘ahharen emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

[s. 77]

[77/1] Karasu Kazâsı Nâ‘ibi’ne ve Kütahya Kal‘ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm ki

Karasu Kazâsı ahâlîsinden Hâcî İmâm-oğlu Mehemmed nâm şahıs kendü hâlinde olmayup ihtilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib hareketi inhâ olduğuna binâ‘en bundan akdem Midillü Cezîresi’ne nefy ü iclâ olunmuş ve ba‘dehû vâkî‘ olan istirhâma mebnî kazâ-i mezkûra ayak basmayarak Burusa’da ikâmet itmek üzere afv ü itlâk kılınmış olmakdan nâşî merkûmun şurût-ı itlâkı üzere kendü hâlinde Burusa’da oturup Karasu tarafına gitmemesi lâzımeden iken bu esnâda şurût-ı itlâkına ‘adem-i ri‘âyetiyle yine kazâ-i mezbûra varup ifsâdı mûcib evzâ‘a cür‘et itmekde olduğu tahkîk olduğundan bahisle ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle Kütahya Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi‘l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası düstur-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle kal‘a-bend olunmak üzere merkûmun Kütahya’ya nefy ve iclâsı fermânım olmağın imdi sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i münîfimde merkûm marifetinle ahz ve ocağı amirem tarafından mübâşir ta‘yin kılınan [...] zîde kâdirihûya teslîmen Kütahya Kal‘asına nefy ve irsâle müsâre‘at eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu dizdâî olduğu kal‘a-i mezkûra vaz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve ber-takrîb firârî vukû‘a gelür ise mes’ûl ve mu‘âtab olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

İtlâkıyün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ‘il-i N [Ramazân] [123]9

[77/2] Dimetoka Nâ‘ibi’ne hüküm

Silahşörlerden Dervîş Ahmed’in hilâf-ı rızâ harekete cesâret eylediğine mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Dimetoka’ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm menfâsında ve ‘ıyâl ü evlâdı bu tarafda sefil ve sergerdân ve bi’l-vücûh ‘inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân oldukları beyânıyla afv ü itlâkı husûsu ‘ıyâl ü evlâdının Südde-i Sa‘âdet’ime takdîm eyledikleri bir kıt‘a ‘arz-ı hâllerinde istid‘â olunmakdan nâşî fî-mâ-bâ‘de bu makûle mugâyir-i şer‘-i şerîf hareketde bulunmamak şartıyla ‘ıyâl ü evlâdına merhameten afv ü itlâk olunması fermânım

olmağın imdi merkûm şart-ı mezkûr ile afv ü ıtlâk olunduğu sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [1]239

[77/3] Burusa Mollâsı'na hüküm

Selâtin-i Cengiziye'den İslimye Kazâsı'na tâbi' Esîrli? Karyesi'nde mukîm iken hilâf-ı rızâ hareketi hâlâ Silistre Vâlisi cânib-i seraskeri düstûr-ı vezîrim Selîm Paşa iclâlehû tarafından inhâ olunduğuna mebnî mukaddem sudûr iden emr-i şerîfimle Burusa'ya nefy olunmuş olan Hâcî Giray Sultân 'aliyyü'l-mîzâc ve 'ıyâl ü evlâdı akvân-ı yevmiyeye muhtâc olduğu Selâtin-i Cengiziye'den Subaşı? Karyesi'nde mukîm Bahâdır Giray Sultân dâme ulüvvühû tarafından iş'âr kılınup keyfiyyet müşârun-ileyh tarafından lede'l-isti'lâm mûmâ-ileyhin nefyi altı yedi mâha resîde olarak tezkiye-i nefis eylemesi ma'mûl olduğundan bahisle ba'd-ez-zîn umûr-ı memlekete müdâhale ve tasaddî ve fukarâyı rai'yyete ta'addî itmemek şartıyla afv ü ıtlâkı husûsu istid'â olunmuş olmakdan nâşî fî-mâ-ba'de umûr-ı memlekete karışmamak ve fukarâyı ra'ıyyete ta'addî itmemek ve 'ırz ve edebiyale hânesinde ikâmet itmek şartıyla mûmâ-ileyhin 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile mûmâ-ileyhin cürmü afv kılındığı sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şurût-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [1]239

[s. 78]

[78/1] Amasya Nâ'ibi'ne ve Dergâh-ı Mu'allâm topçubaşısı Nu'mân zîde mecdühûya hüküm

Dergâh-ı Mu'allâm topçuları ocağının yiğirmi dördüncü cemâ'at ortasının çorbacısı Vidinli Hâcî Mehmed kendü hâlinde olmayup Ocağ-ı 'Âmiremin usûl ve nizâmına mugâyir kanûnnâme-i humâyûn şurûtuna muhâlif-i evzâ'a ibtidâr idüp merkûmun hareketi sâ'irlerine dahi sirâyet ile zabitân ocağının kesr-i nüfûzunu mûcib olacağı beyânıyla 'ibreten-li'l-gayr merkûmun ocakdan mübâşir ma'rifetiyle bir mahalle nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu sen ki topçubaşı mûmâ-ileyhsin bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere merkûmun Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ma'rifetiyle Amasya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi merkûmu ma'rifetinle ahz ve ocakdan ta'yîn olunan [...] mübâşire terfikân Amasya'ya nefy ü iclâyâ müsâra'at eylesin ve sen ki Amasya nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb

olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî gurre Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

İtlâkıyün emr-i ‘âlî yazılmışdır . Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

[78/2] Kütahya Nâ’ibi’ne hüküm

Selâtin-i Cengiziye’den İslimye Kazâsı’nda vâkı‘... Karyesi’nde sâkin iken bilâ-mûceb katl-i nüfûs misillü harekete tasaddîsi vesâ’ir vechle dahi zulm ve ta‘addîsi hâlâ Silistre Vâlisi ve Tuna cânibi seraskeri düstûr-ı vezîrim Mehemed Selîm Paşa iclâlehû tarafından inhâ olunduğuna binâ’en bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Kütahya ‘ya nefy ü iclâ olunmuş olan Murâd Giray Sultân’ın müddet-i nefyi altı yedi mâha resîde olunarak ‘ıyâl ü evlâdı sefil ve sergerdân ve kendüsü dahi tezkiye-i nefis itmiş idüğü ma’mûl ve merhamete şâyân olduğundan bahisle fî-mâ-ba‘de umûr-ı memlekete müdâhale ve tasaddî ve fukarâyı ra’iyyete ta‘addî itmemek şartıyla ‘afv ü itlâkı husûsu müşârun-ileyh tarafından bu def‘a tahrîr ve istid‘â itmiş olmakdan nâşî fî-mâ-ba‘de umûr-ı memlekete karışmamak ve fukarâyı ra’iyyete ta‘addî itmemek ve ‘ırz ve edebiyle hânesinde ikâmet eylemen şartıyla mûmâ-ileyhin ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere mûmâ-ileyhin cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâkını mûmâ-ileyhin gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî‘ü’l-evvel] [1]239

[78/3] Sivas Nâ’ibi’ne ve hassam silahşörlerinden Bozok Sancağı mütesellimi el-Hâc Mehemed Tâhir zîde mecdühûya hüküm

Pehlivanlı ‘Aşîreti Beyi sâbık Battal-oğlu Mustafa Bey ber-takrîb ‘aşîret-i mezkûre derûnuna vürûd ve duhûl berle teşvîş ve ihlâl ve ma‘den-i humâyûnuma nühâs nakliyyün müretteb olan devaleri te’hîr ve ... ile maslahat-ı mezkûreyi dahi ibtâl dâ‘iyesine düşmüş ve zimmetine kırk bin ... guruh hukûk-ı fukarâyı geçürmüş olup mebâliğ-i merkûmenin tahsîli husûsu ‘aşîret-i merkûme tarafından bâ-mahzar istid‘â olunduğuna mebnî mîr-merkûm Yozgat’da meks ve tevkîf olunmuş olduğu sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin tarafından bu def‘a tahrîr ve iş‘âr olunmuş olup husûs-ı mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûya lede’l-havâle mîr-merkûmun

nühâs nakline müretteb deve maddesinde dahi esâ'it ve fesâdı aşikâr olduğundan bahisle li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ü iclâsıyçün başka 'aşîret-i merkûma fukarâsının matlûbları her ne ise ma'rifet-i şer'le hesâbı rû'yet ve tahkîk olunarak zimmetinde sâbit olan hukûk-ı fukarâ tamamen tahsîl ve ashâbına [s. 79] redd ve teslîm olunmak üzere başka evâmir-i şerîfim i'tâsını i'lâm idüp i'lâmı mücebince merkûmun rû'yet-i hesâbı zımında diğer emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmakla mîr-merkûmun hesâbı rû'yet ve ihkâk-ı hâk olunduktan sonra çavuş mübâşeretiyle Sivas'a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere mîr-merkûmun hesâbı ma'rifet-i şer'le görüldükden sonra mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûnum çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Sivas'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki Sivas nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafdán menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhafazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 28 B [Receb] [123]9

Vâsıl olduğu nâtik mezkûr vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh kılındı. Fî 9 S [Safer] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]239

[79/1] Selanik Mollâsına hüküm

Anadolu kuzâtından Selanikli es-Seyyid Ebûbekir nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî bundan akdem bâ-işâret-i Şeyhü'l-İslâm'ı sâdır olan emr-i şerîfimle Selanik'e nefy ü iclâ olunmuş ise de mahrûse-i Selanik'in merkûmun eğerçe vatan-ı aslîsi olup medâr-ı ma'îşeti niyâbetle geşt ve güzâra münhasır ve menfâda ikâmeti mümted olduğu hâlde 'ıyâl ü evlâdı kemâl-i zarûrete dûçâr olacağın zâhir olduğundan bahisle merhamet-i 'afv ü itlâk olunması husûsu hâlâ Selanik ve Kavala sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim İbrâhîm Paşa iclâlehû tarafından bu def'a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme tahrîr ve istid'â olunmuş olmakdan nâşî merkûmun 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun sebkât iden cürmü 'afv kılındığı ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de

kendü hâlinde ırz ve edebiyle mukayyed olması husûsunu gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [1]239

[79/2] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Kırkkilise sâkinlerinden iken hilâf-ı rızâ harekete ictirâ eylediğine mebnî bundan akdem celâdet-rîz sudûr olan emr ve irâde-i seniyye-i şâhânem mücebince Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmuş olan hassam silahşörlerinden Şâkir menfâsında el-hâletü hazihû ıslâh-ı nefis itmiş ve vâlidesi dahi dert ve iftirâkıyla nâlân ve giryân olmuş olduğundan bahisle merhameten 'afv ü itlâkını müsâ'ade-i behiyye-i tâc-dâr-ânem bî-dirîğ ve şâyân kılınması husûsunu vâlidesi mezbûre bu def'a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme 'arz-ı hâl takdîmiyle niyâz ve istid'â itmekden nâşî fi-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla merhamet-efzâyı sünûh ve sudûr olan irâde-i seniyye-i mülûkânem mücebince hâline merhameten 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer mûmâ-ileyhin sebkât iden cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şurûtu itlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

[79/3] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan mîr-Mehemmed Tâhir dâme mecdühûya ve Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne hüküm

Sâbık Silivri Kazâsında nâ'ib olup elân Der-'Aliyye'mde olan zümre-i kuzâtdan 'Osmân hilâf-ı şer'-i şerîf hüccet i'tâsıyla ibâdu'llahın hakkını ibtâl ve ol vechle mugâyır rızâ-i harekete ictisâr idüğü tahkîk olunmağla kendüye te'dîb ve akrânını terhîb için merkûm 'Osmân'ın Karahisâr-ı Sâhib'e [s. 80] nefy ü iclâ olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyile nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 3 M [Muharrem] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i B [Receb] [123]9

[80/1] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fî'l çavuşbaşı olan Mehemmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Âsitâne-i Sa'âdet'imde Rüstem Paşa Medresesi sükkânından Kastamonulu es-Seyyid Abdu'llah talebe-i 'ulûmâ nâ-şâyeste ef'âl-i sefihâneye ictisâr berle sokakda bıçak ile bî-gayr-ı hak yine talebe-i 'ulûmdan bir kimesneyi darb ü cerh idüp merkûm ahz olarak hâlâ ağa kapusunda mahbûs olduğu beyânıyla li-ecli't-te'dîb Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fî'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmak fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûm ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 8 R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]40

[80/2] Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne ve Amasya Sancağı mütesellimi [...] zîde kadrihûya hüküm

Amasya Sancağı'nda vâkı' Gedegara Kazâsı sükkânından Eklence?-oğlu Ahmed ve Bayburdlu-oğlu 'Alî ve Çalık Mahmûd şahıslar kendü hâllerinde olmayup başlarına erâzil gürûhu cem' ile re'âyâ hânelerine duhûl ve şürb-i hamr iderek hâl-i sekrlerinde esvâk ü pazarda ehl-i 'ırza tasallut ve ta'addî misillü hâlâta ictisâr ve Hâcî 'İsa-oğlu Hâcî Hasan dahi Samsun İskelesi'ne nakl olunmak üzere matlûb olan zahîre mübâya'asının ta'tîlini mûcib harekete ibtidâr itmekde oldukları beyânıyla merkûmunu nefy ve tagrîbleriyle fukarânın meşrû mazarratlarından tahlîs kılınmaları husûsu bu def'a bâ-ma'rûzât inhâ ve istid'â olunmuş olup bu makûle ... ve sâ'-i bi'l-

fesâd olanların icrâ-yı te'dibleriyle emsâlinin terhib ve tergibi lâzime-i mülkdârı ve ra'yyet-perverden olmakdan nâşî merkûmların li-eclî't-te'dib çavuş mübâşeretiyle Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emri i münîfimde merkûmunu ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahal-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş merkûm ile Dersa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]39

Eklençe-oğlu Ahmed emri-i 'âlîye imtinâda mübâşerete terfîkân irsâl olunduğu ve sâ'irleri mahall-i âhara firâr itmiş olduklarını nâtık Amasya Nâ'ibi'nin vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 17 Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

Eklençe?-oğlu Ahmed ve Hacı 'İsa-oğlu Hasan mübâşiri refûkatiyle mahall-i menfâlarına cemâziye'l-evvelinin sekizinci gûnü vâsıl olup Bayburdlu oğlu 'Âlî ve Çalık Mahmûd nâm kimesnelerin mahallerinden firâr itmiş olduklarını nâtık Karahisâr-ı Sâhib ... firâr olan i'lâmı mazmûnu fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

Merkûmlardan Bayburdlu oğlu 'Âlî ve Çalık Mahmûd ve Hacı 'İsa oğlu Hasan'ın ıtlaklarıyçün emri-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]39

[80/3] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm

Erzincan sâkinlerinden nakîb esbak Bey-zâde Sâlih Çelebi ve karındaşı Mehmed Şerîf ve Molla Güzel Câmi'i imâmı Abdu'llah nâm kimesneler ihtilâli mûcib hilâf-ı rızâ harekete cesâret eyledikleri hâlâ Erzurum Vâlisi ve ma'den-i humâyûnum emîni ve bi'l-istiklâl şark cânibi seraskeri sadr-ı esbak düstûr-ı vezîrim Mehmed Emîn Ra'uf Paşa edâmallahû teâlâ iclâlehû tarafından inhâ olunduğuna mebnî bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ın bundan akdem sâdır olan emri-i şerîfimle Amasya'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de merkûmların nefyleri hayli müddet olduğundan ıslâh-ı nefis iderek ıtlâklarına müsâ'ade-i seniyye-i şâyân kılınmasını bi'd-defâ'at niyâz veistirhâmdan hâlî oldukları beyânıyla ve fî-mâ-ba'de umûr-ı memlekete karışmayup kendü hâlleriyle hânelerinde ikâmet itmek şartıyla ıtlâkları husûsu müşârun-ileyh [s. 81] cânibinden bu def'a der-bâr-ı 'atûfet-medâr-ı şâhâneme tevârüd iden tahrîratda derc ve iş'âr olunmuş olmakdan merkûmun 'afv ü ıtlâkları bâbında emri-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-

İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ba'd-ez-zîn kendü hâllerinde 'ırlarıyla mukayyed olarak hânelerinde ikâmet eylemeleri husûsu merkûmların gûş-i hûşlarına gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebillerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i ... [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[81/1] Amasya Nâ'ibi'ne ve Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mütesellimi [...] zîde mecdühûya hüküm

Bozokta Yeni İl mukâta'âsı mülhakatından Ankara civârında vâkı' Bozbey 'Aşîreti Beyi Ahmed Bey hâlâ Hudâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı ve Bahr-ı Siyâh Boğazı'nın muhâfızı düstûr-ı vezîrim Mehemed Sa'îd Gâlib Paşa iclâlehûnun Kayseriye ve Bozok sancakları mutasarrıflığı hengâmında ta'yîn eylediği bir nefer tahsildâr ile 'aşîret-i mezkûre mal-ı mîrîlerini tahsîl üzere iken 'aşîret-i mezkûreden Karahisâr-ı Sâhib Sancağı dâhilinde Emirdağı'nda olan Murâdlı Karyesi'nden Hâcî ... ve Mehemed Yeğen? ve Kel Ahmed ve 'Alî kethüdâ oğlu dimekle meşhûr dört nefer eşkıya biraz eşhâs dahi cem' ve bî-vech-i itlâf kastıyla oldukları hâneysi nısf-ı leyde basup ihrâk ile mîr-i 'aşîret-i mûmâ-ileyhin iki nefer ademini idam esnâsında mîr-mûmâ-ileyh tahsildâr merkûm ile ber-takrîb hâlas bulmuş ve her ne ise mîr-mûmâ-ileyhin emniyeti meslûb olarak müşârun-ileyh tarafına gelmiş olup fazâhat-ı merkûmeye cesâret iden merkûmların te'dîbi lâzımeden olduğundan bahisle bir mahalle nefy ü iclâları husûsu müşârun-ileyh tarafından bu def'a ifâde ve iş'âr ve mîr-mûmâ-ileyhin bir kıt'a 'arz-ı hâli dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî müşârun-ileyhin inhâsı vechle merkûmların çavuş mübâşeretiyle Amasya'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i münîfimde merkûmunu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Amasya'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i R [Rebî'ü'l-âhır] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtuk vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 24 Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

İtlâkıçûn emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [123]9

[81/2] Eğridere Palankası Nâ'ibi'ne hüküm

Rum milletinden ve ... mütemekkinlerinden olup hilâf-ı rızâ harekât-ı nâ-hemvâra ibtidârı hasebiyle Rum Patriki tarafından inhâ olunarak mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Eğridere Palankası'na palanka-bend olunmuş olan papa ... nâm Papas ıslâh-ı nefis idüp harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat ideceğine milletinden ma'lûmu'l-esâmi kimesne ta'ahhüd ve tekeffül eylemiş olduklarından bahisle râhib-i mesfûr fî-mâ-ba'de harekât-ı sâbıkasında ısrâr ederse te'dîb-i ekber ile te'dîb olunmak şartıyla cerâim-i güzeştesi 'afv ve tahliye-i sebîli husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere mersûmun 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi ber-vech-i muharrer râhib mesfûrun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tenbih ederek tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 20 Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[81/3] Mîr-mîrân-ı kirâmdan Sakız Cezîresi muhâfızı Yûsuf dâme ikbalehûya ve Antalya Nâ'ibi'ne hüküm

Sakız Cezîresi muzâfâtından Çeşme Yakası sâkinlerinden Hâcî Ahmed-oğulları Mustafa ve Şa'bân nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup başlarına bir takım erâzil ve eşhâs makûlesi celb iderek ... 'izzet olan fukarâyı ra'ıyyeti türlü türlü ihâfe ve tehdîd ile bağ ü bağçeleri mahsûllerini cebren ve kahren yedlerinden ahz ve kendülerini bilâ-ücret hıdmetinde istihdâm misillü harekete ibtidâr ve sâ'ir nice nice uygunsuz evzâ'a ictisâr itmekde olduklarından bu keyfiyyet ve perîşân olmalarını mûcib olacağı beyânıyla merkûmların bir mahalle nefy ve tagrîb olunmaları husûsu sen ki muhâfız-ı mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve iş'âr olunmuş olup bu makûle hilâf-ı rızâ harekete cesâret idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin tergîb ve terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûmân Mustafa ve Şa'bân'ın çavuş mübâşeretleriyle Antalya'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmânı ma'rifetinle ahz ve ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Antalya'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmânı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre

muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i R [Rebî‘ü’l-âhır] [12]39

[s. 82]

[82/1] Güzelhisâr Aydın Nâ’ibi’ne hüküm

Sakız Cezîresi’nde cânib-i mîrîden mazbût emvâl ve emlâkın muharrirleri iken mugâyir-i istikâmet hareketleri inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Aydın Güzelhisâr’ına nefy ü iclâ kılınmış olan başmuhasebe kalemi ketebesinden Mehemmed ‘Ârif ve Defterhane-i ‘Âmire’m ketebesinden Sâ’ib? menfâda hâlleri perîşân ve diğer ... olarak ‘afv ü ıtlâkları husûsunu bu def‘a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle inhâ veistirhâm idüp merkûmun bu tarafa olan vâlîde ve ‘ıyâlleri tazallum ve istid‘âdan hâlî olmadıklarından bahisle merhameten ‘afv ü ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi‘l başdefterdârım olan es-Seyyid Mehemmed Es‘ad dâme ulüvvühû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere merkûmânın ‘afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmânın cürmleri ‘afv ve mukim kılındığı sen ki nâ’ib mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i R [Rebî‘ü’l-evvel] [1]239

[82/2] Kal‘a-i Sultâniye Nâ’ibi’ne hüküm

Enderûn-ı Humâyûn’um aşçılarından ‘Alî hilâf-ı rızâ harekete cesâret eylediğine mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli’t-te’dîb Sultâniye Kal‘ası’na nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun nefyi hayli müddet olarak Der-sa‘âdet’imde olan ‘ıyâl ü evlâdı ma‘âş husûsunda zarûret ve ızdırâb ve dûçâr olarak sefil ve sergerdân ve ol vechle ‘inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzân kılınması husûsu merkûm tarafından bu def‘a bâ-‘arz-ı hâl istid‘â veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî hâllerine merhameten merkûmun ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin merkûmun cürmü ‘afv ü ıtlâk olunduğu ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsu merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i R [Rebî‘ü’l-âhır] [12]39

[82/3] Samsun Kal‘ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Kastamonu Sancağı'nda kâ'in Taşköprü Kazâsı sükkânından iken hilâf-ı rızâ harekete ibtidârları Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfimle Samsun Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş olan Yorgi? 'Osmân-oğlu ve Müfid demekle ma'rûf kimesnelerin müddet-i nefyleri hayli zemân olarak ıslâh-ı nefis itmiş olduklarından mâ'ada 'ıyâl ü evlâdları dahi vatanlarında hâ'ib ü hâsire kalarak bi'l-vücûh şâyân-ı şefkat ve merhamet eyledikleri kazâ-i mezbûr tarafından bâ-ma'rûzât iş'âr ve inhâ itmiş olduğundan bahisle merkûmânın 'afv ü ıtlâkları husûsunu Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından hâlâ Kastamonu Sancağı mütesellim-i şerîf Mustafa dâme mecdühû bu def'a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve zikr olunan ma'rûzâtı dahi takdîm ve tesyâr idüp iktizâsı bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûdan lede'l-isti'lâm merkûmânın hâllerine ve evlâd ü 'ıyâllerine merhameten 'afv ü ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm itmekle i'lâmı mücebince merkûmânın 'afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmânın cürmleri 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâllerinde 'ırz ve edebleriyle mukayyed olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaları husûsunu merkûmânın gûş-i hûşlarına gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i R [Rebî'ü'l-âhır] [1]239

[82/4] Konya Nâ'ibi'ne hüküm

Antalya ve Isparta ve tevâbi'i metropolidi Berasmos? nâm râhibin hilâf-ı rızâ hareketi ibtidârı mukaddemâ Rum Patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Konya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de râhib-i mesfûr ıslâh-ı nefis ile harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat ideceğine milletinden ma'lûmu'l-esâmi ba'zı kesân ta'ahhüd ve tekeffül eylediklerinden bahisle mersûm fî-mâ-ba'de harekât-ı sâbıkasına ısdâr eder ise te'dîb-i ekber ile te'dîb olunmak şartıyla cerâim-i güzeştesi 'afv olarak yasakçı ma'rifetiyle Âsitâne-i 'Aliyye'me celb ve ihzâr olunması husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'de mukîm cemâ'at-i metropolidanı Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a 'arz-ı hâllerleriyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer râhib-i mersûmun cürmü 'afv olduğu sen ki mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek ta'yîn olunan yasakçı-i merkûmu terfîkân Der-'Aliyye'me irsâl ve ihzâra mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i R [Rebî'ü'l-âhır] [1]239

[82/5] Bolu Nâ'ibi'ne hüküm

Vizeli Süleymân ve Kırkkiliselî el-Hâc Ahmed nâm kimesneler ile Margarid?-oğlu Yorgi nâm zimmînin hilâf-ı rızâ harekete cesâretlerine binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-eclî't-te'dîb Bolu Kazâsı'na nefy ü iclâ olunmuşlar idi el-hâletü hazihû merkûmân Süleymân ve Ahmed taraflarından Südde-i Sa'âdet'ime takdîm olunan 'arz-ı hâllerinde merkûmân mahall-i menfâlarında ve 'ıyâl ü evlâdı vatanlarında sefîl ve sergerdân ve vücûhuyla şâyeste-i merhamet olduklarından bahisle cürmleri 'afv ü ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûru istid'â olunmuş olmakdan nâşî merkûmânın 'afv ü ıtlâkları fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin yalnız merkûmân Süleymân ve Ahmed'in cürmleri 'afv olunduğu ma'lûmun oldukda merkûmanı kaydı nefyden ıtlâk ve sebillerini tahliyeye mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [1]239

İşbu emr-i âlî ricâlde hıfz olunarak sıhhati üzere emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[s. 83]

Der-zemân sadr-ı sudûrü'l vüzerâ Hazret-i Mehmed Sa'îd Gâlib Paşa yesserallahû mâ-yerîd ve mâ-yeşâ fî'l a'yân re'isü-l küttâb mûmâ-ileyh ... el-vâkı' 9 R [Rebî'ü'l-âhır] sene 1239

[83/1] Kayseriye ve Tokad nâ'iblerine hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Kayseriye Kasabası'nda Tomarza Karyesi mütemekkinlerinden ... -oğlu Merker? nâm zimmî kendü hâlinde olmayup harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr ile üzerine lâzım olmayan mesâlihe karışarak umûr-ı milletin ihtilâlini mûcib evzâ'a ictisâr eylediği inhâ ve te'dîb ve terbiyesini ifâde ve recâ eylediğinden bahisle mesfûr li-eclî't-te'dîb yasakçı ma'rifetiyle Tokad'a nefy ü iclâ olup ihtilâli husûsuna memhûr 'arz-ı hâl ile istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Kayseriye Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen Tokad'a nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Tokad Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûma ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân

ıtlâklarından mücânebet ve bir hatve ahâr mahalle salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [1]239

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [123]9

[83/2] Edirne Mollâsı'na hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Malkara Kasabası'nda mütemekkin Karabet nâm zımmînin hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı mukaddemâ Ermeni Patriki sâbık tarafından inhâ olduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-eclit'te'dîb Edirne'ye nefy ü iclâ olunmuş ise de mersûm ıslâh-ı nefis eylediğine milletinden ma'lûmü'l-esâmi zımmîler mütekeffil olduklarına binâ'en mesfûrun bu def'alık cürmü 'afv ve tahliye-i sebîli husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr'arz-ı hâl ile istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mesfûrun cürmü 'afv kılındığı sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kaydı nefyden tahlis birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[83/3] Bir sûreti

Bandırma Nâ'ibi'ne [...] Balıkesrili Kırkor nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı Ermeni Patriki sâbık tarafından inhâ olunarak sudûr iden emr-i şerîfimle Bandırma'ya nefy kılınmış olmağla ıtlâkıyçün bâ-'arz-ı hâl aslı gibi. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[83/4] Eğin ve Çemişgezek nâ'iblerine hüküm

Eğin Kasabası'nda ... Karyesi'nde mütemekkin Ermeni milletinden Hoseb zevcesi Nazlı? nâm nasrâniye kendü hâllerinde olmayup âyînlerine mugâyir harekât-ı nâ-hemvâra sülûk eylediği ihbâr eylediklerinden bahisle nasrâniye-i mersûme li-eclit'te'dîb yasakçı ma'rifetiyle ma'deni humâyûnuma merbût kazâlardan Çemişgezek Kazâsı'na tâbi'... nâm karyeye nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsuna memhûr 'arz-ı hâl ile istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Eğin Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin nasrâniye-i mersûmeyi ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen sâlifü'z-zikr ... Karyesi'ne nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Çemişgezek Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mesfûreyi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet

ve bir hatve ahâr mahalle salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [1]239

[83/5] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

İbradi Kazâsı sükkânından ve kuzâtdan es-Seyyid Mehemed Râşid hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı inhâ olduğuna mebnî mukaddemce bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sudûr iden emr-i şerîfimle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de el-hâletü hazihû merkûm menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdı vatanında sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh merhamete şâyeste ve şâyân oldukları beyânıyla fi-mâ-ba'de kendü hâlinde kazâ-i mezbûrda ikâmet ve umûr-ı a'yânlığa müdâhaleden mücânebet eylemen üzere 'afv ü itlâk husûsu bâ-ma'rûzât istid'â ve istirhâm olunmuş olduğunu hâlâ Alanya Sancağı mutasarrıfı ve İzmir muhafızı düstûr-ı vezîrim Hasan Paşa iclâlehûnun kapu kethüdâsı olup hâlâ Dergâh-ı Mu'allâm sipâh ocağı kâtibi olan Mîr-Mehemmed Medhi zîde mecdühû bâ-takrîr inhâ ile zikr olunan evrâkı dahi takdîm itmekden nâşî merkûmun 'afv ü itlâk bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince merkûmun 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâlî muharrer merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fi-mâ-ba'de kendü hâlinde memleketinde oturup a'yânlığa karışmaması ve mugâyir rızâ-i hareketde bulunmamasını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[83/6] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm ki

Bundan akdem sudûr iden hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü'l-'unvan-ı padişâhânem mücebince Amasya'ya nefy ü iclâ olunmuş olan Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından matbah-ı 'âmirem emîni sâbık Ahmed'in Burusa'da ikâmet itmek şartıyla 'afv ü itlâk olunması bâbında bu def'a emr-i humâyûn-ı merhamet-makrûn-ı mülûkânem 'inâyet-i efzâyı sünûh olmağla muktezâyı münîfi üzere mûmâ-ileyh Burusa'da ikâmet itmek şartıyla 'afv ü itlâk olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını kendüsüne ifâde ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlfî yazılmışdır. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [123]9

[84/1] Sivas Vâlisi vezîre ve Bitlis Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Sivas Sancağı'nda kâ'in ... Karyesi mütemekkinlerinden Margos-oğlu Agop nâm zımmî kendü hâlinde olmayup âyınlerine mugâyir türlü türlü harekât-ı nâ-hemvâra sülûk ile ba'zı kimesneleri bî-gayr-ı hak ra'ıyyete ibtidâr ve umûr-ı milletin ihtilâlîni mûcib evzâ'a ictisâr eylediğine mebnî te'dîb ve terbiye olunması husûsu inhâ olunduğundan bahisle li-ecli't-te'dîb mersûm bulunduğu mahallde ahz ... Bitlis'e nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsuna memhûr 'arz-ı hâl ile istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfîm sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretîyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdî sen ki vezîr-i müşârun-ileyh mesfûru ma'rifetinle ahz Bitlis'e nefy ve müsâra'at eylesin ve ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve bir hatve ahâr mahalle salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü der-bâr-ı şevket-karârıma i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'-evvel] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 12 N [Ramazân] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [123]9

[84/2] Bir sûreti

Yine müşârun-ileyh ve Bitlis Kazâsı Nâ'ibi'ne

Karye-i mezkûrda mütemekkin Topal-oğlu ... nâm zımmî cünha-i mezkûr beyânıyla Bitlis'e nefy ü iclâsıyçün aslına tatbîkân.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 12 N [Ramazân] [123]9

Bu dahi ıtlâk olunmuşdur. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [123]9

[84/3] Bir sûreti

Yine müşârun-ileyh ve Bitlis Kazâsı Nâ'ibi'ne karye-i merkûme mütemekkinlerinden Margos-oğlu ... nâm zımmî cünha-i merkûma beyân olunarak kezâlik Bitlis'e nefy ü iclâ kılınması der-miyân kılınarak bir minvâli muharrer.

Vusûl ve menfiyyen meks itdirildiğini nâlık vârid olan i'âm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 12 N [Ramazân] [123]9

Bu dahi itlâk olunmuşdur. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [123]9

[84/4] Bolu Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Vizeli Süleymân ve Kırkkiliselî el-Hâc Ahmed nâm kimesneler ile Margarid-oğlu Yorgi nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediklerini mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Bolu'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de kendüleri menfâlarında ve 'ıyâl ü evlâdları vatanlarında sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh 'inâyet ve merhamete şâyân olduklarından bahisle merhameti 'afv ü itlâkları husûsunu merkûmân Süleymân ve Ahmed taraflarından bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â ve istirhâm olunmuş olmakdan nâşî merkûmân ile zımmî-i mersûmun 'afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmân ile mesfûrun cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâllerinde 'ırlarıyla mukayyed olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamaları gûş-i hûşlarına gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebillerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [1]239

[84/5] Divriği Nâ'ibi'ne ve Sinob Kal'ası dizdârına hüküm

Divriği Kazâsı sâkinlerinden ... -oğlu Turnacı İbrâhîm ve dizdâr-ı haseki İbrâhîm nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup bir müddetden berü kânûn ve kâ'ide-i ocağın hilâf-ı evzâ'a ibtidâr ve bir takım gürûh esâfili başlarına cem' iderek bî-gayr-ı hak gasb-ı envâl fukarâ ve tecrîm ve tekdîr za'ifâ ile ihtilâl-i şirâze nizâm-ı beldeyi mûcib hâlâta ictisâr üzere olduğundan bahisle kendülerini nâ'ib ve emsâlini terhîb zımnında merkûmların Ocağ-ı 'Âmiremden çavuş mübâşeretiyile Sinob Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmaları bâbında emri şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası düstûr-ı vezîrim Hasan Paşa iclâlehû bâ-takrîr-i ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere Ocağ-ı 'Âmiremde çavuş mübâşeretiyile Sinob Kal'ası'na kal'a-bend olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emri emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Ocağ-ı 'Âmirem çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuşa teslîmen Sinob Kal'ası'na nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde merkûmları dizdârı olduğun kal'a-i mezkûra vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve bir takrîb firârları vukû'a gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlleriyile

kal‘a-bend olduklarını çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet‘ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî‘ü’l-âhır] [12]39

Merkûmlar vusûl ve kal‘a-bend olduklarını nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âli şerh virildi. 21 C [Cemâziye’l-âhır] [12]39

Yalnız dizdâr İbrâhîm’in ıtlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [123]9

... -oğlunun ıtlâkıyçün emr-i ‘âli yazılmışdır. Fî evâ‘il-i L [Şevvâl] [123]9

[84/6] Mihâliç Nâ‘ibi’ne hüküm

Seyyid ‘Ömer nâm kimesne ba‘zı tezvîrâta sülûk eylediğine mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli’t-te’dîb Mihâliç’e nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûmun nefyi hayli müddet olarak harekât-ı sâbıkasına tövbe ve nedâmetle ıslâh-ı nefis itmiş ve fakr ü ihtiyâcı cihetiyle kendüsü menfâsında ve ‘ıyâl ü evlâdı dahi vatanında sefil ve sergerdân olmuş olduğundan bahisle perîşân hâline ve ‘ıyâl ü evlâdına merhameten merkûmun ‘afv ü ıtlâkı husûsunu bi’l-cümle ahâlî niyâz ve istirhâm eyledikleri sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin bu def‘a Der-sa‘âdet‘ime vârid olan i‘lâmında derc ve inhâ olunmuş olmakdan nâşî fî-mâ-ba‘de bu makûle hareketde bulunursa hakkında âhar gûne mu‘âmele olunmak şartıyla merkûmun ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî‘ü’l-âhır] [1]239

[s. 85]

[85/1] Birgi Nâ‘ibi’ne hüküm

Bağdâdî Şeyh Abdü’lvehhâb’ın hulefâsından ve fî’l-asl Karahisâr-ı Sâhib sükkânından Hacı İbrâhîm hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü’l-‘unvân padişâhânem mücebince bundan akdem Birgi’ye nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun nefyi hayli müddet olarak menfâsında sefil ve sergerdân ve bi’l-vücûh şefkat ve merhamet-i şâyeste ve şâyân olduğundan bahisle ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i behiyye-i tâc-dâr-ânem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsunu bu def‘a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz ve istirhâm itmekden nâşî şeref-bahş sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı ‘inâyet-makrûn-ı şâhânem mücebince merkûm fî-mâ-ba‘de Der-sa‘âdet‘ime gelmeyip Şâm-ı şerîfe gitmek şartıyla ‘afv ü ıtlâk olunması bâbında emr-i şerîfim

sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince merhameten 'afv ü itlâk olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını merkûmun gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[85/2] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Eğin Nâ'ibi'ne hüküm

Ecnâs-ı altun ve nükûd sâ'irenin fi'ât-ı mukarresinden ziyâdeye alınup virilmemesi husûsu tâ'ife-i sarrâfat? ve esnâf-ı sâ'ireye ve ifâde ve tenbîh olunmuş iken Uzun Çarşunun? alt başında Eğinli Serkiz'in oğulları sarrâf tâ'ifesinden Sahak ve Haçadur nâm zımmîler fi'âtından ziyâdeye aldıkları mersûmânın ikrârlarıyla sâbit olup bu makûle fi'ât-ı nükûdun ihlâl ve ifsâdına mütecâsir olanların icrâ-yı te'dîbleri lâzımeden olduğundan bahisle ebedi itlâklarına müsâ'ade olunmamak şartıyla 'ıyâl ü evlâdına merhameten vilâyetleri olan Eğin'e nefy ü iclâ olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mütehayyizân ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühû bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere mersûmânın ebedi itlâklarına müsâ'ade olunmamak üzere çavuş mübâşeretîyle Eğin'e nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mersûmânı ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân minvâl-i muharrer üzere Eğin'e nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde mersûmânı ol tarafda ebedi olarak menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara gidememeleri esbâbını istihsâle dikkat ve hilâf-ı tenbîhe salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

Merkûmlar vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 18 C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[85/3] Kayseriye ve Trabzon kazâları nâ'iblerine hüküm ki

Rum tâ'ifesinden Kayseriye Kasabası'na tâbi'... Karyesi mütemekkinlerinden Papas-oğlu ... nâm zımmî kendü hâllerinde olmayup bir müddetden berü türlü türlü fazâhata ibtidâr ve âyînlerine mugâyir harekât-ı nâ-hemvâra ictisâr eylediği hasebiyle kendüsüne bi'd-defâ'at nush

ve pend olunmuşsa da ilkâ itmeyip te'dîb ve tergîbe muhtâc olduğundan bahisle li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle bulunduğu mahallde ahz ve Trabzon cânibinde vâkı' Sümela ta'bîr olunur manastıra nefy ve teb'id olunup itlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâliyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfîm sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum patriki ve Der-sa'âdet'im'de mukîm cemâ'at-i metropolidan Sûdde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle çavuş mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Kayseriye Nâ'ibi mûmâ-ileyhin mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyun'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân zikr olunan Sümela Manastırı'na nefy ve irsâl ile sen ki Trabzon Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûmun manastır-ı mezkûrda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm ile Der-aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

Vusûl ve manastır-ı mezbûrda menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâlık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 6 B [Receb] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [123]9

Der-zemân müşârun-ileyh ve fî-a'yân-ı re'isü'l-küttâb ... Seyyid Mehemed ... Efendi ... el vâkı' Fî 17 R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[85/4] İznik Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Ortaköy'de mütemekkin Mihail nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mukaddemâ Ermeni Patriki sâbık tarafından inhâ olduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfîmle li-ecli't-te'dîb İznik'e nefy ü iclâ olunmuş ise de mersûm ıslâh-ı nefis itmiş olduğu milletinden ma'lûmü'l-esâmi birkaç nefer zımmîler tekeffül eylemiş olduklarından bahisle mesfûrun bu def'alık cürmü 'afv ve tahliye-i sebîli husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Sûdde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere itlâk olunması fermânım olmağın imdi mesfûrun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[s. 86]

[86/1] Manisa Nâ'ibi'ne hüküm

Gümüşhâcî? ma'deni merbûtâtından Zeytûn Kazâsı sâkinlerinden iken hilâf-ı rızâ harekete ibtidârlarına mebnî bundan akdemce sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Manisa'ya nefy ve tagrîb olunan Atmaca-oğlu Ahmed ve Kâtib-oğlu Sâlih ve ... nâm kimesneler el-hâletü hazihû menfâlarında ıslâh-ı nefis eylemiş oldukları beyânıyla fî-mâ-ba'de 'ırz ve edebleriyle mukayyed bulunmaları şartıyla 'afv ü itlâkları husûsu ma'den-i mezbûr emîni Mehemed Emîn zîde mecdühû bu def'a der-bâr-ı merâhim-karâr mülûkâneme iş'âr ve istid'â itmekden nâşî husûsu mezbûr mütehâyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûya lede'l-havâle merkûmların nefyleri hayli müddet olduğundan bahisle emîn-i mûmâ-ileyhin inhâsı üzere ba'd-ez-zîn 'ırz ve edebleriyle mukayyed olmaları şartıyla merhameten 'afv ü itlâkları re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mücebince ba'd-ez-zîn 'ırz ve edebleriyle mukayyed olmaları şartıyla merkûmların 'afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer merkûmların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şartı itlâkları gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

[86/2] Selânik Mollâsı'na ve zikr-i âtî eşhâsın bulundukları mahallin kâdisına hüküm ki

Çağlayık Kazâsı'na tâbi'... Karyesi müderrisi Kırmızı? ... Mehemed ve Hatîb ve ... Ahmed dimekle ma'rûf şahıslar kendü hâllerinde olmayup ba'zı ... tahrîk ve erâzil ve eşhâs makûlesini dahi başlarına cem' fesâdı mûcib harekâta ibtidâr üzere oldukları lede't-tahkîk Drama Kazâsı 'ulemâsından birkaç neferi gönderilüp merkûmda bunca nush ü pend itdirilmiş ise de adem-i ısgâ ile zamîrlerinde mezkûr mazarratı icrâ-i dâ'iyesinde olduğuna binâ'en üzerlerine bir mikdâr neferât irsâliyle def'i cem'iyetlerine tasaddî olunduğu ... merkûmlar firâr itmiş oldukları beyânıyla bulunanları mahallde icrâ-yı te'dîbleri lâzımeden olduğuna Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Mîr-ahûr el-yevm? pâyesiyile hâlâ Drama Nâzırı iftihâr Mehemed Sa'îd dâme mecdühû bu def'a der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve husûs-ı mezbûr zımnında kazâ nâ'ibinin i'lâmıyla ahâlîsinin bir kıt'a mahzarını dahi takdîm ve tesyâr idüp merkûmân Mehemed ve Ahmed'in ve vukû' bulan cünhalarına mebnî li-ecli't-te'dîb Selanik'e nefy ve tagrîb olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûnunum mücebince vech-i meşrûh üzere çavuş mübâşeretiyle Selanik'e nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki bulundukları mahallde kâdî-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya

terfikân Selanik'e nefy ve irsâlleri husûsunu müsâra'at eyleyesin ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mucânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşirleri çavuş merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]39

Mezbûr hafîb ... Kazâsı'nda ahz ve mübâşirine teslimen götürülmüş mezbûr Mehemed ve ... Ahmed firâr itmiş ve bundan böyle ele geçirildikde mahall-i menfâlarına irsâl oluna ... nâtık Drama Nâzırı'nın vârid olan tahrîrat ve Drama ve Selanik kâdîlarının i'lâmları mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 27 C [Cemâziye'l-âhır] [123]9

Yalnız hafîbin utlâkıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [123]9

[86/3] Zikr-i âtî eşhâsın bulundukları mahallin kâdîsıyla Eğridere Palankası'na Nâ'ibi'ne hüküm ki

Drama Kazâsı'na tâbî'... Nâhiyesi demekle ma'rûf mal'ûmü'l-esâmi Yedipâre kurâ ahâlisinden Kozluköylü İbrâhîm ve ... Karyeli 'Alî Bayrakdâr ve ... Kır Hasan ve Ilıcalı Mahmûd ve Balabanlı Hüseyin Bölükbaşı ve Belenli? 'Alî Bey-oğlu ve ... Karyesi'nden Hâcî Keleş-oğlu İbrâhîm ve Hâcî Hasan-oğlu Hüseyin ve Yeşil? Karyesi'nden ... -oğlu ve ... -oğlu ve Fazlı-oğlu nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup başlarına biraz erâzil eşhâs cem' iderek fitne ve fesâdı mûcib hâlâta ibtidâr üzere oldukları lede't-tahkîk Drama Kazâsı 'ulemâsından birkaç nefer gönderilüp kendülere bunca nush ü pend itdirilmiş ise de adem-i ısgâ zamîrlerinde mezkûr olan müfsidâtı icrâ dâ'iyesinde olduklarına mebnî üzerlerine bir mikdâr neferât irsâliyle def'i cem'iyetlerine tasaddî olunduğu hengâmda merkûmlar firâr itmiş oldukları beyânıyla merkûmların bulundukları mahallde icrâ-yı te'dîbleri lâzımeden idüğünü Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Mîr-ahûr ... payesiyle hâlâ Drama Nâzırı iftihâr Mehemed Es'ad dâme mecdühû bu def'a der-bâr-ı mu'addelet-karârımı inhâ ve iş'âr ve kazâ-i mezbûr nâ'ibinin i'lâmıyla ahâlinin bir kıt'a mahzarını dahi takdîm ve tesyâr idüp bu makûle sâ'i bi'l-fesâd olanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzıme-i mülkdârı ve ra'iyet-perverîden olmakdan nâşî celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûnum mücebince merkûmların bulundukları mahalden çavuş mübâşeretiyle li-eclî't-te'dîb Eğridere Palankası'na nefy ve tagrîb olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki bulundukları mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde [s. 87] merkûmları ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân zikr olunan mahalle nefy ve irsâlleri

husûsuna müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmunu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise be-her-hâl mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş-ı merkûm mu‘âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı R [Rebî‘ü’l-âhır] [1]239

Sâdır olan emr-i âlî mübâşir yediyle lede'l-vürûd merkûmlar firâr itmişler ise de olan mahaller ... ve hafiyy ü celî taharrî olunarak Kozlu köylü İbrâhîm ve ... Hâcî Keleş-oğlu İbrâhîm ve ... Fazlı-oğlu ve ...-oğlu nâm dört neferi sûret-i istimâline mübâşir mûmâ-ileyh vürûdundan akdemce tarafından ... ve tevkîf kılınmış ve mübâşir vürûdundan sonra ... ‘Alî ve Bayrakdâr dahi ... Kazâsı'ndan haber itmiş olduğuna binâ'en kazâ-i mezbûrede tutdurulmuş ve mezbûr Balabanlı Hüseyin Bölükbaşı dahi karyesinde idüğü haber olundukda ale'l-gafle basdırılup ele getirülmüş olmağla on bir nefer eşhâsın bâlâda mezkûr altı nefer merkûmlar mübâşeretine teslîmen irsâl kılınmış ve mezbûr beş neferi ahz olundukda mahall-i menfâlarına irsâl kılınacağını nâtık Drama Nâzırı'nın vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 21 C [Cemâziye'l-âhır] [123]9

Diğer şerhde olan altı nefer merkûmlar vâsıl olduklarını nâtık Eğridere Nâzırı'nın vârid olan mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 21 C [Cemâziye'l-âhır] [123]9

Ba‘zılarının itlâklarıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zâ [Rebî‘ü’l-evvel] [12]39

[87/1] Ankara Nâ‘ibi’ne hüküm

Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşlarından Tekfûrdağlı Çelebi hilâf-ı rızâ hareket eylediği tahkîk olduğuna binâ'en bundan akdem sudûr iden hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü’l-‘unvân-ı padişâhânem mücebinece Ankara’ya nefy ü iclâ kılınmış ise de doğru vilâyetine gitmek üzere mûmâ-ileyhin ‘afv ü itlâkı husûsuna bu def‘a müsâ‘ade-i merâhim‘âde-i tâc-dâr-âneme erzâni kılınup ol bâbda hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem ‘inâyet-rîz sudûr olmağla mantûk münîfi üzere ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin hakkında bir minvâl-i muharrer ‘afv ve merhamet-i hıdîv-ânem şâyân kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şartı itlâkını gûş-i hûşuna telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[87/2] Bir sûreti

Isparta Nâ'ibi'ne Karesi Sancağı mütesellimi sâbık Dergâh-ı 'Âlî kapucubaşlarından Hâcî 'Alî Bey Der-sa'âdet'de kapucubaşılık hıdmet-i lâzimesinde bulunmak üzere ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne aslına tatbîkân.

[87/3] Bir sûreti

Limni Nâ'ibi'ne Karasu ahâlîsinden İmâm-oğlu Mehemed'in oğlu Mustafa'nın ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn-ı kezâlik.

[87/4] Bir sûreti

Lefkoşa Nâ'ibi'ne Hüseyin nâm kimesnenin 'afv ü ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[87/5] Bir sûreti

Magosa dizdârına İstanbul müderrislerinden iken defter-i 'ulemâdan yeri hetk olunmuş olan Kuyucaklı Pehlivân Es-Seyyid Hüseyin'in ıtlâkıyçün bâ hatt-ı humâyûn kezâlik.

[87/6] Bir sûreti

Bursa Nâ'ibi'ne Saraylı Lütfinâz Hatun'un ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[87/7] Bir sûreti

Amasya Nâ'ibi'ne Şeyhü'l-İslâm-ı esbak müteveffâ el-Hâc Hâlîl Efendi'nin zevcesiyle Bursa'da bulunan Çerkes hanımın ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[87/8] Bir sûreti

Gemlik? Kazâsı Nâ'ibi'ne sâbık matbah-ı 'âmire emîni Dergâh-ı 'Âlî kapucubaşlarından Ahmed dâme mecdühûnun kethüdâsı Hâcî Kâsım'ın ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[87/9] Bir sûreti

Zağferânbolu Nâ'ibi'ne yine mûmâ-ileyhin mühürdârı Nâfiz'in ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[87/10] Bir sûreti

Balıkesri Nâ'ibi'ne müteveffâ Hâlîl Efendi'nin kâtibi Zîver'in ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[87/11] Bir sûreti

Limni Nâ'ibi'ne fî'l-asl Ohri sükkânından Serdâr-oğlu Mustafa nâm kimesne Der-sa'âdet'de iken hilâf-ı rızâ hareket iderek ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[87/12] Bir sûreti

Rodos Kal'ası dizdârına Galatasaray'ında Külâhlı 'Alî'nin ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[s. 88]

[88/1] Bir sûreti

Sinob Kal'ası dizdârına yine sarây-ı mezkûrda Külâhlı 'Osmân'ın ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[88/2] Bir sûreti

Ankara Kal'ası dizdârına yine sarây-ı mezkûrda Külâhlı İsmâ'îl'in ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[88/3] Bir sûreti

Kütahya Nâ'ibi'ne ... hassı ahâlîsinden Veli ve İbrâhîm'in ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[88/4] Bir sûreti

Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne müteveffâ Yûsuf Agâh Efendi'nin hazînedârı İsmâ'îl'in ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[88/5] Bir sûreti

Tokad Nâ'ibi'ne ... Adası muhâfızı Kara 'Osmân-zâde Dergâh-ı 'Âlî kapucubaşlarından Mehmed'in ıtlâkıyçün bâ-hatt-ı humâyûn kezâlik.

[88/6] Bir sûreti

Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne Dergâh-ı 'Âlî kapucubaşlarından Galata Voyvodası sâbık Hacı İsmâ'îlin ıtlâkıyçün bâ hatt-ı humâyûn kezâlik.

[88/7] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm ki

Zile kazâsı ahâlîsinden Köçek-oğlu Mehemmed ve Turnacı Halîl hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyledikleri Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de kendüleri menfâda ve evlâd ü 'ıyâlleri vatanlarında sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh merhamet ve şefkate şâyân olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkları husûsu merkûmân taraflarından bu def'a Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle istid'â ve istirhâm olunmuş olmakdan nâşî husûs-ı mezbûr bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan Ahmed Ağa dâme ulüvvühûya lede'l-havâle evlâd ü 'ıyâllerine merhameten merkûmânın ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm itmekle i'lâmı mücebince merkûmânın 'afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâllerinde 'ırz ve edebleriyle mukayyed olup mugâyir rızâ-i hareketde bulunmamaları husûsunu gûş-i hûşlarına gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[88/9] Rodos Kal'ası dizdârına hüküm

Sarây-ı atîk ma'mûremde helva-hâne ocağı neferâtından Behar' nâm kimesne hilâf-ı rızâ hareketi vukû'una mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Rodos Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûmun nefyi hayli müddet olarak menfâsında sefil ve sergerdân ve cürmüne dahi tövbe ve nedâmetle bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyeste ve şâyân olduğundan bahisle merhamete 'afv ü ıtlâkı husûsuna müsâ'ade-i merâhim'âde-i mülûkânem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu merkûmun tarafından bu def'a der-bâr-ı merâhim-karâr mülûkâneme bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîmiyle niyâz ve istirhâm olunmakdan nâşî şeref-rîz sudûr olan emr-i humâyûn-ı 'inâyet-makrûn-ı padişâhânem mücebince merkûmun 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun sebkât iden cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kal'a-i merkûmede tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[88/10] Ohri Kal'ası dizdârına hüküm ki

Humbarahâne-i 'âmirem ocağı sipâhilerinden Mûsa hilâf-ı rızâ harekete ictirâ eylediği Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Ohri Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûm ıslâh-ı nefis iderek ba'd-ez-zîn rızâ-i

cuyâne hareket ideceğine ocağı mezbûrun bi'l-cümle zabîtanı müte‘ahhid oldukları beyânıyla ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘adeyi seniyyem erzân kılınması husûsu hâlâ Humbarahâne-i ‘Âmirem nâzırı iftihâr es-Seyyid Ahmed dâme mecdühû bâ-takrîr istid‘â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere merkûmun ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[s. 89]

[89/1] Dimetoka Nâ'ibî'ne hüküm

Filibesükkânından muhızırbaşî Hâcî Ahmed ihtilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib harekete ibtidârı inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Dimetoka'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm menfâsından hayli müddet ikâmet iderek her vechle terbiye olunmuş olduğundan bahisle fî-mâ-ba‘de muhızırbaşılık hıdmetinde istihdâm olunmayıp Filibe'de hânesinde kendü hâlinde meşgûl olmak üzere ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘adeyi seniyyeme erzân kılınması husûsunu hâlâ Filibe Nâzırı el-Hâc ‘Osmân zîde mecdühû tarafından bu def‘a Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve istid‘â olunmuş olmakdan nâşî husûs-ı mezbûr mütehayyızân-ı Ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’nde hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’ m Nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûya lede'l-havâle Filibe nâzırı mûmâ-ileyhin inhâsı vechle merkûmun ‘afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûru re'ye menût idüğünü i‘lâm itmekle i‘lâmı mûcebince ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını merkûmun gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[89/2] Filibe Mollâsı'na hüküm

Filibesükkânından iken ihtilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib harekete ibtidârı inhâ olduğuna mebnî Dimetoka'ya nefy ü iclâ olunmuş olan Hasan Bey-zâde Ahmed Bey'in hâlâ Vidin Muhâfızî düstûr-ı vezîrim Dervîş Mustafa Paşa iclâlehû ile ... olmak mülâbesesiyle ‘afv ü ıtlâkı husûsu mukaddemce müşârun-ileyh cânibinden tahrîr ve iltimâs kılınmış olmakdan nâşî Filibe'ye varmayup bir müddet müşârun-ileyh yanında ikâmet eylemen şartıyla ıtlâkıyçün bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olmuş ise de mîr-mûmâ-ileyhin Vidin'de ikâmeti hayli müddet olduğundan bahisle fî-mâ-ba‘de umûr-ı memlekete müdâhale olunmayıp hânesinde

kendü hâliyle meşgûl olmak şartıyla Filibe'ye 'avdetine ruhsat-i seniyye-i şâhânem erzân kılınması husûsu hâlâ Filibe Nâzırı el-Hâc 'Osmân zîde mecdühû tarafından bu def'a der-bâr-ı 'atûfet-medâr tâc-dâr-âneme tahrîr ve istid'â olunmuş olmakdan nâşî husûsu mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mde hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûya lede'l-havâle Filibe Nâzırı mûmâ-ileyhin inhâsı vechle mir mûmâ-ileyhin Filibe'ye 'avdetiyeçün emr-i şerîfim sudûru re'ye menût idüğünü i'lâm itmiş olmağın i'lâmı mûcebince ruhsat-ı hâvî iş bu emri şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi şart-ı mezkûr ile mîr-mûmâ-ileyhin Filibe'ye 'avdetine izin ve ruhsat virildiği sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda mukaddem ki ıtlâkı şartına mebnî mîr-mûmâ-ileyhin Filibe'de hânesinde kendü hâliyle iştigâline mûmâna'at olunmamak bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[89/3] Manisa ve Köstendil Sancağı'nda vâkı' Eğridere kazâları nâ'ibleri zîde 'ilmühûya hüküm Rum milletinden Saruhan Sancağı'nda Manisa Kazâsı muzâfâtından Turgutlu Kasabası mütemekkinlerinden Etimekçi İstrati nâm zımmî kendü hâlinde olmayup bir müddetden berü türlü türlü fezâhata ibtidâr ve âyınlerine mugâyir harekât-ı nâ-hemvâra ictisâr eylediği ve defâ'atle kendüsüne nush ve pend olunmuş ise de isgâ itmeyip te'dîb ve terbiyeye muhtâc olduğu beyânıyla li-eclî't-te'dîb mersûm yasakçı ma'rifetiyle ahz ve Eğridere Palankası'na nefy ve teb'îd olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâliyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Manisa Kazâsı Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen Eğridere Palankası'na nefy ve irsâl eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mersûmu menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve bir hatve ahâr mahalle salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [123]9

[89/4] Tokad Kal'ası dizdârına hüküm

Rum Patrikhânesinde bir müddetden berü barutçuluk hıdmetinde olan Yorgi nâm zımmî hilâf-ı rızâ hâreketiye ibtidâr eylediği Rum Patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî bu bâbda sâdır

olan emr-i şerîfime li-ecli't-te'dîb Tokad'a nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de mersûm harekât-ı sâbıkasına keff-i yed ve ferâgat edeceğine ve ba'de'l-yevm patrikhâne umûruna karışmayacağına milletinden ma'lûmü'l-esâmi mu'temed zımmîler ta'ahhüd ve tekeffül eylediğinden bahisle mesfûrun cerâim-i güzêştesi 'afv olunarak tekeffül olunan mevâddan [...] te'dîb-i ahâr ile te'dîb olunmak şartıyla ıtlâk ve tahliye-i sebîli husûsu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'ime mukîm cemâ'at-i metreolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk ve inhâsı fermânım olmağın imdi bîr minvâli muharrer mersûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı ta'ahhüd hareketde bulunmaması mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[s. 90]

[90/1] Tarsus Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Bundan li-ecli't-te'dîb Tarsus Kazâsı'na nefy ve tagrîb olunmuş olan 'Âyıntâb nakîbi Mehmed'in 'ıyâl ü evlâdına merhameten şeref-bahşâyı sahîfe-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı 'izzet-makrûn-ı şâhânem mücebince 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahü te'âlâ fezâ'ilehü işâret itmeleriyle mücebince 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i seniyye-i şâhânem mebzûl ve şâyân kılındığı sen ki mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsu gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[90/2] Bir sûreti

Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Nâ'ibi'ne Bilecik Kazâsı sükkânından Darende Nâ'ibi sâbık Mustafa Bey bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve bâ-işâret-i 'aliyye ıtlâkıyçün aslına tatbikân.

[90/3] Bir sûreti

Kengırı Nâ'ibi'ne kuzât-ı kapukethüdâsı el-Hâc Hüseyin bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve bâ-işâret-i 'aliyye ıtlâkıyçün kezâlik.

[90/4] Hâlâ Erzurum Vâlisi ve ma'den-i humâyûnum emîni ve bi'l-istiklâl şark cânibi seraskeri vezîrim Mehmed Emîn Ra'uf Paşa iclâlehûya hüküm

Haleb vücûhundan Katar Ağası İbrâhîm Paşa-zâde Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşlarından Ahmed Bey inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib harekete ictirâ eylediği inhâ kılındığından mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü’l-‘unvân-ı padişâhânem mûcebince Erzurum’a nefy ü iclâ olunmuş ise de mûmâ-ileyh hâlâ Mar‘aş ve ilhâken Rakka Vâlisi Abdü’lcelîl Paşa-zâde düstûr-ı vezîrim Ahmed Paşa iclâlehûnun bir müddet kethüdâlığı hıdmetinde bulunmuş olduğuna binâ’en ‘afv ü ıtlâkı husûsu müşârun-ileyh tarafından tahrîr ve istid‘â olunmuş olmakdan nâşî müşârun-ileyhin binâ ve iltimâsına mebnî ba‘d-ez-zîn Haleb’e gitmeyüp Haleb’e dâ’ir ... bir gûne hâl ve hareketde bulunmayup Erzurum’da sen ki serasker-i müşârun-ileyhsin ma‘iyyetinde istihdâm olunmak üzere ‘afv ü ıtlâkı husûsuna müsâ‘ade-i merâhim‘âde-i mülûkânem erzâni kılınup hatt-ı humâyûn-ı ‘inâyet-makrûn-ı merhamet-rîz sudûr olmağla mantûk münîfî üzere ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere mîr-mûmâ-ileyhin hakkında ‘afv ü ‘inâyet-i şâhânem erzâni kılındığı ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını mûmâ-ileyhe ifâde ve tefhîm birle ma‘iyyetinde istihdâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]40

[90/5] Silistre Kal‘ası dizdârı zîde hıfzihûya hüküm

Cum‘a-i Atîk a‘yânı Hamza hilâf-ı rızâ hareket eylediği ihbâr kılındığına binâ’en bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfim mûcebince Silistre Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunmuş ise de bu def‘a merkûmun hakkında bahr-ı ... ‘inâyet ve merhamet-i şâhânem ... olarak fî-mâ-ba‘de kendü hâlinde olmak şartıyla ‘afv ü ıtlâkı husûsuna müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzân ve şâyân kılınmakla kal‘a-i merkûmeden salıvirilmesi fermânım olmağın imdi bir minvâlî muharrer merkûmun hakkında ‘afv ve merhamet-i şâhânem sezâvâr kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna ifâde ve telkîn iderek kal‘a-i merkûmeden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

İşbu emr-i ‘âlî Silistre Vâlisi hazretlerine lede’l-vürûd merkûm Hamza esbak Silistre Vâlisi Mevlânâ Müftî-zâde el-Hâc Hüseyin Paşa’nın vaktinde müşârun-ileyhin buyrulduyuyla Silistre’ye nefy olunmuş ise de yine onun ... ‘afv ü ıtlâk olunup el-hâletü hazihû Cum‘a-i Atîk Kazâsı’nda sâkin olduğunu haber vormeleriyle bu bâbda Silistre mahkemesinden verilen bir kut‘a i‘lâm-ı şer‘i ... takdîm ve irsâl olunduğunu nâtık müşârun-ileyhin vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 21 C [Cemâziye’l-evvel] [123]9

[90/6] Bir sûreti

Midillü Nâ'ibi'ne Der-sa'âdet sâkinesinden 'Âîşe ve Cemîle nâm hatunların şart-ı mezkûr ile 'afv ü ıtlâklarıçün aslına tatbîk.

[90/7] Bir sûreti

Bursa Mollâsı'na Üsküdar mahallâtından Solak Sinân Mahallesi sâkinelerinden Havvâ nâm hatunun şart-ı mezkûr ile ıtlâkıçün kezâlik.

[90/8] Bir sûreti

Varna Nâ'ibi'ne İsmâ'îl nâm kimesne zevcesi Nesîbe nâm hatun ile berâber şart-ı mezkûr ile ıtlâklarıçün müttetikân hilâf-ı rızâ hareket diyerek kezâlik.

İş bu emr-i 'âlî Varna mahkemesinde ba'de'l-vürûd merkûm ve mezbûre ... mezbûreye vürûd itmeyüp ve o misillü kimesnelerden haber ve ... olmadığı ve ahâlînin dahi ma'lûmları olmadığını nâtik Varna muhâfızı ile nâ'ibin tahrîrat ve i'lâmı ve mazmûnları bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 26 C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[90/9] Bir sûreti

Bursa Mollâsı'na ... nâm zenciye'nin şart-ı mezkûr ile ıtlâkıçün kezâlik.

[s. 91]

[91/1] Lefkoşa Nâ'ibi'ne Antalya ahâlîsinden Emîr Yûsuf-oğlu Hâcî Hâfız ve Arabacı ... Hâfız ve ... mü'ezzini dimekle ma'rûf üç nefer kimesnelerin şart-ı mezkûr ile ıtlâklarıçün kezâlik.

[91/2] Bir sûreti

Niğde Nâ'ibi'ne Kayseriye Sancağı'nda güherçileci esnâfî ustabaşısı Emîr Mehmed'in şart-ı mezkûr ile ıtlâkıçün kezâlik.

[91/3] Bir sûreti

Bozcaada Nâ'ibi'ne Der-sa'âdet'de Kemeraltında sâkin etimekçi Mustafa'nın şart-ı mezkûr ile ıtlâkıçün kezâlik.

[91/4] Bir sûreti

Midillü Nâ'ibi'ne Girîdî? Hasan Bey Âsitâne-i Sa'âdet'e gelmemek şartıyla ıtlâkıçün kezâlik.

[91/5] Bir sûreti

Magosa Kal'ası dizdârına Sarây-ı Atîk ma'mûrede helvâhâne ocağı neferâtından Bürüngüzlü Hüseyin'in vilâyetine gitmek şartıyla ıtlâkıyçün kezâlik.

[91/6] Bir sûreti

Limni Kal'ası dizdârına yine ocağı mezkûr neferâtından Samsunlu Mehmed'in vilâyetine gitmek şartıyla ıtlâkıyçün kezâlik.

[91/7] Bir sûreti

Lefkoşa Nâ'ibi'ne Dergâh-ı Mu'allâ topçu ocağının çorbacılarından on sekizinci cemâ'atin çorbacısı İbrâhîm'in mezbûr kendü hâlinde olmak şartıyla ıtlâkıyçün kezâlik.

Mûmâ-ileyh mukaddemâ ıtlâk olunmuş olduğundan işbu fermân-ı 'âlî ricâlde hıfz olunmuştur. Fî Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[91/8] Bir sûreti

Bursa Mollâsı'na Tophâne'de Âmine nâm hatunun ıtlâkıyçün kezâlik.

[91/9] Bir sûreti

Limni Nâ'ibi'ne Tophâne'de Hendek başında etimekçi Mustafa ve Mehmed Ağa Câmi'-i şerîfinde etimekçi İbrâhîm'in ıtlâkıyçün kezâlik.

[91/10] Bir sûreti

Magosa Kal'ası dizdârına Kastamonu Sancağı'nda Boyalı Kazâsı sükkânından zümre-i kuzâtdan iken yeri hetk olunmuş olan İsmâ'il'in Âsitâne'ye gelmemek şartıyla ıtlâkıyçün kezâlik.

[91/11] Bir sûreti

Gelibolu Nâ'ibi'ne Der-sa'âdet sâkinlerinden Hâfız Mehmed Hayreddin nâm kimesnenin ... olup ebedî Gelibolu'ya nefy kılınan zenciye Halîme'nin yine Gelibolu'da ikâmet itmek üzere ıtlâkıyçün kezâlik.

Mezbûre geçen sene firâr itmiş olduğu mahkeme muhızırbaşısı Hüseyin lede't-tahkîk ma'lûm olunması için vârid olan i'lâm ve a'yânının 'arz-ı hâl mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 23 C [Cemâziye'l-âhır] [123]9

[91/12] Bir sûreti

Rodos Cezîresi Nâ'ibi'ne Sakız Cezîresi muzâfatından Seferîhisâr Çeşme civârında vâkı' Sığacık Kal'ası dizdârı İbrâhîm'in ıtlâkıyçün tahrîrâtına kezâlik.

İşbu emr-i 'âlî Rodos mutasarrıfına lede'l-vürûd merkûmu çağırup emr-i 'âlî yedine i'tâ ve sebîli tahliye olunmağla devâm-ı ömr ve devlet için muvâzıb üzere olunmasını nâlık mutasarrıf Hacı 'Ömer'in vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 15 B [Receb] [123]9

[91/13] Bir sûreti

Rodos Kal'ası dizdârına Hudâvendigâr Sancağı'nda vâkı' Nalluhan Kazâsı ahâlîsinden Süleymân 'Alemdâr'ın ıtlâkıyçün kezâlik.

İş bu emr-i 'âlî Rodos Sancağı mutasarrıfına lede'l-vürûd merkûmu çağırup emr-i 'âlîyi yedine i'tâ ve sebîli tahliye olunmağla devâm-ı ömr ve devleti padişâhiye muvâzıb üzere olduğunu nâlık mutasarrıf-ı mûmâ-ileyhin vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 15 B [Receb] [12]39

[91/14] Bir sûreti

Limni Nâ'ibi'ne Bozok Sancağı'nda vâkı' Boynuinceli 'aşîretinden Ahmed Çelebi'nin ıtlâkıyçün kezâlik.

[91/15] Bir sûreti

Magosa Nâ'ibi'ne Der-sa'âdet'de vâkı' Murâd Paşa Câmi'i civârında kâ'in Kazgânî Sa'dî Mahallesi imâmı Mehmed'in ıtlâkıyçün kezâlik.

[91/16] Bir sûreti

Rodos Nâ'ibi'ne Denizli hassı dâhilinde kâ'in Gönen ze'âmeti mutasarrıfı Hâlîl'in ıtlâkıyçün kezâlik.

İş bu emr-i 'âlî Rodos mutasarrıfına lede'l-vürûd merkûmu çağırup emr-i 'âlîyi yedine i'tâ ve sebîli tahliye olunmakla devâm-ı ömr ve devleti padişâhâneme muvâzıb üzere olduğunu nâlık mu'ahharen mûmâ-ileyhin vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi 15 B [Receb] [123]9

[91/17] Bir sûreti

Kütahya Nâ'ibi'ne Edremid sâkinlerinden Kocabaş-oğlu Ahmed'in ıtlâkıyçün kezâlik.

Tekrâr Antalya'ya nakliyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i B [Receb] [123]9

[91/18] Bir sûreti

Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne Balıkesri Kazâsı'na tâbi' Seyran Kazâsı sâkinlerinden olup mîr-mîrândan sâbıkân Ruscuk mütesellimi ve hâlâ Babadağı muhafızı Mustafa dâme ikbalehûnun hademesinden Hâlîl'in ıtlâkıyçün kezâlik.

[s. 92] [92/1] Bir sûreti

Ankara Kal'ası dizdârına Menlik Kazâsı sâkinlerinden ... 'Alî bölükbaşının ıtlâkıyçün kezâlik.

İş bu emr-i âlî mahalline gidüp bu makûle kimesne ol mahallde olmadığından gerü gelüp battâlde hıfz olunmuşdur. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

Kat'î tobrasındadır.

[92/2] Bir sûreti

Magosa Kal'ası dizdârına Simav Kazâsı sükkânından Bâkî-oğlu Hâcî Hâfız'ın ıtlâkıyçün kezâlik.

[92/3] Bir sûreti

Balıkesri Nâ'ibi'ne Bozkır ahâlîsinden Mehemed ve Abdu'llah ve Mustafa ve Ahmed ve diğer Mehemed'in ıtlâklarıyçün kezâlik.

[92/4] Burusa Mollâsı'na ... zümresinden Hâlîl'in ıtlâkıyçün kezâlik.

[92/5] Bir sûreti

Antalya Kal'ası dizdârına Hamîd Sancağı'nda vâkı' Eğirdir ve Afşar ve Yalvaç ve Karaağaç kazâları civârında vâkı' Hâcî Karalu yörüklerinden Taşkın'ın ıtlâkıyçün kezâlik.

[92/6] Bir sûreti

Antalya Nâ'ibi'ne Aksaray Kazâsı'nda sâkin Ekecik 'aşîreti ahâlîsinden Gazanfer-oğlu Mûsa Bey'in ıtlâkıyçün kezâlik.

[92/7] Bir sûreti

Sivas Nâ'ibi'ne 'Osmâncık Kazâsı sâkinlerinden Hâcî Abdu'llah-oğlu ... İbrâhîm'in ıtlâkıyçün kezâlik.

[92/8] Bir sûreti

Aydın Güzelhisâr Nâ'ibi'ne Teke Sancağı'nda vâkî' Kaş Kazâsı'nda kâ'in Kekova Kal'ası dizdârı Kocagöz-oğlu Abdu'llah ve kazâ-i mezbûr a'yânı Hâcî Kadîr-oğlu Mehemmed'in ıtlâklarıyçün kezâlik.

[92/9] Bir sûreti

Adana Nâ'ibi'ne Kırili Kazâsı a'yânı sâbık Hâcî Mehemmed'in ıtlâkıyçün kezâlik.

[92/10] Bir sûreti

Adana Nâ'ibi'ne Kırili Kazâsına tâbi'... Karyesi sâkinlerinden 'Ârif'in ıtlâkıyçün kezâlik.

[92/11] Bir sûreti

Amasya Nâ'ibi'ne Çemişgezek müftisi sâbık Ahmed'in karındaşı 'Osmân ve vücûhdan bey-zâde Süleymân ve Serdâr-oğlu nâm kimesnelerin ıtlâkıyçün kezâlik.

[92/12] Bir sûreti

Konya Nâ'ibi'ne Kırşehir serdârı sâbık Kabaklı-oğlu Ebûbekir'in ıtlâkıyçün kezâlik.

[92/13] Sinob Kazâsı Nâ'ibi'ne

Niksar Kazâsı'nda mütemekkin Ermeni milletinden Dürzi Sirab? ve Papas-oğlu Hayrabet nâm zımmîler hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyledikleri mukaddemâ Ermeni patriki tarafından inhâ olunduğuna binâ'en ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Sinob'a nefy ü iclâ olunmuşlar ise de mersûmlar karîn-i terbiye olup fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ harekete ictisâr itmeyeceklerine milletinden ma'lûmü'l-esâmi zımmîler müte'ahhid olduklarını inhâ eylediğinden bahisle mesfûrların bu def'alık cürmleri 'afv ve tahliye-i sebîlleri husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle ile istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi mesfûrun cürmü 'afv ü ıtlâk kılındıkları sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ber vech-i muharrer fî-mâ-ba'de hilâf-ı ta'ahhüd hareketde bulunmamaları mersûmun

gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâşeret eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[92/14] Manastır Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Manastır ve tevâbi'i metropolidi ... nâm râhibin Südde-i Sa'âdet'imde kâ'in Rum Patrikhânesi'ne mâl-ı mîrîden ve husûsât-ı sâ'ireden dîvâna külliyetlü deyni olup sinîn-i vefîreden berü ve hesâbı rü'yet olunamayıp li-eclî'l-muhâsebe Der-'Aliyye'me celb ve ihzârı lâzimesi idüğü beyânıyla râhib-i mesfûrun yasakçı ma'rifetiyle Der-sa'âdet'ime celb ve ihzârı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime takdîm eyledikleri bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâllerile istid'â olunduğuna binâ'en vech-i meşrûh üzere yasakçı ma'rifetiyle ihzâr olunması fermânım olmağın imdi râhib-i mersûmu li-eclî'l-muhâsebe mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen Der-'aliyye'me irsâl ve ihzâra tebeyyün ve adem-i ihzârını mûcib vaz' ve hareket vukû'undan ... tehâşi ve mücânebet eylemesi bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[s. 93]

[93/1] Hâlâ Kayseriye ve Bozok sancakları mutasarrıfı vezîrim 'Osmân Paşa iclâlehûya ve Sinob Nâ'ibi'ne hüküm ki

Bozok vücûhundan Tütüncü 'Ömer nâm şahıs kendü hâlinde [olmayup] aralık ve fırsat buldukça livâ-i mezbûr hanedân ve fukarâsını bilâ-mûcib ... ile tecrîm ve tekdîr itdirdiğinden başka kazâlar a'yânlarının her birine birer gûne ifk ve iftirâ isnâdıyla iki ayda bir a'yân azl itdirerek esb? ve akçe ahzına ibtidâr ve tevzî'ât defterlerine dahi kendü nefsleriychün külliyetlü akçe ... ile tahsîli ictisâr üzere olduğuna binâ'en min-ba'de umûr-ı beldeye karışmaması husûsu merkûma tenbîh ile bir müddet tek durmuş ise de bu esnâda yine evvelki gibi hareket ve ol tarafda olan 'aşâire ilkâyı fesâd ile ma'den-i humâyûn'uma müretteb develerin te'hîrini ve sâ'ir mehâm-ı saltanat-ı seniyyemin ta'tîlini mûcib evzâ'a cür'et itmekde olduğu beyânıyla merkûmun şer' ve mazarratından tahlîs kılınmaları husûsu bu def'a bâ-mahzar inhâ ve istirhâm kılınmış olup bu makûle mugâyir rızâ-i harekete ictirâ idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzîmeden olmakdan nâşî li-eclî't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle merkûmun Sinob'a nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] zîde kadrihûya terfîkân Sinob'a nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i

mûmâ-ileyh vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

İ'lâmiyçün yazılan emr-i âlî mektûb ve defter ... olarak vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 22 C [Cemâziye'l-âhur] [12]39

Mahall-i menfâsına ihzâr olunduğunu nâtık Bozok Sancağı mutasarrıfı ... olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 10 B [Receb] [123]9

[93/2] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Ankara ve Kengiri sancakları mütesellimi 'Âsım Bey dâme mecdühûya ve Kal'acık ve Samsun kazâları nâ'iblerine hüküm ki

Kal'acık sükkânından Hacı Bekir Bey demekle ma'rûf şahıs kendü hâlinde olmayup dâ'imâ memleketi ihlâl ve ifsâda ibtidâr ve vedî'a-i Cenâb-ı Bârî olan fukarâyı ra'yyeti bilâ-mûceb ızrâr itmekde olduğuna binâ'en ma'rifet-i şer'le rü'yet olunan muhâsebesinde otuz üç bin ... gurus merkûmun zimmetine geçürmüş ve firârî askerden dahi katı çok akçe almış idüğü tahakkuk itmiş ve kendüsü dahi huzur-ı şer'-i şerîfde i'tirâf eylemiş olduğu bu def'a der-bâr-ı mu'addetlet-karâr mülûkâneme inhâ ve istirhâm kılınmış olup zemân-ı adâlet iktirân-ı padişâhânem bu gûne ta'addiyât vukû'u min külli'l-vücûh rızâyı humâyûnuma mugâyir ve icrâ-yı te'dibiyle emsâlinin terhîbi irâde-i mülkdârı ve ra'yyet-perverî idüğü zâhir olmağla merkûmun ma'rifet-i şer'le ber-vech-i tedkîk zimmetinde tebeyyün iden hukûk-ı fukarâ sonra tahsîl olunmak üzere hakîkati üzere mikdârı Der-sa'âdet'ime i'lâm ve inhâ ve kendüsü çavuş mübâşeretiyile Samsun'a nefy ü iclâ kılınmak fermânım olmağın imdi siz ki mütesellim-i kapucubaşı ve Kal'acık Nâ'ibi mûmâ-ileyhîsiz keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda bir minvâli muharrer merkûmun zimmetinde ma'rifet-i şer'-i şerîf ile sâbit ve mütehakkık olan hukûk-ı fukarâ ba'dehû tahsîl kılınmak üzere sıhhati vechle Der-sa'âdet'ime i'lâm ve iş'âr ve merkûmu dahi mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Samsun Kazâsı'na nefy ve tesyâra müsâra'at eyleyesiz ve Samsun Kazâsı nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve muhatab olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini

mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 4 B [Receb] [123]9

Ankara ve Kengırı mutasarrıfı sâbık Mehmed Paşa husûs-ı mezbûr için merkûmu Ankara Kal‘ası’na habs itmiş ve orada kal‘a-i mezbûrede mahbûs olmağla mîr-merkûm ma‘rifet-i şer‘le rü’yet muhâsebesinin hudmetine tebeyyün itmiş olan hukûk-ı fukarâ bundan sonra Kal‘acık tarafından bir kimesne tedkîk i‘lâm ve iş‘âra merkûm mübâşirine terfîk Samsun’a irsâl olduğunu nâtık mütesellim-i mûmâ-ileyhin vârid-i tahrîrat ve Ankara nâ’ibinin i‘lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 4 B [Receb] [123]9

Ankara’da ikâmet itmek ve hesâbını rü’yet itmek şartıyla ıtlâk olmuşdur. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [123]9

[93/3] Limni Cezîresi Nâ’ibi’ne hüküm

Der-sa‘âdet’imde ... ‘Alî Efendi Medresesi’nde sâkin iken hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî bundan akdem bâ-işâret Şeyhü’l-İslâmı sudûr iden emr-i şerîfimle Limni Cezîresi’ne nefy ü iclâ olunmuş olan Zağferanbolulu? İbrâhîm’in hakkında bahr-i zehhâr merhamet-i şâhânem erzâni kılınup ve vilâyetine gitmek şartıyla ‘afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi‘l Şeyhü’l-İslâm ve müfti’l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince merkûmun ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [1]239

[93/4] Bir sûreti

Kal‘a-i Sultâniye dizdârına talebeden Alanyalı Halîl şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[s. 94] [94/1] Bir sûreti

Bozcaada Nâ’ibi’ne Der-sa‘âdet’imde Koca Mustafa Paşa Medresesi’nde sâkin Aydoslu Hüseyin’in şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/2] Bir sûreti

Lapseki Nâ'ibi'ne Der-sa'âdet'imde Kadırğa Limânı'nda kahvede ... iden talebeden Konevî?

Hâfız Hasan'ın şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/3] Bir sûreti

Midillü Kal'ası dizdârına Sultân Mehemed civârında Tevfik Efendi Medresesi ahâlîsinden Abdu'llah Bey şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/4] Bir sûreti

Mogosa Cezîresi Nâ'ibi'ne Pirlavganda Kazâsı sükkânından câmi'-i kebîr hâtîbi Ahmed Mes'ûd'un şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/5] Bir sûreti

Bozcaada Nâ'ibi'ne Der-sa'âdet'imde Mehemed Paşa Medresesi'nde sâkin Arnavud Emru'llah'ın şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/6] Bir sûreti

Limni Cezîresi Nâ'ibi'ne Der-sa'âdet'imde sâkin Çemişgezek Nâ'ibi sâbık 'Osmân'ın bilâ şart-ı ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/7] Bir sûreti

Lefkoşa Nâ'ibi'ne 'Âsitâne-i 'Aliyye'de Zincirlikuyu civârında Üçbaş Medresesi sükkânından Bosnavi Hüseyin'in şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/8] Bir sûreti

Magosa Kal'ası dizdârına Sultân Mehemed câmi'-i-i şerîfi kayyımı sâbık Konyalı 'Alî'nin şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/9] Bir sûreti

Burusa Nâ'ibi'ne Sovukkuyu medresesi sükkânından Çehârşenbeli Ahmed şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/10] Bir sûreti

Lefkoşa Nâ'ibi'ne Der-sa'âdet'imde Yenice Medresesi sâkinlerinden Akhisârî Mustafa'nın şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/11] Bir sûreti

Midillü Cezîresi Nâ'ibi'ne Uzunçarşu'da vâkı' İbrâhîm Paşa Medresesi'nde sâkin Çerkes Abdu'llah'ın şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/12] Bir sûreti

Bozcaada Nâ'ibi'ne talebeden Tosyalı Süleymân şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/13] Bir sûreti

Magosa Nâ'ibi'ne Süleymâniye çiftelerde talebeden Niksârlı Hacı Kara-zâde Es'ad şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik

[94/14] Bir sûreti

Konya Nâ'ibi'ne ... Nâ'ibi sâbık Laz Mehemed'in bilâ şart-ı ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/15] Bir sûreti

Samsun Nâ'ibi'ne Sultân Mehemed'de yobaz? güruhundan Ahışavî İbrâhîm 'Âsitâne'ye gelmemek üzere ıtlâkıyçün kezâlik.

[94/16] Bir sûreti

Seddü'l-bahr Kal'ası dizdârına Der-sa'âdet'de Hâfız Paşa Medresesi'nde sâkin Ahışavî Abdü'rrahîm vilâyetine? gitmek şartıyla bâ-işâret kezâlik.

[94/17] Bir sûreti

Konya Nâ'ibi'ne Beyşehir Kazâsı müftisi sâbık Seyyid Sa'du'llah Bey'in bilâ şart-ı ıtlâkıyçün kezâlik.

[s. 95]

[95/1] Filibe Mollâsı'na hüküm

Menfiyyen Filibe'de ikâmet üzere olan mühimmât-ı hayyâmiye nâzırı esbak Hasan Tahsîn dâme mecdühû hakkında bahr-ı zehhâr 'inâyet ve ra'fet-i padişâhânem ... olarak 'afv ü ıtlâkı

husûsuna müsâ'ade-i merâhim'âde-i tâc-dâr-ânem erzâni kılınup ol bâbda hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem merhamet-efzâyı sudûr olmağın i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i celîlül-kadrim ısdâr ve irsâl ve tesyâr olunmuşdur imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda 'afv ü ıtlâk olunduğunu mûmâ-ileyhe ifâdeye mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[95/2] Bir sûreti

Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne menfiyyen Karahisâr-ı Sâhib'de olan defter emîni sâbık 'Ârif Efendi'nin ıtlâkıyçün kezâlik.

[95/3] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlılarından Humbaracıbaşı Abdülkadir dâme mecdühûya ve Dimetoka Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Humbarahâne-i 'Âmire'm ocağı hâlifelerinden on dört bölükde ser halîfesi Kürd 'Alî halîfenin ma'iyetine bundan akdem beş nefer hulefâ ve kırk beş nefer tımârlu sipâhi ve kırk beş nefer yevmiyelü mülâzım tertîbiyle hâlâ bi'l-istiklâl Rumili Vâlisi ve derbendât nâzırı serasker zafer-rehber düstûr-ı vezîrim Mehemed Paşa iclâlehû ma'iyetine ta'yîn olunmuş ve neferâtı merkûmeden Breznik harc-ı râhları ol tarafda yedlerine teslim ve otuz beş nefer sipâhîlerin me'mûriyet ademleriyle kırk beşer guruşdan iktizâ iden harc-ı râhları mahallinde virilmek üzere ser halîfe-i merkûma i'tâ kılınmış ise de merkûm ... tab'iyetle neferât-ı merkûmenin külliyyetlü akçelerini alarak ba'zısını memleketlerine gitmelerine ruhsat virmiş ve ba'zısı dahi hiç gelmemiş olduğundan başka ol tarafda olanlara dahi ta'yînat husûsunda müzayaka çekirmiş olduğu ihbâr ve tahkîk kılındığına mebnî merkûmun bu tarafda ocak kethüdâsı ve sâ'ir lâzım gelenler ma'rifetleriyle hesâbı rû'yet olduğundan bahisle ber-mûceb şurût-ı halîfelikden ihrâc ile müretteb olan ilhâkı icâb iden müstehakına tevcîh olunmak üzere kendüsünün ocakdan mübâşir ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb Dimetoka Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunması bâbında emr-i şerîfim sudûru hâlâ Humbarahâne-i 'Âmirem nâzırı iftihâr es-Seyyid Ahmed dâme mecdühû ile sen ki humbaracıbaşı mûmâ-ileyhsin tarafından bi'l-iştirâk bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â itmiş olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere halîfeliği ref' olunarak merkûmun ocakdan mübâşir ma'rifetiyle Dimetoka'ya kal'a-bend kılınması fermânım olmağın imdi merkûmun halîfeliği ref' ile Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] teslimen Dimetoka'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûm dizdârı olduğun kal'a-i merkûma vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve bir takrîb firâr eylemesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona

göre muhâfazası emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri merkûm ile Der-sa‘âdet‘ime tahrîr ve iş‘âra mübâderet eylemen bâbında.

Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye‘l-evvel] [12]39

Merkûm vaz‘ ve kal‘a-bend olduğu nâtk Dimetoka Kal‘ası dizdârı Receb‘in vârid olan i‘lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 5 C [Cemâziye‘l-âhur] [12]39

İtlâkıyün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [123]9

[95/4] Ankara Nâ‘ibî‘ne hüküm

Barutçubaşı Semyon mugâyir rızâ-i hareket eylediğine mebnî mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü‘l-‘unvân-ı padişâhânem mücebince Ankara‘ya nefy ü iclâ olunmuş ise de mersûmun ‘afv ü itlâkı husûsuna müsâ‘ade-i merâhim‘âde-i padişâhânem erzâni kılınup ol bâbda emr-i humâyûn-ı ‘inâyet-makrûn-ı mülûkânem şeref-efzayı sünûh ve sudûr olmağla menfâdan salıvirilmesi fermânım olmağın imdi mersûmun hakkında ‘afv ve merhametdâr-ânem şâyân kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de mugâyir-i rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye‘l-evvel] [1]239

[95/5] Dîvân-ı Humâyûn‘umda bi‘l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehemed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Lefkoşa Kal‘ası dizdârına hüküm

Darü‘s-sa‘âdeti‘ş-şerîfem ağası sâbıkının tütüncüsü Hâcî İbrâhîm nâm şahıs mugâyir rızâ-i harekete ictirâ itmekden nâşî mehâbet-efzâyı sünûh ve sudûr olan emr-i humâyûn celâdet-makrûn-ı mülûkânem mücebince çavuş mübâşeretiyle merkûmun Lefkoşa Kal‘ası‘na nefy ve kal‘a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin ma‘rifetinle merkûmu ahz ve ta‘yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn‘um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Lefkoşa Kal‘ası‘na nefy ve iclâyâ müsâra‘at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu dizdârı olduğun kal‘a-i merkûmeye vaz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân itlâkından hazer ve mücânebet ve ber-takrîb firâr itmek lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş merkûm ile der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve işâret eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye‘l-evvel] [1]239

Vusûl ve kal‘a-bend olunduğu nâtık i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 2 B [Receb] [123]9

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka‘de] [12]41

[s. 96]

[96/1] Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşlarından hâlâ Hudâvendigâr Sancağı mütesellimi Mehmed ‘Alî dâme mecdühûya ve Burusa serdârına hüküm

... işçilerinden olup bundan akdem Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından bâ-mektûb Burusa’ya nefy ü iclâ kılınmış olan seksen sekizinci cemâ‘atin işçisi ‘Ömer Usta’nın meydana duhûlü vakti hulûlünde kâ‘ide-i tarîkleri üzere Ocağ-ı ‘Âmireme varup tek durmayacağı beyânıyla merkûmun işçilikten ihrâc ve ... irsâl itdirilerek yedinde ... emâneti ahz ve ta‘yîn olunan mübâşire teslîmen canîb-i Ocağ-ı ‘Âmireme irsâl olunup kendüsü kemâ-kân mahrûse-i Burusa’da menfiyyen meks ve tevkîf kılınmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi‘l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Ahmed Ağa dâme uluvvühû bâ-takrîr ifâde itmekle Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından mübâşir ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim kapucubaşı ve serdâr mûmâ-ileyhimâsız keyfiyyet ma‘lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer merkûmun ... emâneti ahz ve irsâli ... itdirilüp emânet-i mezkûreyi Ocağ-ı ‘Âmiremden mübâşir ta‘yîn olunan [...] teslîmen bu tarafa irsâle müsâra‘at ve kendüsünü dahi yine ol tarafda menfiyyen meks ve tevkîf itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hilâf-ı tenbîh mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre ‘amel ve hareket ve keyfiyyeti Der-sa‘âdet’ime inhâ ve iş‘âra dikkat eylemeniz bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

Merkûm ‘Ömer Usta’nın yedinde ... emâneti ahz ve irsâl itdirüp emânet mezkûra mübâşir-i merkûma teslîmen irsâl ve kendüsü menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 27 Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

[96/2] Tire kazâsı Nâ’ibi’ne hüküm

Canîb-i Darbhâne-i ‘Âmire’mdede idâre olunmakda olan havâss-ı humâyûnumdan Denizli mukâta‘asına merbût Çehârşenbe Lazkiye Kazâsı’na muzâf Boldan Kasabası ahâlîsinden Koca ‘Osmân-oğlu Hâcî Veli ve Hâcî Halîl-oğlu Hâfız İbrâhîm hilâf-ı rızâ harekete ibtidârları inhâ olunduğuna mebnî mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimle Tire’ye nefy ü iclâ olunmuşlar ise de el-hâletü hazihû merkûmân menfâlarında sefil ve sergerdân ve ‘ıyâl ü evlâdları dahi bî-kes ve

perîşân ve ol vechle merhamete şâyeste ve şâyân oldukları beyânıyla ‘afv ü ıtlâklarına müsâ‘ade-i seniyyem erzân kılınması husûsu hâlâ Denizli Voyvodası el-Hâc Seyyid Mustafa zîde mecdühû tarafından Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve istid‘â birle buna dâ’ir kazâ-i mezbûr nâ’ibinin bir kıt‘a i‘lâmını dahi takdîm itmekden nâşî husûs-ı mezbûr mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden Darbhâne-i ‘Aliyye’m nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm merkûmânın müddet-i nefyleri hayli zemân olup şâyeste-i merhamet olduklarından bahisle voyvoda-i mûmâ-ileyhin inhâsı üzere ‘afv ü ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim ısdârı re’ye menûit idüğünü i‘lâm itmekle i‘lâmı mûcebince ahz ve ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmânın cürmleri ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamalarını gûş-i hûşuna ifâde ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [1]239

[96/3] Kal‘a-i Sultâniye dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm ki

Mehemmed ve refîki Selim nâm kimesneler hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyledikleri Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Sultâniye Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunmuşlar ise de merkûmlar bu ana kadar gereği gibi te’dîb ve tenbîh olunarak ıslâh-ı nefis eyledikleri ecilden tahliye-i sebîlleri zımnında bi’l-fi’l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Ahmed Ağa dâme ulüvvühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mûcebince kal‘a-i merkûmeden salıvirilmeleri fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer merkûmânın cürmleri ‘afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamaları husûsunu gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kal‘a-i merkûmeden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

[96/4] Dimetoka Nâ’ibi’ne hüküm

Ruscuk sâkinlerinden Serturnayı el-Hâc Ahmed mugâyir rızâ harekete ibtidâr eylediği inhâ olduğuna mebnî Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından ve mübâşir ma‘rifetiyle bundan akdem li-ecli’t-te’ dîb Dimetoka’ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de mûmâ-ileyhin ‘ıyâl ü evlâdı memleketinde bî-kes ve ızdarabü’l-hâl ve şâyeste-i ... ve bâlâ olduklarından bahisle ‘afv ü ıtlâkını Tekfûrdağı ahâlîsi niyâz ve istid‘â eyledikleri bu def‘a Der-sa‘âdet’ime i‘lâm olunmuş olmakdan nâşî husûsu mezbûr bi’l-fi’l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Ahmed Ağa dâme ulüvvühûya lede’l-havâle ‘ıyâl ü evlâdına merhamete mûmâ-ileyhin ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûru re’ye menûit idüğünü i‘lâm itmekle i‘lâmı mûcebince ıtlâk olunması fermânım olmağın

imdi mûmâ-ileyhin cûrmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

[s. 97]

[97/1] Kütahya Nâ’ibi’ne hüküm

Çehârşenbe Kazâsı ahâlîsinden Hâcî Bekir-oğlu Mehemmed nâm kimesne Cânîk Sancağı’nda vâkı‘ Kayıdağı ve Keşdere ve Fatsa kazâlarından mevcûd sîm ve nühâs ma‘denlerinin ta‘tîlini mûcib harekete ibtidâr eylediği inhâ kılındığına binâ’en bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfîm mûcebince Kütahya’ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun hakkında bahr-ı zehhâr ‘inâyet ve merhamet-i şâhânem ... bularak ‘afv ü ıtlâk husûsuna müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzân ve şâyân kılınmakla menfâdan salıvirilmesi fermânım olmağın imdi merkûmun cûrmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

[97/2] Bir sûreti

İznikmid Nâ’ibi’ne Dergâh-ı ‘Âlî akıncı ocağı neferâtından birinci bölükde birinci ortasının halîfesi Yenibağçeli Tâhir halîfenin üçüncü mülâzımı İstırançalı Mustafa veled Hüseyin’in ‘afvıyçün kezâlik.

[97/3] Bir sûreti

Seddü’l-bahr Kal‘ası dizdârına hassam hasekîlerinden Girîdî Mehemmed’in ıtlâkıyçün kezâlik.

[97/4] Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşlılarından Canîk muhassılı vekîli ‘Osmân Bey dâme mecdühûya ve Konya Nâ’ibi’ne ve Hassam silahşörlerinden Canîk Sancağı’nda kâ’in ma‘den-i humâyûnum emîni Ahmed zîde mecdühûya hüküm

Canîk Sancağı dâhilinde ma‘den-i humâyûnumda merbût Kayakal‘alı Cizyedâr-oğlu ‘Alî Bey ba‘zı eşhâs ile bi’l-ittifâk ma‘den-i humâyûnuma ta‘tîl dâ’iyesiyle dâ’imâ memleketi ifsâda ictisâr ve fukarâyı ra’iyyeti tecrîm ve ızrâr eylediği tahkîk olunduğuna mebnî li-ecli’t-te’dîb çavuş mübâşeretıyla Konya’ya nefy ve tagrîb olunması bâbında bundan akdem emr-i şerîfîm ısdâr ve tesyâr olunmuş ise de merkûm ‘Alî Bey menfâsına gitmeyip el-yevm ma‘den-i mezkûr

etrafında geŖt ü güzâr ile ihtilâl-i memleketi mûcib hareket itmekde olduğu ihbâr olunup merkûmun be-her-hâl menfâsına irsâli irâde-i seniyyem muktezâsından olmağla siz ki muhassıl vekîli kapucubaŖı ma‘den-i humâyûnum emîni mûmâ-ileyhimâsız vusûl-i emr-i Ŗerîfimde merkûm ol tarafda ... ele getirilüp yanına ademler terfikiyle menfâsına gönderilmesi fermânım olmağın imdi merkûmun be-her-hâl menfâsına irsâli matlûb-ı Ŗâhânem idüğu ma‘lûmunuz oldukda ol tarafda bi’t-taharrî gönderilüp yanına ademler terfikiyle esnâyı râhda muhâfazası esbâbı istihsâl kılınarak menfâsı olan Konya’ya nefy ü iclâsı husûsuna müsâra‘at eylesesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ‘et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna dikkat ve vusûlünü Der-aliyye‘me tahrîr ve iŖâret eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî Ŗerh virildi. 27 Câ [Cemâziye’l-evvel] [1]241

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmıŖdır. Fî evâsıt-ı B [Receb] [12]41

[97/5] Karahisâr Develü ve Ankara kazâları nâ’iblerine hüküm ki

Karahisâr-ı Develü Kazâsında mü‘ezzin bi’l-iftâ olan Hâfız Mustafa vazîfesinden hâric umûr-ı vilâyete müdâhale ve kazâyı mezbûr ahâlîsi beynine ilkâyı fesâd eylediğinden hakkında iŖtikâ ile bundan akdem tenbîhi hâvî mektûb irsâl olunmuŖ ise de adem-i itâ‘ati bu def‘a vürûd iden Kayseriye Nâ’ibi’nin i‘lâmı ve ahâlîsinin mahzarından müstebân olmağla müftî-i sâbık mezbûr Hâfız Mustafa’nın Ankara’ya nefy ü iclâsı bâbında emr-i Ŗerîfim sudûrunu bi’l-fi‘l Ŗeyhü’l-İslâm ve müftî’l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû iŖâret itmeleriyle iŖâretleri mücebince çavuş mübâŖeretiyle nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki Karahisâr-ı Develü Kazâsı nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i Ŗerîfimde merkûmu ma‘rifetinle ahz ve mübâŖir ta’yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya teslimen Ankara’ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra‘at eylesesin ve sen ki Ankara nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve bir hatve-i mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâŖiri çavuş merkûm mu‘âvedetiyle Der-aliyye‘me i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 6 B [Receb] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [123]9

[97/6] Amasya Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Dergâh-ı Mu'allâm topçuları ocağının yigirmi dördüncü cemâ'at ortasının çorbacısı Vidinli Hâcî Mehmed kendü hâlinde olmayup Ocağ-ı 'Âmiremin usûl ve nizâmına mugâyir kânûnnâme-i humâyûn şurûtuna muhâlif ocağa ibtidâr eylediği Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Amasya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm ol tarafda ve 'ıyâl ü evlâdı bu tarafda sefil ve sergerdân olup ve vücûhla merhamet-i şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu zevcesi 'Âişe bâ-'arz-ı hâl istid'â ve istirhâm itmekden nâşî husûs-ı mezbûr Dergâh-ı Mu'allâm topçubaşısı Nu'mân zîde mecdühûya lede'l-havâle merkûm madem ki ocakda bulundukda hilâf-ı emr ve rızâ-i ... mücâseret edeceği der-kâr olduğundan emsâli misillü yevmi yüz yigirmi akçe ile tekâ'üdden tevcîh ve çorbacılıktan ihrâc ve kânûnnâme-i humâyûn şurûtu mücebince orta-i mezkûr çorbacılığı [s. 98] ortabaşısına tevcîh kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda itlâkına müsâ'ade-i seniyyem erzâni kılınması mutlakâ re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle merkûmun 'afv ü itlâkı fermânım olmağın imdi merkûmun ancak cürmü 'afvıyla itlâkı husûsuna müsâ'ade-i seniyyem erzâni kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda merkûmun kaydı nefyden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

[98/1] Adana Nâ'ibi'ne hüküm

Karahisâr-ı Sâhib sükkânından Serdâr-oğlu Ahmed hilâf-ı rızâ-i harekete ictira eylediği inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Adana'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de el-hâletü hazihû ıslâh-ı nefis iderek 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü itlâkı husûsu mahallinden inhâ ve istirhâm olduğundan bahisle fî-mâ-ba'de kendü hâlinde hânesinde ikâmet idüp umûr-ı vilâyete karışmamak üzere menfâdan salıvirilmesi bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mîr-mîran-ı kirâmdan hâlâ Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrıfı Bahr-ı Siyâh Boğazı'nın Anadolu cânib- muhafızı Mehmed 'İzzet dâme ikbâlehû ifâde ve iş'âr itmekle vech-i meşrûh üzere itlâkı fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ba'd-ez-zîn kendü hâlinde hânesinde ikâmet idüp umûr-ı vilâyete karışmaması husûsunu gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı

nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]39

[98/2] Keşan Nâ'ibi'ne hüküm

Menfiyyen Keşan Kazâsı'nda olan sâbıkân Galata Kādîsı Keçeci-zâde Mehmed 'İzzet Efendi'nin şark-ı efzâyı sünûh ve sudûr olan irâde-i seniyye-i mülûkânem mücebince 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle vech-i meşrûh üzere 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet-i ma'lûmun oldukda mûmâ-ileyhin kaydı nefyden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[98/3] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Tokad Nâ'ibi'ne hüküm ki

Kâleciler yiğitbaşısı Süleymân bir müddetden berü Tersâne-i 'Âmire'm an bârlarında istediği gibi alup satdığından mâ'adâ bu def'a ol tarafda muhterik olan an bârın derûnunda külliyyetlü giyâh-ı huşk zuhûr idüp kendüsünden lede's-su'âl ağnâm beslemek zımnında vaz' itmiş olduğunu ikrâr eylediği ihbâr olup bu makûle hilâf-ı rızâ harekete ictirâ idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhib ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı celâdet-makrûnunum mücebince çavuş mübâşeretiyle merkûmun Tokad'a nefy ü iclâsı fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] Çavuş zîde kadrihûya teslîmen Tokad'a nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş-ı merkûm ma'rifetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 25 C [Cemâziye'l-evvel] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [123]9

[98/4] Mîr-mirân-ı kirâmdan İsakçı muhâfızı Eyûb dâme ikbâlehûya [...] ve Dimetoka Nâ'ibî'ne hüküm ki

Babadağı muhâfazasına me'mûr Dergâh-ı Mu'allâm topçu neferâtından biri ahâliden bir kimesne bi'l-ittifâk re'âyâdan bir nefer zımmîye i'dâm ile İsakçı tarafına savuşup topçuların kahvesinde ihtifâ itmiş oldukları ve sen ki muhâfız-ı mîr-mirân-ı mûmâ-ileyhsin tarafından haber alınarak merkûmlar ol tarafda olan topçu ortası zâbitânından su'âl ve taleb olundukda firâr itdiler deyü mezbûrları teslim eylemeyerek tefcîr dâ'iyesinde oldukları ihbâr olunup merkûmların bu makûle harekete cesâretleri rızâyı humâyûnumu minvâli ve Ocağ-ı 'Âmiremin kânûn ve usûlüne münâfi olduğuna mebnî muktezâyı kânûn üzere Babadağı cânibinden olan ortanın zâbitânı te'dîb ve terbiye kılındığından bahisle İsakçı muhâfazasında olan ortanın çorbacısı Abdu'rrahmân çorbacının dahi ocakdan mübâşir ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Dergâh-ı Mu'allâm topçubaşısı Nu'mân zîde mecdühû bâ-takrîr istid'â itmekle ocakdan mübâşir ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb Dimetoka'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde çorbacı-i merkûmu ma'rifetinle ahz ve Tophâne-i 'Âmire'm ocağından mübâşir ta'yîn kılınan [...] teslîmen Dimetoka'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 29 B [Receb] [123]9

İtlâkıyün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [123]9

[s. 99] [99/1] Develü ve Tokad kazâları nâ'iblerine hüküm

Develü Kazâsı sükkânından Paşanın oğlu Kör Ahmed dimekle ma'rûf şahıs hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mukaddemâ inhâ olarak Adana'ya nefy ü iclâsıyün emr-i şerîfim sâdır olmuş ba'dehû ahâlî tarafından vâkı' olan istid'â ve istirhâma mebnî kendü hâlinde 'ırz ve edebîyle mukayyed olmak şartıyla merhameten 'afv ü itlâk kılınmış ise de merkûma yine tek durmayarak fukarâyı ra'ıyyete evvelkiden ziyâde zulm ve ta'addîye ibtidâr ve ifsâd ve inhilâl-i memlekete ictisâr itmekde olduğundan bahisle merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsıyla fukarânın şer' ve

mazarratından tahlîs kılınması husûsu bu def'a bâ-i'lâm istid'â olunmakdan nâşî iktizâsı bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası iftihâr Ahmed Ağa dâme ulüvvühûdan lede'l-isti'lâm merkûmun mahall-i âhara nefy ü iclâsı bâbından emr-i şerîfîm sudûrunu i'lâm itmekle i'lâmı mûcebine merkûmun Ocağ-ı 'Âmirem tarafından mübâşir ma'rifetiyle Tokad'a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Develü Kazâsı nâ'ibi mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle merkûmu ahz ve Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kadrihûya terfîkân Tokad'a nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki Tokad Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrini istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâm ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 14 Ş [Şa'bân] [123]9

Mahall-i menfâsına irsâl olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 14 Ş [Şa'bân] [123]9

Itlâkıyün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [123]9

[99/2] Hâlâ Hudâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı ve Bahr-ı Siyâh Boğazı'nın Rumili cânibi muhâfızı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehûya ve Amasya Nâ'ibi'ne hüküm

Bahr-ı Siyâh Boğazı'nda kâ'in Rumili Fenâri Karyesi sâkinlerinden Abdü'lkadîr nâm şahıs öteden berü hîle ve tezvîr ile me'lûf olarak karye-i mezbûre ahâlîsine dâ'imâ rahne ve ziyân itmek 'âdet-i müstemirresi olduğunu karye-i mezbûrenin ehl-i İslâm ve re'âyâsı sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin tarafına bi'd-defâ'at ifâde ve iştikâ eylediklerine mebnî merkûmun hâlî boğaz nâzırı tarafından lede's-su'âl merkûmun hiçbir vakitte şer'-i şerîfe itâ'ati olmayarak karye-i mezbûreden def'i lâzımeden idüğünü haber virmiş ve merkûmun hîle ile ahâlî-i mezkûreden kimisine mülkdür diyerek dükkân ve kimisine hâne fûrûht idüp ... vukû' buldukça hânesinde ihtifâ iderek şer ve mazarratlarından râhatları meslûb idüğünü mübeyyen ahâlî taraflarından bir kıt'a 'arz-ı hâl dahi takdîm olunmuş olduğundan bahisle muktezâsının icrâsı husûsu tarafından ifâde ve inhâ olup bu makûle mazar 'ıyâl olanların icrâ-yı te'dîbiyle emsâlini terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî çavuş mübâşeretiyle merkûmun li-ecli't-te'dîb Amasya'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um

çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Amasya'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-evvel] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 26 B [Receb] [123]9

Tokad Kal'ası'na kal'a-bendiyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [123]9

[99/3] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından hâlâ Ankara ve Kengiri sancakları mütesellimi 'Âsım Bey dâme mecdühûya ve Sivas Kal'ası dizdârı [...] zide hıfzihûya hüküm

Ankara Sancağı'nda vâkı' Haymaneteyn Kazâsı civârında sâkin Cihânbeyli mîr-'aşîreti sâbık Mustafa nâm şahıs 'Âlişân Bey-zâde 'Ömer Bey'den ba'zı hukûk iddi'â eylediğine mebnî Ankara'da huzûr-ı şer'de bi'l-muvâcehe terâfu' şer'-i şerîf olundukda merkûm Mustafa'nın iddi'âsı bî-asl ve tezvîr olduğu tebeyyün iderek şer'ân bir şey lâzım gelmemişken merkûm 'inâyet itmeyip Ankara'dan 'aşîreti derûnuna firâr berle 'aşîret-i merkûmeden Mûsa nâm şahıs ile müttefikân başlarına biraz eşkiya cem'iyle 'aşîreti merkûme hânedânından Hâcî Pehlivân-oğlu Mehmed ve Hâcî Ömer-oğlu Hüseyin ve Hâcî Hasan-oğlu Mehmed nâm kimesnelerin hânesini basup muhârebeye ibtidâr ve hengâm-ı muhârebeye merkûm Hüseyin'i katl ve birkaç neferini dahi alât-ı harb ile darb ü cerh misillü fezâhata ictisâr itmiş oldukları ve merkûmların bu hareketleri 'aşîretin ihtilâline bâdî ve müte'ahhid oldukları ağnâm sevkine sekte ... mûcib bir keyfiyyet olduğu beyânıyla merkûmların bir mahalle tard ü def' kılınmaları husûsu bu def'a bâ-ma'rûzât istid'â veistirhâm olunmuş olup bu makûle tek durmayanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî çavuş mübâşeretiyle merkûmân Mustafa ve Mûsa'nın li-eclî't-te'dîb Sivas Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i kapucubaşı mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde merkûmânı ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Sivas Kal'ası'na nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde merkûmânı dizdârı olduğunun kal'a-i mezkûra vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve ber-takrîb firârları vukû'a gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları husûsuna gereği gibi takayyüd ve

dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm ile Der-sa‘âdet’ime inhâ ve işâret eylemen bâbında. Fî evâ’il-i C [Cemâziye’l-âhır] [1]239

Merkûmândan Hâfız Mustafa Bey vâsıl olduğunu nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 8 Ş [Şa‘bân] [123]9

Mustafa Bey’in utlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [123]9

[s. 100]

[100/1] Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşılardan hâlâ Edirne bostancıbaşısı ve Çermik Sancağı mütesellimi Şehsuvâr-zâde Dervîş Bey dâme mecdühûya ve Kavala Kal‘ası dizdârına hüküm

Yılık?-oğlunun oğlu el-hâletü hazihû anası ve zevcesiyle berâber Edirne’de idüğü ve merkûm babası gibi bir habs olup bulunduğu mahallde tek durmadığı ve hatta mukaddemâ Silistre’de ve Yaş ve Bükreş taraflarında itmediği habâset ve mel‘anet kalmamış olduğu tahkîk kılınup bu makûle kendü hâlinde olmayup müfsidetkârların? başıboş gezdirilmesi câ’iz olmadığına binâ’en sen ki mütesellim-i kapucubaşı-i mûmâ-ileyhsin merkûmu ma‘rifetinle ahz ve tarafından ademler terfîk iderek kayd ve ... Kavala Kal‘ası’na nefy ve irsâl eylemen fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde hiç ... virmeksizin merkûmu ol tarafda be-her-hâl ele götürüp yanına mu‘temed ademler terfîkiyle esnâyı râhda firârdan muhâfazası esbâbını istihsâl iderek Kavala Kal‘ası’na nefy ve irsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde mezbûru dizdârı bulunduğu kal‘a-i merkûma vaz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve ber-takrîb kaçırılması lâzım gelir ise su’âl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası emrine ziyâde takayyüd ve dikkat ve vusûlünü Der-sa‘âdet’ime inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i C [Cemâziye’l-âhır] [1]239

[100/2] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Kayseriye Kal‘ası dizdârı [...] zide hıfzihûya hüküm

Der-sa‘âdet’imde Vezîrhânı’nda mütemekkin Vanlı ...-oğlu ... Karabet ve Tülbendçi Uzun ... nâm zimmîler hilâf-ı resm-i ra’iyyet harekete mücâseret eyledikleri tahkîk olunduğuna mebnî kendülerine te’dîb ve emsâlini terhîb zımnında çavuş mübâşeretîyle mersûmânı Kayseriye Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mersûmânı ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn çavuşlarından mübâşir ta’yîn kılınan [...] çavuş zide kadrihûya teslîmen Kayseriye Kal‘ası’na nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra‘at eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde mersûmânı dizdârı olduğun kal‘a-i

mezkûre vaz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve ber-takrîb firâr eylemeleri lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ve der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme inhâ ve iş‘âra mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ‘il-i C [Cemâziye‘l-âhır] [1]239

Vusûl ve kal‘a-bend olduklarını nâtık vârid olan ‘arz mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 10 B [Receb] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka‘de] [123]9

[100/3] Hâlâ Anadolu Vâlisi sadr-ı esbak vezîrim el-Hâc Dervîş Mehemed Paşa iclâlehûya ve Kütahya Kal‘ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm ki

Der-sa‘âdet’imde Vezîrhânı’nda mütemekkin Van? re‘âyâsından Nar-oğlu nâm zımmî hilâf-ı resm-i ra‘iyyet harekete mücâseret eylediğine mebnî te’dîb kılınmak üzere mersûm bu tarafda lede’t-taharrî hassam silahşörlerinden Vanlı ... Mehemed’in Çal ve Baklan kazâlarında olan akçesiyçün bundan iki üç mâh mukaddem göndermiş olduğu kethüdâsı Hüseyin nâm kimesne ile zımmî-i mersûm dahi berâber gitmiş idüğü tahkîk olunmuş olmağla mesfûr ‘alâ-eyyi-hâl ol taraflarda buldurulup Kütahya Kal‘ası’na kal‘a-bend olunmak fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde mersûmu ol tarafda bâ-taharrî ele getirüp Kütahya Kal‘ası’na kal‘a-bend edesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde mersûmu dizdârı olduğun kal‘a-i mezkûra vaz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve takrîb firâr eylemesi lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna takayyüd ve dikkat ve keyfiyyeti Der-sa‘âdet’ime inhâ ve işâret eylemen bâbında. Fî evâ‘il-i C [Cemâziye‘l-âhır] [1]239

Zımmî-i mesfûr ... ahz ve kayd ü bend ile Kütahya Kal‘ası’na vaz‘ ve hats olunmuş olduğunu müşârun-ileyhin vârid olan tahrîrat mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 29 C [Cemâziye‘l-âhır] [123]9

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Zâ [Zilka‘de] [123]9

[100/4] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi‘l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehemed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Kastamonu Kazâsı Nâ’ibi’ne hüküm

Karaburun sâkinlerinden Bostancı-zâde Mustafa’nın oğlu ‘Alî Bey demekle ma‘rûf şahıs kendü hâlinde olmayup şunu bunu icrâ-yı ‘ırz zımnında bî-vech tecrîm ve tekdîr itdirmeye cür‘et ve ba‘zı ... tahrîk ile ihtilâl-i memleketi mûcib hâlâta mücâseret itmekde olduğuna mebnî bu

güne hareketden ittikâ eylemesi husûsu bi'd-defa'ât kendüne tenbîh ve te'kîd olunmuş ise de isgâ itmemiş ve tervîc-i mâfi'z-zamîr ... Der-sa'âdet'ime 'azîmet itmiş idüğü beyânıyla merkûmun li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîbiyle şer' ve mazarattan fukarânın tahlîsi niyâz ve istid'â kılındığı Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından oldukda Karaburun Voyvodası Ahmed Bey dâme mecdühû tarafından bu def'a der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve husûsu mezbûra dâ'ir Karaburun nâ'ibinin bir kıt'a i'lâmı dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî keyfiyyet ve iktizâsı mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm memleketi ihtilâlden sıyâneten merkûmun bir münâsib mahalle nefy ü iclâsı re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mücebince çavuş mübâşeretiyle merkûmun Kastamonu'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu bu tarafda buldurup [s.101] Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kastamonu'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 2 B [Receb] [123]9

Itlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [123]9

[101/1] Bir sûreti

Dergâh-ı 'Âli kapucubaşlarından Urla ve Karaburun voyvodası Mîr Ahmed dâme mecdühûya ve Kastamonu Nâ'ibi'ne

Karaburun sâkinlerinden Bostancı-oğlu Mustafa hakkında asılda olan cünha ... ve nâzır-ı mûmâ-ileyhin i'lâmına binâ olunarak çavuş mübâşeretiyle merkûmun Kastamonu'ya nefy ü iclâsıyçün aslına tatbîkân iktizâsını vechle.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Selh B [Receb] [123]9

Itlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [123]9

[101/2] Emed Nâ'ibi'ne hüküm ki

Ermeni milletinden Van'da mütemekkin Haçok-oğlu Ağyazar nâm zımmînin hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği bundan akdem Ermeni Patriki sâbık Boğos tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Diyarbekir'e nefy ü iclâ olunmuş ise de mersûm fî-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed âyînlerine mugâyir hareket itmemek şartıyla bu def'alık cürmü 'afv ü tahliye-i sebîli husûsu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Der-sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi ber vech-i muharrer mesfûrun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

[101/3] Gümüş ma'a Hâcıköy ve Kayseriye kazâları nâ'iblerine hüküm

Gümüş ma'denine merbût Hâcıköy Kazâsı sükkânından Kulağuz-oğlu Mehemmed nâm şahıs kendü hâlinde olmayup öteden berü fitne ve fesâd ile me'lûf olduğuna binâ'en fî-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırz ve edebiyle mukayyed olması husûsu kendüne tenbîh ve te'kîd kılınmış ve hatta te'dîb ve ıslâhı zımnında ma'den-i mezkûr ... Taşandağı mukâta'ası sâbıkları üzere altı bin gurus bedeli iltizâm ile bâ-temessük merkûma ihâle ve ilzâm olunmuş ise de cibilliyet-i? mezkûr olan habâset muktezâsınca yine tek durmayıp fukarâyı ra'ıyyete türlü türlü cevr ve ta'addî hetk-i a'râz misillü evzâ'a tasaddî itmekde olduğuna mebnî li-ecli't-te'dîb Zeytûn Kal'ası'na irsâl ve habs olunmuş iken avenesinin mu'âvenetiyle oradan dahi ber-takrîb firâr ile Der-sa'âdet'ime 'azîmet itmiş ve marrü'z-zikr mâl-ı mukâta'a zimmetinde kalmış olduğu beyânıyla meblağ-ı mezkûr ba'de't-tahsîl merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsı husûsu bu def'a bâ-ma'rûzât inhâ olunmakdan nâşî keyfiyyet ve iktizâsı mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm mezbûr Mehemmed mahbûsdan firâr ile Der-sa'âdet'ime gelüp kabâhatini setriçün tezvîre sülûk eylediği ihbâr ve tahkîk olunup o makûle harekât-ı nâ-hemvâra cesâret idenlerin te'dîbât-ı ... icrâ kılınmak lâzımeden olduğundan bahisle merkûm ahz ve ... ve çavuş mübâşeretiyle ibtidâ ma'dene irsâl berle mahallinde ma'rifet-i şer'le hâlî lede'l-rü'yet zimmetinde tahakkuk iden mebâliğ tahsîl olunduktan sonra bir münâsib mahalle nefy ü iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfim ısdârı re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mücebince merkûm çavuş mübâşeretiyle ibtidâ ma'dene irsâl olunup ma'rifet-i şer'le hâlî lede'l-rü'yet zimmetinde tahakkuk iden mebâliği tahsîl olunduktan sonra Kayseriye'ye nefy ü iclâ olunması

fermânım olmağın imdi sen ki Hâcıköy Nâ'ibi mûmâ-ileyh merkûm bu tarafda buldurulup Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen ol tarafa irsâl kılınmış olmağla vusûlünde mârifet-i şer'le hâlî rü'yet ve bir ... şer'i zimmetinde tahakkuk iden mebâliği her ne ise tahsîl olundukdan sonra yine mübâşiri çavuş-ı merkûma terfîkân menfâsı olan Kayseriye'ye irsâle müsâra'at eylesin [s. 102] ve sen ki Kayseriye Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

Merkûmun ma'rifet-i şer'le muhâsebesi rü'yet ve mâl-ı mukâta'adan temessük mûcebince meblağı tamamen tahsîl ve ahz ü kabz olduğundan sonra mübâşire fî-mâ irsâl olduğunu nâtık Gümüş ve Hâcıköy nâ'iblerinin vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 3 Ş [Şa'bân] [123]9

Vusûl olduğunu nâtık Kayseriye'ye Nâ'ibi'nin vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 3 Ş [Şa'bân] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]240

[102/1] Adana Nâ'ibi'ne hüküm

Akşehir Sancağı'nda mütesellim olan Hüsâm-oğlu Hâcî İbrâhîm ifsâd ve ihtilâl misillü hilâf-ı rızâ-i harekete ictisâr eylediği hâlâ Karaman ilhâken Akşehir ve Aksaray sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Darendeli Hasan Paşa iclâlehû tarafından inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sadr olan emr-i şerîfimle Adana'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm ihtiyâr olarak mübtelâ olduğu illetin ... sebebiyle za'if ve ... ve ol vechle harekâtı sâbıkasına nâdim ve pişmân olup fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağına ta'ahhüd itmiş olduğundan bahisle hâline merhameten merkûmun ıtlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem şâyân kılınması husûsu müşârun-ileyh cânibinden bu def'a der-bâr-ı 'atûfet-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve inhâ olunmuş olmakdan nâşî Akşehir'e gelmeyüp ve fî-mâ-ba'de Akşehir mütesellimliği ve sâ'ir ol mezkûr umûrunda istihdâm olunmamak şartıyla merkûmun ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukça şart-ı mezkûru merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

Mûmâ-ileyhin ba'zı ahâlî eylediklerine binâ'en Karaman Vâlisi huzûrunda rû'yet olunmak içün yazılan emr-i 'âlî Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [123]9

[102/2] Bolu Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Çorum Sancağı'nda ... nâm mahallde zuhûr iden ma'denlerin ustabaşısı ... -oğlu ile ... nâm zımmî ma'den-i mezbûrun ibtâlini mûcib harekete ibtidâr eyledikleri inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle mersûmu Bolu'ya nefy ü iclâ itmişler ise de müddet-i nefyleri dokuz mâha resîde olarak kendüleri menfâda ve 'ıyâl ü evlâdları memleketlerinden sefil ve sergerdân ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle hâllerine terhimen 'afv ü itlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bu def'a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz ve istid'â eylediklerine binâ'en husûsu mezbûr mütehayyizân ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûya lede'l-havâle mesfûrlar Çorumlu Mustafa ile yek-dil olarak ma'den-i mezkûrun ibtâlini mûcib harekâta mütecâsir oldukları bâ-ma'rûzât lede'l-inhâ merkûm Mustafa ile ma'ân Bolu'ya nefy ü iclâ olunmuş ve merkûm Mustafa mukaddemce 'afv kılınmış olduğu beyânıyla fî-mâ-ba'de bu makûle harekete cesâret itmemeleri şartıyla mersûmânı dahi 'afv ü itlâkları husûsu re'ye menût idüğünü i'lâm etmekle i'lâmı mûcebince fî-mâ-ba'de bu makûle harekete cesâret itmemeleri şartıyla mersûmânın 'afv ü itlâkları fermânım olmağın imdi bir minvâlî muharrer üzere mersûmların dahi cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâklarını gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[102/3] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemed Tâhir ve dâme mecdühûya ve Keşan Nâ'ibi'ne hüküm ki

Rumili kuzâtından kuzât-ı kapu kethüdâsı Zeynel nâm kimesne öteden berü kapu kethüdâlık nâmıyla mu'tâd olan akçeden ziyâde mebâliğ ahz idüp bu vechle nüvvâb ve menâsib sâhiblerini taraflarına gadr eylediği ve bunun ... ba'zı münâsib olmayan mesâlihe dahi ictisâr itmekde olduğu hasebiyle kendini te'dîb ve emsâlini terhîb zımnında merkûm Zeynel'in Keşan'a nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince çavuş mübâşeretiyile nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuş-ı mûmâ-ileyhsin merkûmu Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Keşan'a nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin

vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 25 C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

[s. 103]

[103/1] Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne hüküm

İbradi Kazâsı'nda a'yânlık dâ'iyesinde olan kuzâtdan Abdu'rrahmân-zâde Sâdık hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî mukaddemce bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ve tagrîb olunmuş ise de el-hâletü hazihû merkûm menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdları dahi vatanında sefil ve sergerdân ve harekâtı sâbıkasına nedâmetle bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle merkûmun 'afv ü ıtlâkı husûsu hâlâ Alanya Sancağı mutasarrıfı ve İzmir muhâfızı düstûr-ı vezîrim Hasan Paşa iclâlehû tarafından bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve bu husûsa dâ'ir mahallinden verilen i'lâm ve mahzar dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup merkûm Sâdık'ın 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsuna gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

[103/2] Adana Nâ'ibi'ne hüküm

Teke Sancağı'nda vâkı' Elmalı Kazâsı a'yânı Sâlih hilâf-ı rızâ harekete inhâ olunduğunu mebnî mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Adana'ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de mûmâ-ileyh müddet-i nefyden berü menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdı vatanında sefil ve sergerdân olduklarından gayrı Teke Sancağı olan beyliği el-yevm mûmâ-ileyhin 'uhdesinde olup bu def'a şeref-rîz sudûr olan emr-i şerîfimle ol mezbûra yoklamacı ta'yîn kılınmış olduğuna binâ'en ... yoklamada ol tarafda bulunması lâzımeden idüğü beyânıyla mûmâ-ileyhin 'afv ü ıtlâkı husûsu hâlâ Anadolu Vâlisi düstûr-ı vezîrim el-Hâc Mehmed Paşa iclâlehû tarafından bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve ol mezbûr yoklamacının buna dâ'ir bir

kıt'a 'arîzası dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla mûmâ-ileyh Sâlih'in 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer mûmâ-ileyhin cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şurût-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

[103/4] Dimetoka Kal'ası dizdârına hüküm

Âsitâne-i Sa'âdet'imde Simkeşhâne kurbunda mütemekkin Rumili'nden ve bakkâl esnâfından Çimen-oğlu? Dimitri nâm zımmî bir müddetden berü kendü hâlinde olmayup esnâf-ı mezkûru bî-gayr-ı hâk tecrîm itdirderek tezvîrâta sülûk ile âyînlerine mugâyir harekât-ı nâ-hemvâra ibtidârı hasebiyle kendüsüne bi'd-defa'ât nush ü pend olunmuş ise de isgâ itmeyüp te'dîb ve terbiyeye muhtâc itdüğünden bahisle mersûm yasakçı ma'rifetiyle Dimetoka Kal'ası'na kal'a-bend olup itlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâlleriyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere li-ecli't-te'dîb mersûmun yasakçı mübâşeretiyle Dimetoka Kal'ası'na kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki dizdâr-ı merkûmsun mesfûr bu tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslimen ol tarafda irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mersûmu dizdârı olduğun kal'a-i mezkûreye vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve bir takrîb firâr itdirmesi esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [123]9

[103/5] Kütahya Nâ'ibi'ne ve Denizli hassı voyvodası Seyyid el-Hâc Mustafa zîde mecdühûya hüküm

Cânib-i Darbhâne-i 'Âmire'mden idâre olunmakda olan Denizli hassı kazâlarından nefis-i Buldan Kasabası sükkânından ...-oğlu 'Alî ve Yûsuf ve Süleymân nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup dâ'imâ fitne ve fesâdı mûcib ihtilâl-i beldeyi müstelzim ve müstevcib hareketden hâlî olduklarından mâ'ada bir takım 'aveneleriyle kasaba-i mezbûrede kâ'in subaşı konağını basup envâ' hasâra ictisâr itmeleri hasebiyle içlerinden merkûm 'Alî'nin ma'rifet-i şer'le te'dîbi icrâ berle mezbûrun Yûsuf ve Süleymân'ın on dokuz bin bu kadar gurus deynleri zuhûr iderek eda-yı deyn itmeleriçün mahbese ilkâ olup ancak şimdiye kadar bir akçesini

viremediklerinden ve bundan böyle dahi viremeyecekleri tebeyyün eylediğinden sebilleri tahliye olunmak lâzım gelmiş ise de merkûmân el-yevm ıslâh-ı nefis idemeyip kemâfî's-sâbık uygunsuzluk edecekleri etvâr-ı sâbıklarından istidlâl olunduklarından bahisle Kütahya'ya nefy ü iclâları husûsu sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve buna dâ'ir bir kıt'a i'lâm dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup keyfiyyet ve iktizâsı mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm merkûmânı li-ecli't-te'dîb Kütahya'ya nefy ve tagrîb olunmaları bâbında emr-i şerîfim ısdârını i'lâm itmekle [s. 104] i'lâmı mücebince çavuş mübâşeretiyle merkûmânı Kütahya'ya nefy ü iclâ kılınmaları fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Kütahya'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhafazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

Merkûm Yûsuf ve Süleymân vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiklerini nâtuk vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 13 B [Receb] [123]9

[104/1] Samsun Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Kastamonu sâkinlerinden ocaklu zümresinden serturnayı Hâcî 'Ömer-zâde Mehemed ve ... Mehemed ve Tahmîsi-zâde el-Hâc Ahmed ve ... -oğlu İsmâ'îl nâm kimesnelerin hilâf-ı rızâ hareketleri inhâ olduğuna binâ'en bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfim mücebince Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ma'rifetiyle Samsun Kal'ası'na nefy ü iclâ olunmuşlarsa da merkûmlar el-hâletü hazihû mütenbih olduklarından bahisle ıtlâklarından müsâ'ade-i 'aliyyem erzâni kılınması husûsunu bu def'a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkânem bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz ve istid'â itmeleriyle keyfiyyet bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası iftihâr es-Seyyid 'Alî Ağa dâme ulüvvühûdan lede'l-isti'lâm merkûmların ıslâh-ı nefis ile mahallinden vârid olan i'lâm ve mahzar ve Kastamonu müteselliminin dahi 'arîzasından müstebân olduğuna mebnî evlâd ü 'ıyâllerini hâllerine terhimen şâyân-ı 'afv ve merhamet oldukları ba'd-ez-zîn hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamaları şartıyla 'afv ü ıtlâkları bâbında emr-i münîfim sudûrunu i'lâm itmekle hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak üzere i'lâmı mücebince merkûmların ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmların cürmlerin

kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâklarını gûş-i hûşlarına tefhîm ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebiline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

[104/2] Lefkoşa Kal'ası dizdârına hüküm ki

Seyyid Hâfız Abdu'llah nâm şahıs Amasya'dan bir kat'î nizâ' için hilâf-ı inhâ celb itmiş olduğu i'lâma sahte buyrulduya cesâret idüp merkûmun ol vechle sahtekârlığı irtikâb eylediğine mebnî icrâ-yı te'dîbiyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî cizyeci mübâşeretiyile li-eclî't-te'dîb Lefkoşa Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki dizdâr-ı merkûmsun merkûm ta'yîn olunan [...] cizyeciye teslîmen ol tarafa irsâl olunmağla vusûlünde merkûmu dizdârı olduğun kal'a-i merkûmeye vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve ber-takrîb firârı vukû'a gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir cizyeci-i merkûma ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âra mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve kal'a-bend olunduğunu nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi . 4 N [Ramazân] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Za [Zilka'de] [12]40

[104/3] Burusa Mollâsı'na hüküm

Harem? zümresinden Ahmed nâm şahıs sirkat töhmetini irtikâb itmiş olup bu makûlelerin icrâ-yı te'dîbiyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî kapu kethüdâsı mübâşeretiyile merkûmun Burusa'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin merkûm ta'yîn olunan kapu kethüdâsına teslîmen ol tarafa gönderilmiş olmağla vusûlünde Burusa'da menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunması lâzım gelür ise mes'ûl olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü kapu kethüdâsı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 8 B [Receb] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [123]9

[104/4] Hâlâ Hudâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı ve Bahr-ı Siyâh Boğazı'nın Rumili cânibi muhâfızı vezîrim Hasan Paşa iclâlehûya ve Geyve Nâ'ibi'ne hüküm

Hudâvendigâr Sancağı'nda vâkı' Günyüzü Kazâsı a'yânı hakkında şikâyeti mutazammın sahte ve müzevver i'lâm ve mahzar getürmüş olan çend nefer kimesneler sen ki vezîr-i müşâr-un ileyhsin tarafına celb ve istintâk olunarak bu hareket içlerinden fakat Topçu İsmâ'il nâm kimesnenin tahrîk ve iğfâlinden neş'et itmiş olduğu tebeyyün eylediğinden bahisle merkûmun Geyve'ye nefy ü iclâ olunması bâbında emr-i şerîfim sudûru bu def'a tarafından ifâde ve inhâ olunmuş olmakdan nâşî merkûm Topçu İsmâ'il'in çavuş mübâşeretiyle Geyve'ye nefy ü iclâsı fermânım olmağın imdi merkûmu Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Geyve'ye nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Receb [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âfî şerh virildi. 10 B [Receb] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebi'ü'l-âhır] [1]240

[104/5] Hâlâ Anadolu Vâlisi sadr-ı esbak vezîrim el-Hâc Dervîş Mehemed Paşa'ya ve Kütahya Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Birkaç senedir Der-sa'âdet'imden re'âyâ ve ba'zı üserâ bî-dirîğ firâra ictirâ itmekde olduklarına mebnî bu makûleleri kaçırınları kimler idüğü hafî taharrî olunmakda iken Kefalonyalı ve Zantalı ba'zı adalar re'âyâsı 'Âsitâne-i Sa'âdet'imde bu maslahatla meşgûl oldukları haber alınarak ele götürölüp tomruğa vaz' ile söyletdirildikde ... fesâddan berü bu tarafda ikâmetle [s. 105] francalacı ve bağçevân ve bakkâl ve Arnavud ve sâ'ir başıboş Rum milletinden celb edebildikleri havenenin yedlerine aylık diyerek ikişer yüz ve yüz ellişer ve ba'zen yüz ve ellişer gurus i'tâ ile götürüp adalar kapudânlarına teslîm ve virdikleri akçelerini yüzde otuz gurus ondalığıyla kapudânlardan ahz itmekde olduklarını ve firâr iden üserânın dahi ekserîsini kendüleri kaçırdıklarını her biri i'tirâf ve ikrâr ve kâr ve ... ancak bu maslahat olduğunu ifâde ve tezkâr itmiş ve mesfûrlar İngiltere baştercümânı muvâcehesinde dahi bi'd-defa'ât lede'l-istintâk yine övgülü sözlerini i'âde iderek her hâlde müttehim nüfûs-ı hîleden olduklarını

İngiltere devleti sefâreti ‘indinde dahi tebeyyün ve tahakkuk eylemiş olup bu gûne irtikâb ile nizâm-ı mülk ve milleti ihlâlê sâ’i olan hıyânetkârlar hiçbir devletde kabûl ve sahâbet olunmayacağına ve bu taraftan dahi vaz‘ ve teb‘îdleri lâzımeden olduğuna mebnî mesfûrlardan Kefalonyalı Derzî ispîr? ve ... ve ispîr ve gemi kulağuzu Dimitri ... ve ... ve Kuyumcu Andreyapolos? ve Zantalı ispîr ve Koçak ve Kefalonyalı diğer ispîr... ve Şireli boğçacı çırağı Corci nâm sekiz nefer gâvurların çend nefer harbeci mübâşeretiyle Kütahya Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin mersûmlar ta‘yîn olunan harbeciye teslîmen Kütahya’ya gönderilmiş olmağla vusûllerinde ol tarafda kal‘a-bend itdirüp hiçbir neferinin kaçırılmaması esbâbını istihsâlê mübâderet eyleyesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun mesfûrları dizdârı olduğun kal‘a-i merkûma vaz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve içlerinden bir fukarânın firârı gelür ise be-her-hâl mes’ûl ve mu‘âteb olacağını ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini ... merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme inhâ ve iş‘âra mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye’l-âhır] [1]239

Mesfûrlar Kütahya Kal‘ası dizdârına teslîm olunup ... zindân ve hıfz olunmuş olduğunu müşârun-ileyhin vârid olan tahrîrat ve dizdârın ‘arîzası mazmûnları bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 5 B [Receb] [123]9

Boğçacı çırağı Corci'den ... İzmir muhâfızına teslîm olunmak üzere emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [1]240

Merkûm Corci çırağı şeref-i İslâm ile müşerref olmağla utlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]41

[105/1] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fi’l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Kütahya Kal‘ası Nâ’ibi’ne hüküm

... nâm kimesne zî-talebe-i ‘ulûmda olup dersiyle meşgûl olduğundan mâ‘adâ talebe-i ‘ulûma lâayık olmayan ba‘zı harekete ictisâr eylediğine binâ’en merkûm li-ecli’t-te’dîb Kütahya Kazâsı’na nefy ve tagrîb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müftî’l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu mübâşir ta‘yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya’ya nefy ve irsâlê müsâra‘at eyleyesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet

itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 9 B [Receb] [12]39

[105/2] Varna Nâ'ibî'ne hüküm

Âsitâne-i 'Aliyye'm mütemekkinlerinden Ermeni tâ'ifesinden ... nasrâniye kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olmayup âyînlerine mugâyir hareket-i nâ-hemvâra ibtidâr eylediği ve te'dîb ve terbiyeye muhtâc olduğu ihbâr olunduğundan bahisle nasrâniye-i mersûme 'ibreten li's-sâ'irîn yasakçı ma'rifetiyle Varna'ya nefy ü iclâ olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-î şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin nasrâniye-i mesfûru bu tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen irsâl olunmuş olmağla vusûlünde tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Receb [1]239

[105/3] Burusa Mollâsı'na hüküm

Mukaddemâ Der-sa'âdet'imde sirkat töhmetiyle ahz ve Midillü'ye nefy olunup ba'dehû 'Âsitâne-i 'Aliyye'me gelmemek şurûtuyla ıtlâk kılınmış olan Hâfız Mehemmed nâm şahıs şart-ı ıtlâkını münâfi 'Âsitâne-i 'Aliyye'me gelüp bu def'a dahi sirkat töhmetini irtikâb eylediğine mebnî merkûmun tekrâr nefy ü iclâsıyla gereği gibi te'dîbi lâzım gelmiş olmakdan nâşî harbeci mübâşeretiyle Burusa'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin merkûm ahz ve ta'yîn olunan harbeciye teslîmen Burusa'ya irsâl olunmuş olmağla vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri harbeci-i merkûm ile der-bâr-ı übbebet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtuk vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 27 B [Receb] [123]9

[s. 106]

[106/1] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Muhallefât hâlifesi sâbık Mehmed Sâlih hilâf-ı rızâ hareketi vukû'una mebnî bundan akdem sahîfe-i berâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem mûcebince Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de mûmâ-ileyhin ihtiyâr vâlidesi sagîre kerîmesi bî-kes kalarak mübtelâyı hasret ve iştiyâk ve giriftâr-ı ... olduklarını beyân berle mûmâ-ileyhin 'afv ü itlâkını müsâ'ade-i merâhim'âde-i seniyye-i mülûkânem erzân kılınması husûsu bâ-'arz-ı hâl istid'â ve istirahat eylediklerinden ve mûmâ-ileyhin müddet-i nefy bir seneyi tecâvüz iderek şimdiye kadar karîn-i terbiye ile fi-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağı ma'mûl olduğundan bahisle vâlîde ve kerîmesi mezbûrelere merhameten ve eyyâm-ı mübârekeye hürmeten 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l başdefterdârım olan es-Seyyid Mehmed Es'ad dâme ulüvvühû bâ-takrîr ifâde ve niyâz itmekden nâşî merhamet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn mehâbet-makrûnum mûcebince eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ve defterdâr mûmâ-ileyhin niyâzına binâ'en 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin cerâim-i güzêştesine kalem-i 'afv u safî hıdîv-âneme keşîde kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i seniyye mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]39

[106/2] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Edremid Voyvodası Mehmed dâme mecdühûya ve Antalya Nâ'ibi'ne hüküm ki

Geçenlerde vukû' bulan ... humâyûnumda şâyân-ı merhamet olan bir takım menfîler 'afv ü itlâk olunarak beş sene mukaddem mahall-i âhara revgân-ı zeyt fûrûhtu töhmetiyle Kütahya'ya iclâ kılınmış olan Edremidli Kocabaş-oğlu Ahmed'in dahi müddet-i nefyi uzamış olmak mülâbesesiyle Kütahya'dan tahliye-i sebîli bâbından emr-i şerîfim verilmiş ise de merkûm ol vakit itlâkına bakmayarak bilâ-fermân Kütahya'dan savuşup gitmiş ve mukaddemce Edremid'de tekvîn iden fesâd ve ihtilâle bâ'is olanlar ile birlikde olduğu tahkîk birle oğlu Mustafa ile beraber li-ecli't-te'dîb Burusa'ya nefy ve tagrîb kılınmış olduğuna mebnî Kütahya'da bulunamayıp Burusa'da olduğu haber alınarak mu'ahharen başka cünha ile Burusa'ya nefyinden Kütahya'da duhûl olunarak itlâk emri oraya irsâl ile salıvirdirilmiş olup oğlu merkûmun henüz itlâkı vukû' bulmamış iken kendüsünden evvel oğlu mezbûr Edremid'e

gelüp “Ben ve bâbam itlâk olduk on gûne kadar bâbam dahi gelecekdir” deyü haber vermiş ve merkûmân ... erbâb-ı fesâddan olmaları hasebiyle keyfiyyet memlekete bir nev’i mûcib-i teşvîş olmuş idüğü bu def’a istihbâr kılınmış olmakdan nâşî gereği gibi te’dîb ve terbiyeleri zımnında ikisinin dahi çavuş mübâşeretiyle Antalya’ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki bu def’a kapucubaşı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûm Ahmed Edremid’e gelmiş ise oğlu mezbûr ile berâber mübâşir ta’yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Antalya’ya nefy ve henüz gelmemiş ise keyfiyetden oğlu mezkûra ve sâ’ir hiç ferd ... vormeyerek geldiği anda ahz ve ikisini birden menfâları olan Antalya’ya irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmânı ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve oradan dahi bir takrîb firâr eylemeleri lâzım gelür ise be-her-hâl mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu‘âvedetiyle Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i B [Recep] [12]39

Merkûm Ahmed vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 16 Ş [Şa‘bân] [123]9

Itlâklarıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [12]39

[106/3] Bi’l-fi’l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası Seyyid ‘Alî Ağa dâme ulüvvühûya ve Dimetoka Kal‘ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Tophâne-i ‘Âmire’m sâkinlerinden otuz ikinci bölüğün yoldaşlığı dâ’iyesinde olan Şekerci ‘Alî nâm şahıs kendü hâlinde olmayup muktezâyı cibilliyeti üzere türlü türlü ekâzib ü erâcîf ile fesâdı mûcib harekete ictisâr eylediği tahkîk olduğundan bahisle kendüsünü te’dîb ve emsâlini terhîb zımnında merkûmun Ocağ-ı ‘Âmiremden mübâşir ma‘rifetiyle Dimetoka Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu sen ki ağayı mûmâ-ileyhsin bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere ocağı ‘Âmiremden mübâşir ma‘rifetiyle merkûmun Dimetoka Kal‘ası’na kal‘a-bend olunması fermânım olmağın imdi merkûmu ma‘rifetinle ahz ve Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından mübâşir ta’yîn olunan [...] zîde kadrihûya teslîmen Dimetoka Kal‘ası’na nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu dizdârı olduğunun kal‘a-i mezkûra vaz‘ ve kal‘a-bend idüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve ber-takrîb firârı lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i B [Recep] [12]39

Vusûl ve kal'a-bend olunduğunu nâtik dizdârın vârid olan 'arîzası mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 21 B [Receb] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [123]9

[s. 107]

[107/1] Brusna? Mollâsı'na hüküm

Âsitâne-i 'Aliyyemde mütemekkin Rum tâ'ifesinden sarrâf Avramaki nâm zımmî bir müddetden berü kendü hâlinde olmayup ef'âl-i şenî'aya misillü tezvirâta sülûk birle harekât-ı nâ-hemvâra ibtidâr eylediği hasebiyle kendüsüne bi'd-defa'ât nush ü pend olunmuş ise de isgâ itmeyüp harekât-ı sâbıkasında ısrâr üzere olduğundan te'dîb ve terbiyeye muhtâc olduğu beyânıyla mesfûr li-ecli't-te'dîb yasakçı ma'rifetiyle Brusna'ya nefy ve teb'îd olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr takrîriyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul Rum Patriki Antimos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr takrîr takdîmiyle istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere mersûmun yasakçı mübâşeretiyile Brusna'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin sarrâf mesfûr bu tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı merkûma teslîmen irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mersûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i ahâr mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm 'avdetiyle Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Receb [1]239

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [123]9

[107/2] Sinob Kal'ası dizdârına hüküm

Divriği Kazâsı sâkinlerinden dizdâr-ı haseki İbrâhîm nâm kimesnenin hilâf-ı rızâ hareketi Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Sinob Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûm menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdı vilâyetinde sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyeste ve şâyân oldukları beyânıyla 'afv ü ıtlâkı husûsu bâ-'arz-ı hâl niyâz ve istid'â olunmakdan nâşî merkûmun ıslâh-ı keyfiyyeti bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası iftihâr es-Seyyid 'Alî Ağa dâme ulüvvühûdan lede'l-isti'lâm fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm itmekle i'lâmı mûcebince merkûmun kal'a-i merkûmeden salıvirilmesi fermânım olmağın imdi bir minval-i

muharrer merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm itdirilmek kal‘a-i mezkûreden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i B [Receb] [1]239

[107/3] Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı Nâ’ibi’ne hüküm ki

Bundan akdem li-ecli’t-te’dîb Karahisâr-ı Sâhib Kazâsına nefy ve tagrîb olunmuş olan Silivri Nâ’ibi sâbık ‘Osmân’ın evlâd ü ‘ıyâline merhameten eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ‘afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müfti’l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu ifâde ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Receb [12]39

[107/4] Konya Nâ’ibi’ne hüküm

Bundan akdem li-ecli’t-te’dîb Konya Kazâsı’na nefy ve tagrîb olunmuş olan Rumili kuzâtından kuzât kapu kethüdâsı el-Hâc Sâlih’in evlâd ü ‘ıyâline merhameten ve eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ‘afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müfti’l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu ifâde ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Receb [12]39

[s. 108]

[108/1] Çekmece-i Kebîr ve Dimetoka Nâ’ibi’ne hüküm ki

Çekmece-i Kebîr Kasabası’nda ... Karyesi mütemekkinlerinden Rum milletinden Hâcî? Menol nâm zımmî bir müddetten berü kendü hâlinde olmayup üzerine lâzım olmayan türlü türlü hareket-i nâ-hemvâra ibtidârı ve âyînlerine mugâyir evzâ‘a ictisârı hasebiyle bi’d-defa‘ât nush ü pend olunmuş ise de isgâ itmeyüp te‘dîb ve terbiyeye muhtâc olduğu beyânıyla mersûm li-ecli’t-te’dîb yasakçı ma‘rifetiyle Dimetoka’ya nefy ve teb‘îd olup itlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâliyle istirhâm olunmadıkça müsâ‘ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi‘i Rum Patriki Der-sa‘âdet’imde mukîm cemâ‘at-i metropolidan Südde-i

Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâlleriyile istid'a itmeleriyle yasakçı mübâşeretiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Çekmece-i Kebîr Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin mersûm ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûm terfîkân Dimetoka'ya nefy ve irsâl eylesin ve sen ki Dimetoka Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde mesfûru ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-'Aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Receb [12]39

İtlâkıyçün emr-i âli yazılmıştır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [12]39

[108/2] Dimetoka Kal'ası dizdârına hüküm ki

Rum milletinden Tire Kazâsı'nda mütemekkin Re'is-oğlu Dimitri nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mukaddemâ Rum Patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol babda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Dimetoka Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de mersûm ıslâh-ı nefis iderek harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat edeceğine milletinden ba'zı mu'temed zımmîler ta'ahhüd ve tekeffül eylediklerinden bahisle fî-mâ-bâ'de mersûm memleket umûruna ve metropolidliğe karışiyorsa Tire Kazâsı'nda vâkı' cevâmi'-i şerîfe on bin gurus nevr vermek ve âhar vechle dahi te'dîb olunmak şartıyla mersûmun 'afv ü itlâkıyçün başka vâfire hükm mutazammın Tire Kazâsı Nâ'ibi'ne hitâben başka evâmir-i şerîfem ısdârını İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki Der-'Aliyye'mde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâllerine derc ve istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere mersûmun itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer mersûmun cürmü 'afv kılınmış ve nevr maddesi için mahalline başkaca emr-i şerîfim gönderilmiş idüğü sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi tefhîm ve telkîn iderek kal'a-i merkûmeden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Receb [1]239

[108/3] Bir sûreti

Tire Kazâsı Nâ'ibi'ne asılda olan inhâ ve istid'â beyân ve vâfire-i hükm mutazammın şart-ı mezkûr ile mersûmun 'afv ü itlâkı derciyle emr-i şerîf takayyüd bir ve tesyîr kılınmış olduğu der-miyân olunarak keyfiyyet-i ber vech-i meşrûh iktizâsına göre.

[108/4] Niğde Kal'ası dizdârına hüküm ki

‘Âsitâne-i ‘Aliyye’nde Tarabya mütemekkinlerinden Rum tâ’ifesinden Yazıcı Dimitri nâm zimmî kendü hâlinde olmayup bir müddetden beri türlü türlü fezâhata ibtidârı ve âyînlerine mugâyir harekât-ı nâ-hemvâra ictisârı hasebiyle defa’âtle nush ü pend olunmuş ise de isgâ itmeyip harekât-ı sâbıkasında ısdâr eylediği ve te’dîb ve terbiyeye muhtâc olduğu beyânıyla mersûm yasakçı ma’rifetiyle li-ecli’t-te’dîb ‘ibreten li’s-sâ’irîn Niğde Kal’ası’na nefy ve kal’a-bend olunup ıtlâkı husûsuna yine memhûr takrîriyle istirhâm olunmadıkça müsâ’ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul Rum Patriki Antimos nâm râhib Südde-i Sa’âdet’ime bir kıt’a memhûr takrîr takdîmiyle istid’â itmeleriyle yasakçı mübâşaretiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki dizdâr-ı merkûmsun mersûm bu tarafda ahz ve mübâşir ta’yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen ırsâl olunmuş olmağla vusûlünde dizdârı bu def’a kal’a-i mezkûreye vaz’ ve kal’a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mucânebet ve bir hatve-i âhar mahalle salıvirilerek esbâbı muhâfazası husûsuna takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-‘Aliyye’me inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [1]239

İtlâkıyçün emr-i âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]39

[108/5] Bolu Nâ’ibi’ne hüküm ki

Müteveffâ Hâlit Efendi’nin tevâbi’inden mühürdâr Sa’îd ve haftâni yamağı Abdü’lhamîd bundan akdem sahîfe-i berâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü’l-‘unvân padişâhânem mücebince Bolu’ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de müddet-i nefyleri hayli vakit olarak erzâni kılınup ol babda hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem aralık aralık istirhâm olunmakda olduğundan eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ‘afv ü ıtlâklarına müsâ’ade-i merâhim’âde-i hıdîv-ânem şeref-yafta-i sudûr olmağla menfâdan salıvirilmeleri fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin haklarında ‘afv ü safh bâ-hıdîv-ânem bî-dirîğ kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma’lûmun oldukda kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i B [Receb] [12]39

[108/6] Bir sûreti

Kastamonu Nâ’ibi’ne müteveffâyı mûmâ-ileyhin tevâbi’inden kapu çukadârı ‘İzzet ve Urla Voyvodası sâbık Abdü’lhalîm’in ıtlâklarıyçün bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhânem aslı gibi.

[s. 109]

[109/1] Bir sûreti

Kütahya Nâ'ibi'ne müteveffâyı mûmâ-ileyhin tevâbi'inden ... voyvodası sâbık kapucubaşı Dede Mustafa ve hazînedârı Ahmed'in ıtlâklarıçün kezâlik.

[109/2] Bir sûreti

Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne müteveffâyı mûmâ-ileyhin tevâbi'inden Filibe Nâzırı Mehemed ve sâbık kapucubaşı hazînedârı 'Ömer'in ıtlâklarıçün kezâlik.

[109/3] Burusa Mollâsı'na hüküm ki

... sükkânından olup ba'zı su'âl ve cevâb zımnında bu def'a Der-Sa'âdet'ime celb ve ihzâr olunmuş olan Sefer Şâh-zâde Sâlih Bey ve Sa'id Bey eniştesi Mustafa kethüdâ demekle ma'rûf üç nefer eşhâsın hilâf-ı rızâ hareketlerini tebeyyün iderek li-ecli't-te'dîb kapu kethüdâsı mübâşeretiyle Burusa'ya nefy ve tagrîb olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin merkûmlar bu taraftan ta'yîn olunan [...] kapu kethüdâsına terfîkân Burusa'ya nefy ve irsâl olunmuş olmağla vusûlünde merkûmunu ol tarafta menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âtab olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini kapu kethüdâsı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehetkarâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı B [Receb] [1]239

Vusul ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiklerini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı âli şerh virildi. 23 B [Receb] [12]39

İtlâkıçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [12]39

[109/4] Burusa Mollâsı'na ve Silivri Nâ'ibi'ne hüküm

Mukaddemce ba'zı su'âl ve cevâb zımnında Silivri'den Der-sa'âdet'ime celb ve ihzâr olunup Silivri'ye 'avdet itmiş olan serdâr serturnayı Seyyid Süleymân'ın hilâf-ı rızâ hareketi tebeyyün ederek li-ecli't-te'dîb Ocağ-ı 'Âmiremden kul çavuşu mübâşeretiyle Burusa'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki Silivri Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin merkûmu Ocağ-ı 'Âmiremden ta'yîn kılınan [...] çavuşa terfîkân Burusa'ya nefy ve irsâle müsâ'reat eylesin ve sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafta menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âtab olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i B [Receb] [1]239

[109/5] Pirlepe Nâ’bi’ne hüküm

Hâlâ Teke ve Hamîd sancakları mutasarrıfı işbu vezîrim Mustafa Paşa iclâlehûnun Berkofça’da inşâ itmiş olduğu medresenin müderrisi ve belde-i mezkûrenin müftisi İsmâ’îl kendü hâlinde olmayup teferrüd dâ’iyesiyle ifsâd-ı memleket hilâf-ı rızâ harekete cür’et eylediği müşârun-ileyh tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan evâmir-i ‘aliyyemle merkûm Pirlepe’ye nefy ü iclâ olunmuş ve ‘ıyâl ü evlâdı dahi vatan-ı asliyesi olan İpek Kazâsı’na iskân itdirilmiş ise de merkûm harekât-ı sâbıkasına nâdim ve pişmân ve bi’l-vücûh ‘inâyet ve merhamete şâyân olduğundan bahisle bundan böyle Berkofça’ya ayak basmayup sâ’ir mahallde sâkin olmak ve kendi umûrundan gayrı maslahata karışmamak şartıyla itlâkı husûsu müşârun-ileyh tarafından bu def’a Der-sa’âdet’ime tahrîr ve istid’â ile husûs-ı mezkûra dâ’ir kazâ-i mezbûr cânibinden verilen i’lâm ve mahzar takdîm olunmakdan nâşî müşârun-ileyhin inhâsı vechle merkûmun ‘ıyâl ü evlâdının afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müftî’l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâyı Mustafa ‘Âsım edâmallahû te’âlâ fezâilehû işâret idüp işâretleri mücebince ‘ıyâl ü evlâdlarının Berkofça’dan mâ’adâ diledikleri mahalle ‘azîmetlerine mûmâna’at olunmamak üzere diğer emr-i şerîfim ızrâr kılınmış olmağla merkûmun dâhi afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki na’ib-i mûmâ-ileyhsin ma’lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm ederek kaydı neyfden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [1]239

[109/6] İpek Kazâsı Nâ’ibi’ne hüküm

Hâlâ Teke ve Hamîd sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Yûsuf Paşa iclâlehûnun Berkofça’da inşâ itmiş olduğu medresenin müderrisi ve belde-i mezkûrenin müftisi İsmâ’îl kendü hâlinde olmayup teferrüd dâ’iyesiyle ifsâdı memleket misillü hilâf-ı rızâ harekete cür’et eylediği müşârun-ileyh tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan evâmir-i aliyyemle merkûm Pirlepe’ye nefy ve iclâ olunmuş ve ‘ıyâl ü evlâdı dahi vatan-ı asliyesi olan İpek Kazâsı’na gönderilmiş ise de **[s. 110]** merkûm harekât-ı sâbıkasına nâdim ve pişmân ve bi’l-vücûh ‘inâyet ve merhamete şâyân olduğundan bahisle bundan böyle Berkofça’ya ayak basmayup sâ’ir mahallde sâkin olmak ve kendi umûrundan gayrı maslahata karışmamak şartıyla itlâkı husûsu müşârun-ileyh tarafından Der-sa’âdet’ime tahrîr ve istid’â ile husûsu mezkûra dâ’ir kazâ-i mezkûr tarafından verilen i’lâm takdîm olunmakdan nâşî müşârun-ileyhin inhâsı vechle merkûm ve ‘ıyâl ü evlâdının afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-

İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû teâlâ fezâilehû işâret edip işâretleri mücebince şart-ı mezkûr ile merkûm ıtlâkıyçün diğêr emr-i münîfim ısdâr kılınmış olmağla 'ıyâl ü evlâdının dâhi salıvirilmeleri fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukta 'ıyâl ü evlâdının dahi Berkofça'dan mâ'adâ diledikleri mahalle 'azîmetlerine muhâlefet olunmayarak sebîlleri tahliye olunmak bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [1]239

[110/1] İznik Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Beyoğlu mütemekkinlerinden Avanis nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği bundan akdem Ermeni Patriki sâbık tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol babda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb İznik'e nefy ü iclâ olunmuş ise de bundan böyle kendü hâlinde olup âyînlerine mugâyir hareket itmemek üzere ta'ahhüd ve milletinden üç beş nefer zımmîler dahi tekeffül ile ıtlâkını recâ ve niyâz eylediğinden bahisle mesfûr fî-mâ-bâ'de kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olup mugâyir-i âyîn hareket itmemek ve eğer hilâf-ı ta'ahhüd hareketi zuhûr ederse ... nefy olunmak şartıyla bu def'alık cürmü 'afv ü tahliye-i sebîli husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arzuhal takdîmiyle istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer mesfûrun cürmü 'afv ve ıtlâk kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukta şart-ı ıtlâkını mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve tefhîm ederek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [1]239

[110/2] Adapazarı Kazâsı Nâ'ibi'ne ve Kal'a-i Sultâniye dizdârına hüküm ki

Ermeni tâ'ifesinden Adapazarı mütemekkinlerinden ... İstefan nâm papas kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olmayup dâ'imâ âyînlerine mugâyir harekâta ibtidâr ve türlü türlü fesâd ve ihtilâl-i nizâm-ı kadîmlerini mûcib evzâ'a ictisâr itmekte olduğundan te'dîb ve terbiyeye muhtâc idüğü ihbâr kılındığından bahisle râhib-i mesfûr ıslâh-ı nefis oluncaya kadar 'ibreten li's-sâ'irîn Çanakkal'ası'na kal'a-bend olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arzuhal takdîmiyle istid'â itmekten nâşî vech-i meşrûh üzere yasakçı mübâşeretîyle kal'a-bend olunmuş fermânım olmağın imdi sen ki Adapazarı Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin râhib-i mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı merkûma teslîmen kal'a-i mezkûreye irsâl eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde mesfûr papas dizdârı olduğun kal'a-i merkûmeye vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-

ferman ıtlâkından mücânebet ve bir hatve ahâr mahalle salıvirilmek esbâbı muhâfazası istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı merkûm ile kendü hâline inhâya mübaderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [1]239

İtlâkıyçün emr-i âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]40

[110/3] Dubniçe Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm ki

Rum tâ'ifesinden Gümülcine mütemekkinlerinden Kirilos nâm râhib hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mukaddemâ Rum Patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol babda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Dubniçe Kazâsı'nda vâkı' ve belde-i ta'bîr olunur? manastıra nefy ve iclâ olunmuş ise de râhib-i mesfûr ıslâh-ı nefis iderek harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat edeceğine milletinden ma'lûmü'l esâmi bazı mu'temed zımmîler ta'ahhüd ve tekeffül eylediğinden bahisle fî-mâ-bâ'de harekât-ı sâbıkasında ısrâr ederse âhar vechle te'dîb olunmak şartıyla cerâim-i güzêştesi 'afv ü ıtlâkı husûsuna İstanbul ve tevâbî'i Rum Patriki Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime takdîm eyledikleri bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâllerinde istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer râhib-i mersûmun cürmü 'afv ü ıtlâk kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve tefhîm ederek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [12]39

[110/4] Bir sûreti

Dubniçe Kazâsı Nâ'ibi'ne Gümülcine Kazâsı'na tâbî' Makri Karyesi mütemekkinlerinden Papa Damaskinos nâm zımmî asılda olan ta'ahhüd ve tekeffül olunduğu üzere şart-ı mezkûr ... 'afv ü ıtlâkını bâ-'arzuhal istid'â eyledikleri ecilden ıtlâkıyçün aslı gibi. Fî evâsıt-ı Receb [1]239

[110/5] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Erdek Nâhiyesi vücûhundan Hâcî Emîn nâm şahıs öteden berü fesâddan hâlî olmadığından bu def'a nâhiye-i mezbûrda bir takım erâzil ve eşhâs makûlelerini başına cem' ederek voyvodalığı tahsîl dâ'iyesiyle mahkemeye varup hüsn-i hâlini mutazammın ahâlîden cebren bir kıt'a mahzar almış ve hâlâ Erdek Voyvodası dahi def'-i fesâd zımnında mahzar-ı mezkûru temhîr itmiş ise de merkûm ol tarafda oldukça nâhiye-i mezbûra fesâd ve ihtilâlden hâlî olmayacağını tahkîk kılınmış ve merkûm bu def'a Der-sa'âdet'ime geldiği dahi ihbâr olunmuş olup bu makûle

mugâyir rızâ harekete ictirâ edenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi lazımeden olmakdan nâşî merkûmun li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle Kütahya'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu buldurup ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâ'reat eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ul ve mu'atab olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 29 B [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [123]9

[s. 111]

[111/1] Hâlâ Karaman Vâlisi ve ilhâken Akşehir ve Aksaray sancakları mutasarrıfı vezîrim Darendeli Hasan Paşa iclâlehû ve Sivas Kal'ası dizdârı zîde hıfzihûya hüküm

Akşehir Sancağı'nda Ilgın Kazâsı'nda kâ'in Tatlar nâm-ı diğêr Çiğil dimekle ma'rûf derbendde hassam teber-dârlığından mahrec derbend ağası olan Ahmed'i bundan akdem bilâ-mûceb i'dâm ile emvâl ve eşyasını gâret iden eşhâs-ı muktezâyı emr ve irâde-i 'aliyyem üzere taharrî olunarak on sekiz neferi ele götürölüp mahbese ilkâ olunduğunu ve içlerinden muharrerü'l-esâmi altı neferi asıl kâtil oldukları haber virildiği sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin bu def'a tarafından Der-sa'âdet'ime inhâ ve iş'âr ve iktizâsı istifsâr kılınmış olmakdan nâşî altı neferin hakkında diğêr emr-i şerîfim gönderilmiş ve mâ'adâsının dahi Sivas'a nefy ve kal'a-bend olunmaları husûsuna irâde-i seniyyem ta'allukuyla ol babda hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûn-ı hıdîv-ânem celâdet-rîz sudûr olmuş olmağla mahbûs olanların isimleri yazılan eşhâsdan mâ'adâsı çavuş mübâşeretiyle Sivas'a nefy ve kal'a-bend olunmak fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde eşhâs-ı merkûmeyi mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] zîde kadrihûya teslîmen esnâyı râhda firârdan muhâfazaları esbâbını istihsâl iderek Sivas'a nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûllerinde mezbûrları dizdârı olduğun Sivas Kal'ası'na vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ul

ve mu‘âtab olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini isimleri beyânıyla Der-sa‘âdet’ime inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı B [Receb] [1]239

On bir nefer merkûmlar Sivas'a irsâl olunduklarını nâtık müşârun-ileyhin vârid olan tahrîrât ve Konya Nâ'ibi'nin vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh verildi. 22 Ş [Şa'bân] [123]9

Merkûmundan Mustafa-oğlu 'Alî ve Ekşili 'Ömer-oğlu Bekir ve diğer 'Ömer-oğlu Mehmed ve Topal Mehmed-oğlu Ferid ve Kör Hasan-oğlu ve ikiz-oğlu 'Abdî ve Katırcı-oğlu Mehmed ve Mehmed-oğlu Mehmed vâsıl olduğu meks ve ikâmet olduğunu nâtık vârid olan 'arz mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 4 N [Ramazân] [12]90

[111/2] Burusa Mollâsı'na ve Karadeniz sevâhilinde kâ'in [...] Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ortalarından Hanya Kal'ası muhâfazasına me'mûr otuz birinci cemâ'atin ustası Hüseyin nâm şahıs muktezâyı tarîki üzere mahrûse-i mezkûrede ortası ma'iyetine irsâl olunmuş ise de merkûm uygunsuzluk ider gürûh-ı sefihâdan olduğuna binâ'en ol esnâda ortası ma'iyetinden bilâ-ruhsat hareket ve ber-takrîb ihtifâ iderek medîne-i Bursa'ya vürûd ile icrâ-yı müfsid? dâ'iyesinde olduğu ve merkûmun bâ'd-ez-zîn Der-sa'âdet'ime gelmesi câ'iz olduğu beyânıyla zâbiti ma'rifetiyle ustalıktan ihrâc ve mahbeseye irsâl itdirilerek çapraz emâneti ahz ile Karadeniz sevâhilinde kâ'in asliyesinde meks ve ikâmet itdirilmek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'il Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan Seyyid 'Alî Ağa dâme ulüvvühû bâ-takrîr ifâde itmekle mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda bir minvâlî muharrer merkûmun zâbiti ma'rifetiyle çapraz emâneti ahz olunup irsâli ... itdirildikten sonra Ocağ-ı 'Âmiremden mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kadrihûya teslîmen vatan-ı asliyesine irsâle müsâre'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin merkûmu ol tarafda meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmemesi esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü Der-sa'âdet'ime inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt Râ [Rebî'ü'l-evvel] [1]239

Merkûm Hüseyin'in zâbiti ma'rifetiyle çapraz emâneti ahz olunup irsâl ... itdirilerek vatan-ı asliyesine mübâşiri merkûma teslîmen irsâl olduğunu nâtık ... vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 2 Ş [Şa'bân] [123]9

[111/3] Selanik ve Yenişehir-i Fenâr kâdılarına hüküm ki

Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ortalarından Selanik Kal‘ası muhâfazasına me‘mûr otuz altıncı cemâ‘atin ustası ‘Alî ... bir müddetden berü ba‘zı süfehâ ve eşkıya makûlelerini kendüsüne uydurup gûnâ-gûn habâset ve ... ibtidâr ve vedî‘atu’llah olan re‘âyâ ve berâyâyı bî-gayr-ı hak ... iz‘âca ictisâr itmekte olduğuna binâ‘en kendüsünden cümlelerin emniyet ve rahatını meslûb olduğu bu def‘a mahallinden bâ‘ilâm inhâ olunup bu makûle hilâf-ı şerî‘at-ı garrâ ve mugâyir rızâ-i harekete ibtidâr idenlerin icrâ-yı te‘dîbiyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olduğu beyânıyla merkûm zâbiti ma‘rifetiyle ustalıklardan ihrâc ve irsâl ... itdirilerek Yenişehir’de ikâmet itdirilmek ve bâ‘d-ez-zîn Der-sa‘âdet’ime ve mahrûse-i Selanik’e ayak basdırılmamak üzere emr-i şerîfîm sudûrunu Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası es-Seyyid ‘Alî Ağâ dâme ulüvvühû bâ-takrîr ifâde itmekle ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Selanik Kâdısı mûmâ-ileyhsin keyyfiyet ma‘lûmun oldukda merkûmun zâbiti ma‘rifetiyle ... irsâl itdirildikten sonra ocağ-ı ‘âmirem tarafından mübâşir ta‘yîn olunan [...] zîde kadrihûya terfîkân Yenişehir-i Fenâr’a irsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki Yenişehir Kâdısı mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu Der-sa‘âdet’ime ve mahrûse-i Selanik’e ayak basmamak üzere Yenişehir-i Fenâr’da ikâmet itdirilüp bilâ-ferman mahall âhara salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri merkûm ile Der-sa‘âdet’ime i‘lâm ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı B [Receb] [12]39

Merkûmun emâneti ahz ve ... irsâl ve baş mu‘temed adem terfîk berle Yenişehir’e irsâl olunduğunu nâtık Selanik Nâ‘ibi’nin i‘lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 19 L [Şevvâl] [123]9

Yenişehir’e vâsıl olduğunu nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 19 L [Şevvâl] [123]9

[111/4] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi‘l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Kayseriye Nâ‘ibi’ne hüküm ki

İstanbul’da Beyoğlu mütemekkinelerinden Angelo? nâm nasrâniye ‘ırz ve edebiyle olmayup hilâf-ı şerî‘at-ı garrâ ve mugâyir rızâ-i ef‘âl-i şenî‘aya ictirâ ile hemcivârlarını dâ‘imâ ta‘cizden hâlî olmadığı ecilden bundan akdem li-eclî‘t-te‘dîb Sakız Cezîresi’ne nefy ve tagrîb olunmuş ise de mersûma bir-takrîb menfâsından firâr ile Der-sa‘âdet’ime gelüp bir müddet ihtifâ iderek şimdi meydâna çıkup ... nâmında kıızıyla ... harekât-ı sâbıkasına ibtidâr ve hânesinde çalgı ve sâ‘ir mel‘abe ile hemcivârlarını bî-zâr itmekte ve zâbitana dahi itâle-i lisân eylemekde olduğu

ve mersûmların bu hareketleri [s. 112] giderek bir fesâda bâ'is olacağı beyânıyla mersûma Angelo nasrâniye ile kızı ... ve berâber yanında olan ... nâm nasrâniyenin üçü dahi bir mahalle nefy ü iclâ ile terbiye ve te'dîb kılınmak lâzımeden idüğü hassam silahşörlerinden Es-Seyyid 'Alî zîde mecdühû bâ-takrîr inhâ itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere çavuş mübâşeretiyile mersûmelerin Kayseriye'ye nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mersûmeleri Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Kayseriye'ye nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde mersûmeleri ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından hatve-i vâhîde mahal-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Receb [12]39

Vâsıl olduklarını nâtik vârid olan tahrîrât ve i'lâm mazmûnları bâ fermân-ı âlî şerh virildi.
4 N [Ramazân] [123]9

İtlâklarıyçün emr-i âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı S [Safer] [12]40

[112/1] Hassam silahşörlerinden hâlâ Çorum Sancağı mütesellimi Mustafa zîde mecdühûya ve Çorum Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Zelîl takımından serseri geşt ü güzâr ve fukarâyı ra'ıyyet ve ebnâyı sebîle tasallut ve gasb-ı emvâl ve hetk-i ağrâz misillü fazâhatlere ictisâr üzere iken Çorum'dan üzerlerine asker ihrâc olunarak bi'l-muhâsebe hayyen ele götürölüp Çorum Kal'ası'na vaz' ve habs olundukda bulundukları mukaddemce inhâ ile sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin senin ol tarafa vusûlüne değin kal'a-i merkûmede layıkıyla muhâfaza kılınmaları fermânım olanlardan on bir neferi ... ve Cihânbeyli 'aşîretleri eşkıyasından olduğu ve bunların ser-gerdeleri olup müddet-i vefîreden berü Çorum havâlisinde geşt ü güzâr ve fukarâ ve za'ifâyâ îsâl-i rahne ve hasâr itmekde olan 'Alî ... ve Cihânbeyli Mûsa ve Reşo nâm şakîler ahz ü girift ile 'ibreten li's-sâ'irîn cezâları tertîb ve ser-i maktu'ları Der-sa'âdet'ime irsâl ve tesrîb kılındığı beyânıyla kal'a-i merkûmede olan mezkûrların haklarından dahi ne vechle mu'âmele icrâsı irâde kılınır ise ol vechle hareket olunacağı bu def'a tarafından tahrîr ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî kal'a-i mezbûrede olan merkûmların kal'a-bend olunmak üzere kemâ-kân tevkîfleri fermânım olmağın imdi keyfiyyet ma'lûmun oludukda kal'a-i mezkûrede olan merkûmların kal'a-bend olmak üzere kemâ-kân tevkîfleriyle muhâfazaları esbâbını istihsâle mübâderet eylemiş ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun merkûmları dizdârı olduğun kal'a-i mezkûrede kemâ-kân kal'a-bend olmak üzere muhkem

habs ve tevkîf berle bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve bir takrîb karâr ile vukû'a gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve kal'ada mahbus olan merkûmların isim ve şöhetlerini dahi der-bâr-ı şevket-karârıma inhâya müsâra'at eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [12]39

Kal'a-i merkûmede olan Ebûseyf'in oğlu ve Kurd Mehemed ve Süleymân torunu Hasan ve Bekir-oğlu Mehemed ve Şatır-oğlu Halîl ve ma'a İbrâhîm torunu ve ...-oğlu İsmâ'îl ve burunsuzun? karındaşı Mustafa nâm sekiz nefer mahbusların emr-i muhâfazalarına ilzâm ve dikkat üzere olduğu nâtık Çorum mütesellimi vârid olan 'arz-ı hâl mazmûnu bâ-fermân-ı 'âfî şerh virildi. Fî 15 Ş [Şa'bân] [123]9

İtlâklarıçün emr-i 'âfî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [123]9

[112/2] Sivas Nâ'ibi'ne hüküm

Hâleb'de nakîbü'l-eşrâf kâ'im-makâmı iken inhilâl-i şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib evzâ'a ibtidâr eylediği tahkîk kılındığına mebnî sudûr iden hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü'l-'unvan-ı padişâhânem mücebince fî-mâ-ba'de derûn-ı Hâleb'e ayak basmamak üzere Sivas'a nefy ü iclâ olunmuş olan Câbirî-zâde Es'ad el-hâletü hazihû menfâsında terbiye ve ıslâh olmuş olduğundan bahisle bundan böyle hânesinde kendü hâliyle ikâmet itmek üzere 'afv ü itlâkına müsâadeyi seniyye-i mülûkânem erzân kılınması husûsu hâlâ Haleb Vâlisi düstûr-ı vezîrim el-Hâc Mustafa Paşa iclâlehû tarafından Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iltimâs olunmakdan nâşî şeref-bahşâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı 'inâyet-makrûn-ı şâhânem mücebince vâli-i müşârun-ileyhin inhâsı vechle mûmâ-ileyhin bundan böyle hânesinde kendü hâliyle ikâmet itmek üzere 'afv ü itlâk olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince menfâdan salıvirilmesi fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere mûmâ-ileyhâ hakkında 'afv ve merhamet-i tâc-dâr-ânem şâyân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi tefhîm ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı B [Receb] [123]9

[112/3] Manisa Nâ'ibi'ne hüküm

Der-sa'âdet'im mütemekkinlerinden Rum tâ'ifesinden Apostol Papa ... nâm zımmî hilâf-ı rızâ hareketi vukû'una mebnî bundan akdem mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûnu şâhâne ve fermân-ı celîlü'l-'unvan-ı padişâhânem mücebince li-ecli't-te'dîb Manisa'ya nefy ve tagrîb

olunmuşsa da mersûmun nefyi hayli müddet olarak ‘ıyâl ü evlâdı ol tarafda sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh ‘inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle ‘afv ü itlâkına müsâ‘ade-i seniyye-i mülûkânem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsunu İstanbul ve tevâbî‘i Rum Patriki der-bâr-ı merâhim-karâr-ı mülûkânem memhûr ‘arîza takdîmiyle istid‘â ve istirhâm idüp menfî-i mersûm fî‘l-asl Avrupa tüccârının? fermânlu hıdmetkârlarından olmak mülâbesesiyle ba‘d-ez-zîn edâyı ra‘iyyete münâfî hâl ve hareketi vukû‘a gelmeyerek ale‘d-devâm me‘lûf olduğu ticâret ve edebiyle meşğûl olacağına ba‘zı mu‘teber ve mevsûk Avrupa tüccârından kefillerini alarak keyfiyyeti i‘lâm eylemek üzere husûs-ı mezbûr tüccâr-ı mersûmenin nâzırları olan hâlâ Beylikçi-i Dîvân-ı Humâyûn‘um es-Seyyid Mehmed Hâdî zîde mecdühûya devrû‘l-havâle tüccâr vekîlleriyle Der-sa‘âdet‘imde mevcûd olan tüccâr-ı mersûmenin mu‘teberlerini mûmâ-ileyh celb ve ifâde eyledikde mersûm ‘Âsitâne-i ‘Aliyye‘imde kendü hâlinde kâr ü kisbiyle meşğûl olup hiçbir tarafa savuşup gitmeyeceğine kefâletlerini takrîr eylediklerinden mâ‘adâ min-ba‘de dâ‘ireyi sıdk ve ra‘iyetde sâbit-i kadem olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağını müş‘ir dokuz neferin imzâlarıyla ... ve vekâleti mühûrleriyle memhûr yedlerinden bir kıt‘a kefâlet-nâme dahi ahz ve tercümesiyle berâber takdîm eylediğini i‘lâm itmekden nâşî şerefyafta-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhânem ve i‘lâmı mûcebince ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere ‘afv ve merhamet-i seniyye-i padişâhânem erzân kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda keyfiyyeti gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek doğru Der-sa‘âdet‘ime gelmek üzere kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ‘il-i C [Cemâziye‘l-âhır] [1]239

Battâlı evâhır-ı B [Receb] [123]9 mühimme tobrasındadır.

[s. 113]

[113/1] Dîvân-ı Humâyûn‘umda bi‘l-fi‘l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Kütahya Nâ‘ibi‘ne hüküm

Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn‘umda teşrîfât-ı humâyûnum kîsedârı Mehmed Fikri vazîfesinden hâric maslahata müdâhale ile hilâf-ı rızâ hareket eylediği mesmû‘ padişâhânem olduğuna binâ‘en mehâbet-efzâyı sünûh ve sudûr olan emr ve irâde-i seniyye şâhânem mûcebince çavuş mübâşeretiyle mûmâ-ileyhin li-eclî‘t-te‘dîb Kütahya‘ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhâ mübâşir ta‘yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn‘um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya‘ya nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhâ ol tarafda

menfiyyen meks ve ikāmet itdirüp bilâ-fermân itlākından ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsatdan mücânebet ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikāmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 4 B [Receb] [123]9

Itlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [123]9

[113/2] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm

Der-sa'âdet'imde Uzunçarşuda çubukçular kethüdâsı Mehemmed ve yiğitbaşı Ya'kûb nâm şahıslar bî-edebâne tavır ve mu'âmele ile hilâf-ı rızâ harekete ictirâ itmiş olduklarına mebnî mehâbet-efzâyı sünûh ve sudûr olan emr ve irâde-i seniyye-i mülûkânem mücebince merkûmânın li-ecli't-te'dîb kapu kethüdâsı mübâşeretiyle Amasya'ya nefy ve tagrîb olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin merkûmlar mübâşir ta'yîn kılınan kapu kethüdâlığı [...] terfîkân Amasya'ya nefy ve irsâl olunmuş olmalarıyla vusûllerinde ol tarafda menfiyyen meks ve ikāmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûllerini kapu kethüdâsı merkûma ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikāmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 10 Ş [Şa'bân] [12]39

Itlâklarıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [123]9

[113/3] Antalya Nâ'ibi'ne ve hassam silahşörlерinden İçil Sancağı mütesellimi 'Abdü'lazîz zîde mecdühûya hüküm

İçil Sancağı'nda kâ'in Ermenek Kazâsı sâkinlerinden Küçük Hâcî Mollâ ve kuzâtdan Mustafa nâm kimesneler kazâ-i mezkûrun hükûmeti kendülere hasr iderek giden nâ'iblere hükûmet itdirmediklerinden gayrı kazâ-i mezbûr a'yânı 'Alî Bey nâm şahıs ile bi'l-ittifâk ahâliden mahkemeye gelenleri tecrîm ve tekdîr ile umûr-ı şer'îyye mu'attal olduğu mukaddemce inhâ olunduğuna binâ'en bu bâbda mukaddem sudûr iden tasdîr ve tesyîr kılınan isti'lâmına cevâb olarak bu def'a vârid olan ma'rûzâtda Nâ'ib 'Osmân Efendi kazâ-i mezkûrun niyâbetini bâ-mürâsele-i şer'îyye zabt itmek üzere mütesellim-i sâbık tarafından buyruldu ahz itmiş ve nush ü pend-i şâmil a'yân merkûme dahi kağıt gönderilmiş ise de yine tek durmayıp nâ'ib-i mûmâ-

ileyhin yanına gelmiş olan ... Karyesi muhtârıyla bir nefer ademini mahkemeden celb ve darb-ı şerîr ile darb iderek muhtâr-ı merkûm müte'essiren vefât eylediğini nâ'ib-i mûmâ-ileyh lede'l-mu'ayene firâren ... Kazâsı mahkemesine gelüp üç gün beytûtet ve ba'dehû vilâyet cânibine 'azîmet eylemiş idüğü derc ve iş'âr olunup bu makûle mugâyir rızâ harekete ictirâ idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî a'yân-ı merkûmun li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle Antalya'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde a'yân-ı merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Antalya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtuk vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 15 N [Ramazân] [123]9

Itlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [123]9

[113/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Balıkesiri Nâ'ibi'ne hüküm

Der-sa'âdet'imde kâ'in Etimekçi-oğlu Medresesi'nde mukîm Boşnak Bekir ve Sultân Mehmed kurbunda vâkı' Nakîb Hân'ında sâkin ... Boşnak İbrâhîm nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup bu esnâda Eyâlet-i Bosna'da şuna buna kapu kethüdâlık dâ'iyesiyle türlü türlü tahrîrat neşr iderek ba'zı kesânı tahrîk ve ihtilâl ve ol vechle nizâm-ı eyâleti ihtilâl itmekde olduklarından bahisle merkûmânın li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunmaları lâzımeden idüğü hâlâ Bosna Vâlisi düstûr-ı vezîrim şerîf Sırrı Selîm Paşa iclâlehû tarafından der-bâr-ı übbet-karâr-ı mülûkânem tahrîr ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî merkûmân Bekir ve İbrâhîm li-ecli't-te'dîb Balıkesri Kazâsı'na nefy ü iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle merkûmânın Balıkesri'ye nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin merkûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Balıkesri'ye nefy ve irsâlleri husûsu müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-

i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı B [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 5 Ş [Şa'bân] [123]9

İtlâkıyün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]40

[s. 114] [114/1]

Edremid Kazâsı civârında vâkı' kazânın Nâ'ibi'ne ve Labseki Nâ'ibi'ne hüküm

Hâlâ Edremid Kazâsı Nâ'ibi 'Ömer'in hilâf-ı şer'i 'âli bir iki kıt'a i'lâmı zuhûr eylediğine mebnî kendüne te'dîb ve ifrâtını terhîb zımnında nâ'ib-i merkûm 'Ömer'in li-ecli't-te'dîb Lapseki Kazâsı'na nefy ve tagrîb olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle Lapseki'ye nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki civârda vâkı' kazânın nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından çavuş zîde kadrihûya teslîmen Lapseki'ye nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki Lapseki Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Receb [1]239

[114/2] Kütahya Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Medîne-i İznikmid'de sâkin yiğirmi yedinci bölümde yoldaşlarından Kahveci Deli Ahmed ve saltanat?-oğlu [...] nâm kimesneler hilâf-ı rızâ harekete ictisâr eyledikleri Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Kütahya Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuşlar ise de merkûmân ıslâh-ı nefis iderek harekât-ı sâbıkalarına nâdim ve pişmân ve İznikmid'de olan 'ıyâl ü evlâdları sefîl ve sergerdân ve 'inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle merkûmânın 'afv ü ıtlâkları husûsu

zevceleri tarafından bu def'a bâ-'arz-ı hâl istid'â veistirhâm olunmakdan nâşî keyfiyyet bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan es-Seyyid 'Alî Ağa dâme ulüvvühûdan lede'l-isti'lâm merkûmân Kahveci Deli Ahmed ve saltanat-oğlu İbrâhîm ba'de'l-yevm hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayıp kendü 'ırlarıyla meşgûl olmaları şartıyla evlâd ü 'ıyâllerine merhameten tahliye-i sebîlleri bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm itmekle i'lâmı mûcebince fi-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayıp 'ırz ve edebleriyle olmak şartıyla evlâd ü 'ıyâllerine merhameten merkûmânın 'afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmânın cerâîm-i sâbıkaları akd kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı itlâklarını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek merkûmun tahlîs birle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [1]239

[114/3] Burusa Mollâsı'na hüküm

Burusa vücûhundan Mü'min-zâde nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Ankara'ya nefy ü iclâ olunmuş ve ba'dehû Der-sa'âdet'imde ikâmet üzere işâret-i Şeyhü'l-İslâm'ı sudûr iden emr-i şerîfim mûcebince 'afv ü itlâk kılınmış ise de merkûm ihtiyâr olmak mutalebesinde Der-sa'âdetimde hâli perîşân ve 'ıyâl ü evlâdları dahî vatanında sefîl ve sergerdân ve bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyân olduklarından bahisle ba'd-ez-zîn kendü hâlinde umûruyla meşgûl olmak şartıyla Burusa'da ikâmete ruhsatı hâvî emr-i şerîfim sudûru bu def'a bâ-i'lâm ve mahzar veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere emr-i münîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince 'amel olunmak fermânım olmağın imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda merkûmun fi-mâ-ba'de kendü hâlinde olmak şartıyla Burusa'da ikâmetine kimesne tarafından bî vech-i müdâhale olunmamak bâbında. Fî evâhır-ı B [Receb] [12]39

[114/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühû ve Antalya Nâ'ibi'ne hüküm

Harem-i Humâyûn'um ağvatından? Abdu'llah kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olmayup hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine binâ'en mehâbet-efzâyı sünûh olan emr ve irâde-i seniyye-i mülûkânem mûcebince çavuş mübâşeretıyla Antalya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Antalya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete irâ'et-i

ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dahi vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve işâret eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. 3 N [Ramazân] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [12]41

[114/5] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Dergâh-ı Mu'allâm Toparabacıları ocağı ortalarından yigirmi birinci bölüğün çorbacısı hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği ocağı tarafından inhâ olunduğuna mebnî mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Kütahya'ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûmun ıslâh-ı nefis itmiş olduğu ocağ-ı mezkûr zâbitânı taraflarından bu def'a ihbâr kılınmış olduğundan bahisle fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak üzere 'afv ü itlâk bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Dergâh-ı Mu'allâm toparabacıbaşısı Hasan zîde mecdühû bâ-takrîr istid'â itmekden nâşî ba'd-ez-zîn hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [1]239

[s. 115]

[115/1] Zikr-i âti münîfinin bulunduğu mahallin nâ'ibi'ne hüküm

Beşiktaş'da sâkin iken misillü hilâf-ı rızâ harekete ictisârı tahkîk olunduğuna mebnî üç sene mukaddem sâdır olan emr-i şerîfimle Sakız Cezîresi'ne nefy ü iclâ olunmuş olan Kâtib 'Azîz cezîre-i mezbûrede vukû'u bulan ihtilâl esnâsında bilâ-ıtlâk Rumili tarafına savuşup gitmiş ve ol vakitden berü şurada burada geşt ü güzâr iki 'azîmet ve 'ıyâl ü evlâdı Der-sa'âdet'imde sefil ve sergerdân olmuş olduğundan bahisle merhameten 'afv ü itlâk husûsunu kızı Fâtıma bu def'a bâ-'arz-ı hâl istid'â ve istirhâm itmekden nâşî ba'd-ez-zîn lisânını hıfz itmeyüp ... cür'eti tahkîk olunur ise te'dîb olunmak üzere eyyâm-ı mübârekeye hürmeten 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûr ile merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki bulunduğu mahallin nâ'ibi mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâliyle

‘ırzıyla ve edebiyatla mukayyed olması ve herhâlde lisânını muhâfaza eylemesi husûsunu gûş-i hûşuna telkîn eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Ş [Şa‘bân] [1]239

[115/2] Antalya Nâ’ibi’ne ve Hassam silahşörlerinden Denizli hassı voyvodası es-Seyyid el-Hâc Mustafa zîde mecdühûya hüküm

Denizli hassı kazâlarından Ezine Kazâsı sâkinlerinden Emîr-oğlu Mehmed ve Evliya-oğlu Hâcî Hüseyin ve ‘avenelerinden Kādî-oğlu Mehmed ve Hâcî ‘Alî Fevzî nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup kazâ-i mezbûr hânedânından el-Hâc ‘Osmân nâm kimesneyi bî-gayr-ı hak katl ve i‘dâm kasdıyla leylen hânesine tûfeng endâht iderek envâ’i fazâhata cesâret eylediklerine mebnî ahâlînin merkûmlardan emînlerini meslûb olduğundan bahisle mahall-i âhara nefy ve iclâlarıyla envâ’i mazaratları husûsu sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin tarafından bu def‘a Der-sa‘âdet’ime inhâ ve iş‘âr ve buna i‘lâm ve mahzâr dahi takdîm ve tesyâr kılınmış olmakdan nâşî keyfiyyet mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâli Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm inhâ olunduğu vechle merkûmunun li-ecli’t-te’dîb mahall-i âhara nefy ü iclâları re’ye menût idüğünü i‘lâm itmekle i‘lâmı mücebine merkûmların çavuş mübâşeretiyile li-ecli’t-te’dîb Antalya’ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi vusûlü emr-i şerîfimde merkûmunu ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta’yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Antalya’ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra‘at eyleyesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahal-i âhara harekete irâ’et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Ş [Şa‘bân] [12]39

Emîr-oğlu Mehmed ve Kādî-oğlu Mehmed ve Hâcî ‘Alî Fevzî vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiklerini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi . 2 N [Ramazân] [123]9

Emîr-oğlu Mehmed ve Kādî-oğlu Mehmed ve Hâcî ‘Alî Fevzî irsâl olunduklarını nâtık Denizli Nâ’ibi’nin vârid olan i‘lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 2 N [Ramazân] [123]9

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]240

[115/3] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Kayseriye Nâ'ibi'ne hüküm

Maktûl Tepedelenli'nin dîvân kâtibi olup bu def'a Der-sa'âdet'ime celb olunan Selmân'ın bu tarafda dahi ikâmeti câ'iz olmadığına mebnî mehâbet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhânem mücebince çavuş mübâşeretiyle Kayseriye'ye nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kayseriye'ye nefy ü iclâyâ müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketi irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi . 4 N [Ramazân] [123]9

[115/4] Burusa Mollâsı'na hüküm

Menfiyyen Burusa'da olan Saraylı ... zîr müddet-i medîde ikâmetle mübtelâyı sefâlet şâyeste-i merhamet olduğundan bahisle 'afv ü itlâkına müsâ'ade-i merâhim'âde-i padişâhânem erzâni ve şâyân husûsunu mezbûre bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz veistirhâm ittmekden nâşî şeref-efzâyı sünûh ve sudûr olan emr-i humâyûn-ı merhamet-makrûn-ı cihândâr-ânem mücebince 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi mezbûrenin cürmü 'afv kılındığı sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [1]239

[115/6] Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne hüküm

Bundan akdem Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâ kılınan Kengiri Sancağı'nda vâkı' Karıpazarı Kazâsı muhtârı İmâm-oğlu Mollâ 'Alî'ye menfâsına îsâle me'mûr Tosyalı Hasan çavuş hıdmet-i mübâşiriye nâmıyla esnâyı râhda birtakım akçe ve eşyasını aldığından mâ'adâ cebren mührünü dahi ahz ile bin yüz guruşa iki kıt'a temessük tahrîr ve temhîr itmiş olduğunu bu def'a Der-sa'âdet'imde ... şer'an tebeyyün ve tahkîk idüp çavuş-ı merkûmun bu vechle uygunsuz hareketi te'dîbini müstelzim bir keyfiyyet olmağla emsâlini terhîb zımnında merkûmun çavuşluğu ref olunarak kapu kethüdâsı mübâşeretiyle Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ve tagrîb olunması fermânım

olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin merkûm ahz ve ta'yîn olunan [...] kapu kethüdâsına terfîkân ol tarafa irsâl olunmağla vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâttık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 20 Ş [Şa'bân] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [123]9

[s. 116]

[116/1] Bi'l-fi'l Dîvân-ı Humâyûn'umda çavuşbaşı Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühû ve Tokad Nâ'ibi [...] zîde ilmihûya hüküm

Karahisâr-ı Sâhib Sancağı'nda vâkı' Sandıklı Kazâsı'nda 'aşâirin güzeste mîrîleri tahsîline bundan akdem me'mûr olan Sarây-ı 'Atîk me'mûrem teber-dârlarından Hüseyin nâm kimesne kazâ-i mezbûra tâbi' Ahurdağı nâm mahallde hayme-nişîn olan Özbekli cemâ'atinin dahi mâl-ı mîrîlerini tahsîl itmek üzere iken cemâ'at-i mezkûre ahâlîsi beyinlerinde vukû'u bulan münâza'a esnâsında cemâ'at-i merkûmeden İmâm Dâimî-oğlu Veliüddin tüfenk endâhtıyla teber-dâr-ı merkûmu dizinden darb idüp ol darbdan müte'essiren vefât eylemiş ve derhâl merkûm Veliüddin ile 'aşîreti merkûmeden çend nefer kesân ve ol tarafda habs kılınmış olduğuna mebnî merkûmları Der-sa'âdet'ime ihzâr itmek üzere hâlâ livâ-i mezbûr mutasarrıf olup Bahr-ı Siyâh Boğazı'nın Anadolu muhâfızı olan mîr-mirân-ı kirâmdan Mehmed 'İzzet dâme ikbalehûnun iç çukadârı Hamza bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle ol tarafa varup merkûm Veliüddin'i oğlu Mollâ Hâlîl ile ma'ân ahz ve ... Der-sa'âdet'ime ihzâr itmekden nâşî emsâlini terhîb itmek zımnında çavuş mübâşeretiyle merkûmânı Tokad'a nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmânı Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Tokad'a nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketi irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 20 N [Ramazân] [123]9

[116/2] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühû ve Amasya Nâ'ibi'ne hüküm

Bor Kazâsı mütemekkinlerinden Deli Yorgi nâm zımmî kendü hâlinde olmayup ba'zı re'âyâyı tahrîk ve ifsâd ile hâric ez-tavr-ı ra'ıyyet harekâta cesâret ve bu esnâda hevâdârlarından ... -oğlu ... nâm zımmî ile ittifâk iderek ba'zı kesân hakkında bî-vech-i iştikâ zımnında Der-sa'âdet'ime firâr ile inhilâl şîrâze-i nizâm-ı memleketi mûcib evzâ'a cür'et eylediğinden bahisle mersûmların li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefyi ve tagrîb olunmaları kazâ-i mezbûr cânibinden bu def'a der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme i'lâm ve mahzar takdîmiyle istid'â olunup bu makûle ihtilâl-i memleket ve insilâb-ı emin ve asâyiş fukarâyı ra'ıyyeti müstelzim hâllerine mücâseret idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî mersûmların li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle Amasya'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mersûmları tarafından bastırup Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Amasya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde mersûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı şevket karârıma tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 5 N [Ramazân] [123]9

İtlâklarıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

[116/3] Kapudağı kazâsı Nâ'ibi'ne ve Dimetoka Kal'ası dizdârına hüküm

Kapudağı Kazâsı'na tâbi' Preme Karyesi mütemekkinlerinden Rum milletinden ... nâm zımmî bir müddetden berü kendü hâlinde olmayup hudûdundan hâric türlü türlü mel'anete ve fazâhata ibtidâr ve âyînlerine mugâyir harekât-ı nâ-hemvâra ictirâ eylediğine binâ'en kendüsüne bi'd-defa'ât nush ü pend olmuş ise de mütenbîh olmayup terbiye ve te'dîbe muhtâc idüğünden bahisle mersûma yasakçı ma'rifetiyle Dimetoka Kal'ası'na kal'a-bend olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i

şerîfim sudûrunu hâlâ İstanbul Rum Patriki Antimos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime takrîr eylediği bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâlle istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere yasakçı mübâşeretiyle kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûru ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçıya terfîkân Dimetoka'ya irsâl eylesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde mersûmu dizdârı olduğunun kal'a-i mezkûreye vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve bir hatve ahâr mahalle salıvirilerek esbâbı muhâfazası istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-ı merkûm ile Der-aliyye'me inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [1]239

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]40

[116/4] Amasya Kal'ası dizdârına hüküm

Der-sa'âdet'imde Arnavudköy mütemekkinlerinden Rum tâ'ifesinden Mızık?-oğlu Esterani nâm zımmî bir müddetden berü kendü hâlinde olmayup üzerine lâzım olmayan türlü türlü fezâhata ibtidâr berle âyînlerine mugâyir harekât-ı nâ-hemvâra ictisâr eylediği hasebiyle bi'd-defa'ât kendüsüne nush ü pend olunmuş ise de isgâ itmeyüp te'dîb ve terbiyeye muhtâc olduğundan bahisle mersûm yasakçı ma'rifetiyle Amasya Kal'ası'na kal'a-bend olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâliyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ İstanbul Rum Patriki Antimos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere yasakçı mübâşeretiyle kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki dizdâr-ı merkûmsun mersûm bu tarafda ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mesfûru dizdârı olduğun kal'a-i mezkûreye vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve bir hatve âhar mahalle salıvirilerek esbâbı muhâfazası istihsâlîne ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-aliyye'me inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

[116/5] Bir sûreti

Gemlik Kazâsı Nâ'ibi'ne Rum milletinden Tosya mütemekkinlerinden ... nâm nasrâniye aslında olan cünha ile mukaddeme beyân ve kazâ-i mezbûrede vâkı' kurbalar mübâşiri ... ta'bîr olunur manastıra nefy ve takayyüd olunmasını bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'âsı üzere ber-vech-i muharrer yasakçı mübâşeretiyle nefyiçün aslına tatbîkân. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [12]39

[s. 117]

[117/1] Bolu Mütesellimi [...] zîde kadrihûya hüküm

Bundan akdem celâdet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı me‘âli-‘unvân padişâhânem mücebince peder ve evlâd ü ‘ıyâl ve kavm ü kabilesiyle li-eclî’l-ikâme Bolu’ya irsâl kılınup ol tarafda mürd olmuş olan Eflak Voyvodası sâbık ... yanında bulunup el-yevm Bolu’da olan Mihâl nâm zimmînin Der-sa‘âdet’imde olan zevcesi beş nefer evlâdıyla idâre-i ma‘aş husûsunda muzdarib ve şâyeste-i merhamet olduklarından bahisle mesfûr Mihâl nâm zimmînin ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyye-i şâhânem şâyân kılınması husûsunu zevcesi mersûme bu def‘a Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â veistirhâm itmekden nâşî kuyudâta lede’t-tetbi‘ mersûm ... kavm ü kabile ve müte‘allıkâtı esâmisini mübeyyen bundan vürûd idüp Dîvân-ı Humâyûn’um kalemine kayd itdirilmiş olan defterde mersûmun etbâ‘ından Ağa Todori hıdmetkârı Mihâl nâmıyla bir zimmî mukayyed ve mestûr olup mersûmun ahvâli Rum Patriki tarafından isti‘lâm olundukda mesfûr fi’l-asl Hasköy mütemekkinlerinden ve ayakkabıcı esnâfından olduğu ve nasrâniye-i mersûme mesfûrun zevcesi olarak beş nefer sagîr ve sagîre evlâdıyla şâyân-ı merhamet idüğü tahkîk olduğunu i‘lâm ve inhâ itmekle şerefyafta-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı merhamet-makrûn-ı şâhânem mücebince mersûmun ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma‘lûmun olundukda fakat mersûm Mihâl’in tahliye-i sebîli husûsuna mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Ş [Şa‘bân] [1]239

[117/2] Niğde Nâ’ibi’ne hüküm

Tosya müftîsi sâbık es-Seyyid İsmâ’il hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem bâ-işâret Şeyhü’l-İslâm’ı sâdır olan emr-i şerîfimle Niğde’ye iclâ olunmuş ise de merkûm bir seneden berü Niğde’de ikâmetle hâlî ... ve perîşân ve merhamet-i seniyyeme şâyeste ve şâyân olduğundan bahisle merhamete ‘afv ü ıtlâk olunması husûsunu bu def‘a Der-sa‘âdet’ime bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz ve istid‘â itmekden nâşî merkûmun ‘afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi’l Şeyhü’l-İslâm ve müftî’l-enâm olan Mekki-zâde a‘lemü’l-‘ulemâi’l-mütebahhirîn Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince ‘afv ü ıtlâk olunmak fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü ‘afv olunduğu sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun olundukda fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Ş [Şa‘bân] [1]239

[117/3] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Bendereğli a'yânı sâbık Çubukçu-zâde Memiş'in oğlu Ahmed a'yânlık tahsîli dâ'iyesine düşerek Der-sa'âdet'ime gelüp nizâm-ı memleketin ihtilâliyle derdest inşâ olan firkateyn-i maslahatın ta'tîlini mûcib hâlâta mücâseret eylediği inhâ olunduğuna mebnî merkûmu Ahmed ile 'avenesinden Mehemed ve Ahmed bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Ocağ-ı Âmiremden mübâşir ma'rifetiyle li-ecli't-te'dîb Kütahya'ya nefy ve tagrîb olunmuşlar ise de merkûmlar bu ana kadar terbiye olmuş ve ıslâh-ı nefis itmiş oldukları ve me'mûl idüğünden bahisle umûr-ı vilâyete karışmamaları irâdesiyle Bolu'da ikâmet itmek üzere 'afv ü itlâklarına müsâ'ade-i 'aliyyem erzâni kılınması husûsunu bi'l-fi'l kapudan-ı derya düstûr-ı vezîrim Hüsrev Mehemed Paşa iclâlehû ifâde ve iltimâs itmekden nâşî müşârun-ileyhin iltimâsı vechle Bolu'da ikâmet eylemeleri şartıyla merkûmların 'afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer merkûmların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâklarını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [12]39

[117/4] Bir sûreti

Konya Nâ'ibi'ne Bendereğli a'yânı sâbık Memiş yine a'yânlığı tahsîl dâ'iyesine düşerek nizâm-ı memleketin ihtilâliyle derdest inşâ olan firkateyn-i maslahatın ta'tîlini mûcib hâlâta mücâseret eylediği inhâ olunduğuna mebnî mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfimle Konya'ya iclâ kılınmış ise de merkûmun terbiye olunmuş ve ıslâh-ı nefis itmiş olduğu müşârun-ileyh tarafından inhâ kılındığı beyânıyla şurût-ı mezkûre ile itlâkıyçün aslına tatbîkân.

[s. 118]

[118/1] Hâlâ Kayseriye ve Bozok sancakları mutasarrıfı vezîrim 'Osmân Paşa iclâlehûya ve Tokad Nâ'ibi'ne hüküm

Pehlivânlı 'aşîretinden Ödemişli? ihtiyârı Kara Süleymân ve Yabanlı 'aşîretinden Abdu'rrâhman ve dimekle 'arîf şahıslar kendü hâlinde olmayup ve dâ'imâ 'aşîret beyninde fitne ve fesâd ilkâsıyla emvâl-i mîrîyeye ve ma'den-i humâyûnuma müretteb ... ta'tîlini mûcib harekete itmekde oldukları bu def'a mîr-i 'aşîret tarafından inhâ ve merkûmların 'aşîret derûnundan tard ve teb'îdleri istid'â olup merkûmlar dahi bâ-buyruldu? nefy ü iclâ kılınmışlar ise de yine mütenbîh olmamış oldukları ihbâr kılındığından bahisle umûr-ı 'aşîreti hallerinden ... merkûmların li-ecli't-te'dîb diyâr-ı âhara nefy ve tagrîbleri husûsu sen ki vezîr-i

müşârun-ileyhsin bu def'a Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âr olunmakdan nâşî merkûmların çavuş mübâşeretıyla Tokad'a nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmları ma'rifetinle mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından çavuş zîde kadrihûya terfikân Tokad'a nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Ş [Şa'bân] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildikleri nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 12 Zâ [Zilka'de] [123]9

Yozgad'a tahvîl me'mûretiyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhur-ı S [Safer] [1]240

[118/2] Zikr-i âtî münîfinin bulunduğu mahallin kâdîsına hüküm

Taşköprü Kazâsı sâkinlerinden Deli 'Alemdâr nâm kimesnenin hilâf-ı rızâ harekete ibtidârı bundan akdem inhâ olduğuna mebnî merkûmun li-eclî't-te'dîb ocakdan mübâşir ma'rifetiyle Samsun Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunması bâbında sudûr iden emr-i celîlü'l-kadrim mahalline lede'l-vürûd merkûm diyâr-ı âharda bulunarak menfâsına gönderilememiş ve sonra keyfiyyeti agâh olunarak hilâfa düşüp şimdiye kadar kazâ-i mezbûra uğramamış ise de 'ıyâl ü evlâdı mübtelâyı sefâlet ve şâyân-ı merhamet olduklarından bahisle 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü ıtlâkıyla Taşköprü'ye gelüp kendü hâliyle meşgûl olmak üzere 'afvî husûsu bâ-i'lâm istid'â veistirhâm olmakdan nâşî merkûm Deli Alemdâr'ın merhameten 'afv ü ıtlâkı fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki bulunduğu mahalin kâdîsı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâliyle 'ırz ve edebiyle mukayyed olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tefhîm ve telkîn eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]39

[118/3] Amasya Nâ'ibi'ne ve hassam silahşörlerinden Çorum Sancağı mütesellimi Mustafa zîde mecdühûya hüküm

Çorum Sancağı'nda vâkı' Hâcî Hamza Kazâsı ahâlisinden Gaffâr-oğlu Mehmed demekle meşhûr şahıs dâ'imâ tek durmayup ahâlîyi tahrîk ve ifsâd ile hilâf-ı rızâ hareketden hâli olmadığı beyânıyla merkûmun te'dîb ve terbiyesi husûsu sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve istid'â olunmuş olup bu makûle mugâyir rızâyı harekete ictirâ idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden

olmakdan nâşî merkûmun li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle Amasya'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i münîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Amasya ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi . Fî 11 B [Receb] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i M [Muharrem] [12]40

[118/4] Hâlâ Silistre Vâlisi ve Tuna cânibi seraskeri vezîrim Mehmed Selîm Paşa iclâlehûya ve Simav Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Aydos Kazâsı Nâ'ibi sâbık Mehmed Sa'id'in hükkâma lâayık olmayan mesâliha ictisâr ve bu vechle hilâf-ı şer'-i şerîf harekete ibtidâr eylediği sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin bu def'a tarafından Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âr ve buna dâ'ir Aydos Nâ'ibi'nin bir kıt'a i'lâmı dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olduğuna mebnî celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn übbehet-makrûn-ı şâhânem mücebince merkûm Sa'id'in li-ecli't-te'dîb Simav Kazâsı'na nefy ve te'dîb olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle Simav Kazâsı'na nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûlü emr-i münîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Simav Kazâsı'na nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at iyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [12]39

Merkûm Mehmed Sa'îd mübâşiri çavuşa terfîkân mahall-i menfâsına irsâl olunduğunu nâtık Silistre Vâlisi müşârun-ileyhin vârid olan tahrîrât ve Aydos Nâ'ibi vekîli i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 15 B [Receb] [123]9

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 27 B [Receb] [123]9

İtlâkıyün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [1]240

[s. 119]

[119/1] Dimetoka Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Humbarahâne-i 'Âmire'm ocağı halîfelerinden on dört bölükde ser hâlifesi Kürd 'Alî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mukaddemâ ocağı tarafından inhâ olunduğuna mebnî halîfelikden ihrâc ile Dimetoka Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûm el-hâletü hazihû ıslâh-ı nefis edip ba'd-ez-zîn hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağına ocak zâbitânı ta'ahhüd berle itlâkını niyâz ve istirhâm eyledikleri beyânıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ Humbarahâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr es-Seyyid Ahmed dâme mecdühû bâ-takrîr istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere eyyâm-ı mübârekeye hürmeten merkûmun 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması husûsunu gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [1]239

[119/2] Hâlâ Erzurum Vâlisi ve ma'den-i humâyûnum emîni bi'l-istiklal şark cânibi seraskeri sadr-ı esbak vezîrim Mehmed Emîn Ra'ûf Paşa iclâlehûya ve Kelkid Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Fî'l-asl Kelkid Kazâsı ahâlîsinden olup el-yevm Erzincan Kazâsı'nda sâkin olan 'Osmân kendü hâlinde olmayarak kazâ-i mezbûrun ihtilâlini harekete ibtidâr üzere olduğuna binâ'en vatan-ı kadîmine def'i husûsu bâ-i'lâm istid'â kılındığından bahisle merkûm 'Osmân'ın 'ıyâl ve evlâdıyla vatan-ı asliyesi olan Kelkid'e nakîl ve iskânı bâbında emr-i şerîfim sudûru sen ki müşârun-ileyhsin tarafından bu def'a der-bâr-ı 'adâlet-karâr-ı şâhânem tahrîr ve iş'âr ve i'lâmı mezkûr dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî iş'ârın vechle müşârun-ileyhin inhâsı üzere merkûmun çavuş mübâşeretiyle 'ıyâl ü evlâdıyla Kelkid'e nakîl ve iskân olunması fermânım olmağın imdi merkûmu 'ıyâl ü evlâdıyla mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um

çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân vatan-ı asliyesi olan Kelkid'e nakîl ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu 'ıyâl ü evlâdıyla ol tarafda ikâme ve iskân itdirüp bilâ-fermân mahall-i âhara salıvirilmemesi esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [1]239

Merkûm 'Osmân vatan-ı asliyesi olan ... Karyesi'nde iskân itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 14 Zâ [Zilka'de] [12]39

İtlâkıyün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]41

[119/3] Konya Nâ'ibi'ne hüküm

Kütahya Sancağı dâhilinde kâ'in Dânişmendli 'Aşîreti Yeni? ve Geyiklü ma'a Soma Kazâsı voyvodası sâbık ...-oğlu Yûsuf Bey hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği inhâ olduğuna binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Konya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm nefy olunalı berü menfâsında sefil ve sergerdân ve 'ıyâl ü evlâdı dahi vilâyeti cânibinde nâlan ve giryân ve bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyân ve ol vechle 'afv ü itlâkı husûsunu bu def'a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle istid'â veistirhâm itmekden nâşî fi-mâ-ba'de kendü hâlinde olmak şartıyla merhameten itlâk olunması fermânım olmağın bir minvâli muharrer merkûmun cürmü 'afv olunduğu sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [1]239

[119/4] Hassam bostancıbaşı [...] dâme mecdûhûya ve Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm ki

Üsküdar'da arabacı zümresinden 'Abdî nâm şahıs kendü hâlinde olmayup hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr üzere olduğuna binâ'en merkûma her ne kadar nush ü pend olunmuş ise de bir vechle mütenbîh olmayup icrâ-yı te'dîbiyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olduğundan bahisle li-eclî't-te'dîb Kütahya'ya nefy ve tagrîb olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu sen ki bostancıbaşı mûmâ-ileyhsin bu def'a bâ-takrîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere hadîka-i hassam ocağı tarafından mübâşir ma'rifetiyle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım imdi merkûmu ma'rifetinle ahz ve hadîka-i hassam ocağından ta'yîn olunan [...] terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre

muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşir merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 28 S [Safer] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]39

[119/5] Ayazmend ve Kütahya Nâ'iblerine hüküm ki

Ayvalık re'âyâsının ekseri emvâl ve eşyâları telef ve zâyî' olup kimlerin yed ve zimmetlerinde kaldığı zâhire ihrâc olunâmamış ise de aralık aralık tahkîk olunanlar istirdâd olunarak Ayazmend sâkinlerinden Sivaslı-oğlu 'Alî nâm kimesnenin yedinde bulunan bir bâb revgân-ı zeyt değirmeni bundan mukaddem mâliye cânibinden sudûr iden emr-i şerîfim mücebince emlâk-ı humâyûnuma idhâl ile zabt olunmuş ve merkûmun dahi 'ibreten li'l-gayr-ı te'dîb ve terbiyesi lâzım gelmiş olduğundan bahisle merkûm 'Alî'nin li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ü iclâsı husûsu mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihar Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühû bâ-takrîr ifâde itmekden nâşî li-ecli't-te'dîb Kütahya'ya çavuş mübâşeretiyile iclâsı fermânım olmağın imdi sen ki Ayazmend Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin merkûmu ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş merkûm ile Der- sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [1]239

Vâsıl olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 17 N [Ramazân] [123]9

İrsâl olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 17 N [Ramazân] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [1]240

[s. 120] [120/1] Dimetoka Kal'ası dizdârına hüküm

Âsitâne-i Sa‘âdet’imde Sîmkeşhâne kurbunda mütemekkin Rum milletinden bakkâl esnâfindan Çamık?-oğlu Dimitri nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli’t-te’dîb Dimetoka Kal‘ası’na kal‘a-bend olunmuş ise de mersûm ıslâh-ı nefis idüp harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat ideceğine milletinden ba‘zı mu‘temed zımmiler tekeffül eylediklerinden bahisle fî-mâ-bâ‘de harekât-ı sâbıkasında ısrâr iderse te’dîbü’l-kebîr ile te’dîb olunmak şartıyla ‘afv ü itlâkı husûsuna İstanbul ve tevâbi‘i Rum Patriki Der-sa‘âdet’imde mukîm cemâ‘at-i metropolidan Südde-i Sa‘âdet’ime takdîm eyledikleri bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâlleriyle istid‘â itmeleri vech-i meşrûh üzere itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer keyfiyyet sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâkını mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tenbîh iderek kal‘a-i merkûmeden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [Safer] [1]239

[120/2] Keşan Kazaası Nâ’ibi’ne hüküm

Bundan akdem li-ecli’t-te’dîb Keşan Kazâsı’na nefy ü iclâ olunan Rumili kuzâtından kuzât kapu kethüdâsı Zeynel’in evlâd ü ‘ıyâline merhameten ve eyyâm-ı mübarekeye hürmeten ‘afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi‘l Şeyhü’l-İslâm ve Müftî’l-enâm olan Mekki-zâde ‘alemü’l-‘ulemâ ve’l-mütehârrîn efdalü’l-fuzalâ ... Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ’ilehû işâret itmeleriyle işaretleri mücebince itlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin olundukda fî-mâ-bâ‘de mugâyir rızâyı hareketde bulunmaması husûsunu kendüne ifâde ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [1]239

[120/3] Divriği Nâ’ibi’ne ve Tokad Voyvodası Sâlih zîde mecdühûya hüküm ki

Tokad voyvodalığına merbût İlbeylû Kazâsı’na tâbi‘... Karyesi sükkânından Sâlih-oğlu İbrâhîm nâm şahıs kendü hâlinde olmayup ba‘zı eşhas ile yek-dil ve yek-cihet olarak ihtilâl-i memleketi mûcib harekete cesâret itmekte olduğu ve ehl-i ‘örf tâ’ifesine gammaz ile ahâlîyi üç bin ... kuruş tecrîm itdirdiği beyânıyla merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsıyla şer‘ ve mazarratını fukarâ üzerlerinden men‘ ve def‘i husûsu bu def‘a bâ-ma‘rûzât istid‘â ve istirhâm olunmuş olup iktizâsı mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm merkûmun ol vechle harekâtı reddiyesine binâ’en li-ecli’t-te’dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunmak re’ye menût idüğü i‘lâm itmekle vech-i meşrûh üzere merkûmun çavuş mübâşeretiyle Divriği’ye nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu

ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta‘yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Divriği’ye nefy ve irsâle müsâre‘at eyleyesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i ahâra salıvirilmeleri lâzım gelir ise mes’ûl ve mu‘âtab olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu‘âvedetiyle der-bâr-ı mu‘addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [1]239

[120/4] Bir sûreti

Arabgir Nâ’ibi’ne ve voyvoda-i mûmâ-ileyhe yine İlbeylü Kazâsı’na tâbi‘... Karyesi sükkânından Mehemmed Emîn nâm şahsın aslında olan cünhasına mebnî nâzır-ı mûmâ-ileyhin i‘lâmına binâ olunarak çavuş mübâşeretiyle Arabgir’de iclâsıyçün aslına tatbîkân.

Mu‘ahharen emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [1]239

[120/5] Bir sûreti

Karahisâr-ı Şarkî Nâ’ibi’ne ve voyvoda-i mûmâ-ileyhe yine İlbeylü Kazâsı’na tâbi‘... Karyesi sükkânından Humbaracı-oğlu Mehemmed’in aslında olan cünhasına binâ’en nâzır-ı mûmâ-ileyhin i‘lâmına binâ olunarak çavuş mübâşeretiyle Karahisâr-ı Şarkî’ye iclâsıyçün kezâlik.

[s. 121] [121/1] Çorum Nâ’ibi’ne ve Tokad Voyvodası Sâlih zîde mecdühûya hüküm

Tokad voyvodalığına merbût İlbeylü Kazâsı’na tâbi‘ Çallı Karyesi sükkânından Ebû Hacı Mehemmed nâm şahıs kendü hâlinde olmayup hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr ve ihtilâl-i memleketi mûcib evzâ’a ictisâr eylediği ve ehl-i ‘örfe gammaz ile ahâlîyi üç bin bu kadar gurusı tecrîm itdirdiği ve merkûmun buna mûmâsil uygunsuzluğu cihetiyle üç mâh mukaddem dahi li-eclî’t-tedîb Çorum’a nefy ve tagrîbi fermân olunmuş iken ‘adem-i itâ‘at ile menfâsına gitmeyüp firâr itmiş olduğu beyânıyla bir mahalle nefy ü iclâsıyla şer‘ ve mazarratının fukarâ üzerlerinden men‘ ve def‘i husûsu bu def‘a bâ-ma‘rûzât istid‘â veistirhâm olunup iktizâsı mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzır-ı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm merkûmun ol vechle harekât-ı reddiyesine binâ’en li-eclî’t-te’dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunmak re’ye menût idüğünü ‘i‘lâm itmekle vech-i meşrûh üzere merkûmun çavuş mübâşeretiyle yine Çorum’a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir ta‘yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Çorum’a

nefy ve irsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki na‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara irâ‘et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âtab olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet‘ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa‘bân] [1]239

İşbu emr-i ‘âlî mübâşiri yediyle lede'l-vürûd Çallı Karyesi'ne vardığından şahıs-ı merkûm karye-i mezbûrede mevcûd olmayup çavuş-ı mûmâ-ileyhin vürûdundan mukaddem firâr itmişdir deyü ahâlî-i karye ihbâr itdiklerini çavuş ve vüçûha mûmâ-ileyhe tarafından me'mûr ademleri meclis-i şer'e ihbâr eylediklerini nâtk vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh verildi. Fî 7 L [Şevvâl] [12]39

[121/2] Kayseriye Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Kayseriye Kazâsı'na tâbi' İncesu Karyesi mütemekkinlerinden Rum tâ'ifesinden ...-kızı İnci? nâm nasrâniye kendü hâlinde olmayup karye-i mezkûr ahâlîsinin hânelerine girüp türlü türlü fazâhata ibtidâr ile bî-gayr-ı hak rahne-dâr ve âyînlerine mugâyir harekâtı nâ-hemvâra ictisârı hasebiyle kendüsüne bi'd-defa‘ât nush ü pend olunmuş ise de mütenbîh olmayup harekât-ı sâbıkasında ısrâr eylediği te'dîb ve terbiyeye muhtâc olduğu beyânıyla nasrâniye-i mesfûra ıslâh oluncaya kadar li-ecli't-te'dîb yasakçı ma'rifetiyle kazâ-i mezkûrede vâkı' Yanartaş demekle ma'rûf manastıra nefy ve manastır-bend olunup itlâkı husûsuna memhûr 'arz-ı hâlleriyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidanı Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a takdîm eyledikleri memhûr 'arz-ı hâlleri istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere yasakçı mübâşeretiyile manastır-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin nasrâniye-i mersûmeyi ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen zikr olunan manastıra manastır-bend itdirilüp bilâ-ferman itlâkından mücânebet ve bir hatve-i âhar mahalle salıvirilmesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve husûsunu mübâşiri yasakçı-i merkûm ile Der-Aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'ban] [1]239

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]41

[121/3] Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne hüküm

Amasya Sancağı'nda vâkı' Gedegara Kazâsı sükkânından iken hilâf-ı rızâ harekete inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ü iclâ olunan Bayburdlu-oğlu 'Alî ve Çalık Mahmûd ve Hâcî 'İsa-oğlu Hâcî Hasan menfâlarından sefil ... ve

hâlleri diğer gün ve perîşân herhalde ve ‘inâyet ve merhamete şâyân olduklarından bahisle merhameten ‘afv ü ıtlâkları husûsunu merkûmlar bu def‘a der-bâr-ı merâhim-karâr-ı şâhâneme bir kıt‘a ‘arzuhâl takdîm ve ırsâliyle istid‘â ve istirhâm itmeleriyle fî-mâ-bâ‘de kendü hâllerinde ‘ırz ve edebleriyle olmak şartıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ‘afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere üç nefer merkûmların cürmleri ‘afv kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâklarını gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek mezkûrû‘l-esâmi üç neferin kaydı nefyden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]39

[121/4] Tokad Kazâsı Nâ‘ibi’ne hüküm

Canik Sancağı dâhilinde kâ’in ma‘den-i humâyûnuma merbût Ordu Kazâsı Nâ‘ibi sâbık Karakādî dimekle ‘arîf Mustafa mâ‘den-i humâyûnumda ta‘îlini mûcib harekete ibtidâr eylediği inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli‘t-te’dîb Tokad’a nefy ve tagrîb olunmuş ise de mûmâ-ileyhe ıslâh-ı nefis iderek min-bâ‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunma(ma)ya mâ‘den-i humâyûnum hıdmetinde ve sâ‘ir hidemât-ı Devlet-i Aliyye’de cânpârâne gayret ideceğine bi’l-cümle ta‘ahhüd ile ‘afv ü ıtlâkını niyâz ve istirhâm eylediğinden bahisle bundan böyle kendü hâliyle mukayyed olup mâ‘den-i mezkûre hıdmetinde kusûr ve rehâvet itmemek üzere ‘afv ü ıtlâk olunması husûsu hassam silahşörlерinden mâ‘den emîni Ahmed zîde mecdühû Ders-sa‘âdet’ime tahrîr ve istid‘â olunmuş ve ol babda kazâ-i mezbûr tarafından verilen i‘lâm dahi takdîm ve tesyâr kılınmış olmakdan nâşî husûsu mezbûr ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûya lede‘l-havâle emîn-i mûmâ-ileyhin inhâsı vechle harekete mübâderet eylemen şartıyla ‘afv ü ıtlâkı husûsunu idüp vech-i meşrûh üzere ‘afv ü ıtlâk olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi’l-fi‘l Şeyhü‘l-İslâm ve müfti‘l-enâm olan Mekki-zade Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ‘ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince menfâdan salıvrılması fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere mûmâ-ileyhin cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını kendüsüne ifâde ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlis birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [1]239

[s. 122] [122/1] Tokad Kazâsı Nâ‘ibi’ne hüküm

Develü Kazâsı sükkânından iken hilâf-ı rızâ harekete inhâ olduğuna mebnî Ocağ-ı ‘Âmirem tarafından mübâşir ma‘rifetiyle bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince Tokad’a nefy ü iclâ olunan paşanın oğlu Kör Ahmed’in ‘ıyâl ü evlâdı memleketinde sefil ve sergerdân ve

herhâlde ‘inâyet ve merhamete şâyân olduğundan bahisle merhameten ‘afv ü ıtlâkı husûsu bâ-ma‘rûzât istid‘â ve istirhâm olunmakdan nâşî husûs-ı mezbûr bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası olan iftihâr es-Seyyid ‘Alî Ağa dâme ulüvvühûya lede'l-havâle merkûm fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareket itmemek ve hiç ferdi rencîde ve ta‘addî eylememek şartıyla ‘ıyâl ü evlâdına merhameten ‘afv ü ıtlâkı re‘ye menût idüğünü i‘lâm itmekle i‘lâmı mücebince ba‘d-ez-zîn hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayıp kendü hâlinde ‘ırz ve edebiyle olmak şartıyla merhameten ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi ber-vech-i meşrûh merkûmun cürmü ‘afv olduğu sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [1]239

[122/2] Dimetoka Nâ‘ibi’ne hüküm

İsakçı Kal‘ası muhâfazasına me‘mûr Dergâh-ı Mu‘allâm topçu ortalarından yiğirmi üçüncü cemâ‘atin çorbacısı Abdu‘rrâhman çorbacı hilâf-ı rızâ hareket eylediği inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfim mücebince ocağından mübâşir ma‘rifetiyle Dimetoka‘ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm isnâd olunan olduğunu mîr-mirân-ı kirâmdan Babadağı ve ilhâken ... Kal‘ası muhâfızı Mustafa dâme ikbâlehû bu def‘a Der-sa‘âdet‘ime tahrîr ve iş‘âr itmiş ve menfâsında sefâlete şâyân-ı merhamet olduğundan ve İsakçı‘da olan orta dahi bilâ-zâbit kaldığından bahisle fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak üzere ‘afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu Dergâh-ı Mu‘allâm topçubaşı Nu‘mân zîde mecdühû dahi bâ-takrîr istid‘â itmiş olmakdan nâşî fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak üzere eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere merkûmun cürmü ‘afv olduğu sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna tefhîm ve ... iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [12]39

[122/3] Konya Nâ‘ibi’ne hüküm

Hassam silahşörlerinden Keraste gümrükçüsü sâbık Daye?-zâde Hasan Bey hilâf-ı rızâ hareketi cihetiyle bundan akdem sünûh ve sudûr iden emr-i humâyûn-ı şâhâne fermân-ı me‘âli’l-‘unvân-ı şâhânem mücebince Konya‘ya nefy ü iclâ olunmuş ise de bu def‘a merhamet-efzâyı sudûr olan emr-i humâyûn-ı ‘inâyet-makrûn-ı şehr-yâr-ânem mücebince mûmâ-ileyhin cürmü ‘afv kılınmış olmağla menfâdan salıvirilmesi fermânım olmağın imdi sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma‘lûmun oldukda mûmâ-ileyhin tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa‘bân] [1]239

[122/4] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Arapgir Nâ'ibi'ne hüküm

Tokad voyvodalığına merbût İlbeylü Kazâsı'na tâbi' ... Karyesi sükkânından Mehmed Emîn nâm şahıs kendü hâlinde olmayup ba'zı eşhâs ile yek-dil ve yek-cihet olarak ihtilâli memleketi mûcib harekete cesâret itmekde olduğu ve ehl-i 'örf tâ'ifesine gammaz ile ahâlî otuz bin bu kadar gurusı tecrîm itdirdiği beyânıyla merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsıyla şer' ve mazarratının fukarâ üzerlerinden men' ve def'i husûsu bâ-ma'rûzât istid'â veistirhâm olunduğuna mebnî merkûmun li-eclî't-te'dîb Arabgir'e nefy ve tagrîb kılınması lâzımeden idüğü Darbhâne-i 'Âmire'den tarafından i'lâm kılınarak çavuş mübâşeretiyile çend-rûz zarfında emr-i şerîfîm ısdâr ve tesyâr kılınmış ise de merkûm defter-i memleket zımnında İlbeylü Kazâsı'na tâbi' Sorguncuk Karyesi sükkânından ... kethüdâ dimekle 'arîf kimesne ile Der-sa'âdet'ime gelmiş olduğu haber alınarak ahz ve habs itdirilmiş olmakdan nâşî ikisi dahi çavuş mübâşeretiyile Arabgir'e nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmları Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Arabgir'e nefy ve irsâle ve müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mûcânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [1]239

Merkûm Mehmed Emîn menfâsına gitmiş olduğunu mübeyyen Tokad Nâ'ibi'nin vârid olan i'lâmı mazmûnu fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 7 L [Şevvâl] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 7 Zâ [Zilka'de] [123]9

Kat'i tobrasındadır.

Merkûmânın ıtlâklarıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [1]240

[s. 123] [123/1] Zikr-i âtî münîfinin bulunduğu mahallin kâdîsına hüküm

Medîne-i İznikmid'de sâkin iken hilâf-ı rızâ harekete ictisârı Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunan yigirmi yedinci bölüğün yoldaşlarından Sa'îd Bayrakdarın Kütahya Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunması zımnında bundan akdem emr-i şerîfîm sâdır olunmuş ise de merkûm

havfindan nâşî firâr ile beş mâhdan berü zevcesi üç nefer evlâdıyla bî-kes ve sergerdân ve bi'l-vücûh 'inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle hâllerine merhameten merkûmun 'afvı husûsu zevcesi mezbûre tarafından bu def'a der-bâr-ı merâhim-karâr-ı mülûkâneme 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â ve istirhâm olunmuş olmakdan nâşî fi-mâ-ba'de kendü hâlinde olmak şartıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki bulunduğu mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîme mübâderet eylemen bâbında. Fî ... [1]239

[123/2] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm

Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından ocağı tarafından me'mûr olmaksızın bir tarafa gitmeleri usûl-i nizâmlarına mugâyir iken Hâfız İbrâhîm çavuş bilâ-me'mûrîn ba'zı mahallere 'arz-ı hâl ile gitmiş olduğu tahkîk olunup merkûmun bu makûle hilâf-ı rızâ hareketi te'dîbini mûcib olmakdan nâşî li-ecli't-te'dîb kapu kethüdâsı mübâşeretle Amasya'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin merkûm bu tarafa ta'yîn olunan [...] kapu kethüdâsına terfîkân Amasya'ya nefy ve irsâl olunmuş olmağla vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûlünü kapu kethüdâsı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 25 N [Ramazân] [123]9

Kat'i tobrasındadır. Fî N [Ramazân] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [123]9

[123/3] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Hudâvendigâr Sancağı mütesellimi Sa'îd dâme mecdühûya ve Burusa Nâ'ibi'ne ve hassam silahşörlerinden Çorum Sancağı mütesellimi Mustafa zîde mecdühûya hüküm ki

Tercümân-ı esbak Yakovaki ve oğulları Manolaki ve Alko ve mersûmun karındaşı Yanko ve ademleri ... bundan akdem sahife-i berâyı sudûr olan emr-i şerîfim mücebince Çorum'a nefy ü iclâ kılınmışlar ise de mesfûr Yakovaki kemâl-i mağdûriyet ve perîşânı hâlimden bahisle

hakkında merhamet ve şefkat-i şâhânem erzâni kılınması husûsunu bu def'a der-bâr-ı ... -karâr mülûkâneme takdîm eylediği 'arz-ı hâlinde inhâ ve istid'â etmiş olup menfâsı olan Çorum'un mevki'i cihetiyle dahi tezâyüd-i ızdırâbı melhûz olmakdan nâşî menfâsının merhameten şimdilik Burusa'ya tahvîli husûsuna müsâ'ade-i merâhim'âde-i tâc-dâr-ânem bî-dirîğ ve şâyân kılınup ol bâbda hatt-ı humâyûn-ı şâhânem 'inâyet-rîz sudûr olmağla sen ki Çorum Sancağı mütesellimi mûmâ-ileyhsin mersûmu oğulları ve karındaşı ve ademleri mesfûrlar ile taraf-gîri yanlarına adamlar konup esnâyı firârdan muhâfazaları esbâbını istihsâl iderek Burusa'ya irsâl eylemen fermânım olmağın imdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda mersûmları minvâli muharrer üzere Burusa'ya irsâle mübâderet eylesin ve sen ki Hudâvendigâr Sancağı mütesellimi kapucubaşı ve nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde mesfûrları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hiçbir tarafa salıvirilmeyerek kemâl-i derece muhâfaza ve muhârese ile ... bir mahalle kağıt tahrîr ve tesyîr idememeleri ve ol tarafda bir vechle re'âyâ ile ülfet ve ihtilât eylememeleri ve sâ'ilini istikmâle nezîd-i ihtimâm ve dikkat ve vusûllerini Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma müsâra'at eylemeniz bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]39

Mersûmun yanlarında ademler terfikiyle Burusa'ya irsâl kılındığını nâtık lâzım gelmek vârid olmağla 'arz-ı hâli mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî gurre Zâ [Zilka'de] [123]9

Mersûmlar vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî gurre Za [Zilka'de] [123]9

Yakovaki ıtlâkıyün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i S [Safer] [12]44

[123/4] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşılardan ... voyvodası [...] dâme mecdühûya ve Sivas Nâ'ibi'ne hüküm

Foça-i Atîk Kal'ası ahâlîsinden Börkçü-oğlu Mehemed ve 'Abdî Re'is ve Sarı Hüseyin-oğlu İbrâhîm nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayup mukaddemce kazâ-i mezbûrda vukû' bulan ihtilâle sebep olmuş oldukları tebeyyün ... iderek sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin el-yevm tarafınıza mahbûs olduklarından bahisle merkûmların li-ecli't-te'dîb bir mahalle tagrîbleri husûsu hâlâ 'Alâ'îye Sancağı mutasarrıfı ve İzmir muhâfızı düstûr-ı vezîrim Hasan Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû bu def'a der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve ol bâbda tarafından ve kazâ-i mezbûr cânibinden verilen ma'rûzâtı dahi takdîm ve tesyâr itmekden nâşî habse ilkâ oldukları inhâ kalan merkûmların fî-mâ-ba'de Foçalara ayak bastırılmamak üzere li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyile Sivas'a nefy ü iclâ kılınmak fermânım

olmağın imdi merkûmları mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân minvâli muharrer üzere Sivas'a nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âra mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [1]239

İşbu emr-i 'âlî vürûdundan akdemce mûmâ-ileyh li-ecli'l-mesalih Manisa cânibinde bulunup Köklü Alemdâr ... medîne-i İzmir'den ihrâc ve donanmayı humâyûnum cânibine mürûrlarından mahbûs üzere Börkçü-oğlu Mehemed ve 'Abdî Re'is ve Sarı Hüseyin-oğlu İbrâhîm nâm şahıslar habsden cebren ihrâc ve nice fazâhata ... olarak ... donanmayı humâyûnum cânibine götürdüklerini me'lûfû'l hükm kimesne cânib-i şer'e ihzâr itmeleriyle hakikat hâli bir minvâli muharrer erzân bulunduğunu nâlık vârid olan i'lâm ve mazmûnları bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 5 L [Şevvâl] [123]9

[s. 124] [124/1] Kayseriye Nâ'ibi'ne hüküm ki

Mar'aş ahâlîsinden müteveffâ Kalender Paşa ademleri 'Atâullah ve akrabâsından Nakîb el-Hâc 'Atâullah nâm kimesnelerin hilâf-ı rızâ hareketleri inhâ olunduğuna binâ'en bundan akdem işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sâdır olan emr-i şerîfimle Kayseriye'ye nefy ü iclâ itmişler ise de mûmâ-ileyhimâ 'ulemâdan ve Mar'aş'ın hanedân-ı kadîminden olup herkes kendülerinden hoşnûd ve râzı olarak mukaddemâ haklarında vukû' bulan inhâ mahzarlara ve ictirâ idüğü beyânıyla ve evlâdları yine merhameten mûmâ-ileyhimânın 'afv ü itlâkları husûsu bu def'a bâ-i'lâm ve mahzar istid'â ve istirhâm olunmuş olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere 'afv ü itlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda mûmâ-ileyhimânın tahliye-i sebillerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]239

[124/2] Kütahya Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Karasu Kazâsı ahâlîsinden olup hilâf-ı rızâ hareketi Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfime Kütahya Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş olan İmâm-oğlu Mehemed nâm kimesne 'ıyâl ü evlâdı vilâyeti cânibinde sefil ve sergerdân ve bi'l-vücûh şefkat ve ... ve şâyân olduklarından bahisle 'afv ü itlâkı husûsu bu

def'a mahallinden bâ-ma'rûzât inhâ veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî husûsu mezbûr bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası iftihâr es-Seyyid 'Alî Ağa dâme ulüvvühûdan lede'l-isti'lâm merkûmun gerek kendüsü ve gerek 'ıyâl ü evlâdı şâyeste-i merhamet oldukları beyânıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ve 'ıyâl ü evlâdına merhameten 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm itmekle fi-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunup kendü 'ırz ve edebiyle olmak şartıyla i'lâmı mücebince 'afv ü itlâk olması fermânım olmağın olmağın imdi minvâlî muharrer üzere merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kal'a-i merkûmeden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]239

[124/3] Bursa Nâ'ibi'ne hüküm

Hademe zümresinden Ahmed nâm kimesne sirkat töhmetini irtikâb eylediğine mebnî mukaddemce sudûr iden emr-i şerîfim mücebince Bursa'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun Der-sa'âdet'imde olan vâlidesi sefil ve sergerdân ve muzdaribü'l-hâl perîşân olduğundan bahisle merkûmun 'afv ü itlâkı husûsunu bâ-'arz-ı hâl inhâ veistirhâm itmekden nâşî ba'd-ez-zîn bu misillü fazâhata cesâret iderse hakkında âhar gûne mu'âmele olunmak şartıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten itlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]239

Hasbî.

[124/4] Ankara Nâ'ibi'ne hüküm

Karahisâr-ı Develü Kazâsı müftîsî sâbık Hâfız Mustafa hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî bundan akdem bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sâdır olan emr-i şerîfimle nefy ü iclâ olunmuş ise de mûmâ-ileyhin 'alîl ve ihtiyâr ve menkûlesinde sefâlete dûçâr olarak ıslâh-ı nefis eylediği haber verilmiş ve 'ıyâl ü evlâdı dahi memleketinde kemâl-i ızdırab ile bi'l-vücûh şâyân-ı merhamet olmuş olduklarından bahisle merhameten 'afv ü itlâkı husûsu Kayseriye Nâ'ibi tarafından bu def'a bâ-i'lâm inhâ veistirhâm olunmakdan nâşî mûmâ-ileyhin 'afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince menfâdan salıvirilmesi fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fi-mâ-ba'de kendü hâlinde olup hilâf-ı rızâ hareketde

olunmaması husûsu gûş-i hûşuna ilkâ ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]239

[124/5] Trabzon Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Rum tâ'ifesinden Kayseriye Kazâsı'na tâbi' ... Karyesi mütemekkinlerinden Papas-oğlu ... nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimleli-ecli't-te'dîb Trabzon cânibine vâkı' ... ta'bîr olunur manastıra nefy ve tagyîr olunmuş ise de mefhûm ıslâh-ı nefis idüp harekâtı sâbıkasında ısrâr iderse âhar vechle te'dîb olunmak şartıyla cürmü 'afv ü ıtlâk husûsunu İstanbul ve tevâbi'i [s. 125] Rum Patriki Der-sa'âdetimde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a takdîm eylediği memhûr 'arz-ı hâllerinde istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâlî muharrer keyfiyyet sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliyesine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Ş [Şa'bân] [12]39

[125/1] Rodos Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Bağdâdî Hasan nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği Ocağ-ı Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle ocakdan mübâşir ma'rifetiyle Rodos Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûm dört seneyi mütecâviz kal'a-i merkûmede infâ' sefâlete giriftâr ve 'ıyâl ü evlâdı dahi bî-kes kalarak herhâlde rahm ve şefkate şâyeste ve sezâvâr olduklarından bahisle 'ıyâl ü evlâdına merhamet ve 'afv ü ıtlâk olunması husûsu merkûm tarafından bu def'a der-bâr-ı merâhim-karârı mülûkâneme bir kıt'a 'arz-ı hâl ve takdîm ve irsâliyle istid'â veistirhâm olmakdan nâşî husûsu mezbûr bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan es-Seyyid 'Alî Ağa dâme ulüvvühûya lede'l-havâle eyyâm-ı mübârekeye hürmeten merkûmun 'afv ü ıtlâkı re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mûcebince ıtlâk olunması fermânım olmağın merkûmun cürmü 'afv olunduğu sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmaması gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kal'a-i merkûmeden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]239

[125/2] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Menfiyyen Kütahya'da olan Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'umdan teşrifât-ı humâyûnum kîsedârı Mehmed Fikri'nin eyyâm-ı mübârekeye hürmeten 'afv ü ıtlâkı husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülûkânem erzân kılınması husûsu istid'â veistirhâm olmakdan nâşî şeref-sünûh iden emr-i

humâyûn ‘âtûfet-makrûn-ı padişâhânem mücebince ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh hakkında ‘afv ve merhamet-i seniyye-i mülûkâneme bî-dirîğ ve mebzûl kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma’lûmun oldukda kaydı nefyden tahlîsiyle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]239

[125/3] Antalya Nâ’ibi’ne hüküm ki

İçil Sancağında kâ’in Ermenek Kazâsı a’yânı ‘Alî Bey’in hilâf-ı rızâ hareketi inhâ olduğuna binâ’en Antalya’ya nefy ü iclâsı bâbında sudûr iden emr-i şerîfim mücebince mübâşiri çavuş ma’rifetiyle derhâl menfâsına ‘azîme müsâra’at itmiş olup ancak memleket ‘ıyâl ü evlâdı sefil kalarak şâyân-ı merhamet olduğundan bahisle merhamete ‘afv ü itlâkına müsâ’ade-i ‘aliyyem erzân kılınması husûsu mûmâ-ileyhin tarafından bu def’a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme bir kıt’a ‘arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle istid’â olunup mûmâ-ileyhin menfâsına ‘azîmetiyle emr-i şerîfim icrâ olunmuş olmağla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten fî-mâ-ba’de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayıp kendü hâliyle meşgûl olmak şartıyla ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer mûmâ-ileyhin cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma’lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [12]39

İş bu emr-i ‘âlî lede’l-vürûd mîr-merkûm on beş gûn Ermenek ve tevâbi’i kazâlarında geşt ü güzâr ve fukarâdan bî-gayr-ı hâk bin beş yüz gurus tahsîl itmiş ve sancak mütesellimi benden yigirmi beş kîse matlûb eyledi virmediğime mebnî bu vechle yazmış sizler dahi mütesellim-i merkûm hakkında i’lâm ve mahzar idiniz deyü mîr-merkûmun ahâlîye vâkı’ olan ... mebnî mecbûren i’lâm ve mahzar virdikleri ve bu ana gelince irtikâb eylediği fazâhatdan başka fukarânın civârda olan kırk elli kîselik emlâk ve arâzîlerini beş gurusâ gasben aldığından kazâ-i mezbûr ahâlîsi celâyı vatan eylemeye karâr vermişler iken mîr-merkûmun nefyi zuhûrunda fukarâ mesrûr olduğu ve bundan böyle mîr-merkûm kazâ-i mezbûra gelür ise cümle ahâlî terk-i vatan ideceklerini ve mütesellim-i mûmâ-ileyhden hoşnûd olarak fî-mâ-ba’de mîr-merkûmun kazâlarına ayak basmaması bâbında emr-i ‘âlî sudûru niyâzında olduklarını mübeyyen Ermenek Nâ’ibi’nin vârid olan i’lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 2 Zâ [Zilka’de] [12]39

[125/4] Lapseki Nâ’ibi’ne hüküm ki

Edremid Kazâsı Nâ'ibi sâbık Manisalı 'Ömer'in hilâf-ı rızâ hareketi vukû'una mebnî mukaddemce bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Lapseki'ye nefy ve tagrîb olunmuş ise de fakirü'l-hâl ile perîşânlığından bahisle eyyâm-ı mübârekeye hürmeten 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem erzân kılınması husûsu mûmâ-ileyh tarafından bu def'a der-bâr ve istihsârı mülûkâneme bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle istid'â veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî istid'âsı vechle 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamasını kendüye tenbîh ve te'kîd iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîle mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [12]39

[s. 126] [126/1]

Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve İznikmid Nâ'ibi'ne hüküm

Darbhâne-i 'Âmire'm kâtiblerinden mühürdâr odasında müstahdem Meşreb? bî-edebâne tavır ile hilâf-ı rızâ harekete ictisâr eylediğine binâ'en mehâbet-efzayı sünûh ve sudûr olan emr-i humâyûn-ı şâhânem mücebince çavuş mübâşeretiyile İznikmid'de nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân İznikmid'de nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]239

[126/2] Sivas Nâ'ibi'ne ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'umdan Aydın Sancağı mütesellimi Mahmûd Edhem zîde mecdühûya hüküm

Aydın Sancağı'nda vâkı' Yenişehir Aydın kazâsı sâkinlerinden ... -oğlu Ahmed nâm şahıs kendü hâlinde olmayup öteden berü kazâ-i mezbûrda voyvoda olanlara gûna-gûn cevri ü eziyet ve ba'zılarını kaçırıp emvâl ve eşyalarını gâret ve bu def'a voyvodalığı dahi kendüsü zabt dâ'iyesiyle başına cem' itmiş olduğu yetmiş seksen nefer eşhâs kazâ-i mezbûrda voyvoda vekîli olan 'Alî'nin üzerine hücum itdirerek mahallinin ihlâl ve ifsâdını mûcib harekete cesâret

eylediği sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin tarafına inhâ olunduğuna mebnî def'i ihtilâl zımnında mahsûs adem irsâliyle merkûmun celb ve ihzârı murâd olunmuş ise de ba'zı i'zâr irâd iderek gelmekden imtinâ' berle voyvoda vekîli merkûmu karârgâhı olan Gide Karyesi'nden ihrâc ile voyvodalığı zabt itmiş olduğu beyânıyla merkûmun te'dîb ve terbiyesi husûsu bu def'a Der-sa'âdet'ime tevârüd iden 'arîzanın da derc ve istid'â olunup bu misillü hilâf-ı rızâ harekete ictirâ idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmağla merkûmun çavuş mübâşeretiyile Sivas'a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Sivas'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i N [Ramazân] [1]239

İşbu emr-i 'âlî mübâşiri yediye Aydın mütesellimine lede'l-vürûd ... tarafına celb ve mübâşirine teslîmen mahall-i menfâsına îsâliyyün kâğıd gönderilmiş ise de bir türlü itâ'ate meyl ve ra'îyyeti olmadığından başka fukarâ ve za'ifâyâ mezâlim ve ta'addî zâhir olmağın derhâl emr-i 'âlî icrâsına müsâra'at muktezâyı sadâkat idüğünden merkûmun ahzıyyün yüz elli nefer ile ... bölükbaşı ta'yîn kılınmış ise de emr ve islâh sebebine itâ'at itmeyüp başına cem' eylediği cümle 'avenesiyle geldikde karyesinden vâkı' tahsîs eylediği harbedâr kal'â kapusunda bölükbaşı merkûmu karşılayup müdâfa'a ve muhârebeye ... ve hilâf-ı emr-i 'âlî menfâdan cesâret eylediğine binâ'en iki sâ'at mikdârı mukâbele olunarak şakî-i merkûm kal'a-i mezbûrun ... ber-takrîb Denizli tarafına firâr idüp ancak şakî-i merkûmun bu vechle hilâf-ı rızâ harekete cesâret ideceği melhûz olmağla evvel bâ-evvel Denizli voyvodası ve Tavas a'yânı ... mütesellimi taraflarına emr-i şerîf mezkûrun mazmûnu beyânıyla bulunduğu mahallden ahz ve girift eylemeleri başka başka kâğıdlar tahrîr ve ademler irsâl kılınmış ve şakî-i mezbûrun ol vechle firârından sonra te'kîdi hâvî tekrâr kâğıdlar irsâl olunması ve şakî-i merkûm Denizli kazâlarından Adana Kazâsı üzerinden geçer iken Denizli Voyvodası Mustafa Ağa tarafından ahzına me'mûr ademleri ... yetişüp? tutmaya murâd itmişler ise de bu def'a dahi muhârebeye tasaddî ve üç sâ'ad mikdârı uğraşarak on nefer ademi mecrûh eylediğinden ... merkûm ...-oğlu nâm şekâvet-pîşe katl ve ... ve tarafımıza gönderilmiş olduklarını nâtik iden mütesellimi Mahmûd Edhem Efendi'nin vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ fermân-ı 'âlî şerh virildi.

İ‘lâmı yokdur. Fî 17 L [Şevvâl] [123]9

[126/3] Tokad ve Samsun nâ’iblerine hüküm

Tokad sâkinlerinden Kara Hâfız Mehemmed nâm şahıs kendü hâlinde olmayup dâ’imâ ef‘âl ... ile me’lûf olduğundan gayrı ol tarafa varan teferrüd dâ’iyesiyle me’mûrîn ve hademeye itâle-i lisân misillü harekâta cür’et ve şîrâze-i nizâm-ı memleketi ihlâl ve ifsâd ile mehâm-ı saltanat-ı seniyyemin ta‘îlini mûcib evzâ’a cesâret itmekde olduğundan bahisle merkûmun bir mahalle tard ü def‘i şer‘ ve mazarratdan fukarânın tahlîsi husûsu sen ki Tokad Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin tarafından bu def‘a der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme i‘lâm ve iş‘âr olunmuş olmakdan nâşî husûs-ı mezbûr mütehâyyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftîhâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûya lede’l-havâle müstehak te’dîb ve gûş-mâl olduğu beyânıyla emsâlini terhib zımnında li-ecli’t-te’dîb bir mahalle nefy ü iclâ olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu i‘lâm itmekle li-ecli’t-te’dîb çavuş mübâşeretiyle merkûmun Samsun’a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emri şerîfimde ma‘rifetinle merkûmu ahz ve mübâşir ta’yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Samsun’a nefy ve irsâle müsâra‘at eylesesin ve sen ki Samsun Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvırlımleri lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtik vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 16 L [Şevvâl] [12]39

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ’il-i R [Rebî‘ü’l-âhur] [12]40

[s. 127] [127/1] Dîvân-ı Humâyûn’umda bi’l-fi’l çavuşbaşı olan Mehemmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Ankara Nâ’ibi’ne hüküm

Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri kâtibi esbak Hasan Râmiz zîde mecdühû mukaddemâ Sofya nâzırı iken bu tarafda ... olan harem kethüdâsı Mustafa nâm şahsın ba‘zı uygunsuz hareketini Der-sa‘âdet’e vürûdunda tahkîk ile hânesinden tard u def‘ itmiş ise de merkûm kendü hâlinde olmayarak haddinden hâric ... ictisâr itmekde olduğundan bahisle merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsı husûsunu mûmâ-ileyh bâ-takrîr istid‘â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere merkûmun çavuş mübâşeretiyle Ankara’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma‘rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından mübâşir

ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Ankara'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara irâ'et-i ruhsat lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 6 L [Şevvâl] [123]9

Ba'zı şurût ile ıtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [1]240

[127/2] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mîr-Mehemmed Tâhir dâme mecdühûya ve Erzurum Nâ'ibi'ne hüküm

Maktûl Kıbrıs tercümânının Der-sa'âdet'imde olan büyük oğlu Hristoğlu nâm zımmî kendü hâlinde olmayup uygunsuz harekât ve Kıbrıs tarafına gûna-gûn erâcîfe dâ'ir kâğıdlar tahrîr ile tahrîk ve ifsâd misillü evzâ'a cür'et eylediği tahkîk ile mesfûr bu tarafda ahz u habs itdirilüp bu makûle habâset-... icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî çavuş mübâşeretiyle mersûmun Erzurum'a nefy ü iclâ kılınması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mesfûru Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Erzurum'a nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mesfûru ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine gereği gibi takayyüd ve dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Ş [Şa'bân] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 26 L [Şevvâl] [123]9

Battâlî evâ'il-i N [Ramazân] [123]9 kat'i tobrasındadır.

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]45

[127/3] Bir sûreti

Lefkoşa ve Tokad nâ'iblerine maktûl mesfûrun küçük-oğlu ... Kıbrıs'da patrikhânede misâfireten mukîm olan Yanko kendü hâllerinde olmayup uygunsuz hareket ve tahrik ve ifsâd misillü evzâ'a cür'et eylediği tahkîk kılındı diyerek Tokad'a çavuş mübâşeretıyla.

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 3 Zâ [Zilka'de] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]45

[127/4] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm

Yeni İl mukâta'ası mülhakâtından Ankara civârında vâkı'... 'aşîretinden Karahisâr-ı Sâhib Sancağı dâhilinde vâkı' Emirdağı'nda olan Muradlu Karyesi'nden Hâcî Baba? ve Mehemmed yeğen? ve Kel Ahmed ve 'Alî kethüdâ-oğlu dimekle meşhûr dört nefer kimesneler 'aşîreti mezkûrenin mâl-ı mîrîlerini tahsîle me'mûr olan 'aşîret-i mezkûre beyi Ahmed Bey'e 'adem-i itâ'at misillü hilâf-ı rızâ hareketde cesâret eyledikleri inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Amasya'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de merkûmlar menfâlarında ve 'ıyâl ü evlâdları dahi vatanlarında ... zarûret ve sefâlet ve herhâlde şâyân-ı merhamet ve şefkat olduklarından bahisle 'afv ü itlâkları husûsu bu def'a Amasya tarafından bâ-i'lâm ve mahzar istid'â veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî fî-mâ-ba'de kendü hâlinde olmazsa ve resm-i itâ'ati tamamca yerine getirmezlerse başka gûne mu'âmele olunmak şartıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten merkûmların itlâkları fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere merkûmların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkları gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [1]239

[127/5] Kütahya Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Bundan akdem hassam bostancıbaşı tarafından mahbûs olan Rum milletinden Paskal-oğlu Hristodulos nâm zımmî hasta olmak mülâbesesiyle marazı def' oluncaya kadar bir mahalle nakli lâzım gelerek kendüye ikâmet gelinceye kadar yine mahbûsen ikâmet itmek üzere mukaddemce patrikhâneye gönderilmiş ve mersûmun el-hâletü hazihû marazı mündefi' olmuş ise de mesfûr kendü hâllerinde olmayup vazîfesinden hâric harekâta ibtidâr ve keşişhânenin ba'zı umûruna müdâhale ve ta'arruz misillü evzâ'a ictisâr eylediği beyânıyla ıslâh-ı nefis edinceye kadar yasakçı mübâşeretıyla Kütahya'ya nefy ve teb'îd olunup itlâkı husûsu yine memhûr 'arz-ı hâliyle istirhâm olunmadıkça müsâ'ade olunmamak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul Rum Patriki Antimos nâm râhib Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-

ı hâl takdîmiyle istid'â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere yasakçı mübâşeretiyle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûr bu taraftan mübâşir ta'yîn olunan yasakçı-i merkûma teslîmen Kütahya'ya [s. 128] irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mersûmu ol tarafta menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmemesi esbâbını istihsâle ihtimâm ve dikkat ve vusûlünü mübâşir yasakçı-i merkûm ile Der-aliyye'me i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 5 L [Şevvâl] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]40

[128/1] Hâlâ Anadolu Vâlisi sadr-ı esbak vezîrim Derviş Mehemed Paşa iclâlehûya ve Ankara Nâ'ibi'ne hüküm

Hâlâ ... Kazâsı Nâ'ibi es-Seyyid Hasan gürûh-ı müzevvirîn ile bi'l-ma'iyye ahâlî-i fukarâ ve za'ifâyı türlü türlü ta'addiyât ile tahkîr ve tecrîmden hâlî olmadığı sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin tarafından bâ-tahrîrat inhâ ve Kütahya Nâ'ibi cânibinden dahi i'lâm ve inhâ olunarak te'dîbi lâzım gelmiş olmakdan nâşî merkûmun li-ecli't-te'dîb Ankara Kazâsı'na nefy ü iclâ olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince çavuş mübâşeretiyle merkûmun Ankara'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Ankara'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafta menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketi irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhafazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 17 L [Şevvâl] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]40

[128/2] Hâlâ Sivas Vâlisi vezîrim Hakkı İsmâ'îl Paşa iclâlehûya ve Karahisâr-ı Şarkî nâ'iblerine hüküm ki

Van vücûhundan Timur-zâdelerden Timur Bey öteden berü kendü hâlinde olmaz uygunsuz bir şahıs olduğuna binâ'en bu def'a dahi me'lûf olduğu vechle ihtilâl-i memleketi mûcib harekâta cür'et ve bilâ-izin firâr sûretiyle Der-sa'âdet'im tarafına 'azimet itmiş olduğu beyânıyla li-eclî't-te'dîb bir mahalle nefy ü iclâ olunması husûsu hâlâ Van muhâfızı düstûr-ı vezîrim Mahmûd Paşa iclâlehû tarafından bu def'a der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmuş ve merkûm el-yevm Sivas tarafında idüğü tahkîk kılınmış olmakdan nâşî çavuş mübâşeretile Karahisâr-ı Şarkî'ye nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ol tarafda buldurup Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya teslim ve Karahisâr-ı Şarkî'ye nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [12]39

Merkûm vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 6 Zâ [Zilka'de] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [1]239

[128/3] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm

Der-sa'âdet'imde Uzunçarşu'da Çubukçular kethüdâsı Mehemmed ve Yiğitbaşısı Ya'kûb hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediklerine mebnî bundan akdem sünûh ve sudûr olan emr ve irâde-i seniyye-i mülûkânem mücebince Amasya'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de merkûmânın Der-sa'âdet'imde olan evlâd ü 'ıyâlleri bî-kes kalarak muzdarib ve perîşân ve bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyân olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâklarına müsâ'ade-i seniyye-i şeh-r-yâr-ânem erzân kılınması husûsu bâ-'arz-ı hâl istid'â veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî merhamet-rîz sudûr olan emr-i humâyûn-ı 'inâyet-makrûn-ı şâhânem mücebince 'afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmânın cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de 'ırz ve edebleriyle mukayyed olmaları husûsu gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]239

[128/4] Sinob Kal'ası dizdârına hüküm

Divriği Kazâsı sâkinlerinden ... -oğlu Turnacı İbrâhîm hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Sinob Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûm karîn-i terbiye ve ıslâh olarak menfâsında sefil ve sergerdân ve 'ıyâl ü evlâdı dahi vatanında muzdarip ve perîşân ve ol vechle merhamet ve şefkate şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle merhamete 'afv ü ıtlâkı husûsuna müsâ'ade-i 'aliyyem erzân kılınması husûsu hâlâ Sivas Vâlisi düstûr-ı vezîrim İsmâ'îl Hakkı Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû tarafından bu def'a Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iltimâs olunmakdan nâşî keyfiyyet bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası es-Seyyid 'Alî Ağa dâme ulüvvühûdan lede'l-isti'lâm merkûmân mütenbîh olmuş olduğundan 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm itmekle i'lâmı mücebince fî-mâ-ba'de kendü hâlinde edebiyle olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâli meşrûh üzere merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını merkûmun gûş-i hûşuna telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]239

[s. 129]

[129/1] Sinob Kal'ası dizdârına hüküm

Kastamonu sâkinlerinden esnâfdan Mirza? 'Osmân ve esnâfbaşı Ahmed ve ocakludan Pabuççu 'Alî 'Alemdâr ve Kalyoncu Ağası İsmâ'îl nâm kimesneler hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyledikleri Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle Sinob Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuşlar ise de merkûmlar fukarâdan olarak bir seneden berü menfâlarında sefil ve sergerdân ve herhâlde 'inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle merhamete merkûmların 'afv ü ıtlâkları husûsu bu def'a Sinob Nâ'ibi tarafından inhâ ve istid'â olunup husûsu mezbûr bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağası olan iftihâr es-Seyyid 'Alî Ağa dâme ulüvvühûya lede'l-havâle merkûmların istid'â olundukları vechle ıtlâkları re'ye menût idüğünü i'lâm itmekle i'lâmı mücebince fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak şartıyla 'afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki dizdâr-ı merkûmsun minvâli muharrer üzere merkûmları cürmleri 'afv olunduğu ma'lûmun oldukda şurût-ı ıtlâkları gûş-i hûşuna ifâde ve telkîn iderek kal'a-i merkûmeden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]239

[129/2] Burusa Nâ'ibi'ne hüküm

Bundan akdem sudûr iden evâmir-i şerîfemle Burusa'ya nefy ü iclâ kılınmış olan Silivrili Sefer Şâh-zâde Sâlih Bey ve Sa'îd Bey ve eniştesi Mustafa kethüdâ ve serdâr-ı serturna-i Seyyid Süleymân nâm kimesnelerin el-hâletü hazihû tenbîh ve ıslâh olunmuş olduklarında evlâd ü 'ıyâlleri memleketlerinde bî-kes kaldıklarından bahisle eyyâm-ı mübârekeye hürmeten 'afv ü ıtlâklarına müsâ'ade-i 'aliyyem erzân kılınması husûsu Silivri tarafından bu def'a bâ-i'lâm istid'â veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayıp kendü 'ırz ve edebleriyle olmak şartıyla eyyâm-ı mübârekeye hürmeten merkûmların ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere merkûmların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ifâde ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [1]239

[129/3] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Kastamonu Sancağı mütesellimi el-Hâc Mustafa Şerîf dâme mecdühûya ve Sivas Nâ'ibi'ne hüküm

Kastamonu Sancağında vâkı' Cide Kazâsı'nda a'yânlık dâ'iyesinde olan Hasan Çelebi-oğlu Hâlîl ba'zı eşhâs ile ittifâk iderek ve fukarâya zulm ve ta'addî ve ... ve tecrîm misillü harekete tasaddî eylediği mukaddemce inhâ ve iştikâ olunduğuna mebnî hakikâti keyfiyyetin isti'lâmı zımnında sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin sadr-ı a'zam cânibinden sana tastîr ve tesyîr olunan mektûb mücebince merkûmun keyfiyyeti lede't-taharrî fî'l-hakîka öteden berü kendü hâlinde olmayarak fukarâyı ra'yyeti ızrâr ve iz'âca ictisâr ve kazâ-i mezbûr sahasında ma'rifetinle dürüst inşâ olan sefîne kerastesinin cibâlden kat' ve tenzîliyle meşgûl olan fukarâya dahi bilâ-müceb akçe ahzına hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr itmekde olduğu tahkîk kılındığından bahisle merkûmun ol tarafda def'iyle fukarânın şer' ve mazarratından tahlîsi lâzımeden idüğü tarafınızdan tahrîr ve iş'âr olunmuş olup bu makûle mazar-ı 'ıyâl olanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî li-eclî't- te'dîb a'yân-ı merkûm Hasan Çelebi-oğlunun çavuş mübâşeretiyle Sivas'a nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûm ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Sivas'a nefy ve ırsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve 'i'lâm mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]239

Mu'ahharen emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [1]239

[129/4] Kula Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Konya Sancağı'nda Ereğli Müftîsi Mustafa ve nâ'ib-i sâbık Mehmed Sa'îd hilâf-ı rızâ hareketleri inhâ olduğuna mebnî bundan akdem bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı sâdır olan emr-i şerîfimle Kula Kazâsı'na nefy ü iclâ olunmuşlar ise de merkûmânın 'ıyâl ü evlâdları memleketlerinde bî-kes ve perîşân kalmış ve müddet-i nefyleri dahi dereceyi te'dîbe resîde edilmiş olduğundan bahisle 'afv ü ıtlâkları husûsu Karaman Vâlisi sâbık tarafından tahrîr ve istid'â olunmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere 'afv ü ıtlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince 'afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamalarını gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]239

[s. 130]

[130/1] İznikmid Nâ'ibi'ne hüküm

Darbhâne-i 'Âmire'm kâtiblerinden mühürdâr odasında müstahdem iken hilâf-ı rızâ hareketi vukû'uyla mukaddemce İznikmid'de nefy ü iclâ kılınan Meşreb? 'ıyd-ı şerîfe hürmeten 'afv ü ıtlâkı husûsuna müsâ'ade'-i seniyye-i tâc-dâr-ânem erzâni kılınup ol bâbda emr-i humâyûn-ı merhamet-makrûn-ı şâhânem şeref-efzâyı sünûh ve sudûr olmağla menfâdan salıvirilmesi fermânım olmağın imdi merkûmun hakkında 'afv ve merhamet-i şeh-r-yâr-ânem bî-dirîğ ve şâyân kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda mezbûr edebiyle olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamasını husûsunu gûş-i hûşuna tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]239

[130/2] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Der-sa'âdetimde çengi takımından Petro ve Küçük Yanako ve Küçük Garîb? ve hıdmetkâr Kosti nâm zimmîler mugâyir rızâ-i hareket eylediklerine mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de bu def'a mersûmların 'afv ü ıtlâkları husûsuna müsâ'ade-i 'aliyyem erzâni ve şâyân kılınmış olmağla menfâdan salıvirilmeleri fermânım olmağın imdi mesfûrların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin

ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de mugâyir rızâ-i hareketde bulunmamaları husûsunu gûş-i hûşlarına tefhîm ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]239

[130/3] Bir sûreti

Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne yine zümre-i merkûmeden hıdmetkâr Apostol ve Çukacı Andliko ve Dimitri'nin karındaşı Nikoli ve Nikolaki'nin oğlu Hanato zımmîlerin 'afv ü ıtlâklarıyçün aslı gibi.

[130/4] Gelibolu Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Rumili kâdî-askeri esbak 'İzzet Bey'in kethüdâsı olup bundan akdem li-ecli't-te'dîb Gelibolu Kazâsı'na nefy ü iclâ olunan eşrâf-ı kuzâtdan Ahmed bundan böyle harekâtı nâ-marziyede olmamak şartıyla sünûh ve sudûr iden emr ve irâde-i seniyye-i şâhânem mücebince kaydı nefyden 'afv ü ıtlâkı bâbında bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle mücebince 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhin cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderret eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [12]39

[130/5] Burusa Nâ'ibi'ne hüküm

Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşılardan Matbah-ı 'Âmire'm Emîni esbak Ahmed dâme mecdühûnun mukaddemce menfâsı olan Amasya'dan ıtlâkını Burusa'da ikâmeti şart kılınmış ise de bu def'a şart-ı mezkûrun dahi 'afvıyla hânesinde ikâmet eylemesi husûsuna müsâ'ade-i seniyye-i mülûkâneme erzân kılınup ol bâbda mîr-humâyun-ı merhamet-makrûn-ı padişâhânem 'inâyet efzâyı sünûh ve sudûr olmağın i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ırsâl olunmuşdur imdi mûmâ-ileyhin Burusa'da ikâmeti şartı dahi 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda keyfiyyeti mûmâ-ileyhin ifâdeye mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]239

[130/6] Kırçova Kazâsı'nın civârında vâkı' kazânın kâdisıyla İnöz Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Kırçova Kazâsı Nâ'ibi sâbık Burusa müderrislerinden Mehemed Eşref Nu'mân Efendi receb gurrende kazâ-i mezbûrdan azl ve yerine âharı ta'yîn olunmuşken kazâ-i mezbûrda ikâmet ve hasılât-ı ... ahz u kabz iderek birkaç mâh fuzûlî hükûmet eylediği bu tarafa inhâ olunmuş olmağla hâlâ kazâ-i mezbûr nâ'ibi ile hesâbını ba'de'l-rü'yet adem-i itâ'ate mebnî nâ'ib-i sâbık

merkûm Eşref li-ecli't-te'dîb İnöz Kazâsı'na nefy ve tagrîb olmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle mücebince çavuş mübâşeretiyle İnöz'e nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki civârda vâkı' kazânın kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde nâ'ib-i sâbık merkûmun hâlâ kazâ-i mezbûr nâ'ibi ile hesâbını gördükden sonra mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen İnöz'e nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı şevket-karârıma tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 14 Zâ [Zilka'de] [123]9

İşbu emr-i 'âlî Manastır Mahkemesi'ne lede'l-vürûd tarafeyn huzur? bi'l-meclis oldukda nâ'ib-i merkûm el-Hâc Süleymân Hilmi Efendi ve nâ'ib-i sâbık Mehemed Eşref muvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm eyledi ki otuz sekiz senesi rûz-ı kâsım tevzî'inden harc-ı imzâ beş bin guruş ve a'yân tarafından mu'tâd bin guruş ve otuz dokuz senesi rûz-ı hıızırında kezâlik altı bin guruş ve bâ-tahvîl bin iki yüz guruş cem'ân on üç bin iki yüz guruş makbûzu olmağla meblâğ-ı mezkûr nâ'ib-i sâbıktan tahsîs olunmak matlûbumdur dedikde sâbık merkûm cevâbında receb-i şerîfin on beşinci gûnünde emr-i âlî vürûduna değin üç mâhda kazâ-i mezbûrede ikâmet olunup fakat yetmiş beş guruş mahsûlât makbûzum olup mâ'adâ defâtirlerden hîle-i vâhide ahz itmemişdür veya tahvîli iddi'â eylediği iki yüz guruş dahi yüz yigirmi bir gûn va'de ile kazâ-i mezbûr üzerindedir yevmi mevcûdda edâsına ta'ahhüd olmuşdum deyü vaz' cevâb eyledikde merkûm el-Hâc Süleymân Hilmi Efendi'nin müddet-i zemânında defâtir tevzi'inden ber-vech-i iz'â harc-ı imza ve merkûm Mehemed Efendi'nin ahzını otuz ... mezkûru bu tarafda isbâta iktidârı olmadığından sâlifü'z-zikr efendi-i merkûm mübâşirine terfîkân ber-mûcîb-i 'âlî mahall me'mûresi olan İnöz cânibine ... oldukları nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 14 Zâ [Zilka'de] [1]240

Itlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı C [Cemâziye'l-âhır] [1]240

[s. 131]

[131/1] Bolu Nâ'ibi'ne ve Bolu mütesellimi [...] zîde mecdühûya hüküm

Bundan akdem celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü'l-'unvân padişâhânem mücebince babası ve evlâd ü 'ıyâl merkûm kabîlesiyle li-ecli'l-ikâme Bolu'ya irsâl ile ol tarafda mürd olmuş olan Eflak voyvodası sâbık İskerlet'in Bolu'ya vusûlünden sonra ol tarafa vâsıl olanların esâmisi mübeyyen vürûd idüp Dîvân-ı Humâyûn'um kalemine kayd itdirilen defter nâtık olduğu üzere birtakım zımmî ve zımmîye hayli müddetden berü ol tarafa ikâmetle içlerinden ba'zıları aralık aralık tazallum ve istirhâmdan hâlî olmadıklarına ve bunların ekseri ... ve hıdmetkâr acze gürûhundan olduklarına mebnî fakat bu makûlelerin itlâklarına müsâ'ade-i merâhim'âde-i tâc-dâr-ânem erzâni kılınup ol bâbda merhamet-efzâyı sünûh ve sudûr olan emr-i humâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem mücebince sâlifü'z-zikr defterin kalem-i mezkûrdan aynı bir kıt'a sûreti ihrâc ve salıvirileceklerin ve bu tarafda ibkâ ve tevkîf olunacakların isimleri bâlâlarına başka başka şerh ile işâret olunmuş olmağla salıvirilmeleri işâret kılınanların sebîlleri tahliye olunmak fermânım olmağın imdi siz ki nâ'ib ve mütesellim-i mûmâ-ileyhimâsız keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda zikr olunan sûret-i defterde isimleri bâlâlarına yalnız salıvirilmeleri işâret olunanların tahliye-i sebîllerine mübâderet ve mâ'adâ tevkîfleri yazılanlar zinhâr bir tarafa salıvirilmeyüp kemâ-kân muhâfazaları husûsuna takayyüd ve dikkat ve hilâfından gayretü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında. Fî evâ'il-i L [Şevvâl] [1]239

Defteri ... kayd olunarak battâlıyla ma'ân hıfz olunmuşdur.

[131/2] Amasya Nâ'ibi'ne ve Tokad Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Bahr-ı Siyâh Boğazı'nda kâ'in Rumili Fenâri Karyesi sâkinlerinden Abdü'lkadîr nâm şahıs öteden berü hîle ve tezvîr ile me'lûf olarak karye-i mezbûra ahâlîsine dâ'imâ rahne ve ziyân itmek 'âdet-i müstemirresi olduğunu karye-i mezbûrenin ehl-i İslâm ifâde ile şer' ve mazarratının tahlîsleri husûsunu istid'â itmiş ve merkûmun hiçbir vakitte şer'-i şerîfe itâ'ati olmayarak karye-i mezbûreden def'i lâzımeden idüğü Boğaz Nâzırı cânibinden dahi inhâ ve ihbâr olunmuş idüğü hâlâ Hudâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı ve Bahr-ı Siyâh Boğazı'nın Rumili tarafı muhâfızı düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa edâmallahû te'âlâ iclâlehû tarafından iş'âr olunduğuna binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle merkûm li-ecli't-te'dîb Amasya'ya nefy ve tagrîb kılınmışken merkûm menfâsında dahi tek durmayarak kendüyü tahlîs zımnında peyderpey mektûb tahrîriyle kal'a-i merkûma neferâtını ifsâddan hâlî olmadığı ve merkûm fî-nefsü'l-evâmîr ... ve mesa'i'i fesâd olduğu bu def'a dahi tashîh ve tahkîk kılındığından bahisle merkûmun mektûb ve haber göndermesi mümkün olamayacak vechle bir

mahallde kal'a-bend olunması husûsunu müşârun-ileyh bu def'a ifâde ve tahrîr itmekden nâşî fî-mâ-ba'de bu tarafa kâğıt irsâli ve sâ'ir cihetle muhâbere idememesi sûretine kayd ve muhâfazasına ikdâm olunmak üzere merkûmun çavuş mübâşeretiyle Tokad Kal'ası'na kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki Amasya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûm Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş zîde kadrihûya terfikân Tokad Kal'ası'na nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki dizdâr-ı merkûmsun vusûlünde merkûmu dizdârı olduğun kal'a-i merkûma vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından ve ber-takrîb firârından mücânebet ve fî-mâ-ba'de bu tarafa irsâli ve sâ'ir cihetle muhâbere idememesi esbâbını dahi istihsâle dikkat ve ağrâz ve ... ider isek be-her hâl mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre harekete sarf-ı rü'yet ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [1]239

Menfâsına vâsıl olup menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini dizdârın 'arîzası mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 3 S [Safer] [1]240

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]41

[131/3] Edirne'de ikâmet itmek üzere hâlâ Çermik Sancağı mutasarrıfı vezîrim Es'ad Mehmed Paşa iclâlehûya ve Selanik Dimetoka nâ'iblerine hüküm

Çermik Sancağı'nda vâkı' Dimetoka Kazâsı ahâlîsi beyninde mukaddemce tekevvün iden fesâd el-hâletü hazihû mündefi' olmuş ise de iki üç seneden berü kazâ-i mezbûrda a'yânlık dâ'iyesinde olan Zabarta-oğlu? Sâlih hasekinin fesâdda medhali olduğundan bahisle merkûmun umûr-ı vilâyete dâ'ir hesâbı rü'yet olunduktan sonra hasekiliği ref' ile li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîb olunması husûsu sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin bu def'a tarafından derbâr-ı muaddelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmuş olup bu makûle uygunsuzluğa cesâret idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî ve merkûm Sâlih'in sünûh ve sudûr iden emr ve irâde-i seniyye-i mülûkânem mücebince umûr-ı vilâyete dâ'ir hesâbı rü'yet ve hasekiliği ref' olunarak çavuş mübâşeretiyle li-ecli't-te'dîb Selanik'e nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi siz ki vezîr-i müşâ ve Dimetoka Nâ'ibi mûmâ-ileyhimâsız merkûmun hasekiliği ref' olunmak üzere hadîka-i hassam ocağı tarafına ilm ü haber virilmiş olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde umûru vilâyete dâ'ir olan hesâbını ma'rifet-i şer'le görüp kendüsünü mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Selanik'e nefy ve irsâle müsâra'at eylesesiz ve sen ki Selanik Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise

mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [12]39

Yenişehir ordusuna bâ-fermân-ı 'âlî kazâ-i mezbûrdan matlûb ... mübâşiri çukadâr sadâret-penâhiye iki yüz otuz dokuz senesi rûz-ı kâsımı ... defterinde mükerrer olunan bin yüz elli iki buçuk gurus hudmet-i mübâşiriye ve esbak Hâcî 'Osmân'ın a'yânlığından Mora'ya matlûb-ı ma'lûm ol mikdâr asker 'ulûfesinden fukarâya tarh ve tevzi' eylediği mebâliğ-i ma'lûmü'l mikdârdan ve ... mutasarrıfı Sâlih Paşa'nın terfûb idüp Yenişehir ordusuna matlûb-ı mekârî bargiri yedlerine virildikten sonra bâkîsi fukarânın ... ötesine sarf olunmak üzere a'yân-ı merkûm Sâlih Hoca ve ol dahi ... idüp zimmetinde olan on bir bin yüz elli gurus ve sene-i mezbûra mahsûb rûz-ı kâsım tevzî'i vaktinden muharrer mübâşiran ve misâfirîn ta'yînâtı ... kalmış olarak ol vechle adem-i kabûlü iki bin gurus zimmetinde mezbûre rûz-ı ... tevzî'i vaktinden merkûmun iki mâhlık ta'yînat ... olarak ahâlînin adem-i kabûlü üzere bin yedi yüz gurus ki ... mecmû' bin dört yüz iki buçuk gurus zimmeti bâbında olup tevzî'i defterinden ba'de'l-te'dîb fukarâya ... tenbîh merkûm Sâlih mübâşir çavuş-ı terfîkân mahall-i menfâsına irsâli husûsu nâtik vârid olan tahrîrât ve Dimetoka Nâ'ibi'nin vürûd iden i'lâmı mazmûnları bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 12 Zâ [Zilka'de] [12]39

İşbu emr-i 'âlî lede'l-vürûd müşârun-ileyhin huzûrunda Dimetoka vücûhu ve re'âyâ ve kocabaşları ... oldukları hâlde ma'rifet-i şer'le hesâbı rû'yet olundukda bin iki yüz otuz dokuz senesine vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtik vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. 17 Zâ [Zilka'de] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [12]40

[s. 132]

[132/1] Bir sûreti

Yine müşârun-ileyhin ve Kavala Nâ'ibi'ne kazâ-i mezbûrda mukaddemce tahriş ile el-hâletü hazihû mündefî' olan fesâda sebep olanlardan el-yevm müşârun-ileyhin habsinde olan kazâ-i mezbûrda kâ'in Çil Nâhiyesi'nden Topçu Mehmed ve Hallâc-oğlu 'Osmân ve Hâcî Virânlı [?] Emîn-oğlu 'Osmân ile hastalık bahânesi ile Dimetoka'da olan ...-oğlu Hasan'ın bâ-irâde-i seniyye-i mülûkâne li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle Kavala'ya iclâlarıyçün müşârun-ileyhin inhâsına binâ olunarak aslına tatbîkân.

Merkûmlar vusûl ve kal‘a-bend olunduklarını nâtık dizdârının vârid olan ‘arîzası mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 6 Zâ [Zilka‘de] [123]9

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [12]40

[132/2] Sinob Kal‘ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Kastamonu sâkinlerinden ve esnâfından Mirza? ‘Osmân ve esnâfbaşı Ahmed ve ocakludan Pabuççu ‘Alî ‘Alemdâr ve Kalyoncu Ağası İsmâ‘îl ‘Alemdâr hilâf-ı rızâ hareket eyledikleri Ocağ-ı ‘Âmire‘m tarafından inhâ olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Sinob Kal‘ası‘na nefy ve kal‘a-bend olunmuşlar ise de merkûmlar fakîrû‘l-hâl ve kesîrû‘l-‘ıyâl olarak evlâd ü ‘ıyâlleri sefil ve perişân ve şefkate şâyeste ve şâyân oldukları beyânıyla ‘afv ü itlâkları husûsu bâ-tahrîrat niyâz ve istid‘â olunmuş olmakdan nâşî husûsu mezbûr bi‘l-fi‘l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçeri ağası olan es-Seyyid ‘Alî dâme ulüvvühûya lede‘l-havâle merkûmlar karîn-i terbiye ve te‘dîb olduklarından bahisle merhameten ‘afv ü itlâkları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i‘lâm itmekle i‘lâmı mûcebince merkûmların ‘afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi merkûmların cürmleri ‘afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda fî-mâ-ba‘de kendü hâllerinde ‘ırz ve edebleriyle mukayyed olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamaları husûsu kendülere tenbîh ve te‘kîd kılınarak kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [1]239

[132/3] Bir sûreti

Samsun Kal‘ası dizdârına Kastamonu sâkinlerinden Topçuoğlu Câmi‘nde Semerci Ağa demekle ma‘rûf kimesnenin itlâkıyçün aslına tatbîkân.

[132/4]

Eskişehir Nâ‘ibi‘ne hüküm

Der-sa‘âdet‘imde sâkine ‘Âîşe nâm hatun sirkat töhmetini irtikâb ile hilâf-ı şer‘-i şerîf hareket itmiş olduğuna mebnî merkûmun kapu kethüdâsı mübâşeretiyle Eskişehir‘e nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin merkûma mübâşir ta‘yîn kılınan [...] kapu kethüdâsına terfîkân Eskişehir‘e nefy ve irsâl olunmuş olmağla vusûlünde ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvrilmeleri lâzım gelir ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü kapu kethüdâsı merkûm ile Der-sa‘âdet‘ime i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'âm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 2 Zâ [Zilka'de] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]40

[132/5] Pazarköyü ve Kütahya nâ'iblerine hüküm ki

Pazarköy sâkinlerinden Küçük Mehmed dimekle ma'rûf şahıs kendü hâlinde olmayup vazîfesinden hâric umûra müdâhale ile kazâ-i mezbûre ahâlîsini bilâ-mûcib tekdîr ve tazrîre cür'et ve ihlâl ve ifsâd-ı memleket misillü hilâf-ı rızâ harekete cesâret itmekde olduğuna binâ'en merkûmun şer' ve mazarratından fukarânın tahlîsi husûsu bâ-i'âm istid'â kılınmış olduğundan bahisle li-ecli't-te'dîb bir mahalle nefy ve tagrîbi bâbında emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ Hudâvendigâr ve Kocaili sancakları mutasarrıfı Bahr-ı Siyâh Boğazı'nın Rumili tarafı muhâfızı düstûr-ı vezîrim Hüseyin Paşa iclâlehû ifâde ve iş'âr ve i'âm mezkûru dahi takdîm ve tesyâr itmekden nâşî merkûmun li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyile Kütahya'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki Pazarköy Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilir ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'âm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 7 Zâ [Zilka'de] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M [Muharrem] [12]40

[s. 133]

[133/1] Hassam silahşörlerinden Çorum Sancağı mütesellimi Mustafa zîde mecdühûya ve Çorum Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Zelîl takımından fukarâyı ızrâr ve mugâyir-i rızâ-i harekete ibtidâr idenlerin te'dîb ve tenkîdleri husûsu iktizâ iden mahallere tavsiye ve tenbîh olunmuş olduğuna binâ'en bundan akdem Çorum'da ele getirülen on bir nefer eşhâsın üç nefer sergerdeleri i'dâm ile mâ'adâsı Çorum Kal'ası'na vaz' olunduğu inhâ kılındığına mebnî mezbûrlar kal'a-i merkûmada Ebû Seyf'in oğlu ve Kurd? Mehmed ve Selmân torunu Hasan ve Bekir-oğlu Mehmed ve Nazar?-oğlu Halîl

ve ... İbrâhîm torunu ve ... -oğlu İsmâ'îl ve burunsuzun karındaşı Mustafa kal'a-i mezkûrda idüğünü havî tahrîrât tevârüd ile kaydı bâlâsına şerh verilmiş olup el-hâletü hazihû merkûmlar tevkîfleriyle bilâ-fermân ıtlâk olunma[ma]k ve isim ve şöhetleri Der-sa'âdet'ime iş'âr olunmak bâbında emr-i şerîfim gönderilmiş ve merkûmlar karîn-i terbiye ve ıslâh olarak hâlleri perîşân ve evlâd ü 'ıyâlleri vatanlarında sefil ve sergerdân ve ol vechle merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkları husûsu sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafınızdan der-bâr-ı merâhim-karârı mülûkâneme inhâ ve iş'âr ve buna dâ'ir Çorum Nâ'ibî'nin bir kıt'a i'lâmı dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamak ve kendü 'ırz ve edebleriyle olmak şartıyla merhamete 'afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere merkûmların cürmleri 'afv kılındığı siz ki mütesellim-i dizdâr-ı mûmâ-ileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda şart-ı ıtlâklarını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm berle kal'a-i merkûmeden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [1]239

[133/2] Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibî'ne hüküm

Dîvân çavuşlarından Tosyevi? Hasan hilâf-ı rızâ hareketi ibtidâr eylediği tebeyyün ve tahakkuk eylediğini mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Karahisâr-ı Sâhib'e nefy ve tağrîb olunmuş ise de merkûmu Der-sa'âdet'imde olan 'ıyâl ü evlâdı fakîrû'l-hâl olarak şâyeste-i merhamet ve sezâvâr-ı şefkat olduğu beyânıyla 'afv ü ıtlâkı bâ-'arz-ı hâl istid'â olunmuş olmakdan nâşî nefyden 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü 'afv olunduğu sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareket itmemesini gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve ifâde iderek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]39

[133/3] Kengırı Nâ'ibî'ne hüküm

Der-sa'âdet'imde Ayazma kapusunda Kerasteci Agop Samakovcuk tarafını ifsâd misillü harekete ibtidâr eylediği bundan akdem tahkîk kılındığına mebnî ... sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı me'âlî-'unvan-ı padişâhânem mücebince Kengırı'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun Der-sa'âdet'imde ... ve kezâlik beş nefer evlâdıyla zevcesi sefil-i sergerdân ve mersûm dahi menfâsında ... ibtidâlarıyla şefkat ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkına müsâ'ade-i merâhim'âde-i mülûkânem bî-dirîğ ve erzân kılınması husûsu zevcesi mersûme bâ-'arz-ı hâl istid'â ve istirhâm itmekden nâşî şeref-yafta-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhânem muktezâsı üzere mersûm fî-mâ-ba'de Samakovcuk kârhânesine merbût ... Karyesi çorbacılarını tahrîk ve iğfâl itmemek ve nizâm-ı kârhâneyi karışmamak

şartıyla nefy ve ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere mersûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]39

[133/4] Konya Nâ’ibi’ne

Canık Sancağı dâhilinde kâ’in ma‘den-i humâyûnuma merbût Ordu kazâsı sükkânından olup ma‘den-i humâyûnumun ta‘tîlini mûcib harekete ibtidârı tahkîk olunduğuna mebnî mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Konya’ya nefy ü iclâ olunan Kahraman-zâde Hâcî Ahmed ihtiyâr ve ‘alîl olarak menfâsından hâli diğer gün ve perîşân ve ‘ıyâl ü evlâdları dahi vatanında sefil ve sergerdân ve herhâlde şefkat ve merhamete şâyeste ve şâyân oldukdan bahisle ‘afv ü ıtlâkı husûsu bâ-‘arz-ı hâl istid‘â veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî keyfiyyet mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr Hüseyin Hüsnü Bey dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm merkûmun müddet-i nefy bir seneye karîb olmuş olduğu beyânıyla ba’d-ez-zîn bu makûle hilâf-ı rızâ harekete cesâret itmemek şartıyla ‘afv ü ıtlâkı husûsu re’ye menût idüğünü i‘lâm itmekle i‘lâmı mücebince ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi şart-ı mezkûrlarıyla merkûmun cürmü ‘afv ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]239

[s. 134] [134/1] Sapanca Kazâsı Nâ’ibi’ne hüküm

Ermeni milletinden Sapanca Kazâsı mütemekkinlerinden Magrisi Bedros nâm zımmî kendü hâlinde olmayup âyînlerine mugâyir hareket-i nâ-hemvâra ibtidâr ile te’dîb ve terbiyesi mukteza idüğü ihbâr kılındığından bahisle yasakçı ma‘rifetiyle Der-sa‘âdet’ime ihzâr ve ıslâh-ı nefis idinceye kadar ‘ibreten-li’s-sâ’irîn Tersâne-i ‘Âmire’mde vaz‘-ı kürek olunup ıtlâkı husûsu yine memhûr ‘arz-ı hâllerıyla istirhâm olunmadıkça müsâ‘ade olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi’i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa‘âdet’ime bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â itmekden nâşî yasakçı ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin mesfûru ma‘rifetinle ahz ve mübâşir ta’yîn olunan yasakçı-i merkûma teslimen Tersâne-i ‘Âmire’m küreğe vaz‘ olunmak üzere Der-sa‘âdet’ime irsâle ve ihzâra mübâderet ve adem-i ihzârını mûcib vaz‘ ve hareketden ta‘addî ve mücânebet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı L [Şevvâl] [1]239

[134/2] Dimetoka Kal‘ası dizdârına hüküm

Rum milletinden Tire Kazâsı mütemekkinlerinden Bakkâlbaşı Benayut nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği bundan akdem Rum Patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Dimetoka Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de mesfûr olan ıslâh-ı nefis idüp harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat ideceğine milletinden mu'temed ba'zı zımmîler tekeffül eylediğinden bahisle mersûm fî-mâ-ba'de harekât-ı sâbıkasında ısrar ederse te'dîb-i ahâr ile te'dîb olunmak şartıyla cerâim-i güzêştesi 'afv ve tahliye-i sebîli husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidanı Südde-i Sa'âdet'ime takdîm eyledikleri bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâlleriyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunmak fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer keyfiyyet sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şurût-ı ıtlâkını mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kal'a-i merkûmeden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]39

[134/3] Köstendil Sancağı'nda vakı' Eğridere Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm ki

Rum milletinden Saruhan Sancağı'nda Manisa Kazâsı muzâfâtından Turgutlu Kasabası mütemekkinlerinden Etimekçi İstrati nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği bundan akdem Rum Patriki tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Eğridere Palankası'na nefy ve takayyüd olunmuş ise de mesfûr olan ıslâh-ı nefis idüp ba'de'l-yevm 'ırz ve edeb ve kendü kâr ve kesbiyle meşgûl olup memleket umûruna ve metropolidanın ve kilise husûslarına karışmayacağına milletinden ba'zı mu'temed zımmîler ta'ahhüd ve tekeffül eylediklerinden bahisle mersûm fî-mâ-ba'de harekât-ı sâbıkasında ısrâr ider ise Darbhâne-i 'Âmire'me on bin gurus nezzirmek şartıyla ıtlâkı husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime takdîm eyledikleri bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâlleriyle istid'â itmeleri vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer mersûmun cürmü 'afv ü ıtlâk kılındığı ve nezr maddesi için Darbhâne-i 'Âmire'me 'ilm ü haberü virilmiş idüğü sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]239

Nezz maddesi için Darbhâne-i 'Âmire'ye 'ilm ü haber virilmiştir.

[134/4] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Üsküdar'da vâkı' arabacı zümresinden 'Abdî nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete ictisâr eylediği hassam bostancıbaşısı es-Seyyid 'Osmân dâme mecdühû tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmun nef'i haylice müddet olarak ihtiyâre vâlidesi ile 'ıyâl ü evlâdı fakir hâlleri sebebiyle muzdarib ve perîşân ve ol vechle merhamet ve şefkate şâyân olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkını müsâ'ade-i 'aliyyem erzân kılınmış husûsu vâlidesi merkûme tarafından bu def'a Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â ve istirhâm olunmakdan nâşî husûsu mezbûr hassam bostancıbaşısı mûmâ-ileyhin lede'l-havâle merkûm karîn-i terbiye olarak fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmayacağı izâfî tekeffül itmiş oldukları beyânıyla merhamete 'afv ü ıtlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i'lâm itmekle i'lâmı mücebinece merkûmun ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâli muharrer üzere merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâlinde olarak hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamasını husûsunu merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlis birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]39

[s. 135]

[135/1] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşılarında lağımçıbaşı 'Alî Bey dâme mecdühûya ve Dimetoka Kal'ası dizdârına hüküm ki

Dergâh-ı Mu'allâm lağımçı ocağı kethüdâsı Mustafa müsebbibü'l-etvâr ve ocağ-ı mezbûr neferâtını zabt u rabta adîmü'l-iktidâr olup kemâl-i rehâvet ve mûmâşâtından neferât-ı merkûme yüz bularak câbecâ harekât-ı nâ-bercâya ibtidâr itmekde oldukları ihbâr ve tahkîk olunmakdan nâşî mûmâ-ileyh kethüdâlıktan azl ve 'uhdesinde olan ma'âşî ref' olunarak kendüsü li-ecli't-te'dîb nân-pâre-i kadîmesiyle ocakdan mübâşir ma'rifetiyle Dimetoka Kal'ası'na nefy ü iclâ olunmak fermânım olmağın imdi sen ki lağımçıbaşı-i mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyhi minvâl-i muharrer üzere ocağından ta'yîn olunan [...] mübâşire terfîkân li-ecli't-te'dîb Dimetoka Kal'ası'na nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfîyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketi irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâm mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]239

Vusûl ve kal'a-bend olunduğunu nâlık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 7 Zâ [Zilka'de] [123]9

[135/2] Sivas Kal‘ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Ankara Sancağı’nda vâkı‘ Haymanateyn Kazâsı civarında sâkin Cihânbeyli mîr-i ‘aşîreti sâbık Mustafa Bey ‘aşîret-i merkûmeden Mûsa nâm şahıs ile müttetikân hilâf-ı şerî‘at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ-i ihtilâli mûcib harekete ictirâ eylediği inhâ olunduğuna mebnî ikisi dahi Sivas Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunmak üzere bundan akdem sudûr iden emr-i münîfim merkûm Mustafa kal‘a-i mezkûre gönderilmiş ve vusûlünü mübeyyen i‘lâm vürûduyla kaydı bâlâsına şerh virilmiş idi bu def‘a merkûmun tarafından der-bâr-ı merâhim-karâr-ı mülûkâneme bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîmiyle me’linden kendüsü kal‘a-i merkûmede ve ‘ıyâl ü evlâdı vatanında sefil ve sergerdân ve bi’l-vücûh merhamet ve şefkate şâyân oldukları inhâ ‘afv ü itlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzân kılınması husûsu niyâz ve istid‘â olmuş olmakdan nâşî fi-mâ-ba‘de ‘aşîret derûnuna gitmemek ve ‘ırz ve edebiyle olarak bu makûle fazâhat ve ihtilâl-i mûcib hareketde bulunmamak üzere yalnız merkûm Mustafa Bey’in ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâli meşrûh üzere yalnız merkûm Mustafa Bey’in cürmü ‘afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâkına gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]239

[135/3] Zıkr-i âtî kimesnelerin bulundukları mahallin kâdîsıyla Sivas Nâ’ibi’ne hüküm

Karahisâr-ı Sâhib ve Hamîd sancakları beyninde Kapukaya Yaylası’nda kâ’in ...‘Aşîreti ahâlîsinden Deli Süleymân-oğlu ‘Osmân ve Teslîme? ‘Alî nâm şahıslar kendü hâllerinde olmayarak başlarına biraz erâzil ve eşhâs makûlelerini celb ve cem‘ berle hilâf-ı şerî‘at-ı garrâ ve mugâyir-i emr ve rızâ katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl misillü harekete cür‘et itmekde olduklarından ‘aşîret-i mezkûre ahâlîsinin emin ve asâyişleri meslûb olduğundan bahisle merkûmların bir mahalle nefy ve iclâlarıyla şer‘ ve mazarratlarından fukarânın tahlîs kılınması husûsu bu def‘a bâ-ma‘rûzât istid‘â veistirhâm olup bu makûle uygunsuz harekete cesâret idenlerin icrâ-yı te’dîbleriyle emsâlinin tergîb ve terhîbi lâzımeden olmakdan nâşî çavuş mübâşeretıyla merkûmânın voyvodası nefy ü iclâları fermânım olmağın imdi sen ki merkûmların bulundukları mahallin kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûlü emri şerîfimde merkûmları ta’yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya teslîmen Sivas’a nefy ü iclâyâ mübâderet eyleyesin ve sen ki Sivas Nâ’ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını

bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini mübâşir çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [1]239

Bu makûle dâ’ir vürûd iden mektûb-ı sâmi Anadolu Vâlisi müşârun-ileyh tarafından Karahisâr ve Hamîd sancakları mütesellimlerine müşârun-ileyh tarafından tahrîr ve ‘aşîret-i mezkûre Kütahya Sancağı’nın Şeyhlü ve Soma kazâları civârından vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiklerini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 15 Z [Zilhicce] [123]9

Ba‘zı iskân eylediği ... olunduğuna binâ’en mezkûr kazâların voyvodalarına dahi su’âl olunmuş olduğu husûs-ı mezbûra dâ’ir vürûd iden cevâbdan Karahisâr makûlesinden oldukları iş‘âr olunduğuna dâ’ir mukaddemki ihbârın? zımnı ve Hamîd Sancağı mütesellimi tarafından gelen mektûbta ... Borlu Nâ’ibi sâbık ile ‘aşîret-i mezkûra mukâta‘ası mültezîmi Süleymân nâm kimesnenin bi’l-ittifâk tervîc ... zımnında mezbûr hakkı olarak i‘lâm ve mahzar tertîb itmiş olana kadar muharrer olmak hasebiyle evvel ki inhânın adem-i sıhhati ... ve voyvoda-i merkûm tarafından vârid olan i‘lâm ve kâğıdı me’li Karahisâr kâğıdlarına mülâyim olmağla bu sûretde mezbûrların gerek menfâlarına ilkâsı ve gerek ‘afv ü itlâkı husûsu re’ye menûit idüğünü nâtık Anadolu Vâlisi müşârun-ileyhin vârid olan tahrîratı mazmûnu bâ-fermân şerh virildi. Fî 17 C [Cemâziye’l-âhır] [12]40

İtlâkıyçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye’l-evvel] [12]40

[135/4]

Amasya Nâ’ibi’ne ve Bolu ve Viranşehir sancakları mütesellimi Kara ‘Osmân-zâde Ahmed zîde mecdühûya hüküm

Viranşehir Sancağı dâhilinde vâkı‘ Bartın Kazâsı serdârı Çavuş-oğlu Mehemmed nâm şahıs kendü hâlinde olmayup kazâ-i mezbûr a‘yânlığı tahsil dâ‘iyesiyle memleketi ahvâl ve fesâd misillü harekete cür’et ve hıdmet-i mühimmenin ta‘tîlini mûcib ve insilâb-ı asâyiş fukarâyı ra‘iyyeti müstevcib hâlâta cesâret itmekde olduğu kazâ-i mezbûr tarafından ma‘rûzât inhâ olunduğuna binâ’en merkûm Mehemmed sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin tarafına celb ve habs olunmuş olduğundan bahisle bir mahalle nefy ve takrîbiyle şer‘ ve mazarratın fukarânın tahlîs husûsunu tarafından bu def‘a der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş‘âra ma‘ru’z-zikr ma‘rûzât dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup husûsu mezbûr bi’l-fi’l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası iftihâr es-Seyyid ‘Alî Ağa dâme ulüvvühûya lede’l-havâle merkûmun li-eclî’t-te’dîb mahall-i âhara nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu i‘lâm itmekle i‘lâmı

mûcebince merkûmun li-ecli't-te'dîb ocakdan mübâşir ma'rifetiyle Amasya'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ahz ve Ocağ-ı 'Âmirem tarafından mübâşir ta'yîn olunan [...] zîde kadrihûya terfîkân Amasya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini mübâşir merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 8 Z [Zilhicce] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]40

[s. 136]

[136/1] Kütahya Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Medîne-i İznikmid'de sâkin yigirmi yedinci bölüğün yoldaşlarından Karakullukçu Feyzu'llah nâm kimesne hilâf-ı rızâ harekete ictisâr eylediği Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Kütahya Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûmun tagrîbi hayli müddet olup vatanında olan 'alîl vâlidesi bî-kes kalarak muzdarib ve perîşân ve bi'l-vücûh' inâyet ve merhamete şâyân olduğundan bahisle 'afv ü itlâkına müsâ'ade-i 'aliyyem erzân kılınması husûsu vâlidesi merkûm tarafından müdâhale Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â ve istirhâm olunmuş olmakdan nâşî fi-mâ-ba'de kendü hâlinde 'ırz ve edebîyle olmak şartıyla merkûmun 'afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer üzere merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kal'a-i merkûmeden tahlîs ve tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı L [Şevvâl] [12]39

[136/2] Dimetoka Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Tophane-i 'Âmire'm sâkinlerinden otuz ikinci bölükden Şekerci 'Alî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği Ocağ-ı 'Âmirem tarafından inhâ olunduğuna mebnî mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince li-ecli't-te'dîb Dimetoka Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de merkûm menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdı memleketi cânibinde mübtelâyı sefâlet ve herhâlde şâyân-

ı şefkat ve merhamet olduklarından bahisle merhameten ‘afv ü ıtlâkı husûsunu merkûm bu def‘a der-bâr-ı merhamet-karâr mülûkâneme bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle niyâz ve istirhâm itmekden nâşî iktizâsı bi’l-fi‘l Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ağası olan iftihâr es-Seyyid ‘Alî Ağa dâme ulüvvühûdan lede’l-isti‘lâm merkûmun ‘afv ü ıtlâkı re‘ye menût idüğünü i‘lâm itmekle merkûm ba‘d-ez-zîn şekerciliğini idüp vazîfesinden hâric umûra karışmamak şartıyla ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda şurût-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kal‘a-i merkûmeden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Zâ [Zilka‘de] [12]39

[136/3] Kütahya Kal‘ası dizdârına hüküm

Der-sa‘âdet’imde Vezîrhân’nda mütemekkin Van re‘âyâsından Nar-oğlu nâm zımmî havâssa resm-i ra‘iyyet harekete cesâret eylediğine binâ’en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli’t-te’dîb Kütahya Kal‘ası’na nefy ve kal‘a-bend olunmuş ise de mesfûrun ma‘âş husûsunda ızdırâbı cihetiyle hâli perîşân ve vücûhla merhamete şâyeste ve şâyân olduğundan bahisle ‘afv ü ıtlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzân kılınması husûsu inhâları taraflarından Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â ve istirhâm olmakdan nâşî mersûmun ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi mersûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma‘lûmun oldukda fi-mâ-ba‘de kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed olarak hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamasını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kal‘a-i merkûmâdan ıtlâk birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Zâ [Zilka‘de] [12]39

[136/4] Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşlarından hâlâ lağımcıbaşı ‘Alî Bey dâme mecdühûya ve Kavala Nâ’ibi’ne hüküm

Dergâh-ı Mu‘allâm lağımcı ocağı mülâzım neferâtından Kara Gümrüklü İbrâhîm nâm şahıs kendü hâlinde olmayup hilâf-ı rızâ hareketine ibtidârına mebnî merkûmun te’dîbi iktizâ eylediğini ocağı mezbûr zâbitânı ihbâr ve inhâ eylediğinden bahisle merkûm ıslâh-ı nefis edinceye değin li-ecli’t-te’dîb ocağından çavuş mübâşeretiyle bir mahalle nefy ve tagrîb olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ Humbarahâne-i ‘Âmire’m nâzırı Sâlih dâme mecdühû bâ-takrîr ifâde ve istid‘â itmekden nâşî vech-i meşrûh üzere ocağından mübâşir ma‘rifetiyle merkûmun li-ecli’t-te’dîb Kavala’ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki lağımcıbaşı mûmâ-ileyhsin merkûmu Ocağ-ı ‘Âmiremden mübâşir ta’yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kavala’ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-

fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]239

Vusûl ve kal'a-bend olunduğunu nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 19 Zâ [Zilka'de] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S [Safer] [12]40

[136/5] Antalya Nâ'ibi'ne hüküm

Sakız Cezîresi muzâfâtından Çeşme Yakası sâkinlerinden Hâcî Ahmed oğulları Mustafa ve Şa'bân nâm kimesneler hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyledikleri inhâ olunduğuna mebnî mukaddemce sâdır olan emri şerîfimle li-ecli't-te'dîb Antalya'ya nefy ve tagrîb olunmuşlar ise de merkûmların müddet-i nefyleri yedi sekiz mâha resîde olunarak el-hâletü hazihû ıslâh-ı nefis idüp fî-mâ-ba'de kendü hâllerleriyle meşgûl olacakları beyânıyla evlâd ü 'ıyâllerine merhameten 'afv ü ıtlâkları husûsu mîr-mirân-ı kirâmdan hâlâ Sakız Cezîresi muhâfızı Yusuf dâme ikbâlehû tarafından bu def'a [s. 137] der-bâr-ı merhamet-medâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmuş olup merkûmânın ıslâh-ı nefis itmiş oldukları mîr-mirân-ı mûmâ-ileyhin inhâsından müstebân olmağla ıtlâkları mukâbelesinde kendülerden bir taraftan ... olunmamak ber-tagrîb olunduğu tahkîk olunur ise red itdirilmek ve merkûmlar dahi fî-mâ-ba'de 'ırz ve edebleriyle mukayyed olmak şartıyla 'afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi bir minvâli muharrer merkûmun cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şartı ıtlâkını gûş-ı hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]239

[137/1] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm

Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından Hâfız İbrâhîm çavuş hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince li-ecli't-te'dîb Amasya'ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de merkûm menfâsında ve 'alîl ve ihtiyâr pederiyle 'ıyâl ü evlâdı bu tarafda sefil ve sergerdân olduklarından bahisle merhameten 'afv ü ıtlâkı husûsunu pederi merkûm bu def'a bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîmiyle niyâz veistirhâm itmekden nâşî pederinin ihtiyârlığına merhameten merkûmun 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi merkûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareketde

bulunmamasını husûsunu gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]239

[137/2] Dimetoka Kal'ası dizdârına hüküm

Rum milletinden Ankara Kazâsı mütemekkinlerinden Papas-oğlu Avraham nâm zimmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mukaddemâ Rum Patriki tarafından inhâ olduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimde li-ecli't-te'dîb Dimetoka Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunmuş ise de mesfûr olan ıslâh-ı nefis idüp harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat ideceğine milletinden ba'zı mu'temed zimmîler tekeffül eylediklerinden bahisle mersûm fî-mâ-ba'de harekâtı sâbıkasında ısrâr eder ve vilâyeti olan Ankara'ya ayak basar ise âhar vechle te'dîb olunmak şartıyla cerâim-i güzestesî 'afv ve tahliye-i sebîli husûsu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidan Südde-i Sa'âdet'ime takdîm eyledikleri memhûr 'arz-ı hâllerîyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunmuş ise fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer keyfiyyet sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kal'a-i merkûmeden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]239

[137/3] Antalya Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm

Cebahâne-i Âmire'm kurşuncubaşısı olan ... nâm yahudinin me'mûr olduğu maslahatda ... habâseti tahkîk kılındığına mebnî mersûmun harbeci mübâşeretîyle li-ecli't-te'dîb Antalya Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olunması fermânım olmağın imdi sen ki dizdâr-ı merkûmsun mesfûr bu taraftan ahz ve mübâşir ta'yîn olunan harbeciye terfîkân ol tarafa irsâl olunmakla vusûlünde dizdârı olduğun kal'a-i merkûmeye vaz' ve kal'a-bend idüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve ber-takrîb firâr ederse be-her-hâl mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü harbeci merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [123]9

Mersûm vusûl ve kal'a-bend olduğunu nâtık Antalya Kal'ası dizdârının vârid olan 'arz-ı hâlî mazmûnu bâ-fermân şerh virildi. Fî 14 Z [Zilhicce] [12]39

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]41

[137/4] Kütahya ve Develü nâ'ibleri zîde ilmühûya hüküm

Niğde Sancağı'nda kâ'in Develü Kazâsı sâkinlerinden Serdâr Ebûbekir nâm şahıs kendü hâlinde olmayup vazîfesinden hâric umûr müdâhale ile inhilâl-i şîrâze-i nizâm memleketi mûcib ve emn ve asâyîş-i ahâlî-i memleketi müstevcib evzâ'a ictisâr eylediği bi'l-ihbâr tahkîk kılınup bu makûle hilâf-ı rızâ harekete cür'et idenlerin icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi merkûmeden olduğundan ıslâh-ı nefis edinceye değin merkûmun li-eclî't-te'dîb ocakdan çavuş mübâşeretîyle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâm yeniçeri ağası iftihâr Seyyid 'Alî Ağa dâme ulüvvühû bâ-tefhîr ifâde itmekle vech-i meşrûh üzere Ocağ-ı 'Âmiremde mübâşir ma'rifetiyle Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki Develü Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlü emr-i şerîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve Ocağ-ı 'Âmirem cânibinden mübâşir ta'yîn olunan [...] çavuş terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafdán menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karârıma tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [12]39

Kütahya'ya nefyîçün sudûr iden fermân-ı 'âlî vârid olup ancak merkûm Ebûbekir bundan akdem erâzil ve eşhâsı tahrîk iderek mahkeme ve voyvoda konağını taşladup voyvodamız Memiş Efendi'yi ve hurûfdan sonra yedinde olan ... şer'îyyeyi ahz idüp kendü kendüye âhar nâ'ib ta'yîn-i vekil vilâyete ihtilâl virdiği ve sancağımız vâlisi el-Hâc Süleymân Paşa tarafına bâ-mahzar inhâ olunduğundan müşârun-ileyh tarafından fesâdın olmağla sebeb olanların ihzârı zımında ba'de'l-yevm ... başıları gelmiş ise de merkûmunuz itâ'at itmeyüp 'avenesi olan erâzil dahi virmemek dâ'iesiyle karşılayup nihâyet ... kimesneye zarar ve ziyân tertîb itmeksizin ahz ve girift olunarak müşârun-ileyh tarafına gönderilmiş ve ol vechle dâhili olan şekâveti tekrâr 'arz ve i'lâm ve izâlesi ve asıl menzîlinde olduğundan mebnî müşârun-ileyh merkûmu Niğde Kal'ası'na ... i'lâm eyleyüp Develü Kazâsı fukarâsı cerâim-i ... mazarratından tahlîs eylemiş olduğundan el-hâletü hazihû cümle fukarâlardan hâl olarak devâm-ı ömr ve devlet-i padişâhiye muvâziyet üzere olduklarını nâtik vârid olan i'lâm bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 18 Z [Zilhicce] [12]39

[s.138]

[138/1] Tokad Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Kayseriye Kasabası'nda Tomarza Karyesi mütemekkinlerinden ... -oğlu ... nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mukaddemâ Emeni Patriki tarafından inhâ olduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Tokad'a nefy ü iclâ olunmuş ise de mersûm bundan böyle kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olup âyînlerine mugâyir harekât itmemek üzere ta'ahhüd ve üç beş nefer zımmîler tekeffül eylediklerinden bahisle fi-mâ-ba'de kendü hâlinde olup âyînlerine mugâyir harekât itmemek ve eğer hilâf-ı ta'ahhüd hareketi zuhûr ider ise bilâ... nefy olunmak şartıyla bu def'alık cürmünün 'afv ve sebîl-i tahliyesi husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa'âadet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â olunmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer keyfiyyet sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi ifâde ve takayyüd edip kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]239

[138/2] Antalya Kazâsının civârında vâkı' kazânın kâdîsıyla Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Antalya Kazâsı Nâ'ibi Mehmed nâm kimesne kazâ-i mezbûr mütesellimiyle bi'l-ittihâd cânib-i mîrîden zabt olunacak deyü ihâfe ile ba'zı terekeye itâle-i dest ta'addî ve ... taraflarını bu sebeble tecrîm itmiş olduğu bu def'a inhâ olunmağla nâ'ib-i merkûmun li-ecli't-te'dîb Kütahya'ya nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince merkûmun çavuş mübâşeretiyile Kütahya'ya nefy ü iclâ olunması fermân olmağın imdi sen ki civâr kâdîsı mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Divân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Kütahya'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki Kütahya Nâ'ibi mûmâ-ileysin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhafazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyile Der-sa'âdet'ime mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâlık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 8 Z [Zilhicce] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]40

[138/3] Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşlarından Kastamonu Sancağı mütesellimi Şerîf el-Hâc Mustafa dâme mecdühûya ve Kastamonu ve Sivas nâ’iblerine hüküm ki

Kastamonu Sancağı’nda vâkı‘ Cide Kazâsı’nda a‘yânlık dâ’iyesinde olan Hasan Çelebi-oğlu Halîl ba‘zı eşhâs ile ittifâk iderek ahâlî ve fukarâya zulm ve ta‘addî ve tagrîm ve tecrîm misillü harekete tasaddî eylediği mukaddemce inhâ ve iştikâ olmakdan nâşî keyfiyyet sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin tarafından bi’l-isti‘lâm merkûmun uygunsuz hareketi ma‘rifetinle tahkîk ve iş‘âr kılındığına binâ’en li-eclî’t-te’dîb a‘yân-ı merkûmun Sivas’a nefy ve tagrîb olması bâbında bundan akdem mahsûs-ı emr-i şerîfim ısdâr ve Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşu mübâşeretile irsâl ve tesyâr olunmuş ise de merkûm adem-i itâ‘at ve gönderdiğin ademlerin birkaçını darb ü cerh misillü harekete cesâret eylediği keyfiyyeti bu def‘a tarafından Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve inhâ ve Kastamonu tarafından dahi bir kıt‘a i‘lâm vürûduyla ma’lûnda merkûm Halîl oğulları Hasan ve Hüseyin ve ‘avenesinden Sarı ... Abdü’llah ve Berber-oğlu Halîl ve Cide Kazâsı nâ’ibiyle bi’l-ittifâk kazâ-i mezbûr ahâlîsinden kimini habs ve tekdîr ve ba‘zılarını dahi tecrîm eylediğinden mâ‘adâ kazâ-i mezbûr mesâhasından derdest inşâ olan sefine kerastesinden kazâ-i mezkûr hassası ahâlîsi nakle ta‘ahhüd itmişler iken onlara dahi nakl itdirmeyerek ücret-i nakliye deyü fukarânın altı bin guruşdan mütecâviz akçesini almış ve mîrî kerastesiyle râic-i zahâiri fi’âtını dahi virmemiş olduğu ve her bir akd ü nikâh vukû‘unda fukarâdan üçer dörder yüz guruş almakda idüğü beyânıyla merkûmun müddet-i a‘yânlığından bî-gayr-ı hak cebren ve kahren ahz eylediği mebâliğin hesâbını ber-nehc-i şer‘i ru’yet olunarak zimmetinde zuhûr itdiği olan hesâbını ru’yet ve zimmetinde sâbit olan hukûk-ı fukarâ tahsîl ve ashâbına i‘tâ olunduktan sonra kendüsü mukaddemce sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ol tarafda olan mübâşiri çavuş merkûmu terfîk ve yanına tarafından dahi ademler ta‘yîn berle menfâsı olan Sivas’a tesyâr ve keyfiyyetin ne vechle olmuş ise bu tarafa iş‘âr olunması fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim ve Kastamonu Nâ’ibi mûmâ-ileyhimâsız vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ... Kastamonu’ya celb ve ihzâr iderek ahâlî ile bi’l-muvâcehe hesâbını ma‘rifet-i şer‘le yegân yegân sahîhân ru’yet ve zimmetinde şer‘an sâbit ve mütehakkuk olan hukûk-ı fukarâ tahsîl ve ashâbına redd ve teslîm olunduktan sonra merkûmu mübâşiri çavuş-ı mezbûre terfîk ve başkaca ademler dahi ta‘yîn olunarak menfâsına irsâle müsâra‘at ve keyfiyyeti vukû‘ üzere ‘alâ-vechi’s-sıhha der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve inhâya mübâderet eylesesiz ve sen ki Sivas Nâ’ibi mûmâ-ileyhsiz vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve ihtimâm ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm

mu‘âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i‘lâm eylemen bâbında. Fî evâ‘il-i Zâ [Zilka‘de] [12]39

İşbu emr-i ‘âlî mübâşiri yediyle lede‘l-vürûd mütesellim-i mûmâ-ileyh tarafından etrâf? ve ... ademler irsâliyle taharrî ve ... olunduğundan bir ...nâm ve nişânı olamayacağını mübeyyen Kastamonu Nâ‘ibi'nin vârid olan i‘lâmıyla müteselliminin ‘arîzası mazmûnları bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 16 S [Safer] [12]40

İtlâkıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Râ [Rebî‘ü‘l-evvel] [12]40

[138/4] Balıkesri Nâ‘ibi’ne ve Çanlı mukâta‘ası voyvodası es-Seyyid ‘Alî zîde kadrihûya hüküm ki

Darbhâne-i ‘Âmire’mden zabt ve idâre olunmakda olan Çanlı mukâta‘ası mülhakatından Köşk Kazâsı’na tâbi‘ ... nâm karye sâkinlerinden Tulum-oğlu İbrâhîm nâm şahıs kendü hâlinde olmayup envâ‘ fesâd ile fukarâyı iz‘âc itmekde ve başına birtakım eşirrâ cem‘ ve hîle ve tezvîr ta‘lîm iderek emvâl-i mukâta‘a ve matlûbât-ı mühimmenin adem-i tahsîlini ve mürettebât-ı seferiyenin ta‘tîlini mûcib evzâ‘a cür‘et itmekde olduğundan bahisle merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsıyla şer ve mazarratının def‘i husûsunu sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin bu def‘a taraflarından der-bâr-ı adâlet-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş‘âr ve ol bâbda kazâ-i mezbûr tarafından verilen i‘lâm dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olmakdan nâşî husûs-ı mezbûr ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâla Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya lede‘l-havâle ber-mûcib istid‘â merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsı re‘ye menût idüğünü i‘lâm itmekle i‘lâmı mûcibince çavuş mübâşeretiyle li-ecli‘t-te‘dîb merkûmun Balıkesri’ye nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ma‘rifetinle ahz ve mübâşir ta‘yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Balıkesri’ye nefy ve irsâle müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâm mübâderet eylemen bâbında.

Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka‘de] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olduğunu nâttık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 7 Z [Zilhicce] [123]9

[s. 139]

[139/1] Tokad Nâ’ibi’ne hüküm

Tersâne-i ‘Âmire’ m anbarlarında Kilecilerbaşı Süleymân hilâf-ı rızâ harekete ictisâr eylediğine mebnî bundan akdem mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı celâdet-makrûn-ı şâhâne merkûmân me‘âli-‘unvân-ı padişâhânem mücebince Tokad’da nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm menfâsında ‘ıyâl ü evlâdı dahi Der-sa‘âdet’imde mübtelâyı sefâlet ve ... olarak hâlleri perîşân ve bi’l-vücûh merhamet ve şefkate şâyân olduklarından bahisle itlâkına müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzâni kılınması husûsu bu def‘a merkûmun zevcesi tarafından Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â veistirhâm olunmakdan nâşî husûs-ı mezbûr hâla zahîre nâzırı iftihâr Mehemed ‘Ârif dâme mecdühûya lede’l-havâle merkûmun fî-mâ-ba‘de anbar semtine gelmemek şartıyla ‘afv ü itlâkı irâde-i şâhâneme menût idüğünü i‘lâm itmekle şeref-yafı-i sahîfe-i sudûr olan hatt-ı humâyûn ‘inâyet-makrûn-ı şâhânem mantûk münîfi üzere fî-mâ-ba‘de anbarda istihdâm olunmamak üzere merkûm Süleymân’ın ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağım imdi minvâl-i muharrer üzere merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka‘de] [12]39

[139/2] Niğde ve Kırşehir ve Beyşehir sancakları mutasarrıfı vezîrim el-Hâc Süleymân Paşa iclâlehûya ve Adana Nâ’ibi’ne hüküm

Dinekkeskini Kazâsı’na tâbi‘ Karabekir nâm karyede sâkin a‘yân-ı sâbık Kara Hasan nâm şahıs eşirrâ ve erbâb-ı tezvîre mu‘âvenet ile nice ehl-i ‘ırz kimesneleri ızrâr ve kesb-i teferrüd dâ’iyesiyle inhilâl-i şirâze-i nizâm-ı memleketi mûcib harekete ictisâr eylediği inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Adana’ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûm bir takrîb bilâ-itlâk menfâsından firâr ile yine karye-i mezbûreye vürûd berle memleketi ahvâl ve ahâlî-i fukarâyı tecrîm ve tekdîr misillü envâ‘ ta‘addiyâta ibtidâr itmekde olduğundan bahisle merkûmun tekrâr nefy ve takrîbiyle şer ve mazarratından tahlîsleri husûsu bu def‘a kazâ-i mezbûr ahâlîsi tarafından Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl takdîmiyle istid‘â veistirhâm olunmuş olmakdan nâşî mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince merkûmun çavuş mübâşeretiyile menfâsı olan Adana’ya irsâl olunması fermân olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin vusûl ve emr-i şerîfimde ma‘rifetinle merkûmu ahz ve mübâşir ta‘yîn olunan Dîvân-ı

Humâyûnüm çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân menfâsı olan Adana'ya nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [12]39

Ba'zı şurût ile ıtlâkıyün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]240

[139/3] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Rodos Sancağı mutasarrıfı Şükrü Bey dâme mecdühûya ve Lefkoşa nâ'iblerine hüküm

Rodos sükkânından Baltalı Mehmed dimekle ma'rûf şahıs kendü hâlinde olmayup dâ'imâ hilâf-ı rızâ harekete ictirâ itmekde olduğuna mebnî kendüsüne bunca nush ü pend olunmuş ise de ber-vechle mütenbîh olmayarak yine ihtilâl-i beldeyi mücib hâlâta ictisâr üzere olduğundan bahisle merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsı husûsu sen ki kapucubaşı mûmâ-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve buna dâ'ir Rodos Nâ'ibi'nin verdiği bir kıt'a i'lâm dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup bu makûle tek durmayanların icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîb ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî merkûmun li-eclî't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle Lefkoşa'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdî vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Lefkoşa'ya nefy ve irsâli husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâm mübâderet eylemen bâbında.

Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 14 S [Safer] [12]40

Merkûmun a'yânı tarafından 'afvını bâ-'arz-ı hâl istid'â olundukda hakîkât-i hâl ne vechle ise isti'lâmı havî mektûb-ı sâmi lede'l-hesâbü'l-vürûd bi'l-cümle 'ulemâ ve vüçûh ve ... itmesini lede'l-muvâcehesinden ... mazmûnu cümleye i'lân ve ... olunduğun merkûmun hâlî

su'âl olunup cümlesi işidüp için şöyle cevâb eylediler ki merkûm Baltalı Mehemed her ne kadar ber-takrîb zî-meşâyih dâhil ve Rodos'da ba'zı mahlûl olan ... beldemizi muhtârlarından ve hıdâmetinden erbâb istihkâkından dâ'îlerine? ba-'arz ve i'lâm tevcîh ve berât itdirmek üzere iken ve ba'zısı bâ-berât mutasarrıf iken fevt oldu deyü merkûm 'Âsitâne-i 'Aliyye'mde bulunmak takrîbi cihetiyle merkûmunu takrîb ve 'arz-ı hâl üzerine ... itdirmiş ise de meşîhat olduğunu ve vücûh ve meşâyih-i cihet mezkûr husûsıyçün kimesne bir şey söylemediğinden başka cem'-i cihetlerinin tarafına on bir gurus hâla a'yânı bu taraftan ahz eylediğini ve merkûm Baltalı Mehemed sâbıkân beldemizde zuhûra gelen fesâdın pişvâsı olup Yûsuf Bey hakkında tertîb eyledikleri mahzar ... 'Âsitâne'ye ... ve müşârûn-ileyhe olan envâ' ... ve işârât ve ... gelmemek ... olduğuna ve kendü zâyi'a olmayup dâ'imâ fesâda bezl-i cehd itdiğinden her vechle te'dîbi i lâzım gelmeğin 'alâ-vech-i ve'l-icmâl inhâ ve i'lâm ile nefy olunması istid'â olunmuşdu binâ'en-aleyh nefy ü iclâ olunmuşdu eğerçe merkûmun karîbü'l-ahidde itlâkına müsâ'ade buyrulmuş ... fesâd ... ziyâde idüp bu eyyâmda fitne ... der-kâr olunacağı ... deyü cem' ... beyân ve hakîkât hâlî i'lâm idüp hâk-pây takdîm ve merkûmun hâlî minvâl-i muharrer idüğünü nâtık Rodos mutasarrıfıyla ... vârid olan tahrîrat ve i'lâmı mazmûnları bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 29 C [Cemâziye'l-âhır] [1]240

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i B [Receb] [12]41

[139/4] Kütahya Nâ'ibi'ne hüküm

Erdek Nâhiyesi vücûhundan Hâcî Emîn hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine binâ'en bundan akdemce sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Kütahya'ya nefy olunmuş ise de merkûm menfâsında ve 'ıyâl ü evlâdının mahallinde sefil ve sergerdân ve 'inâyet ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle merkûmun itlâkına müsâ'ade-i seniyyem erzâni kılınması merkûmun oğlu tarafından bâ-'arz-ı hâl istirhâm ve istid'â olunmakdan nâşî fî-mâ-ba'de kendü hâlinde olmak olmazsa âhar gûne te'dîb olunmak şartıyla merhamete itlâkı fermânım olmağın imdi şark-ı mezkûr ile merkûmun cürmünün 'afv ü itlâk olunduğu sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şark-ı itlâkını merkûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ifâde ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]239

[s.140]

[140/1] Kastamonu Nâ'ibi'ne hüküm

Karaburun sâkinlerinden iken ihtilâl-i memleketi mûcib hilâf-ı rızâ hareketleri inhâ bulunduğuna binâ'en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfem mücebince li-eclî't-te'dîb Kastamonu'ya nefy ve tagrîb olunmuş olan Bostancı-oğlu Mustafa ve oğlu 'Alî Bey'in 'afv ü ıtlâklarını ol tarafda olan evlâd ü 'ıyâlleri niyâz ve istirhâm itdikleri beyânıyla fi-mâ-ba'de kendü hâlleriyle meşgûl olarak umûr-ı memlekete müdahâle itmemek üzere merhameten 'afv ü ıtlâkları husûsu Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Develü ve Karaburun voyvodası iftihâr-ı mîr-Ahmed dâme mecdühû tarafından bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve inhâ olunmuş olmakdan nâşî keyfiyyet ve iktizâsını ricâl-i Devlet-i 'Aliyye'mden hâla Darbhâne-i 'Âmire'm nâzırı iftihâr es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûdan lede'l-isti'lâm umûr-ı memlekete karışmayup kendü hâlleriyle meşgûl olarak hânelerinde dikkat eylemen şartıyla 'ıyâl ü evlâdlarına merhameten merkûmânın 'afv ü ıtlâkları re'ye menût dediğini i'lâm itmekle i'lâmı mücebince merkûmânın ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer merkûmların cürmleri 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mâ'lûmun oldukda şart-ı ıtlâklarını mesâmi' ve intibâhlarına gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Zâ [Zilka'de] [12]39

[140/2] Hâla Ankara ve Kengiri sancakları mutasarrıfı vezîrim Mehemmed Nurullah Paşa iclâlehûya ve Karahisâr-ı Sâhib Nâ'ibi'ne hüküm

... Ayaş ahâlîsinden olup bir müddetden berü Ankara'da ... olmuş olan 'Ömer Efendi dimekle ma'rûf şahıs kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed olmayup kesb-i ... ve teferrüd ile vazîfesinden hâric umûra müdâhale ve fukarâyı bilâ-mûcib tecrîm ve iz'âc itmekde olduğuna mebnî ba'd-ez-zîn bu makûle uygunsuz hareketden mücânebet eylemesi husûsu kendüne her ne kadar tenbîh ve te'kîd olunmuş ise de merkûm mütenassih olmayarak te'dîbe muhtâc olduğundan bahisle merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsıyla şer ve mazarratından fukarânın tahlîs kılınmaları husûsu sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin bu def'a tarafından der-bâr-ı mülûkâneme tahrîr ve inhâ olunmuş olmakdan nâşî merkûm 'Ömer'in li-eclî't-te'dîb Karahisâr-ı Sâhib Kazâsı'na nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müftî'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretleriyle nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i münîfimde merkûmu ma'rifetinde ahz ve mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Karahisâr-ı Sâhibe nefy ve irsâli husûsuna müsare'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib mumi ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfîyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür

ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûma mu'âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i'lâm mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 20 Z [Zilhicce] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]40

[140/3] Kayseriye Kal'ası dizdârı [...] zîde hıfzihûya hüküm ki

Der-sa'âdet'imde Vezîrhânında mütemekkin Vanlı Hızır-oğlu Magrîsi Karabet ve Dülbendci Uzun Manuk nâm zımmîler hilâf-ı resm-i ra'îyyet harekete cür'et eyledikleri tahkîk olduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Kayseriye Kal'ası'na nefy ve kal'a-bend olmuşlar ise de mersûmlar kal'a-i merkûmede hasta ve sâhib-i firâş olarak hâlleri perîşân ve 'ıyâl vü evlâdları dahi memleketde sefil ve sergerdân olduklarından bahisle 'afv ü itlâkları husûsu mersûmân taraflarından bu def'a Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a 'arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle istid'â ve istirhâm olunmuş olmakdan nâşî mersûmânın 'afv ü itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi mesfûrânın cürmleri 'afv kılındığı sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda fi-mâ-ba'de kendü hâllerinde 'ırzlarıyla mukayyed olup tavr-ı ra'îyyet münâfî hareketde bulunmamaları husûsunu gûş-i hûşlarına gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kal'a-i merkûmeden tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [1]239

[140/4] Çeşme Nâ'ibi'ne hüküm

Medîne-i İzmir baş a'yânı sâbık Burusa müderrislerinden Çeşmeli Ahmed Reşîd'in şeref-bahşâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince vilâyeti olan Çeşme'de ikâmet itdirilmesi bâbında bundan akdem bâ-işâret Şeyhü'l-İslâm'ı emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr kılınmış ise de mûmâ-ileyh mübâşiri varmazdan mukaddemce ol taraftan kalkup Der-sa'âdet'ime gelmiş olduğunu tahkîkde şâhânem olarak yine memleketine gönderilmesi husûsuna irâde-i seniyyem müte'allık olmakdan nâşî tatar mübâşeretiyle yine Çeşme'ye irsâl olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mûmâ-ileyh ocak tatarlarından tatara terfîkân Çeşme'ye irsâl olunmuş olmağla vusûlünde mûmâ-ileyh ol tarafda meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân mahall-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsat mübâderet ve vusûlünü mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtuk vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 21 Z [Zilhicce] [123]9

İtlâkıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye'l-âhır] [12]40

[s. 141]

[141/1] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından hâla Hamîd Sancağı mütesellimi Abdu'llah'ın dâme mecdühûya ve İzmir Nâ'ibi'ne hüküm

... hassı voyvodası Kara 'Osmân-zâde kapucubaşı Bekir'in hakkında mukaddemce iştikâ vukû'una mebnî Der-sa'âdet'imden mahsûs mübâşir ta'yîniyle hâl ve keyfiyeti mahallinden tecessüs ve taharrî olunarak fi'l-hakîka mûmâ-ileyhin ... ahâlîyi ve fukarâyı birtakım mezâlim ve ta'addiyâta mücâsereti bu def'a Der-sa'âdet'ime tevârüd iden ma'rûzât mefâhîminden ma'lûm-ı humâyûnum olup bu makûle ızdırâb-ı fukarâyı mübâderet idenlerin te'dîbi lâzımeden olmağla nâşî mûmâ-ileyhin voyvodalıktan 'azliyle li-ecli't-te'dîb çavuş mübâşeretiyle İzmir'e nefy ü iclâsı fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i kapucubaşı mûmâ-ileyh vusûl-i emr-i şerîfimde mûmâ-ileyhi ma'rifetinle Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşuna teslim berle İzmir'e nefy ve ırsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyshin vusûlünde mûmâ-ileyhi ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara harekete îrâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre 'amel ve hareket ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [12]39

Müsâderesiçün sudûrların emr-i 'âli mühimme defterinden ...

İhzârıyçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zâ [Zilka'de] [1]239

[141/2] Kayseriye Nâ'ibi'ne hüküm

Samakovcuklu Kalkancı-oğlunun oğlu Boran kendü hâlinde olmayup Samakovcuk tarafını ifsâd misillü hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediğine mebnî mukaddemce celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı me'âlî-'unvân-ı padişâhânem mücebince li-ecli't-te'dîb Kayseriye'ye nefy ve tagrîb olunmuş ise de mersûmun fi-mâ-ba'de umûr-ı kârhâneye mahall-i maslahata ve bir işe karışmamak ve kendü hânesinde kâr ü zirâ'atiyle meşgûl olmak üzere 'afv ü itlâkı evlâd ü 'ıyâlî tarafından istid'â ve istirhâm olunmuş olduğundan bahisle ber-vech-i muharrer mesfûrların niyâzlarına müsâ'ade-i merâhim'ade-i seniyyem erzân kılınması husûsu der-kâr ma'lûm kapucubaşlarından hâla Samakovcuk nâzırı iftihâr el-Hâc Yûsuf dâme

mecdühû tarafından bu def'a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr olunmuş olup mersûmun nefyi bir buçuk seneye varmış olduğundan 'ıyâl ü evlâdına merhameten fî-mâ-ba'de umûr-ı kârhâneye mahall-i maslahata ve bir işe karışmamak ve kendü hâliyle meşgûl olmak şartıyla merhamet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı 'inâyet-makrûn-ı mülûkânem mûcebince 'afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer mersûmun cürmü 'afv kılındığı sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [12]39

[141/3] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Gelibolu Nâ'ibi'ne hüküm

Hâla Karaman Vâlisi ve ilhâken Akşehir ve Aksaray sancakları mutasarrıfı sadr-ı esbak düstûr-ı vezîrim silahdâr Seyid 'Alî Paşa iclâlehûnun müddet-i vâfireden berü dâ'iresinde perverde olarak bunca 'inâyeti görmüş olan Vanlı Hasan nâm şahıs Karaman eyâleti 'uhdesine tevcîh olduğu hen-gâmde enderun mehterbaşısı nasb ile medîne-i Konya'da ... olan sarayın iktizâ iden mahallerini ta'mîr ve termîm ve mefrûşâtını tanzîme bâ-buyruldu me'mûr ve ta'yîn itmiş ise de merkûm ol tarafdán savb-ı me'mûruna gitmeyerek Der-sa'âdet'ime gelüp yedinde olan buyrulduyu cânib-i müşârun-ileyhe i'âde ve irsâl ile ifâyı me'mûriyetden imtinâ' itmiş olduğundan bahisle merkûmun bu güne sû-i hareketine mebnî bir mahalle nefy ü iclâsı husûsu bu def'a müşârun-ileyh tarafından der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme tahrîr ve iş'âr itmiş olmakdan naşi li-ecli't-te'dîb merkûmun çavuş mübâşeretiyile Gelibolu'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin merkûmu ma'rifetinle bu tarafda buldurup mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Gelibolu'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâm mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]239

İtlâkıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [12]40

[141/4] Dîvân-ı Humâyûnumda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehmed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Ankara Nâ'ibi'ne hüküm

Aklâm-ı padişâhânemde müstahdem olan hulefâ? ve ... müstakîm olup hilâf-ı rızâ hareket itmemek ve husûsuyla kuyûda dâ'ir su'âl ve cevâbda doğrusunu yazıp ibrâz-ı sadâkat eylemen lâzımeden iken baş muhâsebe kaleminin dördüncü halîfe Mısırlı-zâde Hâcî Emîn bu dakîkalara sarf-ı zihin itmeyerek öteden berü mübtelâ olduğu tam'a mebnî aralık aralık uygunsuz hareketi zuhûr iderek [s. 142] zâbiti ma'rifetiyle tenbîh ve bu vechle te'dîbinden iğmâz kılınmakda ise de merkûm bu def'a dahi tâ'ife-i sarrâfâtın bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhânemle karâr-gîr olan nizâm mûcebince kayıdları terkîn olunan gediklerinden bir gediğin sâhibi gediğini ... âhara ifrâğ desîsesiyle takdîm edip kayd-ı havâle olunan 'arz-ı hâline nizâm-ı mezkûru ve kaydı terkîn olunduğunu göstermeyerek inkâr itmiş ve muktezâsı su'âl olundukda maslahatı yoluna koyarak iktizâsını dahi tahrîr eylemiş olup merkûmun bu hareketi kendüsüne cünha-i azîme olarak te'dîbini icâb eylediğinden bahisle li-eclî't-te'dîb bir mahalle nefy ü iclâsı husûsunu bi'l-fi'l baş defterdârım olan iftihâr Seyyid Mehemed Es'ad dâme ulüvvühû bâ-takrîr ifâde itmekle çavuş mübâşeretiyle merkûmun Ankara'ya nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mumâ-ileyhsin merkûmu ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Divân-ı Humâyûn'um çavuşlarından çavuş zîde kadrihû terfîkân Ankara'ya nefy ve irsâle müsâra'at eylesesin ve sen ki nâ'ib-i mumâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfaza esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşir çavuş merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 16 Z [Zilhicce] [12]39

Ba'zı şurût ile ıtlâkıyçün emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâhır-ı M [Muharrem] [1]240

[142/1] Dîvân-ı Humâyûn'umda bi'l-fi'l çavuşbaşı olan Mehemed Tâhir Bey dâme mecdühûya ve Kayseriye Nâ'ibi'ne hüküm

Rum Patriki sâbık Aytimos patrikliği hen-gâmında münâfî harekete mücâseret ve ba'zı olmayana esâfil makûlesine yüz virerek patrikhânenin usûl ve nizâmına ve âyînlerine mugâyir evzâ'a cür'et eylediğine mebnî mersûm patrikliğinden azl ile Üsküdar civârından kâ'in Kādîkarye'sine gönderilmiş ise de bu taraftan tard ü def'i lâzımeden olduğundan bahisle mersûmun Kayseriye'ye tabi' ... nâm karyede kâ'in Aya Prodromos Manastırı'na nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidanı Südde-i Sa'âdet'ime takdîm eyledikleri bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle

istid'â itmeleriyle çavuş ve yasakçı mübâşeretiyle mesfûrun manastır mezkûre nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-yı mûmâ-ileyhsin mersûmun mübâşir ta'yîn olunan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından çavuş zîde kadrihû ile yasakçı -i merkûme terfîkân manastır-ı mezkûre nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ ileyhsin vusûlünde mersûmun manastır-ı mezkûrda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 12 M [Muharrem] [12]40

Manisa'ya tahvîliyyün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [1]239

[142/2] Dimetoka Nâ'ibi'ne hüküm

Çekmece-i Kebîr Nâhiyesi'ne tâbi' ... Karyesi mütemekkinlerinden Rum milletinden ... Menol? nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği Rum Patriki sâbık tarafından inhâ olduğuna mebnî mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Dimetoka'ya nefy ve tagrîb olunmuş ise de el-hâletü hazihû mersûm ıslâh-ı nefis iderek harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat edeceğine milletinden ba'zı mu'temed zımmîler tekeffül eylediğinden bahisle mesfûr fî-mâ-ba'de harekât-ı sâbıkasında ısrâr ederse âhar vechle te'dîb olunmak şartıyla mersûmun 'afv ü itlâkı husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidanı Südde-i Sa'âdet'ime takdîm eyledikleri bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere itlâk olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda şart-ı itlâkını mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka'de] [12]39

[142/3] Bitlis Kazâsı Nâ'ibi'ne hüküm

Ermeni tâ'ifesinden Sivas Sancağı'nda kâ'in ... Karyesi mütemekkinlerinden Margos-oğlu ... nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği bundan akdem Ermeni Patriki tarafından inhâ olduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Bitlis'e nefy ü iclâ olunmuş ise de mesfûr bundan böyle kendü hâlinde olup âyînlerine mugâyir hareket itmemek üzere ... üç beş nefer zımmîler ta'ahhüd ve tekeffül ile itlâkı husûsunu recâ ve niyâz eylediğinden bahisle

fî-mâ-ba‘de kendü hâlinde olup âyînlerine mugâyir hareket itmemek ve hilâf-ı ta‘ahhüd hareketi zuhûr iderse ... nefy ü iclâ olunmak şartıyla bu def‘alık ‘afv ü itlâk husûsunu İstanbul ve tevâbi‘i Ermeni Patriki Karabet nâm râhib Südde-i Sa‘âdet’ime takdîm eyledikleri bir kıt‘a memhûr ‘arz-ı hâliyle istid‘â itmekden naşı vech-i meşrûh üzere itlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer keyfiyyet sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukça fî-mâ-ba‘de hilâf-ı ta‘ahhüd hareket itmemesini mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi ifâde ve tenbîh iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Zâ [Zilka‘de] [12]39

[142/4] Bir sûreti

Bitlis Kazâsı Nâ‘ibi’ne yine karye-i merkûme mütemekkinlerinden Bitlis Kazâsı Nâ‘ibi’ne yine karye-i merkûme mütemekkinlerinden Margos-oğlu Mosis? nâm zimmînin itlâkıyçün aslı gibi Topal-oğlu ... nâm zimmînin itlâkıyçün kezâlik.

[s. 143] [143/1] Yalakabad Nâ‘ibi’ne hüküm

Der-sa‘âdet’im sâkinelerinden Fâtıma nâm hatun sirkat töhmetini irtikâb ile ahz ve habs olunmuş olup bu makûlelerin te‘dîbleriyle emsâlinin terhib ve tergîbi lâzımeden olmakdan nâşî mezbûrenin harbeci mübâşeretiyle Yalakabad’a nefy ü iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin mezbûre bu taraftan [...] harbeciye teslîmen Yalakabad’a nefy ve irsâl olunmuş olmağla vusûlünde merkûmeyi ol tarafta menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara harekete irâ‘et ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes‘ûl ve mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü harbeci-i merkûm ile Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ‘il-i Z [Zilhicce] [1]239

Mezbûre vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 13 Z [Zilhicce] [12]39

[143/2] Sivas Nâ‘ibi’ne hüküm ki

Dramalı müteveffâ Mahmûd Paşa’nın Drama’da olan karındaşlarından Sinan Bey ihtilâl-i memleketi mûcib hareket eylediği inhâ olduğuna mebnî mehâbet-riz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhâne ve fermân-ı me‘âli-‘unvân-ı padişâhânem mücebince li-eclî‘t-te‘dîb Sivas’a nefy ve tagrîb olunmuş ise de mûmâ-ileyhin müddet-i nefyi hayli vakit olarak gereği gibi terbiye ve ıslâh olmuş ve fî-mâ-ba‘de mugâyir-i rızâ hareketde bulunmayacağına ahâlî-i

kasaba ve kurâ ‘ale’l-umûm ta‘ahhüd ve tekeffül eylemiş olduklarından bahisle cerâim-i güzeştesinin ‘afvıyla ıtlâkına müsâ‘ade-i merâhim-âde-i seniyye-i mülûkânem erzân kılınması husûsu Dergâh-ı Mu‘allam kapucubaşlarından hâlâ Drama Nâzırı İsmâ‘îl dâme mecdühû tarafından bu def‘a der-bâr-ı merhamet-medâr mülûkânem tahrîr ve iş‘âr ve buna dâ‘ir Drama Kazâsı Nâ‘ibi’nin verdiği bir kıt‘a i‘lâm dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup iktizâsı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâlâ Darbhâne-i ‘Âmire’m Nâzırı es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûdan lede’l-isti‘lâm ba‘d-ez-zîn memleketi olan Drama’ya ayak basmayup Der-sa‘âdet’imde sâkin olmak üzere ‘afv ü ıtlâkı mutlaka irâde-i seniyyeme menût idüğünü i‘lâm itmekle vech-i meşrûh üzere mîr-mûmâ-ileyhi memleketi olan Drama’ya fî-mâ-ba‘de ayak basmayup Der-sa‘âdet’imde sâkin olmak şartıyla merhamet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı cihândâranem mücebince ‘afv ü ıtlâk olunmak fermânım olmağın imdi bir minvâl mîr-mûmâ-ileyhin cerâim-i güzeştesine ‘afv ve safh-ı mülûkânem keşîde kılındığı sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şurût-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [12]39

[143/3] Bir sûreti

Kütahya Nâ‘ibi’ne Dramalı müteveffâ Mahmûd Paşa’nın Drama’da olan karındaşlarından ‘Osmân Bey’in fî-mâ-ba‘de hilâf-ı mâ’mûl hareketde bulunur ise âhar gûne hakkında mu‘âmele icrâ kılınmak şartıyla Drama Nâzırı kapucubaşı mumâ-ileyhin inhâsı Darbhâne-i ‘Âmire nâzırı mumâ-ileyhin i‘lâmına bina olarak Drama’ya ayak basmaması ‘ibâresi ... ile bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ıtlâkıyçün aslına tatbikân.

[143/4] Bir sûreti

Adana Nâ‘ibi’ne Dramalı müteveffâ Mahmûd Paşa’nın Drama’da olan karındaşlarından Ahmed Bey’in nâzır-ı mûmâ-ileyhin inhâsı ve Darbhâne-i ‘Âmire nâzırı mûmâ-ileyhin i‘lâmıyla bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ıtlâkıyçün Kütahya’ya yazıldığı misillü.

[143/5] Bir sûreti

Eğridere Palankası nâ‘ibine Drama Kazâsı’na tâbi‘ ... Nâhiyesi demekle ma‘rûf ma‘lûmü’l-esâmi Yedipâre kurâ ahâlîsinden Kozluköylü İbrâhîm ve ... ‘Alî Bayrakdâr ve Balabanlı Hüseyin bölükbaşı ve ... Karyesi’nden Hâcî Keleş-oğlu İbrâhîm ve ... Seydi-oğlu ve Fazlı-oğlu nâm kimesneler hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eyledikleri inhâ olunduğuna mebnî mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne mücebince Eğridere Palankası’na nefy ve tagrîb olunmuşlar

ise kezâlik Drama Nâzırı mûmâ-ileyhin bir minvâl-i muharrer inhâsı ve Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı mûmâ-ileyhin i‘lâmına binâ olarak bâ-hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ıtlâklarıyçün kezâlik.

[143/6] Bolu Nâ’ibi’ne ve Bolu ve Viranşehir sancakları mütesellimi Kara ‘Osmân-zâde Ahmed zîde mecdühûya hüküm ki

Bundan akdem celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı celîlü’l-‘unvân padişâhânem mücebince babası ve evlâd ü ‘ıyâl merkûm kabîlesiyle li-eclî’l-ikâme Bolu’ya irsâl ile ol tarafda mürd olmuş olan Eflak Voyvodası sâbık İskerlet’in Bolu’ya vusûlünden sonra yanında berâber bulunanların esâmisini mübeyyen vürûd idüp Dîvân-ı Humâyûn’um kalemine kayd itdirilen defter nâtik olduğu üzere ... mersûm İskerlet’in hıdmetkârlarından Yanaki ve Pavlo ve Rado ve İstefan ve Nikola ve ... ve diğer Nikola ve ekâbir ve hazînedar Petraki’nin hıdmetkârlarından ... ve ... mersûm İskerlet’in ... hıdmetkârı Yorgi nâm zımmîler ile ... kâim-makâmının zevcesi ... beslemeleri Mariya ve beslemesi ... ve mersûm ... beslemeleri ... ve Enika nâm nasrâniyelerin müddet-i nefyleri hayli zemân bularak kendüleri ol tarafda sefil ve sergerdân ve herhâlde şefkat ve merhamete şâyeste ve şâyân olduklarından bahisle mesfûrân ile mersûmelerin ıtlâklarına müsâ‘ade-i ‘aliyyem erzâni kılınması husûsu niyâz veistirhâm olunmakda olduğuna binâ’en ... olan emr ve irâde-i seniyyem mücebince mesfûrun ve mersûmelerin ‘afv ü ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bi’l-vücûh muharrerü’l-esâmi Yanaki ve Pavlo ve Rado ve İstefan ve Nikola ve ... ve diğer Nikola ve ve ... ve Yorgi nâm on nefer hıdmetkârlar ile beş nefer beslemelerin salıvirilmelerine ruhsat virildiğini siz ki nâ’ib ve mütesellim-i mûmâ-ileyhimâsız ma‘lûmunuz oldukda ... bunların tahliye-i sebîllerine mübâderet ve mâ‘âdası kemâ-kân ol tarafda ikâmet itdirilip muhâfazaları husûsuna takayyüd ve dikkat eylemeniz bâbında. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [12]39

[s. 144]

[144/1] Selanik Mollâsı’na hüküm

Çağlayık Kazâsı’na tâbi’ ... Karyesi müderrisi Kırmızı ... Mehemmed ve Hatîb ve ... Ahmed dimekle ma‘rûf kimesneler ihtilâl-i memleketi mûcib harekâta ibtidâr eyledikleri inhâ olduğuna mebnî bundan akdem celâdet-rîz sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı mehâbet-makrûn-ı mülûkânem mücebince Selânik’e nefy ü iclâları bâbında bâ-işâret-i Şeyhü’l-İslâm’ı emr-i şerîfim ısdâr olunmuş ve merkûmlardan Mehemmed ve Ahmed firâr iderek yalnız mezbûr Hatîb ahz ve Selanik’e iclâ kılınmış ise de merkûmun müddet-i nefy hayli zemân olarak ‘ıyâl ü evlâdı memleketinde sefil ve sergerdân kalmış ve kendüsünü dahi ezher cihete vusûlü ve terbiye olup

fî-mâ-ba‘de bu makûle mugâyir-i rızâ hareketde bulunmayacağına ahâlî-i kasaba ve kurâ ale‘l-‘umûm ta‘ahhüd ve tekeffül eylemiş olduklarından bahisle cerâim-i güzêştesinin ‘afvıyla itlâkına müsâ‘ade-i merâhim‘âde-i seniyyem erzân kılınması husûsu Dergâh-ı Mu‘allâm kapucubaşlarından hâla Drama Nâzırı iftihâr İsmâ‘îl dâme mecdühû tarafından bu def‘a derbâr-ı merhamet-medâr mülûkâneme tahrîr ve iş‘âr ve buna dâ‘ir Drama Kazâsı Nâ‘ibî’nin verdiği bir kıt‘a i‘lâm dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup iktizâsını ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâla Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûdan lede‘l-isti‘lâm fî-mâ-ba‘de hilâf-ı ma‘mûl hareketde bulunur ise âhar gûne hakkında mu‘âmele icrâ kılınmak üzere ‘afv ü itlâkı mutlaka irâde-i seniyyeme menût eylediğini i‘lâm itmekle vech-i meşrûh üzere merkûm ba‘de‘l-yeve hilâf-ı ma‘mûl bir hareketde bulunursa âhar gûne hakkında mu‘âmele icrâ kılınmak şartıyla merhamet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn şevket-makrûn-ı cihândârânem mücebince ‘afv ü itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi‘l-fi‘l Şeyhü‘l-İslâm ve müftî‘l-enâm olan Mekki-zâde Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ‘ilehû işâret itmeleriyle mücebince vech-i meşrûh üzere tahliye-i sebîli fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer merkûmun cürmü ‘afv kılındığı sen ki Mevlânâ mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi telkîn ve tefhîm diyerek menfâdan salıvirilmesine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ‘il-i Z [Zilhicce] [12]39

[144/2] Sivas Nâ‘ibî’ne ve Tokad Voyvodası Sâlih zîde mecdühûya hüküm ki

Tokad müftîsi sâbık mü‘ezzin ... ‘Osmân kendü hâlinde olmayup şunun bunun icrâ-yı ‘ırz ve nefsâniyeti zımnında ba‘zılarını tahrîk berle ihtilâl-i beldeyi mûcib vaz‘a cesâret itmekde olduğundan bahisle merkûmun bir mahalle nefy ü iclâsı îcâb eylediği mahallinde bu def‘a bâma‘rûzât inhâ ve ifhâm ve Tokad mukâta‘ası cânib-i Darbhâne-i ‘Âmire’mden idâre olunan mukâta‘asından olup hüsn-i idâresi lâzımeden olduğuna binâ‘en merkûmun li-ecli‘t-te’dîb bir mahalle nefy ve tagrîbini husûs-ı ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâla Darbhâne-i ‘Âmire’m nâzırı iftihâr es-Seyyid Ahmed dâme mecdühû tarafından dahi ifâde ve i‘lâm olunmakdan nâşî müftî-i sâbık merkûm ‘Osmân’ın li-ecli‘t-te’dîb Sivas’a nefy ü iclâsı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi‘l-fi‘l Şeyhü‘l-İslâm ve müftî‘l-enâm Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa ‘Âsım edâmallahû te‘âlâ fezâ‘ilehû işâret itmeleriyle işâretleri mücebince çavuş mübâşeretiyle nefy ü iclâ olunması fermân olmağın imdi sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ma‘rifetinle ahz ve mübâşir ta‘yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn’um çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Sivas’a nefy ve irsâli husûsuna müsâra‘at eylesin ve sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes’ûl ve

mu‘âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûlünü mübâşiri çavuş-ı merkûm mu‘âvedetiyle der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ’il-i Z [Zilhicce] [1]239

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. 12 M [Muharrem] [12]40

İtlâkıyün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N [Ramazân] [1]240

[144/3] Bir sûreti

Kayseriye Nâ’ibi’ne ve voyvoda-i mûmâ-ileyhe Tokad’da sâkin otuz altı bölüğün yoldaşlarından Hâcî Receb-oğlu Mehemed dimekle ma‘rûf şahsın kezâlik cünha-i mezkûr ile ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle Kayseriye’ye iclâsı zımınında işâret-i ‘aliyye ... ve Darbhâne-i ‘Âmire nâzırı mûmâ-ileyhin i‘lâmına binâ’en olunarak aslına tatbîkân iktizâsı vechle.

Mübâşiri medîne-i Tokad’a ... olunur ve merkûm Hâcî Receb-oğlu Mehemed emr-i ‘âlî oldur ki vürudundan on on beş mukaddem ... maslahatım vardır diyerek Âsitân-i ‘Aliyye’ye ... olup el-yevm Tokad’da mevcûd olduğunu nâtık i‘lâm vürûd itmiş ve merkûm Der-sa‘âdet’e gelmiş ve mübâşirle menfâsına gönderilmiş olmağla mazmûnu kaydı bâlâsına şerh virildi deyü fermân-ı ‘âlî sâdır olmağla bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 11 M [Muharrem] [12]40

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i‘lâm mazmûnu bâ-fermân-ı ‘âlî şerh virildi. Fî 29 S [Safer] [12]40

İtlâkıyün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâsıt-ı R [Rebî‘ü’l-âhır] [12]40

[144/4] Amasya Kal‘ası dizdârına hüküm

Der-sa‘âdet’imde Arnavudköy mütemekkinlerinden Rum tâ’ifesinden ..-oğlu İstrati nâm zimmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği mukaddemâ Rum Patriki sâbık tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-eclî’t-te’dîb Amasya Kal‘ası’na kal‘a-bend olmuş ise de mersûmun ‘ıyâl ü evlâdları bu tarafda bî-kes kaldıklarından dâ’imâ recâ ve niyâz dahi hâli olduklarından başka el-hâletü hazihû mersûm dahi ıslâh-ı nefis iderek harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat ideceğine ve kendü umûruyla meşgûl olacağına milletinden ba‘zı mu‘temed zimmîler tekeffül eylediklerinden bahisle fî-mâ-ba‘de kendü hâlinde olup harekât-ı sâbıkasında ısrâr iderse âhar vechle te’dîb olunmak şartıyla ‘afv ü itlâkı husûsunu İstanbul ve tevâbi’i Rum Patriki ve Der-aliyye’nde mukîm ve cemâ‘at-i metropolidanı Südde-

i Sa'âdet'ime bir kıt'a memhûr 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer keyfiyyet sen ki dizdâr-ı merkûmsun ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkını mesfûrun gûş-i hûşuna gereği gibi ifâde ve telkîn iderek kal'a-i merkûmeden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

[144/5] Burusa Nâ'ibi'ne hüküm

Âsitâne-i 'Aliyye'mde mütemekkin Rum tâ'ifesinden Sarrâf ... nâm zımmî hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği bundan akdem Rum Patriki sâbık tarafından inhâ olunduğuna mebnî ol bâbda sâdır olan emr-i şerîfimle li-ecli't-te'dîb Burusa'ya nefy ve te'dîb olunmuş ise de mersûmun 'ıyâl ü evlâdı bu tarafda bî-kes kaldıklarından dâ'imâ recâ ve niyâzdan hâlî olduklarından başka el-hâletü hazihû sarrâf-ı mesfûr dahi ıslâh-ı nefis iderek harekât-ı sâbıkasından keff-i yed ve ferâgat ideceğine milletinden ba'zı mu'temed zımmîler tekeffül eylediğinden bahisle fî-mâ-ba'de kendü işi ile meşgûl olup harekât-ı sâbıkasına ısrâr iderse âhar vechle te'dîb olunmak şartıyla 'afv ü ıtlâkı husûsunu İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriki ve Der-sa'âdet'imde mukîm cemâ'at-i metropolidanı Südde-i Sa'âdet'ime bir kıt'a mersûm 'arz-ı hâliyle istid'â itmeleriyle vech-i meşrûh üzere ıtlâk olunması fermânım olmağın imdi bir minvâl-i muharrer keyfiyyet ma'lûmun sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâkı mersûmun gûş-i hûşuna gereği gibi tenbîh ve telkîn iderek kaydı nefyden tahlîs birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında.

Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

[s. 145]

[145/1] Konya ve Amasya nâ'iblerine hüküm

Medîne-i Konya ahâlîsinden Cemâleddin ve mahkeme baş kâtibi Mahmûd nâm kimesnelerin sû'-i hâlleri bâ-mahzar inhâ ve nefy-i te'dîbleri istid'â olunmağla merkûmân Cemaleddin ve Mehemed'in li-ecli't-te'dîb Amasya Kazâsı'na nefy ü iclâ olunmaları bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm olan Mekki-zâde Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmallahû te'âlâ fezâ'ilehû işâret itmeleriyle mücebince çavuş mübâşeretiyile Amasya'ya nefy ü iclâ olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmları ma'rifetinle ahz ve Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından mübâşir ta'yîn kılınan [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Amasya'ya nefy ve ırsâlleri husûsuna müsâra'at ile sen ki Amasya Nâ'ibi mûmâ-ileyhsin vusûllerinden merkûmları ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp

bilâ-fermân ıtlâklarından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazaları emrine takayyüd ve dikkat ve vusûllerini mübâşiri çavuş-ı merkûm mu'âvedetiyle der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [12]39

Merkûmân mübâşiri çavuşa terfîkân menfâsına irsâl olunduklarını nâtık Konya Nâ'ibî'nin vârid olan i'lâmı mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 14 M [Muharrem] [1]240

Merkûmân vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirilmesi nâtık vârid olan i'lâm bâ-fermân-ı şerh virildi. Fî 5 S [Safer] [1]240

İtlâklarıyçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâ'il-i R [Rebî'ü'l-âhır] [12]40

[145/2] Bozcaada Nâ'ibî'ne hüküm ki

Limni Kal'ası dizdârı Süleymân nâm kimesne kendü hâlinde 'ırz ve edebîyle mukayyed olmayup cezîre-i merkûmede ... geşt ü güzâr ve vazîfesinden hâric umûra müdâhale ile hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr ve ahâlî-i re'âyâsına dahi türlü türlü rahne ve hasâra ictisâr eylediğinden mâ'adâ farîza-i zimmeti olan muhâfaza-i kal'a husûsunda dahi iğmâz? itmekde ve ... gûna-gûn ezâ ve itâle-i lisân ile bî-zâr eylemekde olup kendüye her ne kadar nush ü pend olmuş ise de isgâ itmediğine mebnî salâh hâli zâhir oluncaya kadar bâ-buyruldu Bozcaada'ya gönderilmiş olduğundan bahisle ol tarafa menfiyyen meks ve ikâmet itdirilmek üzere emr-i şerîfim sudûru hâla Limni Cezîresi muhâfızı düstûr-i vezîrim Mehmed Paşa iclâlehû tarafından bu def'a der-bâr-ı şevket-karâr mülûkâneme inhâ ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî müşârun-ileyhin inhâsı vechle dizdâr-ı merkûmun Bozcaada'da menfiyyen meks ve ikâmet olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin keyfiyyetin ma'lûmun oldukda bir minvâl-i muharrer merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve keyfiyyeti Der-sa'âdet'ime i'lâm mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

[145/3] Samsun Nâ'ibî'ne hüküm

Kal'acık sükkânından Hâcî Bekir Bey dimekle 'arîf kimesne ve ... Cenâb-ı Bârî olan fukarâyı ra'ıyyeti ızrâr itmekde olduğuna mebnî ma'rifet-i şer'le muhâsebesi lede'r-rü'yet otuz üç bin bu kadar gurusun merkûmun zimmetinde hukûk-ı fukarâ tahakkuk itmiş ve kendüsü dahi ikrâr ve i'lân eylemiş olmakdan nâşî ma'rifet-i şer'le ber-vech-i terfîk zimmetinde tebeyyün iden

hukûk-ı fukarâ sonra tahsîl olunmak üzere bundan akdem sudûr iden emr-i şerîfimle merkûm zimmetinde olan hukûk-ı fukarâ hâli üzere kalmış ise de onun dahi tahsîli lâzımeden olup keyfiyeti mahallinden lede'l-isti'lâm merkûmun te'diye-i deyni mahallinde ba'zı ... ve emlâkının fûrûhtuyla mümkün olabileceği tahkîk kılındığından bahisle ona göre ıtlâkı husûsu hâla Ankara ve Kengiri sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim Mehmed Nureddin Paşa iclâlehû tarafından Der-sa'âdet'ime tahrîr ve iş'âr olunmuş olmağla Kal'acık'da eğlenmeyüp Ankara'da ikâmet itmek ve hesâbını görmek ve ... itmek şartıyla merkûmun ıtlâk olunması fermânım olmağın imdî merkûmu minvâl-i muharrer üzere ıtlâk olunduğu sen ki nâ'ib-i mûmîn ileyhsin ma'lûmun oldukda şurût-ı ıtlâkını gûş-i hûşuna ilkâ ve tefhîm birle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [1]239

Kal'acık'da ikâmet eylemek üzere ruhsat-ı hâvî emr-i 'âlî yazılıp kal'a-bend defterinde mukayyedir.? Fî evâsıt-ı Râ [Rebî'ü'l-evvel] [12]40

[145/4] Burusa Nâ'ibi'ne hüküm

Edremid sükkânından Emîn ve Benli?-oğlu Şeref nâm kimesneler ihtilâl-i memleketi mûcib hilâf-ı rızâ harekâta ibtidâr eyledikleri tahkîk kılındığına mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Burusa'ya nefy ü iclâ olunmuş ise de merkûmların nefyleri haylice müddet olarak menfâlarında ıslâh-ı nefis itmiş ve 'ıyâl ü evlâdları memleketlerinden kemâl-i müzâyaka ve ızdırâb ile bi'l-vücûh şayeste-i rahm ve şefkat olmuş olduklarından bahisle merhameten 'afv ü ıtlâkları husûsu bu def'a Edremid tarafından bâ-ma'rûzât niyâz ve istid'â olunmakdan nâşî fî mâ-ba'de hilâf-ı rızâ hareket olunmayıp kendü 'ırz ve edebleriyle olmak şartıyla merkûmların 'afv ü ıtlâkları sen ki nâ'ib-i mûmîn ileyhsin ma'lûmun oldukda şart-ı ıtlâklarını gûş-i hûşlarına telkîn ve tefhîm iderek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîllerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

[145/5] Bir sûreti

Bolu Nâ'ibi'ne Edremid sükkânından hazînedâr-oğlu hâfız vekîli Mehmed ve Hacı Bekir ... nâm kimesnelerin şart-ı mezkûr ile ıtlâkıyçün kezâlik.

[145/6] Bir sûreti

Kütahya Nâ'ibi'ne Edremid kurâsındankebîr Karyesi'nden Gammaz-oğlu Hacı Mehmed ve ... Hacı ve Zeytunlu Karyesi'nden Hacı Hâfız ve Kâdıkaryesi'nden Hacı Hâfız ve

Kādîkaryesi'nden Hâcî Şebeş-oğlu Mehmed nâm kimesnelerin şart-ı mezkûr ile ıtlâklarıçün kezâlik.

[s. 146]

[146/1] Bir sûreti

Antalya Nâ'ibi'ne Edremidli Kocabaş-oğlu Ahmed ve oğlu Mustafa'nın şart-ı merkûm ile ıtlâklarıçün kezâlik.

[146/2] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Hamîd Sancağı mütesellimi mîr-Abdu'llah dâme mecdühûya ve Antalya Nâ'ibi'ne hüküm

Isparta sükkânından Tamgâcı-oğlu Çolak Ahmed ve Taşçı-oğlu Topal Hüseyin ve Bostan Çelebi demekle meşhûr şahıslar kendü hâlinde olmayup dâ'imâ memleketi ihlâl ve ifsâd ile vedî'atu'l-lah olan fukarânın insilâb-ı emn ve asâyişlerini mûcîb-i harekât-ı nâ-marziyeye cesâret ve emvâl-i mîrîyenin tahsîli maddesi dahi ta'tîl misillü harekete cür'et itmekde oldukları beyânıyla merkûmların bir mahalle tard ü teb'îdleriyle şer ve mazarratlarından fukarânın tahlîs kılınması husûsu sen ki mütesellim-i kapucubaşı-i mûmâ-ileyhsin tarafından bu def'a der-bâr-ı mu'addelet-karâr mülûkâneme inhâ ve iş'âr ve buna dâ'ir bir kıt'a i'lâm dahi takdîm ve tesyâr olunmuş olup bu makûle uygunsuzluğa cesâret itdirmek icrâ-yı te'dîbleriyle emsâlinin terhîbi ve tergîbi lâzıme-i mülkdârı ve ra'yyet-perverîn olmakdan nâşî li-eclî't-te'dîb merkûmların çavuş mübâşeretiyle Antalya'ya nefy ve tagrîb olunmaları fermânım olmağın imdi vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûn'um çavuşlarından [...] zîde kadrihûya terfîkân Antalya'ya nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde merkûmları ıtlâkında menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâklarında mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olunacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle takayyüd ve dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile Der-sa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [12]39

Merkûmlar vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet olunduklarını nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âlî şerh virildi. Fî 5 M [Muharrem] [12]40

İtlâkıçün emr-i 'âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı Câ [Cemâziye'l-evvel] [12]40

[146/3] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm ki

Bor Kazâsı mütemekkinlerinden Deli Yorgi ve ... -oğlu ..? nâm zımmîler ihtilâl-i şîrâze-i nizâm memleketi mûcib-i hilâf-ı rızâ harekete cür'et eyledikleri inhâ olunduğuna mebnî bundan akdem Amasya'ya nefy ü iclâ olunmuşlar ise de mersûmânın fakr hâlleri sebebiyle evlâd ü 'ıyâlleri vatanlarında muzdarib ve perîşân ve bi'l-vücûh şefkat ve merhamete şâyeste ve şâhâne olduklarından bahisle 'afv ü ıtlâkları husûsu bu def'a Der-sa'âdet'ime i'lâm ve 'arz-ı hâl takdîmiyle istid'â ve istirhâm olunmuş olmakdan nâşî mersûmânın 'afv ü ıtlâk olunmaları fermânım olmağın imdi mersûmânın cürmîleri 'afv kılındığı ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fî-mâ-ba'de kendü hâllerinde 'ırlarıyla mukayyed olup hilâf-ı rızâ hareketde bulunmamaları husûsunu mersûmların gûş-i hûşlarına ilkâ ve tefhîm iderek kayd-ı nefyden tahlîs birle sebillerine mübâderet eylemen bâbında. Fî evâ'il-i Z [Zilhicce] [1]239

[146/4] Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından ma'den-i humâyûnum emîni vekili Mehmed Şâkir dâme mecdühûya ve Emed Nâ'ibî'ne hüküm

Ma'den-i humâyûnuma merbût Palu Kazâsı ümerâsından Hâcî Bey-zâde Ahmed Bey ve Selîm Bey ve İskender Bey ve Feyzullah Bey kendü hâllerinde olmayup başlarına birtakım eşhâs cem'ile dâ'imâ ahâlî ve fukarâ ve ebnâ-yı sebîle îsâl rahne ve hasâr ve memleketin dahi ihlâl ve ifsâdıyla ma'den-i humâyûnum mürettebâtının ta'tîlini mûcib vaz'a ictisâr itmekde olduklarına mebnî merkûmların ol taraftan def'leri husûsu bâ-ma'rûzât inhâ olunduğundan ve bu makûleler aralıkda te'dîb olunmadıkça giderek fesâdları artup umûr-ı ma'den-i humâyûnuma sekte 'ârızasına müstelzim olacağından bahisle merkûmların bir mahalle nefy ve tagrîbleri bâbında emr-i şerîfim sudûrunu hâla Erzurum Vâlisi ve ma'den-i humâyûnum emîni ve bi'l-istiklâl şark cânibi seraskeri sadr-ı esbak düstûr-ı vezîrim Mehmed Emîn Ra'ûf Paşa iclâlehû bu def'a der-bâr-ı mu'addelet-karâr-ı mülûkâneme tahrîr ve iş'âr ve zikr olunan ma'rûzâtı dahi takdîm ve tesyâr itmekden nâşî müşârun-ileyhin inhâsı vechle bâlâda isimleri muharrer dört nefer beylerin li-eclî't-te'dîb çavuş mübâşeretiyile Diyarbekir'de nefy ve tagrîb olunmaları fermânım olmağın imdi sen ki ma'den-i humâyûnum emîni vekîli kapucubaşı-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmunu ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn kılınan Dîvân-ı Humâyûnum çavuşlarından [...] çavuş zîde kadrihûya terfîkân Diyarbekir'e nefy ve irsâlleri husûsuna müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûllerinde merkûmunu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân ıtlâkında mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara salıvirilmeleri lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olunacağını bilüp ona göre muhâfazaları esbâbını istihsâle dikkat ve vusûllerini çavuş-ı merkûm ile der-bâr-ı übbehet-karâr-ı hıdîv-âneme tahrîr ve î'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [1]239

Merkûm Ahmed Bey itâ‘at-i emr-i ‘âlî idüp medîne-i Emed'e vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan î‘lâm bâ-fermân-ı şerh virildi. Fî 28 Ş [Şa‘bân] [1]240

İtlâklarıçün emr-i ‘âlî yazılmışdır. Fî evâhır-ı N [Ramazân] [12]41

[s. 147]

[147/1] Sivas Nâ‘ibi’ne hüküm ki

Pehlivanlı mîr-i ‘aşîreti sâbık Battal-oğlu Mustafa Bey nâm kimesne hilâf-ı rızâ hareket eylediği inhâ olduğuna binâ’en bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Sivas’a nefy ü iclâ olunmuş ise de mîr-i merkûmun nefyi haylice müddet olarak ıslâh-ı nefis itmiş ve ‘ıyâl ü evlâdı dahi ‘aşîreti derûnunda sefâletle şâyeste-i rahm ve şefkat olmuş olduğundan bahisle ba‘d-ez-zîn kendü hâlinde hânesinde ikâmet itmek üzere ‘afv ü itlâk husûsu hâla Kayseriye ve Bozok sancakları mutasarrıfı düstûr-ı vezîrim ‘Osmân Paşa edâmallahû te‘âlâ iclâlehû tarafından bu def‘a Der-sa‘âdet’ime tahrîr ve iş‘âr olunmuş olmakdan nâşî husûs-ı mezbûr ricâl-i Devlet-i ‘Aliyye’mden hâla Darbhâne-i ‘Âmire‘m nâzırı ve iftihâr es-Seyyid Ahmed dâme mecdühûya lede‘l-havâle müşârun-ileyhin inhâsı ve cümle ‘afv ü itlâk bâbında emr-i şerîfim sudûrunu î‘lâm itmekle î‘lâmı mücebince fî-mâ-ba‘de hilâf-ı rızâ hareketde bulunmak şartıyla merkûmun ‘afv ü itlâk olunması fermânım olmağın imdi minvâl-i muharrer üzere merkûmun cürmü ‘afv olduğuy sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin ma‘lûmun oldukda şart-ı itlâkını gûş-i hûşuna gereği gibi ilkâ ve tefhîm itdirerek kaydı nefyden tahlîs berle tahliye-i sebîline mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [1]239

[147/2] Bolu Nâ‘ibi’ne ve Viranşehir sancakları mütesellimi Kara ‘Osmân-zâde Ahmed zîde mecdühûya hüküm ki

Bundan akdem mehâbet-efzâyı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şâhâne ve fermân-ı me‘âlî-‘unvân-ı padişâhânem mücebince büyük oğluyla berâber Bolu’ya nefy ü iclâ olunan dîvân tercümânı vekîli İstavraki’nin ol tarafda hâlik olması cihetiyle tebeyyün olunan hıdmetkârı Ermeni tâ‘ifesinden Lazari’ nâm zımmî sefil ve sergerdân ve ‘ıyâl ü evlâdının dahi hâlleri perîşân olduğundan bahisle nâşî merhameten tahliye-i sebîli husûsunu der-bâr-ı merâhim-karâr-ı mülûkâneme bu def‘a bir kıt‘a ‘arz-ı hâl takdîm ve irsâliyle istid‘â (iki kere yazılmış) itmekden kuyûda mürâca‘at olundukda hıdmetkâr-ı mersûmun nefyine dâ‘ir emr-i ‘âlîşânım virildiğinin kaydı bulunmayıp fakat hâlik mesfûr ile ol tarafa varup ... tevkîf kılınmış idüğünü mübeyyen Bolu Mütesellimi sâbıkın ‘arîzası gelüp mersûm İstevraki’nin nefyi zımmında sâdır olan emr-i şerîfimin kaydı bâlâsına şerh verilmiş olduğu Dîvân-ı Humâyûn’um kaleminden der-kenâr

kılınup bu cihetle mesfûrun nefyine dâ'ir bir gûne irâde olmamağla tahliye-i sebîli fermânım olmağın imdi siz ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhimâsız keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda ancak hıdmetkar mesfûrun tahliye-i sebîli husûsuna mübâderet eylemeniz bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [12]39

[147/3] Amasya Nâ'ibi'ne hüküm ki

... ı re'âyâdan hengâm-ı muhârebede ber-mûcib fetvâyı ahz ve istirkâk olunan üserânın kefereye bey'i memnû' iken Der-sa'âdet'imde Esirci Emîr Hasan nâm şahıs tam'a-ı hâmından nâşî Sakız Cezîresi muhârebesinde ehl-i İslâm taraflarından sebî kılınan üserâdan eline geçen esîrleri re'âyaya fûruht eylediği ihbâr ile merkûm ahz ve habs olunup lede'l-istintâk keyfiyyeti kendüsü dahi ikrâr ve i'tirâf itmiş ve bu gûne münâfi-i rızâ-i hareketi te'dîbini mûcib olmuş olmakdan nâşî li-ecli't-te'dîb kapu kethüdâsı mübâşeretiyile merkûmun Amasya'ya nefy ve tagrîb olunması fermânım olmağın imdi sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin merkûm mübâşir ta'yîn olunan [...] kapu kethüdâsına terfîkân Amasya'ya nefy ve irsâl olunmağla vusûlünde merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mücânebet ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü mübâşiri merkûm ile Der-sa'âdet'ime i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâsıt-ı Z [Zilhicce] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikâmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 15 M [Muharrem] [12]40

Itlâkıyün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâ'il-i R [Rebî'ü'l-âhır] [12]40

[147/4] Eskişehir Nâ'ibi'ne ve Hudâvendigâr Sancağı mütesellimi [...] zîde mecdühûya hüküm ki

Muhtedî Mehemed nâm şahıs Ağustos esirlerinden mâlik olduğu bir Rus gulâmını Der-sa'âdet'imde bir zımmîye fûrûht itmiş olduğu ve sâ'ir ba'zı uygunsuz işlerde bulunduğu tahkîk olunduğuna mebnî bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle Burusa'ya nefy ü iclâ olunmuşsa da merkûm ol tarafda dahi tek durmayarak ahâlîsinden ba'zı kimesneleri bî-gayr-ı hak ızrâr ve ... ibtidâr ve fesâdı mûcib-i hâlâta ictisâr eylediği bu def'a bâ-ma'rûzat inhâ ve menfâsının mahall-i âhara sarf ü tahvîl? husûsu istid'â olunmakdan nâşî menfâsının Eskişehir'e tahvîli fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ahz ve yanına adem terfîkiyle esnâyı râhda firârdan muhâfazası esbâbı istihsâl olunarak Eskişehir'e nefy ve irsâle müsâra'at eyleyesin ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin vusûlünde

merkûmu ol tarafda menfiyyen meks ve ikāmet itdirüp bilâ-fermân ıtlākından mücânebet ve hatve-i vâhide mahall-i âhara hareketine irâ'et-i ruhsat olunmak lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ona göre muhâfazası esbâbını istihsâle dikkat ve vusûlünü Dersa'âdet'ime tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında. Fî evâhır-ı Z [Zilhicce] [12]39

Vusûl ve menfiyyen meks ve ikāmet itdirildiğini nâtık vârid olan i'lâm mazmûnu bâ-fermân-ı 'âli şerh virildi. Fî 15 M [Muharrem] [12]40

İtlâkıçün emr-i 'âli yazılmışdır. Fî evâhır-ı R [Rebî'ü'l-âhır] [12]41

6. SONUÇ

37 Numaralı Kalebend Defteri'nin 1-147 aralığındaki sayfaları yeni harflere çevirerek tek tek inceledik. Bu doğrultuda defterde yer alan hükümler tasnif edilerek çeşitli başlıklar altında sıralandı. Defterde toplam 669 hüküm bulunmakla birlikte bu hükümlerin 300'ünü ceza hükümleri oluşturmaktaydı. Ceza hükümlerinin yanı sıra suçlularının affına yönelik olarak yazılan ıtlâk hükümleri, 340 hükümle defterde en çok yere sahip olan hüküm türüdür. Bunlardan başka içeriğine göre tahkik, tahvil, terkin, tekrar, izin, memuriyetten ihrâç, bilgilendirme ve ihzâr hükümleri olarak adlandırdığımız diğer hükümlere de çalışmamızda yer verilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin hukuk, suç ve ceza anlayışı hakkında doğrudan bilgi sahibi olmamızı sağlayan bu kaynak, kimi zihinlerde Osmanlı'da suçlunun infâzı konusunda beliren vahşet dolu, acımasız görüntünün aksine bir durum varlığını bizlere göstermiştir.

Suçu tespit edilen şahıslar nefy, kalebend, kulebend, manastırbend veya palankabend gibi ceza türleriyle cezalandırılır, bu süre zarfında terbiye ve ıslâh olunması beklenirdi. Islâh olduğundan emin olunan kişiler de ıtlâk hükümleriyle birlikte affedilir, suçlarından tahliye edilirdi. Defterlerde kimi suçlar detaylı bir şekilde verilse de çoğunlukla *hilâf-ı rızâ hareket etmek*, *kendi hâlinde olmamak*, *inhilâl-i şirâze-i nizâm-ı memleket* gibi genel ifadelerle açıklanmıştır. Gayrimüslim suçlulara baktığımızda bu suçların yanı sıra "*âyînlerine mugâyir/münâfi hareket etmek*" eylemiyle karşılaşmaktayız.

Cezası onaylanan müslümanlar çoğunlukla çavuş, gayrimüslimler ise yasakçı adı verilen görevliler aracılığıyla mahallerine ulaştırılır ve mahalline ulaştığı bilgisinin merkeze bildirilmesi istenirdi. Buradan da anlaşıldığı üzere suçlunun durumu takip edilmiştir.

Ceza sürelerine baktığımızda ise standart bir uygulamaya rastlamamaktayız. Hangi suçun ne kadar süreyle cezalandırılacağına dair kesin bir kural, kaide yoktur. Ceza süreleri aynı suçlarda değişkenlik gösterdiği gibi gayrimüslim suçlular için müslümanlara oranla daha uzun sürelidir. İhtimâl ki dinsel açıdan farklı olan, dolayısıyla manevi bağlılık konusunda müslümanlardan ayrılan gayrimüslimler bu şekilde uzun cezalarla korkutulup denetim altında tutulmak istenmiştir. Kezâ defterde yer alan suçluların çoğu da müslümandır.

Cinsiyet açısından baktığımızda ise suç oranının erkek nüfusta daha yoğun olduğunu görmekle beraber kadınların da suça karıştığı durumlar meydana gelmiştir. Fakat şunu söyleyebiliriz ki Osmanlı Devleti kadın suçluları cezalandırırken daha merhametli

davranmıştır. Bu kişilere kalebend, kulebend gibi ağır cezalar yerine memleketlerine sürgün, ikamet gibi diğerlerine oranla daha hafif cezalar verilmiştir. Örneğin zina suçu işleyen bir kadın memleketine sürgün edilirken erkek katledilmiştir.

Osmanlı Devleti verdiği cezalar itibariyle toplumda asayişi ve güvenliği sağlayarak halkının refah içerisinde yaşamasını hedeflemiştir. Bunun yanı sıra suçluları da toplumdan soyutlamamış, kısa süreli cezalarla onları terbiye etmeyi seğmiş ve bu kişilerin daha sonra halkın arasında yer almasına mani olan kesin bir kural koymamıştır.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi, A.DVNS.KLB.d., nr.37.

Araştırma Kaynakları

AKGÜNDÜZ Ahmet, *İslam Hukuku ve Osmanlı Tatbikatı Araştırmaları*, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 2009.

AVCI Mustafa, *Türk Hukuk Tarihi*, Atlas Akademi, Konya 2017.

AVCI Mustafa, *Osmanlı Ceza Hukuku – Özel Hükümler*, Mimoza Yayınları, Konya 2014.

AYDIN M. Akif, *Türk Hukuk Tarihi*, Hars Yayıncılık, İstanbul 2005.

DEVELLİOĞLU Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi, Ankara 2011.

ERİM Neşe, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Kalebendlik Cezası ve Suçların Sınıflandırılması Hakkında Bir Deneme”, *Osmanlı Araştırmaları*, sy. 4, 1984.

İŞBİLİR Ömer, “Kalebend”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, Ek-2, 2016.

SEZEN Tahir, *Osmanlı Yer Adları*, T.C. Başbakanlık Osmanlı Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No:26, Ankara 2017.

Şemseddin Sami, *Kāmûs -ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2010.

PAKALIN Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C. 2, İstanbul 1993.

ÖZGEÇMİŞ

9 Kasım 1993 yılında İstanbul’da doğdu. İlköğretimi MEV Dumlupınar İlkokulu, ortaöğretimi ise Behçet Kemal Çağlar Lisesi’nde tamamladı. 2011 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi tarih bölümünde başladığı lisans eğitimini 2015 yılında tamamlayarak aynı yıl MSGSÜ Tarih Anabilim Dalı – Yeniçağ Tarihi Programında lisansüstü öğrenimine başladı. Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi’nin kısa süreli dijitalleştirme projesinde yer aldı. Şu an tarih öğretmeni olarak çalışıp İstanbul’da ikamet etmektedir.

